HORIA TECUCEANU

CĂPITANUL APOSTOLESCU
ŞI
FILIERA

CARTEA ROMÂNEASCĂ
1981

NOTĂ

Întrucât această lucrare este, în exclusivitate, o ficţiune, orice asemănare cu situaţii, persoane sau nume reale este cu totul întâmplătoare.

H.T.

Cuprins

Partea întâi FILIERA
Capitolul I
CUTIA CU SURPRIZE
Capitolul II
ÎNTREPRINDEREA „PESCARUL”
Capitolul III
SECŢIA CONVEIERULUI
Capitolul IV
SABOTARE?
Capitolul V
SCRISOAREA ANONIMA
Capitolul VI
ARMA DE VÂNĂTOARE
Capitolul VII
MARIETA VORBA
Capitolul VIII
SOLITARUL CU UN SINGUR OCHI
Capitolul IX
IDENTIFICAM CICLOPUL
Capitolul X
SPIONAJ?
Capitolul XI
CAUT O NOUĂ PISTĂ
Capitolul XII
APARTAMENTUL 128
Capitolul XIII
SCRISOAREA
Capitolul XIV
FUGARUL
Capitolul XV
ALIBIUL
Capitolul XVI
MASCARADĂ?
Capitolul XVII
TRAVESTIRE?
Capitolul XVIII
ÎMI SCHIMB INTENŢIILE
Capitolul XIX
SUBSTITUIREA
Capitolul XX
URMĂRIREA
Capitolul XXI
UN PRIZONIERAT ACCEPTABIL
Capitolul XXII
JANINA CARON
Capitolul XXIII
INSPECTORUL
Capitolul XXIV
CLARIFICAREA
EPILOGUL

Partea a doua COLIERUL
PROLOG
Capitolul I
Capitolul II
Capitolul III
Capitolul IV
Capitolul V
Capitolul VI
Capitolul VII
Capitolul VIII
Capitolul IX
Capitolul X
Capitolul XI
Capitolul XII
Capitolul XIII
Capitolul XIV
Capitolul XV
Capitolul XVI
Capitolul XVII
Capitolul XVIII
Epilog

Partea întâi

FILIERA

Capitolul I

CUTIA CU SURPRIZE

Mi-am îmbrăcat trencicotul, am strâns cordonul în catarame şi am pornit spre uşă. Când am pus mâna pe clanţă, telefonul a început să zbârnâie. Fără să dau drumul clanţei, am întors capul şi am privit spre dispozitivul inventat de Graham Bell. Când a ţârâit pentru a doua oară, mi-am amintit că, printre altele, în salariul ce-l primesc este inclusă şi sarcina de a răspunde la telefon când sunt căutat. În consecinţă, m-am apropiat de biroul meu şi am ridicat receptorul.

„Brigada omucidere, căpitanul Apostolescu.”, am zis, ascultând urmarea... „Asta ce fel de glumă mai e, tovarăşe locotenent?!” m-am interesat, mai mult decât contrariat. Când mi-a comunicat că regulamentul de ordine interioară nu-i permite să facă bancuri cu superiorii, l-am rugat să-mi dea adresa la care trebuia să vin.

După ce am depus receptorul pe furcă, am scris pe o coală de hârtie unde mă deplasez şi am aşezat depeşa, la vedere pe biroul locotenentului Dan Simionescu, care, ghidat de un fler extraordinar, ştie să lipsească cu o precizie matematică exact atunci când am mai multă nevoie de el.

*
* *

Ştergătorul automat, cu mişcările sale regulate de du-te-vino, ca de metronom, se străduia să îndepărteze apa care potopea parbrizul maşinii, însă fără să aibă vreun spor. Pentru o clipă se zăreau doi-trei metri din caldarâmul inundat de ploaia care se revărsa cu înverşunare asupra bulevardului Dimitrov, apoi, tot atât de repede, dispărea în pâclă pentru a reapărea la acelaşi interval de timp. Deşi maşina înainta cu prudenţă, încet, nu cum i-ar fi plăcut plutonierului Vartunian, cu 140 de kilometri pe oră, apa era zvârlită în jurul maşinii mai abitir decât ar fi putut s-o împroaşte un papuc zburător lansat într-un concurs nautic. Mai mult am ghicit decât am văzut cum am virat la stânga, pe şoseaua Mihai Bravu, şi apoi la dreapta, pe strada Chiristigiilor.

Când maşina a oprit la destinaţie, am deschis portiera şi am privit scara, cu zece-douăsprezece trepte, care ducea spre marea clădire cu cărămizi aparente, ca la cazărmi. Am mai ezitat o clipă, privind cum apa ce se revarsă din cer loveşte pavajul trotuarului şi rebondează de parcă ar fi plouat de jos în sus, şi m-am aruncat afară. Deşi am urcat câte patru trepte odată, când am ajuns sus şi am trecut de cealaltă parte a porţii, la adăpost de ploaie, trencicotul meu era atât de îmbibat, încât, dacă aş fi avut un adaos de rom şi frişcă, aş fi putut trece drept o savarină apetisantă.

În timp ce-mi scoteam cu mişcări grăbite trencicotul, care-mi demonstrase că la nevoie pot conta pe el şi în calitate de sugativă, am privit în jurul meu, deşi nu mai era necesar, deoarece miasma care mi-a lovit mucoasa olfactivă era suficient de edificatoare pentru a mă convinge că mă aflu exact acolo unde fusesem programat. În dreapta, de-a lungul pereţilor, se aflau raioanele pentru vânzarea peştelui, în faţa cărora zeci de cumpărători încercau să-şi pună de acord gusturile şi pretenţiile cu marfa ce li se oferea. În faţa intrării

prin care irupsesem, se vedea gangul care conducea spre hala de carne. Cum nu venisem după cumpărături, am întors capul spre stânga şi am văzut tocmai ceea ce mă interesa. În faţa unei uşi, practicată într-o poartă metalică, ca de hangar, un tânăr locotenent de miliţie stătea cuminţel şi privea întrebător spre mine.

— Locotenentul Tudorache? am spus, apropiindu-mă de el.

După ce a confirmat, nu mi-a lăsat timpul necesar pentru a-i povesti că i-aş fi rămas recunoscător dacă apela la serviciile mele după încetarea ploii. M-a rugat să-i însoţesc.

I-am făcut pe plac şi l-am urmat în dosul porţii metalice. Am străbătut un gang înalt şi larg, transformat în antrepozit pentru rulouri de hârtie de împachetat şi lăzi de diferite dimensiuni. După aproximativ douăzeci de metri, când am depăşit o nouă poartă metalică, de data asta cu uşile deschise larg, până la pereţi, m-am pomenit pe peronul liniei de garare a halei Obor. Câţiva metri mai departe, ghidul meu şi-a stopat elanul în dreptul unui vagon frigorific, în faţa căruia, pe peron, se aflau opt lăzi cu peşte.

— Aici este, m-a anunţat locotenentul, indicându-mi una dintre lăzi.

Era un container înalt şi lat de un metru şi lung de aproape doi. În interiorul lui, căptuşit cu tablă zincată, se aflau crapi şi bucăţi de gheaţă, iar printre acestea, flotând, un tip de vreo patruzeci de ani mă privea cu o totală indiferenţă. Fusese împuşcat în buza superioară, la baza nasului. Am ocolit lada şi, când am ajuns lângă capul victimei, am examinat locul pe unde ieşise glonţul. În creştet, avea o gaură cât pumnul. Pentru prima dată vedeam o rană, cauzată de o armă de foc, cu ravagii atât de masive. În prima clipă m-am gândit la un glonte exploziv, apoi am exclus această posibilitate. Un glonte dum-dum n-ar fi avut puterea să străbată un craniu omenesc. Ar fi explodat la contact sau imediat după ce se lovea de maxilarul superior.

— Acum o oră, responsabilul halei de peşte, a zis locotenentul, arătându-mi, printre cei şase-şapte muncitori care se uitau înlemniţi la macabrul conţinut al cutiei, un bărbat dolofan şi scund, în jur de patruzeci de ani, cu părul blond, îmbrăcat într-un halat bleu, ne-a telefonat la secţie. Iar eu, după ce m-am deplasat la faţa locului şi am verificat temeinicia sesizării, am apelat la brigada dumneavoastră.

— Ai stabilit cine-i victima?

— Nu, tovarăşe căpitan. În conformitate cu dispoziţiile existente ne este interzisă atingerea persoanelor asasinate până la venirea anchetatorilor specializaţi în cercetarea omorurilor, îmi comunică locotenentul, fără să-mi lase impresia că regretă existenţa acestei instrucţiuni.

— Te rog să notezi numele persoanelor care au participat la descoperirea victimei, i-am cerut, cuprinzând printr-un gest circular manipulanţii de colete care înconjurau lada devenită ad-hoc coşciug. În tot cazul, până una-alta, să rămână pe loc până la efectuarea chestionărilor preliminare. Aş vrea să discut cu dumneavoastră, am continuat, adresându-mă responsabilului halei.

— Vă rog să poftiţi la mine în birou, m-a invitat el.

Ajungând în gangul utilizat ca antrepozit pentru mărfuri şi materiale, s-a oprit în faţa unei uşi laterale şi a deschis-o. Mai înainte de a-i trece pragul, m-am oprit. Zărisem un grup de patru bărbaţi apropiindu-se din direcţia opusă, unde se afla hala de desfacere a peştelui.

— Nu mai plouă? m-am mirat, uitându-mă cu invidie la costumul uscat şi

călcat al locotenentului Dan Simionescu, adjunctul meu.

— Când am ieşit din inspectorat cerul era senin – m-a informat, privind cu o candoare ironică trencicotul ud de pe braţul meu. Aşa-s ploile... Cum se pornesc, la fel şi contenesc, brusc...

— Despre ce-i vorba? a intervenit grăsanul căpitan Maier, de la criminalistică.

— O să vedeţi. Duceţi-vă pe peron... am răspuns, arătând cu capul spre direcţia de unde venisem. Vă rog să lucraţi repede şi, dacă-i posibil, bine!

— Luaţi loc, m-a invitat responsabilul halei, indicându-mi cu mâna să aleg unul din cele trei scaune aşezate în faţa mesei de lucru a biroului său.

Am privit spre trencicotul meu care, cu toată sârguinţa, se apucase să fabrice o băltoacă pe duşumeaua încăperii.

— Scuzaţi-mă... Toată întâmplarea asta m-a zăpăcit, a zis, decolând de pe scaunul pe care se grăbise să aterizeze. Vă rog să-mi daţi impermeabilul.

Cu o sprinteneală nebănuită pentru un tip rotofei ca el, în clipa următoare obiectul pe care, nu ştiu de ce, l-a numit impermeabil, se afla agăţat pe unul din cele trei cuie bătute în partea superioară a uşii, pe post de cuiere. După ce şi-a agăţat şi el halatul, a pornit să-şi reocupe scaunul dindărătul mesei de lucru. Purta un costum Prince-de-Galles, cu revere late, prea elegant pentru funcţia lui. Cămaşa, cravata şi pantofii erau la fel de pretenţioase. Citind în privirea mea surprinderea cu care-i examinam îmbrăcămintea, s-a simţit obligat să-mi explice:

— Azi-noapte am făcut-o lată şi n-am mai avut când să ajung acasă să mă schimb, mi-a zâmbit ştrengăreşte, ridicând mâinile şi fluturându-şi degetele pentru a putea constata că n-are verighetă.

Am înclinat capul aprobator. Şi mie mi se întâmplă să-mi schimb patul, dar, din păcate, de cele mai multe ori, din cauze imputabile muncii pentru care sunt plătit.

— Pentru început, vă rog să-mi spuneţi cum vă numiţi, l-am rugat, în timp ce-mi pregăteam notesul şi pixul.

— Cristea Grunovici, mi-a surâs din nou cu faţa lui ovală şi simpatică.

Abia acum am observat că rădăcina părului era albă. Păcătosul se apucase să-şi vopsească în culoarea snopilor de grâu podoaba capilară, şi aşa destul de tocită şi rară!

— Eraţi de faţă când a fost descoperită victima?

— Da, tovarăşu...

— Căpitanul Apostolescu, m-am recomandat.

— A fost îngrozitor... Mai întâi am remarcat un pantof. Crezând că-i doar o glumă, am tras de el... Nereuşind să-l scot, am rugat un manipulant să mă ajute. Atunci a apărut restul... a zis, cutremurându-se.

— Victima vă este cunoscută?

— Nu. Azi o văd pentru prima oară.

— Cum şi când credeţi că a putut să ajungă în containerul în care a fost găsită?

— De unde pot eu să ştiu...? Am văzut... Am văzut ce aţi văzut şi dumneavoastră... s-a tulburat el.

— Vagonul în care vi s-au expediat lăzile cu peşte era sigilat?

— Bineînţeles, ca de obicei! Chiar eu am desfăcut sigiliul.

— Toate containerele din vagon erau livrate de acelaşi furnizor? m-am decis s-o iau metodic.

— Da. Furnizorul este întreprinderea piscicolă „Pescarul”, din Constanţa.

— Când a fost efectuată livrarea de către furnizor şi când a ajuns la dumneavoastră?

A început să răsfoiască într-un vraf de hârtii prinse cu o clamă. A extras o scrisoare de trăsură şi a citit:

— Marfa a fost urcată în vagonul căii ferate ieri, adică miercuri, la ora unsprezece noaptea... Vagonul respectiv a fost garat în faţa halei noastre tot ieri, adică azi la ora patru şi jumătate dimineaţa.

— Când aţi descărcat lăzile din vagon?

— Cum am ajuns la serviciu. Pentru a nu plăti locaţie, am rupt sigiliul şi am ordonat coborârea fără întârziere a containerelor pe peron, a spus el, mândru şi autoritar ca Napoleon pe vremea când pulveriza armatele ruso-austriece, la Austerlitz.

Îşi bombase pieptul atât de mult, încât dacă aş fi avut la mine o decoraţie n-aş fi pregetat să i-o agăţ de reverul hainei. Cum nu puteam însă să-mi demonstrez sentimentul de puternică admiraţie stârnit de înalta sa competenţă profesională, am fost obligat să mă limitez la limitele limitatului meu mandat de anchetator:

— Deci la ce oră s-a descărcat vagonul?

— Ne-am apucat de treabă la ora şase, şi jumătate de oră mai târziu lăzile erau pe peron. Apoi am trecut la deschiderea containerelor pentru a lua marfa în primire la greutatea netă... Adică numai peştele, fără gheaţă şi fără apă, că aşa-l vindeam la clienţi, ţinu dolofanul responsabil să precizeze. La ora opt, când a venit şi rândul lăzii în care... pe care-o ştiţi, am văzut pantoful şi... şi restul...

Amintindu-şi de conţinutul containerului, s-a tulburat din nou. L-am lăsat puţin să se liniştească şi am întrebat:

— Lăzile cu peşte au capacele sigilate?

— Nu, sunt numai bătute în cuie.

— Greutatea brută a lăzilor este uniformă?

A clătinat capul:

— Variază. Unele sunt confecţionate din lemn de brad, altele din fag... De asemenea, nici tabla zincată cu care sunt căptuşite nu-i întotdeauna de aceeaşi grosime. Dealtfel, nici încărcarea lor cu peşte nu-i la fel.

L-am poftit să ia scrisoarea de trăsură şi să vină cu mine.

Când am ajuns pe peronul liniei de garare, oamenii căpitanului Maier îşi băgau în truse aparatele de fotografiat, iar medicul legist era aplecat peste brancarda unde fusese instalată victima.

— Ce părere ai, Olimp? m-am adresat doctorului.

S-a ridicat şi m-a privit făcând un gest de indiferenţă:

— Având în vedere traiectoria ascendentă a proiectilului, de la fosele nazale spre osul parietal, s-ar părea că avem de-a face cu o sinucidere clasică cu arma de vânătoare. S-a aşezat pe un scaun, a luat puşca între picioare, sprijinind-o de pardoseală, şi s-a aplecat asupra ţevii... Restul a venit de la sine.

— Şi dimensiunile rănii? a intrat pe fir Dan.

— Păi asta-i problema! Dacă la traiectorie adăugăm şi un cartuş cu încărcătură pentru vânat mistreţi, comentariile sunt epuizate.

— Oare? se arătă neconvins Dan.

— Oare ce?! se uită Dobrescu urât la el.

— Oare cum s-a ambalat şi expediat dânsu... a arătat colaboratorul meu spre brancardă. Înainte sau după ce s-a sinucis?

— Asta-i treaba voastră! Eu sunt medic legist, nu poliţai! s-a dezlănţuit doctorul Olimp Dobrescu.

— În jurul orificiului de penetrare a proiectilului, se relevă urme de arsură sau pulbere? am vrut să ştiu, aşa ca chestie, pentru a nu fi obligat să-i privesc ciondănindu-se.

— Asta n-am verificat... mi-a răspuns stingherit ca un călător găsit de controlor fără bilet în autobuz.

În timp ce se apleca grăbit şi înlătura cearşaful de pe faţa victimei, m-am adresat locotenentului Simionescu:

— Dane, identitatea victimei?

— Lipseşte, şefu. Asupra victimei nu există niciun fel de hârtii din care să rezulte cine a fost şi ce-nvârtea. Buzunarele i-au fost golite cu toată atenţia.

— Urme de pulbere apar, de arsură însă nu, mă anunţă Dobrescu, ridicându-se de lângă victimă. Rezultă că împuşcătura n-a pornit din imediata apropiere a rănii... Cum sinuciderea cu o puşcă poate fi realizată numai prin lipirea ţevii de ţintă, rezultă că avem de-a face cu un omor, a mai spus, aruncând o uitătură sfidătoare spre Dan, ca şi cum colaboratorul meu ar fi încercat să susţină varianta sinuciderii.

— Perfect. Preliminar, poţi să-mi dai unele indicii? am vrut să ştiu.

— Regret, nimic. Nu uita că a stat în gheaţă! Gheaţă în care nu se poate şti când a ajuns. După o oră... după două zile. Pricepi? într-o astfel de situaţie este absolut imposibil de apreciat momentul comiterii omorului.

— Şi după necropsie?

— Încă nu-mi dau seama... Dar să sperăm, a zis ridicând din umeri, apoi a arătat spre brancardă: Pot lua victima?

— Sigur... după ce o cântărim.

Au ridicat cu toţii capul spre mine şi m-au privit ca pe un pensionar scăpat din secţia de psihiatrie Bălăceanca. Când le-am explicat însă ce urmăresc, s-au apucat grăbiţi să-mi execute ordinul.

După ce operaţia a fost terminată şi medicul legist s-a îndepărtat cu brancardierii care duceau victima, i-am făcut semn responsabilului halei să se apropie.

— Domnule Grunovici, cu câte kilograme este înregistrat containerul?

— 1.129 de kilograme, a răspuns, după ce a consultat scrisoarea de trăsură.

— Vă rog să-l cântăriţi.

— La net sau la brut?

— Exact aşa cum este.

— 1.053 de kilograme, m-a anunţat, zece minute mai târziu, citind greutatea arătată de basculă.

— Cu 76 kilograme victima, socoteala e cinstită... a constatat Dan, după ce a făcut adunarea pe notesul lui.

— Şi acum ce-ai de gând? a întrebat Maier.

— Să-ţi cer fotografiile victimei şi... să-ncerc s-o identific.

— Pleci la Constanţa?

— Vezi altă alternativă? De îndată ce victima se afla deja plasată în container în momentul preluării acestuia de către staţia de cale ferată Constanţa, nu-mi rămâne decât să străbat, în sens invers, traiectoria făcută

de aceasta până a poposit aici, în faţa noastră.

Capitolul II

ÎNTREPRINDEREA „PESCARUL”

A doua zi, la ora şapte şi jumătate dimineaţa, împreună cu Dan, am intrat în biroul şefului Serviciului judiciar al Miliţiei judeţului Constanţa. În încăpere se afla un singur birou, iar în spatele acestuia, un tip brunet, de vreo 35 de ani scria ceva şi ne arăta creştetul capului, acoperit cu un păr negru-încărunţit şi tuns scurt ca o perie, a la boxer.

Văzând că nu intenţionează să-şi ridice privirea spre noi, mi-am dres puţin glasul, fără discreţie. A ridicat niţel capul, cam atât cât să ne poată privi pe sub sprâncene, şi cu mâna stângă a făcut gestul care simboliza invitaţia: „Vă rog să luaţi loc. Termin imediat.” Apoi, uitând de prezenţa noastră, s-a reapucat să zgârie cu nădejde hârtia din faţa lui cu peniţa stiloului. Numai pentru câteva fracţiuni de secundă, deoarece, ridicându-şi din nou ochii spre mine, în clipa următoare a ţâşnit din scaun.

— Nicule, ce-i cu tine? a exclamat surprins şi, ocolindu-şi biroul, m-a prins cu vigoare în braţe.

— Maiorul Stoica şi locotenentul Simionescu, am făcut prezentările, când am reuşit să mă eliberez din strânsoarea vechiului meu prieten şi coleg de năzbâtii din şcoala militară.

În următorul sfert de oră, am epuizat atât subiectele legate de anii în care nu ne-am mai văzut, cât şi pe cel care m-a obligat să-i invadez biroul.

— Scârboasă treabă... a constatat, dezgustat, restituindu-mi fotografiile victimei.

Deşi aş fi putut să-i susţin remarca prin replica: „Curat murdar!”, m-am abţinut, de teamă să nu se spună că-l plagiez pe marele clasic I. L. Caragiale.

— Cum te pot ajuta? Vrei să te însoţesc? a continuat, văzând că nu-i contest neacademica apreciere.

Am făcut un gest de negaţie şi am arătat spre vraful de hârtii de pe biroul lui:

— Văd că ai destule probleme de rezolvat. Ocupă-te de ele. Dacă ne reţii camere la hotel şi ne faci rost de o maşină de serviciu, e suficient. În rest, pe măsură ce încep să pricep ce se ascunde îndărătul cazului, mai stăm de vorbă.

*
* *

O oră mai târziu ne aflam în faţa portarului întreprinderii „Pescarul”.

— Dorim să discutăm, cu directorul întreprinderii – a zis Dan, punându-i sub nas legitimaţia.

— Este plecat la Bucureşti... ne-a informat el, adoptând, nu ştiu de ce, un aer de adâncă dezolare.

— Cu cine altcineva din conducerea întreprinderii am putea discuta? am intervenit repede, de teamă să nu adauge mâhnirii pe care o afişa şi niscaiva lacrimi.

— Tovarăşul director adjunct Dragomir...

— Unde are biroul? i-am scurtat-o, convins fiind că, dacă îl mai privesc mult, întristarea lui mă va molipsi şi pe mine, ca gripa.

Când am ajuns în faţa clădirii corpului administrativ, urmare a preţioaselor indicaţii date de portar, am urcat până la etajul întâi şi ne-am curmat elanul înaintea uşii pe care scria: Directorul comercial. Am bătut în tablieră şi, fără a mai aştepta invitaţia, am deschis uşa şi am păşit înăuntru. Mai întâi am văzut o masă de lucru, două posturi telefonice şi un vraf de corespondenţă, apoi, alături şi în dreapta primului birou, o măsuţă pe care se afla instalată o maşină de scris electrică, dindărătul căreia mă examinau cu nedisimulată curiozitate o pereche de ochi albaştri. Erau atât de mari şi frumoşi, încât am simţit că mă încălzesc mai tare ca sub arşiţa razelor solare de iulie, pe nisipul plajei de la Mamaia, când şi brizele marine, toropite de fierbinţeală, uită să-şi mai facă meseria. Figura ovală, cu pielea alb-trandafirie, marcată de o gură frumoasă, cu buze cărnoase şi neîntinate cu ruj, şi un nas mic, cu vârful puţin săltat în vânt, era încadrat de un păr bogat, de culoarea lanurilor de grâu în perioada secerişului, care îşi sprijinea ondulaţiile pe un pulover bleumarin lipit de bust. Jerseul stătea atât de bine mulat, încât era mai mult decât evident că între el şi cele două proeminenţe, ferme şi dezvoltate exact atât cât trebuie pentru a desemna perfecţiunea, nu se afla decât un furou fin, transparent şi, îmi place să cred, parfumat discret cu unul din produsele răposatei doamne Chanel. Cred că nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani.

Tocmai când mă străduiam cu disperare să-mi amintesc ce motive m-au adus în faţa ei, şi-a mutat privirea spre urechea mea dreaptă, adică acolo unde se afla Dan. În clipa următoare am realizat şi cum mă cheamă şi care-mi este profesia. Această rapidă revenire pe Terra a fost determinată tot de magnificii ochi albaştri ai fetişcanei. Curiozitatea cu care mă examinase pe mine s-a transformat brusc, când a dat cu ochii de Dan, într-un interes fără echivoc. Ba, chiar i-a şi surâs colaboratorului meu! Bineînţeles, fără a omite să fabrice şi două gropiţe în obrajii ei frumoşi!

— Sărut mâna! am zis, pentru a-i demonstra că sunt imun la farmecul ei. Am putea discuta cu tovarăşul director Dragomir?

— Cine sunteţi şi în ce problemă doriţi să-i vedeţi? s-a interesat cu un glas de sirenă (mitologică, nu uzinală sau de autovehicule cu prioritate în circulaţia rutieră).

Cum întrebarea i-a fost adresată lui Dan, deoarece continua să se uite în direcţia lui ca şi cum ar fi fost picată în transă, i-am spus dintr-o bucată cum mă numesc şi în ce fel îmi câştig pâinea.

— Vă rog să aşteptaţi un moment... Să văd dacă s-a terminat şedinţa, a zis, cu diplomaţia caracteristică breslei secretarelor, dezlipindu-şi cu regret privirea ce şi-o ancorase peste umărul meu.

Când s-a ridicat dindărătul maşinii de scris şi s-a întors pentru a porni spre uşa capitonată din spatele ei, i-am examinat cu un total dezinteres fusta din stofă albă, care, ridicându-se cu o palmă peste genunchi, expunea privirii două picioare lungi şi drepte, atât de frumos modelate, încât dacă în locul meu s-ar fi aflat ultima diplomată a concursului Miss Univers, ar fi riscat să se aleagă cu un icter, chestie de invidie.

Ajunsă la destinaţie, a deschis uşa capitonată atât cât să se poată strecura înăuntru şi a tras-o repede după ea pentru a se asigura că privirile noastre nu vor comite sacrilegiul, de a examina sanctuarul directorial, fără aprobarea expresă a titularului.

Am întors capul şi m-am uitat la Dan. Ochii săi albaştri căutau ca

hipnotizaţi spre uşa prin care a dispărut blonda zeiţă. Când am vrut să-l readuc pe pământ, cu un ghiont amical, a reapărut fetişcana. A lăsat să se deschidă uşa larg, până la perete, şi ne-a arătat-o cu un gest graţios al mâinilor.

— Tovarăşul director vă roagă să poftiţi, ne-a îmbiat surâzătoare.

După ce am intrat în cabinet, n-am rămas deloc surprins văzând că plenul şedinţei se limita la o singură persoană, aceea care stătea pe fotoliul din spatele unui birou din nuc masiv, acoperit cu o placă de cristal gros. Atât datorită cheliei lucitoare, cât şi unei tendinţe spre obezitate, capul lui părea rotund ca al unui nou-născut, deşi cred că împlinise de multişor jumătate de secol.

S-a ridicat dindărătul biroului, l-a ocolit şi ne-a venit cu cordialitate în întâmpinare. Era scund şi grăsan. În timp ce ne prezentam, ne-a oferit preţioasa sa mână, pufoasă şi transpirată.

— Cu ce vă pot fi de folos, dragii mei tovarăşi? a întrebat, clipind seducător din ochii săi mici şi fără culoare, când am luat loc în jurul unei mese lungi, de şedinţe.

— Cunoaşteţi această persoană? am zis, arătându-i una din fotografiile polaroid făcute de căpitanul Maier.

— Da’ ăsta-i Ion Vorba! Ce-i cu el?... De ce priveşte aşa?! a exclamat speriat el.

— A fost ucis.

— Când? De ce?! a vrut să ştie, începând să-şi umezească buzele groase cu limba şi să-şi înghită saliva cu convulsiuni, ca un înecat înainte de a se da la fund.

— La aceste întrebări se poate răspunde numai cu sprijinul dumneavoastră. Pentru început, vă rog să-mi spuneţi, de când absentează din întreprindere? am vrut să ştiu, pentru a obţine certitudinea că persoana numită de interlocutorul meu este una şi aceeaşi cu cea expediată la Bucureşti în compania unor crapi, Nu de alta, dar am mai avut eu parte de niscaiva confuzii generate de o asemănare de persoane.

— De ieri dimineaţă... Când am fost anunţat că n-a venit la serviciu. Nu m-am gândit la nimic rău, pentru că s-a mai întâmplat ca înainte de a veni la întreprindere să treacă pe la furnizorii noştri... Abia câteva ore mai târziu, după ce a venit soţia lui să se intereseze de el, deoarece în noaptea precedentă nu dormise acasă, mi-am zis că poate s-o fi întâmplat ceva rău. Vorba nu făcea parte din categoria celor care dorm noaptea prin case străine şi lipsesc nemotivat de la lucru. De aceea n-am întârziat să anunţ miliţia, de unde mi s-a cerut să am răbdare... a terminat el, respirând cu dificultate şi cu fruntea scăldată de transpiraţia ce i se scurgea de-a lungul nasului pentru a-i picura exact pe cravată.

— Cu ce se ocupa în întreprinderea dumneavoastră? am întrebat, apreciind că relatarea dispariţiei lui Vorba înlătura orice confuzie asupra identităţii victimei.

— Era şeful magaziei de expediţii.

— Lucra demult aici?

— S-a angajat la noi încă de la înfiinţarea întreprinderii, în urmă cu aproape cincisprezece ani. Toată lumea îl aprecia pentru onestitatea şi seriozitatea sa. De altfel, făcea parte din comitetul oamenilor muncii şi de curând a fost ales ca locţiitor al secretarului comitetului de partid...

— Dumneavoastră când l-aţi văzut ultima oară? a întrebat Dan, care întocmea stenograma audierii.

— Alaltăieri, adică miercuri, la ora trei şi jumătate, când s-a terminat programul de lucru. A venit să mă informeze că s-a defectat instalaţia de dozare a gheţii şi s-au ivit întârzieri în livrarea mărfii. M-a asigurat însă că pot pleca liniştit acasă deoarece el rămâne în întreprindere şi până seara totul va fi în perfectă ordine. De atunci nu l-am mai văzut, a zis, pe când îşi tampona fruntea cu batista udă de transpiraţie.

— Ar fi avut cineva motive să-i ia viaţa?

— Da’ de unde? Era iubit de toată lumea... Da’ cum s-a întâmplat? şi-a reamintit el să ceară amănunte.

I-am făcut pe plac şi i-am povestit pe ce cale a poposit victima la Bucureşti, în hala Obor.

— Cum... într-o ladă de peşte?! a exclamat, privindu-mă de parcă aş fi fost noua versiune a lui King-Kong.

Comunicându-i că n-am adăugat nimic de la mine, l-am rugat să-mi spună cine erau colaboratorii cei mai apropiaţi ai victimei. Când Dan a terminat de notat cele câteva nume furnizate, l-am informat că doresc să vizitez întreprinderea.

— Am să vă însoţesc eu, s-a oferit, săltându-se din fotoliu.

În momentul în care, ajunşi lângă uşă, puneam mâna pe clanţă, s-a declanşat soneria unuia din cele trei posturi telefonice de pe măsuţa alăturată biroului din lemn de nuc masiv. Privind peste umăr, l-am văzut pe directorul Dragomir alergând să răspundă.

— Alo, da!... Sărut mâna, eu sunt... Da, situaţia cerută este pregătită... Bine, aştept să mă rechemaţi, a zis, închizând telefonul şi întorcându-se spre mine. Vă rog să mă iertaţi, dar nu mai pot să merg cu dumneavoastră. Trebuie să mă sune din moment în moment directorul general... Am să vă dau însă pe altcineva să vă însoţească... a continuat, apăsând pe butonul unei sonerii.

— Viorica, a zis directorul, când şi-a făcut apariţia zeiţa blondă, te rog să-i conduci prin fabrică pe tovarăşii şi să le arăţi tot ce doresc să vadă.

— Pentru început aş prefera să nu se cunoască scopul vizitei noastre, am cerut, înainte de a părăsi încăperea.

— Bineînţeles! Discreţia va fi absolută, m-a asigurat el cu toată convingerea.

— De unde vreţi să începem? s-a interesat cu o voce suavă ghidul nostru, când am ajuns în secretariat şi a început să-şi îmbrace pardesiul, evident ajutată de colaboratorul meu, care atunci când este cazul – şi acum era! – ştie să fie de-o promptitudine inegalabilă.

— De unde doriţi dumneavoastră, a răspuns cu galanterie Dan, în timp ce se uitau unul la celălalt de parcă ar fi fost singurii locuitori ai planetei şi se întâlneau acum pentru prima oară.

— Cred că vizitarea întreprinderii ar trebui să fie făcută începând cu punctul prin care intră materiile prime şi terminând cu acela pe unde sunt expediate produsele finite, am zis.

A urmat o oră şi jumătate de colindare a fabricii, timp în care mi-am îmbogăţit bagajul de cunoştinţe asupra modului de sortare a peştelui pentru a putea ajunge prin diferite moduri de preparare în şi mai diferite cutii din tablă sau borcane.

— Mai avem de vizitat magazia de expediţie, şi am terminat, ne-a anunţat, cu regret, însoţitoarea noastră, arătând spre o clădire mare.

— Unde a lucrat Ion Vorba, a zis Dan, cu subînţeles, către mine.

— Pentru el aţi venit? a tresărit companioana noastră.

Am aprobat.

— Ce i s-a întâmplat?

— De ce credeţi că trebuia să i se întâmple ceva?

— Dacă la absentarea lui nemotivată de două zile adaug şi vizita dumneavoastră, n-am suficiente motive să-mi închipui că s-a întâmplat ceva? m-a contrat ea, cu o logică imbatabilă.

— L-aţi cunoscut bine?

— Pentru ce folosiţi timpul trecut? Ce-a păţit? s-a grăbit ea, alarmată.

— A fost ucis... m-am decis să-i spun.

— Cum e posibil...? a rostit cu glasul vlăguit, privindu-mă înspăimântată.

Ce puteam să-i spun? Că în lume mai există încă destui ticăloşi? Spre norocul meu, n-a mai fost necesar să-i explic inexplicabilul, deoarece a intervenit Dan:

— Intrăm pe aici? a întrebat el, arătând spre uşa mare, metalică, în faţa căreia ajunsesem.

Însoţitoarea noastră a confirmat şi am pătruns într-o hală mare cât un hangar de avioane. Cred că avea treizeci de metri în lăţime. Şi dublu în lungime. Părţile laterale ale primei jumătăţi de hală erau parcelate cu panouri din sârmă împletită, iar în interiorul lor stive imense cu conserve de peşte.

Pe când străbăteam culoarul zonei parcelate, din sens opus s-a apropiat de noi un bărbat înalt, bine legat, cu alură de sportiv. În ciuda faptului, că nu părea să aibă mai mult de patruzeci de ani, părul, şaten, era încărunţit masiv la tâmple, iar fruntea şi obrajii cutate de riduri profunde. Purta un halat verde, la fel ca majoritatea salariaţilor întâlniţi în timpul peregrinării noastre prin fabrică.

Domnul Gigi Radu, adjunctul şefului de sector şi domnii Apostolescu şi Simionescu de la miliţie, ne-a recomandat Viorica.

— Sunt dezolat de cele întâmplate... a zis, în timp ce dădea mâna cu mine.

— La ce vă referiţi? am vrut să ştiu.

— Evident, la uciderea colegului nostru Vorba.

— De unde ştiţi că a fost ucis? s-a declanşat Dan, pe drept cuvânt contrariat.

— Mi-a telefonat acum o oră şi ceva directorul nostru comercial pentru a-mi anunţa vizita dumneavoastră. Cu această ocazie mi-a povestit şi scopul prezenţei dumneavoastră în fabrică.

Am ridicat privirea spre Dan şi ochii lui mi-au spus că avem o opinie comună. Directorul Dragomir se dovedise a fi, într-adevăr, un tip pe al cărui „ajutor” se putea conta! Deşi îl rugasem să nu divulge scopul misiunii noastre, nici n-a aşteptat să ieşim din biroul lui şi s-a şi grăbit să bată toba în întreaga întreprindere. Abia acum îmi explicam modul în care ne-au examinat toţi salariaţii secţiilor prin care trecusem. De obicei personalul unei întreprinderi, obişnuit fiind cu invazia cotidiană a luft-inspectorilor, nu se mai osteneşte să-i privească pe străinii care cască gura la desfăşurarea muncii lor. Era clar că „discreţia” lui Dragomir ne-a încadrat pe deloc doritul post de pisică cu clopoţei, care, după cum bine se ştie, nu prea prinde şoareci.

— Îl cunoaşteţi demult pe Vorba?

— De opt ani, adică de când lucrez în această întreprindere.

— Mai înainte unde aţi lucrat? am continuat, chestie de conversaţie, când am reînceput înaintarea spre fundul halei.

— Întrucât vă aflaţi pe mâini bune, v-aş ruga să-mi permiteţi să mă retrag. Lipsesc de prea mult timp din secretariat, a intervenit Viorica, pe un ton de scuză, cu palmele împreunate ca la rugăciune.

Am dat aprobator din cap. N-am mai apucat să-i mulţumesc, deoarece m-a handicapat Dan, cu un glas mieros şi faţa numai zâmbet:

— Vă rămânem recunoscători pentru plăcuta dumneavoastră companie.

— Dacă credeţi că mai pot face ceva pentru dumneavoastră, vă stau la dispoziţie, ne anunţă ea, bineînţeles cu ochii numai la Dan, ca şi cum eu aş fi fost invizibil.

— Înainte de a lucra aici, spuse Radu, în timp ce frumoasa secretară, pivotând pe tocul cui al unuia din pantofi, se îndepărta, am fost răsfăţatul oraşului, în calitate de component al reprezentativei de fotbal... Iar când randamentul pe teren a început să fie invers proporţional cu înaintarea în vârstă, sinecura a trebuit să fie înlocuită cu o muncă efectivă, a adăugat melancolic.

— Probabil unde nimic nu-i veşnic pe pământ şi performanţele sportive, la fel ca toate sărbătorile, au viaţa scurtă, l-am consolat într-o doară, deoarece mă preocupa cu totul altceva...

Ajunsesem aproape de capătul halei, unde pardoseala din ciment era alunecoasă datorită umidităţii din aer, şi privirea mi-a fost atrasă de peretele din stânga, în care era înzidit un dulap mare, cu multiple uşiţe, asemănătoare celor de frigider. Toate fiind blocate în mod independent, de câte o bară plată din oţel, aşezată transversal. Un capăt al barei era prins într-un inel fix, iar celălalt asigurat printr-un lacăt puternic.

— Banca Naţională îşi păstrează rezervele de aur la dumneavoastră? am întrebat, arătând spre ciudatul seif.

— Numai o parte din ele... a zâmbit, conducându-ne spre insolita construcţie metalică. Ştiţi, România este unul din cel mai importanţi furnizori de caviar ai lumii... a continuat, scoţând o legătură de chei şi descuind unul din lacăte.

După ce a înlăturat bara transversală şi a deschis uşa blocată de aceasta, am constatat că dulapul făcea cumul de funcţii: era atât seif, cât şi frigider. În interior se aflau stive cu zeci de cutii circulare din tablă, aşezate ca fişicurile cu monede. După ce a scos o cutie şi i-a înlăturat capacul, pentru a ne arăta conţinutul de bobiţe negre, a continuat:

— Pentru a putea fi conservate, instalaţia trebuie să asigure o temperatură constantă de zero grade. Iar pentru că această marfă este la fel de preţioasă ca şi aurul, este necesar ca ea să fie păzită bine, sub cheie.

Cum dintotdeauna am preferat icrele de crap celor de sturioni, în pofida riscului de a fi considerat un tip insuficient evoluat pe linia bunului gust, i-am făcut semn lui Radu că poate să-şi închidă „tezaurul”, al cărui conţinut m-a lăsat tot atât de rece ca şi frigiderul în care era păstrat.

— Când l-aţi văzut ultima dată pe Vorba? am întrebat în timp ce străbăteam ultimii metri care ne despărţeau de ieşirea halei.

— Miercuri seara.

— La ce oră? se interesă Dan.

— În jurul orei nouă, poate nouă şi un sfert.

— Unde? l-am chestionat eu, pe când îmi spuneam că, deşi am văzut întreaga întreprindere, n-am reuşit să depistez niciun loc propice pentru uciderea victimei, ceea ce putea să însemne că omorul a fost săvârşit aiurea, undeva între fabrică şi vagonul căii ferate.

— Aici. Chiar în acest loc, mi-a răspuns, arătând cu degetul gros, peste umăr, în direcţia frigiderului din spatele nostru.

M-am oprit şi, făcând o întoarcere de nouăzeci de grade pentru a-l putea privi din faţă am întrebat:

— Cu ce ocazie vă aflaţi în întreprindere atât de târziu, seara?

— Miercuri după-amiaza s-a făcut, ca să zic aşa, schimbarea gărzii... Adică inventarierea şi preluarea gestiunii de către mine, a zis, arătând din nou spre conservatorul de caviar. În acest post, care-mi dă acum posibilitatea să vă servesc drept ghid, am fost numit oficial în urmă cu o săptămână, dar efectiv de miercuri seară, când s-a semnat procesul-verbal de luare în primire a gestiunii.

— La ce oră a început şi când s-a terminat această operaţiune? a vrut să ştie Dan.

— Ne-am apucat de treabă imediat după terminarea programului, adică la trei şi jumătate după-amiaza şi am isprăvit-o, aşa cum v-am mai spus, în jurul orei nouă seara.

— În afară de dumneavoastră şi Vorba, a mai participat cineva la această acţiune? am preluat chestionarea.

— Bineînţeles! Marinache, fostul magazioner adjunct, care mi-a predat gestiunea.

— De ce? A fost mutat în altă secţie?

— Nu, a plecat din fabrică, a răspuns, după o scurtă ezitare.

— Transferat?

Mai întâi a aprobat printr-o înclinare a capului, apoi s-a răzgândit:

— I s-a desfăcut contractul de muncă.

— Pentru ce? m-am mirat.

— Pentru imoralitate, a zis, după o nouă ezitare.

— Cum adică? s-a grăbit să afle Dan, chestie de deformare profesională, deoarece cariera de copoi şi-a început-o la Moravuri.

— S-a încurcat cu soţia unui salariat al întreprinderii noastre... Adică a lui Vorba, s-a decis el, cu un aer de evidentă stânjeneală.

— Deşi îmi dau seama că nu vă face nicio plăcere să comiteţi o indiscreţie la adresa unor colegi de-ai dumneavoastră, vă rog să continuaţi relatarea conflictului care a condus la înlăturarea lui Marinache din întreprindere, l-am încurajat, văzându-i ezitările.

După ce s-a mai opintit de câteva ori, ca un cal înhămat la o căruţă prea grea, s-a decis să vorbească:

— Când s-a aflat de legătura ce o avea cu soţia lui Vorba, comitetul oamenilor muncii a decis grabnica lui îndepărtare din întreprindere. După părerea mea, a continuat el mai dezinvolt, cred că a fost o măsură pripită. Că nu mai putea continua să lucreze în acelaşi loc cu soţul dezonorat, sunt de acord... Dar de aici şi până la a-l arunca în stradă, mai înainte de a-i da posibilitatea de a-şi găsi un transfer pentru a nu-şi pierde vechimea în muncă, mi se pare exagerat. În definitiv, dacă situaţia era judecată cu obiectivitate, trebuia să se ia în considerare şi faptul că soţia lui Vorba era

departe de a fi o adolescentă neştiutoare, coruptă de un satir. Noi, bărbaţii, ştim bine că o femeie, atunci când doreşte, poate să pună cu uşurinţă la punct un curtezan indezirabil. De ce nu l-a respins? Ba mai mult, faptul că legătura lor extraconjugală s-a întins de-a lungul mai multor luni, indică destul de grăitor că vina ei a fost cel puţin egală cu a lui Marinache, deoarece infidelitatea soţiei este mai gravă decât cea a colegului. De altfel, Marinache este o persoană atât de timidă, încât, vă mărturisesc, îmi este imposibil să-l văd făcând avansuri soţiei şefului său... Invers, ar fi fost cu mult mai plauzibil.

— S-a constatat că timizii, prin aerul lor paşnic, inofensiv, pot fi adesea o sursă de mari surprize, glumi Dan.

Zicându-mi că povestea adulterului merita a fi examinată mai pe îndelete, ştiut fiind că triunghiul într-o căsnicie se poate solda câteodată şi cu un omor, am pus mâna pe clanţa uşii care trebuia să conducă afară şi am deschis-o. Dar, surpriză. În loc să văd, aşa cum mă aşteptam, curtea, m-am trezit într-o altă secţie de producţie.

Capitolul III

SECŢIA CONVEIERULUI

În faţa mea se afla o hală dreptunghiulară, cu laturile de aproximativ douăzeci de metri, iar în centrul ei huruia o bandă rulantă circulară, ca un carusel alungit, care scotea şi introducea în secţie nişte lăzi mari. Nişte lăzi ce aduceau aidoma cu cea în care fusese găsit Vorba la Bucureşti. În jurul conveierului lucrau patru sau cinci oameni echipaţi cu mănuşi, şorţuri şi cizme de cauciuc. Aerul era umed, îmbâcsit cu miros de peşte, iar pardoseala de beton era udă şi alunecoasă.

La câţiva paşi de noi, în punctul în care banda rulantă se răsucea pentru ca lăzile ce soseau să facă calea întoarsă, spre exterior, se afla un jgheab semicircular cu diametrul de aproximativ o jumătate de metru. Am privit spre celălalt capăt al său, care se afla la opt-zece metri de bandă şi l-am văzut pierzându-se în pântecul unui buncher[1] înalt, lipit de peretele din dreapta halei.

— Peştele proaspăt, pe măsură ce soseşte de la cherhanale, este descărcat, din exterior, în rezervor, a explicat Radu, arătând spre buncher. Apoi, printr-o telecomandă, alunecă pe jgheab pentru a umple lăzile goale aduse de conveier.

— Şi celălalt? am arătat spre un al doilea buncher, instalat la câţiva metri mai departe, în sensul de evacuare a lăzilor.

— Funcţionând după acelaşi principiu, asigură gheaţa necesară conservării peştelui deversat în lăzi.

M-am apropiat şi am privit desfăşurarea procesului tehnologic. Banda rulantă avea o funcţionare asincronă, avansa trei metri, se oprea pentru două minute şi pornea pentru a se opri din nou, cu aceeaşi periodicitate. Opririle fiind necesare pentru încărcarea lăzilor ajunse mai întâi sub jgheabul care deversa peşte, apoi sub cel care adăuga gheaţa. Am mers de-a lungul conveierului urmărind încărcarea unei lăzi şi evacuarea ei, după circa cincisprezece metri, afară pe o rampă, unde lăzile erau ridicate de pe transportor, li se băteau capacele în cuie şi erau preluate de nişte autocamioane. Probabil pentru a fi cărate la staţia de cale ferată.

Am revenit în hală la pas cu transportorul care introducea lăzile goale. M-am oprit în punctul unde se încărcau lăzile cu peşte. Muncitorul care supraveghea, aşezat pe un scaun înalt cu aspect de pupitru, oprirea containerului gol sub jgheab, acţiona o mică pârghie şi într-un minut de bulucealâ acesta se umplea pe trei sferturi cu crapi. Nişte crapi croiţi exact pe măsura unei saramuri care să ceară suficient vin demisec pentru a ajunge în situaţia să dai cu căciula d-azvârlita după câini.

— Peştele este încărcat după ochi? am întrebat.

— Cum adică? a zis Radu, mirat.

— De unde se ştie cât peşte se află în ladă?

A zâmbit şi a arătat cu mâna spre pântecele buncherului:

— Înăuntru se află un dozator electronic, care cântăreşte şi expulzează automat câte 700 de kilograme de peşte, cu o abatere de maximum 100 de grame.

---

[1] *Buncher* – Buncăr (n.gc)

— Şi atunci de ce beneficiarii dumneavoastră îl mai cântăresc încă o dată, la recepţie? a întrebat Dan.

În timp ce Radu explica că instalaţia a intrat în funcţiune numai de câteva luni, iar beneficiarii s-au obişnuit, de-a lungul multor ani, să cântărească peştele expediat la greutatea netă datorită marilor variaţii care existau înainte, pe mine mă preocupa cu totul altceva. M-am apropiat de muncitorul care lucra la pupitrul de comandă. Ajuns în spatele lui, am privit spre lăzile goale care soseau din stânga. Le vedeam perfect, cu excepţia celei care urma să intre la încărcat. Jgheabul, aflat la o înălţime de o palmă de pereţii containerului în care deversa peştii, ecrana aproape complet câmpul de vedere spre lada ce trebuia să intre sub el.

Pe când Dan continua să se converseze cu Radu, ei ştiau despre ce, mi-am spus că sunt edificat. Descoperisem locul de unde a fost expediată victima.

— Există o încăpere unde am putea sta de vorbă? m-am adresat lui Radu.

— Sigur, la serviciul comercial, de care şi aparţine secţia noastră, a zis el, invitându-mă printr-un gest al mâinii spre ieşirea din hală.

După ce am coborât cele câteva trepte care despărţeau rampa de expediere a lăzilor cu peşte de curte, am pornit spre stânga şi am intrat pe aleea principală, îndreptându-ne spre clădirea corpului tehnico-administrativ.

Urcând la etajul doi, Radu a deschis uşa pe care scria: Serviciul comercial. Am văzut o încăpere bine luminată în care şase mese de lucru erau amplasate pe două rânduri, ca băncile şcolarilor într-o sală de clasă, şi excentric, lângă fereastră, cel de-al şaptelea birou, unde o femeie în jur de treizeci de ani, foarte fardată, cu părul foarte roşu şi cu o rochie foarte înflorată, mitralia o hârtie în maşina de scris.

Când am intrat, ca la o comandă, cei patru bărbaţi care lucrau îndărătul birourilor şi dactilografa şi-au întrerupt activitatea pentru a ne examina cu o curiozitate ce-mi spunea că ştiu cine suntem şi de ce am venit la ei. Ţinând seama de „discreţia” dovedită deja de directorul Dragomir, era şi firesc ca prezenţa noastră să nu-i surprindă, dar să-i intrige.

Făcând cunoştinţă cu ei, şi-au exprimat uimirea în legătură cu cele întâmplate colegului lor. Apoi, explicându-le că suntem nevoiţi să stăm de vorbă cu toţi colegii victimei, şeful serviciului, un tip uscăţiv şi înalt, cu ochii adăpostiţi în spatele unor ochelari cu multiple dioptrii, m-a întrebat dacă nu am dori să intrăm în biroul lui, unde este mai multă linişte. Cum tocmai aşa ceva căutam, i-am acceptat oferta şi ne-a introdus, prin uşa din spatele dactilografei, într-o încăpere mai mică, în care se afla un singur birou, un dulap din oţel şi câteva scaune.

Deşi mi-am dat seama că ar fi dorit să asiste şi el la audierea subalternilor săi, nu i-am putut fi pe plac. Chestie de meserie.

— Vom discuta pe rând cu fiecare salariat, iar începutul îl vom face cu persoana care a văzut ultima oară victima, l-am anunţat, arătând spre Radu.

A priceput şi, indispus că-i ştirbesc autoritatea de şef, s-a retras, închizând uşa după el.

— Deci – m-am declanşat, după ce ne-am aşezat pe scaune –, în jurul orei nouă şi un sfert vă aflaţi lângă conservatorul de caviar împreună cu Vorba şi Marinache. Corect?

— Cu o abatere de câteva minute, aceasta trebuie să fi fost ora când, semnându-se procesul-verbal de predare-preluare a gestiunii, am început să ne pregătim de plecare.

— Cine a plecat primul de acolo?

— Eu. Am venit să aduc şi să încui în dulapul meu actele pe care le întocmisem, a răspuns el, arătând cu capul spre peretele în spatele căruia se afla încăperea cu şase birouri... şi cu al dactilografei şapte.

— Ce făceau, ceilalţi când aţi ieşit din secţie?

— Începuseră să se îmbrace, iar Vorba mi-a zis să nu zăbovesc mult, deoarece mă aşteaptă la ieşirea din întreprindere. Când mi-am terminat treaba şi am ajuns în stradă, n-am văzut pe nimeni. Interesându-mă la portar, acesta mi-a spus că nu l-a zărit ieşind decât pe Marinache. Am mai aşteptat câteva minute şi, văzând că tot nu apare, am plecat, spunându-mi că şi Vorba o fi făcut probabil la fel, apreciind că întârzii prea mult cu încuiatul hârtiilor.

— Parcă spuneaţi că portarul nu l-a văzut plecând, a zis Dan.

A făcut un gest de dispreţ:

— Nu se poate conta pe afirmaţiile lui. Doarme de-a-n picioarelea, visând la pensionarea de care-l mai despart câteva luni...

— Cât timp consideraţi că a trecut din momentul în care aţi plecat de lângă conservatorul de caviar şi până aţi ajuns la poarta întreprinderii? am întrebat eu.

— Întrucât ceasul de pontaj mi-a marcat fişa cu ora douăzeci şi unu şi douăzeci şi cinci de minute, cel mult zece minute.

— Decât să-l întrebaţi pe portar dacă Vorba a ieşit din fabrică, ar fi fost mai simplu să verificaţi dacă şi-a pontat fişa... a ţinut să remarce Dan, cu privirea fixată pe notesul din faţa lui.

— Bineînţeles că ar fi fost mai simplu, dacă ar fi fost posibil un astfel de control... Din păcate, am fost nevoit să mă rezum la informaţiile furnizate de portar, deoarece şefii de serviciu n-au fişe de pontaj, a replicat Radu, ridicând din umeri.

— În câte schimburi lucrează fabrica? l-am preluat eu.

— Într-un singur schimb.

— Deci, în secţia de expediere a lăzilor cu peşte proaspăt nu se mai afla nimeni când aţi lucrat la inventarierea caviarului, am zis, cu intenţia de a reduce cercul persoanelor suspectabile.

— Ba da. Deoarece, datorită unor defecţiuni, conveierul a lucrat miercuri dimineaţa cu intermitenţe. Până a fost reparat şi pus în funcţiune, spre ora două după amiază, livrarea mărfii a fost practic sistată. De aceea, pentru a se recupera întârzierea, am oprit patru oameni pentru a lucra şi după-amiaza.

— Până la ce oră?

— Când am trecut prin secţia conveierului pentru a-mi duce în birou actele întocmite, mi-au spus că în următoarea jumătate de oră îşi termină treaba şi pleacă şi ei.

— Cine sunt cei patru muncitori? a cerut Dan, grăbindu-se apoi să le consemneze numele în notes.

— Inventarierea caviarului a indicat vreo lipsă în gestiunea lui Marinache?

— A corespuns întocmai cu datele contabile.

— În timpul în care v-aţi aflat împreună, despre ce-au discutat Vorba şi Marinache?

— N-a existat nicio referire la conflictul dintre ei, îmi ghici gândul Radu. Întreaga discuţie s-a limitat numai la activitatea noastră profesională.

Probabil că amândoi cunoşteau zicala: „În casa spânzuratului nu se vorbeşte de funie!”, a adăugat el, spiritual.

— Ce-aţi făcut miercuri seară, după ora nouă şi jumătate, când aţi părăsit întreprinderea? a întrebat Dan.

A răspuns că s-a dus să mănânce la un restaurant, apoi la el acasă, unde s-a culcat.

— În ce restaurant aţi luat masa? am zis eu.

— La autoservirea din centru.

— V-aţi dus direct acolo sau aţi mai zăbovit pe drum?

— Direct, deoarece nu mâncasem aproape nimic în ziua aceea. Plecând cu maşina mea, cred că la zece fără douăzeci înfulecam deja.

— Şi când aţi ajuns acasă la dumneavoastră?

— În jur de zece şi un sfert.

Am arătat cu bărbia spre degetele lui lipsite de verighetă:

— Burlac?

— Da. Am fost căsătorit, dar de cinci ani locuiesc singur.

I-am mulţumit pentru colaborare şi l-am rugat să invite la noi pe unul din colegii săi din cealaltă încăpere.

O oră mai târziu, eram edificat. Toţi funcţionarii din serviciul comercial erau suspectabili. În seara când fusese ucis Vorba respectivii lucraseră până în jurul orei douăzeci şi unu şi treizeci de minute.

— Ca să vezi ce ghinion! a aruncat Dan, indispus, după ce a ieşit şi ultimul audiat. Au ales cel mai potrivit moment pentru verificarea lor scriptologică... Tocmai când este ucis un om în apropierea lor. Prevăd că vom întocmi o listă de suspecţi bună să rivalizeze cu cea a abonaţilor dintr-o carte de telefon!

— Chiar dacă ar fi aşa, încă nu-i o catastrofă... Vreau să zic o catastrofă mare! Ce, Constanţa-i Tokio sau New York? l-am consolat eu, turnând gaz pe foc.

Mi-a răspuns printr-o privire de tigru ulcerat.

Când vroiam să-l rog să nu se mai uite atât de urât la mine că voi avea coşmaruri noaptea, s-a auzit o bătaie uşoară în uşă.

Era unul din cei patru muncitori care lucraseră în seara omorului în secţia conveierului.

După ce s-a aşezat pe scaun, şi Dan s-a grăbit să-i pună întrebările preliminare despre prenume, nume şi aşa mai departe, l-am luat în primire:

— Tovarăşe Matea, probabil că aţi aflat despre uciderea lui Vorba.

A dat din cap şi a comentat cu amărăciune:

— N-aveţi idee ce om cumsecade era... Pâinea lui Dumnezeu nu altceva...

— Avem motive să credem că autorul crimei nu-i străin de personalul fabricii „Pescarul”, am afirmat, fixându-l cu atenţie.

Pentru o clipă m-a privit surprins, apoi, făcând un gest de filosofică resemnare, a zis:

— Printre cei aproape o mie de oameni care lucrează în fabrica noastră, e posibil să se fi strecurat şi o uscătură.

— Locul unde s-a petrecut fărădelegea fiind chiar secţia de încărcare a lăzilor cu peşte...

N-a avut când să se mire de afirmaţia mea, că Dan s-a grăbit să precizeze:

— Omorul comiţându-se miercuri seară, când vă aflaţi şi dumneavoastră acolo.

— Nu se poate! a protestat, scuturându-şi capul cu convingere. Oare

credeţi că eu şi colegii mei am fi stat cu mâinile-n sân dacă am fi văzut cum i se ia viaţa tovarăşului Vorba?

Dacă omiteam posibilitatea că patru oameni s-ar fi putut înţelege să-i ucidă pe al cincilea, argumentul lui era mai mult decât corect. Din păcate, profesia mea nu-mi permite să exclud decât acele variante care, după o temeinică verificare, se dovedesc a fi complet nefondate. Iar situaţia pe care o cercetam mă obliga să nu renunţ la nici o ipoteză, oricât de fragilă ar fi fost ea. În consecinţă, m-am decis să încep, după cum se obişnuieşte, cu începutul:

— De la ce oră aţi rămas singuri în secţie, dumneavoastră şi cei trei colegi cu care aţi lucrat la conveier?

— După trei şi jumătate, când s-a terminat programul şi muncitorii schimbului unu au plecat acasă.

— Şi până la ce oră v-aţi aflat acolo?

— Dacă la zece şi zece ne-am pontat fişele... Cam douăzeci de minute până ne-am schimbat hainele de protecţie... – a zis el gânditor, în timp ce bătea demonstrativ cu palma în şorţul şi cizmele sale de cauciuc... Până la zece fără un sfert, zece fără zece... Cam aşa ceva.

— Deci ora zece fără un sfert ar corespunde cu momentul în care s-a terminat încărcarea ultimei lăzi cu peşte şi a fost evacuată pe rampa de încărcare în autocamioane. Aşa e?

A dat din cap că aşa e.

— Cine s-a ocupat cu pusul şi bătutul capacelor în cuie pe rampă?

— Noi, cei care ne aflam acolo.

— Cine au fost conducătorii autocamioanelor care au participat la preluarea lăzilor cu peşte de pe rampă?

A rostit trei nume şi Dan s-a grăbit să-i adauge pe lista suspecţilor.

— Pe cine aţi mai văzut miercuri, în intervalul de timp în care v-aţi aflat în secţie?

— Pe tovarăşii Vorba, Radu şi Marinache.

— Atât?

— Au mai fost şi alţii, dar n-au stat. Au trecut numai aşa... ca inspectorii. Numărau lăzile de pe rampă şi se grăbeau să dispară. Probabil de teamă să nu li se răcească scaunele şi cafeluţele din birou!

— Cine au fost „inspectorii” de care ne vorbiţi?

— Cine alţii decât ăia de la comercial! Când eşti nevoit să te duci la ei în birou, nici n-au timp să te asculte de ocupaţi ce sunt cu şuetele. Ce mai, e o diviziune a muncii a-ntâia! Noi muncim şi ei transpiră! zise cu năduf.

Cum nu fusesem trimis pentru a organiza munca în fabrică după metode ştiinţifice, am făcut o mină ce trebuia să-l convingă că aflu pentru prima dată de existenţa unor salariaţi care nu dau în brânci de prea multă muncă. Apoi am întrebat care anume au fost funcţionarii serviciului comercial care-i onorase cu vizita lor.

— Toţi, a răspuns el, dintr-o bucată.

— Chiar şi dactilografa? s-a interesat Dan, cu dorinţa vădită de a mai reduce cât de cât numărul celor care ar fi avut posibilitatea să suprime victima.

Muncitorul, făcând un gest de confirmare, i-a spulberat însă firava speranţă.

— Pentru a nu i se „surmena” colegii prea mult, din când în când venea şi

ea pe rampă.

— Funcţionarii de la comercial au intrat şi în secţie ori s-au rezumat numai la supravegherea lăzilor ce se urcau în autocamioane? a insistat Dan, ceea ce demonstra că optimismul lui, câteodată, e nemărginit.

— Bineînţeles! pentru a-şi motiva prezenţa, se simţeau obligaţi să dea o tură şi conveierului!

Marea şansă a funcţionarilor de la serviciul comercial era că interlocutorul meu n-avea o funcţie care să-i permită să le reorganizeze munca, altfel ar fi trebuit să ia contact cu Oficiul de plasare a forţelor de muncă.

— Când i-aţi văzut pentru ultima oară pe Vorba, Marinache şi Radu? am zis, trecând de la întrebări preliminare la cele concrete.

— În jurul orei opt şi jumătate, când m-am dus la secţia de conveier să-l anunţ pe tovarăşul Vorba, aşa cum convenisem, că mai avem zece lăzi de umplut şi am terminat cu expedierea comenzii.

— Ce făcea în acel moment?

— Verifica cu sonda conţinutul cutiilor de caviar.

— Cine era împreună cu el?

— Tovarăşii Radu şi Marinache.

— Şi ce făceau?

— Tovarăşul Marinache privea cum tovarăşul Vorba vâră sonda în icre, iar tovarăşul Radu scria pe nişte hârtii.

— Discutau ceva?

— Nu.

— Ulterior i-aţi mai văzut?

— Numai pe tovarăşul Radu. În jurul orei nouă a trecut pe la noi, c-un vraf de hârtii în mână. Şi ne-a întrebat de ce ne moşmondim atât. I-am explicat că banda transportoare ne-a mai făcut o figură şi până am reuşit s-o punem din nou în funcţiune ne-am pierdut o grămadă de timp.

— După ora opt şi jumătate, deci, nu i-aţi mai văzut pe Vorba sau Marinache intrând la dumneavoastră în secţie.

— Nu.

— Dumneavoastră unde aţi lucrat? La instalaţia de deversare a peştelui, la cea pentru gheaţă sau afară la prinsul capacelor?

— Peste tot. În schimb normal, dimineaţa, fiecare are postul lui... Miercuri seară fiind însă foarte puţini oameni, mai ales pe rampă, unde nu este uşor pentru doi oameni să manevreze un container care cântăreşte peste o tonă, trebuia să punem mâna cu toţii. Aşa că ne-am ocupat cu de toate.

— Dar şoferii de autocamioane nu v-au ajutat pe rampă? a întrebat Dan.

— Numai la încărcatul în maşini, după ce băteam capacele în cuie. Nu de alta, da’ am mai avut noi nişte probleme cu ei... Adică s-au primit reclamaţii că lăzile erau uşurate de peşte. Doar ştiţi cum sunt şoferii... Cum întorci puţin capul, cum şterpelesc crapul... Şi dacă ar fi numai unul singur! Aşa însă, după ce batem capacele, nu mai e niciun pericol şi-i lăsăm să se apropie.

Dan a clipit fericit din ochi. Cum victima era deja plasată într-una din lăzi, iar capacul acesteia era bătut în cuie în momentul încărcării containerelor în autocamioane, şoferii puteau fi excluşi din cercul bănuiţilor. Deci lista care până atunci crescuse sistematic, în sfârşit rămânea neutră.

— Reţin că miercuri după amiază aţi lucrat cu colegii dumneavoastră, ca să zic aşa, în devălmăşie pe toate fazele procesului tehnologic.

A făcut un gest de confirmare.

— Şi totuşi sunt nevoit să insist, rugându-vă să faceţi un efort de memorie şi să-mi spuneţi cine a lucrat la jgheabul de încărcare cu peşte, după ce aţi fost şi aţi discutat cu Vorba.

— Păi să ne gândim... Când m-am înapoiat, în secţie lucra Albu... Da, aşa-i! El a lucrat până spre ora nouă... Apoi s-a defectat conveierul... După douăzeci de minute, când a fost repus în funcţiune, am trecut eu la comanda instalaţiei de dozare a peştelui în lăzi.

— Dar ce a avut de s-a defectat? am întrebat, fără un scop determinat.

— Un fleac! Se arsese siguranţa motorului care acţionează conveierul.

— Şi schimbarea unei siguranţe a cerut atâta timp? m-am mirat.

— Aş! a aruncat el dispreţuitor. Pusul siguranţei a durat mai puţin de treizeci de secunde, restul timpului a fost irosit pentru căutarea electricianului de serviciu.

Trebuie să recunosc că această pană mi-a stârnit curiozitatea, şi cum această slăbiciune mă domină ca stupefiantele pe toxicoman, spre ruşinea mea, nu i-am putut rezista.

— Cine anume dintre dumneavoastră a plecat să-l caute pe electrician? am vrut să ştiu.

— Întâi a plecat Anton, apoi, când s-a înapoiat şi ne-a spus că nu l-a găsit la el în atelier, ne-am dus cu toţii să-l căutăm. Vă daţi seama ce nervoşi eram... Noi lucram în schimburi prelungite ca întreprinderea să-şi realizeze planul de producţie, iar dânsul, afară în stradă, trăgea clopotele unei femei.

L-am aprobat, pentru a-i da satisfacţia că-i împărtăşesc supărarea la adresa electricianului lipsit de conştiinţă profesională. În realitate, dacă aş fi fost singur, mi-aş fi strâns mâna, felicitându-mă. Începusem să realizez modul în care ajunsese victima să ţină tovărăşie crapilor din containerul expediat la Bucureşti.

— În consecinţă, la un moment dat, în secţie nu s-a mai aflat nimeni dintre dumneavoastră.

Şi-a dat asentimentul printr-o înclinare a capului.

— Aţi putea preciza ora când, plecând să-l căutaţi pe electrician, n-a mai rămas nimeni în secţie?

— În jurul orei nouă... Nu pot să fiu mai exact, deoarece n-am avut nicio treaba să mă uit la ceas.

— Când a trecut tovarăşul Radu prin secţia dumneavoastră, conveierul era pus în funcţiune?

— Încă nu fusese schimbată siguranţa... Dar după câteva minute reîncepuse să meargă...

— După ora opt şi jumătate, aţi auzit zgomotul unei împuşcături?

Nu auzise. Când a ajuns lângă uşă, l-am rugat să ne trimită un alt om din echipa cu care lucrase miercuri seara.

— Dane, ca să bâjbâim cât mai puţin, valea! Verifică la poartă fişele de pontaj a celor care au plecat din fabrică după ora douăzeci şi unu şi treizeci. Dacă-i posibil, fără să le omiţi pe cele ale lui Marinache şi Radu!

Şi-a extras cu regret picioarele lungi de sub birou şi mi-a împins carnetul în care stenografiase audierile de până atunci.

— În lipsa mea nu iei niciodată notiţe. Ceea ce, după cum ştii, provoacă ulterior suficient de multă bătaie de cap. Poate că azi procedezi diferit... m-a îndemnat, maliţios.

— Pentru hârţogărie folosesc întotdeauna sclavi... Când n-am negri, mă servesc şi de albi. Fiind un democrat convins, îmi repugnă apartheid-ul! i-am replicat cu o voită superioritate.

— Foarte bună părere ai despre un subaltern docil, conştiincios şi deosebit de bine pregătit profesional... a comentat, scârbit, întorcându-mi spatele şi îndreptându-se spre uşă.

— Ca să nu te plictisească promenada, poate că faci o conversaţie şi cu...

— Cunoaştem! mi-a retezat macaroana. Electricianul... a aruncat peste umăr, trăgând uşa după el, mândru ca un păun decorat cu Distinguished Service Cross.

Capitolul IV

SABOTARE?

O oră mai târziu, când terminasem cu audierea ultimului muncitor din secţia conveierului, şi-a făcut apariţia Dan. S-a înfipt direct la notesul ce-l lăsase în faţa mea, pe birou.

— M-aş fi mirat să fie altfel! a zis, închizându-l dezgustat şi vârându-şi-l în buzunarul interior al hainei.

— Aduc eu a faţă de şapirograf?

— Depoziţiile erau identice?

— De parcă ar fi fost trase pe indigou.

— Nici zgomotul împuşcăturii?

— Nici. Asta este însă o problemă subsidiară, deoarece huruitul benzii transportoare şi bătutul cuielor în capacele lăzilor, luate împreună, ar fi putut acoperi împuşcătura. Tu ce-ai făcut?

— Radu, aşa cum a declarat, a ieşit pe poartă la ora douăzeci şi unu şi douăzeci şi cinci de minute... Marinache, fiind concediat, miercuri seara nu mai avea fişa la poartă. Deci nu se poate stabili momentul părăsirii fabricii...

— L-ai găsit pe portarul care a fost de serviciu?

— Da, tocmai îşi preluase schimbul. Radu l-a caracterizat bine. Habar n-are pe ce lume trăieşte. Nu-şi aminteşte de plecarea lui Vorba şi Marinache, darămite să mai poată preciza şi când anume!... Am mai cules după fişele de pontaj încă opt oameni care au plecat din fabrică în jurul orei nouă seara, însă toţi au locurile de muncă îndepărtate de conveier.

— Până acum n-ai obţinut lucruri deosebit de interesante. I-ai făcut o vizită de curtoazie şi Vioricăi? l-am tachinat.

— Eu nu mă ţin de chestii d-astea-n timpu serviciului! m-a repezit, făcând-o pe ultragiatul. Spre demonstrare, am o bombă formidabilă!

— Dacă-i cu neutroni, dezamorseaz-o uşor... Să nu facă bum!

— Miercuri seară funcţionarea conveierului a fost sabotată. E bine?... s-a interesat el, satisfăcut, apoi, remarcând că vestea adusă m-a lăsat rece, a întrebat: Ştiai?

— Am presupus. Momentele uciderii lui Vorba şi cele ale opririi benzii transportoare au coincis prea mult pentru a fi o simplă ispravă a hazardului.

— După război, mulţi viteji s-arată! m-a persiflat.

— Decât să fii răutăcios mai bine ai face un mic raţionament. Crezi că fără să fi fost expediaţi, în prealabil, cei patru muncitori din secţia conveierului, era posibil ca victima să nimerească într-un container?

— Omorul consumându-se unde?

— Ori în preajma conservatorului de caviar, ori în secţia conveierului... Pentru a avea o certitudine, vom cere serviciului criminalistic să caute proiectilul care a suprimat victima. Întrucât glonţul a ieşit din craniul victimei, firesc ar fi să se găsească pe undeva. Dar nu oriunde, ci acolo unde s-a comis omuciderea. Cum a fost sabotată instalaţia?

— Simplu. Siguranţa nu era arsă, ci numai uşor deşurubată. Electricianul mi-a spus că patronul siguranţei s-a slăbit singur, lui rămânându-i numai să-l răsucească la loc, în tablou. Nu l-am contrazis.

— Ai văzut cofretul?

S-a ridicat de pe scaun şi mi-a făcut semn să vin lângă fereastră. În faţa noastră se afla hala care cuprindea secţiile de înmagazinare a produselor, finite, congelatorul de caviar şi, spre extrema stângă, instalaţia de încărcare a peştelui proaspăt în lăzi.

— Vezi? a întrebat, arătându-mi o cutie metalică prinsă de zidul halei, la distanţă egală de extremele construcţiei. Am cronometrat. Dacă isprava a fost făcută de cineva din hală, i-au trebuit aproximativ nouăzeci de secunde pentru a răsuci siguranţa şi a se întoarce la locul lui de muncă. Dacă sabotarea conveierului a fost făcută de cineva din exterior, cel mult două secunde.

— Miercuri seară a lucrat cineva în magazia de produse finite? am întrebat, privind spre extrema dreaptă a halei unde se aflau parcelele în care erau închise maldărele de conserve de peşte.

— Printre muncitorii care au părăsit fabrica la ora care ne interesează, nu s-a aflat niciun lucrător din secţia respectivă. A fost prima verificare făcută după discuţia avută cu electricianul.

Am început să mă plimb prin încăpere cu mâinile la spate. Dan m-a lăsat să măsor de câteva ori camera cu paşii, apoi s-a plictisit:

— Ce te preocupă?

— Întrucât conveierul fusese scos din funcţiune cu aproximativ un sfert de oră mai înainte ca Radu să părăsească secţia conservatorului de caviar, se pune întrebarea: a fost într-adevăr sabotat conveierul sau criminalul a ştiut să profite de şansa ce i s-a oferit? Electricianul, după cum mi-ai spus, nu s-a gândit nicio clipă la intervenţia unei mâini rău intenţionate. Deci am putea admite că defecţiunea a survenit cu totul şi cu totul întâmplător.

— Unde vrei să ajungi? m-a întrebat el, circumspect. Nici nu m-ai lăsat să-ţi relatez constatarea electricianului şi te-ai grăbit să afirmi că-i vorba de un sabotaj. Acum o-ntorci ca la Ploieşti! Ce-ţi trece prin cap?

— Dane, dacă admitem că banda transportoare a fost oprită cu intenţie, trebuie să admitem şi că Vorba era deja împuşcat când aceasta fusese scoasă din funcţiune. Deci Radu şi Marinache au stat un sfert de oră împreună cu cadavrul lui Vorba. În acest interval, cei doi, profitând de faptul că lângă conveier nu se mai află nimeni, plasează corpul victimei în containerul ce urma să intre sub jgheabul de peşte... Acesta fiind singurul container al cărui conţinut nu putea fi văzut de operator, datorită paravanului pe care-l forma instalaţia pe care o mânuia. Când, după depanare, procesul tehnologic a fost reluat, victima a fost acoperită cu peşte şi gheaţă şi expediată la Bucureşti. Această variantă mi se pare plauzibilă.

M-a ascultat cu atenţie, apoi, preocupat, a început să se plimbe prin încăpere, cum făcusem şi eu cu câteva minute mai înainte.

— Am uitat ceva! a zis, oprindu-se şi întorcându-se spre mine. Electricianul mi-a relatat că în timp ce discuta cu amica lui pe stradă, în faţa porţii întreprinderii, l-a văzut plecând pe Marinache.

— Când?

— Cu foarte puţin timp înainte de a fi chemat să repună în funcţiune conveierul. Poate nu mai mult de două-trei minute... L-a frapat aerul preocupat al lui Marinache: Deşi l-a salutat, nu i-a răspuns.

— Ţinând seama de timpul necesar parcurgerii drumului până la ieşirea din întreprindere, s-ar putea spune că atât Marinache cât şi Radu au părăsit aproape simultan secţia conservatorului de caviar, dar în direcţii opuse. Radu

prin secţia conveierului, care-i pus în funcţiune cu câteva minute mai târziu, şi Marinache prin celălalt capăt al halei, cu câteva minute mai înainte de a fi chemat electricianul...

— Vrei să spui că l-au ucis pe Vorba de conivenţă, l-au plasat într-un container şi s-au grăbit să se îndepărteze de locul faptei?

Am aprobat şi am continuat:

— La fel de bine s-ar putea spune că Radu, aşa cum a declarat, a plecat să-şi ducă actele în birou, iar Marinache, ţinând seamă de animozitatea pe care o avea faţă de victimă, s-a grăbit să facă acelaşi lucru, lăsându-l singur pe ultimul.

— Deci Vorba rămâne singur aproximativ două minute, interval în care este ucis şi aruncat într-un container de o persoană care, ascunsă printre stivele de conserve, a aşteptat momentul potrivit... Această persoană având posibilitatea să saboteze, în prealabil, conveierul, a conchis Dan, cu o convingere foarte fragilă.

Mi-am dat seama că bat apa-n piuă şi m-am revoltat:.

— Până nu discutăm şi cu Marinache, ne pierdem vremea degeaba! Să mergem!

Capitolul V

SCRISOAREA ANONIMA

Când am intrat în biroul alăturat, dactilografa, privindu-ne, şi-a uitat meseria şi a rămas cu degetele ambelor mâini răsfirate deasupra claviaturii, de parcă ar fi fost un căţel care face sluj. Ceilalţi colegi, preferând să nu sesizeze intrarea noastră, se făceau că lucrează cu toată sârguinţă.

— Tovarăşe Airinei, m-am adresat şefului de serviciu, la ce birou a lucrat Ion Vorba?

Înainte de a mă aşeza pe scaunul dindărătul biroului indicat, i-am şoptit lui Dan să dea o fugă la serviciul personalului şi să-mi afle adresele a doi foşti salariaţi ai întreprinderii. După plecarea lui am început să examinez conţinutul sertarelor. Când am terminat cu inventarierea celor laterale, am tras de sertarul de la mijloc. Mai întâi am văzut câteva hârţi pătate cu grăsime, apoi, dându-le la o parte cu mâna, resturi de mezeluri, coji de caşcaval, şi firimituri de pâine, printre care circulau în viteza a patra câţiva gândaci roşii, m-am ridicat atât de repede în picioare, încât am răsturnat scaunul în spatele meu. În clipa următoare, a căzut şi sertarul lângă bombeul pantofilor mei.

— Ce s-a întâmplat?! a strigat dactilografa, cu mâna dusă sub sânul stâng, în timp ce ceilalţi au sărit ca unul singur pentru a putea vedea ce albină m-a catapultat de lângă biroul răposatului Vorba.

După ce le-am arătat dezgustat lighioanele roşii, s-au precipitat să le extermine. În timp ce mă retrăgeam strategic din rezervaţia lor de vânătoare, am remarcat ceva. Pe partea inferioară a lăcaşului de unde trăsesem sertarul se afla o hârtie împăturită. Cum nu părea să fi servit la împachetatul alimentelor, cu toată sila care mă stăpânea, am întins mâna şi am tras-o afară.

— V-am mai spus să nu lăsaţi resturi de mâncare în sertare! şi-a mustrat Airinei subalternii, în timp ce eu poposeam lângă cel mai îndepărtat colţ al încăperii.

— Degeaba, şefule! Trebuie să dăm fiecare un franc şi să cumpărăm o cutie de analcid... a intervenit vocea dactilografei, pe când despăturem hârtia extrasă dintr-un loc atât de puţin obişnuit.

Nu ştiu dacă *vox populi* a ieşit învingătoare şi s-a aprobat facerea chetei propuse, deoarece atenţia mi-a fost captată de hârtia pe care o priveam. Avea formatul obişnuit al foilor de hârtie utilizate în maşinile de scris, iar textul dactilografiat, glăsuia: „Dragă tovarăşe Vorba, soţia dumitale te înşală fără pic de ruşine! Dacă te vei duce astă-seară acasă la Alexandru Marinache, la ora 18:00, te vei putea convinge singur!” Era semnată de clasicul: „Un binevoitor” şi nu purta nicio dată.

Când am ridicat privirea spre funcţionarii serviciului, am constatat că, terminând victorioşi vânătoarea la care-i invitasem, se uitau cu o curiozitate nedisimulată la hârtia pe care o ţineam în mână.

În loc să-i liniştesc, spunându-le că n-am descoperit o hartă în care se indică locul unde vreunul din marii piraţi ai secolului al XVIII-lea şi-a ascuns comoara, undeva prin Marea Caraibilor, m-am adresat lui Airinei:

— Aş mai avea ceva cu dumneavoastră.

După ce am reintrat în încăperea alăturată şi ne-am aşezat pe scaune am zis:

— Din câte am înţeles din discuţia noastră anterioară, dumneavoastră aţi avut cele mai strânse relaţii de amiciţie eu Vorba?

L-am lăsat să confirme şi am continuat:

— Când v-am cerut informaţii despre conflictul iscat între el şi Marinache, am omis să vă întreb cum a aflat prietenul dumneavoastră despre infidelitatea soţiei sale.

— A fost informat printr-o scrisoare anonimă... Că deh, de „binevoitori”, slavă Domnului, nu ducem lipsă!

— A primit-o prin poştă? am tatonat.

— Nu, a găsit-o pe birou. Se afla strecurată printre hârtiile pe care le avea de rezolvat. Parcă-l văd şi acum... Stăteam faţă-n faţă, cum stau cu dumneavoastră. În timp ce ne sorbeam cafelele, el îşi sorta corespondenţa. La un moment dat, s-a albit la faţă şi a înlemnit. Când l-am întrebat ce i s-a întâmplat, mi-a întins o hârtie prin care era informat că soţia lui îl înşală...

— Asta este? am spus, arătându-i anonima.

A confirmat printr-o înclinare a capului şi, la îndemnul meu, a continuat:

— După ce am citit-o, am rămas uluit. Apoi, regăsindu-mă, i-am spus că vreun tâmpit face un banc prost. Afirmaţia mea era sinceră. Eram convins că o femeie integră ca nevasta prietenului meu nu s-ar fi putut încurca cu alt bărbat, darămite cu o pocitanie ca Marinache. O cunoaşteţi?

— Pe nevasta lui Vorba?

El a confirmat, iar eu am infirmat.

— Ei, bine! Aflaţi că pe cât e de frumoasă pe atât este de deşteaptă!

— Şi totuşi?

— Aveţi dreptate... şi-a epuizat el avântul admirativ. Pe cât de mare e grădina lui Dumnezeu, pe atât de ciudate sunt unele femei!...

— Ce a făcut Vorba după citirea anonimei? l-am ghidonat eu.

— A sfârşit prin a admite că este vorba despre o glumă proastă... Ceea ce nu l-a împiedicat să se ducă totuşi în seara respectivă la locul indicat... Şi să constate că informaţia era reală.

— Când a avut loc această tevatură?

— Cam acum o lună de zile.

— Cine a cerut îndepărtarea din întreprindere a lui Marinache? Vorba?

— Nu, noi, comitetul oamenilor muncii al fabricii. Am apreciat că atitudinea lui Marinache este incompatibilă cu morala noastră. Excluderea lui nu s-a putut face însă imediat, de azi pe mâine... Ştiţi, avea o gestiune deosebit de importantă.

Considerând că am aflat tot ce mă interesa, m-am ridicat de pe scaun pentru a-i arăta că discuţia este terminată.

Airinei mi-a urmat exemplul, continuând:

— Culmea culmilor este că tot Marinache s-a considerat a fi ultragiat. Când şi-a luat lichidarea a spus că nedreptatea ce i s-a făcut nu va rămâne fără urmări. O să aibă el grijă ca Vorba să suporte toate consecinţele pentru represiunea pornită împotriva lui. El, fiind convins că Vorba a profitat de influenţa ce-o avea pentru a-i maşina scoaterea din întreprindere...

A fost întrerupt de intrarea lui Dan, care m-a anunţat că şi-a îndeplinit misiunea.

Capitolul VI

ARMA DE VÂNĂTOARE

Când autoturismul a demarat, colaboratorul meu a vrut să ştie dacă în lipsa lui obţinusem noi indicii. I-am făcut pe plac.

— Toate le pricep, dar de ce a fost ascunsă scrisoarea sub sertar nu prea realizez, chiar deloc! m-a anunţat el, uitându-se spre mine intrigat.

— Aş înclina să cred că nu-i vorba de o dosire. Probabil că, urmare a mişcărilor de du-te-vino la care a supus-o închiderile şi deschiderile sertarului, a alunecat spre fundul acestuia şi, prin răsturnarea peste rama lui, a poposit la locul unde am găsit-o.

— Mda, e plauzibil, a admis el, când maşina a stopat în faţa unui imobil nou cu zece etaje.

Ajunşi la etajul opt, Dan a aruncat o privire circulară spre cele patru uşi de pe palier şi s-a înfipt în faţa celei pe care era prins numărul 78.

Nici n-am apucat să ridicăm mâna spre butonul soneriei şi dindărătul uşii am şi fost luaţi în primire de un câine care a început să ne latre susţinut. Prin hărmălaia stârnită de nervosul patruped, câteva clipe mai târziu, s-a auzit o voce feminină: „King, am auzit. Acum potoleşte-te!”

— Ce doriţi? am fost chestionat, pe când lentila vizorului uşii s-a întunecat, pentru a-i permite stăpânei câinelui şi vocii să stabilească dacă nu-i deranjată de vreun negustor de haine vechi, sticle şi borcane etc.

— Îl căutăm pe domnul Marinache – am spus.

Probabil că mutrişoara mea nu aducea cu cea a categoriei de persoane de care se temea, deoarece, aproape imediat, a urmat zgomotul produs de acţionarea broaştei yale. Prin uşa întredeschisă, numai atât cât să permită apariţia unui nas mic, cu vârful în vânt, un ochi cu gene lungi, verde, şi câteva bucle de păr blond-cendre.

— Nu este acasă, m-a informat, cu un glas suav, tinerica care continua să mă examineze prin crăpătura uşii. Încă nu s-a înapoiat de la serviciu. Vă rog să reveniţi mai târziu... Sau, mai bine, notaţi-vă telefonul nostru...

— V-ar deranja o discuţie de câteva minute? Suntem de la miliţie, am insistat, arătându-i legitimaţia.

Geana lungă a clipit cu repetiţie de câteva ori, apoi uşa s-a închis. A urmat zornăitul făcut de manevrarea lanţului de siguranţă şi uşa s-a redeschis larg pentru a-mi putea vedea interlocutoarea pe de-a-ntregul. Avea până în treizeci de ani, talia mijlocie, iar capotul, dintr-o mătase verde, era suficient de bine mulat pentru a putea constata că are un trup proiectat, construit şi finisat după un normativ deosebit de pretenţios. Avea o mutrişoară de să juri că este Brigitte Bardot.

— Vă rog să intraţi, ne-a invitat, în timp ce în spatele ei un caniş negru sărea ca o minge de ping-pong pentru a ne putea privi peste umărul stăpânei sale.

— Sunteţi soţia domnului Marinache? am întrebat, după ce ne-am instalat în fotoliile unui living-room, compus dintr-o garnitură de mobilă de culoarea untului.

Mi-a zâmbit amuzată şi a clătinat capul:

— Domnul Marinache este burlac... Eu îi sunt numai gazdă, a completat,

accentuând pe cuvântul „numai”, în timp ce, aşezându-şi piciorul drept peste cel stâng, mi-a dat posibilitatea să admir un mic papuc din piele galbenă, decorat cu un mare pompon verde, la nuanţă cu capotul, ochii şi rimelul dat cu pricepere pe pleoape.

— Ştiţi când se înapoiază acasă? am întrebat în clipa când canişul negru, fără să se mai ostenească să-mi sondeze opinia, a aterizat exact pe genunchii mei.

Şi-a ridicat privirea spre un ceas, aşezat pe una din poliţele bibliotecii, care indica ora şase şi patruzeci şi şapte de minute, şi a spus:

— Trebuia să fie deja aici. De obicei, la ora cinci soseşte acasă. Numai dacă n-o fi plecat într-o delegaţie şi n-a avut timp să mă anunţe... Da, asta trebuie să fie! Abia acum îmi explic de ce nu l-am mai văzut în ultimele zile... a zis, lovindu-şi tâmpla cu degetul pentru a-mi arăta, cu regret cât este de distratră.

— De când nu l-aţi mai văzut? a intervenit Dan, pregătindu-şi notesul şi stiloul.

— Eu ştiu?.... Cred că de vreo trei zile, a ezitat, înălţându-şi umerii, în timp ce eu încercam să rezist asalturilor domnului King, care se străduia prin toate mijloacele să mă convingă că trebuie să mă las lins pe faţă.

— Dacă vă este posibil, vă rog să precizaţi când anume l-aţi văzut ultima dată, am spus, pe când, fără voia mea, privirea mi-a alunecat spre piciorul lung, cu genunchiul rotund şi glezna subţire, ce se ivise prin despicătura capotului.

Mi-a surprins privirea şi, fără să-şi acopere piciorul, s-a uitat adânc în ochii mei.

— Este chiar atât de important? a vrut să ştie, pe când surâsul ei s-a accentuat şi mai mult.

M-am grăbit să aprob, deşi nu-mi dădeam seama dacă întrebarea ei s-a referit la picior sau la precizarea ce i-o cerusem. Oricum, ambele meritau acordarea întregului interes.

— Să mă gândesc... Dacă azi este vineri... Da! Acum îmi amintesc. Ultima dată l-am văzut miercuri dimineaţa. Eram în faţa blocului şi, datorită descărcării bateriei, nu puteam să-mi urnesc Fiatul. Când l-am zărit ieşind, parcă l-am văzut pe Dumnezeu... admiţând că totuşi el ar exista. La rugămintea mea, Sandu m-a împins puţin şi astfel am reuşit să ajung la serviciu...

— Deci de miercuri dimineaţa nu l-aţi mai văzut? a accentuat Dan, probabil indispus că frumuşica cuconiţă nici nu se uita spre el.

— Aşa este. Din momentul în care m-a ajutat să-mi pornesc maşina, n-am mai dat ochii cu el. L-am auzit în schimb după-amiază intrând în casă şi, ceva mai târziu, vorbind cu cineva la telefon, a zis, arătând spre vestibul, unde, pe o măsuţă, se afla un aparat telefonic.

— Vă referiţi la aceeaşi zi în care v-a ajutat să porniţi maşina? am vrut să stabilesc.

— Aşa este, a aprobat.

— Aţi putea să ne spuneţi când anume a revenit acasă?

Şi-a sprijinit cotul pe genunchiul care-mi atrăgea privirea ca un magnet, apoi, cugetând cu bărbia lăsată în podul palmei, a început să-şi roadă unghia degetului inelar.

Îşi ronţăia cu atâta spor unghia, încât m-am temut că în curând va ajunge

să-şi devoreze şi braţul, până la umăr.

Probabil simţindu-mi îngrijorarea, şi-a scos degetul din gură, şi îndreptându-l victorioasă în sus, ca pe un paratrăsnet, a zis:

— Da, îmi amintesc! Când am auzit uşa de la intrare, urmăream la televizor emisiunea Telecinematicii. Se dădea un *policier* foarte palpitant. Vă place genul? m-a consultat.

Am aprobat cu căldură. E grozav să stai într-un fotoliu comod şi să priveşti cum se face meseria ta de către alţii. Un schimb de experienţă instructiv. Mai ales că în felul ăsta poţi să afli cât de frumoşi, de inteligenţi şi, mai ales, de infailibili sunt poliţiştii de pe ecrane. Nici n-ajung bine la locul infracţiunii şi autorul ei este arestat, după ce, în prealabil, i se comunică drepturile pe care i le oferă legea. Nu ca mine, care, folosind metode clasice, transpir, rup pingele şi înjur zile, săptămâni, luni şi câteodată, chiar şi ani până îl iau de guler pe cel căutat. Zău că-i invidiez pe colegii mei de pe pânză pentru adresa şi eficienţa cu care pot soluţiona un caz în nouăzeci de minute.

— Vă mai amintiţi în ce parte a filmului l-aţi auzit pe domnul Marinache intrând la el în cameră? Spre început, spre sfârşit? a întrebat Dan, spulberând astfel nostalgia în care fusesem scufundat de întrebarea gazdei noastre, cu ochi atât de verzi şi atât de fermecători.

— Cam pe la jumătatea filmului, a răspuns ea.

Dan a arătat spre poliţa măsuţei pe care stătea televizorul.

— E pentru săptămână aceasta? a zis el, privind un program de radio-televiziune.

Primind confirmarea, s-a ridicat din fotoliu şi s-a dus să-l ia. Când a revenit, l-a deschis la programul zilei de miercuri şi mi l-a înmânat. Filmul începuse la ora opt şi jumătate şi se terminase la zece şi zece minute.

Deci, ţinând seama de drumul pe care l-a avut de parcurs de la întreprindere până la locuinţa lui, Marinache venise direct acasă, în jurul orei nouă şi jumătate.

— Spuneaţi că, după ce a revenit acasă, l-aţi auzind vorbind cu cineva la telefon, i-am reamintit eu. Când? După terminarea filmului?

— Nu, înainte. Sau mai exact aproape de sfârşitul lui. Când am auzit sunând telefonul, am fost mulţumită că nu mă cheamă pe mine, deoarece începuse deznodământul plin de suspans al filmului.

— L-aţi auzit şi când a plecat? a insistat Dan.

A scuturat din cap şi s-a uitat urât la colegul meu. Cred că întrebările cu care o hărţuia începuseră s-o enerveze.

— Deosebit de faptul că nu mă interesau problemele personale ale lui Sandu, filmul mă captivase. Aşa că nu pot să vă dau decât un răspuns negativ! a replicat ea, cu vocea uşor înăsprită. De altfel, imediat după film m-am dus şi m-am culcat, a mai spus, arătând peste umăr o uşă opusă celei din vestibul.

— A doua zi, firesc, nici nu l-aţi văzut, nici nu l-aţi mai auzit, am constatat, arborând cel mai fermecător zâmbet din recuzita mea personală.

S-a înseninat la faţă şi, surâzându-mi cu drăgălăşenie, a spus:

— Într-adevăr... Deşi, acum îmi dau seama, ar fi trebuit... Sandu sculându-se de obicei mai devreme decât mine...

A lăsat fraza neterminată, zâmbetul i s-a crispat şi s-a precipitat contrariată:

— De ce vă interesaţi de el?! S-a întâmplat ceva?...

— Am dori să-i cerem nişte relaţii cu privire la un accident suferit de un coleg de-al lui. Un oarecare Ion Vorba... am manevrat eu uşor.

— Vorba?! a tresărit ea. Da' ce-a păţit?

— Îl cunoaşteţi?

— Sigur! Era bun prieten cu Sandu.

— Venea pe aici?

— Da, destul de des.

— Şi în ultimul timp? s-a mirat, pe drept cuvânt, Dan.

Şi-a scuturat buclele blond-cendre:

— Aveţi dreptate. În ultima lună nu l-am mai văzut pe aici.

— O cunoaşteţi şi pe soţia lui Vorba?

— Da, pentru că de multe ori venea împreună cu soţul ei.

— Se întâmpla să vină şi singură? am întrebat-o, cu un aer de totală detaşare.

— Niciodată n-am văzut-o venind singură, a zis, devenind brusc circumspectă.

Am continuat s-o privesc în tăcere. A început să se foiască în fotoliu, a trecut piciorul stâng peste cel drept, apoi, imediat, a făcut manevra inversă. În sfârşit, s-a decis să vorbească, cu şi mai multă prudenţă, de parcă s-ar fi temut să nu calce cu piciorul gol pe cioburi de sticlă.

— Dacă am înţeles bine sensul întrebării dumneavoastră, când primea vizite, Sandu închidea, a spus, arătând spre uşa care făcea legătura cu încăperea în care ne aflam noi şi vestibul. Camera lui având intrarea directă din culoar, nu puteam să văd cine vine la el... Mai ales că nici nu mă interesa, a zis cu o dezinvoltură forţată.

Era evident că se teme de ceva, de ceva care mie nici nu-mi păsa. Chiar dacă aş fi lucrat la moravuri, şi tot nu mi-ar fi trecut prin cap să-i închei un proces-verbal pentru utilizarea locuinţei drept casă de rendez-vous; deosebit de faptul că elementele pentru constituirea unei astfel de constatări erau inexistente, mă aflam în faţa ei pentru alte motive, cu mult mai grave.

Se crispase atât de mult, încât pentru a-i reda bună-dispoziţia, m-am văzut nevoit să apelez la câteva fraze de relaxare.

Am început prin a-mi cere iertare că nu ne-am prezentat şi i-am spus cum ne numim. Reîncepând să zâmbească, mi-a povestit că se numeşte Doina Alexandru şi că este ingineră la Biroul de invenţii şi inovaţii al judeţului Constanţa. Apoi, cerându-şi scuze că nu ne-a tratat cu nimic, ne-a întrebat ce părere am avea despre un coniac Metaxa sau o vodcă Moskovskaya.

— Excelentă, am admis eu, cu toată sinceritatea, din păcate însă suntem la dumneavoastră în interes de serviciu.

— Şi cine vă vede că beţi? m-a provocat ea, amuzată de regretul pe care, probabil, îl citea pe faţa mea.

— Nu-i vorba de faptul că ne-ar vedea cineva, ci de acela că-i posibil să nu ne mai vedem scopul misiunii noastre.

— Dar o cafea? a insistat ea.

N-am mai avut niciun motiv s-o refuz, mai cu seamă că sărisem de multişor peste masa de prânz şi, după cum bine se ştie, cafeaua taie senzaţia de foame.

— Sper să vă placă, a spus, câteva minute mai târziu, revenind cu o tăviţă pe care abureau trei ceşti de cafea.

— E grozavă! Parcă ne-aţi cunoaşte gusturile. Amăruie o bem şi noi, s-a

grăbit să aprecieze Dan, cu un zâmbet larg pe faţă.

Nici nu s-a ostenit să se uite la colaboratorul meu.

— Cum e? a întrebat după ce m-a lăsat să sorb din lichidul negru şi aromat.

— Am auzit mulţi bucureşteni lăudând cafeaua făcută la Constanţa, în ibrice de cupru încălzite în nisip. Le-am urmat îndemnul, şi am regretat. Acum, când am să mă întorc acasă, am să pot afirma, cu toată convingerea, că într-adevăr la Constanţa se poate bea o cafea formidabilă. Bineînţeles că voi păstra întreaga discreţie asupra sursei... am zis, oferindu-i pachetul meu de Pall Mall.

— De ce? a vrut să ştie, voit intrigată.

— Din egoism. Ce-i bun nici nu se găseşte, nici nu se risipeşte pe toate drumurile, am afirmat cu aplomb, pe când îi priveam ochii aşa cum îi privea şi ea pe ai mei, cu insistenţă.

Se uita la mine cu atâta fixitate, încât, ţinând între degete ţigara extrasă din pachetul meu, a uitat să se mai aşeze în fotoliul de lângă ea. Când am aprins bricheta şi i-am oferit-o, şi-a revenit. După ce m-a lăsat să i-o aprind, a tras două fumuri, adânc în piept, şi s-a decis să-şi ocupe fotoliul.

— Nu mi-am imaginat că miliţia poate avea reprezentanţi atât de reprezentativi, a declarat, privindu-mă cu o insistenţă sporită. Încep sa fiu geloasă pe Sandu. Zău, fără exagerare, aş fi preferat să fiţi aici pentru mine.

Şi eu aş fi preferat să mă aflu la ea fără obligaţii de serviciu şi, mai ales, singur. Cum situaţia, din păcate, se prezenta total diferit, mi-am spus că a venit momentul să-mi fac meseria. Mai întâi am lăsat ochii în jos, emoţionat şi stingherit ca o liceană când i se face pentru prima oară o declaraţie de dragoste, apoi, ridicându-mi privirea spre ea, am aruncat dintr-o bucată:

— Chiriaşul dumneavoastră, domnul Sandu Marinache, este ultima persoană care l-a văzut pe Ion Vorba în viaţă. Adică cu puţine minute înainte de a fi asasinat.

— Asasinat...? a repetat, ca şi cum ar fi încercat să-şi amintească sensul cuvântului.

Brusc, s-a albit la faţă. Mâna în care ţinea farfurioara şi ceaşca de cafea a început să-i tremure, iar cele două obiecte de porţelan au prins să clincăne atât de tare, încât, temându-mă să nu le scape, pe covor, m-am grăbit să i le iau şi să le aşez pe masă.

— Ce nebunie... Cum a putut să meargă atât de departe? a bolborosit îngrozită.

— Acum, pentru că vă daţi seama de gravitatea situaţiei, vă rog să ne spuneţi tot ce ştiţi despre relaţiile existente între soţii Vorba şi Sandu Marinache, am cerut, adoptând o atitudine oficială.

— I-am atras atenţia lui Sandu că nu trebuie să întindă coarda prea mult... a început să povestească, acoperindu-şi cu grijă picioarele cu faldurile capotului. Din punctul meu de vedere, omul la el acasă poate să facă ce vrea, atâta vreme cât nu-i deranjează pe cei din jur... Cu toate astea, mi-am permis, prieteneşte, să-l sfătuiesc să nu se mai vadă cu Marieta, deoarece o s-o-ncurce...

— Era demult timp în relaţii cu doamna Vorba? am canalizat-o pe drumul care mă interesa.

— A început cam cu o lună înainte de deznodământ. În primele săptămâni venea aproape zilnic, apoi nemaivăzând-o pe aici aproape o săptămână l-am

întrebat pe Sandu ce s-a întâmplat. Mi-a răspuns că, ţinând seama de sfatul meu, a terminat cu ea. Am respirat uşurată pentru el şi l-am felicitat. Dar, o săptămână mai târziu m-a anunţat cu faţa radiind de bucurie că va închide uşa de la vestibul deoarece aşteaptă o femeie. Nici prin gând nu mi-a trecut că o aduce iar pe Marieta. Probabil că i-a fost ruşine să-mi spună că s-a împăcat cu ea...

— Atunci s-a consumat ceea ce aţi numit „deznodământ”? am întrebat.

— Da. În după-amiaza acelei zile a venit la mine o prietenă şi constatând că nu mai am cafea am rugat-o să mă scuze câteva minute până dau o fugă jos, la magazinul din colţul străzii. Însă era lume multă şi a trebuit să aştept până mi-a venit rândul. Jumătate de oră mai târziu, când am coborât din lift şi îmi căutam cheia în poşetă, uşa apartamentului s-a deschis şi... Pe cine credeţi că am văzut? m-a consultat.

— Soţii Vorba? am presupus.

Pentru un moment a rămas siderată, desigur ca urmare a şocului ce i-l provocase supranaturala mea intuiţie, după care, continuând să mă privească cu o admiraţie dusă până la extaz, a reuşit să facă un gest aproape imperceptibil de aprobare.

— Cum au reacţionat când v-au văzut?

— El mi-a aruncat o uitătură ucigătoare, de parcă eu eram de vină că soţia lui îi pune coarne cu chiriaşul meu, iar ea, cu faţa împurpurată, mergea precum preacuvioasele maici, cu privirea în jos. După ce am intrat în casă, prietena mea mi-a explicat speriată ce se întâmplase în lipsa mea. Imediat după ce-am plecat, a sunat la uşă un domn care i-a spus că-l caută pe chiriaşul meu, iar ea n-a avut niciun motiv să nu-l lase să intre în casă. De îndată ce a pătruns în vestibul, s-a dus întins la uşa lui Sandu şi a încercat s-o deschidă. N-a reuşit, deoarece, fireşte, era încuiată pe dinăuntru cu cheia. Noul venit a bătut şi, neprimind niciun răspuns, a anunţat că dacă nu i se deschide sfarmă uşa. Prietena mea n-a asistat la ce a urmat, deoarece s-a speriat şi s-a refugiat în dormitorul meu. În schimb, a auzit. După ce, în sfârşit, uşa a fost deschisă, domnul a pătruns în camera lui Sandu ca o furtună şi s-a auzit zgomotul aplicării unei serii prelungite de palme...

Interlocutoarea mea a făcut o pauză pentru a sorbi o gură de cafea şi a reluat, amuzată de istoria pe care ne-o povestea:

— Exceptând vocea domnului ultragiat – care a rostit de mai multe ori invectivele: „Eşti o stricată ” sau „... Iar tu eşti o canalie şi ai merita să te arunc pe fereastră!” – destinatarii palmelor s-au abţinut de la orice protest împotriva tratamentului la care erau supuşi. Probabil că situaţia în care au fost găsiţi nu le mai permitea să susţină că este vorba de o neînţelegere provocată de aparenţe înşelătoare... Cum ar fi de exemplu faptul că doamna Vorba, trecând prin vecinătate şi simţindu-se rău – datorită unei intoxicaţii cu ciuperci, mâncate cu şase luni mai înainte într-un restaurant –, a apelat la ajutorul celui mai apropiat prieten. Posibil că o astfel de explicaţie ar fi fost totuşi plauzibilă, însă numai cu condiţia ca Marieta şi Sandu să nu fi fost găsiţi într-o ţinută mai mult decât sumară.

Întrucât discreţia pe care o afişase la început nurlia noastră gazdă se transformase într-o logoree al cărei sfârşit era imprevizibil, iar eu nu-mi terminasem încă ziua de muncă, m-am decis să-i scurtez avântul:

— Doamna Alexandru...

— Doina. E mai scurt, m-a întrerupt, cu un zâmbet dulce, ca să nu spun

foarte ispititor.

— Cum a reacţionat Marinache, ulterior plecării familiei Vorba? am vrut să ştiu, după ce, în prealabil, m-am înclinat pentru a-i demonstra că apreciez cu încântare propunerea ce-mi făcuse.

— Probabil că a zăbovit numai atât cât a fost necesar pentru a se îmbrăca, pentru că amica mea nici nu apucase bine să-şi termine relatarea şi Sandu şi-a şi făcut apariţia. Avea obrajii foarte roşii, poate numai din cauza emoţiei prin care trecuse, a apreciat ea, cu un aer ce nu lăsa niciun dubiu că ea opinează cu precădere pentru cealaltă variantă, a palmelor încasate de la soţul dezonorat. Cum a dat cu ochii de mine, a vrut să ştie cum de am putut să-i dau drumul lui Vorba peste el. Când i-am explicat că totul s-a petrecut în lipsa mea, s-a calmat şi, râzând galben, ne-a comunicat, cu o satisfacţie forţată, că el a rămas un celibatar convins tocmai datorită infidelităţii care le caracterizează pe femei.

Dan, care se limitase până în acel moment la stenografierea depoziţiei, îşi răsfoi notiţele şi interveni:

— Doamnă Alexandru, când vi s-a spus că Ion Vorba a fost asasinat, aţi spus textual: „Ce nebunie! Cum a putut să meargă atât de departe?”... La cine v-aţi referit?

Mi-a mitraliat surprinsă colaboratorul cu câteva bătăi de gene, după care, lăsându-şi capul în jos, a început să-şi examineze pompoanele de la papuci de parcă atunci îi vedea pentru prima oară. Astfel, s-a scufundat într-o tăcere atât de meditativă, încât m-am simţit obligat să-i reamintesc de prezenţa noastră:

— Draga mea Doiniţa – am exagerat eu pe linia familiară pe care mi-a propus s-o adopt faţă de ea –, întrucât a fost ucis un om, consider că discreţia, care văd că te caracterizează, nu mai are niciun sens şi te rog să răspunzi la întrebarea colegului meu, am ispitit-o, apelând la cel mai seducător ton din registrul meu vocal.

Şi-a ridicat capul, m-a privit, a mai avut o scurtă ezitare, apoi s-a decis să vorbească:

— Acum câteva zile, poate o săptămână, mi-a spus că Vorba umblă cu fitile ca să fie dat afară din fabrică, ca şi cum vina celor petrecute ar fi numai a lui, iar Marieta ar fi cel puţin tot atât de nevinovată ca şi doamna care este pictată pe icoane cu un plod în braţe. A mai adăugat că dacă maşinaţia de care a aflat se va adeveri, va avea el grijă să-şi ia revanşa. L-am întrebat, în glumă, dacă intenţionează să apeleze la vitriol, ca în melodramele ieftine de la începutul secolului. Mi-a replicat, cu seriozitate, că voi afla totul la timpul potrivit. Când mi-aţi spus ce s-a întâmplat, m-am gândit că, orbit de pasiune, s-a ţinut de cuvânt, a încheiat ea, bătându-se de câteva ori cu buricul indexului pe tâmplă.

— Era o fire colerică? am întrebat.

— Nu, nici gând? Era un om blajin, dragă... a început ea cu intimitate, dar şi-a curmat avântul când a constatat că nu-mi ştie prenumele.

— Nicolae, mai simplu, Nicu, am ajutat-o, cu sinceritate, deoarece aş fi un ipocrit dacă n-aş recunoaşte că era atât de seducătoare, încât ar fi putut ispiti şi un general în retragere, darămite un căpitan activ, ca mine.

— Nicuşor... Ce nume frumos! a apreciat încântată.

— Doiniţa, am spus, ridicându-mă din fotoliu după ce l-am trezit pe King şi, cu toate protestele lui, l-am dat jos de pe genunchii mei, te rog să ne arăţi

camera lui Sandu Marinache.

Am urmat-o în vestibul unde, deschizând o uşă opusă celei de intrare în apartament, ne-a arătat un dormitor-studio. Când m-am apucat cu Dan să cotrobăi prin lucrurile lui Marinache, nu am sperat să găsesc ceva interesant. Şi totuşi am găsit. Era posesorul unui trusou vânătoresc cum scrie la carte, mai puţin subiectul acestuia: arma. Am examinat zecile de cartuşe de calibrul 12, care cuprindeau toată gama de încărcături, de la alicele milimetrice pentru vânarea vrăbiilor şi până la plumbul masiv pentru uciderea mistreţilor.

Pe gheridonul studioului se afla fotografia înrămată a unui tip. Nu-mi plăcea mutra lui. Chiar deloc. Fruntea îi era lată cât grosimea unei cutii de chibrituri, ochii mici şi, în compensaţie, un nas şi două urechi mai mult decât bine dezvoltate.

— Marinache? m-am adresat Doinei, indicând fotografia. Ştii cumva unde-şi ţine puşca? am mai vrut să ştiu, după ce a răspuns afirmativ la prima întrebare.

— Acolo, a arătat ea spre husa armei, care se afla pe masă, unde o pusesem eu, alături de celelalte ustensile de vânătoare.

— Nu-i acolo. Ştiţi unde ar fi putut s-o pună? s-a interesat Dan.

A răspuns printr-un gest de negaţie.

În următoarele minute, asistaţi de gazdă şi sub auspiciile lui King, ne-am convins că arma nu se află în apartament. Lipsa armei m-a cam indispus, fiindcă aş fi avut un chef grozav să-i adulmec puţin ţeava, pentru a-mi da seama dacă s-a tras cu ea de curând.

— Doina, faptul că ultima dată când l-ai auzit pe Marinache umblând prin vestibul a fost miercuri seară exclude posibilitatea ca el să mai fi fost pe acasă în ultimele două zile, fără ca tu să-l auzi?

— Nu. Baia fiind tot în vestibul, deci alături de camera lui, dacă a venit acasă mai târziu, după culcarea mea, n-aş fi avut cum să-l aud.

— Mai are şi alta? am întrebat, arătând spre o valiză aşezată pe garderob.

Mi-a răspuns printr-un gest de negaţie.

Fotografia din care mă privea Marinache mi-a atras din nou atenţia. N-am mai putut rezista ispitei şi am rugat-o pe Doina să mi-o împrumute. Nu m-a refuzat.

— Mi-a spus King, la ureche, că ar vrea să te mai vadă, mi-a comunicat ea, când am deschis uşa pentru a pleca.

— Ce telefon are? am glumit.

După ce mi-am notat numărul pe care mi l-a dat, am asigurat-o că de îndată ce voi avea o clipă de răgaz nu voi ezita să-i dau un telefon şi să-i fac o vizită... Evident, lui King.

Capitolul VII

MARIETA VORBA

Doamna care ne-a deschis uşa era înaltă, suplă şi avea în jur de treizeci de ani. În ciuda faptului că purta o ţinută vestimentară îndoliată, de la baticul care-i acoperea părul şi până la pantofi, iar ochii îi erau înroşiţi de plâns, se putea spune că într-adevăr este o femeie frumoasă, gen Claudia Cardinale.

— Doamna Vorba? am întrebat.

A confirmat printr-o uşoară înclinare a capului.

— Condoleanţe, am zis. Suntem de la miliţie şi, deşi ştiu că n-am nimerit un moment potrivit, suntem nevoiţi să discutăm cu dumneavoastră unele aspecte ale necazului care v-a lovit.

A ridicat din umeri cu apatie şi printr-un gest al mâinii ne-a poftit să intrăm în casă.

În timp ce o urmam, am avut posibilitatea s-o privesc şi din spate. Picioarele, şoldurile, mijlocul şi umerii aveau aceeaşi conformaţie ca a lui Raquel Welch, iar mersul îl era tot atât de elegant şi armonios ca al superstarului.

Locuia într-un apartament cu două camere. Ne-am oprit în prima încăpere, mobilată cu o garnitură de sufragerie de culoarea abanosului, grea, cu linii curbate, cum nu se mai fac astăzi. Un covor persan acoperea aproape întregul parchet, iar pe pereţi se aflau câteva tablouri cu aspect de autentică valoare artistică.

— Deşi înţeleg starea în care vă aflaţi, vă rog să faceţi un efort şi să ne ajutaţi să-l descoperim pe autorul fărădelegii comise împotriva soţului dumneavoastră, am zis, după ce ne-am aşezat pe scaunele capitonate care împresurau masa din mijlocul încăperii.

— Să vă ajut?... Cum? m-a întrebat, într-un amestec de silă şi indiferenţă. Tot ce pot să vă spun este că miercuri dimineaţă a plecat la serviciu ca de obicei... iar azi, la ora zece, mi-a telefonat domnul director Dragomir pentru a-mi spune... Pentru a-mi spune cauza pentru care Ionel, soţul meu, a lipsit de acasă în ultimele două zile... a zis, ducându-şi batista la ochi şi lăsând capul în jos.

Întrucât în jurul orei zece ieşisem şi eu din biroul directorului Dragomir, pe care-l rugasem în mod expres să nu vorbească nimănui despre uciderea lui Vorba, trebuia să constat că respectivul „lucrase” cu o discreţie şi o operativitate pentru care l-ar fi putut invidia chiar şi *United Press International.*

— Avea duşmani? s-a interesat Dan.

Doamna Vorba a ridicat repede capul din batistă şi s-a arătat pentru o clipă complet dezorientată, chiar speriată, apoi a întors în viteză calimera şi mi-a privit colaboratorul cu mirare, de parcă i-ar fi vorbit în greaca lui Ulise.

— Nu înţeleg, a anunţat, în timp ce-şi întărea afirmaţia printr-o clătinare a capului.

— Colegul meu vrea să ştie dacă soţul dumneavoastră a avut în ultima vreme vreun conflict cu cineva, am tradus eu ceea ce ea se făcea că nu pricepe.

— Ce vă trece prin cap? s-a informat dânsa, fotografiindu-mă cu ochii ei

mari şi căprui.

Avea exact tipul de ochi pentru care sunt oricând gata să fac o pasiune mortală; evident, cu excepţia situaţiilor când îi întâlnesc făcându-mi meseria. I-am admirat ovalul perfect al figurii, trăsăturile frumoase şi fine, precum şi albeaţa catifelată a tenului, scoasă şi mai mult în evidenţă de un păr negru, bogat şi ondulat, ascuns cu cochetărie sub baticul îndoliat. Am contemplat-o în aşa fel încât să-i las impresia că farmecul ei m-a făcut ţăndări. Când am apreciat că mi-am făcut numărul destul de convingător, şi se aşteaptă să pic extaziat în transă, sau genunchi, i-am sondat cu nevinovăţie opinia:

— Despre Sandu Marinache ce ne puteţi spune?

Sunt convins că un observator neutru s-ar fi grăbit să condamne lipsa mea de delicateţe faţă de o femeie care abia şi-a pierdut soţul. Şi eu în locul lui aş fi fost încercat de acelaşi sentiment! Cum eu însă nu eram un observator neutru şi sentimental, ci un anchetator obligat să descopere un criminal, nu-mi puteam permite să mă las tras pe sfoară de o femeie care simulează naivitatea. Nici chiar atunci când era al naibii de seducătoare.

— Sandu Marinache...?! a început ea cu voita intenţie de a-şi exprima surprinderea, apoi, probabil, realizând că n-are nicio şansă să câştige Pariul Austriac cu un cal de lemn, a schimbat placa şi a replicat cu dispreţ: Văd că sunteţi bine informat. Normal, doar în felul acesta vă câştigaţi pâinea. Apropo, n-are un gust amar?

— Ironia dumneavoastră este stranie, ca să nu spun deplasată. Oare memoria soţului dumneavoastră valorează chiar atât de puţin, încât sunteţi dispusă să-i lăsaţi călăul să scape nepedepsit? am contrat-o cu promptitudine.

— Călău?!... Vă referiţi la Sandu? a exclamat ea, cu o fizionomie total siderată.

Am aprobat prin înclinarea repetată a capului.

— Vă pierdeţi vremea degeaba, m-a avertizat, parcă înveselită de ideea că aş putea să-i bănuiesc amantul.

— Cu rugămintea de a lăsa aprecierea cazului pe seama noastră, vă rog să-mi spuneţi tot ce ştiţi despre Marinache şi relaţiile care au existat între el şi soţul dumneavoastră. Şi întrucât în meseria noastră secretul profesional vă apără împotriva divulgării unor fapte jenante, puteţi vorbi fără teamă sau reticenţe.

— Ce vă interesează? s-a decis, după ce în prealabil mi-a scrutat chipul, parcă cu dorinţa de a se edifica asupra măsurii în care se poate baza pe discreţia mea.

— Dorim să ştim cum l-aţi cunoscut... şi restul, am anunţat-o.

A închis şi a deschis gura de câteva ori, ca un săritor pe trambulină înainte de a se decide să plonjeze, după care, coborând capul spre covor, a zis cu sfiiciune:

— Este o poveste urâtă, pe care aş fi preferat s-o uit pentru totdeauna... Dar iertaţi-mă! Neaşteptata dumneavoastră vizită m-a făcut să-mi uit îndatoririle de gazdă. Cu ce să vă servesc? Un lichior? O cafea?

— O cafea, dacă nu vă deranjaţi prea mult, am aprobat cu reală recunoştinţă, deoarece cafeaua băută mai înainte la Doina Alexandru îşi pierduse efectul şi din nou foamea îmi crea senzaţia că găzduiesc în pântece o bobină de sârmă ghimpată.

În cele câteva minute de absentare, Dan m-a întrebat de ce i-am acordat

răgaz de gândire, în loc s-o iau repede, la meserie. I-am replicat că, tocmai datorită meseriei, i-am dat posibilitatea să-şi revizuiască atitudinea sfidătoare cu care ne întâmpinase. O discuţie amicală între anchetator şi chestionat dând rezultate cu mult mai bune decât cele ce se obţin printr-o relaţie strict oficială, distantă.

— Eu o fac amăruie. Dacă o doriţi mai dulce, zahărul este la dispoziţia dumneavoastră, mi-a curmat argumentarea Marieta Vorba, intrând în încăpere cu o tavă pe care se afla un serviciu de cafea din porţelan fin.

— E foarte bună, am admis, din politeţe, după ce am gustat-o; dacă n-ar fi avut culoarea şi aroma caracteristice, aş fi jurat că m-a servit cu un sirop, fără sifon.

Mi-am scos pachetul cu ţigări şi am îmbiat-o, dar m-a refuzat, împingând spre mine şi Dan câte o scrumieră din argint în care erau sculptate în relief niscaiva figuri mitologice.

— Legătura mea cu Sandu a început în urmă cu vreo două luni... s-a declanşat ea, tocmai când mă pregăteam să-i amintesc că aştept să-şi înceapă relatarea pe care i-o cerusem înainte de a se duce să prepare cafeaua. Cum afară ploua, iar Sandu avea treabă la o întreprindere din apropierea locuinţei noastre, soţul meu l-a rugat să treacă şi pe la mine pentru a-mi cere o umbrelă. Pentru că ne cunoşteam de ani de zile, când a ajuns aici, aşa cum era şi firesc, l-am poftit la o cafea. Nici n-am apucat să aşez bine ceştile pe masă şi s-a repezit la mine ca un posedat... M-a luat atât de repede, încât până să mă dezmeticesc mă şi aflam jos, siluită... a zis, stingherită, arătând spre covorul persan aşternut la picioarele noastre. La plecare mi-a spus că de când m-a văzut nu şi-a mai putut găsi liniştea, că mă iubeşte ca un nebun şi aşa mai departe... L-am dat afară şi am făcut tot ce mi-a stat în putinţă pentru a uita îngrozitorul incident. Dar ce folos! Două zile mai târziu mi-a dat telefon şi m-a chemat la el acasă. L-am drăcuit şi i-am trântit receptorul în nas. A sunat din nou şi mi-a spus că în starea în care se află este gata să-i povestească soţului meu tot ce s-a petrecut între noi cu două zile mai înainte. Eu îmi iubeam soţul şi nu vream să-l pierd din cauza unui dezaxat, aşa că am preferat să mă duc la el pentru a-l convinge să se astâmpere, să mă lase în pace. Singurul rezultat al acestei vizite a fost acela că, prin şantaj m-a obligat să continui să-l vizitez la el acasă... a oftat ea, tamponându-şi ochii cu batista, deşi n-am avut impresia să fi fost necesar.

— L-aţi vizitat des? s-a informat Dan, pe când eu îmi căutam de lucru încercând să ating cu ţigara un fir de păr lung şi blond pe care-l ochisem în scrumieră.

— Aproape o lună, zilnic, cu excepţia duminicilor, când era Ionel acasă... Susţinea că nu poate să trăiască fără mine...

Şi domnul a zis: „... în ziua a şaptea odihniţi-vă!”, m-am gândit fără voie la un citat biblic, în clipa când am reuşit să ating firul cu capătul aprins al ţigării. M-am aşteptat să-l văd răsucindu-se şi strângându-se, dar aş! S-a aprins şi a ars într-o clipă, ceea ce demonstra că aparenţele înşală; firul nefiind din păr, ci din nylon sută la sută.

— Cum a aflat soţul dumneavoastră că-i faceţi vizite lui Marinache?

— Nu ştiu. Probabil că, întâmplător, m-a văzut intrând în locuinţa lui.

— Nu-i posibil să fi existat vreo persoană interesată în dezvăluirea legăturii dumneavoastră extraconjugale? a întrebat Dan.

— De ce ar fi făcut-o? a întrebat contrariată.

Dan şi-a vârât nasul în notes, ca şi cum nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i miroase, şi m-a lăsat pe mine să mă descurc. Mi-am imaginat rapid o balanţă a consecinţelor ce puteau să apară dacă ne poftea să închidem uşa pe dinafară. În prima variantă, nu trebuia să mai beau siropul cald de mazagran din ceaşca pusă sub nasul meu, ceea ce ar fi fost grozav. Într-a doua variantă situaţia era mai complicată, deoarece, cu toate că făcusem nişte eforturi eroice să-i beau din compotul de prune, aş fi fost obligat să plec fără a-mi fi epuizat repertoriul întrebărilor, ceea ce nu puteam admite. Deşi lucram la Inspectoratul General al Miliţiei, am început ca şi cum aş fi fost funcţionar la Foreign Office, cu o precauţie diplomatică.

— Departe de orice insinuare, mi-aş permite să vă spun că în destule cazuri s-a putut constata că penultimul amant ori amantă, când sunt părăsiţi, se grăbesc să-l informeze pe soţul lezat în drepturi că este încornorat cu ultimul amant. Gelozia putând căpăta astfel forme din cele mai nesăbuite... am completat, pe când aduceam picioarele sub mine pentru a nu mai zăbovi prea mult după ce-mi va arăta uşa.

Mai întâi a ridicat surprinsă sprâncenele, apoi, cu o ironie tolerantă, a zis:

— Dacă n-aş fi ştiut că pot apărea şi astfel de situaţii, probabil că ar fi trebuit să mă consider ofensată, insultată... Cum însă la mine nu există o astfel de alternativă, întrebarea dumneavoastră nu mă poate jigni. Dacă n-ar fi intervenit Marinache în căsnicia mea, aş fi putut susţine, cu fruntea sus că de când m-am căsătorit n-am avut de-a face cu niciun bărbat, m-a informat cu o neclintită convingere.

— Dar varianta unei autodenunţări din partea lui Marinache? am insistat, încurajat de faptul că, deşi îi forţasem susceptibilitatea, continuam să-mi ocup scaunul tapisat.

— Pentru ce? a încercat să mă priceapă.

— În speranţa că soţul dumneavoastră ar fi fost obligat să ia atitudine, să divorţeze. El putând astfel să se căsătorească cu dumneavoastră.

— Credeţi că a fost el în stare de o astfel de nebunie? a întrebat, privindu-mă ca pe o oaie cu cinci picioare.

— La o astfel de întrebare numai dumneavoastră puteţi răspunde.

Deşi s-a abţinut de la exprimarea unei opinii, era clar că sămânţa îndoielii a încolţit bine în ea.

— Am încercat să stăm de vorbă cu Marinache, dar n-am reuşit să dăm de el. Aveţi vreo idee unde am putea să-l găsim? m-a completat Dan.

— Puteţi fi convins că, din momentul în care i-am părăsit casa pentru ultima oară, nu l-am mai văzut, a anunţat cu fermitate. De ce nu încercaţi la întreprindere?

— Nu mai lucrează la „Pescarul”. A fost concediat de două zile.

— Zău?! s-a mirat. Pentru ce a fost concediat?

— Soţul dumneavoastră nu v-a spus nimic despre măsura disciplinară luată împotriva lui? am întrebat eu.

A răspuns printr-un gest de negaţie, apoi a întrebat cu şovăială:

— Din cauza celor petrecute între noi?

Am confirmat şi ea şi-a lăsat capul în jos, stingherită.

— Ne-aţi putea spune ce rude sau prieteni mai apropiaţi avea? am revenit la o întrebare pusă anterior, pentru a încerca să aflu unde s-ar fi putut refugia Sandu Marinache.

— În pofida intimităţii la care m-a obligat, nu mi-a vorbit şi nici eu nu am

fost interesată să-i cunosc relaţiile.

— După intervenţia soţului dumneavoastră, v-aţi mai întâlnit cu Marinache?

— O singură dată. În urmă cu patru-cinci zile, pe stradă. L-am evitat însă, traversând pe celălalt trotuar. Nu ştiu dacă m-a zărit şi el. În orice caz, n-a venit după mine... a zis cu indiferenţă, apoi şi-a ridicat ochii mari şi frumoşi spre mine şi m-a întrebat: Chiar credeţi că Sandu l-a ucis pe soţul meu?

— A crede înseamnă a şti, iar în meseria noastră se poate şti numai după ce ai obţinut probele materiale pentru încriminare. Deşi Sandu Marinache se afla în situaţia de suspect, noi îl căutăm în primul rând ca martor, pentru că este ultima persoană care l-a văzut pe soţul dumneavoastră în viaţă.

A continuat să mă privească gânditoare.

Ori îşi spunea că sunt frumos ca Adonis, ori că sunt dat naibii de deştept. Desigur, mai exista şi o a treia variantă, că ocup primul loc în topul ageamiilor, dar n-am luat-o în considerare.

— După părerea dumneavoastră, care l-aţi cunoscut destul de bine pe Marinache, credeţi că ar fi fost posibil să-l omoare pe soţul dumneavoastră? a întrebat Dan.

— În niciun caz. Deşi de vorbit vorbea vrute şi nevrute, nu-l cred capabil să ia viaţa unui om – a replicat cu convingere.

*

* *

Cum am ieşit de la doamna Vorba, ne-am dus întins spre primul restaurant care ne-a ieşit în cale şi am comandat două fripturi cât două palete de ping-pong. Trecuseră douăzeci şi patru de ore de când nu mai mâncasem nimic. Până la venirea fleicilor, ca să uităm de foame, care ne-a urmărit progresiv toată ziua, ne-am apucat să comentăm rezultatul investigaţiilor întreprinse.

— Ştii, şefu, povestea cu violul şi şantajul a căror victimă a fost doamna Vorba mi se pare „niţel” cam trasă de păr – a demarat Dan.

— Medicina legistă exclude posibilitatea producerii unui viol de către un singur bărbat, fără acordul, mai mult sau mai puţin voalat, al femeii, am confirmat, ca la carte. Mai cu seamă în cazul nostru, când diferenţa de forţă se pare că era de departe favorabilă victimei.

Satisfăcut că nu-l contrazic, cum o cam fac de multe ori, s-a grăbit să continue:

— Cine a mai văzut un şantaj de genul: „Dacă nu vii să te culci cu mine, te spun soţului tău!”

L-am aprobat din nou. Motivarea ce ne-o trântise doamna Vorba concura, prin veridicitate, cu basmele de adormit copiii sub trei ani.

— A făcut-o pentru că a vrut s-o facă, am zis.

— Dar de ce a făcut-o? Ea, o femeie frumoasă, cu mai mult decât suficienţi admiratori pentru a putea face o alegere care să-i corespundă cât de cât, iar el un tip pirpiriu şi urât. Dacă ar fi avut parale sau nu ştiu eu ce înaltă poziţie socială, capabile să „seducă” o femeie, mai pricepeam, dar aşa...

— Uşurel! Ai început să deraiezi. În amor, sentimentele nu sunt determinate numai de interese materiale, ci, adesea, şi de armele secrete ale unuia din parteneri. Se spune că, mai ales, piticii sunt faimoşi prin argumentele de seducţie pe care le posedă, am glumit.

— Posibil! a admis Dan. Însă o armă secretă este caracterizată, ca atare,

tocmai prin faptul că nu-i cunoscută! În cazul nostru, de ce s-a lăsat doamna Vorba sedusă de un argument a cărui existenţă n-avea cum s-o bănuiască? m-a consultat Dan, cu o nevinovăţie simulată.

— Istoria a demonstrat că, în pofida măsurilor de securitate luate de puterea care le deţine, armele secrete au o viaţă efemeră atât datorită curiozităţii profesionale a serviciilor speciale străine, cât şi a unor indiscreţii comise involuntar de cei care lucrează la perfecţionarea lor. În cazul nostru, în care Marinache nu dispunea de servicii specializate în protejarea armei sale secrete de seducţie, nu vad de ce doamna Vorba n-ar fi putut cunoaşte calităţile ascunse (pentru noi!) ale celui care urma să-i devină amant. Doar nu degeaba a ajuns proverbială indiscreţia femeilor, am încheiat, amuzat de „temeinicia” argumentelor mele.

— Îţi baţi joc de mine... a remarcat Dan, dezgustat.

— Şi nu este firesc s-o fac? Te străduieşti să stabileşti de ce o femeie frumoasă s-a încurcat cu un bărbat cu aspect opus, când răspunsul a fost deja dat, cu peste două milenii în urmă, de latini: „*De gustibus et coloribus non disputandum!*”

— Ai tras concluzia la momentul oportun! m-a informat de astă dată satisfăcut, arătând spre chelnerul care se îndrepta spre noi cu mult râvnitele fripturi comandate.

Capitolul VIII

SOLITARUL CU UN SINGUR OCHI

Mă aflam pe şoseaua care face legătura între Constanţa şi Mamaia. Maşina de serviciu, rulând cu peste o sută de kilometri pe oră, se strecura pe sub lămpile cu vapori de mercur care luminau asfaltul drumului, iar eu aveam o dispoziţie mai mult decât fragilă. Probabil că înciudarea mea era atât de bine ilustrată de privirile pe care le aruncam prin parbriz, încât chiar şi Dan, gata oricând să converseze o „discuţie”, prefera să privească apatic prin fereastra portierei de lângă el.

Nu eram eu supărat... chiar aşa, din senin!

După ce ne-am luat cina la restaurant, am plecat satisfăcut spre hotel şi la ora zece şi jumătate, ca un copilaş cuminte ce sunt, m-am băgat direct în pat şi am plonjat de îndată într-un somn pe cinste. Două ore mai târziu, când visam fericit că sunt acasă la Doina Alexandru, alias Brigitte Bardot, care, fără să fi fost contrazisă de mine se apucase să-mi demonstreze în modul cel mai convingător posibil că, în ceea ce o priveşte, fabricile de sutiene riscă să dea faliment, telefonul de pe noptieră mi-a făcut ţăndări frumuseţea din vis.

Deşi buimăcit de somn, am reuşit să dibuiesc pe întuneric receptorul şi să-l duc la ureche. Naivul de mine spera într-o demonstraţie a transmiterii gândului de la distanţă, a telepatiei. În locul glasului cald şi suav pe care doream să-l aud, m-a întâmpinat o voce bărbătească, necunoscută şi răguşită. Era ofiţerul de serviciu al dispeceratului. După ce l-am întrerupt de câteva ori, cu speranţa că totuşi face o confuzie de persoană, am închis telefonul şi, revoltat, m-am ridicat din pat. Am dat câţiva pumni în peretele camerei alăturate, unde dormea Dan, şi am început să mă îmbrac, cu acompaniamentul unor înjurături atât clasice, cât şi inedite, fabricate ad-hoc.

*
* *

În faţa noastră s-a profilat silueta înaltă şi zveltă a hotelului „Perla”. Când am ajuns în faţa staţiei de benzină, am părăsit autostrada pentru a vira la dreapta, pe drumul acoperit cu dale din beton al falezei. După ce am mai rulat câteva zeci de metri, autoturismul nostru a oprit în spatele altor Dacii, câteva din ele fiind prevăzute cu semnalizatoare rotative pe capotă.

Când am deschis portiera şi am coborât pe trotuar, ne-a venit în întâmpinare maiorul Stoica, şeful serviciului judiciar constănţean.

— Îmi pare rău că te-am sculat din somn, dar n-am avut altă alternativă. A apărut un caz care te priveşte...

— Adică? i-am scurtat-o, oarecum nervos la gândul că mă crede atât de fraier, încât să mă încarc cu un caz care intra sub jurisdicţia lui.

— Hai să vezi! a zis, răsucindu-se pe călcâie şi pornind spre zidul scund, de treizeci-patruzeci de centimetri, care delimita faleza de plajă.

Am pornit după el. A trecut peste zid, a coborât doi sau trei metri, spre plajă, şi s-a apropiat de un grup de bărbaţi care, stând cu spatele la noi, fotografiau de zor ceva cu flash-urile. Când ne-au auzit venind, s-au dat în lături pentru a ne lăsa să trecem.

— Ce părere ai? m-a consultat Stoica, arătându-mi un tip care zăcea pe

nisip, în mijlocul cercului format de grupul de criminalişti.

— În afară de faptul că este foarte mort, nimic deosebit... pentru mine, am accentuat pe ultimele două cuvinte, aşa, ca să fie clar că n-am să mă las potcovit cu o afacere criminală străină de misiunea mea.

— Lumină! a cerut, fără adresă.

De îndată am auzit din spate un ţăcănit care nu-mi era necunoscut şi porţiunea de plajă pe care ne aflam a fost luminată *a giorno* de fasciculul unui far mobil.

Tipul era blond şi părea să aibă în jur de treizeci de ani. Era îmbrăcat cu un costum din tercot bleu-ciel, cămaşă albă şi cravată lată, bleumarin cu dungi roşii. Stătea culcat pe spate. Laba piciorului stâng era ascunsă sub fese, iar piciorul drept aruncat lateral. Avea o poziţie atât de nefirească, încât părea să fie un manechin confecţionat dintr-un cauciuc fără consistenţă. Ochiul drept era asortat la costum, albastru deschis, şi privea stelele de pe bolta cerului cu o indiferenţă specifică celor ajunşi în situaţia lui. În ceea ce priveşte ochiul stâng, n-aş putea susţine cu prea multă convingere că avusese culoarea vecinului său din dreapta, ori fusese diferită ca la ciacâri, deoarece acum se prezenta numai sub forma unei găuri mari, negre şi însângerate.

I-am făcut semn subofiţerului care mânuia farul mobil să schimbe unghiul de lumânare. Când fasciculul a luminat din poziţia dorită de mine, m-am aplecat şi am examinat capul victimei, în timp ce Stoica, băiat galant, l-a ridicat atât cât a fost necesar pentru a putea privi şi porţiunea ascunsă a creştetului. Locul prin care ieşise proiectilul era reprezentat printr-o cavitate cât pumnul. O rană ca asta mai văzusem o singură dată, cu două zile în urmă, la tipul a cărui moarte venisem s-o cercetez aici.

— Ce mai ai de zis? mi-a sondat opinia Stoica, ca şi cam ar fi fost un emisar al institutului Gallup...

Deşi rănile produse de proiectile de aceiaşi calibru este firesc să semene între ele, încă nu-i obligatoriu ca gloanţele să fi pornit din aceeaşi armă şi ca acestea să fi fost mânuite de o singură mână. Totuşi până la proba contrarie, eram obligat să consider că am de-a face cu acelaşi criminal ca şi în cazul de la Bucureşti.

— Cine-i tipul? am arătat spre victimă.

— Ucigaşul i-a uşurat buzunarele de orice hârtie sau obiecte capabile să conducă la identificarea victimei.

Întrucât în aceeaşi situaţie a fost găsit şi Vorba, trebuia să admit că modul de operare era asemănător şi sub acest aspect. Criminalul urmărea să întârzie identificarea victimelor sale.

— Când şi cum a fost făcută descoperirea?

— În jurul orei unu dimineaţa. Doi tineri au căutat un loc mai dosnic, unde să se poată bucura în tihnă de romantismul la care-i îmbie luna pe îndrăgostiţi – a zis Stoica, zâmbind cu economie.

— Medicul legist? l-am întrebat pe un bărbat care-şi ţinea pitite gambele îndărătul unei truse de piele neagră, aşezată pe nisip, în faţa lui. Când apreciaţi că a survenit decesul? m-am interesat după ce a dat din cap că da.

— În urmă cu două ore, adică în jurul orei unsprezece. Date mai precise, după examinarea stadiului de digestie gastrică, la necropsie.

Am aprobat şi m-am întors spre Stoica:

— S-au ridicat urme de pe nisip?

— De unde? Până la sosirea noastră, pe aici au călcat mulţi curioşi.

— Alţi martori?

— Nimic, mi-a răspuns sec Stoica.

— Dacă la ora unu au existat prin apropiere oameni, e de presupus că două ore mai devreme numărul acestora ar fi trebuit să fie substanţial mai mare. Cum de nu le-a atras atenţia zgomotul produs de armă? Mai cu seamă că faleza se află la cinci-şase metri de acest loc, am zis, arătând spre zidul scund peste care venisem.

— Această întrebare ne-am pus-o şi noi. Ceea ce nu înseamnă că am putut găsi şi un răspuns... a ridicat din umeri Stoica.

— Nu cumva tărăşenia s-a consumat în altă parte? Aici fiind numai locul de abandonare a victimei? m-am gândit eu la altă ipoteză, capabilă să satisfacă ceea ce eu consideram a fi o anomalie.

— Exclus! Omorul a fost comis aici. Acolo – a arătat cu mâna spre coama zidului de deasupra noastră. După ce a fost împuşcat, s-a prăvălit aici, jos. Marian, s-a adresat subofiţerului pe post de far maritim, luminează spre faleză.

Când fasciculul a luminat zidul, am văzut nişte pete maron care se prelingeau pe coama lui, jos, spre taluzul din pământ bătătorit pe care era instalat. În petele de culoare închisă, se vedeau mici insuliţe albe.

— Da, aici i s-au zburat creierii, am admis. Puteţi aprecia distanţa de la care a fost împuşcată victima? l-am întrebat pe doctor.

— După urmele de arsură şi pulbere depuse în jurul rănii de la ochi, din imediata apropiere. Aproximativ treizeci de centimetri.

Am dat din cap nemulţumit. Dacă victima ar fi fost împuşcată de la distanţă, era în regulă. Aş fi priceput că a fost surprinsă de focul armei. Să cred însă că a stat ca un nătăfleaţă în faţa unei puşti de vânătoare, a cărei ţeavă putea s-o îndepărteze cu o simplă lovitură de mână, era greu de admis.

Pe când urcam taluzul, criminaliştii rămaşi pe locul unde-i găsisem au reînceput să supună victima tirului flash-urilor.

Ajunşi sus, pe faleză, lângă zidul pătat cu sânge, am privit spre lămpile cu vapori de mercur şi am zis către Dan şi Stoica:

— Lumină suficientă...

— Şi probabil suficienţi vilegiaturişti prin apropiere, mi-a completat Dan raţionamentul.

Am aprobat şi am conchis:

— În această situaţie, cum a putut manevra criminalul coşcogea puşcoace fără să atragă atenţia asupra lui?

— Se pot admite două variante, aproximativ plauzibile, în prima, au existat martori, dar, văzând o armă de foc în mâna agresorului, s-au făcut că plouă. Iar în a doua, asasinul s-a servit de o armă cu ţeava şi patul retezate, profitând de un moment în care nu se afla nimeni în apropiere.

— Varianta a doua nu-i rea, a apreciat Dan, deoarece ar putea să explice şi modul în care victima s-a lăsat surprinsă de împuşcătură. Probabil că în clipa când a tras, criminalul şi-a împins şi prăvălit victima peste parapet, pe plajă. Apoi, vârându-şi arma sub haină, s-a îndepărtat cu un mers liniştit, de vilegiaturist cumsecade. Când s-a asigurat că agresiunea lui a trecut neobservată, a revenit, a coborât pe plajă şi, la adăpostul întunericului dindărătul zidului, a golit liniştit buzunarele victimei de absolut toate

obiectele pe care le conţinea.

— În ceea ce priveşte modul de operare al criminalului, n-am de făcut comentarii. Pentru noi însă ar fi cu mult mai important să punem mâna pe autorul isprăvii, problemele legate de modul în care a acţionat le vom putea lămuri ulterior, la reconstituire...

— Pentru a putea face o reconstituire, condiţia *sine qua non* este să ai la îndemână şi pe autorul fărădelegii respective! m-a întrerupt Dan, sarcastic.

— Asta da remarcă epocală! am apreciat, cu un fals entuziasm. Să fiu în locul tău aş conserva-o în salicilat şi aş trimite-o spre păstrare la British Museum... Altfel, posteritatea ar suferi o pierdere imensă.

M-a privit ca pe nişte coji de seminţe de floarea-soarelui abandonate, pe jos, într-o sală de cinema de cartier şi a continuat tot zeflemitor:

— Şi pentru a ajunge la criminal, n-ar fi cazul să încercăm să aflăm cine este posesorul cadavrului de pe plajă? a arătat el cu degetul gros, peste umăr, în direcţia unde zăcea victima.

— Are dreptate! Cum de ne-a scăpat chestia asta? l-am luat eu drept martor pe Stoica, care, amuzat de împunsăturile noastre, părea mai puţin încruntat ca la sosirea noastră.

A intrat şi el în joc şi, pentru a demonstra că nu-şi poate explica omisiunea, a ridicat din umeri.

— Şi pentru că această epocală iniţiativă îţi aparţine, am revenit la Dan, dă o fuguţă jos, pe plajă, şi cere băieţilor să-ţi dea câteva fotografii pentru identificarea victimei.

Mai întâi m-a privit înfuriat, apoi s-a grăbit să coboare pe plajă.

— Dacă victima de aici a fost lichidată tot de criminalul pe care-l caut, în mod obligatoriu ar trebui să facă parte din personalul fabricii „Pescarul” sau din anturajul primei victime, Ion Vorba. Logic? l-am consultat pe Stoica, cu o voce care l-ar fi ispitit chiar şi pe cel mai fanatic adept al lui Iehova să intre în clubul ateiştilor.

— Logic! s-a grăbit el să mă aprobe, dintr-o bucată.

— Perfect! m-am arătat mulţumit. Asta înseamnă că dacă agresorul nu face parte din mediul amintit, nu poate fi una şi aceeaşi persoană cu cea pe care o caut eu... Deci, tu te speli pe cap cu criminalul tău, că eu îl am pe-al meu. Şi-mi ajunge! Chiar mai mult decât aş vrea!

— Fără figuri d-astea, că nu ţin... Nu-i deloc obligatoriu ca un asasin să facă parte din anturajul victimei, adică să urmărească un scop determinat prin suprimarea acesteia, a început el, îngrijorat, să mă manevreze ca pe o ambarcaţiune cu vele. Nu-s puţine cazurile unde autorul agresiunii este un alienat cuprins de furii, care, fără discernăminte, atacă pe oricine, la întâmplare.

— Posibil. Deci fiecare se ocupă de nebunul lui! m-am grăbit să trag concluzia.

Concluzia mea a fost însă pripită. Şi vulpoiul de Stoica n-a scăpat ocazia să mă pună la punct.

— Întrucât Ion Vorba, înainte de a fi expediat la Bucureşti, a fost ucis aici, la fel ca victima de pe plajă, trebuie să admiţi că avem de-a face cu un singur nebun. Altfel, ar fi absurd să se presupună că, pe cât e ţara de mare, tocmai la Constanţa au apărut simultan doi trăsniţi care ucid cu aceeaşi armă...

— Toate puştile de calibrul 12 au calibrul 12... am început eu cu o

convingere fragilă, când s-a apropiat Dan şi m-a întrerupt:

— Am luat două, m-a anunţat, fluturând ca pe un evantai două poze Polaroid.

— E clar că şi tipul de pe plajă intră în cazul cercetat de tine! s-a încins Stoica, fără să ţină seama de Dan.

— Până se lămureşte al cui caz este, investigaţiile trebuie să fie întreprinse de miliţia locală! se simţi Dan obligat să mă susţină, picând în discuţie ca pe gheaţă.

— Ce te bagi, mă?! Ce, tu eşti şefu?! îl repezi Stoica, foarte iritat.

Avea dreptate. Eu eram şeful şi trebuia să-mi dovedesc competenţa.

— Să ne ocupăm împreună de identificarea victimei, am spus, conciliant, ca un judecător de pace. Când vom stabili cine-i tipul cu creierii zburaţi, vom hotărî şi cine preia răspunderea cazului.

— În regulă! a admis el.

— Eu voi examina posibilitatea ca necunoscutul de pe plajă să fi făcut parte din personalul fabricii „Pescarul”, iar tu vei încerca să-i afli identitatea pe căile noastre, clasice. De acord?

Cum dreapta mea decizie ar fi putut, să-l îmbolnăvească de ficat chiar şi pe vestitul judecător biblic Solomon, chestie de invidie, Stoica s-a grăbit să-mi sancţioneze propunerea.

— Şi încă ceva! mi-am amintit eu. Te rog să dispui depistarea unui oarecare Sandu Marinache, care e dispărut de la domiciliu şi se presupune că ar putea furniza informaţii importante despre victima Ion Vorba. Fotografia şi datele de urmărire ale respectivului sunt în camera mea de la hotel şi îţi vor parveni prin şoferul maşinii de serviciu.

Când maşina a pornit spre Constanţa, mi-am privit ceasul. Până la dimineaţă, tot mai prindeam vreo trei ore bune de somn.

Capitolul IX

IDENTIFICAM CICLOPUL

A doua zi dimineaţă, de îndată ce am intrat pe poarta întreprinderii „Pescarul”, ne-am şi înfiinţat la serviciul personalului. Împresurat de fişiere şi dulapuri metalice, un tip uscăţiv, cu ochelari cu lentile rotunde şi cu o mutrişoară simpatică a la Harold Lloyd, mai puţin pălăria din pai, era aşezat la unicul birou din încăpere.

Ne-am prezentat şi nu s-a arătat deloc mirat de prezenţa noastră. Nici nu m-am aşteptat să-l văd surprins. Cum „discreţia” directorului Dragomir contribuise într-un mod determinant la prompta informare a tuturor angajaţilor fabricii, de ce tocmai serviciul personalului ar fi trebuit să nu simtă efectele mass mediei?

— Tovarăşe Bucur, ne-ar interesa să aflăm unde lucrează în prezent Sandu Marinache, am zis, refuzând să iau loc pe scaunul oferit pentru a-l face să priceapă că suntem grăbiţi.

— Întrucât n-a venit să-şi ridice cartea de muncă, fără de care nu este angajat de nimeni, înseamnă că încă nu s-a încadrat nicăieri.

— Vă rog să ne daţi dosarul lui de cadre, a cerut Dan.

În timp ce Dan s-a apucat să răsfoiască prin dosarul cerut, în căutarea rudelor suspectului, eu am început să-l descos pe funcţionar, cu speranţa că voi mai afla niscaiva detalii despre Marinache şi, în mod special, despre antagonismul dintre acesta şi Ion Vorba. N-am obţinut însă nimic nou faţă de ceea ce ştiam din ziua precedentă.

Când Dan, terminând cu extragerea datelor care-l interesau, a împins dosarul spre interlocutorul nostru, am scos fotografiile necunoscutului ucis pe plaja de la Mamaia şi i le-am arătat. Mai întâi a privit înfiorându-se de groază, probabil unde tipul din fotografie nu era prea seducător cu rictusul morţii întipărit pe faţă chiar mai mult decât ar fi fost necesar pentru a rezulta că împuşcătura ce-o încasase în ochi nu-i făcuse nicio bucurie, apoi, restituindu-mi-le grăbit de parcă ar fi fost cartuşe de dinamită cu fitilul aprins, m-a asigurat că nu l-a văzut niciodată. Ţinând seama de faptul că un şef de personal cunoaşte bine colectivul de care se ocupă, puteam exclude posibilitatea ca victima să fi lucrat vreodată în fabrica unde fuseseră angajaţi Marinache şi Vorba.

De îndată ce am coborât scările care ne duseseră la serviciul personalului şi am aterizat în curtea întreprinderii, am văzut-o pe Viorica, secretara directorului Dragomir, făcându-ne semne de la fereastra biroului ei.

— Sper că n-are un logodnic boxer de categorie grea. Nu de alta, dar n-aş vrea să-mi fii internat într-un spital tocmai acum când am nevoie de tine, l-am tachinat pe Dan, pe când ne apropiam de fereastra unde ne aştepta frumoasa şi blonda secretară.

— Nu-ţi face probleme. Deosebit de faptul că sunt o persoană precaută, capabilă să adulmece primejdia, la caz de nevoie, când am de-a face cu un tip decis să-mi îndoaie oasele, sunt în stare să dobor toate recordurile stabilite până în prezent pe suta de metri plat... sau garduri. Funcţie de particularităţile terenului, m-a liniştit el, bine dispus.

— Of! Mă dor ochii de când mă uit după dumneavoastră, a spus Viorica,

când am ajuns sub fereastra ei, cu privirea lipită ca un timbru pe o scrisoare de ochii lui Dan. Portarul mi-a spus că aţi intrat în fabrică, dar nu şi unde aţi dispărut.

— Mii de scuze. Pe viitor vei şti în orice moment unde mă poţi găsi, dacă doreşti să mă vezi, se angajă Dan, răspunzându-i cu o privire cel puţin tot atât de languroasă ca aceea pe care i-o expedia frumuşica de la etaj. Parcă asistam la scena dintre Romeo şi Julieta, cu o clipă mai înainte de a se arunca scara de mătase.

— De ce ne-aţi căutat? am intervenit, deoarece tăcerea lor, în care eu nu jucam niciun rol, mi s-a părut fără haz.

— S-a interesat de dumneavoastră maiorul Stoica... sau cam aşa ceva. Reveni ea pe pământ, deşi continua să se afle la o distanţă de un etaj, vă aşteaptă de urgenţă la Inspectoratul de Miliţie.

— Multe mulţumiri, am zis, făcând un brusc stânga-mprejur şi pornind lansat spre poarta fabricii. Când am ajuns în dreptul portarului, care mă saluta milităreşte l-am auzit pe Dan zorindu-se să mă ajungă din urmă.

*
* *

— Ce noutăţi ai, Coste!? m-am grăbit să întreb, intrând în biroul lui Stoica.

— Mai întâi spune-mi tu. Necunoscutul face parte din personalul fabricii „Pescarul”?

— Nu, a răspuns Dan în locul meu.

— M-ar fi mirat ca lucrurile să meargă prea uşor. În sfârşit, să-ţi spun ce-am făcut eu. După amprentele digitale, victima de azi-noapte nu-i înregistrată la cazierul judiciar. Totodată, nu apare nici pe lista persoanelor dispărute.

— Pentru asta m-ai chemat?

— Într-unul din buzunarele sale s-a găsit o bancnotă mototolită de o sută de franci francezi.

— Bişniţar! Se ocupa cu trafic de valută? încercă să prindă firul Dan.

Stoica, făcând-o pe artileristul, continuă impasibil:

— ...De asemenea, s-a stabilit că toată îmbrăcămintea lui este de provenienţă străină, adică occidentală...

— Drept care ai ajuns la concluzia că victima este un cetăţean străin, l-am întrerupt, înveselit de şubrezenia ipotezei pe care mi-o fabrica. Dacă se ocupa de trafic de valută, putea să-şi ofere luxul de a se îmbrăca la fel ca şi partenerii săi de afaceri. Oare toate cucoanele care îşi permit să poarte numai lucruri provenite din exterior sunt automat şi ele de la pachet? Pardon! Am vrut să spun de origine străină!

— Dacă mă laşi să-ţi relatez tot ce s-a putut stabili până în prezent, vei pricepe, poate, mai bine unde vreau să ajung. Bineînţeles cu condiţia ca efortul pe care ţi-l solicit să nu-ţi depăşească posibilităţile intelectuale şi să adormi mai înainte de a-mi isprăvi argumentarea, mi-a atras el atenţia, cu un sarcasm pe care nu s-a simţit câtuşi de puţin obligat să-l disimuleze.

— Mă rog, continuă, am cedat eu, tolerant, în timp ce modul în care băteam cu buricul degetelor în tabliera biroului trebuia să-l avertizeze că nu-i cazul să-mi pună răbdarea la o încercare prea mare.

— Laboratorul a depistat în buzunarele victimei urme de tutun de ţigări Kent...

— Bune ţigări, domle! Şi eu fumez d-astea... când am parale, a remarcat Dan, fără nicio adresă.

Stoica, supărat de noua întrerupere, i-a aruncat colaboratorului meu o privire mai acidă ca vitriolul şi, făcându-se că nu l-a auzit, a continuat:

— Laboratorul a mai stabilit şi că ţesătura hainelor victimei este îmbibată cu sare. Cum cei care lucrează în ocnele de sare nu muncesc în costume de stradă, m-am gândit, în coroborare cu suta de franci, ţigările Kent şi provenienţa străină a hainelor victimei, că n-ar fi exclus să activeze în...

— Marina comercială! i-am luat-o înainte, reuşind, în sfârşit, să pricep unde trebuia să ducă asocierea de idei pe care o făcuse.

— Nu-i logic?

— După toate aparenţele, desigur! Ai canalizat cercetările în această direcţie?

— Ce părere ai? Bineînţeles! S-a luat legătura cu Căpitănia portului. În ultimele trei zile, vasele ancorate în rada portului Constanţa au semnalat dispariţia a cincisprezece marinari. Unsprezece dintre ei au şi apărut între timp. Se încurcaseră cu femei sau se făcuseră criţă prin cârciumi, conform arhicunoscutelor tradiţii marinăreşti...

— Şi ceilalţi patru? l-am zorit.

— Deşi încă nu s-au înapoiat pe vasele lor, comandanţii acestora au fost categorici. Fotografiile ce le-au fost arătate, printre care era introdusă şi cea a victimei, ilustrau pentru ei nişte figuri complet necunoscute.

— Atunci ipoteza, deşi cuceritoare prin logica ei, nu-i valabilă, a conchis Dan.

— În meseria noastră, ipotezele fiind nişte plăci turnante, care pot duce la un drum bun... sau, în egală măsură într-aiurea, n-am să jur că cea propusă de mine este infailibilă. Cert este însă, după părerea mea, că merita osteneala de a fi luată în considerare...

M-am uitat la ceas şi l-am întrerupt:

— Dacă acum este aproape ora zece, iar necunoscutul a fost ucis spre miezul nopţii, s-ar putea afirma că comandantul lui, admiţând că el este într-adevăr un marinar, nici n-a avut timpul material pentru a-i anunţa dispariţia.

Stoica m-a aprobat şi a spus:

— Pe măsură ce ni se vor comunica noi dispariţii, vom cerceta fiecare caz în parte. Poate că ipoteza se va dovedi bună şi vom reuşi astfel să dibuim identitatea necunoscutului.

— Câte vase străine s-or afla în portul Constanţa? am întrebat cu o neutralitate ce-mi era străină.

— Eu ştiu... Media zilnică este de aproximativ optzeci... Da’ de ce te interesează? şi-a amintit el să se mire.

— Câţi oameni ai disponibili? l-am chestionat în continuare, omiţând să-i răspund.

— Faţă de nevoile serviciului, am oameni în minus... Nu disponibili! mi-a retezat-o circumspect, de parcă s-ar fi temut că am devenit peste noapte un reprezentant al Ministerului Muncii, însărcinat cu normarea şi organizarea muncii.

— Scuză-mă. A fost o exprimare greşită. Câţi anchetatori ai în acest moment în serviciu?

S-a indispus de parcă l-ar fi lovit o criză acută de ulcer, şi, părăsindu-şi scaunul s-a îndreptat spre uşa biroului.

— Opt, m-a anunţat câteva clipe mai târziu, revenind în încăpere.

— Deci cu mine şi Dan, zece. Asta înseamnă că putem forma cinci echipe mobile pentru verificarea absenţilor de la bordul navelor din port...

— Şi cu problemele curente ce fac? Pun pe uşă avizul: închis pentru inventarierea gestiunii? m-a întrebat bătăios.

— Dacă nu poţi găsi altă motivaţie, mai serioasă, merge şi cea pe care o propui... am aprobat, cu indiferenţă. Tot ceea ce ştiu, cu certitudine, este că trebuie să-i găsim tipului de pe plajă un nume. Şi cu cât îl vom stabili mai repede identitatea, cu atât mai curând vom şti unde poate fi căutat criminalul! mi-am afirmat intenţia, ridicându-mă decis de pe scaun.

Dar n-am deschis uşa, pentru că mi-am mai amintit ceva. M-am întors spre Stoica şi i-am povestit că stabilisem locul unde a fost ucis Vorba.

— Deci, în principal, apar doi suspecţi, a remarcat el.

— Dintre care cel mai interesant pare a fi tipul concediat, Marinache, a apreciat Dan.

— Ar mai fi ceva. În locul unde presupunem că a fost ucis Ion Vorba, adică secţiile conservatorului de caviar şi a conveierului, trebuie căutat glonţul care a suprimat victima, am spus eu.

— Voi da ordin ca serviciul criminalistic să se ocupe cu cercetarea câmpului infracţional, a admis Stoica.

— Dă-mi lista extrasă din dosarul lui Marinache, i-am cerut lui Dan. Când s-a conformat, i-am înmânat fiţuica lui Stoica. Aici sunt consemnate rudele suspectului. Poate s-a refugiat la vreuna din ele.

A făcut un gest de confirmare.

*

* *

Era ora unsprezece şi coboram pasarela celui de-al cincisprezecelea vas vizitat până atunci cu intenţia de a mă îndrepta spre următorul.

— Scârboasă treabă... Mai ales că nici nu ştim dacă ce căutăm poate fi găsit... Profesia necunoscutului fiind stabilită în exclusivitate prin prezumţii... a spus Dan? cu silă, din spatele meu.

— Supoziţia că ar fi marinar se bazează în principal pe constatările laboratorului, l-am încurajat, cu o convingere mai mult decât şubredă.

— Datele furnizate de laborator, suta de franci şi originea străină a hainelor pot desemna la fel de bine şi un turist venit să ne, viziteze ţara.

Ipoteza emisă de Dan nu-mi era străină. O luasem în considerare încă de la începutul actualului nostru demers, dar am preferat s-o ţin în rezervă, din motive tactice. Varianta în care am admis că victima a sosit cu un vapor comercial putea fi verificată în câteva ore. Cealaltă, în care tipul împuşcat pe plajă ar fi putut să fie un turist, putea fi verificată într-un interval de până la două săptămâni, adică cam atât cât durează un concediu organizat de O.N.T, pentru a se putea sesiza şi comunica pe lista persoanelor căutate un subiect dispărut.

Tocmai mă pregăteam să-i explic motivele pentru care am preferat să îmbrăţişez prima variantă, când am auzit din spate tropăitul produs de încălţămintea cuiva care alerga de-a lungul cheiului din beton. Întorcând capul spre sursa zgomotului, am văzut zorindu-se spre noi unul dintre oamenii maiorului Stoica. Se afla la cincizeci-şaizeci de metri de noi şi când a văzut că-l privesc a ridicat o mână deasupra creştetului, aşa cum fac agenţii

de circulaţie când vor să oprească o maşină. Întrucât în cealaltă mână n-avea nimic care să aducă cu un chitanţier pentru aplicarea amenzilor, l-am aşteptat.

— Tovarăşe căpitan... începu el, sufocat de efortul ce-l făcuse. L-am depistat... Era cambuzier pe un vas cu pavilion liberian... Şi...

— Du-ne la vas! l-am întrerupt, din milă, deoarece respira şi vorbea cu elocvenţa unei persoane care tocmai a fost salvată de la înec.

L-am urmat până am ajuns în faţa unui colos de cargou vopsit într-o culoare verde ca iarba de primăvară. Se numea „Star V” şi cred că avea un deplasament de vreo 40.000 de tone.

Am urcat pasarela şi ghidul nostru ne-a condus la cabina de comandă a vasului. După ce am bătut în uşă, o voce tunătoare şi groasă ne-a poftit să intrăm printr-un laconic: *Bitte!*

După ce am dat curs invitaţiei, mă aflam într-o cabină ai cărei pereţi erau acoperiţi cu hărţi uriaşe sau aparate sofisticate de navigaţie. Aşezat la masa lungă şi lată, cu spatele la noi, un tip scria ceva într-un registru gros. Un cap tuciuriu şi lipsit de cea mai vagă urmă de podoabă capilară se sprijinea pe o ceafă lată, scurtă. A pus capacul la stilou, l-a aşezat tacticos pe registru şi, în sfârşit, s-a decis să se întoarcă cu faţa spre noi. Avea fruntea brăzdată de riduri adânci, nasul strivit, ca la foştii boxeri profesionişti şi gura mare, cu buze groase.

Ghidul nostru a intrat pe fir şi a început să-i povestească ceva în limba germană. Când şi-a terminat spiciul şi a arătat spre noi, tipul a ţâşnit din scaun şi şi-a lovit cu putere călcâiele. Poziţia de drepţi în care încremenise era atât de înclinată în faţă, încât nu pricepeam cum de nu pică în nas. Probabil că explicaţia putea fi furnizată chiar de nasul lui turtit. Căzuse de multe ori în el până şi-a învăţat numărul.

— Wilhelm von Hutten... – s-a recomandat el, întinzându-mi mâna. După ce ne-am prezentat şi noi, a arătat cu mâna spre scaunele goale: *Nehmen Sie bitte Platz!*

Deşi n-am înţeles ce spune, am priceput ce vrea. I-am făcut pe plac şi, urmând exemplul lui Dan, m-am aşezat pe scaun, gândind că felul în care a început discuta noastră nu-mi convine.

— *Do you speak English?* m-am interesat, pentru a şti dacă mă pot dispensa de serviciile de translator ale omului lui Stoica.

Întrucât mi s-a răspuns printr-un *Of course!* mi-a revenit buna dispoziţie şi i-am spus însoţitorului nostru că n-aş avea nimic împotrivă dacă s-ar evacua până la inspectorat, unde, desigur, îl aşteaptă multe probleme nerezolvate.

Când ghidul nostru a închis uşa pe dinafară, i-am arătat căpitanului de vas fotografia tipului descoperit pe plaja din Mamaia.

— Această persoană a făcut parte din echipajul vasului dumneavoastră? am întrebat, pentru a şti de la început pe ce picior dansez.

A privit fotografia şi a răspuns, cu amărăciune:

— Da, nu există nicio îndoială. De altfel, colegii dumneavoastră m-au condus şi la morga oraşului. Este vorba de Paul Renard, cambuzierul vasului meu.

— Când l-aţi văzut ultima oară în viaţă? s-a interesat Dan.

— Ieri seară, la ora zece, când l-am învoit pe uscat.

— Lucra demult pe vasul dumneavoastră?

— Un moment... a zis, începând să răsfoiască în jurnalul de bord deschis în

faţa lui, pe masă. Din 12 decembrie anul trecut, ora douăsprezece şi trei minute. L-am angajat în portul libian Tripoli, mă anunţă el cu specifica precizie germană.

— Ce fel de om era?

— Un marinar bun. La bord, se achita bine de obligaţiile ce-i reveneau în cadrul serviciului... Pe uscat, din câte ştiu, se ţinea de băutură şi femei... conform tradiţiei marinarilor de cursă lungă. Dacă am înţeles însă bine sensul întrebării dumneavoastră, cauza morţii lui trebuie căutată pe uscat, nu pe vasul meu! mă avertiză el.

Cu toate că era un om urât şi avea un mod de exprimare aspru şi calculat, tipic prusac, îmi era simpatic, Atât de simpatic, încât în pofida faptului că mă mânca limba să-l întreb dacă în timpul celui de-al doilea război mondial, când a slujit sub ordinele lui Dönitz, a fost comandant de fregată ori chiar de Unterseeboot, am reuşit să-mi înfrânez tentaţia. Nu din sentimentalism, ci din precauţie. Am suficientă bătaie de cap cu criminalii de drept comun, pentru a-mi mai putea dori o extindere a sferei de activitate şi la eventualii foşti criminali de război.

— Ar fi fost fără sens să-l ucidă un camarad de pe vasul meu, a continuat.

— De ce?

— Dacă ar fi avut un diferend atât de grav, încât să nu poată fi rezolvat decât prin suprimarea unei vieţi omeneşti, ar fi trebuit să aflu şi eu. Când treizeci şi doi de oameni se află închişi în perimetrul aceluiaşi cargou, care navighează chiar şi câte două luni, fără escală, puteţi fi convins că noţiunea „secret” îşi pierde sensul. Dar pentru că dumneavoastră nu sunteţi marinar, ci *Kriminal-Polizist,* am să vă ofer un argument mai convingător. Admiţând că asasinul face parte din echipajul vasului meu, de ce trebuia să-l ucidă la Constanţa, când cartul de noapte pe punte se face de unul singur, iar marea este suficient de adâncă pentru a putea înghiţi în linişte şi pentru totdeauna un om lovit în cap şi aruncat peste bord?

— Da, domnule comandant, aveţi dreptate, m-am arătat eu pe deplin convins de elocvenţa lui, asta, aşa, ca să-i fac o plăcere.

— Poate că cel mai bun lucru ar fi să vă gândiţi că omorul a fost comis de un soţ gelos... mi-a sugerat în continuare.

— Şi asta este o idee interesantă, am aprobat, în timp ce Dan dădea semne de nerăbdare. Aveţi vreo idee despre relaţiile lui în Constanţa? am întrebat, alunecând uşor pe făgaşul care mă interesa.

Mai întâi m-a privit surprins, apoi a început să-mi explice, cu o ironică bunăvoinţă:

— Ştiţi, raporturile dintre un căpitan de vas şi membrii echipajului său nu ajung niciodată până la confidenţe de ordin sentimental. Dacă situaţia ar fi diferită, probabil că vapoarele de pe fundul mării ar depăşi cu mult numărul celor aflate pe linia de plutire. Datorită, desigur, lipsei de disciplină.

În timp ce făceam un gest pentru a-mi scuza ignoranţa în treburile marinăreşti, Dan s-a menţinut pe pârtia deschisă de mine:

— Cine sunt camarazii lui mai apropiaţi?

— Eu ştiu...? Probabil timonierul Jean Grand.

— Am putea discuta cu el? am întrebat.

A dat aprobator din cap, s-a ridicat de pe scaun, a deschis uşa şi a strigat, spre punte, cu o voce de plutonier major care face instrucţie cu recruţii: „Grand! Jean Grand... La căpitan!”

— Din ce port aţi venit? l-a luat în primire Dan, după ce i-a dat răgazul să-şi reocupe locul.

— Din Marsilia, cu un transport de laminate din oţel pentru Constanţa. De fapt, la ora actuală trebuia să ne aflăm la Odesa cu o încărcătură de utilaje luate de aici. Din păcate, datorită unei greve a docherilor din portul Marsilia, am plecat cu două zile mai târziu decât prevede graficul nostru.

— Când a fost ultima oară Paul Renard în România? am întrebat.

— Nu ştiu? Vasul meu acostează la ţărmul românesc pentru prima dată după doi ani, interval în care am făcut cabotaj numai pe coasta de vest a continentului african. Renard intrând în echipajul vasului în urmă cu nouăzece luni, nu cunosc ce-a făcut înainte...

O bătaie în uşă l-a întrerupt. După ce a mârâit un *Come in!* s-a deschis uşa şi a intrat o namilă de om. Numele îl reprezenta fizicul întocmai. Era atât de înalt şi lat în umeri, încât, dacă ar fi avut uşi, ar fi putut fi utilizat ca un garderob triplu.

— Grand, domnii sunt de la poliţie şi vor să discute cu dumneata, l-a anunţat comandantul în limba franceză.

— Despre Paul? a zis, examinându-ne cu o vădită curiozitate.

— Ştiţi ce-a păţit?

— Când m-am înapoiat de la morga oraşului, am adunat echipajul în careu şi l-am informat despre moartea camaradului lor, a explicat comandantul.

— Eraţi prieteni buni? am reluat chestionarea uriaşului.

— Fireşte... Eram singurii francezi de pe această navă.

— Din discuţiile pe care le-aţi avut, a rezultat că Paul a mai fost în România şi ce prieteni sau cunoştinţe avea în ţara noastră?

— Mi-a zis că vine pentru prima oară în România.

— Când a coborât pe uscat, v-a spus ce intenţii are?

A răspuns printr-o clătinare a capului său mare cât o baniţă, apoi, după ce a rămas cu privirea pierdută pentru câteva clipe, a spus:

— De fapt, cred că cunoştea pe cineva în Constanţa...

— Pe cine? a sărit Dan, de parcă i s-ar fi spus că a câştigat un Rolls-Royce la tombola pentru ajutorarea copiilor orfani.

— Habar n-am, însă în mod sigur trebuie să fi fost o femeie. Ştiind că eu am mai fost prin părţile astea, m-a întrebat dacă n-am nişte bani româneşti, pentru că vrea să-i dea cuiva un telefon. După ce i-am explicat că la telefoanele publice locale merg şi monedele noastre de cincizeci de centime, m-am interesat dacă vrea să sune o *putain*. Răspunzându-mi afirmativ, i-am propus să-şi întrebe amica dacă mai are vreo prietenă frumuşică şi dispusă să ieşim şi să ne distrăm în grup în seara respectivă... Nu de alta, dar este cu mult mai amuzant într-un *partouze...*

Tocmai intenţionam să-i mulţumesc pentru cooperare, deoarece nu mai vedeam ce pot scoate de la el, iar o prelegere estetică despre eleganţa şi puritatea unui balet roz nu mă interesa. Mai înainte însă de-a avea timpul necesar pentru a-mi pune în aplicare intenţia, el a continuat cu dezinvoltură:

— Din păcate, fiind anunţată târziu, amica lui n-a mai avut când să-mi caute o parteneră, Party-ul propus de mine urmând să se desfăşoare a doua zi, adică astăzi. Ghinionul lui Paul... Dacă aş fi fost şi eu cu el, nu i s-ar fi întâmplat nimic... a spus, strâmbând din nas cu amărăciune.

Şi eu regretam că nu şi-a însoţit camaradul. După cât era de voinic, mai mult ca sigur că Paul Renard n-ar fi devenit un caz, iar eu mi-aş fi putut

concentra întreaga atenţie asupra tipului care a transformat un container cu peşte într-un sicriu.

— Vă mulţumesc... am început, însă mai înainte de a rosti formula de concediere, mi-a picat fisa brusc, cum acţionează şi frânele Westinghouse. Aţi coborât împreună în oraş? l-am luat cu binişorul.

— Nu, eu am rămas la bord. Abia astăzi este ziua mea liberă.

— Atunci de unde cunoaşteţi rezultatul discuţiei purtate cu amica lui la telefon? am întrebat sec.

— De la Paul! s-a mirat el, privindu-mă într-un mod ciudat. Atât de ciudat, încât sunt convins că abia aştepta se laude că soarta i-a dat posibilitatea să cunoască pe cel mai naiv comisar de poliţie de pe mapamond. Şi partea cea mai neplăcută a situaţiei era că eram întru totul de acord cu el.

M-am uitat spre Dan, cu speranţa că-mi sare în ajutor, dar s-a abţinut. Era tot atât de năucit ca şi mine. Deci tot mie îmi revenea sarcina de a încerca să-i pricep pe matelot.

— S-o luăm metodic, am propus eu, forţându-mă să par calm. Dacă dumneavoastră n-aţi coborât pe ţărm, cum aţi putut discuta cu Renard?

Întrucât se codea, uitându-se temător spre căpitanul lui, care-l privea cu severitate, Dan mi-a completat întrebarea:

— După ce a plecat, la ora zece seara, a mai revenit o dată pe navă?

— Nu ştiu... Eu în tot cazul nu l-am văzut... a început el cu timiditate şi, ca un copil care încercând să ia borcanul cu dulceaţă din cămară îl sparge, a coborât spăşit ochii spre pardoseală.

— A fost pe uscat şi înainte de ora zece seara? am reuşit eu, în sfârşit, să prind firul ezitărilor sale.

— Vorbeşte! i-a propus *herr* căpitanul, cu delicateţea unui trăsnet.

— A mai coborât şi înainte, după-amiază... Dar numai pentru două-trei minute... s-a grăbit să adauge Grand.

— Cum şi-a permis să coboare neînvoit de mine?! Unde-i *Disziplinieren?! Hier nicht Taverne!* Vine şi pleacă cine vrea, când vrea?! s-a dezlănţuit *Herr* comandant de vas, foarte supărat.

— Doar un minut... – a bolborosit uriaşul speriat.

M-am uitat spre von Hutten. A priceput rugămintea pe care i-o adresam. A mai mustăcit de câteva ori din buzele lui groase, apoi, reuşind să se domine, ne-a întors spatele şi a început să studieze cu toată sârguinţă harta continentului african, de parcă atunci o vedea pentru prima dată.

— Domnule Grand, consider foarte important aspectul pe care-l abordăm, l-am avertizat, cu gravitate. Vă rog să încercaţi să fiţi cât mai precis posibil. La ce oră a coborât şi când s-a întors pe punte Renard?

S-a uitat şovăind spre comandantul lui, dar acesta continua să privească harta continentului negru de parcă ar fi fost o pictură suprarealistă, al cărei mesaj trebuia neapărat să-l descifreze.

A coborât la câteva minute după ora două după amiază... a mai aruncat o privire temătoare spre căpitan şi, constatând că acesta nu-i acordă nicio atenţie, a şoptit eu complicitate: Când s-a înapoiat era aproape ora trei.

— Aproape o oră pentru a da cuiva un telefon? a apreciat Dan, în limba română.

Considerând că este într-adevăr interesant să ştiu ce a făcut Renard în intervalul de timp cât s-a aflat pe uscat, am continuat să-i descos pe Grand. Curând însă a trebuit să mă resemnez. N-a putut să adauge niciun indiciu

util.

— Vedeţi că am avut dreptate? a comentat von Hutten, după plecarea marinarului. Asasinul nu poate fi decât un soţ gelos... Când a coborât prima oară şi-a fixat ora de întâlnire, iar a doua oară, când l-am învoit eu, s-a dus la femeie acasă, unde soţul încornorat l-a surprins... şi-a completat afirmaţia făcându-se că apasă cu degetul pe trăgaciul unui pistol.

Deşi l-am aprobat printr-o înclinare repetată a capului, gândurile mele aveau cu totul altă preocupare. Oare să deschid o anchetă la bordul navei şi, apelând la sfânta rutină poliţienească, să stabilesc ce a făcut fiecare om din echipaj, inclusiv comandantul acestuia, în momentul uciderii lui Renard? Dacă n-ar fi existat şi omuciderea consumată cu trei zile mai înainte, n-aş fi ezitat să mă apuc de treabă! În situaţia dată, nu-mi puteam permite să-mi pierd timpul cu o variantă absurdă.

— Am putea să examinăm lucrurile personale ale lui Renard? l-am consultat pe comandant.

Zece minute mai târziu, părăseam dormitorul echipajului. Exceptând un număr mare de ceasornice şi cartuşe de ţigări, cu care toţi marinarii participă cu multă sârguinţă la îmbunătăţirea schimbului comercial internaţional, nimic nu mi-a atras atenţia. Întrucât nu sunt vameş, şi deci mărfurile de contrabandă nu mă afectează în niciun fel, puteam susţine, chiar sub prestare de jurământ, că mi-am pierdut vremea degeaba.

Înainte de a ne despărţi mi-a mai venit o idee:

— Domnule comandant, mai am o rugăminte. Poate că printre membrii echipajului navei există cineva care ne-ar putea furniza unele informaţii despre victimă... am tatonat, precaut.

A ezitat câteva clipe, apoi, descreţindu-şi o mică parte din ridurile care-i brăzdau fruntea, mi-a zâmbit amical şi a tras de un şnur ce se pierdea în buzunarul superior din partea stângă a tunicii sale bleumarin. A dus la gură fluierul care era ancorat de şnur, şi, deschizând uşa cabinei, a început să sufle în el ca un arbitru de fotbal când remarcă la echipa desemnată să piardă meciul un fault comis în faţa porţii.

A urmat un tropăit de picioare din toate direcţiile. În mai puţin de două minute, echipajul formase în jurul nostru, pe puntea superioară, un careu. După ce au înţepenit în poziţie de drepţi şi s-a făcut linişte, von Hutten le-a cerut celor care pot da relaţii despre colegul lor Renard să facă un pas înainte.

Deşi n-a fost o îmbulzeală prea mare, tot am reuşit să aflu ceva: confirmarea uneia dintre supoziţiile mele.

Un marinar l-a văzut pe Renard aşteptând în faţa statuii lui Ovidiu, în jurul orei paisprezece şi douăzeci de minute. De unde se poate deduce, fără a-ţi stoarce în mod exagerat meningele, că telefonul ce l-a dat a avut drept consecinţă o întâlnire la locul menţionat. Un alt matelot a susţinut, în coroborare cu primul, că în jurul orei paisprezece şi patruzeci de minute Renard se conversa cu cineva la picioarele aceleiaşi statui. Fiind însă foarte însetat (şi prin urmare cu ochii după firma unei cârciumi), a fost lipsit de timpul material necesar pentru a putea privi persoana cu care discuta camaradul său. În concluzie n-a putut să dea niciun fel de semnalmente asupra interlocutorului lui Renard.

După nenumărate insistenţe, a reuşit să-şi amintească că, deşi îmbrăcămintea nu mai poate diferenţia sexele, vizaviul tipului ucis la Mamaia

ar fi fost un bărbat.

Capitolul X

SPIONAJ?

— Ceva nou, Costele? am zis, în loc de bună ziua, intrând împreună cu Dan în biroul maiorului Stoica.

— Medicul nostru legist a discutat cu corespondentul lui de la Bucureşti... Cum spunea că-l cheamă?... s-a întrebat, începând să răsfoiască prin hârtiile din faţa lui.

— Doctorul Dobrescu...? l-a ajutat Dan, galant.

— Exact! Şi...

— Şi, de comun acord, au ajuns la concluzia că rănile ambelor victime au fost produse de aceeaşi armă. Nu? l-am consultat.

— Formidabil! Asta da perspicacitate! Cu aşa cap ar fi păcat să nu te apuci să dezlegi şi misterul în care se zbate sărmanul triunghi al Bermudelor! mi-a trântit-o, făcându-se că se minunează de isteţimea mea.

— Ce-au făcut până acum medicii legişti am reţinut, dar ce-a făcut miliţia locală, nu! Costele, din câte îţi aminteşti, întâmplător s-a ocupat cineva de la voi de victima de la Mamaia? am întrebat, adoptând un aer de totală detaşare, numai aşa ca să nu mă mai ia peste picior.

— La noi, în judeţul Constanţa, cercetările nu se fac întâmplător, cum îşi imaginează unii colegi de-ai noştri, de prin capitală. Aici se munceşte, nu se umblă cu mâinile înfipte în buzunare până la coate! s-a stârnit Stoica, brusc, ca o tornadă, privind spre Dan, care, asistând înveselit la ironiile noastre, stătea picior peste picior, sprijinit cu un umăr de tocul uşii şi cu ambele mâini uitate în buzunarele pantalonilor.

Întrucât Dan este locotenent, iar Stoica maior, a retras sprijinul dezinteresat ce-l acordase până atunci uşii fără nici o ezitare. La fel de repede, şi-a smuls şi mâinile din buzunare. Probabil că simultan a făcut şi epocala descoperire că ţapul devine ispăşitor numai pentru că este printre cei care-l desemnează, cel mai mic, în rang.

— De ce eşti atât de supărat? m-am interesat, în timp ce el îşi pendula capul de la mine la Dan pentru a vedea cine îndrăzneşte să mai mişte-n front.

A uitat de prezenţa lui Dan şi m-a privit de parcă el ar fi fost un tigru bengalez, iar eu mă amuzam trăgându-l de mustăţi. Brusc, a început să râdă. Amar. Fără nicio umbră de veselie.

— Iertaţi-mă, sunt obosit şi nervos... s-a scuzat, câteva clipe mai târziu. Acum două nopţi am alergat după nişte spărgători şi n-am dormit. Ieri noapte nici n-am apucat să mă bag în pat şi am fost chemat la Mamaia. Şi n-am mai ajuns acasă. Din cauza oboselii, am senzaţia că o menghină îmi strânge capul, iar ochii sunt înfundaţi cu nisip.

Cunoşteam problema, din proprie experienţă. Când la incertitudinile unei anchete se adaugă şi surmenajul fizic este mai mult decât imposibil să-ţi menţii calmul şi tactul diplomaţilor de la O.N.U.

— Costele, veghea ta a dat vreun rezultat? l-am întrebat cu sinceră compasiune.

Toate încercările de a se găsi proiectilul care l-a suprimat pe Renard au rămas fără niciun rezultat.

— Nici nu-i de mirare. Ori s-a îngropat în nisip, ori a căzut în mare. Şi cercetarea la locul uciderii lui Vorba?

— Tot nimic. În acoperişul de sticlă al halei s-au găsit mai multe spărturi. Glonţul ar fi putut ieşi prin oricare dintre ele, a ridicat el din umeri.

Cu regret, trebuia să trag concluzia că, chiar dacă aş intra în posesia armei, fără proiectile n-aş putea avea nicio certitudine că am de-a face cu puşca care i-a suprimat pe Vorba şi Renard.

— Toate încercările de a-l găsi pe Marinache, tipul care spuneai că l-a ameninţat pe Vorba, n-au dat niciun rezultat. Parcă-i intrat în pământ, a adăugat Stoica.

— Dacă la dispariţia lui o adăugăm şi pe cea a armei sale, nici nu ne mai trebuie un alt suspect a zis Dan, cu timiditate, probabil de teamă să nu-l stârnească iar pe maior.

— Aşa m-am gândit şi eu, l-a susţinut şi Stoica, zâmbindu-i prieteneşte. De altfel, pe acest considerent l-am şi dat în urmărirea generală.

— Foarte bine, i-am aprobat iniţiativa. Altceva?

— Pentru a afla cum a ajuns Renard pe plajă, mi-am pus oamenii să facă investigaţii la întreprinderile de taximetre şi mijloace de transport în comun. Varianta deplasării victimei de la Constanţa la Mamaia cu un autovehicul particular n-am luat-o în considerare, deoarece n-aveam posibilitatea s-o verific... s-a justificat el.

— Ce-a ieşit? l-am zorit.

— O taxatoare de troleibuz l-a recunoscut după fotografia ce i s-a arătat. Respectivul s-a urcat în troleibuz, din centru, în jurul orei zece şi jumătate seara. I-a reţinut figura pentru că vorbea o limbă pe care ea n-a priceput-o şi-i tot băga sub nas un petic de hârtie pe care scria: Hotelul „Perla”. Când a înţeles ce doreşte străinul, i-a făcut semn să se aşeze pe un scaun din apropierea ei, iar atunci când troleibuzul a intrat în Mamaia i-a arătat clădirea indicată de bilet.

— Or fi coborât mulţi pasageri cu el? s-a întrebat Dan, cu glas tare.

— A coborât singur. După ora zece seara, troleibuzele care merg spre Mamaia circulă aproape goale.

— Poate că n-ar fi rău... am început eu.

— Când am stabilit modul în care a ajuns victima la Mamaia, mi-am trimis din nou oamenii să discute cu personalul care lucrează pe taximetre şi troleibuze. Fotografia care ilustra figura lui Marinache le era complet necunoscută, mi-a ghicit Stoica gândul.

— Marinarul a atras atenţia asupra lui pentru că vorbea o limbă străină. În ceea ce-l priveşte pe Marinache, la fel ca alte mii de călători, a plătit taxa cuvenită şi a avansat „înainte”, a zis Dan, ridicând sceptic din umeri.

— Eu am întreprins cea de-a doua investigaţie cu speranţa că voi obţine ceva concret. Aşa însă... Putem admite orice supoziţie, una mai gratuită ca cealaltă... a replicat cu acreală Stoica. În tot cazul, oricum o-întoarcem, la ora actuală primul şi unicul nostru bănuit tot Marinache rămâne.

Am rămas neutru şi, gânditor, m-am uitat la el ca prin geamul unei ferestre.

— Ce te preocupă? a vrut el să ştie.

— Rolul lui Marinache în această combinaţie, am spus.

— Ca mobil?

— Şi ca mobil.

— În ceea ce-l priveşte pe Vorba, suprimarea victimei a fost generată de o criză de paranoia... Iar paranoismul fiind „niţel” schizofrenie curată, Marinache o fi ajuns la concluzia că este plăcut să ucizi oameni. Şi s-a pus pe „treabă”. Renard fiind ales la întâmplare.

— Nu ţine, Costele! l-am contrazis şi i-am povestit ce aflasem pe cargoul „Star V” despre cambuzier.

— Mda... a admis el, când mi-am epuizat relatarea. Deci, cu mai multe ore înainte de a părăsi vasul, a coborât pe uscat şi a vorbit cu cineva la telefon. Apoi, jumătate de oră mai târziu şi-a întâlnit corespondentul lângă statuia lui Ovidiu... în această situaţie se poate presupune că, nereuşind să epuizeze subiectul discuţiei, au stabilit un nou rendez-vous, la Mamaia...

— Deci se exclude varianta că a fost ucis de un nebun care a dat întâmplător peste el.

— Dacă varianta uciderii întâmplătoare a lui Renard cade, suspiciunile pe care ni le-a trezit Marinache rămân. Mai puţin nebun decât am afirmat eu, Marinache şi-a premeditat fapta. Întâlnindu-şi victima în cursul zilei, în oraş, i-a propus să vină seara la Mamaia. În rest, e simplu! L-a atras într-o cursă, un foc de armă şi gata!

— Pentru uciderea lui Vorba, prezumtiv, putem admite că avea motive să-şi suprime victima. Dar cu Renard ce avea de împărţit?

— Mobilul rămâne a fi clarificat. Ceea ce se ştie însă cu certitudine este faptul că, în cazul unei crime în serie, aceeaşi armă este mânuită întotdeauna de aceeaşi mână. Cine l-a ucis pe Vorba l-a suprimat şi pe Renard.

— Întru totul de acord! Acest principiu are valoarea unei axiome. Dar cum aflăm cine l-a ucis pe Vorba? am spus. Fără a găsi resurse pentru a disimula oftatul care mi-a scăpat din adâncul pieptului!

— Mai ai încă dubii? a rămas el surprins.

— În lipsa unor certitudini, bineînţeles! Aparenţele-s aparenţe, iar probele materiale sunt cu totul şi cu totul altceva.

— Probele materiale de incriminare şi trimitere a infractorului în faţa unui tribunal sunt o problemă! Varianta de lucru în cercetare penală fiind altă gâscă în altă traistă! s-a încălzit din nou colegul meu.

Mi-am clătinat capul:

— Nu, Costele. Oricum o întorci, nu se lipeşte. Dacă în cazul Vorba se poate admite că avem de-a face cu o crimă pasională, în cel a lui Renard nu există niciun mobil...

Mi-am curmat argumentarea, brusc, ca un aparat de radio rămas fără curent. În clipa în care negam existenţa mobilului, am realizat că-mi programasem creierul cu date eronate.

— Când un ins vine într-o ţară necunoscută şi prima sa preocupare este să caute pe cineva la telefon, pe cineva care nu este femeie, se poate admite că l-a contactat pe rezidentul unei agenturi de spionaj. În continuare, se mai poate admite şi că rezidentul respectiv, din motive cunoscute numai de el, a considerat că trebuie să-l suprime pe emisar, adică pe Renard, am decretat în viteză, aşa cum şi fabricasem prezumţia respectivă.

— Asta ar însemna că şi Vorba a făcut parte din agentura respectivă, a conchis, logic, Dan.

— Deci cade mobilul omorului pasional şi, odată cu acesta, implicarea lui Marinache...

— De ce n-ar fi Marinache rezidentul despre care vorbim? m-a întrerupt bătăios Stoica. Unde se află el? Unde se găseşte arma lui?

În încăpere s-a aşternut tăcerea. Stăteam cu toţii încruntaţi şi încercam să căutăm nişte răspunsuri cât mai bune la întrebările care ne potopiseră.

— Am încurcat-o! a constatat Dan, indispus. Trebuie să predăm afacerea...

— Şi ce vezi rău în asta? a încercat să-l priceapă Stoica. Toată lumea va fi mulţumită. Eu scap de voi, voi vă înapoiaţi la casele voastre din Bucureşti, iar Securitatea obţine ceva gras de lucru! s-a înseninat el la faţă şi a întins mâna după receptorul telefonic.

— Pe cine suni? am vrut să ştiu.

— Securitatea, bineînţeles! a exclamat el, surprins că mai pot pune o astfel de întrebare.

I-am făcut semn să lase aparatul în pace.

— Îţi imaginezi că tipii de la Securitate şi-au învăţat meseria de ieri, de azi? Crezi că sunt atât de ageamii încât să preia o afacere numai pe afirmaţia că ar putea fi implicată în ea siguranţa statului? Până ce vom obţine suficiente argumente în aceasta direcţie, vom continua cercetarea criminală. Deocamdată, ştim, cu precizie, că doi oameni au fost ucişi. Să ne ocupăm de descoperirea autorului. Hai, Dane! am zis, punând capăt discuţiei.

M-am evacuat atât de repede din cameră, încât Stoica nici n-a avut când să-mi mai spună că mă comport ca o femeie frumoasă, care, fiind prea răsfăţată, îşi poate permite să fie capricioasă, să nu ştie niciodată ce vrea să vrea.

Capitolul XI

CAUT O NOUĂ PISTĂ

Când am ajuns în faţa întreprinderii „Pescarul”, era ora trei şi jumătate. Fiind sfârşitul programului, personalul fabricii ieşea în valuri pe poartă. Am aşteptat câteva minute, până s-a mai subţiat fluviul celor care plecau, şi ne-am strecurat grăbiţi spre biroul directorului comercial.

Când am intrat, Viorica îşi îmbrăca taiorul.

— Ei! Ce plăcere... a apreciat, surâzând spre umărul meu drept, unde era plasat Dan.

— Plăcerea-i a mea, a anunţat-o Dan, înclinându-se cu mâna dreaptă aşezată pe piept, în dreptul inimii, ca un actor aplaudat la scenă deschisă, în timp ce eu am făcut un pas lateral pentru a-i da posibilitatea Vioricăi să aprecieze, în cele mai bune condiţii, înalta clasă a plecăciunii colaboratorului meu în conformitate cu punerea mea în scenă, care ţinea seama de afecţiunea nedisimulată ce-i arăta Viorica, Dan a continuat spăşit:

— Mi-e teamă că scopul vizitei noastre va umbri bucuria cu care ne-ai întâmpinat...

— Doar n-ai venit să mă arestezi... a zis ea cu triluri cristaline. În caz afirmativ, fără asistenţa avocatului meu, nu voi face nicio declaraţie... s-a înveselit ea.

Dan a făcut un gest hotărât de negaţie şi a continuat cu o timiditate studiată:

— După o zi de muncă, este normal să vrei să ajungi cât mai repede acasă... Şi ar fi firesc să nu fii de acord...

— Nu pricep, a spus ea, uşor îngrijorată de ezitările lui Dan. Cu ce să nu fiu de acord?

— Domnişoară Viorica, am intrat eu pe fir, chipurile pentru a-mi scoate colaboratorul din încurcătură, avem o mare rugăminte la dumneavoastră, iar colegul meu nu îndrăzneşte s-o exprime.

— Nu mi-a lăsat impresia că este chiar atât de sfios. Cu ce-ţi pot fi de folos? l-a încurajat ea, înveselită şi mai mult de jena afişată de neprihănitul meu Dănuţ. Este oare posibil să nu ştii că femeilor le plac bărbaţii care sunt bărbaţi, adică îndrăzneţi?

— Ai putea să mai rămâi o oră sau două în întreprindere? a consultat-o el, parcă speriat de propriul lui curaj.

Fără să-şi exteriorizeze opinia, Viorica şi-a scos taiorul, s-a răsucit pe tocurile subţiri şi înalte ale pantofilor ei cu talpă supraetajată a la Empire State Building şi s-a îndreptat spre cuierul din spatele ei. Era o adevărată încântare să-i priveşti gleznele subţiri, picioarele lungi şi graţia firească cu care-şi legăna şoldurile.

— Mă predau, a anunţat ea. Revenind spre noi cu palmele ridicate deasupra umerilor bluzei din mătase, de culoare verde pastelat, mulată pe un piept proeminent şi cu tendinţe ascendente. Aştept ordinele.

— Nu-i vorba de ordine, ci de o rugăminte, a mustrat-o Dan. Vrem să ştim câte maşini de scris se află în întreprindere.

Fetişcana a început să citeze gânditoare numele unor servicii şi să le contabilizeze numărul cu ajutorul degetelor de la mâini.

— Cu a mea, optsprezece, a spus, arătând spre maşina ei de scris. Vedeţi ce capabilă sunt? N-am avut nevoie de două ore pentru a vă da răspunsul aşteptat! a glumit ea din nou.

— Din păcate, partea cea mai grea abia acum vine... am intervenit, scoţând din portofel scrisoarea anonimă găsită în biroul lui Vorba şi înmânându-i-o. Trebuie să aflăm dacă a fost dactilografiată în această întreprindere. În caz pozitiv, pe care maşină de scris anume.

— Ce mârşăvie! a apreciat, restituindu-mi-o, după ce a citit-o.

— Există şi indivizi cu astfel de preocupări... a susţinut-o Dan.

— Şi cum veţi putea constata dacă a fost scrisă pe maşinile noastre? s-a mirat ea.

— Avem un laborator specializat în identificarea caracterelor maşinilor de scris. Pentru a putea depista maşina respectivă, admiţând că se află în această întreprindere, avem nevoie de un text scurt scris pe fiecare dintre ele. Sunteţi de acord să ne ajutaţi să-i obţinem? am conchis.

— Această operaţie, din nefericire, nu poate fi făcută de faţă cu ceilalţi salariaţi, din motive lesne de înţeles... De aceea te-am rugat să rămâi după program, m-a completat Dan.

Perspectiva de a scrie la optsprezece maşini nu mi-a lăsat impresia că a speriat-o, cum mă aşteptam. Din contră, ochii ei, grozav de mari şi albaştri, au căpătat o căutătură poznaşă, de copil răsfăţat şi pus pe şotii.

— Există o cale cu mult mai simplă decât aceea de a ne plimba prin optsprezece birouri... a spus, scoţând din poşetă un inel cu chei şi ducându-se să deschidă dulapul de oţel.

Când s-a întors cu faţa spre noi, avea în mâini o mapă cu adrese:

— Şeful meu n-a avut astăzi timp să semneze corespondenţa. Corespondentă redactată de toate serviciile care au maşini de scris. Am să vă dau un facsimil al fiecărei maşini, însă mâine dimineaţă trebuie să le primesc înapoi pentru a le prezenta la semnat, ne-a avertizat.

— Mâine dimineaţă este un „pic” duminică, a remarcat Dan, privind-o galeş.

— De altfel, din câte ştiu, se semnează numai primul exemplar, iar noi ne declarăm mulţumiţi şi cu o copie, dacă este dactilografiată lizibil, am adăugat.

— Atunci este în regulă! Am să întârzii restituirea copiilor o zi sau două. E suficient?

— Şi încă cum! a consimţit Dan, mulţumindu-i printr-o reverenţă de cavaler medieval ajuns în faţa reginei sale.

După ce am intrat în posesia filelor care ne interesau, ne-am oferit s-o conducem acasă cu maşina noastră. Pe drum, în timp ce se şuşotea cu Dan pe bancheta din spate, şi amândoi râdeau şi se distrau copios, m-am simţit obligat să-i reamintesc fetişcanei că nu trebuie să vorbească nimănui despre verificarea la care ne-a ajutat.

— Asta înseamnă că nu trebuie să discuţi nici chiar cu şeful tău, directorul Dragomir! s-a zorit Dan să-mi completeze ideea, pricepând că avertismentul meu ţintea tocmai persoana „discretului” ei şef. De acord, draga mea?

În timp ce-şi înclina capul cu repetiţia unei arme cu repetiţie, mi-am întors privirea spre parbriz. Nu m-am mai uitat înapoi, până a oprit maşina în faţa locuinţei Vioricăi. De ce aş mai fi făcut-o, când Dan ajunsese să-i spună „draga mea”?

*
* *

— Pe unde naiba umblaţi?! De aproape o oră încerc să vă găsesc! ne-a luat în primire Stoica de îndată ce i-am deschis uşa biroului.

— După o zi de alergătură mai simte omul nevoia să se spele, să se schimbe şi, închipuieşte-ţi, chiar să şi mănânce! Ce, ai arestat criminalul? am glumit eu.

A ridicat din umeri şi a strâmbat dezgustat din nas: Dă imediat telefon la Inspectoratul general. Te-a căutat şeful tău. Cu insistenţă.

— Care-i scurtu? am întrebat, arătând spre cele trei telefoane de pe biroul lui.

Am tras lângă mine aparatul şi am format pe disc cele trei numere ale şefului direcţiei. În timp ce suna apelul, mi-am privit ceasul. Era ora opt şi patru minute.

— Fă-mi legătura cu şeful! am cerut, auzind vocea secretarei... Da' unde-i?... Şi ce-a spus? Să vin la Bucureşti?!... Păi aici?... Bine, dă-mi adresa!... Am înţeles. Vin cât pot de repede, am confirmat aiurit, lăsând receptorul să cadă în furcă de la înălţime.

— Hei, îmi distrugi telefonul! a protestat Stoica.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Dan intrigat de mutra pe care-o făceam.

— Şefu a ordonat să mă întorc imediat în Bucureşti.

— În ce scop?

— Chestia asta aş fi vrut s-o aflu şi eu! am zis înciudat.

— Fiind sâmbătă seară, probabil că se organizează un bal în cinstea celor mai capabili detectivi ai miliţiei române... Şi n-au cu cine să-l deschidă, a făcut haz Stoica.

— Grozav banc! Ar trebui să-l depui spre păstrare în seiful de la Fort Knox, alături de rezerva de aur a U.S.A.! m-am înfuriat de-a binelea. Fă-mi rost de o maşină rapidă! i-am cerut.

— Merg şi eu? a vrut să ştie Dan, pe când Stoica vorbea la telefon cu garajul inspectoratului.

Am făcut un gest de indiferenţă:

— Dacă sunt chemat pentru a fi avansat agent de circulaţie, nu văd de ce n-ai sta şi tu alături de mine, pe stradă... Cu fluierul în gură...

— Puteţi coborî. La ieşire vă aşteaptă un BMW 3000.

Când am ajuns lângă uşă, m-am întors spre Stoica, care ne privea compătimitor, şi i-am aruncat pe birou scrisoarea anonimă şi filele dactilografiate primite de la Viorica.

— Expertiză grafologică! Vreau să ştiu dacă caracterul literelor de pe anonimă se regăseşte pe filele alăturate.

El a dat aprobator din cap, iar eu am pornit spre uşă.

Capitolul XII

APARTAMENTUL 128

La ora zece şi jumătate seara, şoferul maiorului Stoica, străbătând distanţa Constanţa-Bucureşti într-un ritm pentru care l-ar fi putut invidia chiar şi concurenţii cursei de 500 de mile de la Indianapolis, şi-a stopat scurt bolidul, la aproximativ douăzeci de metri de hotelul „Union”, în spatele unei ambulanţe.

În faţa intrării hotelului, sub ploaia uşoară de toamnă, lucea capota albastră a unui car al O.N.T.-ului şi a două maşini ale miliţiei..

Pătrunzând în hol, am avut senzaţia că sunt în Gara de Nord, pe peronul unui tren care pleacă în luna iulie spre litoral. Peste tot forfoteau nişte indivizi care, după îmbrăcămintea lor fistichie, nu puteau fi decât turişti.

În timp ce mă uitam în jurul meu, încercând să-mi dau seama ce ar trebui să fac acum după ce am executat ordinul de a veni la acest hotel, am zărit o chelie lucitoare ca o bilă de biliard navigând prin valurile mulţimii, spre mine. Am continuat să-i urmăresc traiectoria, deoarece îmi părea familiară. Când chelia a depăşit şi ultimele două persoane, am realizat de ce-mi părea cunoscută. Aparţinea colegului meu, maiorul Ciocârdel.

După ce a poposit lângă mine, a început să-mi facă confidenţe la ureche. Nu ştiu ce-mi povestea. Parcă ar fi fost unul din tipii care ţin conferinţe pe micul ecran, după ce, din prevedere, am închis complet sonorul. Hărmălaia turiştilor, susţinută în nenumărate graiuri, ca într-o reeditare a legendei Turnului Babel, desfiinţa în întregime bunele mele intenţii de a putea pricepe ce vrea să-mi spună.

După ce am arătat printr-un gest fără echivoc spre urechi, a priceput aluzia. Mi-a făcut semn să-l urmez şi a pornit în direcţia din care apăruse.

Continuând să mă ţin după Ciocârdel, am ajuns pe palierul etajului întâi. Spre deosebire de vacarmul din hol, aici parcă plonjasem de pe puntea lui „Calipso” direct în lumea comandorului Jacques Cousteau. Covorul pluşat aşternut pe culoarul lat, împresurat de zeci de uşi paralele, înăbuşea chiar şi zgomotul pantofilor noştri.

— Fănică, ce ziceai că-mi „spuneai” în hol? l-am abordat eu.

— Nicule, ai încurcat-o – mi-a răspuns el cu tristeţe.

— Eh, nici nu-i de mirare! Doar asta-i marea mea vocaţie, am încercat să fac haz, deşi eram convins că se întâmplase ceva grav dacă am fost adus val-vârtej de la 300 kilometri.

— Nu te invidiez, m-a informat, compătimitor, oprindu-se în faţa uşii cu numărul 128 şi apăsând pe clanţă.

— Parcă eu o fac? mi-am spus, cu sinceră resemnare intrând după el în apartamentul respectiv.

Am văzut o cameră mare, mobilată somptuos. Draperiile, tapiţeria şi mocheta pluşată care acoperea întreaga pardoseală aveau aceeaşi culoare: roşu-vişiniu. În colţul din stânga, lângă fereastra panoramică prin care se vedea clădirea renovată a „Romartei”, doi bărbaţi îmbrăcaţi cu halate albastre se şuşoteau şi fumau. În mijlocul încăperii, căpitanul Maier şi doctorul Dobrescu se conversau. După felul în care gesticula cu medicul legist, cred că tocmai îi povestea interlocutorului său cum a reuşit să prindă

în undiţă un păstrăv de 10 kilograme, cu o abatere de câteva sute de grame, în sus sau în jos.

Auzindu-ne intrând, s-au întors cu faţa spre noi şi au schiţat la adresa mea un salut discret.

— Priveşte, m-a îmbiat Ciocârdel, arătând cu vârful bărbiei spre patul-studio care, aşezat perpendicular pe peretele din partea dreaptă, se întindea spre mijlocul încăperii.

Invitaţia fusese gratuită. Studioul a fost primul lucru care mi-a atras şi, mai ales, reţinut privirea. Pe extremitatea dinspre mijlocul camerei se afla un geamantan, cu capacul deschis. Avea atât de multe etichete multicolore lipite de hotelurile prin care trecuse, încât cu greu se mai putea vedea că este confecţionat din piele de porc, galbenă. Urma o pijama albastră, câteva cămăşi albe, nedespăturite, şi, spre mijlocul patului, un tip îngenuncheat pe covor. Dacă bustul şi capul nu s-ar fi aflat în prelungirea mâinilor, întinse peste studioul roşu, într-o perfectă imobilitate, aş fi putut crede că am de-a face cu un evlavios care, înainte de culcare, rosteşte Tatăl Nostru.

Am înaintat spre el şi l-am examinat. Era prăbuşit peste un vraf de lenjerie de corp. Dacă stofa roşie a studioului nu putea furniza explicaţii pentru poziţia insolită a tipului la care mă uitam, lenjeria, fiind albă, o făcea cu prisosinţă. Toată era împroşcată cu pete maronii. Rana se afla în regiunea creştetului capului şi era atât de mare că mi-aş fi putut vârî pumnul prin ea.

Doctorul Dobrescu s-a apropiat de cealaltă parte a studioului şi a ridicat capul victimei pentru a-i putea vedea faţa. În mijlocul frunţii avea o rană cât o monedă de 5 bani.

— Proiectilul a intrat prin osul frontal şi a ieşit, odată cu materia cenuşie, prin occipital. Moartea a fost instantanee, a adăugat Dobrescu scârbit.

— Cine-i? am întrebat, fără adresă, continuând să privesc victima. Fusese un bărbat înalt şi suplu. Părul şaten, uşor încărunţit la tâmple, era netuns de multişor, conform modei, dar bine îngrijit. Costumul gri-fer, bine croit, şosete negre şi pantofi idem, din piele fină. Cravata era prinsă sub victimă şi, deşi nu puteam s-o văd, aş fi pariat că este bine asortată vestimentaţiei. Gulerul cămăşii, de un alb imaculat înainte de agresiune, era aproape în întregime purpuriu.

Am auzit în spatele meu foşnetul produs de răsfoirea unui notes, apoi vocea flegmatică a lui Ciocârdel:

— Claude Courcel, cetăţean francez, 39 de ani, reprezentantul unei întreprinderi de produse electrotehnice... După vizele paşaportului, intră pentru prima dată în ţară... Astăzi, la ora 18:05, cursa aeriană Sabena l-a depus pe aeroportul internaţional Otopeni... La ora 18:45 a ridicat de la recepţia hotelului cheia apartamentului ce-i fusese rezervat... Adică ăsta în care ne aflăm... în jurul orei 18:55, supraveghetoarea etajului, Maria State, făcând ultimul control al ordinei în camere, a ajuns la uşa apartamentului. După ce a bătut şi a văzut că nu se află cheia în broască, a presupus că apartamentul încă nu fusese ocupat şi a descuiat uşa cu dublura ei... Şi, astfel, câteva minute mai târziu am fost anunţaţi de comiterea omorului... Urmare a aprecierii medicului legist, care a afirmat că rana victimei a fost produsă cu aceeaşi armă ca şi în celelalte două cazuri pe care le anchetezi, tovarăşul general a dispus să fii rechemat imediat, şi-a terminat Ciocârdel relatarea.

— Asta-i totul? am întrebat.

Cum n-a răspuns nimic, am întors capul spre el. Mă privea stingherit, apoi s-a decis pe un ton de voie bună forţată:

— Ştii cum e şefu'... Voia să ştie cu ce te ocupi tu la Constanţa, dacă criminalul pe care-l urmăreşti îşi face de cap în Bucureşti... De altfel, după ce termini aici, vrea să te prezinţi la raport.

— Acum mă interesează rezultatul investigaţiei pe care ai întreprins-o, nu opinia şefilor! m-am burzuluit pentru o clipă. A fost văzut vreun individ suspect?

— Absolut nimeni. Cu forfota pe care ai văzut-o în hotel, nici nu-i de mirare.

— Zgomotul armei n-a atras atenţia nimănui? am insistat.

— Nu, mi-a replicat sec. Şi întrucât zgomotul ar fi trebuit în mod obligatoriu să atragă atenţia, dar n-a fost cazul, se impune ipoteza utilizării unei arme prevăzută cu amortizor de zgomot.

Am vrut să-l reped şi să-i spun că debitează o inepţie, că nu există surdine pentru arme de vânătoare, indiferent de faptul că au sau nu ţeava retezată. Însă am reuşit să mă stăpânesc.

Mi-am întors din nou capul spre victimă. Firesc, nu-şi modificase poziţia. Am ridicat privirea şi m-am uitat la zidul din faţă. La două palme de peretele din dreapta, la înălţimea unui om de statură mijlocie, se vedea o gaură cu circumferinţa unei farfurii de desert, iar jos, pe mochetă, un mic maldăr de tencuială.

— Cele două puncte cunoscute ale traiectoriei proiectilului, adică peretele în care s-a oprit şi capul străpuns al victimei, arată, că asasinul a tras de lângă uşă... a început să explice căpitanul Maier, în calitate de criminalist, văzând unde privesc.

— L-ai extras? l-am întrerupt, continuând să mă uit la gaura din zid.

Fără să-mi răspundă, şi-a vârât mâna în buzunarul pantalonului şi a pescuit o pungă mică din polietilenă. A desfăcut-o. A scos din ea obiectul pe care-l cerusem ai i-a dat drumul în palma mea cu un gest princiar, de parcă ar fi oferit un bacşiş hamalului care i-a cărat bagajele în tren.

L-am examinat nedumerit. Semăna cu o ciupercă din plumb, cu tulpina îmbrăcată într-un inel lat din cupru.

— Deşi am ceva experienţă în materie, este pentru prima dată când am de-a face cu un astfel de sâmbure, am recunoscut, în timp ce-l cântăream în palmă. Un astfel de proiectil pune lat şi un dinozaur, dar cum dihănii de acest gen, din câte mi s-a spus, nu prea mai există, ce utilizare poate avea?

— Ce utilizare poate avea?... Asta da întrebare inteligentă! Mai ales când victima se află la picioarele tale... a intervenit sarcastic Dobrescu, apoi, cu un dispreţ ostentativ, a ridicat privirea spre tavanul încăperii.

— A fost deja expertizat de laboratorul de balistică... a început Maier, pe un ton profesional, fără să pară că a auzit ironia medicului legist.

— Şi? l-am stimulat.

Şi-a deschis notesul şi a început să spicuiască:

— Calibrul 11,43 milimetri... Greutatea 12,9 grame, adică un proiectil de două ori şi ceva mai greu decât cel al armelor militare de 9 milimetri...

— Eugen, n-am timp de prelegeri! i-am scurtat-o.

— Mă rog... Urmele lăsate de ghinturi pe cămaşa de cupru a glonţului (după lăţime, număr şi sens de rotaţie) nominalizează arma...

— Ţin-te bine, Nicule! m-a avertizat Ciocârdel.

— De ce nu-l laşi să-şi termine raportul?! s-a înfuriat doctorul Dobrescu. De aproape trei ore aştept venirea de la Constanţa a domnului detectiv „*chief-inspector*” pentru a obţine autorizaţia de ridicare a cadavrului. Iar dumneata ai chef de bancuri. Proaste!

Maier, cu o detaşare care ştiam că-i este străină, a continuat:

— Arma din care a pornit glonţul este un „Smith and Wesson”, calibrul 45!

Uluit, am lăsat să-mi scape un şuierat scurt printre buze. Aveam de-a face, aşa cum spun americanii – şi nimeni nu-i poate contrazice! – cu cea mai puternică armă de buzunar din lume. Iar eu, ageamiul, am considerat tot timpul că arma crimei este o prăpădită de puşcă de vânătoare, cu ţeava retezată, conform metodei siciliano-mafiote.

— Şi acest tip de pistol poate produce răni atât de îngrozitoare? s-a decis Dan, neîncrezător, să-şi deschidă gura.

— Arma despre care discutăm este un revolver, nu un pistol! în ceea ce priveşte ravagiile pe care le-a provocat victimelor, ele se datoresc mai cu seamă tipului de muniţie folosită de criminal, a subliniat Maier, arătând spre ciuperca din plumb pe care reîncepusem s-o privesc de parcă ar fi fost vestitul diamant „Blue Star”.

— Chiar vream să te rog să-mi explici ce fel de glonţ e ăsta! i-am propus.

— Simplu. Proiectil expandant.

— Adică un fel de dum-dum.

— Cu mult mai păcătos. Gloanţele dum-dum explodează în momentul atingerii ţintei, iar proiectilele expandante sunt penetrante, dar cu o geometrie variabilă. Pricepi?

— Nu cine ştie ce. Poate reuşeşti să fii mai explicit.

— Am să încerc, a zis, subliniindu-şi intenţia cu un oftat demonstrativ. Glonţul este un cilindru din plumb, din care jumătate este blindat cu cămaşa de cupru pe care o vezi. Când este zvârlit din armă, atacă ţinta cu partea neblindată...

— E clar. Când întâlneşte o rezistenţă mai consistentă la înaintare, începe să se deformeze, să curgă peste segmentul de cupru... Şi astfel, pe măsură ce străbate ţinta, îşi măreşte calibrul... am reuşit, în sfârşit, să realizez modul de operare al proiectilului.

— Aşa se explică de ce rănile aveau forma unui trunchi de con cu baza mică la intrare. Acum pot ridica cadavrul? a zis Dobrescu. M-am uitat spre Ciocârdel.

— Da, i-am făcut toaleta. Amprentare, percheziţie şi aşa mai departe, mi-a spus el.

— Îţi aparţine, doctore, am spus, arătând spre cadavru de parcă l-aş fi invitat să admire panorama Parisului din vârful Turnului Eiffel.

Mi-a aruncat o privire care ar fi făcut să tremure de frig chiar şi aisbergurile de la Polul Nord şi s-a răstit la brancardieri, care tocmai acopereau victima cu un cearşaf.

— Voi ce mai aşteptaţi? Afară, la maşină!

M-am gândit la turiştii de la recepţie.

— Uşurel! Pe unde scoateţi brancarda? Prin holul hotelului?

Dobrescu m-a privit din nou, de data asta de parcă aş fi fost ce-a rămas după spargerea unor ouă pentru omletă. Fără să-mi răspundă, s-a dus şi a deschis uşa atât cât să-şi strecoare capul pe culoar. După ce a privit în ambele sensuri, a deschis-o până la perete şi le-a făcut semn oamenilor săi

să iasă repede.

— Ieşirea de serviciu se află în apropiere, a zis Ciocârdel, după ce doctorul a plecat, fără să salute şi trântind uşa după el.

— Ce viespe l-a înţepat? am întrebat.

— L-am chemat de acasă, unde sărbătorea logodna fetei lui. Să-l fi văzut cum ţipa când a venit aici... mi-a răspuns amuzat Ciocârdel.

— Ai reuşit să reconstitui ce s-a întâmplat?

A dat aprobativ din cap.

— Este cert că victima a venit neînsoţită. Aceasta rezultă atât din declaraţia recepţionerului, cât şi a taximetristului care l-a adus de la aeroport. Deci nu ştim de unde a răsărit criminalul în preajma victimei. Posibil să-l fi urmărit de la aeroport şi, profitând de aglomeraţia din hol, să se fi strecurat în hotel. În timp ce victima îşi scotea lucrurile din geamantan, criminalul a intrat în apartament şi a tras chiar în clipa când aceasta a întors capul să vadă cine a deschis uşa. Numai aşa se explică faptul că a primit glonţul în frunte, deşi stătea cu spatele la uşă.

— S-au ridicat amprente de pe clanţa uşii?

— La ce bun? Până la sosirea noastră, jumătate din personalul hotelului s-a simţit obligat să deschidă uşa şi să vadă „minunea”. În schimb s-au găsit câteva pe canatul uşii. Au fost relevate şi conservate, pentru orice eventualitate.

— Ai putut stabili cu cine avea relaţii de afaceri victima?

— Din cauză de week-end, va trebui să aşteptăm până luni după-amiază, când vom putea discuta cu cineva de la Ambasada Franceză. În orice caz, din hârtiile găsite asupra acestui domn Courcel nu rezultă ce intenţii avea. Apropo! Taximetristul care l-a adus la hotel susţinea că pasagerul lui ar fi avut, în afara geamantanului, şi o servietă tip diplomat. Noi n-am găsit-o. Tu cum stai cu ancheta la Constanţa?

— Aşa cum stai tu cu ancheta de aici.

— Şi ce intenţii ai?

— Să capturez criminalul, bineînţeles.

— Cum?

— Aici e problema. Nu ştiu, dar mă străduiesc să aflu!

— Asta înseamnă că te afli pe drumul cel bun! Dă-i înainte tot aşa, şi cazul se rezolvă, poate chiar de la sine. Ce, Raskolnikov, ros de remuşcări, nu s-a predat singur? m-a încurajat el cu seriozitate.

— Ziceai că vrea să mă vadă şeful? am întrebat privindu-mi ceasul.

Era ora unsprezece şi jumătate noaptea şi n-aveam chef de glume.

— Nu cred că se va limita numai la plăcerea de a te vedea, s-a simţit obligat să remarce, ca şi cum eu mi-aş fi imaginat că mă cheamă pentru a-mi oferi o decoraţie.

M-am dus spre măsuţa unde se afla telefonul şi am format numărul şefului. A sunat de două ori şi am sperat că o fi plecat acasă. N-am avut însă noroc. Mi-a răspuns şi m-a anunţat că mă aşteaptă la birou.

Am plecat împreună cu Dan să-mi iau partea cuvenită de praftură.

*

* *

Când am intrat, fără să ridice ochii de la dosarul pe care-l studia, mi-a indicat cu mâna unul din cele două fotolii din faţa biroului său. M-am aşezat

şi am rămas în aşteptare, privindu-l. Trecuse cu puţin de cincizeci de ani, dar nopţile de veghe la birou, când el susţinea că fiind linişte se lucrează mai bine, îl consumaseră cu pregnanţă. Părea trecut de şaizeci de ani.

Câteva minute mai târziu, a închis dosarul pe care-l citea şi şi-a scos ochelarii. A ridicat capul leonin, acoperit de un păr rar şi complet alb. Pungile de sub ochi şi ridurile care-i brăzdau chipul erau mai proeminente ca oricând. M-a privit câteva clipe cu ochii congestionaţi de oboseală, apoi, prinzându-şi tâmplele între mâinile sprijinite cu coatele pe birou, a inspirat adânc şi a lăsat să-i scape un oftat uşor.

— Poţi să-mi explici ce se întâmplă la Bucureşti şi Constanţa? a întrebat fără vlagă.

— Până acum n-am reuşit să găsesc nici o explicaţie, tovarăşe general, am admis cu sinceritate.

A ridicat capul şi m-a măsurat gânditor cu ochii lui obosiţi.

— Să avem de-a face cu un nebun?

— În niciun caz.

— Ai stabilit vreo legătură între victime?

— Până în prezent, n-a rezultat că victimele se cunoşteau între ele.

— Deci nici vreun mobil plauzibil nu se evidenţiază... a conchis ca pentru sine şeful meu, lăsându-şi din nou capul în podul palmelor.

— În primul caz, în care a fost ucis magazionerul s-a părut că este vorba de un omor pasional, dar acum, după succedarea a încă două omucideri, este evident că varianta nu are niciun suport. Bănuitul Marinache n-avea de unde să cunoască celelalte două victime. Deci nici interes să le suprime... Din motive afective – m-am grăbit să completez.

— Să fie vreun schizofrenic care se amuză să împuşte oameni, la întâmplare?

— Este exclus, tovarăşe general. Un nebun trage până îşi goleşte magazia armei, în momentul în care i s-a declanşat criza.

— Ar putea fi un nebun ciclic. Când îl apucă furia ucide un om, apoi devine lucid până la următoarea criză, când o ia de la început.

— Am admis şi eu o astfel de variantă, însă am eliminat-o. În cel de-al doilea caz, al matelotului Renard, victima a avut o întâlnire prealabilă cu criminalul, cu câteva ore mai înainte de a fi suprimată, deci este vorba de un omor premeditat, aş spune chiar o execuţie. Premeditările fiind atipice pentru alienaţi. În ultimul caz, din seara aceasta, situaţia este mai evidentă. Ce să caute „nebunul” de la Constanţa în Bucureşti? Oare nu-i era mai uşor să-şi găsească victima de care avea nevoie printre concetăţenii lui? Şi admiţând că, nesatisfăcut de localnici, s-a decis să schimbe aerul şi să se „distreze” în capitală, cum de şi-a ales noua victimă în persoana unui străin care de-abia a descins în ţară? La aceste întrebări, după părerea mea, nu există decât un singur răspuns: criminalul lucrează după un plan bine determinat. Nu suprimă din sadism, ci din necesitate..

Şeful îşi ridicase între timp faţa din podul palmelor şi mă urmărea, aprobându-mă prin uşoare înclinări ale capului.

— Două dintre victime sunt cetăţeni străini, francezi... a constatat el, fără vreo intenţie aparentă.

— Tovarăşe general, la această variantă mă gândesc şi eu, am admis, ghicind ce-a vrut să spună. Totul conduce spre ideea că ne aflăm în faţa unei afaceri de spionaj. Mai corect, asistăm la răfuiala unor grupuri potrivnice, am

debitat eu în viteză varianta cu care-l făcusem marţ pe Stoica.

Pentru o fracţiune de secundă mi-a zâmbit cu şiretenie:

— Un astfel de caz ne va cauza multe neplăceri. Şi aşa au impresia superiorii noştri că nu muncim destul pentru salariile pe care le primim... îl predăm Securităţii. Dacă tot există o diviziune a muncii, de ce n-am ţine seama de ea. E afacerea lor, să se spele cu ea pe cap! s-a înveselit şeful.

Am clătinat capul şi, ca şi lui Stoica, i-am explicat că Securitatea nu s-a înfiinţat după ultima ploaie şi, în consecinţă, nu sunt atât de naivi încât să preia un triplu asasinat numai pe prezumţia că victimele au făcut parte dintr-o organizaţie de spionaj. Pentru a putea arunca în ograda lor pisica moartă, trebuie să putem prezenta şi niscaiva probe concrete.

Când mi-am terminat argumentarea, m-a aprobat. Dar fără să-mi mai zâmbească.

— Ce intenţionezi să faci?

— Mă întorc la Constanţa să-mi concentrez atenţia asupra primei afaceri. Deocamdată, nu-i momentul să mă ocup de celelalte două victime, deoarece criminalul n-a făcut parte din anturajul lor. Fiind vorba de doi străini, care veneau pentru prima oară în ţară, trebuie să admitem că asasinul i-a contactat numai atât cât a trebuit pentru a-i putea suprima. În cazul lui Vorba, lucrurile se prezintă diferit. Asasinul era coleg cu victima. Un străin nu s-ar fi putut strecura într-o întreprindere, unde toţi salariaţii se cunosc între ei, fără a fi remarcat.

A inspirat iar adânc aer în piept.

— Să vă caut un antinevralgic? am zis, văzând că-şi strânge din nou tâmplele între palme.

— N-ajută... Probabil pentru că iau prea multe. Pleacă şi vezi-ţi de treabă. Încearcă să ajungi mai repede la nişte concluzii lucrative... Eventual, înainte de a ne lua în primire inspectorul general!

Am salutat şi m-am grăbit să mă evacuez.

În anticameră, Dan, care, din motive strategico-personale, a preferat, să nu intre cu mine, m-a privit de parcă aş fi căzut din vârful lui Empire State Building, în viaţă şi fără să-mi fi murdărit cu praf pantofii.

— Ni s-a luat cazul?

— A intenţionat, dar s-a răzgândit... Ca să nu te lipsească pe tine de plăcerea de-a o vedea pe Viorica, la Constanţa, am glumit, cu gândul la pătuţul care mă aştepta acasă.

Capitolul XIII

SCRISOAREA

După ce-mi pierdusem toată ziua de duminică chestionând şi investigând prin hotelul „Union”, am fost nevoit să renunţ. N-am reuşit să obţin nimic în plus faţă de ce-mi comunicase maiorul Ciocârdel la sosirea mea intempestivă. În consecinţă, spre seară, l-am luat pe Dan de mână şi am pornit spre Constanţa.

Acum, pus pe fapte mari, urcam scările inspectoratului Constanţa. Când am ajuns în faţa uşii maiorului Stoica mi-am frânat avântul pentru a putea apăsa pe clanţă. Degeaba. Era un pic încuiată.

— Probabil că, datorită rigorilor impuse de week-end, lunea programul de lucru al miliţiei constănţene începe după ora douăsprezece. Hai în port să privim vapoarele cum îşi iau largul. Nu ştiu unde am citit despre chestia asta... dar s-ar părea că este foarte romantic... m-a ispitit Dan, cu un aer prea vesel pentru a-şi putea ascunde sarcasmul.

Fără să-i răspund, cu intenţia expresă de a nu mă simţi obligat să-mi vărs necazul pe el, am privit în jurul meu. Pe firmuliţa uşii alăturate scria: Brigada Omucideri. M-am îndreptat spre uşa respectivă şi am deschis-o. Am privit o încăpere mare, dar insuficientă pentru a cuprinde cele zece birouri îngrămădite în ea de-a valma cu nenumăratele dulapuri de oţel care capitonau pereţii. Printre ele, strânşi ca într-un corset, şase tipi. Doi, cu telefoanele la ureche, strigau de parcă ar fi fost stentori la bursa din Wall-Street, al treilea; din imediata lor apropiere, îşi scria raportul atât de liniştit, de parcă ar fi fost Robinson Crusoe înainte de a apărea Vineri pe insula lui. Un altul, numai în cămaşă, cu gulerul desfăcut şi cravata atârnând ca două bretele pe piept, mânca visător un sandvici făcut dintr-o jumătate de franzelă tăiată de-a curmezişul. Fără a fi Mafalda, barba nerasă şi cămaşa şifonată erau edificatoare. Fusese de serviciu douăzeci şi patru de ore şi acum, mestecându-şi fără chef uriaşa tartină, se gândea cu duioşie la patul de acasă. Ultimii doi tipi din încăpere stăteau la acelaşi birou, faţă în faţă, pe scaune. Datorită zgomotului făcut de „telefonişti”, era greu să pricepi subiectul pe care-l abordaseră deşi îşi subliniau spusele cu gesturi largi.

Ignorau complet faptul că stăteam în pragul uşii şi-i priveam. Dacă n-aş fi avut altă treabă, ar fi meritat să rămân în uşă şi să privesc, ca un observator neutru, un birou tipic poliţienesc, aşa cum poţi găsi oriunde în lume. Cum aveam însă şi altă treabă, am pornit spre cel care-şi mânca fără chef sandvişul.

— Unde-l pot găsi pe maiorul Stoica? l-am consultat.

— E pe teren. Reveniţi mai târziu a zis, uitându-se cu silă la sandviş, apoi, ridicându-şi fruntea, ochii săi obosiţi de nesomn m-au privit cu indiferenţă.

Tocmai vream să-l întreb de ce nu aruncă sandvişul în coşul de hârtii dacă nu-i place, când a ţâşnit în picioare ca şi cum scaunul lui ar fi fost prevăzut cu instalaţie de catapultare.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan!

Abia acum l-am recunoscut şi eu. Era unul dintre băieţii care au participat la acţiunea de identificare pe vase a marinarului Renard.

— Unde-i maiorul Stoica? am repetat întrebarea.

— A plecat la un eveniment... O spargere cu rănirea unui paznic de noapte. Dar pare-mi-se că a lăsat ceva pentru dumneavoastră. Vă rog să aşteptaţi o clipă, să întreb la secretariat.

După câteva minute, a reapărut şi mi-a înmânat un plic. Înăuntru se aflau filele dactilografiate, primite de la Viorica, fotografia mărită a unei fraze bătută la maşină de scris, raportul grafologic şi un bilet. Am privit cu nerăbdare raportul. M-am bucurat. Prezumţia mea fusese corectă. Anonima primită de magazionerul Vorba fusese scrisă la una dintre maşinile de scris din întreprinderea unde lucrase.

Am citit biletul. Era laconic: „Nicule, un individ cu semnalmentele lui Marinache a fost remarcat plimbându-se prin magazinele din Timişoara, sâmbătă, în jurul orei cinci după-amiază. N-a fost reţinut, deoarece ofiţerul care l-a văzut nu luase încă cunoştinţă de faptul că este pus sub urmărire. În prezent, toţi lucrătorii din miliţia timişoreană sunt în căutarea lui.”

I-am mulţumit tipului care n-avea poftă de mâncare şi am ieşit. Colegii lui au remarcat plecarea mea şi a lui Dan în aceeaşi măsură în care au sesizat şi venirea noastră.

*

* *

Când am intrat în secretariatul directorului Dragomir, Viorica şi-a ridicat privirea din hârtiile pe care le înregistra, Ne-a privit, apoi a început să surâdă, cu gropiţe în obraji, la adresa lui Dan. În exclusivitate!

— Ieri, fiind duminică, speram să vă întâlnesc prin oraş... a zis ea, cu o nuanţă de reproş în glas, privind spre Dan într-un mod care-i susţinea afirmaţia.

— Mi-ar fi făcut mare plăcere să te vad... Din păcate, sâmbătă seara am fost nevoiţi să plecăm la Bucureşti, a informat-o Dan, cu sinceritate.

— Necazuri noi? s-a interesat ea.

— Nu, tot cele vechi, dar amplificate, am simţit nevoia să spun, pentru a le aminti că nu sunt singuri într-un parc, sub clar de lună.

Am deschis plicul primit, de la serviciul de expertiză grafologică şi i-am întins filele dactilografiate pe care mi ie împrumutase.

— Una dintre ele va mai rămâne la noi, bineînţeles, dacă eşti de acord... a zis Dan, văzând că reţin una dintre foile de hârtie.

A privit-o atât de drăgăstos, încât n-am avut niciun motiv să mă îndoiesc că demersul lui a fost încununat de succes. Şi nu m-am înşelat.

— Sigur că puteţi s-o păstraţi! Am să scriu la maşină o altă copie pentru registratură, şi nici n-o să se remarce substituirea, a admis.

I-am arătat fila pe care o reţinusem:

— Ne puteţi spune care serviciu a elaborat-o?

— Serviciul comercial, a zis, fără ezitare, după ce s-a uitat o clipă la hârtie.

Mi-am încrucişat privirea cu Dan. Era în regulă. Afirmaţia fetişcanei corespundea cu prezumţiile făcute de noi după primirea raportului grafologic.

— La maşina unui serviciu pot scrie şi alte persoane, străine de biroul respectiv? am întrebat.

— Dacă o maşină de scris e stricată, este firesc să se apeleze la alta. Vă daţi seama că nu se poate scrie corespondenţa în oraş, la un birou de dactilografiat... Ceva nu e în regulă? s-a interesat, probabil sesizând că ne-

am întunecat la faţă.

— Noi doream să localizăm, să limităm cât mai mult posibil numărul persoanelor care ar fi putut avea acces la maşina unde s-a scris anonima primită de Vorba... Cum din spusele tale rezultă că oricine ar fi putut redacta textul respectiv la maşina serviciului comercial, înseamnă că n-o să ne fie prea uşor să-i dibuim pe „scriitor”, a informat-o Dan, întorcându-se spre mine şi transmiţându-mi telepatic: „S-a dus dracu şi firul ăsta!”

— Să nu exagerăm. Maşinile noastre fiind electrice, deci foarte sensibile, se pot bloca dacă sunt manevrate de oameni neavizaţi. Aşa că la ele lucrează numai dactilografele care răspund de maşinile respective. Deci cine are ceva de scris trebuie să apeleze la o dactilografă.

— Când dactilografa este prezentă... Dar când pleacă să-şi cumpere un sandviş, pe care-l mănâncă tăifăsuindu-se cu o altă colegă, într-un alt birou? s-a interesat Dan.

— Nu-i posibil ca toţi colegii ei din birou să dispară odată cu ea. Dar dacă apare totuşi o astfel de situaţie, ultimul care pleacă încuie uşa cu cheia. Nimeni n-are interes să intre în conflict cu Biroul de documente secrete.

— Şi după-amiaza, când se termină programul de lucru? am întrebat, simţind cum îmi revine buna dispoziţie.

S-a întors şi mi-a arătat jos, lângă biroul ei, un capac din lemn, apoi un lacăt, vârât pe jumătate sub maşina de scris.

— Individul despre care vă vorbeam, de la B.D.S, are o adevărată predilecţie pentru maşinile de scris. Cum se termină programul, îşi începe turneul prin birouri. Şi nu trebuie să vă spun ce „bucurie” o aşteaptă pe dactilografa neglijentă, a zâmbit ea, cu acreală.

Am simţit renăscând optimismul în mine atât de puternic, încât, dacă nu m-aş fi temut că mă aleg cu o pereche de palme, i-aş fi tras Vioricăi un pupat de s-o lase latră. Dan, chiar dacă s-ar fi supărat la început, ar fi sfârşit prin a pricepe că exuberanţa mea a fost în exclusivitate platonică. Deşi, sincer vorbind, am unele îndoieli că o gură îmbietoare ca a ei poate fi sărutată numai părinteşte.

— Întrucât acum lucrurile sunt clare, n-ar fi cazul să ne apucăm de treabă? mă îndemnă Dan, probabil nemulţumit de felul în care-i priveam dulcineea.

I-am aprobat iniţiativa şi am pornit spre uşă, gândind, cu invidie, că unii au parte de femei frumoase, iar alţii de anchete scârboase.

Când am ajuns lângă uşă, Dan, în spatele meu, se şuşotea cu Viorica. Fiind un tip discret, am ieşit pe culoar fără să întorc capul.

— N-ar trebui să-i izolăm în prealabil? a întrebat Dan, pe când străbăteam curtea întreprinderii pentru a ajunge la serviciul comercial.

— De ce am face-o?

— Când un student iese din examen, ştii ce fac colegii lui care aşteaptă afară să le vină rândul la supliciu?

— Să presupunem că aş şti. Şi ce-i cu asta?

— Dacă primul ar putea fi luat prin surprindere de întrebările noastre, şi deci să dea nişte răspunsuri cinstite, ceilalţi, aflându-ne repertoriul, vor avea timp să se gândească ce trebuie să ne spună, chiar înainte de a afla ce dorim să ştim.

— Dacă pista pe care mergem acum este bună şi, într-adevăr, printre cei pe care-i vom chestiona se află şi omul nostru, ai impresia că el nu şi-a premeditat odată cu omorurile şi nişte alibiuri corespunzătoare? După felul în

care a „operat”, eu sunt convins de contrariul.

— Şi atunci de ce ne mai pierdem vremea? a protestat Dan.

— Pentru că nu toate alibiurile meşteşugite pot rezista la verificare... am încheiat discuţia, în timp ce apăsam clanţa uşii serviciului comercial.

Ca şi la vizita precedentă, odată cu intrarea noastră, maşina de scris şi-a încetat tirul exercitat asupra hârtiei prinsă în ea, iar discuţiile funcţionarilor s-au curmat. Dacă încăperea nu mi-ar fi fost deja familiară şi n-aş fi văzut plutind deasupra ei un nor de fum de ţigară de să-l tai cu joagărul, aş fi putut admite că, greşind uşa, am nimerit într-un muzeu al figurilor de ceară.

— Bună ziua! am zis eu, jovial, ca să mă conving dacă tipii înlemniţi din faţa mea sunt vii ori numai nişte manechine.

S-au însufleţit şi mi-au răspuns asincronizat şi pe tonuri diferite, ceea ce ar putea demonstra, dacă nu greşesc, că nu fac parte din corul Madrigal.

Airinei mi-a recomandat un tip pe care nu-l văzusem la vizita anterioară. Era foarte înalt, foarte gras şi foarte roşu la faţă. Se numea Olteanu şi avea în jur de cincizeci de ani.

— Prin dânsul, am remarcat, în timp ce strângând mâna golemului[2] din faţa mea mi-am simţit palma umezită cu transpiraţia lui, am cunoscut întregul efectiv al serviciului dumneavoastră?

Airinei mi-a confirmat supoziţia.

— Biroul dumneavoastră este disponibil? am întrebat.

— Desigur, vă rog să poftiţi, a zis, grăbindu-se să se ducă şi s-o deschidă.

În timp ce eu şi Airinei ne aşezam pe scaunele dispuse la întâmplare în jurul unicului birou din încăpere, Dan, în calitate de încheietor de pluton, a închis uşa. Apoi a ocupat scaunul din dreapta mea, punându-şi notesul deschis pe un colţ al biroului.

— Cum staţi cu ancheta? a deschis discuţia Airinei.

— Merge, merge... Mai avem numai câteva mici aspecte de clarificat, am replicat, cât mai convingător posibil.

— Pot să vă ajut cu ceva? s-a oferit el.

— Sper. Dorim să ştim ce au făcut şi unde s-au aflat salariaţii întreprinderii „Pescarul” în nişte momente bine preciziile, am exagerat eu, chestie de derutare. Şi pentru că îi cunoaştem deja pe subalternii dumneavoastră, eu şi colegul meu ne-am gândit că-i firesc să începem audierea cu serviciul comercial, am adăugat, pentru a ajunge exact acolo unde de fapt şi intenţionam.

— Cum apreciaţi dumneavoastră... Serviciul meu vă stă la dispoziţie! m-a asigurat el.

Felul în care i-au lucit ochii m-a făcut să cred că se simte flatat de decizia pe care o exprimasem. Evident, nu realizase că interesul ce-l acordam cu prioritate persoanelor din serviciul lui ar fi trebuit, de fapt, să-l indispună.

— Ce ne puteţi spune despre modul în care şi-au petrecut timpul subalternii dumneavoastră vineri în jurul orei unsprezece noaptea şi sâmbătă în jurul orei opt seara? s-a interesat cu nonşalanţă Dan.

Cu toată degajarea afişată şi, evident, lipsa de logică a întrebării pe care o pusese, Dan urmărea un scop precis. Momentul uciderii lui Vorba prezenta o importanţă relativă, spre deosebire de suprimarea marinarului Renard şi a

---

[2] *Golem* – Ființă creată artificial (după o legendă iudaică) din lut și însuflețită de un rabin. (n.gc)

tipului de la hotelul „Union”, care, fiind mai bine localizată, putea indica în mod ideal cine-i omul pe care trebuia să-l aşezăm într-o colivie de beton şi câteva gratii.

— Păi, de unde să ştiu eu ce-au făcut oamenii mei după terminarea programului, dom-le? a protestat, în mod firesc, Airinei.

— Locotenent, întrebarea nu este corectă! am intervenit eu, principial. Nu se poate cere unei persoane să răspundă de acţiunile alteia!

Airinei mi-a mulţumit printr-o înclinarea a capului, iar Dan a sfârşit prin a ridica din umeri, resemnat.

— Tovarăşul căpitan are dreptate. Iertaţi-mă. Vă rog să vă referiţi numai la persoana dumneavoastră.

— Vineri noaptea dormeam, iar sâmbătă seară eram cu familia în faţa televizorului şi mă uitam la Teleenciclopedie, a precizat audiatul.

— Tovarăşe Airinei, am zis, există vreo evidenţă a venirii şi plecării subalternilor dumneavoastră din întreprindere, bineînţeles, în timpul programului?

— Sigur. Cei care au de rezolvat probleme particulare mă anunţă şi eu îi înregistrez în condica de învoiri a zis, trăgând sertarul biroului şi scoţând un caiet.

L-am rugat să mi-l dea şi l-am răsfoit. Avea trei coloane: numele şi prenumele, ora plecării şi ora înapoierii.

— Cel care lipseşte recuperează absenţa prin muncă peste program, când este nevoie, s-a simţit obligat Airinei să precizeze.

Cum nu metodologia de recuperare a orelor folosite în scopuri personale mă interesa, am deschis condica în dreptul zilei în care marinarul Renard a fost văzut stând de vorbă cu un necunoscut, în faţa statuii lui Ovidiu, în jurul orei două după amiaza.

— Văd că vineri nu s-a învoit nimeni... am remarcat.

— Aşa-i. Aveţi dreptate, a confirmat, după ce, săltându-se de pe scaun, a privit peste umărul meu la pagina unde ţineam deschisă condica.

— Sau este vorba de o simplă omisiune... mi-am dat cu presupusul, cu o nevinovăţie de înger.

— Vă asigur că dacă n-am consemnat nicio învoire, aceasta n-a existat! a devenit brusc circumspect.

— Dar plecări în interesul serviciului au existat în această zi? mi-am adus aminte că trebuie să întreb.

— Ştiţi... a început el, cu bunăvoinţa unui profesor care se străduieşte să bage în capul unui elev dificil de ce doi ori doi nu poate fi egal decât cu patru, serviciul comercial, prin specificul muncii sale, trebuie să fie în permanentă legătură cu furnizorii, clienţii şi organizaţiile de transport... În aceste condiţii, este firesc ca funcţionarii mei să aibă mult teren de făcut în cursul zilei...

— Există o evidenţă a acestor deplasări? l-a înghesuit Dan, ceea ce a demonstrat că este mai sensibil ca mine la alergia provocată de vorbăria goală.

— Nu! Pentru ce mi-aş pierde timpul cu o evidenţă complet inutilă faţă de natura muncii noastre? Oamenii mei au nişte sarcini precise. Pentru a le putea rezolva trebuie să ia legătura cu factorii de care depinde soluţionarea problemelor ce se ivesc. Iar acest deziderat nu poate fi atins decât printr-un contact direct şi zilnic cu întreprinderile colaboratoare...

A venit rândul meu să fac alergie:

— Cel care pleacă din întreprinderea dumneavoastră cu sarcini de serviciu, cred că poate să-şi rezolve, în timpul cât este pe teren, şi unele probleme personale. Nu? am insinuat.

Deşi nu tocmai mulţumit, a fost nevoit să-şi încline capul aprobator.

— Atunci la ce mai foloseşte condica de învoiri? a a ţâşnit colaboratorul meu, înfuriat că ne-a lipsit de un important mijloc de control.

Pentru că nu venisem în această întreprindere pentru îmbunătăţirea evidenţei muncii, am intervenit mai înainte ca Dan să reuşească să deterioreze pe de-a întregul relaţiile noastre cu tipul din faţa mea.

— Tovarăşe Airinei, modul în care vă organizaţi munca vă priveşte numai pe dumneavoastră. Noi dorim să ştim cine sunt persoanele care au fost plecate din întreprindere vineri.

— Pentru mine toate zilele săptămânii sunt la fel şi nu pot ţine minte cine şi când, într-o anumită zi, a fost plecat.

— Dumneavoastră aţi fost vineri, în jurul orei două după amiază în întreprindere? nu l-a slăbit Dan.

— Da. În mod cert. Eu plec foarte rar, deoarece pentru a putea coordona munca celorlalţi trebuie să fiu în permanenţă prezent.

Am vrut să-l concediez, dar mi-am adus aminte că mai rămăsese ceva de clarificat.

— Unul direct, celălalt prin centrală? am întrebat, arătând spre cele două aparate telefonice de pe birou.

A confirmat.

— Aveţi un telefon direct şi dincolo? am arătat cu capul spre încăperea în care lucrau subalternii lui.

— Nu. Acesta este unicul aparat cu fir direct al serviciului nostru. Toate celelalte sunt conectate prin centrala întreprinderii.

— I-am mulţumit pentru colaborare şi l-am rugat să ne trimită pe altcineva la audiere.

— Mă duc să dau o raită pe la centrala telefonică, mi-a zis Dan, ridicându-se plin de silă şi pornind spre uşă.

Întrucât cunoşteam zicala: „Încercarea moarte n-are”, am ridicat cu indiferenţă din umeri şi el a plecat.

Prima persoană pe care mi-a trimis-o Airinei a fost dactilografa. Nu ştiu cum au căzut sorţii pe ea. Dacă a fost animat în alegerea sa de cavalerismul datorat sexului slab, sau frumos (cum spun cei care n-au ajuns misogini), mai bine se abţinea. Cu suplimentul de guşi care-i atârnau sub bărbie, cu deplasamentul de circa 80 de kilograme şi cu stratul gros de fard ce-i camufla obrazul ca o mască rituală, Airinei comisese o greşeală de neiertat la adresa sexului care crede cu toată convingerea că numai datorită prezenţei lui se datoreşte viaţa cu caracter paradisiac a bărbaţilor de pe pământ.

Deşi ea ar fi putut scrie anonima pasată lui Vorba mai bine ca oricine, nu prea o vedeam cum ar fi putut manevra un tun de buzunar de calibrul 45. Dacă mai luam în considerare şi faptul că marinarul Renard se întâlnise, înainte de a fi suprimat, cu un bărbat, nu cu o femeie, puteam să mă lipsesc de audierea ei. Dar n-am făcut-o. Nu aveam voie să exclud posibilitatea ca ea, în calitate de complice, să fi dactilografiat textul scrisorii care-mi reţinuse atenţia.

— Am să vă reţin numai câteva minute.

— Vă stau la dispoziţie cât doriţi. Treburile de dincolo pot să mai aştepte a spus, cu dispreţ, arătând cu capul spre biroul alăturat.

După ce mişcarea pendulară imprimată de gestul ei suplimentului de guşi a contenit, am întrebat-o:

— Cine mai are acces la maşina dumneavoastră de scris?

— La maşina mea...? s-a mirat ea.

— Adică cine mai scrie la ea, în afară de dumneavoastră?

— Nimeni... Numai eu lucrez cu ea...

— Şi după-amiaza, după terminarea programului?

— După-amiaza, ce?

— Dacă, după plecarea dumneavoastră de la serviciu, apare necesitatea scrierii unei corespondenţe urgente, cine vă înlocuieşte?

— Corespondenţă urgentă? După-amiaza...? s-a mirat ea şi mai mult.

Am aprobat.

— Nu există o astfel de corespondenţă nici ziua, iar după-amiaza când nici n-are cine-o semna?

Era evident că n-ajungeam nicăieri dacă n-o luam mal direct.

— Cine dintre colegii dumneavoastră de birou mai ştie să bată la maşină?

— N-am idee! a replicat ea, de astă dată înţepată; probabil că perseverenţa cu care mă ocupam de mâzgălirea notesului începuse s-o calce pe nervi.

S-a deschis uşa, şi Dan a venit să se aşeze pe scaunul de lângă mine.

— La terminarea programului maşinile de scris se încuie cu lacătul. E adevărat? am spus, cu intenţia de a termina discuţia.

— Bineînţeles!

Am vrut să mă ridic în picioare, pentru a pune capăt modului în care-mi pierdeam timpul, când Dan a zis:

— *Errare humanum est*... Adică omul este supus greşelii – s-a grăbit să adauge, când şi-a dat seama că dactilografa îl priveşte ca şi cum i-ar fi adresat o grosolănie. Se mai întâmplă să uitaţi maşina neîncuiată la plecare?

A început prin a face un gest de infirmare, apoi, probabil datorită zâmbetului ce-i adresa Dan, s-a răzgândit:

— Foarte rar, a admis, apoi, devenind prudentă, s-a grăbit să completeze: Dar şi într-o astfel de eventualitate, maşina nu rămâne descuiată. Ultimul coleg care părăseşte biroul are obligaţia să verifice dacă dulapurile şi maşina de scris sunt încuiate.

— Deci dacă găseşte maşina de scris descuiată, pune lacătul şi ia cheia cu el, am zis, devenind atent.

— O... Nu! Cheia trebuie să rămână la birou, încuiată, alături de celelalte chei de la dulapuri, într-un sertar al mesei mele de lucru, a spus, scoţând, dintr-un buzunar al rochiei ei strident colorate, un inel cu chei.

— Care este cheia sertarului despre care ne-aţi vorbit?

A ales una dintre ele şi mi-a arătat-o. Eram edificat, dintr-o singură aruncătură de ochi. Cheia pe care mi-a vânturat-o pe sub nas aparţinea unui tip de broască ce putea fi descuiată şi cu un cui.

Am rugat-o să-mi spună ce a făcut vineri şi sâmbătă seară.

Când a ieşit din încăpere, era iar indispusă, deoarece Dan nu i-a mai acordat nicio atenţie.

— Deci, imposibilitatea utilizării maşinii de scris de către o altă persoană,

în afara dactilografei, este o legendă... am cugetat, cu glas tare.

— O legendă legendară... a început Dan.

— Ai aflat ceva? l-am întrebat, reamintindu-mi că plecase să discute cu operatoarea centralei telefonice.

— A exclus posibilitatea de a fi dat vreo legătură telefonică unei persoane care nu ştia româneşte, a ridicat el din umeri.

— Nici nu-i de mirare. Dacă unei taxatoare de troleibuz îl poţi arăta un bilet pe care este notată o adresă, ai toate şansele să ajungi la locul dorit, chiar şi când eşti mut. Când vrei însă să recurgi la aceeaşi metodă pentru a obţine o legătură telefonică printr-o centrală, mai bine te abţii.

— Şi totuşi, Renard când a coborât pentru prima dată pe uscat a dat cuiva un telefon. După toate prezumţiile noastre, corespondentul lui ar trebui să lucreze în acest serviciu.

Am început prin a-l aproba şi am terminat printr-o ridicare din umeri.

— Neştiind să vorbească româneşte, singurul mod de a lua legătura cu cineva din serviciul comercial era să cheme prin telefonul cu fir direct...

— Vineri între orele două şi trei după-amiaza când a coborât Renard pe ţărm, noi audiam în această încăpere!... Şi nu-mi amintesc să fi sunat cineva! s-a înfuriat el.

— Nici eu.

— Şi atunci unde a sunat?

— Ar fi grozav dacă am putea afla.

— Dacă, aşa cum presupunem, l-a sunat pe criminal, iar telefonul acestuia este instalat în oraş, n-ar fi cazul să revizuim felul în care privim cazul?

— Am face o greşeală. Ucigaşul lui Vorba face parte în mod obligatoriu din personalul acestei întreprinderi, şi aici trebuie să-l căutăm. În anturajul lui Renard şi Courcel n-avem cum să-l găsim. Deci vom continua ancheta aşa cum am început-o.

Şi-a dat seama că am dreptate şi n-a mai insistat.

Tocmai vream să-i spun că tare mult aş dori să ştiu pe unde se plimbă domnul Marinache, când s-a auzit un ciocănit în uşă şi a apărut următorul martor.

— Petre Petre – mi-a şoptit Dan, după ce a aruncat o privire pe paginile unde consemnase audierea anterioară.

— Vă rog să luaţi loc, tovarăşe Petre.

În timp ce-mi urma îndemnul, am realizat de ce-mi păruse figura lui atât de cunoscută, încă de la prima noastră întâlnire. Era leit sergentul George Carter, asistentul detectiv-inspectorului Jack Regan, un coleg de-al meu care-şi câştigă pâinea la New Scotland Yard. Acelaşi păr blond-roşcat, aceiaşi pistrui şi ochi albaştri, şi, mai cu seamă, aceeaşi mutrişoară de adolescent obraznic.

Am început prin a-l întreba unde se afla şi ce făcea în momentele legate de asasinarea lui Renard şi a lui Courcel.

M-a privit drept în ochi şi mi-a zâmbit înveselit, de parcă i-aş fi plasat cel mai bun banc din serialul lui Bulă.

— Sunteţi indiscret, nu glumă! a constatat el.

— Deh, asta ne este meseria, am admis, arătându-mă tot atât de amuzat ca şi el, deşi n-aveam nicio chemare pentru buna lui dispoziţie.

— Bineînţeles, fiecare cu meseria lui... a zis, într-un amestec de înţelegere şi compasiune. Mai aveţi şi alte întrebări? s-a interesat, pe când îşi sprijinea

palmele pe rama biroului pentru a-mi demonstra că intenţionează să decoleze de pe scaun.

— Mai întâi să le epuizăm pe cele la care aţi omis să răspundeţi, i-am propus, încă calm.

— Mi-a părut bine că v-am revăzut, a zis, ridicându-se în picioare.

Mi-a arătat spatele şi a pornit spre uşă. Avea un costum bine croit, din lână bej, cu o dungă fină maronie.

— Buletinul dumneavoastră de identitate, vă rog! am cerut, după ce l-am lăsat să pună mâna pe clanţa uşii.

— Pentru ce? a spus, arătându-mi din nou mutrişoara lui pistruiată. Renunţase s-o mai facă pe sarcasticul. Era uluit, sincer.

— Pentru a putea încheia un proces-verbal de contravenţie... a precizat Dan, în locul meu, pe când îl privea de parcă ar fi reprezentat un maldăr de coji de cartofi ce trebuie strâns cu făraşul.

— Nu înţeleg... a spus, pendulându-şi uimit privirea de la mine la Dan şi retur:

— Conform prevederilor legale, martorii care ascund informaţii utile pentru desfăşurarea unei anchete penale sunt amendaţi! l-a informat Dan, cu severitate.

— Iar dacă se apreciază că tăcerea martorului ar putea fi cauzată de vinovăţia sau complicitatea lui în cauza cercetată, se poate dispune şi o reţinere la sediul Miliţiei. La început pentru douăzeci şi patru de ore, apoi, cu aprobarea Procuraturii, cât se consideră că este necesar... am completat, cu intenţia de a mai arunca un braţ de paie uscate pe focul aprins de Dan.

— Vreţi să spuneţi că puteţi aresta un om nevinovat? a vrut să ştie, foarte contrariat.

— Dumneavoastră n-aveţi atitudinea unui nevinovat, a unui om cinstit, de îndată ce ne obstrucţionaţi misiunea!... Misiunea de a captura un criminal, un criminal care a suprimat pe unul din colegii dumneavoastră apropiaţi! am zis, simţind cum începe să mi se mărească volumul ficatului.

Dan a renunţat să-şi mai ţintuiască notesul cu privirea. Se uita la mine îngrijorat. Probabil că, enervat de teribilismul sosiei sergentului George Carter, tonul meu devenise pătimaş.

— Poate doriţi să răspundeţi numai în faţa avocatului dumneavoastră? Conform procedurii judiciare americane... a glumit Dan.

Tentativa colaboratorului meu şi-a atins scopul. Pe când, George Carter îşi reocupa scaunul, zâmbind jenat, mi-am simţit ficatul revenind la geometria lui normală.

— Ştiţi... Sunt un suporter convins al nonimixtiunii în treburile altora... s-a scuzat el cu stângăcie.

— Vă asigur că nu din plăcere răscolesc prin dedesubturile nu tocmai curate ale semenilor mei... am zis conciliant.

M-a aprobat, dând din cap, şi mi-a cerut să repet întrebările la care refuzase să dea explicaţii. Plăcerea i-a fost satisfăcută de Dan.

— Vineri în jurul orei două după-amiaza, nu-mi amintesc unde mă aflam... Cred că eram în fabrică. În aceeaşi zi, la ora unsprezece seara eram în pat şi, dacă nu citeam vreun roman, în mod sigur dormeam...

— Singur? a întrebat Dan.

A aprobat.

— Sunt burlac şi locuiesc singur.

— Şi sâmbătă în jurul orei opt seara?

— Eram la o petrecere, acasă la o prietenă.

— Adresa şi numele persoanelor care erau de faţă? am cerut.

După ce Dan i-a consemnat răspunsurile, ne-am sculat în picioare pentru a-i arăta că audierea e terminată.

— Asta a fost totul? s-a mirat, urmându-mi exemplul.

— Deocamdată, da.

A făcut un gest de dezamăgire şi s-a îndreptat spre uşă.

— Ştiţi să bateţi la maşină de scris? l-a mâncat pe Dan limba.

— Nu repede ca o dactilografă, dar merge. Aveţi ceva de scris la maşină? s-a oferit el.

— S-ar putea. Vă mulţumesc cu anticipaţie, m-am arătat eu bucuros de oferta sa.

— Pentru momentele-cheie ale suprimării marinarului Renard n-are alibiu. Dacă reuşim să dovedim că participarea lui la serata de sâmbătă seară este fictivă, poate că ne-am găsit omul de care avem nevoie, a zis Dan, când am rămas singuri.

Am clătinat capul.

— Criminalul nu-i un ageamiu. Sunt convins că are alibiuri pentru toate momentele incriminabile... Apropo, renunţă să mai chestionezi martorii dacă ştiu să bată la maşină. În afară de faptul că răspunsurile lor nu vor aduce nicio clarificare, criminalul îşi va da seama că suntem în căutarea autorului anonimei. Şi nu mă simt obligat să-l ţin la curent cu direcţia în care ne-am orientat cercetările... l-am prelucrat, când a intrat în birou un alt funcţionar.

Era Olteanu. Grăsanul pe care-l cunoscusem puţin mai înainte, în celălalt birou.

A ţinut să mai dea încă o dată mâna cu mine. Era atât de transpirată, încât am avut senzaţia că strâng în palmă un crăpcean atunci scos din apă.

— Cum merge ancheta? s-a interesat el, jovial, pe când scaunul pe care şi-a aşezat gabaritul depăşit scotea o chelălăitură de câine călcat pe coadă.

Până să-i răspund că investigaţiile sunt aproape terminate, deşi nu eram convins că mă aflu nici măcar în faţa unui început promiţător, a continuat grăbit ca un accelerat plecat din gară cu întârziere:

— Trăsnit om şi Marinache! Nu numai că-i punea coarne lui Vorba, dar îl mai şi omoară...

Am deschis gura pentru a-i domoli asaltul verbal, însă n-am avut răgazul s-o fac.

— ...Da’ din toată chestia asta, eu un lucru nu pot pricepe... Cum de s-a încurcat o gagicuţă atât de mişto, ca nevestica lui Vorba, cu un pirpiriu atât de nasol ca Marinache. Când îl vedeam cât e de firav şi jigărit, mă întrebam dacă a avut vreodată de-a face cu o femeie... Şi el, coţcarul, lucra tare! Na, să mai crezi în aparenţe!...

— Tovarăşe Olteanu, am contracarat energic pentru a-i respinge şarja prin care-mi decima resursele de răbdare, când l-aţi văzut pe Vorba ultima oară în viaţă?

Intervenţia mea a fost atât de intempestivă, pentru el, încât a rămas descumpănit.

— Aceeaşi întrebare fiind valabilă şi pentru Marinache, am adăugat, pentru a mă asigura de beneficiul dezorientării sale.

După aerul profund gânditor pe care l-a adoptat, ceva a la Arhimede cu o

clipă înainte de a ţâşni din baie strigând Evrika, am ştiut că am câştigat partida.

— Marţi... Nu, miercuri seară, s-a decis el.

— Puteţi preciza ora şi locul unde l-aţi văzut?

— Sigur! în jurul orei opt, când, înainte de a pleca acasă, m-am dus să-l anunţ ce comenzi avem de onorat pentru a doua zi. Ştiţi, aşa se lucrează la noi, ştiinţific. Pentru a evita expedierile cu întârziere, anunţăm din timp magazia...

— Unde l-aţi găsit? l-am ghidonat eu, repede, de teamă să nu-şi deterioreze din nou bara de direcţie.

— La secţia de conservare a caviarului.

— Ce făcea acolo?

— Păi, ce să facă?... împreună cu Marinache şi Radu verificau calitatea caviarului din cutii.

— De ce este necesară verificarea calităţii caviarului?

— Pentru că, cu ani în urmă, un beneficiar extern a reclamat că sub stratul de caviar din cutiile expediate se aflau nişte bureţi din cauciuc. Pricepeţi?

— Adică fusese sustras o parte din caviar?

— Exact. Şi la preţul caviarului, o astfel de operaţie este al dracului de bănoasă.

— Cine s-a făcut vinovat de această subtilizare?

— Sustragerea a fost făcută după expedierea mărfii. Cum însă n-au existat probe, partenerul străin a fost desdăunat. Totodată, pentru a se evita pe viitor astfel de situaţii, s-a dispus ca odată cu cantitatea să se verifice şi calitatea caviarului din cutii.

— Cum se face această operaţie?

— Simplu. Se introduce o ţeavă de sticlă, ca cea de sifon, până la fundul cutiei, apoi se astupă cu degetul orificiul superior. Când sonda este trasă afară, se poate vedea întreaga structură a conţinutului de caviar. Urmează îndepărtarea degetului de pe capătul superior al sondei şi Icrele alunecă înapoi în cutie.

— Cine se ocupa cu această operaţiune? Vorba?

Mi-a confirmat.

— Fiind vorba doar de o predare-preluare a gestiunii, trebuie să consider că acest control era cauzat de lipsa de încredere în onestitatea lui Marinache?

— Nu. Cinstea lui Marinache n-a fost pusă niciodată sub semnul întrebării. Se făcea verificarea calităţii, deoarece odată cu inventarierea se pregătea şi marfa destinată pentru export. Care, de altfel, a şi fost expediată a doua zi. Între timp s-a primit şi confirmarea recepţiei din partea beneficiarului.

Ultima precizare a lui Olteanu mi-a strivit optimismul pe care-l simţeam că încolţeşte în mine. Deci mobilul uciderii lui Vorba nu era legat de o sustragere de caviar.

Mulţumindu-i martorului pentru explicaţiile date, l-am rugat să-mi spună cum şi-a petrecut timpul în momentele care ne interesau.

— Vineri la ora două după amiază a repetat el, gânditor.

Am aprobat. El a continuat să mă privească cu un aer absent, apoi a avut o scurtă tresărire şi m-a examinat bănuitor:

— Intenţionaţi să-mi luaţi o declaraţie scrisă?

— Ce importanţă atribuiţi formei sub care este înregistrată depoziţia

dumneavoastră? am întrebat intrigat.

— Dacă veţi fi de acord să consideraţi că precizarea mea are numai un caracter confidenţial, am să vă răspund cinstit, În caz contrar, am să declar că mă aflam în Fabrică. Şi nu veţi putea dovedi contrariul. Nu intenţionez să vă îngreuiez munca, dar nici n-am chef să mă aleg cu o sancţiune! m-a anunţat, cu convingere!

— Eu nu mă ocup de felul în care este respectată disciplina muncii în întreprinderea dumneavoastră. În cazul însă că vă ştiţi amestecat într-un mod negativ în ancheta pe care o întreprind, vă atrag atenţia că tot ce veţi spune va putea fi utilizat împotriva dumneavoastră, l-am avertizat.

— Doar nu credeţi că l-am omorât eu pe Vorba? a făcut el ochii mari.

— Dacă nu l-aţi ucis dumneavoastră, n-aveţi de ce vă teme. Vă ascult.

A mai ezitat o clipă, apoi s-a decis să-şi ia inima în dinţi, dar numai la figurat.

— Vineri la ora două mă aflam la un birt din apropiere. Mi se făcuse foame şi m-am dus să mănânc o ciorbă de burtă... a zis, plecându-şi capul, ruşinat ca un elev surprins cu fiţuica în palmă în timpul tezei.

— Vă rog să precizaţi numele birtului, a cerut Dan, la meserie.

Olteanu i-a făcut pe plac.

— V-a văzut cineva acolo? a mai vrut să ştie colaboratorul meu.

— Am fost împreună cu Florea.

— Colegul dumneavoastră? am zis, arătând spre uşa biroului alăturat.

— Vineri, în jurul orei unsprezece noaptea, unde vă aflaţi? a continuat Dan, după ce martorul a răspuns pozitiv la întrebarea mea.

— La Matei, a arătat el cu capul spre încăperea unde lucra. Era ziua soţiei lui şi i-am tras un chef straşnic...

— Cine a mai participat la petrecere?

— Florea cu soţia şi eu, care sunt burlac, a ţinut să adauge, cu mândrie, de parcă ne spunea că el este Dudu Georgescu, dacă nu chiar Beckenbauer.

— Iar sâmbătă seara, în jurul orei opt?

— Mă aflam tot la Matei, pentru a continua ce începusem vineri...

— În aceeaşi formaţie?

— Da, plus Gigi Radu, care, aflând că se lasă şi cu un pocheraş, a venit, să ne întărească rândurile.

După ce a ieşit din birou, scaunul din faţa mea a fost ocupat în mod succesiv de cei doi colegi în compania cărora se aflase vineri şi sâmbătă seara. Întrucât ambii au confirmat depoziţia lui Olteanu, audierea lor a fost scurtă.

Aşteptându-l pe Gigi Radu, care trebuia să vină de la magazia de expediţii, am pus mâinile în cruce pe piept, precum un elev cuminte, şi am ridicat privirea spre tavanul încăperii.

L-am auzit pe Dan răsfoindu-şi notesul, şi am ştiut ce va urma. Nu m-am înşelat.

— Deci, pentru momentele-cheie ale anchetei, situaţia se prezintă astfel: şeful de serviciu, Airinei, se află acasă la el împreună cu familia sa... Dactilografa, idem... Olteanu, Gigi Radu, Florea şi Matei au fost împreună cu familiile lor... în consecinţă singurul suspect este Petre Petre, n-are alibiu pentru ziua de vineri. Sâmbătă seară susţine că a fost cu o cucoană. Va trebui să verificăm. Una peste alta, deocamdată este singurul nostru suspect.

— Cei care se ştiu cu musca pe căciulă se feresc să atragă atenţia asupra lor. Petre Petre s-a abătut de la această linie. La începutul audierii a făcut tot ce i-a stat în putinţă pentru a părea suspect. De ce? Oare nu pentru că îl era indiferent ce credeam despre el, fiind nevinovat?

— Aşa cum noi ştim să ne transpunem în pielea unui criminal pentru a-i putea pricepe logica, de ce n-am admite că şi un criminal isteţ este capabil să prezinte o situaţie în aşa fel încât noi s-o răstălmăcim cum îl convine lui? Deşi vinovat, se prezintă cu ostentaţie drept suspect, scontând că tocmai din această cauză ne vom grăbi să-l excludem din cercul bănuiţilor.

— Posibil să ai dreptate. Îl vom verifica alibiul, am admis, în timp ce începuse să ciocănească cineva în uşă.

Era Gigi Radu. După ce s-a aşezat pe scaun, am formulat întrebările pe care le adresam de mai bine de patru ore celor care intrau în încăpere.

— Vineri la ora două după amiază?... în fabrică, bineînţeles! s-a mirat el.

— Şi seara, în jurul orei unsprezece?

Cred că întrebarea mea nu i-a plăcut. Numai aşa îmi explic modul în care m-a fulgerat cu privirea.

— Sunt obligat să răspund la această întrebare? a vrut să ştie.

— Nu. Dar ar fi de preferat, am spus, terorizat de teama că intenţionează să repete tactica lui „George Carter”. Sunt convins că ficatul meu n-ar mai fi fost capabil să reziste unui nou asalt de enervare.

— Am fost la o prietenă de-a mea, s-a decis el.

Dan, cu indiferenţa unui metronom, a intrat pe fir:

— Numele şi adresa, vă rog.

— Lucrează aici, în fabrică. N-aş vrea să se afle...

— Fiţi liniştit. Vom proceda cu tactul cuvenit, l-am asigurat eu.

— Antonia Igran. La serviciul contabilitate.

— Vă mulţumim. Sâmbătă seară, în jurul orei opt, unde vă aflaţi? am întrebat, deşi cunoşteam răspunsul din audierile anterioare.

După ce mi-a confirmat că jucase pocher cu colegii lui, a plecat pentru a-i trimite la noi pe cei trei muncitori care lucraseră în seara uciderii lui Vorba în secţia de încărcare a peştelui proaspăt în lăzi.

Audierea lui Matei, Albu şi Gherasim s-a terminat repede. Vineri seară au stat acasă cu familiile lor, iar sâmbătă după-amiază au fost nevoiţi să lucreze din nou în fabrică pentru a expedia o marfă restantă. Cum au lăsat lucrul la ora şase şi jumătate, era exclus ca vreunul dintre ei să ajungă într-o oră şi jumătate la Bucureşti pentru a-l putea ucide pe francezul de la hotelul „Union”.

— Am tras pe alături, a remarcat Dan, rămânând din nou singuri în încăpere. Probabil că năvodul pe care l-am aruncat, fiind subdimensionat, n-a prins peştele căutat.

— Aria năvodului a ţinut seama de faptul că asasinul, în mod obligatoriu, trebuia să se fi aflat în fabrică în noaptea suprimării lui Vorba şi totodată să fi avut posibilitatea să scrie şi să plaseze printre hârtiile victimei anonima.

— Dacă ne-am face că uităm de scrisoare, am putea confecţiona un năvod mai mare, mi-a sugerat el.

— Nu, Dane. Nu putem renunţa la pista oferită de scrisoare. Deşi nu-i pricep rostul, ştiu că în această întreprindere, mai exact în cadrul serviciului comercial, s-au consumat două fapte extraordinare. Mai întâi se oferă o informaţie anonimă, apoi persoana căreia îi fusese destinată este ucisă.

Putem oare exclude legătura dintre aceste acţiuni? Nu. Avem de-a face cu două momente consecutive. Scrisoarea, aş spune, urmărea să înlăture necesitatea omorului, dar victima, Vorba, a reacţionat altfel decât a prevăzut cel care, ulterior, i-a luat viaţa.

— Sau a intervenit ceva neprevăzut în intervalul de timp care a precedat asasinatul, a completat Dan.

— Foarte probabil! Dar oricum o-ntoarcem, aceeaşi mână a scris anonima şi a apăsat şi trăgaciul revolverului.

Şi pentru ca asasinul să poată scrie mârşava lui informare şi totodată, să poată suprima victima, în mod obligatoriu trebuia să facă parte din anturajul acestuia, să lucreze în această întreprindere. Să lucreze chiar în seara împuşcării lui Vorba, m-am dezlănţuit eu. Cum năvodul la care te-ai referit a cuprins această categorie de persoane, rezultă că noi am discutat deja cu criminalul.

— Logica este perfectă, dar cu o condiţie: să facem o totală abstracţie de faptul că există şi un oarecare domn Marinache! m-a torpilat Dan... Faptul că a fost semnalat în Timişoara, care-i un oraş de graniţă, n-ar putea oare indica faptul că, conştiinţa lui, nu tocmai curată, îl îndeamnă să spele putina? Admiţând că n-a şi făcut-o până acum.

— Dacă Marinache s-a aflat sâmbătă la ora cinci după-amiază la Timişoara, cum a putut să-l ucidă două ore mai târziu pe Claude Courcel, care se afla la o distanţă de 500 de kilometri, în Bucureşti?

— Chestia asta mi-a scăpat, a recunoscut, apoi brusc s-a răzgândit: Întrucât Marinache n-a mai intrat în fabrică de miercuri seara, când a participat la inventarierea gestiunii, n-am putea admite că telefonul pe care l-a dat marinarul Renard vineri, între orele două şi trei, îl era lui adresat? a spus cu candoare.

Asta da întrebare încuietoare. Era o eventualitate care nu putea fi exclusă. Mi-am proptit cotul pe birou şi maxilarul în podul palmei, de parcă m-ar fi apucat o durere acută de măsele.

— Deci complicitate? am zis, după ce mi-am stors câteva clipe mintea.

— Cam aşa ceva.

— În omorurile care nu sunt comise în timpul unui atac tâlhăresc, nu prea apar asocieri.

— E o regulă absolută?

— Într-adevăr, nu putem exclude posibilitatea ca Marinache să fie implicat în cazul ce-l anchetăm. Însă cum pe el n-avem de unde să-l luăm, deocamdată, să încercăm să-i depistăm complicele.

— Dacă ultimele două persoane care l-au văzut pe Vorba în viaţă, având totodată şi posibilitatea să-l suprime şi să-l plaseze într-o ladă de pe linia conveierului, sunt Marinache şi Radu, înseamnă că te referi la ultimul?

— Obiecţiuni?

— Principial, nu. Faptic, da. Sâmbătă, când a fost ucis Courcel, Radu juca pocher cu trei colegi de-ai lui. Să-i considerăm pe toţi complici? m-a ironizat el.

— Fără bancuri proaste! i-am retezat macaroana. Cazul este atât de complicat şi, aparent, complet lipsit de logică, încât dacă nu facem o delimitare, o partajare a problemelor, n-o să-i mai dăm de capăt niciodată. Repet, şi vreau să fie pentru ultima oară, ne concentrăm atenţia asupra cazului Vorba. În exclusivitate. Pricepi?

În tăcerea care s-a lăsat în încăpere, apelul telefonului mi s-a părut mai puternic ca zgomotul provocat de o canonadă navală.

Cum ţârâitul aparatului nu mai contenea, Dan s-a ridicat de pe scaun şi a pornit spre biroul alăturat pentru a-l chema pe Airinei să răspundă la telefon. N-a apucat însă să-şi realizeze intenţia, deoarece uşa s-a deschis mai înainte de a ajunge la ea şi dactilografa m-a anunţat că eu sunt persoana căutată la telefonul interior.

— Doreşte să vorbească cu dumneavoastră un tovarăş maior de la Bucureşti.

Am ridicat receptorul. Era Fănică Ciocârdel. A început prin a-mi povesti la câte telefoane m-a căutat până m-a dibuit. Eram prea preocupat de ineficacitatea mea pentru a găsi resurse să-l întrerup. Probabil mirosind în cele din urmă că tăcerea mea nu-i a bună, a trecut la problema pentru care mă căutase. Şansa mea a fost că l-am ascultat stând pe scaun.

— Mai eşti la telefon? a întrebat, constatând că continuu să tac.

— Nu... am oftat. Anunţă-mă cum primeşti informaţii suplimentare... am zis, închizând telefonul, fără să-mi mai iau la revedere de la el.

— Ce, iar a mai fost omorât vreunul? a sărit Dan, intrigat de mutra deprimată pe care o arboram.

— Tipul lichidat la „Union”, Claude Courcel, ştii cu ce se ocupa?

— Era reprezentantul unei întreprinderi de...

— Pe dracu! Era inspector la Interpol. Venise cu misiunea de a transmite Biroului Naţional Interpol un material informativ pentru declanşarea unei cercetări criminale pe teritoriul românesc. Cum asupra lui nu s-au găsit niciun fel de documente, mobilul suprimării sale este evident.

— Despre ce era vorba în materialul pe care-l aducea? a spus Dan, încă năucit de vestea transmisă de Ciocârdel.

— Ambasada Franceză nu cunoaşte decât misiunea emisarului Interpolului, nu şi conţinutul acesteia.

— Nefiind destul de scârbos cazul de care ne ocupăm, pentru ca salata să fie completă i s-au mai adăugat şi nişte implicaţii externe. Abia acum să te ţii ce-or să tabere şefii pe noi! a remarcat el, cu un uimitor bun-simţ.

— Nu numai atât, dar a căzut şi varianta predării cazului Securităţii. Courcel fiind ucis în timpul unei misiuni, iar misiunile Interpolului fiind strict limitate la Cercetări criminale, este evident că afacerea pe care o anchetăm nu îmbrăţişează aspecte de siguranţă a statului... Aşa că să ne apucăm serios de treabă...

— Că până acuma am jucat leapşa pe ouate... m-a îngânat Dan, cu o uitătură de comandant de lagăr de exterminare nazist.

Am continuat ca şi cum nu l-aş fi auzit:

— Mergem la contabilitate. După ce discutăm cu Antonia Igran despre modul în care şi-a petrecut timpul vineri seară în compania lui Gigi Radu...

— Apoi aceeaşi verificare şi pentru Petre Petre... a adăugat Dan, cu nepăsare.

— Ai vreo propunere mai bună?

— Nu.

— Atunci să mergem!

*

* *

Nici n-am apucat să deschid uşa serviciului comercial pentru a putea face cunoştinţă cu Antonia Igran, că a şi dat năvală după noi „George Carter”.

— Cum aţi plecat, v-a căutat de la miliţie... a zis el, respirând cu greutate, ca după o cursă de 5.000 de metri plat. Spunea să vă urcaţi imediat în maşina care vă aşteaptă la intrarea fabricii...

I-am mulţumit pentru deranj. Pentru vestea adusă n-aş fi avut niciun motiv s-o fac. Nu de alta, dar, în ultimii cincisprezece ani, de când meseria mea mă obligă să-mi vâr nasul prin treburile ticăloşilor, n-am fost chemat niciodată, aşa, val-vârtej, pentru a mi se servi un pahar de coniac Metaxa şi o felie de tort din ciocolată. Să mi se fi oferit tocmai astăzi o astfel de ocazie...? Aş!

Capitolul XIV

FUGARUL

Când am zărit gara oraşului, la vreo două sute de metri, maşina a virat la stânga şi a oprit pe partea dreaptă, în faţa unui scuar cuprins între două blocuri cu zece etaje. În şirul de autovehicule oprit înaintea noastră am zărit o ambulanţă şi două maşini cu semnalizator rotativ pe capotă.

— Acolo sunteţi aşteptaţi, a zis şoferul, arătând spre poteca acoperită cu pietriş, care despărţea în două părţi simetrice zona verde.

În grupul de opt-zece oameni, civili sau în uniformă albastră, concentrat pe alee, la zece-cincisprezece metri de la stradă, l-am zărit pe maiorul Stoica. Ne-a văzut şi el şi ne-a făcut semn cu mâna să ne apropiem.

— În sfârşit, l-am găsit pe „El Fugitivo”... Dar nu cum am fi dorit... a zis, după ce grupul s-a despărţit în două pentru a putea vedea ce le reţinuse atenţia până la venirea noastră.

În mijlocul aleii se afla un canal deschis. În stânga era capacul din fontă, iar în dreapta un tip întins pe pietriş, cu faţa în sus. Era brunet, circa patruzeci de ani, statura mijlocie-mică, foarte suplu, ca să nu spun numai piele şi os. În spatele urechii drepte avea o gaură cât o monedă de 5 bani, iar lângă cea stângă o cavitate cu care începusem să mă familiarizez în ultimele cinci zile.

— Marinache? am avut eu o presimţire.

A aprobat şi s-a declanşat:

— În jurul orei zece, dânsul, a arătat spre un tip îmbrăcat cu o salopetă, care într-o mână ţinea un cârlig din oţel, iar în cealaltă un registru cu coperta soioasă, a coborât pentru a citi consumul de apă al imobilelor. Victima era prăvălită înăuntru. Te-am anunţat cu întârziere, deoarece a trebuit să facem identificarea victimei. La fel ca şi marinarul de la Mamaia, înainte de a fi abandonat în cămin, i s-au luat actele.

— Când a survenit moartea?

— În urmă cu aproximativ şase zile, a răspuns medicul legist. După urmele de pulbere din jurul rănii, împuşcarea s-a executat de la o distanţă de circa jumătate de metru.

— Asasinul ori a ajuns victima din urmă, ori mergea alături de ea când a tras. Locatarii, a arătat Stoica spre cele două imobile care încadrau scuarul, n-au auzit nimic. Ceea ce-i destul de curios...

— Asasinul utilizează o armă cu surdină, am zis.

Nepărând prea convins de afirmaţia mea, i-am povestit ce a constatat laboratorul de balistică după uciderea francezului de la hotelul „Union”.

— Aş spune că a fost omorât în aceeaşi noapte cu Vorba, a zis Dan, din spatele meu.

— Numai aşa se explică dispariţia lui fără nici o urmă, am aprobat. Probabil că, de îndată ce a ajuns acasă, asasinul i-a dat un telefon şi l-a atras în cursă.

— Dacă prezumţia este corectă, rezultă că autorul omorului nu-i era străin, altfel n-ar fi plecat noaptea de acasă pentru a se întâlni cu un necunoscut... Aceasta explicând şi faptul că-i ştia numărul de telefon, a completat Stoica.

— Se cunosc bine. Doar au lucrat în aceeaşi întreprindere, am afirmat.

— Ştii cine este? s-a precipitat Stoica.

— Dacă aş fi în stare să stabilesc mobilul acestor asasinate realizate ca pe bandă rulantă, aş putea pricepe şi cine este interesat în producerea lor. Aşa însă... Numai bănuieli.

— Pot ridica victima? a întrebat medicul legist, cu simţul practic al meseriei lui.

Stoica, după ce m-a consultat cu privirea, a confirmat, apoi am pornit împreună spre stradă, unde datorită înserării începuseră să se aprindă lămpile cu neon ale iluminatului public.

— Nicule, a zis el, sunt cel din urmă care ar putea să-ţi facă imputări asupra modului în care conduci ancheta, totuşi nu mă pot abţine să nu-ţi fac o întrebare. Cât timp crezi că vom mai continua să ne menţinem în postura de ciocli care adună cadavrele semănate peste tot de un nebun?

— Nu-i nebun! am protestat.

— Dar cadavrele sunt cadavre, şi mai înainte de a fi cadavre erau oameni! Oameni pe care noi avem datoria să-i apărăm, să-i protejăm...

L-am întrerupt cu un gest de nerăbdare.

— Şi ai impresia că eu sunt mai mult decât un om?! Fac tot ce poate să facă un om din meseria mea. Mai mult nu-i posibil!... Pentru că nu sunt Mafalda. Infractorul este un individ deosebit de versat, care, în ciuda aparenţei că ar ataca la întâmplare, ştie cu precizie ce vrea... Iar eu nu ştiu şi nu pricep nimic din motivele care-i animă acţiunile. Mai întâi mi-am spus că mobilul este furnizat de sustragerea unei mari cantităţi de caviar destinat exportului, ceea ce mi-ar fi permis să stabilesc, relativ uşor, cine era interesat în această malversaţie, şi deci care-i vinovatul. Dar, mai înainte de a merge pe această pistă, aflu că beneficiarul extern confirmă primirea întregii furnituri expediate. Şi cum beneficiarul plăteşte cu valută grea marfa pe care a primit-o, nu văd ce motive ar avea să se lase păcălit cu nişte minusuri.

— Dar dacă primeşte plusuri?

— Exclus! în afara cântăririi la Tarom, există şi verificarea vămii. Care e mai mult decât sigură. Adaugă la asta controlul financiar al întreprinderii şi faptul că numai un idiot şi-ar devaliza propria gestiune, şi ajungi din nou de unde ai plecat. La zero!

— Chiar zero-zero? a întrebat el, îngrijorat.

— Nu, nu tocmai. Acum, după descoperirea cadavrului lui Marinache, se impune cu pregnanţă ideea că dacă trei oameni se întrunesc la un moment dat şi apoi doi dintre ei sunt suprimaţi, cel de-al treilea ar putea să ştie cu mult mai multe lucruri decât susţine.

— Magazionerul Gigi Radu? m-a privit Stoica întrebător.

— Cam aşa ceva. Dane, hai la „Pescarul”, să stăm de vorbă cu el! am replicat dând mâna cu maiorul şi pornind spre maşina de serviciu.

*

* *

Când am ajuns la fabrică era deja întuneric. Întrucât Radu nu mai era în întreprindere, m-am dus la biroul personalului pentru a-i afla adresa de acasă. Dar nici aici n-am mai găsit pe nimeni.

— Trebuie să amânăm discuţia pentru mâine, am conchis.

*
* *

În jurul orei nouă, am coborât din lift pe palierul unde se aflau camerele noastre, gândindu-mă cu plăcere la satisfacţiile pe care le poate oferi un somn bun după o zi de tracasări succesive. După melodia pe care o fluiera Dan în surdină, şi care, în ciuda faptului că este cel mai mare afon cunoscut de mine, aducea al naibii de mult cu *Stingerea,* cred că ne acordasem intenţiile pe aceeaşi lungime de undă.

Când am ajuns la câţiva metri de camera mea, brusc, buna-mi dispoziţie s-a spulberat, ca seminţele unei păpădii supuse unui puternic jet de aer. În faţa uşii se afla postat un subofiţer de miliţie. Cum nu pierdusem niciun portofel cu bani şi acte prin Constanţa, nu aveam dreptul să sper într-o veste bună. Totuşi, cu deznădejdea unui deznădăjduit foarte deznădăjduit, am mai îndrăznit să nădăjduiesc că poate aştepta pe altcineva. În definitiv, de ce n-ar fi avut o prietenă printre salariatele hotelului? Mai cu seamă că şi remarcasem, chiar pe etajul nostru, o supraveghetoare care ar fi meritat cu prisosinţă să fie aşteptată! Aş! Când am ajuns la vreo doi metri de el, a privit fişa cu numărul camerei care atârna de cheia din mâna mea. A ridicat ochii spre mine, mi-a zâmbit şi m-a salutat cu mâna la cozorocul caschetei.

— Tovarăşul căpitan Apostolescu?

— Cam aşa ceva, am fost nevoit să recunosc.

— Să trăiţi! Sunt comandantul autopatrulei 22. Tovarăşul maior Stoica mi-a ordonat prin radio-telefon să vă caut şi să vă rog să veniţi la un eveniment.

— Ce s-a mai întâmplat? I-a întrebat Dan.

— Regret... Nu ştiu despre ce-i vorba. Misiunea mea se limitează numai la transportarea dumneavoastră, s-a scuzat subofiţerul.

M-am întors şi am pornit spre direcţia din care venisem plin de optimism, numai cu câteva minute mai înainte.

„În ultimele zile n-am făcut altceva decât să mă las dus de mână de alţii, fără să ştiu unde anume. Sunt plimbat de parcă aş fi moaştele sfintei Paraschiva”... mi-am zis, cu năduf, când am început să cobor scara cu o călcătură apăsată.

*
* *

După patru ore treceam din nou în revistă blocurile care mărgineau Bulevardul Republicii. Am depăşit scuarul unde fusese descoperit cadavrul lui Marinache şi am continuat să avansăm. La câţiva zeci de metri de gară, am virat la dreapta, pe o stradă laterală, cu imobile uniforme, de patru etaje.

Subofiţerul care ne-a aşteptat la hotel stătea în faţă, lângă şofer, şi privea numărul blocurilor.

— Ioane, prima intrare pe dreapta, i-a spus colegului său de la volan.

Când am coborât pe trotuar, şi-a consultat notesul şi mi-a spus:

— Etajul trei, apartamentul 21. Doriţi să vă aşteptăm, tovarăşe căpitan?

Întrebarea era mai mult decât stupidă. Eram expediat ca un colet nu-ştiu-unde, şi mi se cerea să-mi mai exprim şi intenţiile. Am reuşit să-mi stăpânesc furia. Nici subofiţerul n-avea mai mult habar decât mine.

— Cred că ar fi bine să rămâi pe-aici până-mi dau seama despre ce-i vorba, i-am zis, pornind spre intrarea imobilului.

Am pătruns în hol şi m-am urcat în lift. Culoarul etajului trei, lat de circa

doi metri şi lung de vreo cincisprezece, era luminat, foarte slab, de un bec mic şi plictisit de solitudinea la care era condamnat de economia excesivă de energie electrică. Am aruncat o privire spre stânga. La aproximativ trei metri era casa scărilor. M-am uitat spre uşile din faţa mea şi, cu ajutorul luminii din cabina ascensorului, am reuşit să le disting numerele. Când Dan a închis portiera metalică a liftului, care, deschizându-se spre dreapta, ascundea câmpul vizual spre porţiunea respectivă a culoarului, am văzut doi ofiţeri de-ai noştri ieşind din apartamentul a cărui uşă era instalată exact la extremitatea palierului. Gigi Radu a rămas în vestibulul bine luminat al locuinţei sale, cu uşa larg deschisă, pentru a permite musafirilor săi să vadă pe unde calcă.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan i-a zis locotenentul care avea în mână trusa criminalistică, când ne-am apropiat.

— Ce s-a întâmplat?

— O tentativă de omor asupra dânsului, mi-a răspuns, arătând cu capul spre Gigi Radu, care, recunoscându-ne, s-a grăbit să decoleze în direcţia noastră.

— A încercat cineva să mă împuşte, tovarăşe căpitan! a intervenit Radu, tulburat de parcă ar fi fost urmărit de Yeti – omul zăpezilor.

Dintotdeauna am evitat să-mi vâr nasul în probleme de parapsihologic. Probabil că această ignorare s-a datorat îndoielilor pe care le am asupra posibilităţilor omului de a realiza percepţii extrasenzoriale, iar acum mi se demonstra că telepatia nu este o vorbă goală. Cu câteva ore mai înainte l-am căutat pe Gigi Radu şi iată că, recepţionându-mi dorinţa, m-a şi poftit la el.

— Liniştiţi-vă. Ce s-a întâmplat? am zis calm.

— Nu ştiu! S-a tras asupra mea! Ce altceva să vă spun? a replicat el surescitat.

— Poate ar fi mai bine să discutăm în casă... am propus, când am auzit o uşă în spatele meu deschizându-se.

— Tovarăşe căpitan, mai aveţi nevoie de noi? m-a întrebat din spate unul dintre ofiţeri.

M-am întors şi l-am privit drept în faţă:

— Când primesc raportul?

— În cel mult o oră va fi redactat şi dactilografiat. Dacă veţi considera necesar, îl veţi putea consulta chiar în noaptea asta, la inspectorat. Noi, oricum, suntem de serviciu... a zis, privindu-mă pentru o clipă cu insistenţă, apoi, salutând, l-a luat de braţ pe colegul lui şi au pornit în direcţia liftului.

După felul în care mă privise, l-am priceput. Raportul trebuia citit înainte de a trage concluzii asupra evenimentului la care fusesem chemat.

— Uitaţi-vă! a zis Radu, arătându-ne uşa dată la perete, când am intrat în vestibulul apartamentului.

La înălţimea clanţei, spre mijlocul tablierei uşii, se vedeau două găuri circulare. Diametrul lor nu lăsa niciun dubiu asupra tehnologiei prin care fuseseră realizate. Prea îmi devenise familiară în ultimele zile pentru a n-o recunoaşte dintr-o singură privire. Am închis uşa, m-am rezemat cu spatele de ea şi am privit în faţă. Doi metri mai departe se afla o uşă triplă, tip glasvand. La aproximativ douăzeci de centimetri sub nivelul clanţei, panoul de sticlă avea două spărturi cu marginile dantelate ca pânza de păianjen.

— A vrut să mă ucidă... a reînceput el, cu un glas nesigur, tremurat.

I-am făcut semn să aştepte sau să tacă, şi am deschis uşa glasvandului.

Am privit încăperea. Era un living-room. O bibliotecă mare, patru fotolii în jurul unei măsuţe rotunde, joasă, o combină radio-televizor, un birou cu furnirul asemănător cu al bibliotecii. Pe pereţi, câteva rame de tablouri încadrau un amalgam de pete în toate culorile curcubeului, al căror mesaj artistic era interpretativ, funcţie de numărul celor care şi-ar fi pierdut timpul încercând să le găsească simbolul. Pe peretele opus glasvandului se afla fereastra, iar sub ea, la vreo treizeci de centimetri de la parchet, două găuri mari, cât pumnul, prin care se vedea cărămida roşie. Sub locul de impact al proiectilelor, pe parchet şi parţial pe covorul pluşat, două mici grămezi de moloz.

— Când s-a întâmplat? am zis, întorcându-mă spre Radu.

— În jurul orei opt...

— Unde vă aflaţi când s-a tras asupra dumneavoastră?

— Pe palier... Tocmai ieşisem din lift. Nici nu mi-aş fi dat seama dacă nu vedeam urmele... a spus, arătând pe rând spre uşa de la intrare, spre glasvand şi spre găurile din zid.

— Aţi auzit zgomotul produs de armă?

— Nu.

— Atunci de unde ştiţi că s-a atentat la viaţa dumneavoastră? Poate că se trăsese asupra uşii încă înainte de sosirea dumneavoastră acasă, l-am încercat eu.

— După ce am văzut găurile, mi-am amintit că după ce am ieşit din lift culoarul a fost luminat, din spatele meu, de două străfulgerări.

— Şi zgomot? a întrebat Dan.

— Nu. N-am auzit zgomotul de împuşcături... a ridicat el din umeri, descumpănit.

— Chiar niciun zgomot? am insistat eu.

— De împuşcături în niciun caz... Acum, când mă gândesc, parcă am auzit în clipa străfulgerărilor ceva care aducea cu un strănutat... Altceva nimic.

— Dacă aţi văzut efectele luminoase produse de explozia cartuşelor de îndată ce aţi ieşit din lift, probabil că s-a tras din direcţia scării... am comentat eu, străduindu-mă să par tot atât de îngândurat ca şi Isaac Newton când a încercat să priceapă de ce merele preferă să pice spre pământ, în loc să „cadă” în sus, spre cer.

— Evident! m-a aprobat cu convingere.

— În lift aţi fost singur? a întrebat Dan.

— Da.

— Vă înapoiaţi acasă la ore fixe?

— Nu. Chiar dacă aş pleca de la serviciu la terminarea programului, ceea ce se întâmplă foarte rar, nu vin direct acasă.

— Asta înseamnă că atentatorul v-a aşteptat pe scară până v-aţi făcut apariţia pe palier.

— Altă explicaţie nu văd – a aprobat dânsul.

— Dacă a aşteptat pe scară, probabil chiar câteva ore, ar fi trebuit să atragă atenţia locatarilor. Sunt convins că o chestionare a vecinilor ar putea să ne furnizeze nişte date interesante despre semnalmentele agresorului, a zis Dan, fără adresă. Însă eu ştiam că a ţintit ca la poligon, în decar.

— Eu mă gândesc că ar mai exista o posibilitate. Criminalul m-a urmărit până acasă. Văzându-mă urcând în lift, a alergat pe scări şi astfel a ajuns sus aproximativ odată cu mine... s-a grăbit Radu să înghită momeala oferită şi să

ne sugereze o variantă neverificabilă.

Ca să-i fac o bucurie, am ridicat degetul arătător spre Dan şi am făcut gestul care simboliza că ipoteza este grozavă. Apoi am reluat, către Radu:

— Acum lăsând deoparte modul în care a acţionat agresorul, ar fi deosebit de important dacă am şti de ce a făcut-o. După părerea dumneavoastră, ce motive l-au determinat să atenteze la viaţa dumneavoastră?

— Probabil aceleaşi motive pentru care i-a... adică l-a ucis şi pe Vorba, s-a grăbit el să-şi corecteze acordul gramatical.

— Adică? am insistat, fără să-l las să vadă că i-am remarcat ezitarea.

— Probabil, vreun nebun.

— Un nebun? m-am mirat. În sfârşit, fie şi un nebun. Dar de ce şi-a concentrat furia tocmai asupra salariaţilor care lucrează la magazia de expediţii a fabricii dumneavoastră?

— M-am gândit şi eu la asta... a zis, privind în gol. Cu toate că la început am respins posibilitatea ca Vorba să fi fost ucis de Marinache... Acum, încep să mă întreb dacă, totuşi, lui Marinache nu i-o fi sărit vreo doagă. Toţi alienaţii au fost oameni normali, până în clipa când şi-au manifestat nebunia...

— Admiţând că Marinache l-a ucis pe Vorba în niciun caz n-a putut să atenteze la viaţa dumneavoastră.

— L-aţi găsit? s-a precipitat el.

— Da, cu câteva ore înainte de a se trage asupra dumneavoastră. Şi el a fost omorât, am zis, cu bruscheţe, privindu-l atent.

— Nu se poate...! a exclamat el, mai întâi neîncrezător, apoi arătându-se uluit.

— Deci, ţinând seama de faptul că din cele trei persoane care s-au întrunit în urmă cu şase zile pentru întocmirea unui inventar două au fost suprimate, iar asupra celei de-a treia s-a făcut în seara asta o tentativă de omor, suntem obligaţi să considerăm că asasinul este lucid şi acţionează după un plan determinat. Ce s-a petrecut între dumneavoastră, Vorba şi Marinache pentru a se ajunge la situaţia în care ne aflăm?

— Absolut nimic. Nu s-a discutat decât despre problemele legate de inventar, a replicat Radu, cu convingere, întrucât relaţiile dintre Vorba şi Marinache, după cum ştiţi, erau şi aşa destul de încordate, ne-am străduit cu toţii să ne limităm în exclusivitate la problema profesională pe care o aveam de rezolvat. Şi apoi, chiar dacă s-ar fi declanşat un nou conflict între Vorba şi Marinache, cine ar fi fost interesat să ne ucidă? a conchis, debusolat.

Deşi aş fi putut să-i dau un răspuns, m-am abţinut. Nu trebuia să mă pripesc. Mai aveam de făcut câteva verificări.

— În timpul întocmirii inventarului, aţi văzut vreo persoană străină de fabrică? am zis, cu intenţia de a nu-l lăsa să întrevadă direcţionalul anchetei.

— Eram atât de concentrat asupra verificării gestiunii de caviar, încât, chiar dacă ar fi trecut vreun străin prin preajma noastră, s-ar fi putut să nu-l remarc...

M-am uitat la ceas. Era aproape de ora unsprezece.

— E târziu, am zis, spre Dan. Să mergem!

— Şi cu mine cum rămâne? şi-a reamintit Radu că trebuie să fie îngrijorat, când am ajuns în vestibulul apartamentului.

— Adică? am întrebat, cu candoare.

— Criminalul va încerca din nou să mă ucidă! Vă rog să dispuneţi măsurile

necesare pentru a mi se proteja viaţa!

— Vom examina mâine dimineaţă acest aspect.

— Şi dacă revine până dimineaţă? a protestat el, când am deschis uşa exterioară a apartamentului.

— N-aş crede că poate reveni atât de curând.

— Şi dacă totuşi o s-o facă? Viaţa mea se află în pericol...

— Nu descuiaţi uşa. E simplu.

— Luaţi leafa de pomană! a conchis, trântind uşa în spatele nostru.

Am trecut pe lângă portiera liftului şi ne-am oprit doi-trei metri mai departe, lângă casa scărilor. Apoi ne-am întors şi am privit de-a lungul culoarului slab luminat, spre uşa trântită de amfitrionul nostru.

— Eu, dacă aş fi fost în locul agresorului, as fi tras în Radu chiar în clipa când a ieşit din lift. De ce să-mi las victima să se îndepărteze în semiobscuritate, când, mai înainte, în uşa luminată a liftului, îmi oferise o ţintă excelentă, mi-a şoptit Dan, căscând.

— Luând în vedere îngustimea culoarului, este destul de greu de explicat cum de n-a fost atins Radu de niciun glonte, mai înainte ca acestea să treacă prin uşă... am cugetat, cu un aer voit absent.

— Poate că totuşi există o explicaţie...

— Că nu s-a aflat între armă şi uşa lui, ci îndărătul primei? l-am întrerupt, amuzat.

— Este exclus?

— Nu văd cum ar putea fi susţinută o astfel de posibilitate.

— Întrucât n-avem opinii diferite, hai la culcare! m-a ispitit Dan.

— De acord!... Dar mai întâi trecem puţin pe la Inspectorat.

*

* *

Un sfert de oră mai târziu discutam cu cei doi ofiţeri care făcuseră investigaţia criminalistică în apartamentul lui Radu. Aşa cum remarcasem şi eu, au confirmat că traiectoria descendentă a proiectilelor indica o tragere făcută din apropierea uşii, nu de lângă scară, cum susţinea „victima”. Şi pentru a înlătura dubiile, unul dintre ei a ţinut să precizeze că a prelevat urme de pulbere de pe tabliera uşii apartamentului. Ceea ce demonstra că revolverul a fost utilizat de la o distanţă mai mică de doi metri de aceasta.

— Nu ţi se pare că înscenarea este prea şubredă? m-a consultat Dan.

— Chiar şi cel mai inteligent om poate avea momente de slăbiciune. În ceea ce-l privea pe el, merită să-i acordăm circumstanţe atenuante. Nu se aştepta ca un pârlit de funcţionar al întreprinderii de apă şi canale să-şi bage nasul, atât de curând, în căminul în care-l plasase pe Marinache. Pentru a se pune la adăpost de bănuielile noastre, fireşti după constatarea că Marinache a fost tot o victimă, a regizat mascarada la care ne-a invitat. Dacă nu intra în panică, sunt convins că ne putea servi o înscenare cu mult mai convingătoare.

— Argumentarea dumneavoastră presupune că el ştia despre descoperirea cadavrului lui Marinache. De unde, tovarăşe căpitan? a zis unul dintre tinerii ofiţeri.

— Dacă în drum spre locuinţa lui a ales calea cea mai scurtă, adică Bulevardul Republicii, şi ne-a văzut înghesuiţi în jurul unui canal, a cărui existenţă nu-i putea fi străină, presupun că nu trebuia să fie un gânditor de

talia lui Platon pentru a pricepe că am scos la lumină ceea ce el a pus la păstrare, la întuneric.

— Îl punem sub supraveghere? a întrebat celălalt ofiţer.

— N-ar strica nicio interceptare a convorbirilor telefonice, a completat Dan.

— Ideea nu-i rea, dacă obţinem aprobarea Procuraturii, mi-am dat asentimentul.

— Şi dacă n-o obţinem? s-a interesat Dan.

Am ridicat din umeri:

— Nu ne rămâne decât să ne păstrăm optimismul neştirbit...

— Şi cum ne descurcăm? s-a enervat Dan.

— Continuând cercetările, am făcut-o pe mucalitul.

— Şi semnalarea lui Marinache în oraşul Timişoara? a mai vrut să ştie.

— Există sute de mii de oameni cu semnalmente asemănătoare... Probabil că acesta este şi motivul pentru care identificările de persoane se fac numai prin examinarea desenului impresiunilor papilare.

— Dacă Radu are telefon acasă, iar în fabrica „Pescarul” există suficientă harababură ca un om să dispară o oră fără a se remarca, am putea admite că marinarul ar fi avut cum să ia legătura cu el când a coborât prima dată de pe vas, a remarcat Dan.

— Sigur, cu condiţia să fi existat un consens asupra orei când putea fi căutat. De o zi anumită nu putem discuta, deoarece vasul lui Renard a sosit cu o întârziere de trei zile...

— I-ai văzut aparatul de radio? m-a întrerupt fără menajamente.

Îl văzusem. Era o piesă prea deosebită pentru a nu-mi atrage atenţia.

— Da, Dane. Este foarte posibil ca sosirea lui Renard să-i fi fost comunicată printr-un radio-mesaj cifrat – mi-am dat asentimentul, privindu-mi ceasul.

Era aproape de miezul nopţii. M-am ridicat de pe scaun şi am strâns mâna celor doi criminalişti care ne asistaseră.

Capitolul XV

ALIBIUL

După ce am coborât în holul hotelului şi ne-am băut cafeaua, am ieşit în stradă. Afară era o splendidă dimineaţă de toamnă. Cerul albastru, pătat de câţiva nori albicioşi ce-şi târau lenea fără nicio convingere, şi un soare frumos, dar la fel de mărinimos ca întotdeauna. Îi invidiam generozitatea. Spre deosebire de meseria lui, a mea nu-mi permitea să trec cu vederea ticăloşia unor oameni, care, fără scrupule, încercau să distrugă un echilibru social.

— Cam obosit, dar o plajă bună tot ar ieşi! a încercat Dan să-mi ghicească gândurile, văzând cât de visător privesc spre patronul galaxiei noastre.

— Aş! Nu merită nici două parale... am aruncat, dispreţuitor, precum vulpea din poveste, care neputându-se apropia de strugurii jinduiţi a conchis că sunt acri.

Întâlnind privirea subofiţerului de la volanul maşinii de serviciu, care ne aştepta la rigola trotuarului, în faţa intrării hotelului, m-am apropiat de el şi i-am spus să plece singur şi să ne aştepte la întreprinderea „Pescarul”.

După ce a demarat, l-am luat pe Dan de braţ şi am pornit pe jos, pe sub coroanele teilor cu frunze îngălbenite.

— Ne oprim la Radu? a deschis Dan discuţia.

Am aprobat:

— Se potriveşte cel mai bine în scenariul nostru. Dar îi ştii pe magistraţi... Dacă protagonistul nu se încadrează perfect în text, nu suferă de complexe când trebuie să-l zvârle în capul anchetatorului care l-a înaintat. Mă refer la dosar! m-am simţit obligat să precizez, pentru a nu-şi imagina cumva că ni s-ar putea arunca în cap pseudoinculpatul.

— Pe Vorba şi Marinache se poate admite că i-a putut omorî, deoarece a avut condiţii s-o facă... Pe Renard însă, în niciun caz. Vineri seară, când marinarul a fost ucis la Mamaia, el se afla cu o damă...

— Rămâne de verificat! i-am atras atenţia.

— Mă rog... Să admitem că ai dreptate, s-a decis el, tolerant ca un mare aristocrat. Femeia, la care susţine că se afla, este un martor mincinos. Deci, prezumtiv, am putea accepta că se foloseşte de serviciile ei pentru a para acuzaţia de a-l fi ucis pe Renard...

— Întocmai! Asta-i ipoteza pe care vom merge. Iar dacă considerăm că Radu i-a ucis pe Vorba, Marinache şi Renard...

— E numai o prezumţie! a încercat el să mă tempereze.

— ...Cine altul decât tot el a suprimat şi cea de-a patra victimă, pe Courcel? mi-am continuat raţionamentul, fără să-i iau în considerare obiecţiunea lui. Oare nu s-a utilizat aceeaşi armă în toate omorurile?

— E pe verde! m-a anunţat, coborând de pe trotuar. Nu ţine, şefu! s-a decis, când am ajuns în mijlocul străzii.

— Continuă, l-am îndemnat, odată ajunşi de cealaltă parte a drumului.

— Chiar crezi că trei colegi de-ai lui, plus soţiile acestora şi-ar risca pielea furnizându-i un alibiu pentru momentul uciderii lui Courcel? Doar dacă-i sunt complici... Dar, după cum bine ştii, în afaceri de omor o asociere a doi criminali este destul de rară, iar triplarea acestui număr aduce a business de

tip „Cosa Nostra”, combinaţie care tare n-aş prea crede că poate activa în ţara noastră.

Ceea ce spusese Dan era al naibii de adevărat. Din momentul în care l-am considerat pe Gigi Radu un criminal potenţial, am ştiut că nodul gordian al afacerii este reprezentat de uciderea reprezentantului Interpolului, la o distanţă de trei sute de kilometri de locul unde se afla bănuitul, în compania a şase oameni. Dacă nu reuşeam să demonstrez că alibiul este fals, se impunea concluzia că nu poate fi amestecat nici în comiterea celorlalte trei omoruri anterioare. În consecinţă, ori era nevinovat, ori lucra în strânsă colaborare cu Scaraoţchi? În prima variantă, puteam să spun pardon şi să reiau ancheta de la început, o dată sau de nouă ori, până reuşeam să dibuiesc pe adevăratul asasin. În a doua variantă mă aflam într-o situaţie fără ieşire. Nefiind în relaţii diplomatice cu împărăţia lui Aghiuţă (deşi ar fi trebuit să le stabilesc demult, deoarece mulţi din „clienţii” mei au afirmat că sunt dracul gol), n-aş fi avut nicio şansă să mi se permită continuarea cercetării pe meleagurile spiriduşilor. Deci se excludea orice posibilitate de a stabili un rendez-vous între mâinile criminalului şi o pereche de brăţări din oţel cromat, de prima calitate.

— N-ar fi mai cuminte să ne ocupăm puţin şi de domnul Petre Petre? mi-a sugerat Dan, pe când eu îmi spuneam că dracu n-o fi chiar aşa de negru cum se spune.

— El a înscenat atentatul de la locuinţa lui Gigi Radu?! m-am răstit.

A ridicat din umerii lui largi de jucător de rugby în linia a doua.

— Este singurul punct real în bănuiala noastră că Radu nu-i străin de fărădelegile pe care le anchetăm, a admis el, conciliant.

— Să mai căutăm şi altele... am spus, pe când mă întrebam pe unde aş putea găsi probele care-mi lipseau.

Am făcut restul drumului în tăcere, încercând să fabricăm pe cont propriu o iarbă a fiarelor capabilă să ne scoală din impas.

Înainte de a intra în întreprinderea „Pescarul”, i-am spus lui Dan că sunt de acord cu propunerea lui de a-l lua în colimator pe Petre Petre. În definitiv, dacă tot mă jucam de-a baba-oarba, de ce ar fi trebuit să consider că sosia sergentului George Carter este un îngeraş neprihănit?

*
* *

Primul drum l-am făcut spre biroul Vioricăi.

— Aveţi vreo idee despre un birou liber, unde am putea lucra câteva ore?

În primul moment, am avut impresia că n-am fost auzit. Când am vrut să-mi repet întrebarea, a reuşit să-şi dezlipească ochii de la Dan şi să se uite la mine. Mă aşteptam să fie indispusă, ca orice om deşteptat dintr-un vis frumos, dar, spre satisfacţia mea, mi-a surâs.

— Tovarăşul director Dragomir este plecat la Bucureşti. Dacă doriţi, biroul, lui vă stă la dispoziţie, m-a ispitit, şi mai zâmbitoare, probabil bucuroasă la gândul că-l va putea avea pe colaboratorul meu aproape de ea.

Oferta era atât de generoasă, încât, de teamă să nu se răzgândească, m-am grăbit s-o omologhez.

— Ce părere aţi avea despre o cafea bună? ne-a consultat, după ce ne-am aşezat la masa de şedinţe, alăturată perpendicular biroului din lemn de nuc, al cărui scaun, directorial, deşi vacant, nu m-a tentat. Chestie de modestie.

— Deosebit de bună, dar încă n-a trecut o jumătate de oră de când am mai băut una. Mai târziu însă va fi binevenită, bineînţeles, dacă o să vă mai menţineţi oferta, am refuzat-o temporar.

— De ce mi-aş retrage-o? Ar fi posibil să-mi daţi motive să regret trataţia promisă? s-a decis să cocheteze, din politeţe, şi cu mine.

— Deşi se spune că femeile sunt schimbătoare ca şi vremea, eu am constatat că starea timpului este cu mult mai statornică decât dispoziţia gingaşelor noastre partenere de viaţă... Ba mai mult, evoluţia vremii poate să fie şi prevăzută.

— Misogin? s-a încruntat, contrariată.

— Da. Dar fără să fie o atitudine generalizată. Urăşte numai o singură femeie... Aceea care, vizavi de el, nu-i acordă atenţia pe care şi-ar dori-o! s-a simţit Dan obligat să intervină, probabil gelos că reuşisem să captez în ultimele clipe privirile fetişcanei.

M-am uitat urât la el, aşa cum se uita *chief-detectiv*-ul Clifford la şeriful McCloud, dar nu s-a lăsat impresionat.

În timp ce Viorica a reînceput să-i zâmbească cu complicitate, m-am decis să-mi iau revanşa.

— Aveţi posibilitatea s-o invitaţi aici pe Antonia Igran? am întrebat cu nevinovăţie.

— Pe Antonia? Desigur... a zis, din vârful buzelor şi mi-a întors spatele pentru a se lansa spre secretariat. Când a trecut pragul uşii care despărţea încăperile, a tras-o după ea. Mă aşteptam s-o trântească, dar n-a făcut-o.

— Ai văzut cât de schimbătoare este dispoziţia femeilor? l-am luat drept martor pe Dan, văzând că tăcerea care s-a aşternut risca să se prelungească până la ieşirea mea la pensie.

— Crezi că Doina, gazda răposatului Marinache, ar fi reacţionat altfel dacă mă apucam eu să-i calc pe nervi? m-a mustrat el.

N-am mai replicat nimic, deoarece întrebarea lui mi-a reamintit de King şi, mai ales, de frumoasa lui stăpână. Îi promisesem că-i dau un telefon şi trebuia să mă ţin de cuvânt, de îndată ce reuşeam să descurc iţele afacerii cu care-mi mâncam sufletul. Intenţie ce demonstrează că încă mai speram să rezolv o harababură, care, pentru a fi şi mai impenetrabilă, nu lăsa să se întrevadă niciun mobil. Brusc mi-am amintit că maiorul Ciocârdel îmi rămăsese dator cu un răspuns.

M-am ridicat de pe scaun şi m-am dus lângă măsuţa cu telefoane. Le-am luat pe rând, până l-am nimerit pe cel direct. Am format prefixul şi numărul care mă interesau. Câteva clipe mai târziu, mă conversam cu Fănică Ciocârdel.

— Ei? a întrebat Dan, după ce am închis aparatul.

— Ambasada Franceză, neocupându-se de afacerile Interpolului, nu poate spune cu ce treburi a venit Courcel în România. Comunicând însă sediului organizaţiei soarta avută de emisarul ei, aceasta a rugat ambasada să anunţe Inspectoratul General al Miliţiei că în următoarele două-trei zile va sosi în ţară un alt reprezentant al Interpolului.

— Deci, până la venirea inspectorului, respectiv, tot canci... cum spun cei care cumpără haine vechi, a zâmbit acru Dan.

N-am mai fost nevoit să-i răspund că opinia noastră este comună, deoarece Viorica a deschis uşa.

— A venit doamna Igran. Ne-a anunţat, din nou surâzătoare.

— Rugaţi-o să poftească, i-am zâmbit şi eu, pentru a-i arăta că-i apreciez pozitiv revenirea bunei dispoziţii.

Prietena lui Gigi Radu avea între treizeci şi treizeci şi cinci de ani. Era îmbrăcată cu un blue-jeans şi o bluză albă, cu mâneci scurte, suficient de cambrate pentru a-i pune în valoare un piept frumos şi ferm, şi un corp bine proporţionat, cu forme pline, gen Marilyn Monroe. Figura însă o avea total diferită de cea a răposatului superstar al anilor ’50. Părul negru, cârlionţat, era atât de scurt, încât demonstra cât de departe poate ajunge sacrificiul suratelor noastre pentru a ne fi pe plac. Desigur, mai există o posibilitate: nu-şi masacrase podoaba capilară pentru a fi în pas cu moda, ci, sărmana, tocmai ieşise dintr-o carantină de tifos exantematic. Faţa ovală era marcată de o gură frumos conturată, un nas cu vârful săltat în sus, fără să fie cârn, şi o pereche de ochi mari, negri, care mă examinau cu o curiozitate nedisimulată. Avea o mutrişoară atât de nevinovată, de fetiţă preşcolară, încât, dacă aş fi avut la mine inventarul locotenentului Kojak, un coleg de-al meu din poliţia newyorkeză, n-aş fi ezitat să scot din buzunarul superior al hainei o acadea pe băţ şi să i-o ofer. Întrucât nu-i puteam oferi o bomboană, m-am ridicat în picioare şi i-am oferit un scaun.

— Căpitanul Apostolescu şi locotenentul Simionescu din Brigada omucideri, am spus, în timp ce ea lua loc cu timiditate pe scaunul aşezat, la o distanţă de aproximativ doi metri, de cealaltă parte a mesei.

S-a recomandat şi ea cu un glas tremurat de emoţie şi a înţepenit pe marginea scaunului, cu palmele pe genunchi şi ochii fixaţi pe mine.

— Cu ce vă ocupaţi la serviciul contabilităţii? am luat-o pe departe pentru a-i da timp să se regăsească, deoarece am avut impresia că datorită emotivităţii a uitat şi să mai respire.

— Lucrez la controlul financiar intern, a răspuns, reîncepând spre satisfacţia mea să respire normal.

— Trebuie să fie o muncă grea şi, mai ales, de mare răspundere, am apreciat eu.

— Da, într-adevăr, s-a animat dânsa de-a binelea, la ultima reorganizare ni s-a redus schema şi trebuie să muncesc cât doi pentru a face faţă obligaţiilor de serviciu. Şi vă daţi seama, în probleme financiare, dacă greşeşti, plăteşti.

— Ştiu, e o muncă ce obligă la o atenţie continuă, extenuantă, am dat din cap compătimitor.

După cum mă aşteptam, s-a grăbit să mă aprobe.

— După o muncă atât de tracasantă, în timpul liber trebuie să ştii să te relaxezi, altfel astenia intră fără să mai bată la uşă, a cugetat Dan, aparent fără nicio adresă.

— E greu să mai găseşti timp şi pentru distracţii... a muşcat ea din momeală. Credeţi că de multe ori pot pleca din întreprindere la terminarea programului? Da de unde! Cei puţin de două ori pe săptămână sunt obligată să rămân în continuare şi să lucrez încă câteva ore, până se face noapte de-a binelea. Nu vă spun că săptămâna trecută numai în două zile am putut pleca acasă la ora trei şi jumătate după amiază...

— Aţi lucrat peste program şi vineri? m-am grăbit s-o întreb.

A confirmat prin înclinarea repetată a capului şi a rămas cu privirea în ochii mei, aşteptând, după toate probabilităţile să-mi exprim regretul pentru suferinţele la care este supusă.

Eu însă, ipocritul, în loc să particip la supărarea ei, m-am bucurat în sinea

mea.

— Până la ce oră aţi stat la serviciu vineri? am întrebat, făcând un gest de compasiune, pentru a-i da satisfacţie că particip alături de ea la avatarurile prin care trece.

— Când am plecat, era trecut de ora şapte, mi-a comunicat cu amărăciune.

Deşi aş fi preferat să fi lucrat până la unsprezece noaptea, nu m-am descurajat.

— Probabil că v-aţi dus direct spre casă, am tatonat.

— De unde! A trebuit să dau o raită prin magazine.

Nu e uşor pentru o femeie să aibă serviciu şi să se gospodărească singură.

— Locuiţi singură?

— Da, am o garsonieră foarte cochetă, s-a înviorat, probabil interpretând întrebarea mea cu totul altfel decât am exprimat-o.

— Şi v-aţi culcat devreme? am spus, uitându-mă spre notiţele pe care le lua Dan, pentru a evita apelul pe care-l lansau ochii ei, de altfel foarte frumoşi.

— O femeie tânără nu se culcă prea devreme, m-a informat, surâzându-mi amuzată.

— Aţi avut musafiri? mi-a sărit Dan în ajutor.

S-a uitat contrariată spre colaboratorul meu, apoi, după o scurtă ezitare, a reînceput să zâmbească.

— Da, un vechi prieten. Sper că nu-i interzis, l-a luat ea în tărbacă.

Apreciind că a venit momentul să-mi înlătur timiditatea, am trecut de la menuet la tangoul argentinian, care, spre deosebire de primul dans, oferă posibilitatea strângerii partenerei (nu în braţe, în cazul meu, ci în interogatoriu!).

— După cum cred că aţi aflat deja, noi ne ocupăm cu anchetarea împrejurărilor în care a fost ucis un coleg de-al dumneavoastră. Acesta fiind şi motivul pentru care v-am invitat aici...

— Doar nu vă imaginaţi că am vreun amestec în moartea lui Vorba! s-a grăbit să protesteze, speriată.

Mai întâi am imprimat mâinii drepte o scurtă mişcare de metronom, pentru a o linişti, apoi i-am explicat că meseria noastră ne obligă, în anumite împrejurări, să ne interesăm de modul în care şi-au petrecut timpul persoanele care au cunoscut victima unei agresiuni.

— Deşi este vorba numai de o simplă formalitate, suntem nevoiţi s-o îndeplinim... am continuat, înălţându-mi umerii într-un gest de adânc regret, un regret similar cu acela pe care-l încearcă o pisică după ce a lăsat dintr-o vrabie numai câteva pene (care, după cum se ştie, sunt necomestibile).

Întrucât m-a aprobat, făcând un gest de resemnare, am adăugat persuasiv:

— Vă daţi seama că această rutină ne obligă adesea să atingem probleme gingaşe, de strictă intimitate...

— Să nu dramatizăm, tovarăşe căpitan. Micile secrete la care vă referiţi sunt discutate în mod curent cu preoţii şi medicii, fără ca respectivele confesiuni să fie divulgate, a intervenit Dan, dispreţuitor de parcă am fi navigat pe acelaşi ocean, eu pe o plută din lemn, iar el pe puntea lui „Queen Mary II”

— Da, asta este foarte adevărat... Discreţia este o obligaţie a secretului

profesional, m-am grăbit să fiu de acord cu el pentru a nu scăpa pârtia pe care mi-o servise. În consecinţă, doamna Igran, vă rog să ne spuneţi cum şi cu cine v-aţi petrecut noaptea de vineri – am luat-o repede, deoarece întâmplător cunoşteam proverbul care afirmă că fierul trebuie bătut cât e cald.

— A fost la mine un vechi prieten. Necăsătorit – a adăugat imediat, pentru a fi sigură că n-o confund cu una din alea care sunt capabile să strice casa altei femei.

Am făcut un gest de înţelegere şi am cerut:

— Cum se numeşte?

— Gigi Radu, de altfel şi el lucrează la întreprinderea noastră.

Ar fi fost grozav să fi indicat altă persoană. Din păcate, dorinţele oamenilor se îndeplinesc rar. Nu mi-am pierdut optimismul, deoarece, din prevedere, în ultimele zile n-am mai avut motive să-l car după mine.

— La ce oră a venit la dumneavoastră? a întrebat Dan, cu indiferenţa unei borne kilometrice.

— La ora opt, când am ajuns acasă, el mă aştepta la uşă de câteva minute. I-am explicat că am întârziat la cumpărături şi nu s-a supărat.

— Până la ce oră a rămas la dumneavoastră? şi-a continuat repertoriul Dan.

— Toată noaptea. Dimineaţa m-a adus cu maşina lui la serviciu.

Deşi era clar că alibiul lui Gigi Radu este fără bavură, mi-am spus că, pentru orice eventualitate, n-ar strica să testez un pic şi sinceritatea martorei.

— Sunteţi de mult timp prieteni, doamnă? am întrebat.

— Am fost buni prieteni cândva. Însă în ultimele luni nu ne-am mai văzut... Nici nu mai ştiu de ce ne-am despărţit atunci.

— Înţeleg, înţeleg... Aşa se întâmplă între îndrăgostiţi, o vorbă aruncată în vânt şi, dintr-o ambiţie, tot ce-a fost frumos se năruie, de cele mai multe ori definitiv. S-ar părea că la dumneavoastră încercarea prin care aţi trecut s-a sfârşit totuşi cu bine, am comentat, spre a-i dovedi cât de bine mă pricep la problemele de ordin sentimental.

Modul în care m-a aprobat, privindu-şi mâinile aşezate pe genunchi, m-a îndemnat să insist:

— Din momentul când v-aţi despărţit, şi până vineri seară, a mai fost la dumneavoastră acasă?

A clătinat din cap, continuând să-şi examineze mâinile.

— Foarte amuzant, nu? l-am luat drept martor pe Dan.

— Într-adevăr, n-a ezitat el să-mi dea dreptate, deşi eram convins că nu ştie pe ce picior vreau să dansez.

— Probabil că întâlnindu-vă întâmplător prin întreprindere, n-aţi putut rezista tentaţiei de a-i propune să reluaţi vechea legătură. Femeile fiind cele care ştiu să închidă ochii la greşelile omului iubit, desigur şi datorită constituţiei lor mult mai sensibile, am insinuat, fără să roşesc.

— A nu! a protestat ea, decizându-se să-şi ridice din nou ochii mari şi negri spre mine. Peste principiile mele de mândrie, de demnitate, n-am trecut niciodată. El mi-a dat telefon şi a insistat să ne vedem. Şi nu i-a fost uşor să mă convingă! m-a asigurat cu fermitate.

— Când? Chiar în ziua în care a venit la dumneavoastră?

— Da, m-a chemat prin telefonul interior.

— La ce oră?

— Spre ora trei şi jumătate, a răspuns, după ce m-a examinat câteva clipe, probabil întrebându-se de ce acord importanţă unui aspect atât de banal.

— De vineri, a mai fost la dumneavoastră acasă? am încercat să-i pricep melancolia pe care începuse s-o afişeze după ce am început să vorbim despre vizita făcută de amicul ei.

Ea şi-a clătinat capul, reîncepând să-şi admire mâinile şi genunchii, iar eu am reuşit să pricep cauza care-i deteriorase buna dispoziţie.

— Nici nu aţi mai discutat?

— Am vorbit la telefon şi mi-a explicat că este foarte ocupat... a spus, fără să-şi ridice ochii spre mine.

— Ori este o fire mai uşuratică, ori aţi avut vineri seară o discuţie care putea să nu-i placă.

Când am început să vorbesc, a ridicat capul, şi ochii ei, uşor umeziţi, m-au urmărit cu atenţie.

— Vă înşelaţi – şi-a scuturat capul, după ce am tăcut. Nu fac parte din categoria femeilor care împuie capul unui bărbat cu reproşuri. Se afla la mine pentru a ne distra, nu pentru a ne certa.

— O femeie ca dumneavoastră se întâlneşte foarte rar, am privit-o admirativ, ca să-i fac o plăcere. Probabil că seara a început cu o băutură bună...

M-a aprobat, reîncepând să zâmbească.

— Am început cu un coniac Hennessy pe care-l aveam în casă, şi, când s-a fript carnea pusă pe grătar, am continuat cu Murfatlarul negru pe care l-a adus Gigi.

— Oh, un Hennessy! în faţa unei astfel de butelcuţe, chiar şi mahomedanii pot uita preceptele Coranului. Barem aţi băut un păhărel mai mare? am spus admirativ, făcându-mă că am gura inundată de salivă, precum patrupezii lui Pavlov.

— Cred că da, deoarece m-am grizat destul de repede. Spre ruşinea mea trebuie să vă spun că, uitându-mă la filmul care se dădea la televizor, am şi aţipit puţin. Probabil că asta a fost cauzată şi de faptul că nu sunt obişnuită cu băutura.

— Sau poate chiar şi din cauza oboselii. După o zi de muncă, e oarecum justificat.

— Trebuie să fi contribuit amândouă, altfel nu-mi pot explica cum de am dormit atât de greu. Dacă la sfârşitul emisiunii nu mă trezea Gigi, probabil că rămâneam toată noaptea-n fotoliu.

— Aţi aţipit mult timp în faţa televizorului? am întrebat amuzat.

După cum mă aşteptam, mi-a răspuns negativ, şi eu m-am ridicat de pe scaun şi am condus-o până la uşă.

— Ce facem cu cafeaua? a întrebat Viorica, după plecarea doamnei Igran.

— Ce facem fără ea, dacă v-aţi răzgândit? am glumit, mai bine dispus ca înainte de a fi audiat martora.

— Unu la zero! a zis Dan. când m-am aşezat lângă el.

— Furi pe faţă, ca arbitrii de fotbal! Scorul e trei la zero, am zis, începând, să număr pe degete. Pe Vorba putea să-l ucidă? Da, deci una la mână. Pe Marinache putea să-l ucidă? Da, deci doi la mână. Pe Renard putea să-l ucidă? Da, deci trei...

— Şefu, s-a străduit Dan să mă tempereze ridicând ambele palme spre

mine, ca pe nişte tampoane de vagoane de cale ferată, să nu sărim peste cal! Totul se bazează pe o simplă prezumţie...

— Pe mai multe coincidenţe, şi în meseria noastră acestea au întotdeauna o semnificaţie! între orele două şi trei Renard îi dă un telefon criminalului şi se întâlneşte cu el, iar jumătate de oră mai târziu Radu îşi aminteşte de iubita pe care a abandonat-o de câteva luni, şi insistă s-o vadă. Şi atât de dor i s-a făcut de ea, că de cinci zile s-a dat din nou la fund. Adaugă acum şi somnul care a cuprins-o pe martoră dintr-odată şi vei constata că prezumţia capătă un caracter foarte concret. Îţi aminteşti că am mai avut noi cândva un caz similar?

— Da, criminalul şi-a drogat prietena, i-a luat cheile şi s-a dus să-şi pună în aplicare mârşăvia. Când s-a înapoiat, a sculat-o din fotoliul în care adormise şi a îndemnat-o să vină la culcare, a spus, decizându-se să-mi aprobe raţionamentul.

— Aşa că acum nu ne mai rămâne...

S-a deschis uşa şi am tras fermoarul gurii. A intrat Viorica cu o tavă pe care abureau două ceşti de cafea.

— Sper să vă placă felul în care o prepar, a zis, punându-le la îndemâna noastră şi rămânând lângă noi, în picioare.

— Multe mulţumiri! E grozavă! am apreciat, deşi băusem în viaţa mea altele şi mai bune, fără a mă simţi obligat să le laud.

Deşi se vedea că-i este greu să părăsească încăperea, de parcă ar fi avut picioarele înrădăcinate în pardoseală, fiind fată subţire şi-a dat seama că nu ne aflăm într-o dispoziţie potrivită unei discuţii de salon.

— Mai aveţi nevoie de cineva? a întrebat, înainte de a porni spre uşă.

*
* *

După mai bine de două ore, am terminat cu audierea celor trei persoane care asigurau alibiul lui Gigi Radu pentru momentul uciderii lui Courcel, emisarul Interpolului. Toată priceperea noastră în a prinde cu fofârlica martorii mincinoşi, ori sugestionaţi să susţină ceea ce dorea subiectul interesat, a fost în van. Este adevărat că s-a ridicat de la masa de joc şi a lipsit circa zece minute, dar acest interval de timp nu-i putea permite să străbată trei sute de kilometri (tur-retur) până la Bucureşti, ci numai rezolvarea problemelor pentru care intrase în toaletă.

— Şi totuşi, el este criminalul! am spus cu convingere, imediat după ce am rămas singuri.

Dacă nu l-a putut ucide pe Courcel, e clar că nu el a suprimat celelalte victime! În definitiv, în afara unor bănuieli, ce dovezi de vinovăţie avem că el i-a asasinat pe Vorba, Marinache şi Renard? m-a contrat Dan.

— El i-a asasinat! Numai el a avut posibilitatea s-o facă! Şi dacă i-a suprimat pe primii trei, tot el trebuie să-l fi omorât şi pe Courcel! m-am îndârjit eu. Deşi nu pot pricepe cum a obţinut timpul material pentru a-i face de petrecanie tipului de la Interpol... am completat, simţind că-mi pierd încrederea ca un zepelin hidrogenul, după ce a fost străpuns de un proiectil de antiaeriană.

Liniştea care s-a aşternut era tulburată numai de ţăcănitul maşinii de scris din secretariat. Dan privea absent spre fereastra încăperii, iar eu, încercând să pricep modul în care-mi întoarce criminalul căciula pe cap, mă jucam cu

scrumiera aşezată pe masă, în dreptul meu.

— Prezumţii, prezumţii... Dar avem şi ceva concret! m-am decis, ridicându-mă de la masă şi pornind spre uşa care ne despărţea de Secretariat.

Am rugat-o pe Viorica să ni-l trimită pe Gigi Radu şi am revenit spre masa de şedinţe.

— Înscenarea tentativei de omor făcută asupra lui nu mai este o presupunere. Va trebui să se explice!

— Şi dacă, pus în faţa evidenţei faptelor, va susţine că s-a jucat de-a hoţii şi vardiştii, aşa ca să ne pună la încercare perspicacitatea? Ce facem? Îi aplicăm o amendă contravenţională pentru că şi-a bătut joc de organele de urmărire penală? a aruncat Dan scârbit.

— „Nevinovata” lui farsă a fost făcută exact cu arma crimei! Aşa că va avea multe explicaţii de dat...

Intrarea Vioricăi mi-a tăiat avântul care mă cuprinsese.

— Gigi Radu nu-i la serviciu, m-a anunţat. Vreţi să chem pe altcineva?

Mi-am privit ceasul; mai erau câteva minute până la ora unu.

— Da’ unde-i? a întrebat Dan..

— Astăzi n-a venit la program. Poate că nu s-a simţit bine...

— A anunţat că e bolnav? am zis eu.

— Nu. Dealtfel, colegii lui de la comercial, având nevoie de nişte situaţii pe care le ţine încuiate la el în birou, l-au sunat acasă, însă nu a răspuns nimeni la telefon. Probabil că s-o fi dus la policlinică...

Mi-am încrucişat privirea cu Dan şi, fără să mai fie nevoie să ne împărtăşim gândurile, ne-am părăsit grăbiţi scaunele.

Capitolul XVI

MASCARADĂ?

Nu pot infirma zicala care susţine că toate drumurile duc la Roma, însă sunt gata să dau o declaraţie că în ceea ce mă priveşte, nolens-volens, trebuie să trec mereu prin faţa gării oraşului Constanţa. Când maşina a ajuns la câţiva zeci de metri de ea, a virat la dreapta şi a oprit în faţa imobilului în care fusesem cu o seară înainte. Pe când trânteam portiera, am aruncat o privire circulară în jurul meu. Lumina zilei îmi permitea să văd o stradă liniştită, frunze îngălbenite, parte în teii plantaţi lângă bordura trotuarelor şi parte împrăştiate pe caldarâm. Exceptând patru-cinci puşti, care trăgeau, din dosul unor garduri, cu „winchesterele” mai eficient ca într-un western cu răposatul John Wayne, nici ţipenie de om.

În faţa intrării erau parcate două autoturisme: un Renault 8 vişiniu şi un Fiat 1300 albastru.

După ce liftul ne-a lăsat la etajul trei, am pornit spre partea din dreapta a culoarului şi m-am oprit în faţa apartamentului care mă interesa. În timp ce apăsam pe butonul soneriei, am privit uşa şi n-am fost surprins să constat că cele două găuri circulare din tablieră îşi păstraseră atât forma, cât şi poziţia.

Întrucât nu s-a înghesuit nimeni să ne deschidă uşa, am apăsat din nou pe butonul soneriei, mai insistent. Dar, în afara clopotului soneriei, linişte totală.

— Ieri seară, când l-am vizitat, nu părea bolnav, mi-a şoptit Dan, cu subînţeles.

— În schimb, a priceput că am priceput ce n-ar fi trebuit să pricepem, am răspuns, arătând spre orificiile din uşă.

— Crezi că păsărica şi-a luat zborul?

— Ce altceva pot să cred? Şi dacă aşa stau lucrurile, cu cât obţinem mai repede o certitudine, cu atât mai bine.

— Cum vrei s-o obţii?

— Rugându-te să dai o fuguţă cu maşina şi-mi aduci un procuror şi un lăcătuş.

— Descindere? s-a mirat Dan, începând să apese şi el butonul soneriei.

— Altfel cum vrei să ştim dacă suspectul a spălat putina ori s-a dus numai pe malul mării pentru a încerca să compună nişte metamorfoze mai ceva ca ale lui Ovidiu?

— Când procurorul de serviciu va dori să ştie pentru ce dorim să pătrundem în acest apartament, pot să-i argumentez cu temerea noastră că suspectul ar putea încerca să tulbure somnul de două milenii a poetului latin, chestie de invidie? Adică să invoc prevederile Decretului 153 pentru combaterea huliganismului... m-a luat el peste picior.

Dacă n-aş fi fost realmente îngrijorat de faptul că bănuitul a fugit peste graniţă şi m-a lăsat mofluz, n-aş fi ezitat să-i explic că n-a găsit momentul cel mai potrivit pentru bancuri proaste. Aşa însă, terorizat de formele birocratice ce trebuia să le îndeplinesc pentru punerea sub urmărirea Interpolului şi, ulterior, după capturare, cele de extrădare, n-am reuşit să mă înfurii.

— Îi povesteşti despre bănuielile noastre că a fugit din ţară, şi cu cât avem mai repede o certitudine, cu atât va fi mai uşor să fie capturat. Pentru a fi mai convingător, adaugă şi presupunerea că arma crimei se află în

apartamentul suspectului, l-am sfătuit.

— Şi chiar se află?

— Poate că da... am ridicat din umeri. În orice caz, ca argument merge. Hai, dă-i drumu! Şi vezi să nu vii înapoi şi să-mi povesteşti că nu l-ai putut convinge, l-am avertizat, când s-a decis să plece.

După ce am rămas singur, pentru a nu mă plictisi, am început să sun la uşile apartamentelor de pe palier.

Din cele cinci uşi de pe palier, mi s-a răspuns numai la două din ele. La unul din apartamente, o voce de copil peltic mi-a povestit că n-are voie să deschidă uşa când părinţii lui sunt la „selviţi”, şi n-am încercat să-l conving să încalce consemnul primit. Nu numai pentru că nu vream să subminez autoritatea părinţilor lui, ci, mai ales, pentru că nu simţeam nici o chemare pentru obţinerea unor relaţii din partea unui martor care, după opintelile pe care le făcea, pelticindu-se, nu putea să aibă nici măcar o cincime din vârsta minimă cerută de lege ca să poată da o depoziţie. La celălalt apartament, uşa mi-a fost deschisă de o femeie scundă şi foarte grasă, care trebuie să fi avut o experienţă de pensionară de cel puţin zece ani. Mai înainte de a-mi trânti uşa în nas, înfuriată, mi-a povestit fără complexe că n-o interesează unde sunt şi ce fac vecinii ei.

Tocmai mă pregăteam să plec în căutarea administratorului de bloc, cu speranţa că imobilul este prevăzut cu o astfel de persoană, când uşa liftului s-a deschis pentru a lăsa să iasă un tinerel, suplu şi înalt, până în treizeci de ani, îmbrăcat la patru ace, ca un manechin de prezentare a modei, într-un costum de serie. După el a apărut un tip tuciuriu nevoie mare, de vreo cincizeci de ani, îmbrăcat cu un halat albastru atât de bine pătat cu ulei şi vopsele diverse, încât aducea cu harta fizică a unui continent. În mână ţinea o servietă grea, jerpelită. Plutonul era încheiat de colaboratorul meu.

— Tovarăşul procuror Victor Marin şi căpitanul Apostolescu, a făcut prezentările Dan.

— Mai este nevoie să argumentez necesitatea descinderii? l-am consultat.

— Nu prea-i ortodoxă cererea dumneavoastră, dar ţinând seama de gravitatea cazului, trebuie să-mi asum răspunderea, şi mai cu seamă riscul, a răspuns, întorcându-se spre tipul cu halat şi arătându-i broasca uşii.

În timp ce lăcătuşul a scos din servieta lui un inel din sârmă pe care erau înşirate sute de chei yale şi a început să le probeze pe rând în broască, procurorul s-a informat:

— Şi dacă nu găsim nici arma pe care o căutaţi şi nici urmele unei plecări precipitate, cum m-a informat colegul dumneavoastră că vă aşteptaţi?

— Încuiem uşa la loc şi lipim pe ea o citaţie. În orice caz, am arătat spre orificiile făcute de gloanţe în uşă, pentru încercarea de inducere în eroare a organelor de urmărire penală, am dreptul să-l reţin şi să-l cercetez douăzeci şi patru de ore la sediul Inspectoratului Miliţiei.

— Asta ar exclude posibilitatea de a ne da în judecată pentru violarea domiciliului? a vrut să mai ştie, parcă părându-i rău că s-a amestecat într-o afacere atât de luşe[3].

— Fiţi liniştit. Nu-i vorba de un cetăţean onest...

— E-n regulă! m-a întrerupt lăcătuşul, apăsând pe clanţă şi deschizând uşa larg.

---

[3] *Luş* – Saşiu (n.gc)

La timp a făcut-o. Dacă se mai moşmondea un pic, sunt convins că procurorul şi-ar fi retras autorizaţia de pătrundere în apartament.

— Mai aveţi nevoie de mine? a vrut să ştie lăcătuşul.

— Nu, mulţumesc.

— Atunci vă rog să-mi semnaţi aici... a zis, întinzându-mi un chitanţier. Ştiţi, cooperativa noastră colaborează cu plăcere cu dumneavoastră, dar munca-i pe bani...

— Nu-i prea mult patruzeci de lei? m-am făcut eu că ezit să-i semnez.

— Tarif legal, tovarăşu! Drumul până aici, timpul pierdut cu deschiderea uşii... Adăugaţi şi materialul consumat, că doar vă las şi cheia pe care am potrivit-o...

— Bine, bine. Lasă cheia în broască şi la revedere!

I-am întors spatele şi, nerăbdător, am împins uşa.

În stânga şi în dreapta culoarului se aflau două uşi, probabil că una ducea la baie şi cealaltă la bucătărie, ori invers. În faţă, glasvandul cu cele două orificii cu marginile dantelate era închis. L-am deschis şi am privit living-room-ul. Arăta la fel ca ieri seară, inclusiv cele două grămăjoare de moloz de sub găurile făcute de proiectile în zid. Pe peretele din dreapta, lângă combina radio-televizorului se afla o uşă. Dacă ieri seară îmi concentrasem atenţia asupra aşa-zisei tentative de omor, acum mă interesa întreaga locuinţă. Presupunând că îndărătul uşii se află dormitorul, n-am ezitat să mă îndrept spre ea. Era întredeschisă cam de-o palmă şi am împins-o la perete cu degetul. Am văzut o cameră de aproximativ douăzeci de metri, pătraţi. În stânga se aflau nişte ferestre mari, prin care se zăreau coroanele unor plopi cu frunzele îngălbenite. Lângă peretele opus, un garderob triplu cu furnir de mahon, cu uşile lăsate larg deschise. În compartimentul de haine, n-am remarcat umeraşe fără costume. Acesta nu era totuşi un criteriu pentru excluderea posibilităţii fugii suspectului. Numai când pleci legal, cu paşaport, ai timp să-ţi pregăteşti şi garderoba. În mijlocul încăperii, o masă joasă şi două fotolii, cu spătarele sprijinite de rama patului. Acesta, instalat lângă zidul din faţa uşii de unde examinam încăperea, era pentru două persoane, cu două noptiere la căpătâi, lângă perete, şi avea acelaşi furnir ca şifonierul şi măsuţa cu fotolii. Plapuma aruncată oarecum la întâmplare peste aşternutul în dezordine, ca după o deşteptare precipitată. Pe noptiera din stânga era zvârlită o bluză de pijama, de culoarea vişinei putrede. Am păşit pe covorul pluşat de culoarea cafelei cu lapte şi arabescuri maro şi m-am apropiat de pat, prin partea dreaptă.

— Dane, criminalistica şi medicul legist! am ordonat, fără să întorc capul.

În timp ce colaboratorul meu pornise spre living-room, unde se afla un post telefonic, am continuat să privesc patul.

Plapuma urca până la abdomen, pieptul musculos şi păros fiind dezvelit.

Capul se afla în golul dintre cele două perne. Bărbia şi nasul erau îndreptate spre tavan. Partea inferioară a frunţii, arcadele şi ochii lipseau. Probabil că se metamorfozaseră în noroiul care inundase perna din stânga. Mâna dreaptă, cu cotul îndoit, strângea un revolver gros, cu butoi lung şi ţeava foarte scurtă, pe care era înşurubat un dispozitiv de amortizare a zgomotului.

Când Dan a revenit în cameră, procurorul, parcă în acea clipă deşteptat dintr-un coşmar pe care încă nu-l putea defini ca fiind vis sau aievea, a bâiguit:

— E îngrozitor… Ce-a păţit?

M-am întors spre el. Era livid, ochii măriţi de spaimă şi respiraţia neregulată. Acum, când îl priveam mai bine la lumina ce venea prin ferestre, eram convins că nu poate avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani.

— Nou în meserie? l-am întrebat, cu blândeţea celui care-şi aminteşte că în urmă cu cincisprezece ani, când a început să se ocupe de diferitele aspecte sub care se poate înfăţişa moartea violentă, era la fel de zdruncinat la vederea unui cadavru.

— Sunt stagiar… a reuşit să articuleze cu dificultate.

— Nu-i nimic! O să vă obişnuiţi, cu timpul.

— N-am să reuşesc niciodată…

Am ridicat din umeri.

— Studenţii din primii doi ani ai Facultăţii de medicină leşină sau vomează când asistă la disecţii, ulterior mulţi dintre ei ajung chiar medici legişti.

În timp ce el îmi răspundea printr-un gest de scepticism, Dan s-a declanşat:

— Ai avut dreptate, şefu! Şi-a dat seama că a pierdut partida şi a ales calea sinuciderii. În sfârşit, am scăpat de pacostea asta de caz! a oftat cu satisfacţie.

Am clătinat capul, nemulţumit:

— Patru oameni ucişi şi un al cincilea sinucis nu înseamnă caz rezolvat. Dacă puneam mâna pe asasin, în viaţă, ne-ar fi povestit el care i-a fost jocul. Aşa… va trebui să aflăm noi. Şi asta nu va fi o treabă uşoară, deoarece protagoniştii afacerii nu mai sunt în stare să ne furnizeze explicaţiile de care avem nevoie.

Dan, vădit indispus de afirmaţia mea, m-a aprobat în tăcere.

Tocmai vream să-l întreb ce naiba fac oamenii pe care l-am, rugat să-i cheme, când soneria a început să ţârâie ca pe un distrugător atacat prin surprindere de aviaţia inamică.

Când Dan, pe post de ghid, a revenit în dormitor, era însoţit în şir indian de medicul legist şi patru ofiţeri de la criminalistică.

După ce fotograful şi-a făcut numărul, fixând pe peliculă victima aşa cum o găsisem la intrarea în cameră, am privit spre medic.

— Acum e rândul dumneavoastră, l-am invitat, trăgând plapuma peste picioarele sinucigaşului şi lăsând-o să cadă pe fotoliile aşezate lângă pat.

De la jumătate în jos, mortul avea pe el pantalonii de la pijama, garnitură la bluza aruncată pe noptieră.

— Încălzindu-se la ideea că trebuie să se sinucidă, şi-a scos bluza, a comentat Dan, probabil glumind.

Aş fi putut să-i răspund că fiind un tip ordonat, victima n-a vrut să şi-o păteze, dar m-am abţinut pentru că nu aveam nici o chemare pentru bancuri.

— Ei, doctore? l-am zorit pe medic, care se distra ridicând şi lăsând să cadă braţul stâng al victimei.

— După rigiditatea cadaverică, decesul s-a instalat în urmă cu douăsprezece – douăzeci şi patru de ore. După necropsie am să pot furniza date mai precise.

Întrucât plecasem de la victimă în jurul orei unsprezece noaptea, trebuia să consider că sinuciderea a fost comisă o oră sau două mai târziu.

— În ceea ce priveşte cauza morţii, mai aveţi nevoie de avizul meu?

Am clătinat capul.

— Tovarăşe căpitan! m-a strigat cel mai tinerel dintre ofiţerii criminalişti, care luase cu câteva minute mai înainte arma din mâna victimei şi plecase cu ea în cealaltă cameră s-o examineze prin prisma meseriei lui.

— Ceva care nu se învârteşte rotund? l-am întrebat din pragul uşii.

A ridicat din umeri:

— Pe armă sunt numai impresiunile papilare ale victimei...

— Şi te aşteptai să le găseşti pe ale mele?

Nu mi-a lăsat impresia că mi-a gustat umorul.

— Vă raportez că se relevă numai un singur rând.

— Atât? am zis intrigat.

— Atât, a confirmat.

— Fără suprapuneri?

— Fără, tovarăşe căpitan, m-a anunţat cu convingere.

— Numai pe patul armei şi trăgaci? am mai întrebat.

A confirmat.

— Hait! a aruncat Dan de la spatele meu.

— Nu hait, ci haide! am mârâit, întorcându-mă şi revenind în dormitor.

Fotograful continua să filmeze victima din unghiuri diferite, mai abitir ca un operator de la Hollywood. Ceilalţi doi ofiţeri munceau din greu, privindu-şi colegul cum se străduieşte să pună mâna pe un premiu Oscar pentru cameraman.

— Aveţi parafină? i-am întrebat pe asistenţii „operatorului”.

— Da, tovarăşe căpitan, a zis unul dintre ei.

— Fă-i o probă, am spus arătând spre mâna în care victima ţinuse arma. Când a terminat – am continuat către al doilea criminalist – amprentează-i victimei ambele mâini!

— De ce mai pierdem vremea degeaba? Treaba asta se face oricum, la noi, înainte de necropsie! a protestat medicul.

I-am făcut semn să aibă răbdare şi am părăsit camera. Când am ajuns în vestibul, am deschis uşa din dreapta. Am văzut o bucătărie şi m-am îndreptat spre uşa opusă. După ce am aprins lumina, am privit camera de baie. Am intrat şi m-am apropiat de poliţa de sticlă de deasupra lavaboului. M-am uitat la obiectele puse pe ea şi, fără să întorc capul, am zis:

— Dane, spune tipului care s-a ocupat de revolver să-şi ia trusa şi să poftească aici!

Când l-a adus, i-am arătat paharul de pe poliţă:

— În primul rând, ridici impresiunile de pe el. Când termini, te ocupi şi de celelalte urme, am arătat spre robineţi şi rama căzii de baie.

Nu cred că l-a bucurat ordinul meu, dar s-a abţinut s-o spună. Probabil că, deşi tinerel, avea suficientă experienţă pentru a şti că nu-i sănătos să-ţi contrazici superiorii.

— Am terminat, m-a anunţat dactiloscopistul, când am revenit în dormitor, arătându-mi placa pe care ridicase impresiunile victimei.

— Grozav! Dă fuguţa în baie, unde-i colegul dumitale, şi verificaţi pozitivarea! Ce spune pelicula de parafină? m-am adresat celuilalt ofiţer.

— Apar urme de pulbere, a raportat scurt.

Am rămas paf.

— Te aşteptai să-l fi lichidat altcineva? a încercat Dan să înţeleagă de ce par atât de mirat.

— Dacă pe armă s-a găsit un singur rând de impresiuni, şi acelea fără suprapuneri, se impune concluzia că înainte de folosire a fost ştearsă cu o cârpă, cu multă grijă. Şi un sinucigaş, în mod firesc, se gândeşte la cu totul altceva când s-a decis să-şi zboare creierii...

— Parafina indică fără echivoc că propria lui mână a apăsat pe trăgaci... Anomalia care vă intrigă s-ar putea explica prin însăşi starea psihologică a sinucigaşului, care-l determină să întreprindă acţiuni reflexe, subconştiente, a intervenit medicul legist, cu autoritatea profesiei lui.

— Aşa cum e adevărat că sinucigaşii sunt nişte indivizi suficient de trăsniţi pentru a îmbolnăvi de ficat organele de anchetă, regizându-şi autosuprimarea astfel încât să treacă drept un omor, este tot atât de adevărat că şi unii criminali se străduiesc să dea unui asasinat o aparenţă convingătoare de suicid, a grăit Dan, ca la carte.

Doctorul n-a mai avut timp să-i spună că teoria-i teorie, iar faptele-s fapte, deoarece a apărut dactiloscopistul pe care-l expediasem la baie.

— Tovarăşe căpitan – m-a anunţat – amprentele victimei coincid cu cele de pe paharul de apă de deasupra lavoarului. Mai sunt însă şi altele, fără corespondent. Să le ridicăm?

— Da, cu multă atenţie. De altfel, cam cu aşa ceva l-am rugat pe colegul dumitale să se ocupe.

— Ne-am spus că, după identificarea victimei, nu mai este necesar... a încercat el să bată în retragere, diplomatic.

— E bine că v-aţi gândit la această posibilitate. Acum gândiţi-vă că am nevoie de toate impresiunile digitale care diferă de cele ale stăpânului apartamentului, i-am cerut în glumă, dar el a priceput că vorbesc serios...

— Credeţi că este o mistificare? şi-a recăpătat graiul procurorul, care, după intrarea medicului legist şi a criminaliştilor în cameră, se retrăsese în colţul cel mai îndepărtat al încăperii şi asistase tăcut ca un sfinx la cercetările noastre de rutină.

— Nu înţeleg întrebarea, am recunoscut, fără să mă ruşinez.

— V-aţi imaginat că s-a făcut o substituire de persoană? Că victima ar putea să fie altcineva decât locatarul apartamentului? şi-a precizat întrebarea tânărul procuror.

— Trebuie să vă mărturisesc că exact la această posibilitate m-am gândit. Chiar din primul moment. Oare puteam să nu iau în considerare o astfel de ipoteză, când, după starea în care i se află fizionomia, victima ar fi putut fi oricine?

— Şi care este concluzia la care aţi ajuns? a vrut să ştie.

— Întrucât amprentele ridicate de pe obiectele intime ale locatarului coincid cu ale victimei, putem considera că într-adevăr avem de-a face cu Gigi Radu, adică persoana pe care intenţionam s-o punem sub acuzaţia de a fi ucis patru persoane.

Când procurorul a vrut să vorbească, medicul legist i-a tăiat macaroana, înfuriat:

— Pe mine nu mă interesează raţionamentele pe care le faceţi! Am şi alte probleme de rezolvat. Vă rog să-mi daţi autorizaţia să ridic cadavrul, a încheiat, cu ochii la procuror.

— De acord, tovarăşe căpitan? m-a consultat solicitatul.

— Ambulanţa este jos? m-am adresat doctorului.

— Sigur, de două ore! A venit odată cu mine...

— În interesul anchetei, încă nu putem deplasa victima. Ambulanţa să rămână în stradă, şi când va fi cazul îi vom chema noi pe brancardieri. Dumneavoastră n-aveţi de ce să vă mai pierdeţi vremea p-aici. Dacă n-aveţi cu ce să vă deplasaţi, cereţi uneia din maşinile noastre de serviciu care aşteaptă la intrare să vă ducă unde doriţi.

Mai întâi s-a încruntat, apoi, dându-şi seama că nu-l iau peste picior, a întrebat pe un ton voit amical:

— Căpitane, eu lucrez de peste două decenii cu anchetatorii şi m-am obişnuit să ghicesc ce le poate trece prin cap într-un astfel de caz. Cu dumneata însă nu mi-a mers. Şi nu din vina mea, ci a modului confuz în care conduci investigaţia. Lucrezi de curând în branşă?

Am clătinat capul pentru a-l asigura de contrariul. Era un om simpatic. Avea o mutrişoară a la Marin Moraru. Figura îi era atât de imobilă, de inexpresivă, încât dacă n-ar fi clipit din când în când, aş fi putut crede că privesc pe unul din pensionarii galeriei figurilor de ceară Grevin, din Paris.

— Atunci cum este posibil să te mai gândeşti la un omor, a arătat el spre patul unde zăcea victima, când pelicula de parafină arată că sinucigaşul a mânuit arma?

Dacă asta nu-i plăcuse doctorului, era în regulă. Nici mie nu-mi plăcuse, la început. Ulterior, apelând la serviciul meningelor, am văzut lucrurile altfel.

— Doctore, în cazul nostru, proba cu parafină nu-i concludentă.

A făcut ochii mari, de parcă m-ar fi auzit susţinând teoria geocentristă de pe vremea Inchiziţiei.

— Ştim în mod sigur că victima a mai tras cu arma în ultimele douăzeci şi patru de ore. Astfel, urmele de pulbere relevate de pe mâna ei nu sunt cauzate, în mod obligatoriu, de suicid. Deci posibilitatea unui act criminal nu poate fi exclusă. Mai cu seamă atunci când impresiunile lăsate pe armă indică, ca certă, o astfel de posibilitate.

— Asta e cu totul altceva – s-a decis el să-mi zâmbească.

— Şi acum ce intenţionaţi să întreprindeţi? a întrebat procurorul, după plecarea legistului.

— Cu aprobarea dumneavoastră, să ne străduim să-l dibuim pe individul care a închis gura victimei.

— Probabil un complice, a intervenit Dan. Acum s-ar părea că există o explicaţie pentru alibiul prezentat de Gigi Radu când a fost ucis, la Bucureşti, inspectorul de la Interpol. S-a lucrat ca în cursa cu ştafetă... Aceeaşi armă folosită de doi criminali.

Am aprobat:

— Iar când unul s-a compromis, celălalt a preferat să închidă gura complicelui care-l putea băga în cofă.

Procurorul a ridicat din umeri şi mi-a spus că, întrucât eu am mai multă experienţă în meserie, îmi lasă libertatea să acţionez cum cred eu că este mai bine. A mai adăugat, cu mult bun-simţ pentru un stagiar, că întrucât el nu mă poate ajuta, preferă să se întoarcă la Procuratură pentru a-şi vedea de alte probleme, la care se pricepe.

L-am asigurat că îl voi ţine la curent cu mersul anchetei şi, în sfârşit, terenul de vânătoare a rămas în exclusivitate pe mâna miliţiei.

După ce am strâns în living-room toate forţele pe care le aveam în subordine, am trecut la organizarea cercetării.

— Acum, pentru că suntem membrii aceleiaşi familii, să ne apucăm de

spălatul rufelor. Dumneata – m-am adresat fotografului, ţi-ai terminat misiunea şi te întorci la inspectorat. Dar nu cu mâna goală. Vei duce la cazierul judiciar impresiunile papilare ridicate de colegii dumitale. Nu se ştie niciodată de unde sare iepurele... Poate dăm de vreo persoană cu cazier.

Ascultător, şi-a luat „marfa” şi a plecat.

— Care din voi se pricepe la descoperirea urmelor? m-am adresat celor trei ofiţeri care rămăseseră cu mine şi Dan.

— Eu, a spus cel care se ocupase de revolver, şi, ulterior, de ridicarea amprentelor din baie.

— Dane, împreună cu dânşii – am arătat spre ceilalţi doi ofiţeri –, începi cercetarea în exterior pentru a încerca să obţii tot ce se poate obţine despre victimă. Vă împărţiţi între voi sectoarele şi audiaţi toate persoanele pe care le găsiţi acasă. Trebuie să obţineţi informaţii despre cei care-l vizitau. În mod special, mă interesează dacă azi-noapte, după ora zece şi jumătate, au fost văzute persoane străine de imobil. În caz afirmativ, semnalmentele. La treabă! Şi dacă se poate repede.

În timp ce Dan şi însoţitorii lui se îndreptau spre vestibul, eu şi ofiţerul pe care-l reţinusem am intrat în dormitor.

Ne-am oprit lângă pat şi l-am privit. Firesc, victima nu profitase de absenţa noastră pentru a spăla putina. La fel şi cearşaful de pat. Continua să fie răsucit, boţit şi adunat spre mijlocul somierei.

Printr-o mişcare circulară a degetului indicator am arătat spre şliţul deschis al pantalonului de pijama şi spre bluza acestuia, aruncată pe noptiera din stânga.

— Îmi dau solda pe o lună dacă ultimul vizitator n-a fost o femeie.

— La această posibilitate m-am gândit şi eu tovarăşe căpitan. Probabil că agresiunea s-a comis în momentul când victima se relaxa, după terminarea „show”-ului, m-a aprobat ofiţerul criminalist.

— Perfect! Lupa în mână şi relevarea a tot ce poate conduce la identificarea femeii! l-am îndemnat.

Pentru a nu-l stingheri, şi mai ales pentru a nu-mi pierde timpul, am trecut în cealaltă cameră şi m-am apucat de o percheziţie sistematică. Într-un sertar al bibliotecii am dat peste două cutii, din carton, cu cartuşe. Pe una scria: „50 Extra Cartridges, Calibre 45” şi era nedesfăcută. Pe a doua scria acelaşi lucru, dar lipseau douăsprezece cartuşe. Am luat de pe masă revolverul găsit în mâna victimei, am lăsat butoiaşul să gliseze în exterior şi i-am privit încărcătura. Şase cartuşe din care numai unul utilizat. Am socotit pe degete: patru trase în Vorba, Marinache, Renard şi Courcel, două trase de Gigi Radu în propria sa uşă şi al şaptelea utilizat la „sinucidere”. Plus cele cinci cartuşe intacte: socoteală cinstită, inventar cinstit!

Am continuat să cotrobăi prin încăpere, însă n-am mai dibuit nimic interesant. Când am vrut să-mi continui cercetarea în bucătărie, am fost chemat de ofiţerul criminalist în dormitor.

Ţinea ceva într-o pensetă. M-am apropiat şi i-am privit captura. Era un fir de păr blond-cenuşiu, lung de aproximativ patruzeci de centimetri.

— Perechea lui am găsit-o în baie, încurcată într-o perie de cap, a zis el.

— Amprente digitale?

— Da.

— Le-ai trimis la cazier?

— Bineînţeles. Chiar vream să vă raportez că urmele găsite atât pe coada

periei, cât şi multe din cele ridicate de pe rama căzii de baie indicau degete mici: de copil, sau... a arătat firul de păr pe care-l ţinea în pensetă.

Mai ai de căutat ceva în această cameră?

A răspuns negativ şi l-am chemat să participe la percheziţia din bucătărie şi baie. Operaţiunea s-a terminat cu concluzia că ne-am pierdut degeaba aproape zece minute. Revenind în living-room, mă gândeam cu nostalgie la frigiderul din bucătărie, încărcat cu toate bunătăţile, inclusiv câteva sticle de bere, şi la stomacul meu mai gol decât cutia de rezonanţă a unui violoncel. Deşi era aproape de ora şase după-amiază, niciun semn nu mă lăsa încă să cred că i-aş putea acorda prea curând altceva decât mila mea. Şi o merita cu prisosinţă.

I-am cerut ofiţerului să ducă la laborator firele de păr găsite pentru a se stabili culoarea lor naturală. De asemenea, l-am rugat să-i trimită sus pe brancardieri, care aşteptau în stradă. Nu mai aveam nevoie de serviciile lui Gigi Radu. Cert, nici el de ale mele.

Când brancardierii se străduiau să scoată targa din casă, fără să piardă pe drum victima, s-a înapoiat din misiune primul cercetaş.

— Ei? l-am luat repede în primire.

— Vecinii cu care am discutat n-au văzut azi-noapte nicio persoană străină prin imobil. În ceea ce priveşte vizitatorii victimei: bărbaţi şi femei, în număr restrâns. N-au putut furniza semnalmente.

I-am mulţumit pentru substanţialele informaţii culese şi l-am trimis la inspectorat. N-a insistat să mai rămână. Probabil şi el era înfometat.

Curând şi-au făcut apariţia Dan şi celălalt ofiţer. Ambii au raportat o situaţie similară cu cea constatată de colegul pe care l-au precedat. Victima trăia relativ retras. Totuşi au aflat şi ceva care se corobora cu constatarea ce-o făcusem în lipsa lor. Doi vecini văzuseră de câteva ori prin imobil o femeie de statură potrivită, bine făcută, îmbrăcată cu mult gust. Avea un păr lung, blond-cenuşiu, şi purta ochelari de soare cu lentile mari, fie că era zi, fie că era noapte.

— Femeia de serviciu susţine că respectiva doamnă vine de mai bine de cinci ani în bloc şi că ar fi văzut-o de mai multe ori intrând, imaginează-ţi, chiar în apartamentul lui Radu! a completat Dan.

Le-am povestit despre cele două fire de păr găsite în apartament.

— Se coroborează cum nu se poate mai bine! a remarcat Dan.

— De când nu mai sunt la modă mustăţile şi bărbile false, ochelarii cu lentile mari şi fumurii pot constitui un mijloc eficient pentru asigurarea anonimatului unei persoane care şi-l doreşte... am apreciat.

— Oare ce motive îl îndeamnă pe un anonim să-şi dorească să fie şi mai anonim? m-a luat Dan cu binişorul, ca un părinte care vrea să verifice dacă fiul lui, student în ultimul an la Facultatea de matematică, a reuşit să afle cât fac doi şi cu doi.

Nu merita să-i mai răspund, aşa că m-am adresat dactiloscopistului, arătând revolverul şi cele două cutii cu muniţii:

— Le duci la balistică. Să verifice dacă gloanţele culese din victime au fost trase cu această armă.

— Mai ai dubii? s-a mirat Dan.

— Nu. Dar regula-i regulă! Acum să sigilăm apartamentul şi să ne evacuăm! am decis.

Capitolul XVII

TRAVESTIRE?

Bineînţeles că primul drum făcut de îndată ce am ieşit din imobil ne-a dus direct în cel mai apropiat restaurant. După ce am terminat de mâncat, ne-am privit cu infinit mai multă simpatie decât la părăsirea apartamentului lui Gigi Radu. Aş putea spune, chiar dacă exagerez niţel, că viaţa parcă începuse să capete o tentă mai roză.

— De unde o scoatem pe blondă? a pus Dan degetul pe rană.

— Întrucât era combinată de câţiva ani cu Radu, poate că n-o să fie greu s-o găsim în anturajul lui. M-am arătat eu încrezător.

— Posibil... Cu condiţia să putem stabili anturajul... a apreciat el, afişând un optimism precar, în timp ce se juca cu bricheta.

— Dacă ar fi făcut parte din categoria femeilor care vizitează locuinţa unui bărbat o singură dată... şi la revedere, în mod sigur n-am fi avut nicio şansă s-o dibuim... Situaţia fiind însă diferită, vom începe prin a discuta cu colegii de întreprindere a lui Radu. Ajungem astfel la prietenii lui, şi aşa mai departe.

A sorbit din cafea, fără să facă vreun comentariu.

I-am urmat exemplul. Cafeaua era foarte proastă. Dezgustat, am îndepărtat-o demonstrativ.

— Prietena noastră, Viorica...

— A mea, nu a noastră! m-a întrerupt, pentru a sublinia că în probleme personale nu admite socializare.

— Mă rog... am făcut un gest de toleranţă. M-am referit la tovarăşa secretară de la întreprinderea „Pescarul”. Ştii cumva dacă posedă o pereche de ochelari, cu lentile mari şi fumurii, de soare?

A renunţat să se mai joace cu bricheta şi, privindu-mă încruntat pe sub arcade, a zis cu asprime:

— Nu văd legătura!

— Mă miră. A lucrat împreună cu Radu şi are părul lung, blond-cenuşiu, am spus, cu nonşalanţă.

— Şi Doina are un păr similar...

Care Doina? m-am făcut că plouă.

— Ştii bine! Gazda răposatului Marinache...

— Aha, ai vrut să spui doamna Alexandru... m-am grăbit să-mi iau revanşa.

— Întocmai! Şi ea se încadrează în semnalmentele vizitatoarei lui Radu, mi-a trântit-o cu operativitate în nas.

— Semnalmentele s-ar putea să-i fie comune, că doar este o femeie deosebit de frumoasă, dar nu rezultă de nicăieri că îl cunoştea pe „sinucigaş”.

— Aş! a exclamat dispreţuitor. Dacă-l cunoştea pe Vorba, care a fost coleg cu Marinache, de ce nu l-ar fi cunoscut şi pe Radu?

— Chelner! Socoteala te rog – am profitat de faptul că respectivul tocmai naviga moţăind pe lângă masa noastră.

Pe când ospătarul îşi aduna cifrele pe un carnet soios, mi-am spus plictisit că domnului Dan Simionescu i se atrofiase complet simţul umorului. E adevărat că nici pe mine nu m-a prea înghesuit în ultimele zile o înclinare

deosebită către haz, dar m-am străduit să n-o arăt. Aşa cum fac şefii când vor să păstreze moralul subalternilor la o cotă acceptabilă.

*
* *

La ora nouă seara mă aflam la inspectorat împreuna cu criminaliştii care participaseră la cercetarea locuinţei lui Gigi Radu.

— Ei, să auzim ce-a ieşit, i-am îndemnat eu. Mai întâi raportul balistic?

— Arma găsită în mâna victimei a mai fost folosită pentru uciderea a încă patru persoane... a spus unul din ofiţeri, scoţând un notes şi pregătindu-se să citească numele respectivelor victime.

— Cunoaştem, l-am întrerupt. Raportul dactiloscopic?

— Amprentele relevate din apartament nu sunt înregistrate la Evidenţa judiciară.

M-am uitat spre ofiţerul care se ocupase de firele de păr ridicate din apartamentul lui Radu.

— Cum e? l-am îndemnat.

— Firele provin dintr-o perucă din nailon, a ridicat el din umeri, parcă vrând să spună că nu-i vina lui dacă femeile recurg la un asemenea artificiu.

Deşi precizarea laboratorului nu m-a surprins, trebuie să mărturisesc că m-a indispus. Aş fi preferat ca în locul confirmării prezumţiilor mele să obţin semnalmentele reale ale femeii care-l vizitase pe Gigi Radu azi-noapte.

— Părul Vioricăi este natural, a ţinut Dan, satisfăcut, să mă informeze, după ce am părăsit inspectoratul.

— Ai ajuns atât de departe cu cercetarea „cazului”? m-am prefăcut mirat.

— Nu trebuie neapărat să pui mâna pentru a-ţi da seama că...

L-am întrerupt, încreţindu-mi nasul dispreţuitor:

— Până nu faci tuşeul unei stofe, nu poţi să-ţi dai seama dacă e confecţionată din lână, fir sintetic sau celofibră.

— Podoaba capilară a Doinei coincide ca vechime cu vârsta ei? a contraatacat Dan, sarcastic.

— Habar n-am.

— Chiar te gândeşti cu seriozitate la Viorica? a întrebat, împreunându-şi sprâncenele până a format între el, deasupra rădăcinii nasului, o cută adâncă.

— E o întrebare pe care mi-ar fi plăcut să n-o formulezi. Oare n-ai remarcat chiar tu (cu o clarviziune care, mărturisesc, m-a surprins!) că de anonimat au nevoie numai persoanele care nu sunt anonime?

După felul în care m-a privit, clipind cu repetiţie, am înţeles că n-a înţeles ceea ce mie mi se părea uşor de înţeles.

— Atât Doina, cât şi Viorica, nefiind căsătorite, n-aveau motive să se facă de nerecunoscut atunci când se duc la un bărbat acasă. Pricepi? Femeia de care avem nevoie trebuie să fie măritată, ori (eu ştiu?) poate o figură publică. Cum ar fi o actriţă, o sportivă sau cam aşa ceva. Totuşi, mi se pare mai plauzibilă prima variantă. Aceea a unei femei căsătorite.

— Deci o soţie adulteră. Asta pricep, deoarece, din câte am auzit, istoria omenirii a mai consemnat vreo două-trei cazuri de infidelitate între soţi. Poate patru, dar nu mai multe! a zis glumind şi a continuat: Totuşi, motivul care a împins amanta lui Radu până la deghizare nu-l pricep...

Deşi ajunsesem în faţa hotelului, am continuat discuţia lângă intrare, pe

trotuar.

— Aici este tot clenciul. Când o femeie începe să calce pe alături se teme de consecinţe. Înfricoşată de ideea că ar putea fi văzută, este în stare să treacă prin faţa locuinţei unde este aşteptată de mai multe ori, până îşi spune: „Fie ce-o fi!”, şi intră. Făcând mai multe „vizite”, se instalează sfânta rutină. Constatând că Pământul nu numai că nu s-a oprit în loc, dar îşi păstrează chiar şi sensul de rotaţie, trage concluzia că precauţiile anterioare sunt lipsite de obiect şi renunţă la ele. În cazul nostru, vizitatoarea lui Radu procedează anacronic. După mai bine de cinci ani, cum ţi-a declarat femeia de serviciu, continuă să se ascundă îndărătul unor ochelari şi a unei peruci. De ce?

— N-o fi cumva un bărbat în travesti? s-a întrebat Dan.

— Nu. Ţinuta victimei şi aspectul aşternutului exclud o astfel de posibilitate.

— Pe vremea când lucram la „Mondenă”, am avut o dată de-a face cu un tip care se purta în straiele sexului opus şi nu pentru că repeta rolul Coanei Chiriţa, a adăugat, într-un mod care indica cu precizie la ce categorie de indivizi se referă.

Afară începuse să plouă, şi trecătorii, care până atunci se plimbau pe bulevard agale, au început să alerge în căutarea unui adăpost.

— Este posibil să ai dreptate... am spus grăbindu-mă spre intrarea hotelului. N-ar strica să te duci la Moravuri, să vezi dacă au înregistrate astfel de specimene. În caz pozitiv, faci o listă şi te ocupi de ea. În paralel, eu merg pe varianta unei femei căsătorite din anturajul lui Gigi Radu.

Ajunşi în faţa biroului de recepţie, am cerut cheile camerelor noastre.

Coborând din lift, cu speranţa că nu voi mai fi trezit în toiul nopţii, m-am despărţit de Dan şi mi-am urat cu toată sinceritatea un somn uşor şi fără vise până a doua zi dimineaţa.

Capitolul XVIII

ÎMI SCHIMB INTENŢIILE

E grozav să dormi o noapte întreagă neîntors. Aşa susţin cei care reuşesc să realizeze o astfel de performanţă. Din păcate, eu nu fac parte din grupul acestor entuziaşti.

Deşi dărâmat de somn, în clipa când mă simţeam alunecând uşor peste graniţa împărăţiei lui Morfeu, mi-a zburat gândul la protagoniştii dramei ce se consuma sub ochii mei de aproape o săptămână. N-am insistat însă prea mult asupra rolului pe care-l jucaseră, deoarece oricum erau morţi. Iar mie îmi trebuia un asasin în viaţă. Aşa că imaginaţia mea a mai făcut un pas şi am revăzut în viteză şi personajele auxiliare implicate în afacere. A fost suficient. Simultan cu pulverizarea somnului în care-mi pusesem atâtea speranţe, am aprins veioza de pe noptieră şi mi-am privit ceasul. Era unsprezece şi jumătate. Nu era cea mai nimerită oră pentru a face vizite. Am stins lumina şi m-am străduit să dorm. Tentativa a avut un rezultat mai mult decât submediocru. Până la ziuă, mi-am mai privit ceasul de câteva ori. Abia spre dimineaţă m-a cuprins somnul, însă fără să pot profita de el, deoarece a trebuit să mă scol şi să-i deschid lui Dan, care suna la uşă ca un perceptor:

— Îi tragi la aghioase că-n concediu! a glumit el.

— În timp ce eu mă spăl şi mă îmbrac, du-te jos şi comandă cafelele, i-am cerut, pornind spre baie.

Un sfert de oră mai târziu, în timp ce ne sorbeam cafelele, i-am povestit ce-mi trecuse prin cap în toiul nopţii.

Când am terminat *story*-ul, a rămas ţuţ.

— Fantastic! a exclamat el, când şi-a regăsit graiul.

Am ridicat din umeri. În meseria noastră totul este fantastic, la început. Apoi, cu timpul, fantasticul, chiar dacă nu se transformă în banal, nu mai surprinde cine ştie ce. La fel cum se întâmplă unui copil care merge pentru prima dată în lumea minunată a bâlciului, ca, ulterior, crescând, să se mire de ceea ce l-a putut impresiona atât de puternic altădată.

— Şi mobilul?

— Aş vrea să-l cunosc şi eu, am afirmat cu toată sinceritatea.

— Azi sau mâine trebuie să sosească emisarul Interpolului.

— Fă rost de pâine şi sare, să-l primim conform tradiţiei, am zis cu indiferenţă.

— S-ar putea ca o discuţie cu el să lămurească cauzele care au provocat hecatomba din ultima săptămână.

— S-ar putea... Dacă am fi cunoscut mobilul, am fi ajuns mai demult la criminal, şi ar fi fost grozav. Fiind însă lipsiţi de un răspuns la întrebarea *cui prodest*, a trebuit să orbecăim în întuneric. Iar acum, când această enervantă bâjbâială mi-a permis (în sfârşit!) să-l dibuiesc pe autor, să mă opresc din cursă, ca la leapşa, pentru a aştepta să mi se precizeze mobilul? Nici prin gând nu-mi trece! Dacă l-am înşfăcat pe criminal, mobilul iese singur la iveală, am spus, sorbind ultima picătură de cafea şi ridicându-mă de la masă.

Câteva minute mai târziu, maşina de serviciu, care ca de obicei ne aştepta cuminţică în faţa hotelului, ne-a depus la intrarea procuraturii.

După zece minute de argumentare, am reuşit să-l conving pe procurorul

care participase la descinderea din apartamentul lui Gigi Radu să ne însoţească.

*
* *

Când s-a oprit ascensorul şi am deschis portiera metalică, am văzut-o pe doamna Vorba. Aştepta liftul pentru a coborî cu el. De data asta era uşor fardată. Atât cât să fie de-a dreptul seducătoare, în ciuda doliului pe care-l arbora.

— Sărut mâna. Doamna Vorba şi procurorul Victor Marin – am făcut prezentările.

Când a dat cu ochii de noi, s-a arătat surprinsă. Şi unei femei frumoase îi stă bine oricum, chiar şi când e luată pe neaşteptate. Mai cu seamă atunci când este înconjurată de mireasma unui parfum subţire, străin. Dacă toate văduvele ar fi arătat ca ea, Pământul ar fi putut deveni un paradis al bărbaţilor; situaţie care ar fi compromis însă instituţia mariajului. În mod sigur!

Şi-a înclinat capul cu un gest maiestuos şi a întrebat:

— La mine aţi venit?

— Da, tovarăşul procuror doreşte să clarifice câteva aspecte, legate de soarta avută de soţul dumneavoastră am făcut eu introducerea.

— Tocmai plecam după cumpărături, a zis, nemulţumită, arătându-ne sacoşa elegantă pe care o avea în mână, o imitaţie reuşită din piele de căprioară.

— Ne pare rău că trebuie să vă întoarcem din drum... a reuşit să îngaime procurorul, privind-o de să ameţească.

Stagiar-stagiar, dar ştia ce înseamnă o femeie foarte femeie.

— Vă rog să poftiţi, s-a decis, cu bruscheţe, deschizându-şi poşeta în căutarea cheilor şi pornind spre uşa apartamentului ei.

După ce a deschis-o, am intrat. Ea înaintea noastră, supărată, şi procurorul în spatele, ei, cu privirea fixată pe gleznele din faţa lui.

Am luat loc pe scaunele care împresurau masa de culoarea abanosului din sufragerie. În faţa doamnei Vorba, pe masă, se afla un pachet aproape gol de Pall Mall şi o brichetă neagră, cu gaz. În apropiere, o scrumieră care deborda de chiştoace.

— Am o grămadă de treburi de rezolvat şi v-aş ruga să nu mă reţineţi mai mult decât este strict necesar, ne-a invitat doamna Vorba.

— Am să caut să termin cât mai repede, a asigurat-o procurorul, deschizându-şi agenda la pagina unde-şi notase problemele pe care i le semnalasem în biroul lui, când l-am convins să ne acompanieze.

Dar nu s-a orientat după ele. Mai întâi a început s-o chestioneze cu privire la cunoştinţele familiei, şi, în mod special, ale soţului ei. Răspunsul n-a diferit de cel pe care mi-l dăduse şi mie, cu câteva zile mai înainte, când am mai avut o dată posibilitatea s-o admir. Au urmat întrebările cu privire la modul cum şi-a petrecut ultimele zile, insistând în mod voalat asupra momentelor în care s-au comis ultimele omoruri.

Stenograma pe care o înregistra Dan era asemănătoare cu cea consemnată anterior.

— Acum am să vă rog să precizaţi modul în care v-aţi petrecut timpul luni, s-a decis procurorul să treacă la problemele pe care-l rugasem să le noteze

pentru interogatoriu.

Doamna Vorba s-a încruntat, atentă să nu facă riduri, a scos o ţigară din pachetul de Pall Mall şi a aprins-o printr-un gest rapid, apoi, după ce a tras un fum, a întrebat uşor ironică:

— E atât de important pentru dumneavoastră?

— Deşi este o chestiune pur formală, suntem nevoiţi să ţinem seama de ea, a explicat procurorul, ceea ce demonstra că, deşi nu era încă obişnuit cu prezenţa cadavrelor, nu trăsese chiulul la cursurile de criminalistică.

— Am fost la soţul meu, la cimitir, şi i-am dus câteva flori, a spus, făcând un gest de resemnare.

— Dimineaţa?

— Nu, după-amiază! a zis apăsat, printre dinţi.

Am privit-o din nou cu admiraţie. Se spune că o femeie frumoasă rămâne frumoasă în orice împrejurare, mai puţin aceea în care este enervată. Doamnei Vorba nu i-a păsat de ceea ce ştiam eu că se spune, şi a continuat să rămână seducătoare.

— La ce oră v-aţi înapoiat acasă? am întrebat eu, pentru a-l lăsa pe procuror să-şi mai arunce privirea pe notes.

A întors capul spre mine şi m-a privit de parcă s-ar fi întrebat când şi de unde am mai apărut şi eu. Când buzele cărnoase şi frumoase i s-au rotunjit pentru a-mi răspunde, soneria a zbârnâit de două ori lung, cu insistenţă.

— Ce mod de a se suna?! a zis, smucindu-se din scaun şi pornind lansată către vestibul.

— Plata luminii, vă rog... s-a auzit o voce răguşită, după ce s-a deschis uşa de la intrare.

— Unde ai învăţat să suni în felul ăsta, domle! s-a răstit doamna Vorba.

— Vă rog să mă scuzaţi, da' n-am ce face... Am de vizitat mii de abonaţi. Unii sunt acasă, alţii nu. Care-i acasă răspunde, care nu, la revedere. Bag nota de plată sub uşă... şi plata se face la sediu. Aveţi bani să plătiţi? a vrut să ştie încasatorul, dovedind astfel că la cursurile de reciclare i s-a predat şi despre eficienţa zicalei „*time is money*".

— Un moment, am auzit glasul gazdei.

Când a intrat în sufragerie, ţinea în mână o fiţuică. A deschis una din servante, a tras un sertar şi a scos o hârtie albăstruie de o sută de lei.

Am lăsat-o să iasă în vestibul şi, fără nici o remuşcare, am apucat pachetul de Pall Mall de colţuri şi am tras cămaşa de celofan. Am pus la loc pachetul cu ţigări, iar ambalajul subtilizat a nimerit direct în deschizătura portofelului meu, care, la rândul său, a revenit în buzunarul interior al sacoului, de unde-l scosesem.

Procurorul mi-a urmărit gesturile cu ochii mari, probabil spunându-şi că dacă şi-ar fi băgat mâna în foc pentru mine că nu-s cleptoman, şi-ar fi calcinat-o până la umăr. Dan, impasibil, şi-a vârât mâna în buzunarul lateral al hainei sale, a scos un pachet de Kent, a tras cămaşa de celofan şi mi-a înmânat-o. Lăsând apoi ţigările să-i alunece înapoi, în buzunar.

După ce doamna Vorba l-a expediat pe încasator şi a revenit în cameră, ţinând în mână câteva bancnote de cinci lei şi chitanţa de plată, eu mă jucam cu pachetul ei de ţigări, împingându-l cu degetul într-o cursă imaginară de automobile. Deasupra scrumierei încărcate cu filtre de ţigară trona cocoloşul pe care-l făcusem din ambalajul de celofan primit de la Dan.

— Dacă doriţi, vă rog să vă serviţi, m-a poftit amfitrioana.

— Vă mulţumesc, mi-am stabilit o cotă diurnă de ţigări şi, deocamdată, mă străduiesc să n-o depăşesc.

— Am încercat şi eu să mă las de fumat, de câteva ori, dar... a zis, lăsându-şi capul spre umărul stâng, într-un gest care simboliza nereuşita, apoi s-a uitat la ceasul pe care-l purta cu brăţara întoarsă spre interiorul încheieturii mâinii.

— Rămăsese să ne spuneţi când v-aţi înapoiat acasă de la mormântul soţului, i-am amintit, pricepând că doreşte să scape mai repede de noi.

— Când s-a întunecat. Spre ora şapte, şapte şi jumătate... a spus, trăgând uşor pe nas ca şi cum amintirea cimitirului i-ar fi inspirat dorinţa de a fabrica niscaiva lacrimi.

— Ulterior aţi mai ieşit din casă? am zis repede, pentru a o împiedica să deterioreze aspectul splendizilor ei ochi.

— Am dorit s-o fac astăzi, când m-aţi întors dumneavoastră din drum, a spus, fără să-şi modifice fizionomia cu vreun zâmbet, fie el cât de firav.

— Vă cerem scuze încă o dată, a intervenit procurorul. Însă trebuie să ne facem datoria. De altfel, sunt convins că şi dumneavoastră doriţi să-l descoperim pe ucigaş...

— Bineînţeles! Însă nu aici, discutând cu mine, veţi reuşi să-l prindeţi pe asasin, a făcut un nou gest de nerăbdare.

— Ne puteţi spune dumneavoastră adresa lui? am întrebat, cu o nevinovăţie mai nevinovată ca a unui nevinovat.

— Ce vreţi să spuneţi? a zis, scurt, aruncându-mi o privire care ar fi putut să congeleze chiar şi Gulfstream-ul, pe tot parcursul lui.

— Asasinul poate fi depistat numai cu ajutorul persoanelor care au cunoscut victima. Întrucât criminalul n-a picat de pe lună, ci a făcut parte din anturajul soţului dumneavoastră, noi ne punem multă nădejde în informaţiile pe care ni le-aţi putea furniza, am manevrat uşor, constatând că întrebarea mea, vădit aluzivă, n-a stârnit reacţia violentă pe care o prevăzusem.

— La discuţia anterioară, v-am spus tot ce ştiam. Vreţi s-o luăm de la început? Fie, vă ascult... a zis, scoţând cu un gest de resemnare o nouă ţigară din pachetul de Pall Mall.

— I-aţi cunoscut pe colegii de muncă ai soţului dumneavoastră? am întrebat, după ce i-am aprins ţigara cu bricheta ei.

— Aproximativ. Cu ani în urmă se organizau la întreprindere nişte serate dansante. Cu aceste ocazii mi-au fost prezentate multe persoane, a răspuns cu indiferenţă.

— Despre Gigi Radu ce ne puteţi spune? a vrut să ştie procurorul.

— Gigi Radu? a repetat ea.

— Îl cunoaşteţi?

A ridicat din umeri şi a clătinat capul.

— Şi el era coleg cu soţul dumneavoastră, am informat-o.

— Posibil, însă nu-mi amintesc de el. Ionel, aşa cum v-am spus, mi-a prezentat mulţi colegi de-ai lui... Nu numai că nu le-am putut reţine numele la toţi, dar chiar şi dacă i-aş vedea pe stradă sunt convinsă că pe cei mai mulţi dintre ei nici n-aş fi în stare să-i recunosc. Ştiţi doar cum e la o serată... Este imposibil să reţii numele a zecilor de oameni cu care dai mâna. Acordaţi o importanţă deosebită acestui Gigi Radu?

— S-a sinucis aseară, a zis procurorul, respectând planul de audiere pe care-l stabilisem la el în birou.

— Sinucis?! s-a arătat ea surprinsă, dar nu mai mult decât atunci când afli de suicidul unui necunoscut! Era un om tânăr?

— În jur de patruzeci de ani. Sunteţi constănţeancă? am întrebat eu.

— De aproximativ zece ani. Când am terminat Institutul de Cultură Fizică, am fost repartizată aici ca antrenoare de volei. Totodată, fiind şi titulară în echipa oraşului.

— Sportivă? Bravo! am zis admirativ. Acum se explică linia şi supleţea pe care le aveţi – am complimentat, de astă dată total obiectiv.

Mi-a mulţumit cu un zâmbet uşor, economic. Era primul pe care reuşise să-l arboreze de când o cunoşteam. Şi, deşi nu rezulta dintr-o spontaneitate prea spontană, îl stătea destul de bine cu el.

— Atunci nu se poate să nu vă amintiţi de Gigi Radu, doar a fost mulţi ani răsfăţatul oraşului, ca fotbalist, a spus Dan, ca un profesor care vrea să ajute un elev să treacă onorabil examenul.

S-a uitat la Dan, parcă fără să-l vadă.

— Era un bărbat blond? s-a decis să întrebe, ezitând.

Colaboratorul meu a confirmat.

— Îmi amintesc de el... foarte vag. După ce soţul meu mi l-a recomandat, a spus despre el că a fost un mare fotbalist. Când am făcut cunoştinţă cu el, nu mai juca... Pare-mi-se că s-a lăsat de sport din cauza băuturii. Ce l-a determinat să se sinucidă? a întors ea capul spre mine.

— Ce putea să mai facă, când şi-a dat seama că arestarea lui este iminentă? am răspuns, ridicând braţele lateral, cu stângăcia unui actor debutant într-o trupă de teatru amator.

— Cum? El l-a ucis pe Ionel?! a exclamat sideralã.

Am confirmat.

— Bine, dar pentru ce?

— Acest răspuns speram să-l putem obţine de la dumneavoastră. Cum însă nici nu-l cunoaşteţi bine... am zis, cu dezamăgirea unui fraier care, folosind un „fix”, şi-a pariat întreaga chenzină pe o mârţoagă care a ajuns la potou pe ultimul loc, un sfert de oră după terminarea cursei.

— N-ar fi exclus să fi fost un ţicnit, a apreciat Dan, dovedind astfel că mi-a sesizat intenţia de a înlocui ofensiva preconizată cu o retragere, elastică, temporară.

Procurorul îşi privea cu obstinaţie palmele aşezate una peste cealaltă, pe masă. Cred că era supărat pe mine.

— Doamnă Vorba, ne pare rău că v-am răpit timpul, am zis, ridicându-mă de pe scaun.

Gazda noastră mi-a primit scuzele cu toată înţelegerea. Adăugând, în timp ce ne despărţeam în faţa apartamentului ei, că şi ei îi pare rău că nu ne-a putut ajuta.

*

* *

— Tovarăşe căpitan, a început cu reproş procurorul, când am ajuns în stradă, am înţeles că sunt invitat la efectuarea unei percheziţii domiciliare şi...

— Aţi înţeles perfect. Aceasta mi-a fost intenţia, am zis, deschizând portiera din spate a maşinii, invitându-l să intre şi apoi luând loc lângă el.

Când Dan s-a aşezat în faţă, lângă şofer, m-am adresat ultimului:

— Mergi înainte o sută de metri, te întorci pe stânga şi opreşti la distanţa de supraveghere a intrării imobilului de unde am ieşit.

Procurorul mă privea atât de tăcut, încât mi-am zis că ar fi mai bine (pentru mine) dacă aş renunţa să mai întind aţa.

— În primul rând, bănuiala mea se bazează numai pe prezumţii. Iar în al doilea rând, înclin să cred că percheziţia pe care v-am rugat s-o autorizaţi nu s-ar fi soldat cu nici un rezultat...

— Şi m-aţi cărat aici pentru a-mi vorbi despre nişte supoziţii în care nu credeţi nici dumneavoastră? şi-a arătat colţii tinerelul.

— Percheziţia urmărea descoperirea celor două elemente incriminatorii: o pereche de ochelari de soare şi o perucă. La ce concluzie ajungeam dacă nu le găseam?

— Mda... Ori că nu ea este persoana căutată, ori că n-a putut fi atât de proastă încât să păstreze corpurile delicte... a sfârşit el prin a mă aproba.

— Aşa-i. La asta m-am gândit şi eu după ce am început discuţia cu suspecta. Dacă într-adevăr ea este persoana care l-a suprimat pe Gigi Radu, trebuie să fie suficient de rafinată pentru a nu ne lăsa sub nas dovezile prin care putea fi pusă sub acuzare.

— Ce preconizaţi să întreprindeţi?

— Am impresiunile ei papilare, am zis, punând palma lângă reverul din dreapta al hainei, unde se afla portofelul în care vârâsem celofanul luat de pe pachetul de ţigări Pall Mall. Dacă sunt identice cu cele ridicate din locuinţa lui Radu, s-a ars. Mai cu seamă că a susţinut, şi în faţa dumneavoastră, că nu l-a cunoscut pe „sinucigaş”.

— Şi dacă din amprente nu iese nimic?

— Toată satisfacţia va fi de partea mea. Bănuielile care m-au animat nu vor jigni un cetăţean onest şi, totodată, voi avea posibilitatea să constat că investigaţia mea a deraiat...

Am tăcut, deoarece am văzut-o pe doamna Vorba ieşind din imobilul pe care-l supravegheam. Cu sacoşa din imitaţie de piele de căprioară în mână, a pornit-o voiniceşte spre partea stângă a străzii, întorcându-ne astfel spatele. Taiorul şi fusta, bine mulate, puneau în evidenţă perfecţiunea formelor şi picioarele, deşi îmbrăcate cu ciorapi negri, erau mai formidabile ca cele ale celebrelor superstaruri de la firma a cărei emblemă este un leu care îşi face numărul spunând: Hau... Hau... Hau...

— E obiectivul tău, i-am spus lui Dan.

Când a deschis portiera să coboare, am mai adăugat:

— Nu eşti obligat să-i atragi atenţia că este filată!

M-a privit dezgustat, a trântit portiera şi a plecat după cucoană.

— Speraţi să obţineţi ceva prin urmărire? a întrebat procurorul.

— Fără optimism nu poţi fi anchetator, şi mie îmi place să cred că sunt... optimist.

— Este imposibil ca vizita noastră să n-o fi alertat suficient de mult pentru a evita paşii compromiţători.

— M-am străduit s-o fac să creadă că prin dispariţia lui Gigi Radu cazul va fi închis. Aceasta fiind de altfel varianta pe care a dorit chiar ea s-o acrediteze. Admiţând că n-am reuşit să fiu suficient de persuasiv, cu atât mai bine. Am agitat-o şi nu-i exclus să se manifeste în consecinţă, cu o nervozitate care să-i distragă atenţia de la precauţiile pe care a ştiut să le ia până acum.

Procurorul şi-a pendulat capul într-un mod care demonstra că elocvenţa mea n-a fost cine ştie ce de convingătoare. Întrucât nici eu nu credeam în supoziţiile pe care le fabricasem, m-am abţinut de la o argumentare suplimentară şi m-am adresat şoferului:

— Porneşte maşina, te rog. Mai întâi ne oprim la procuratură.

Capitolul XIX

SUBSTITUIREA

Ajuns la inspectorat, m-am dus oblu la serviciul dactiloscopic şi am lăsat pelicula de celofan subtilizată de la pachetul de ţigări al doamnei Vorba. Apoi am pornit spre biroul maiorului Stoica. Am avut fler. N-a ezitat să-mi ofere o cafea, cu speranţa că-i furnizez niscaiva relaţii mai optimiste despre mersul anchetei.

În timp ce mă gândeam la cafeaua comandată la bufet, ca un beduin la o gură de apă rece, după ce a străbătut jumătate din Sahara cu plosca goală, a sunat telefonul.

Stoica a ridicat receptorul, a ascultat şi l-a întins spre mine. Era Dan. M-a informat unde se află.

Când am închis, l-am rugat pe Stoica să trimită după colegul meu nişte oameni pricepuţi în filaj.

— Cu ce scop? s-a arătat el curios ca o femeie curioasă.

— Trimite-i repede. Vei afla.

După ce mi-a executat dorinţa, apelând la serviciile telefonului, am început să-i povestesc scenariul. Aveam chef s-o fac, deoarece între timp sosiseră şi cafelele.

Mi-a ascultat repertoriul, fără să mă întrerupă, dând din când în când din cap, aprobator.

— Tot ce mi-ai spus este bine însăilat, dar numai însăilat! Cum intenţionezi să-ţi materializezi supoziţiile? a întrebat, după ce i-am arătat palmele în cunoscutul gest: „Asta-i!”.

N-a trebuit să-i mai spun că exact o astfel de întrebare mă preocupă şi pe mine. S-a auzit o scurtă bătaie în uşă şi a apărut dactiloscopistul căruia îi încredinţasem, cu puţin timp înainte, învelişul de celofan subtilizat de la doamna Vorba.

— Ei? am zis, privindu-l de parcă el ar fi fost un colac de salvare, iar eu înecatul care scoate pentru ultima oară capul la suprafaţa apei..

— Pozitiv, tovarăşe căpitan, a răspuns, zâmbind satisfăcut.

Încordarea care mă îndreptase în capul oaselor, de parcă aş fi înghiţit o umbrelă (închisă), a cedat şi, relaxat, m-am sprijinit din nou de spătarul scaunului.

— Indubitabil? am întrebat, încă neîncrezător, deoarece ştiam că frumosul cu cât este mai frumos, cu atât este mai puţin real.

— Conform normelor internaţionale, unsprezece-douăsprezece puncte de coincidenţă exclus orice risc de confuzie. Eu am găsit douăzeci şi unu. Am considerat că este absurd să-mi mai pierd timpul căutând şi altele. Doriţi totuşi să continui?

Am clătinat capul. La douăzeci şi unu de puncte de coincidenţă, pentru a mai găsi o persoană cu aceleaşi impresiuni digitale, ar fi trebuit ca Pământul să aibă de o mie de ori mai mulţi locuitori decât înregistrează statistica O.N.U.

— Despre ce vorbiţi? a vrut să ştie Stoica.

I-am povestit despre modul în care obţinusem amprentele digitale ale doamnei Vorba. Apoi i-am spus şi cu ce scop le dădusem serviciului

dactiloscopic.

— Formidabil! a izbucnit el. Aşa pleaşcă mai rar! Cazul s-a rezolvat, a conchis bucuros.

— Era şi timpul, am apreciat cu un oftat de uşurare, şi mi-am privit ceasul. Era ora unu fără câteva minute.

M-am ridicat de pe scaun şi am spus că mă duc să trag cortina după ultimul act al piesei la care asistasem ca spectator timp de o săptămână.

*
* *

Când coboram scara inspectoratului, l-am întâlnit pe Dan. Intenţiona să urce, însă văzându-mă, firesc, n-a mai fost cazul.

— Ei? l-am îndemnat, luându-l de braţ şi pornind spre ieşire.

— M-am ţinut după ea aproape o oră, până şi-a umplut sacoşa cu diferite produse alimentare. Ultimul drum l-a făcut la magazinul universal, de unde a cumpărat o sticlă de colonie. După aceea, direct acasă.

— A stat de vorbă cu cineva?

— Numai la raionul de parfumerie. A schimbat câteva cuvinte cu un tip. Nu părea însă să-l cunoască. Ar fi putut fi o discuţie banală referitoare la ceea ce se putea cumpăra sau, poate, o încercare de acostare din partea domnului respectiv. Ţinând seama de calităţile fizice ale doamnei Vorba, aş fi gata să susţin că cea mai întemeiată variantă este ultima.

Ajunşi lângă maşină, ne-am urcat şi i-am spus şoferului să pornească spre procuratură.

— Apoi?

— Apoi ce? a replicat Dan.

— Ce-a făcut după ce şi-a cumpărat colonia?

— Ţi-am spus, s-a înapoiat acasă.

— Crezi că ai fost remarcat?

— Aş spune că nu m-a văzut, a răspuns printr-o ridicare din umeri. Am urmărit-o de la distanţă. De altfel, pentru înlăturarea acestui risc te-am rugat să mă înlocuieşti cu nişte oameni pe care ea să nu-i cunoască. Când au venit, le-am explicat ce au de făcut şi iată-mă!

*
* *

Procurorul Victor Marin avea în faţa lui, pe birou, un dosar stufos şi extrăgea ceva pe o coală de hârtie. Probabil că-şi pregătea un rechizitoriu. Zâmbea de unul singur. Cred că-i plăcea teribil treaba pe care o făcea.

Când ne-a auzit intrând, a ridicat capul spre noi. După felul cum s-a indispus dând cu ochii de mine, mai mult ca sigur că s-ar fi bucurat grozav dacă spiritul lui H. G. Wells ar fi intervenit pentru a mă transforma în faimosul său personaj invizibil.

— S-a întâmplat ceva, tovarăşe căpitan? a întrebat cu un aer de resemnare.

Nu eram nici mirat şi nici surprins că se săturase de buclucurile în care ştiam să-l vâr cu o abilitate pe care nu mi-o putea contesta nimeni.

Cu o singură frază, i-am redat optimismul. Cu gesturi grăbite s-a ridicat dindărătul biroului, a vârât coala de hârtie acolo unde era deschis dosarul şi l-a închis.

*
* *

Când am intrat pe strada indicată şoferului, l-am zărit pe unul dintre băieţii de la judiciar. Se uita într-o vitrină cu galanterie de damă, la vreo cincizeci de metri de intrarea imobilului în care locuia doamna Vorba. În partea opusă clădirii respective se afla un autoturism anodin, al cărui şofer anodin stătea la volan, citind un ziar anodin. N-am avut nici o îndoială că autovehiculul este trecut în inventarul materialului rulant al miliţiei constănţene.

După ce am coborât din maşină, băiatul care examina cu multă atenţie sutienele, port jartierele şi furourile viu colorate, de parcă ar fi fost gata-gata să intre în magazin pentru a-şi înnoi lenjeria de corp, a întors capul spre mine şi mi-a transmis un discret semn de negaţie.

Am înţeles că doamna n-a mai ieşit din casă.

Împreună cu procurorul şi Dan am intrat în clădire şi ne-am îndreptat spre lift.

Ajunşi în faţa apartamentului, am sunat. Am repetat gestul de mai multe ori. Rezultatul a rămas însă acelaşi. Soneria suna aşa cum sună o sonerie într-o casă goală.

Nu mi-a plăcut indiferenţa care ne întâmpină, chiar deloc. Le-am spus însoţitorilor mei să rămână în faţa uşii, iar eu am pornit spre scări. N-am mai stat să aştept liftul. Am simţit că a venit momentul să acţionez repede.

Ajuns în stradă, i-am văzut pe colaboratorii mei. Şoferul continua să citească ziarul pe care-l aşternuse peste volan. O făcea cu atâta convingere, încât nu m-ar fi surprins prea mult dacă ar fi reuşit să recite la un cenaclu literar conţinutul gazetei, de la titlu până la ultima pagină, unde este consemnată adresa redacţiei. Celălalt, cu o indiscutabilă perseverenţă, privea vitrina cu lenjerie de damă, cu aerul că încă nu s-a decis asupra culorii furoului pe care şi-l va face cadou.

Deşi nu acordaseră nicio atenţie revenirii mele în stradă, n-au ezitat să se îndrepte spre mine când degetul arătător de la mâna dreaptă mi s-a îndoit cu repetiţie.

— Sunteţi convinşi că n-a părăsit imobilul?

M-au asigurat că sunt foarte convinşi.

— Imobilul nu are şi o altă ieşire?

— Nu, tovarăşe căpitan! a protestat cel care studiase vitrina magazinului de peste drum. Într-o misiune de urmărire prima acţiune constă în stabilirea numărului de ieşiri a imobilului supravegheat. Aceasta este unica – a arătat spre cea în faţa căreia discutam.

— Aveţi tot ce vă trebuie pentru descuiatul unei uşi?

Ofiţerul care fusese pe post de şofer anodin, confirmând, s-a dus să deschidă portbagajul autoturismului. Când a revenit ţinea în mână o cutie metalică cu mâner, în genul servietei tip „diplomat”.

— Tovarăşe procuror, am zis, când am revenit în faţa apartamentului, unde-l lăsasem cu Dan, vă rog să fiţi de acord cu o descindere. Doamna Vorba n-a părăsit imobilul.

Deşi ar fi putut să-mi refuze aprobarea, argumentând că locatara ar putea fi în vizită la vreo vecină din clădire, n-a făcut-o. Probabil că modul în care-mi formulasem cererea s-a însumat cu propriile lui temeri.

Când ofiţerul-şofer-lăcătuş a reuşit să potrivească în yale una din cheile

trusei, am deschis uşa şi am intrat.

Din vestibul, m-am uitat prin uşa deschisă a bucătăriei. În afara unei sacoşe din imitaţie de piele de căprioară, agăţată de spătarul unui scaun, şi a mai multor pachete de produse alimentare puse pe masă, nimic care să reţină atenţia.

În sufragerie, idem. Am intrat în dormitor. Era foarte frumos mobilat. De obicei, dormitoarele sunt cele care indică o plecare precipitată. Ordinea care domnea însă peste tot excludea aparent, posibilitatea ca păsărică să-şi fi luat zborul din cuib.

Oarecum dezorientat, am privit spre cea de a doua uşă a dormitorului. Prezumtiv, îndărătul ei trebuia să se afle camera de baie.

Ar fi avut un haz grozav ca doamna Vorba, făcându-şi duş, să nu fi auzit soneria. În afara plăcerii de a o vedea complet goală, ceea ce nu putea fi decât desfătător pentru ochii mei obligaţi de meserie să vadă mereu fapte odioase, ar fi urmat un raport către şefii mei şi, astfel, aş fi ajuns urgent un foarte capabil agent de circulaţie, într-o mică localitate de graniţă.

Pentru a repara ireparabilul, am bătut în uşa respectivă. Cum dinăuntru n-a venit nicio invitaţie, şi nici duşul nu se auzea funcţionând, am deschis uşa până la perete.

Am văzut o cameră de baie foarte frumos amenajată. Era pardosită cu un mozaic din plăcuţe dreptunghiulare, albe şi negre, dispuse după arhitectura tablei de şah. Pereţii şi cada semi-îngropată erau îmbrăcaţi într-o faianţă bleu, în nuanţă cu lavoarul instalat la peretele din dreapta şi scaunul WC montat în partea opusă. Robinetele cromate luceau, iar prin fereastra de deasupra căzii de baie vedeam crucea şi turla unei biserici.

Doamna Vorba zăcea prăvălită; pe podeaua de mozaic, cu faţa în jos; călcâiele spre uşa de unde o priveam şi capul lângă cada de baie, la distanţă egală de extremităţile acesteia. Era îmbrăcată cu un capot vernil, ridicat deasupra coapselor şi strâns ca un burduf de acordeon peste ceafă şi cap. Cada de baie, în dreptul locului unde se afla capul victimei, era plină de sânge atât spre interior, cât şi spre exterior. Starea de fluiditate a sângelui indica o prezenţă recentă. Cel mult o jumătate de oră.

În primul moment m-am gândit la un frate geamăn al Smith-Wesson-ului găsit la Gigi Radu, dar pereţii şi geamul ferestrei închise nu purtau urmele impactului cu glonţul. Am păşit cu grijă pe mozaic şi, aplecându-mă, am tras cu două degete capotul aglomerat spre creştetul victimei. Faţa, culcată pe obrazul drept, era desfigurată; ca cea a unei păpuşi la care o fetiţă stricăcioasă îl decupase porţiunea cuprinsă între buza inferioară şi arcade. Deasupra cefii, un capăt scurt de frânghie ruptă era îndreptat spre tavan. Am ridicat ochii şi am văzut celălalt capăt al frânghiei rupte. Era agăţat de cârligul din plafon şi atârna pe lângă globul de sticlă mată al lămpii.

— După ce s-a spânzurat, s-a rupt frânghia şi a căzut cu faţa peste rama băii, a apreciat Dan, din pragul uşii.

Toate aparenţele pledau pentru ipoteza emisă de el. Eu însă, având senzaţia că ceva nu rimează bine, m-am decis s-o iau metodic. Cârligul din tavan se afla la o distanţă de aproximativ doi metri şi jumătate de pardoseală. Cum a ajuns victima până sus, pentru a lega frânghia. În afara instalaţiilor sanitare nu se afla nimic care să-i permită să se ridice atât de sus. Am pus mâna pe lavoar şi l-am apăsat de mai multe ori. Era bine încastrat în perete. Deci, dacă făcea puţină echilibristică, punând un picior

pe rama căzii şi celălalt pe lavoar, ar fi putut să ajungă la cârligul lămpii.

Când m-am decis să susţin afirmaţia lui Dan, m-am răzgândit. La îndoielile care mă încercau, o certitudine nu putea să strice.

— Dane, ai lupa la tine?

După ce am primit-o, m-am aplecat din nou asupra victimei şi am examinat capătul rupt al frânghiei. N-a cedat sub greutatea victimei. Fusese tăiată.

Deşi ştiam că cei care-şi iau viaţa prin ştreang fac de multe ori nişte figuri urâte, cum ar fi legarea mâinilor şi picioarelor mai înainte de a se lăsa să cadă în laţul frânghiei, pentru a-i face pe anchetatori să creadă că au fost victimele unui omor, încă nu auzisem de un spânzurat care să-şi taie singur funia. Şanţul adânc lăsat de frânghie pe gâtul victimei demonstra că aceasta trebuia să fie deja inconştientă când şi-a tăiat frânghia. Ceea ce, evident, nu se putea admite. Aşa că n-am mai considerat necesar să caut un instrument tăios sub victimă. Mai cu seamă după ce am remarcat pe poliţa de deasupra lavoarului o lamă şi-un aparat de ras desfăcut.

— Nu e-n regulă, şefu? a întrebat Dan, după ce m-am ridicat şi i-am dat peste umăr lupa.

— Omucidere... am zis, întorcându-mă spre uşă, din cadrul căreia mă priveau cu atenţie patru capete. În sufragerie se află un telefon – m-am adresat unuia din oamenii lui Stoica. Cheamă medicul legist şi Criminalistica!

— Ce s-a întâmplat? a vrut să ştie procurorul cu chipul de culoarea betonului proaspăt turnat şi înghiţind cu convulsiuni.

L-am privit întrebându-mă cam câte victime va trebui să mai vadă pentru a se obişnui cu meseria pe care şi-o alesese...

— Nu s-a sinucis? a reuşit să mai îngaime, cu o voce spartă, alterată.

Am clătinat capul.

— Este interesant modul în care a fost ucisă... am zis, exact în clipa când am realizat ce mă intrigase când am văzut poziţia victimei.

Corpul, în conformitate cu legea gravitaţiei, după ruperea frânghiei ar fi trebuit să cadă pe pardoseală ca un sac cu cartofi. Fără a-i păsa însă de demonstraţiile lui Isaac Newton, a preferat să se prăbuşească ca un arbore tăiat de la rădăcină. Ca şi cum ultimul punct de sprijin nu s-ar fi aflat sus, la capătul funiei, ci jos, la picioare.

— Pentru treaba aceasta au fost necesare două perechi de mâini...

— Doi criminali? s-a mirat Dan.

Am aprobat.

— După spânzurare, unul dintre complici a ridicat picioarele victimei, iar celălalt i-a tăiat funia. Numai aşa se poate explica traiectoria pe care a străbătut-o..

— Găsind-o spânzurată, poate au încercat s-o salveze şi au scăpat-o din braţe... a presupus procurorul, cu o figură care spunea că a început să se regăsească.

Am ridicat din umeri. Putea să aibă dreptate. Cei care au vrut s-o salveze, văzând că încercând s-o scoată din lac au aruncat-o în puţ, s-au speriat şi au luat-o din loc. În aşteptarea medicului legist şi a criminaliştilor, am rămas în baie, lângă victima care zăcea la picioarele mele. Mintea îmi funcţiona în gol, ca un computer electronic în care n-a fost introdusă fişa de programare. În căutarea unor elemente revelatoare, examinam centimetru cu centimetru victima şi pardoseala din jurul ei. Laba piciorului stâng strivea ştaiful unui

pantof de casă din piele bej cu pompon maron, piciorul drept era strâns cu genunchiul sub abdomen. În picioare avea ciorapi dress, cu chilot. Fineţea şi culoarea lor deschisă punea şi mai mult în evidenţă perfecţiunea sistemului locomotor.

— Dane, am zis, fără să mă întorc, azi n-a ieşit îmbrăcată în doliu?

— Ba da! s-a mirat el.

„Ce i-a venit să-şi schimbe ciorapii*?”* m-am mirat şi eu, dar nu prea mult. M-am aplecat, am tras afară papucul şi i l-am îmbrăcat peste laba piciorului sub care stătuse. Am priceput de ce, în ciuda faptului că papucii erau cu ştaif, în genul celor de balerină, decolaseră din picioarele victimei. Erau mai mari cu două-trei numere decât laba piciorului.

Când m-am ridicat şi m-am răsucit spre uşă, am întâlnit privirile întrebătoare ale colegilor mei. Abia au avut timp să se extragă din cadrul uşii pentru a mă lăsa să ies. M-am dus înfipt spre garderob şi i-am deschis uşa. Am luat la întâmplare doi pantofi pentru piciorul stâng de pe poliţa de jos şi am revenit în baie. I-am probat pe piciorul victimei. N-am mai fost mirat când am văzut că sunt mai mari cu două-trei numere. În sfârşit, mă lămurisem.

— Nu-i Marieta Vorba... am afirmat, ieşind din baie cu pantofii pe care-i adusesem.

Procurorul a încremenit, stupefiat. Dan, care de când era la „Omoruri” se obişnuise cu ideea că nimic din ceea ce se petrece sub ochii lui nu trebuie să-l mire, a rămas în expectativă. Ceilalţi doi ofiţeri exteriorizau o atitudine neutră, profesională.

— Substituire de persoană. Nu-i Marieta Vorba! am repetat.

După ce au dezbrăcat victima, agresorii au îmbrăcat-o cu capotul gazdei şi şi-au făcut numărul. Mai întâi spânzurarea, apoi tăierea frânghiei şi ghidarea căderii astfel ca rama căzii s-o desfigureze. Planul le-a reuşit, da’ nu pe deplin. Ori din cauza grabei, ori din omisiune n-au schimbat ciorapii victimei cu alţii negri, cum ar fi trebuit să poarte în mod firesc Marieta Vorba.

— Am impresia că este o concluzie mult prea importantă pentru a se ajunge la ea atât de repede, tovarăşe căpitan, a vrut să mă tempereze procurorul.

— Dacă numărul de la piciorul victimei este mai mic decât cel al pantofilor gazdei, nu ea i-a purtat şi, deci, nu ea este Marieta Vorba. De asemenea, dacă coroborăm această situaţie cu desfigurarea femeii, care fără o intenţie expresă nu s-ar fi putut produce, mie îmi ajunge. Şi n-am de ce să-mi pierd timpul aşteptând confirmarea dactiloscopică! am ridicat tonul, nemulţumit de festele pe care mi le joacă acest caz; când să spun că l-am încheiat, plin de „optimism”, sunt mereu obligat s-o iau ca de la început.

— Dane, până au venit băieţii – am arătat spre cei doi ofiţeri care ne asistau –, cine a intrat în imobil după înapoierea acasă a doamnei Vorba?

— Nimic de semnalat. Fiind înainte de amiază, trafic redus. O femeie de serviciu, gospodine, pensionari, copii şi aşa mai departe... a strâmbat din nas colaboratorul meu.

— Şi voi? am privit spre ceilalţi doi ofiţeri.

— Deosebit de persoanele din categoria amintită de tovarăşul locotenent Simionescu – a răspuns cel care păruse interesat în cumpărarea unor desuuri fine de damă –, au mai intrat în imobil un distribuitor de butelii de aragaz, un geamgiu, doi ţigani cu haine vechi, o pereche de tineri, un domn care avea în mână un buchet cu flori. O altă pereche: El mai în vârstă, ea foarte tinerică şi

nostimă...

— Cine din persoanele care au intrat au şi plecat până la sosirea noastră? i-am scurtat-o, nerăbdător, deoarece era firesc ca cei care şi-au făcut de cap în acest apartament să nu mai zăbovească în preajma lui.

— Domnul mai în vârstă şi tânără lui însoţitoare. Au ieşit din imobil cam cu un sfert de oră înainte de venirea dumneavoastră.

Se potrivea. Cu o jumătate de oră înainte omuciderea, cu un sfert de oră mai târziu regizarea „sinuciderii" şi evacuarea.

— Semnalmentele? am cerut.

— Ea: douăzeci-douăzeci şi cinci de ani, înălţimea aproximativ un metru şi şaptezeci. În pofida ochelarilor mari de soare, foarte frumuşică, părul castaniu, bogat şi lung, suplă. Pantofi argintii, cu tocul înalt, poşeta asortată şi un taior bleu-deschis. Bine făcută, tovarăşe căpitan. Era ca un manechin de prezentare a modei în Occident...

— Şi el?

— În jur de patruzeci şi cinci de ani, înălţimea aproximativă un metru şaptezeci şi cinci. Brunet, cu tâmplele grizonate, mustaţă gen Modunio, ochelari de soare. Costum sport, gri, desen Prince de Galles...

— Avea o vioară în mână? l-a întrebat Dan.

— Da, tovarăşe locotenent, a aprobat ofiţerul.

— Cu el a discutat doamna Vorba în raionul de parfumerie, mi-a spus Dan.

— Vioară?! am exclamat surprins.

— Preferai o tobă sau, poate, un pian cu coadă? s-a simţit el obligat să mă ironizeze, apoi, întâlnind privirea reprobatoare a procurorului, s-a grăbit s-o dreagă: Probabil că e muzicant.

— Lăutar de-al nostru?

— După ţinuta vestimentară, nu... Admiţând că haina face pe om, a spus ridicând din umeri.

Era clar. A intrat cu cea care urma să se numească, conform terminologiei noastre, victimă şi a ieşit cu femeia pe care pusesem ochii, nu atât datorită farmecului ei personal, cât a isprăvilor nu tocmai frumoase ce le comisese.

Folosind aceeaşi recuzită, doamnei Vorba nu i-a fost greu să se substituie victimei.

— Avea aceiaşi pantofi argintii şi la plecare? am vrut să ştiu.

Ambii ofiţeri au ridicat din umeri. Probabil că nu-şi pierduseră vremea cu pantofii, când două picioare frumoase sunt incomparabil mai atractive.

— Trebuie să-i dibuim până nu se evaporează... a remarcat Dan, în clipa când s-a declanşat soneria de la intrare.

Unul dintre ofiţeri s-a dus să deschidă. Când a revenit era însoţit de criminalişti şi medicul legist. Procurorul s-a grăbit să-i conducă în baie. Probabil, pentru a le da dispoziţii să se ocupe în primul rând de verificarea prezumţiilor mele.

— Trebuie să-i punem sub urmărire, i-am spus lui Dan.

În timp ce el făcea un gest de aprobare, ofiţerul care făcuse pânda din autoturism a intervenit:

— Tovarăşe căpitan, dacă e vorba de punere sub urmărire, pot să vă mai dau un indiciu. Bărbatul cu vioara şi femeia care-l însoţea au venit cu o maşină, pe care au oprit-o la circa cincizeci de metri în spatele meu...

— Ce maşină? n-am ezitat să-l întreb.

— Un Mercedes Benz 200, negru. Numărul de înmatriculare 5 B 332.

— Deci un autoturism cu număr de Bucureşti, a constatat procurorul, care între timp se apropia de noi.

Am confirmat şi am format prefixul şi numărul Inspectoratului General al Miliţiei, privind cu admiraţie spre şofer. Şi eu, care-mi spuneam că-i grozav să fi plătit pentru a citi gazete la volanul unei maşini...

Când mi-a răspuns centrala, am cerut Direcţia circulaţiei. După ce am obţinut legătura cu dispeceratul, i-am spus ofiţerului de serviciu ce doresc. Un minut mai târziu, mi-a comunicat că proprietarul maşinii este O.N.T.-ul. serviciul „Rent a Car”. Se aştepta să-i mulţumesc pentru operativitate, dar încă nu mă cunoştea destul de bine. Am vrut să mai ştiu şi cui îl era închiriată în prezent. M-a rugat să-i las numărul de la care-l sun, şi mă va chema el. În mod cert, nu auzise niciodată despre mine! I-am replicat că prefer să rămân pe fir şi, urmare a gravităţii cazului de care mă ocup, cer prioritate absolută. Renunţând la tonul detaşat de până atunci, m-a rugat să aştept câteva minute. Când am primit datele cerute, le-am repetat cu glas tare, pentru ca Dan să le poată consemna în notesul lui:

— ...Frank Spillane, cetăţean american, paşaport 918 GCB 4523... A închiriat maşina ieri după-amiază, pentru o săptămână... A reţinut un apartament la hotelul Intercontinental.

Mi-am întrebat interlocutorul dacă Spillane are vreo însoţitoare. Nu ştia. La închirierea unui autoturism se iau numai datele contractantului. Mai înainte de a termina convorbirea, am cerut alertarea tuturor agenţilor şi patrulelor auto ale Circulaţiei în vederea semnalării poziţiei şi direcţiei în care se deplasează bănuiţii.

Următoarea discuţie am avut-o cu colegul meu de Direcţie, maiorul Ciocârdel. Dându-i datele tipului care închiriase Mercedesul, i-am spus că respectivul trebuie să aibă o însoţitoare şi, după toate probabilităţile, va putea obţine indicii despre ea la hotelul Intercontinental. În încheiere, l-am rugat să atenţioneze punctele de ieşire din ţară pe căi rutiere, feroviare şi aeriene.

După ce-am închis telefonul, împreună cu Dan şi procurorul ne-am pus pe o percheziţie straşnică în apartament.

În afara unei sume de cincizeci de mii de lei în bancnote de o sută de lei, vârâte printre rufele curate şi călcate din garderob, n-am descoperit nimic care să ne reţină atenţia. Între timp s-a terminat şi cercetarea întreprinsă de criminalişti. Din raportul lor a rezultat (fără să mă mire) că victima care zace în baie poate fi oricine, mai puţin Marieta Vorba. Impresiunile papilare ridicate de pe lama dibuită pe poliţa lavoarului erau, de asemenea, complet necunoscute.

— Şi întrucât ele n-au mai fost regăsite şi pe alte obiecte, se poate presupune că individul care a tăiat funia spânzuratei n-a mai vizitat niciodată acest apartament, anterior, a ţinut criminalistul-amprentist să precizeze.

— Deci aparţin însoţitorului doamnei Vorba, a conchis procurorul.

Cum aceeaşi convingere aveam şi eu, chiar dinainte de a-şi fi prezentat raportul criminalistul, n-am ezitat să-l aprob printr-o repetată înclinare a capului.

— De ce n-a luat banii...? s-a întrebat Dan, privind spre cele cinci teancuri de bancnote aşezate pe masa din sufragerie, în jurul căreia ne adunasem după terminarea percheziţiei. Oricum o-ntorci, e greu de admis că o astfel de sumă poate fi lăsată cu uşurinţă de izbelişte...

— Show-ul montat în baie indică faptul că doamna Vorba ştia că ne-a stârnit bănuielile şi că riscă să fie arestată din moment în moment. De aceea, după ce au terminat cu regizarea mascaradei, care trebuia să ne ducă la concluzia că s-a sinucis, împreună cu complicele ei s-au grăbit să pună o distanţă cât mai mare între ei şi acest apartament. Astfel, datorită precipitării, instinctul de conservare l-a devansat pe cel al cupidităţii.

În timp ce procurorul îmi aproba spusele, l-am informat că trebuie să mă duc imediat la inspectorat pentru a putea coordona acţiunea de urmărire pe care o declanşasem.

Întrucât n-a avut nicio obiecţiune, eu şi Dan ne-am gândit să părăsim apartamentul, suficient de repede pentru a nu-i lăsa timp să se răzgândească.

Capitolul XX

URMĂRIREA

Dispeceratul era o încăpere pătrată, cu latura de şapte-opt metri. Un perete întreg era acoperit de harta judeţului Constanţa, iar cel alăturat, de cea a ţării. Lângă zidul din dreapta uşii erau instalate ecranele a şase televizoare cu circuite închise, deservite de doi subofiţeri care supravegheau prin ele circulaţia pe tronsoanele cu trafic rutier intens, vara. Acum, după terminarea sezonului estival, în locul deplasării a sute de maşini în coloană compactă, se vedeau rulând numai autovehicule răzleţe.

Deasupra uşii, un ceas electric, mare, cu secundar central.

În mijlocul încăperii, o masă circulară, cu un diametru de vreo trei metri, în care erau montate nenumărate posturi de radio, de telefon şi magnetofoane. În jurul ei, instalaţi pe scaune înalte şi pivotante, alţi patru subofiţeri, supravegheaţi în picioare de un maior, înalt şi voinic, probabil şeful turei. Nu şi-au dat imediat seama de sosirea noastră, deoarece zgomotul produs la intrarea noastră a fost acoperit de cel al convorbirilor simultane pe care le aveau subofiţerii, ceva în genul hărmălaiei care domneşte într-o centrală telefonică cu multe operatoare.

Unul dintre subofiţerii care stăteau cu faţa la noi şi vorbea la telefon ne-a remarcat şi i-a făcut semn maiorului să privească în spate. Când s-a întors, l-am văzut. O figură rotundă, simpatică, obrajii trandafirii şi un abdomen bine reliefat.

În ciuda părului alb şi curat ca o conştiinţă de nou născut, nu cred că avea mai mult de patruzeci şi cinci de ani.

După ce ne-am prezentat, am aflat că se numeşte Napoleon Grecu.

Trecând la meserie, m-am interesat în ce stadiu se afla acţiunea de depistare a autoturismului pus sub urmărire.

— Au fost descoperiţi pe şoseaua Constanţa-Bucureşti, în parcajul unui motel de la intrarea în Hârşova. Călătorii autoturismului iau în prezent masa la restaurantul motelului respectiv, m-a informat el, zâmbindu-mi prieteneşte cu mutrişoara lui drăguţă.

Dan s-a uitat la ceasul electric de deasupra uşii şi a comentat:

— La ora patru după-amiaza este firesc să mănânce! Dacă mi-e foame mie, care n-am făcut mai nimic toată ziua, darmite lor, după munca pe care au prestat-o...

— Faptul că s-au oprit pentru a mânca este îmbucurător, am apreciat. Sunt convinşi că mascarada lor a fost suficient de convingătoare pentru a impune o sistare a cercetării. Şi chiar aşa ar fi trebuit să facem, dacă într-adevăr am fi admis că victima din baie este Marieta Vorba...

— Tovarăşe maior! a strigat unul din subofiţerii de la masa rotundă.

Ofiţerul s-a apropiat de el, a luat nota care i-a fost dată, a aruncat o privire pe ea şi a revenit spre mine, întinzându-mi-o:

— E pentru dumneavoastră.

Am citit-o. Era informarea maiorului Ciocârdel cu privire la urmăriţi. Mă înştiinţa că însoţitoarea lui Frank Spillane se numeşte Janina Caron şi au împreună locuri reţinute pentru Copenhaga, pe cursa aeriană Scandinavian Airlines, care decolează asta-seară la ora opt şi zece minute de pe aeroportul

internaţional Otopeni. Mă mai anunţa că va dispune măsurile necesare pentru ca bănuiţii să fie arestaţi la sol, mai înainte de a ajunge lângă scara avionului.

Am restituit maiorului nota şi i-am comunicat lui Dan conţinutul ei.

— Bravo! Asta da lucrătură. După grafic. Vine la fix, ucide la fix şi pleacă la fix. Nu le e străină maxima latină: Veni, vidi, uşchi!...

— Dacă au avionul abia peste patru ore, nu mai au de ce să se grăbească. Probabil că vor întârzia destul de mult în restaurant, astfel că odată plecaţi la drum să se oprească cu maşina direct în parkingul aeroportului Otopeni, a zis maiorul.

Cum vacarmul pe care-l produceau receptoarele instalaţiilor de radio acordate pe diferitele frecvenţe de lucru ale miliţiei îmi răvăşiseră creierii, m-am decis:

— Dacă ei nu mai au motive să se grăbească, noi avem. Hai, Dane, să-i umflăm!

Înainte de a pleca, l-am rugat pe şeful de tură să mă ţină la curent cu toate informaţiile pe care le va mai primi cu privire la urmăriţi.

Când ne-am urcat în autoturismul de serviciu şi am tras portiera, a început să zumzăie radio-emiţătorul. Apoi, de îndată ce şoferul a deschis aparatul, din difuzor s-a auzit o voce metalică, nesigură, tremurată:

— Către tovarăşul căpitan Apostolescu... către tovarăşul căpitan...

Întinzându-mă peste bancheta din faţă, am luat microfonul agăţat de bord şi am apăsat pe butonul pentru emisie:

— Căpitanul Apostolescu, primit apelul. Trec pe recepţie, am anunţat, apăsând pe butonul pentru recepţie.

— Vă rugăm să reveniţi la dispecerat... Imediat reveniţi la disperat!... a repetat vocea metalică.

Mi-am încrucişat privirea cu Dan şi am ţâşnit amândoi din maşină.

În cincisprezece secunde eram din nou în sala pe care abia o părăsisem.

Maiorul nu mai avea obrajii trandafirii, ci albi ca varul.

— Tovarăşe căpitan... a îngăimat emoţionat. S-a întâmplat o nenorocire... A împuşcat doi subofiţeri...

— Cine? am vrut să ştiu, uitându-mă la el mirat.

— Persoana pe care o urmăriţi. Are o armă automată, cu încărcător-disc... Probabil un Şpaghin...

— Vioara pe care o căra după el... şi-a reamintit Dan.

— Cum i-a împuşcat? m-am adresat şefului de tură, încercând să pricep enormitatea de care-mi vorbea.

— După ce ne-au anunţat că au descoperit maşina fugarilor, subofiţerii care o depistaseră au intrat în restaurant şi au încercat să-i reţină pe pasageri...

— Cine le-a dat ordin?! am strigat enervat. Am cerut numai găsirea şi semnalarea poziţiei autoturismului!

— Probabil n-au înţeles bine ordinul. Erau tineri...

— Ce s-a întâmplat, după ce a tras în subofiţeri? am întrebat, pe când mă străduiam să-mi recapăt calmul.

— A ţinut tot restaurantul la respect cu automatul şi a vorbit cu cineva la telefon. La terminarea convorbirii, a smuls firele aparatului. Apoi, ajungând afară, sub ameninţarea armei, a dat jos călătorii unei Dacii care tocmai intra în parking. După ce s-a urcat cu însoţitoarea lui în maşină, a demarat în

viteză.

— Cine v-a anunţat evenimentul?

— Responsabilul localului. Telefonul avea o derivaţie în biroul lui.

— Aţi stabilit poziţia, actuală a urmăriţilor?

A ridicat din mâini:

— Am dat alarmă generală. La intrarea în Slobozia, drumul va fi închis în câteva minute de trei echipaje auto dotate cu puşti-automate de asalt. În cel mult douăzeci de minute vor fi nevoiţi să se oprească în faţa baricadei... deoarece cu două sute de metri înaintea acesteia vor călca cu cauciucurile peste un brâu de cuie.

Fără să-i mai ascult, m-am apropiat de harta judeţului, care acoperea un întreg perete. Am mers cu degetul pe traseul rutier continental E 15, de la Constanţa până la Hârşova, unde se aflaseră înainte de incident, şi m-am oprit la Slobozia. Într-adevăr, pe ruta respectivă drumul n-avea nicio variantă şi banditul cu „balalaică” va fi silit să-şi curme elanul în faţa baricadei ridicate în „onoarea” lui. Dacă le place moda „retro”, şi vor să reediteze călătoria „triumfală” a lui Bonnie şi Clyde pe şoselele americane, vor fi satisfăcuţi pe deplin. Echipajele care-i vor aştepta, ştiind ce-au păţit colegii lor la Hârşova, nu se vor precupeţi la cartuşe dacă urmăriţii vor încerca să se opună. Şi la fel ca perechea de gangsteri pe a căror urme calcă, probabil că vor fi împuşcaţi înainte de a apuca să coboare din maşină.

Din punctul meu de vedere aş fi preferat să fie luaţi prizonieri. Nu din simpatie, ci pentru a-i interoga, în speranţa că voi putea afla, în sfârşit, de ce au omorât atâţia oameni.

Am ridicat capul spre ceasul electric de pe zid. Indica ora patru şi nouă minute.

— La patru şi douăzeci ar trebui să primim veşti, a zis şeful-turii, care-mi urmărise gestul.

N-am răspuns. Continuam să privesc harta, întrebându-mă dacă n-ar fi cazul să plec şi eu spre Slobozia. Dar la ce bun? Aş fi ajuns oricum după consumarea faptului.

Brusc, mi-am dat seama că datorită surprizei cauzate de agresiunea împotriva subofiţerilor am trecut cu vederea două elemente stranii.

— Oare ce-o fi în mintea infractorului de s-a apucat să-şi schimbe Mercedesul cu o Dacie? am zis, întorcând spatele hărţii şi privind spre maiorul Grecu.

Pentru o fracţiune de secundă, figura lui rotundă şi drăguţă a schiţat un zâmbet ironic, apoi mi s-a adresat cu o seriozitate căutată:

— După intervenţia subofiţerilor, înţelegând că este urmărit, a luat o altă maşină pentru a ne deruta.

Am făcut cu capul un gest de negaţie:

— Modul de comportare a lui Spillane demonstrează că este un profesionist, şi deci nu-i pot fi străine metodele de cercetare poliţienească. Atunci cum se explică faptul că s-a apucat să schimbe un autoturism cu un altul mai puţin puternic şi care de asemenea urma să fie pus sub urmărire, aşa cum s-a şi întâmplat, foarte repede?

— Chiar şi un ucigaş de meserie poate să comită greşeli. Altfel n-ar putea fi niciodată prins, şi s-ar înmulţi ca şobolanii. Probabil că rupând firele telefonului din restaurantul motelului şi-a imaginat că va obţine anonimatul pe care şi-l dorea până se punea la adăpost, în cursa Scandinavian Airlines, a

intervenit Dan pentru a susţine varianta maiorului.

Iar am clătinat capul:

— Nici doamna Vorba, nici el nu puteau fi atât de idioţi încât să nu-şi dea seama că dacă au fost puşi sub urmărire se cunoaşte totul despre activitatea lor, inclusiv faptul că au reţinut locuri pe o cursă aeriană externă.

— Chiar dacă au luat în considerare o astfel de posibilitate, singura lor cale de fugă rămâne tot cea pe care au stabilit-o. Şi apoi, de ce n-ar fi putut spera că n-am ajuns să aflăm modul prin care vor să se facă nevăzuţi? a întrebat Dan, clătinându-şi capul cu convingere. Acum aleargă spre Bucureşti şi în aproximativ şapte minute vor cădea peste baricada de la Slobozia, a adăugat, privind ceasul mural, care indica ora patru şi treisprezece minute.

— Dane, după incidentul cu subofiţerii, a dat telefon cuiva.

M-a privit surprins. Îi scăpase amănuntul.

— Cui? Bineînţeles, numai unui complice. Şi de ce imediat după ce a împuşcat miliţienii? Există o singură explicaţie, după mine. Dându-şi seama că au fost descoperiţi, vor să fugă pe „scara de incendiu”...

În momentul în care mi-am terminat argumentarea, am realizat ce am de făcut şi m-am adresat maiorului Grecu:

— Trebuie să aflăm cu cine a vorbit la telefon!

M-a privit de parcă s-ar fi mirat că nu port o cămaşă de forţă, apoi m-a anunţat cu o bunăvoinţă părintească.

— Nu-i posibil. Avem telefonie automată.

— Aşa îmi imaginam şi eu, l-am informat privindu-l încruntat. Din relatarea dumneavoastră am reţinut că în timp ce vorbea la telefon ţinea sub ameninţarea armei personalul şi clienţii restaurantului. Greşesc?

A făcut semn că nu.

— Telefonaţi imediat la motelul respectiv, luaţi legătura cu responsabilul localului şi încercaţi să aflaţi dacă vreuna din persoanele ţinute la respect a remarcat câte numere a format banditul pe disc. Cinci, ori opt?

A înţeles ce vreau. S-a întors şi a pornit cu o agilitate pe care nu i-o bănuiam spre pupitrul circular din mijlocul încăperii. Când a ajuns la destinaţie, în loc să pună mâna pe un receptor telefonic, a luat un microfon şi a început să cheme indicativul unei autopatrule.

Când zece-cincisprezece secunde mai târziu i s-a răspuns, a cerut echipajului respectiv să intre în local şi să caute un răspuns, la întrebarea pe care o formulasem.

— E mai simplu şi mai sigur aşa... mi-a explicat maiorul, care după prenume ar fi trebuit să aibă în vine sânge imperial. Este unul din echipajele care participă la cercetările de la locul faptei, a adăugat, arătând cu degetul spre microfon.

Am ridicat ochii şi am privit ceasul de pe perete. Indica ora patru şi şaisprezece minute.

După ce secundarul central a făcut două curse complete, dintr-unul din difuzoarele de pe masă s-a auzit o voce cerând dispeceratul.

Era echipajul la care făcuse apel maiorul Creţu.

„... Raportăm că din audierea martorilor rezultă, în mod sigur, că infractorul a format cinci numere... Deci a vorbit cu un post local...”

— Aşa cum m-am temut, a schimbat macazul! am spus, după încheierea raportului autopatrulei. În afara cursei aeriene externe, mai prevăzuse, pentru orice eventualitate, un mijloc de fugă. Iar telefonul pe care l-a dat a

urmărit pregătirea celeilalte variante de plecare. Şi întrucât legătura lui a răspuns la un număr local, tot aici în judeţ se află şi cealaltă cale prin care încearcă să dispară. Acesta-i motivul pentru care au schimbat maşina. Au scontat pe faptul că până vom afla că circulă cu un alt autovehicul, şi până-l vom pune şi pe acesta sub urmărire, vor obţine răgazul de care au nevoie...

— Tovarăşe maior!... Tovarăşe maior, priviţi-i! a strigat unul din cei doi subofiţeri care supravegheau traficul rutier prin ecranele de televiziune cu circuit închis.

Deşi nu mie mi se adresase, din doi paşi am fost lângă ecranul pe care-l indica cu mâna, la timp pentru a vedea o Dacie de culoare deschisă, străbătând ultimii metri de şosea ai tronsonului ce intra în raza obiectivului camerei fixe de luat vederi.

— Aţi văzut? a întrebat subofiţerul, peste umăr, spre superiorul lui, apăsând pe un buton care a transfocat autoturismul în aşa fel încât i s-a putut vedea clar numărul de înmatriculare, mai înainte de a dispărea din câmpul vizual, prin dreapta ecranului.

— Ce naiba fac?! a exclamat surprins maiorul privind de lângă umărul meu ecranul... Se întorc în Constanţa! a spus luând în mână microfonul radio.

Ştiind ce intenţionează, i-am atras atenţia:

— Agenţii şi patrulele auto să nu-i urmărească şi, cu atât mai puţin, să încerce să-i intercepteze. Să se facă că nu-i remarcă. Chiar dacă calcă legile de circulaţie. Să se limiteze, în exclusivitate, la semnalarea poziţiei şi direcţiei de deplasare a obiectivului. Nu mai vreau şi alte buclucuri!

Maiorul a făcut un gest de confirmare şi a trimis apelul aşa cum i-am cerut eu.

— Pe ce tronson se află? am întrebat.

— Zona aeroportului Kogălniceanu...

— Daţi imediat telefon turnului de control. Să nu autorizeze niciun zbor până nu ajungem acolo! l-am întrerupt, gândindu-mă că am descoperit ieşirea de rezervă a urmăriţilor.

Maiorul m-a privit clătinând capul şi m-a anunţat calm:

— Nu e cazul. Camera de luat vederi se află la trei sute de metri în spatele intrării aeroportului.

Am făcut un gest de resemnare, gândind că urmăriţii m-ar fi scăpat de emoţii dacă ar fi încercat să ia o cursă aeriană de pe aeroportul Kogălniceanu, şi am întrebat:

— În cât timp ajung la Constanţa?

A ridicat privirea spre ceasul electric. I-am urmat exemplul. Indica ora patru şi douăzeci de minute.

— În aproximativ opt minute.

— Acesta este răgazul pe care-l avem pentru a afla prin ce mijloace vor să fugă peste graniţă.

— N-o să fie uşor... s-a arătat sceptic maiorul.

— Probabil că nu, dar tot va trebui să descoperim portiţa lor de scăpare.

— Ţinând seama de faptul că s-au întors din drum şi vin spre litoral, s-ar putea să se îndrepte către o navă care-i aşteaptă în apele noastre teritoriale, a sugerat Dan.

M-am dus spre peretele acoperit de harta judeţului şi le-am făcut semn să mă urmeze.

— Să examinăm metodic posibilităţile oferite de litoral. Aici – am pus

degetul pe punctul extremităţii sudice – este Vama Veche... Nu se pune problema trecerii graniţei vecinilor noştri, deoarece ştiu că vor fi imediat reţinuţi ori de grănicerii noştri, ori de cei bulgari. Mangalia – am continuat urcând degetul spre nord – este ideală pentru acostarea unei nave rapide...

— Exclus! E port militar. N-au ce căuta acolo vase civile, a spus Napoleon Grecu.

— Şi aici? l-am întrebat, arătând intervalul cuprins între Mangalia şi Constanţa.

— Toată porţiunea fiind plajă, fundul mării este prea ridicat pentru a permite unei nave, fie chiar şi uşoară ca un iaht, să se apropie la mai puţin de o sută de metri de mal.

— Portul Constanţa? a întrebat Dan.

— Persoanele particulare nu pot coborî în docuri.

— De asemenea, nici la Mamaia, datorită fundului ridicat al mării... am zis complet dezorientat.

Maiorul n-a ezitat să-mi dea dreptate.

Am ridicat capul spre ceasul electric. Era ora patru şi douăzeci şi trei de minute.

— Pierdem vremea. Le ieşim înainte! m-am decis, constatând că dacă continui să mă ţin de presupuneri în următoarele cinci minute Spillane şi Marieta Vorba vor părăsi drumul naţional şi, dacă apucă să intre în oraşul Constanţa, le voi pierde din nou urma.

În timp ce mai aruncam o privire pe harta municipiului spre a vedea ce traseu trebuie urmat pentru a-i putea întâlni pe fugari când vor ajunge la centura oraşului, n-am auzit niciun protest faţă de intenţia pe cave o afirmasem.

Am pornit spre uşă, am deschis-o şi rămânând în prag, m-am întors spre maiorul Grecu:

— Litoralul trebuie supravegheat din elicoptere. Cereţi sprijinul grănicerilor, marinei, armatei sau cui doriţi dumneavoastră...

Maşina de serviciu ne aştepta cuminţică în stradă, lângă trotuar, dar şoferul ioc. Întrucât cheia de contact se afla la locul ei, în bord, n-am mai pierdut timpul cu căutarea subofiţerului. Eu m-am aruncat pe bancheta din spate, iar Dan s-a aşezat la volan.

Am demarat cu acceleratorul împins până la limita impusă de podea.

Acul vitezometrului vibra în preajma cifrei 120 în momentul în care Dan a virat la stânga, din strada Ştefan cel Bătrân în bulevardul Tomis. Datorită faptului că blocurile înalte pe lângă care ne strecuram repercutau şi amplificau, zgomotul sirenei noastre ca o cutie de rezonanţă, pietonii şi autovehiculele se grăbeau să fugă din calea noastră de parcă i-am fi atacat cu un bombardier Stukas în picaj.

După ce-am străbătut jumătate din bulevard şi circulaţia autovehiculelor s-a redus în mod sensibil, i-am strigat lui Dan să oprească sirena. Dar nu m-a auzit. Am închis-o eu, săltându-mă de pe bancheta mea şi răsucind butonul montat pe partea superioară a bordului.

În liniştea care s-a aşternut brusc, zgomotul motorului mi-a părut mai melodios ca sunetele unei harpe, strunită de un înger al paradisului.

— Pisica cu clopoţei nu prinde şoareci, am comentat, pentru a-i demonstra înalta mea erudiţie în domeniul proverbelor.

— Şoareci? Credeam că vânăm şobolani... s-a mirat Dan, scrutând prin

parbriz drumul.

A început să zbârnâie postul de radio şi, ridicându-mă din nou, am desprins microfonul din cârligul de care era agăţat şi am recăzut cu el în mână pe banchetă.

Era maiorul Napoleon Grecu. Mă anunţa că şase elicoptere militare patrulează de-a lungul litoralului. După terminarea raportului, am rămas cu microfonul în mână, privind atent drumul asfaltat pe care rulam.

După aproximativ trei kilometri, am văzut venind din sens opus o Dacie. Avea culoarea bej şi se deplasa în limita vitezei legale. Nu m-am gândit că ar putea fi obiectivul nostru, dar, în momentul în care ne-am încrucişat am văzut numărul de înmatriculare şi capul pasagerei din dreapta volanului.

După modul în care a frânat, era evident că şi Dan a văzut-o pe doamna Vorba. Mai întâi m-am trezit în genunchi şi cu pieptul peste dosul banchetei din faţă, apoi maşina a început să se bălăbănească şi să se scuture ca un taur călărit pentru prima oară la un concurs de rodeo.

Din cauza vitezei pe care o avusesem, am mai parcurs încă aproximativ cincizeci de metri, până decelerația i-a permis să întoarcă maşina, pe două roate, şi derapând mai-mai să capotăm.

Mi-am promis, în gând, că de va fi să scap din această cursă cu oasele nepulverizate, Dan nu va mai pune niciodată mâinile pe volanul unei maşini în care am să mă aflu şi eu.

Spatele Daciei urmărite se afla deja la patru-cinci sute de metri. Am auzit scrâşnetul pinioanelor din cutia de viteze şi maşina, uruind ca motorul unui turboreactor, a pornit brusc din loc, ca dopul unei sticle de şampanie agitată prea mult înainte de deschidere.

În clipa următoare, am privit din nou după Dacia fugarilor, dar n-am mai văzut-o. Cum bulevardul era suficient de lung pentru a nu fi avut timpul să ajungă la capătul lui, mi-am spus că a virat pe una din cele câteva străzi care se deschideau pe partea stângă.

I-am împărtăşit impresia lui Dan. A răspuns printr-un gest de aprobare şi a împins voiniceşte ciuperca acceleratorului. Acul vitezometrului indica cifra 145, iar caroseria începuse să vibreze şi să scuture ca un alcoolic într-o criză de *delirium tremens*.

Ajungând în dreptul primei străzi pe partea stângă, a ridicat piciorul de pe accelerator şi, apăsând uşor pe frână, s-a angajat pe ea, derapând vârtos spre trotuarul din dreapta. Goneam pe strada 30 Decembrie. La prima intersecţie, eu am privit în dreapta şi Dan în stânga străzii Ştefan cel Bătrân. N-am văzut nimic care să semene cu maşina urmărită şi am reluat cursa.

În momentul în care am intrat în bulevardul Lenin, obiectivul ne-a apărut brusc în faţă, la cel mult două sute cincizeci de metri. În timp ce Dan dădea drumul la sirenă, am anunţat dispeceratul că ne îndreptăm spre Mamaia şi am întrebat dacă există vreun echipaj auto înaintea noastră. Răspunsul fiind negativ, n-a mai fost cazul să-mi exprim dorinţa de a se aşterne pe şosea un brâu de cuie.

— Cred că au ceva la motor… a remarcat Dan.

Luând microfonul de la gură, am constatat că distanţa dintre noi se redusese destul de brusc la mai puţin de o sută şi cincizeci de metri.

— Te pomeneşti că a rămas fără benzină, am spus eu, cu convingerea că adeverirea pronosticului meu va demonstra, pentru prima dată, pe mapamond, că şi poliţiştii au un Dumnezeu al lor care-i ajută când se află la

ananghie.

— I-a lăsat direcţia... a apreciat Dan, cu ochii pe maşină.

Într-adevăr, rula şerpuind uşor. Dar când ne-am apropiat la aproximativ o sută de metri de autoturism, a reînceput să gonească. Deşi nu mai zigzaga, Spillane depăşea maşinile pe lângă care trecea în mod periculos, parcă nesigur.

— Dane, zăpăcitul va provoca un accident dacă-l mai gonim atât de tare.

— Cum ne-am fi descurcat dacă trebuia să facem cursa asta cu două luni înainte, în plin sezon turistic? s-a întrebat el, ridicând uşor piciorul de pe pedala acceleraţiei.

— În aceeaşi situaţie ar fi fost şi el.

— Cu o mică deosebire. El, aşa cum face şi acum, şi-ar fi putut permite să pună în pericol viaţa unor participanţi la traficul rutier...

N-a mai continuat, pentru că, exact în acelaşi moment, ajungând la intrarea în staţiunea Mamaia, maşina lui Spillane a schimbat direcţia de mers şi a intrat pe şoseaua din dreapta, adică pe faleză, iar aparatul de radio a început să bâzâie.

Am răspuns.

— Tovarăşe căpitan, a început vocea maiorului Napoleon Grecu, se pare că am depistat mijlocul de transport prin care urmăriţii vor să treacă graniţa...

— Vă ascult! I-am îndemnat.

— La extremitatea nordică a staţiunii Mamaia a fost organizat un târg internaţional de aparate şi dispozitive pentru salvarea supravieţuitoarelor de pe vasele naufragiate... El s-a închis în urmă cu o săptămână, dar n-au fost transportate toate exponatele...

— La ce fel de exponate vă referiţi? l-am întrerupt, nerăbdător.

— Printre altele, şi elicoptere, a replicat laconic, dar cu subînţeles. Toate reprezentanţele comerciale care au participat la târg au fost dotate cu posturi telefonice. Deci se poate admite că urmăritul a vorbit de la motel cu una dintre ele.

— Unde sunt elicopterele armatei?

— Continuă să patruleze de-a lungul litoralului. Mai puţin două dintre ele, pe care le-am trimis spre aria târgului de care v-am vorbit.

— Când încearcă să decoleze, să tragă în pale, lângă arborele elicei! Dar înainte de a se ridica prea sus, deoarece îi prefer vii!

— Am înţeles. De asemenea, în prezent marina militară verifică toate vasele care staţionează fără motiv în apele noastre teritoriale...

— În regulă. Mulţumesc...

Am lăsat microfonul pendulând de cablu pe spătarul banchetei din faţă. Trecând prin faţa cazinoului şi văzând că pe faleză am rămas numai noi şi urmăriţii, i-am spus lui Dan să treacă la abordare.

Distanţa dintre noi, care între timp crescuse la aproape două sute de metri, a început să se reducă uşor. După un kilometru de goană, când ne aflam la aproximativ optzeci de metri de ei, am părăsit dalele de beton ale falezei şi am intrat pe un drum de pământ bătătorit şi plin de hârtoape, ale cărui laturi erau străjuite de diferite utilaje de construit şosele şi, mai ales, de butoaie cu smoală şi saci de ciment şi maldăre de nisip.

Pietrişul de pe drum era zvârlit cu atâta regularitate de cauciucuri în podeaua caroseriei, încât aveam senzaţia că pe capotă plouă cu grindină.

În ciuda drumului denivelat, care făcea să ne clănţăne dinţii, continuam să

ne apropiem de autoturismul dinaintea noastră. La aproximativ cincizeci de metri de ei, Dan a început să vireze spre stânga, pentru depăşire.

Chiar în momentul acela am văzut cum geamul din spate al maşinii urmărite se albeşte, apoi brusc dispare, pentru ca în locul lui să apară un tip brunet şi mustăcios.

Abia acum am înţeles de ce maşina urmărită a pierdut în timpul cursei din viteză şi conducerea ei a început să fie mai puţin sigură. Spillane cedase volanul Marietei Vorba, pentru a putea veni pe bancheta din spate, de unde ne privea acum.

Datorită zgomotului produs de bombardamentul cu pietre la care era supusă caroseria de către cauciucuri, n-am realizat imediat că ne împroaşcă cu gloanţe. Abia după ce în parbriz au apărut şase flori care l-au albit complet, am priceput că ne-a pus gând rău.

— Nu mai văd nimic! a strigat Dan, cu mâinile încleştate pe volan.

Am smucit cu mâna dreaptă Walther-ul de la subsuoară, l-am apucat cu stânga de ţeavă şi m-am ridicat peste bancheta din faţă.

— Închide ochii! i-am strigat în timp ce loveam cu crosa în parbriz, într-o mişcare largă, de la un montant la altul.

În clipa următoare, împins de presiunea de aer exercitată asupra parbrizului, geamul securit ne-a împroşcat ea o furtună de nisip şi, de îndată, am revăzut maşina urmărită.

Când m-am lăsat să cad pe banchetă, Dan a început să recupereze din distanţa care se mărise după ce ne mitraliase mustăciosul din faţă. Datorită vitezei şi drumului prost, maşina ne scutura atât de tare, încât, fără ezitare, aş fi fost gata să admit că roţile noastre deveniseră pătrate.

Ajungând din nou la cincizeci-şaizeci de metri de Spillane, l-am văzut cum îşi apleacă obrazul drept pe patul armei şi ne priveşte de-a lungul ei. Cum de data asta aveam pistolul în mână, n-am mai aşteptat să văd dacă ştie să ochească mai bine ca prima dată. Am aşezat ţeava pe cotul mâinii stângi, ridicat la nivelul umărului şi am tras cu dreapta în roata din stânga. O dată... de două ori...

Domnul care ne luase drept ţinte de poligon n-a mai avut timpul necesar pentru a deschide focul. Cu cauciucul din spate explodat, automobilul a ieşit de sub control şi alerga dintr-un şanţ în celălalt, hodorogind prin hârtoapele care ornamentau drumul. A trecut în viteză cu parbrizul la câteva degete de lama ridicată a unui buldozer, apoi şi-a schimbat direcţia şi a pornit direct spre şanţul din partea opusă. A trecut cu roţile din stânga peste câţiva saci de nisip şi, brusc, partea respectivă a maşinii s-a săltat la aproape un metru deasupra drumului şi a continuat să înainteze pe cauciucurile din dreapta, ca într-un număr de cascadorie.

Dan a ridicat piciorul de pe accelerator şi am continuat să înaintăm în virtutea inerţiei, urmărind uimiţi show-ul ce ne era prezentat pe gratis.

La aproximativ patruzeci de metri mai departe, autoturismul s-a imobilizat brusc, într-un nor de praf. Dar nu pentru mult timp. În următoarea fracţiune de secundă, numărul de circ la care asistam a devenit şi mai incredibil.

Partea din spate a maşinii, pivotând probabil pe roţile direcţiei, înţepenite într-o denivelare care îi pusese capăt cursei, a început să se înalţe până şasiul a ajuns într-o poziţie verticală faţă de pământ. A rămas în această poziţie câteva secunde, înclinându-se cu ezitare în toate direcţiile, ca un beţiv în căutarea punctului de sprijin, apoi a căzut în partea dreaptă, cu roţile

din spate pe nisipul care delimita drumul. Consecutiv căderii maşinii, pe fereastra spartă a fost proiectat ca din praştie domnul Spillane, la vreo opt metri distanţă. S-a ridicat din nisip cu viteza unui Hopa-Mitică şi a luat-o la fugă, prin partea ascunsă privirii noastre de maşina care bloca drumul.

Cum autoturismul nostru se oprise în timp ce admiram prezentarea ultimului număr de circ, am deschis portiera din dreapta şi m-am catapultat.

Trecând pe lângă maşina urmăriţilor, am auzit motorul continuând să tureze şi am zărit o pată neagră care se întindea pe sub caroserie.

Fără să mă opresc din cursă, am arătat cu ţeava pistolului spre maşină şi am strigat pentru Dan, care alerga în spatele meu:

— Ai grijă! Ia foc!

Când am depăşit maşina, l-am văzut pe Spillane fugind înaintea mea, la vreo cincizeci de metri. În mâna dreaptă, în cumpănă, ţinea arma. Nu era un Şpaghin, ci arma gangsterilor din Chicago anilor prohibiţiei. Un Thomson veritabil, cu o cadenţă de şase sute de focuri pe minut, asigurată dintr-un încărcător circular de o sută de cartuşe. O astfel de„ sculă” poate ucide un om de zece ori într-o secundă.

Datorită drumului accidentat, alergam de parcă aveam un picior de lemn; ba călcam într-o groapă, ba mă poticneam de o denivelare ori de un pietroi. Dar, întrucât şi Spillane trecea prin aceleaşi avataruri, distanţa care ne separa se reducea din ce în ce mai mult.

De undeva, din faţă, se auzea zumzetul unui motor puternic. Mărturisesc, n-am avut curajul să ridic capul şi să privesc în direcţia de unde venea zgomotul. Nu-mi puteam dezlipi ochii de pe Thomson-ul din mâna urmăritului.

După două-trei sute de metri de fugă, am reuşit să mă apropii la aproximativ zece paşi de el. Îl auzeam respirând cu dificultate, ca un înecat.

Cu toate că n-a întors deloc capul, sunt convins că auzea suficient de bine tropăitul meu pentru a şti că am ajuns în imediata lui apropiere.

Spunându-mi că a venit momentul să plonjez într-un placaj la gambele lui, mi-am vârât pistolul în tocul de la subsuoară.

Exact în momentul în care am dus braţele spre înapoi pentru a spori detenta, am văzut cum mitraliera, pe care o ţinuse până atunci cu mâna dreaptă, în cumpănă, începe să se ridice spre piept, în acelaşi timp cu mâna stângă.

Nu era necesar să am doctoratul luat de la West Point pentru a-mi da seama de repertoriul următoarelor secunde.

În clipa când ţeava neagră a armei i-a apărut la înălţimea umărului drept, placajul pe care vream să-l execut s-a transformat într-un precipitat salt lateral, spre stânga.

N-am simţit durerea pe care ar fi trebuit să mi-o provoace contactul brutal cu drumul din pământ tare şi semănat cu pietre. Probabil unde eram prea absorbit de manevra pe care o făceam pentru a-mi smulge Walther-ul din toc. Această operaţiune se realizează de obicei uşor şi iute, printr-un gest reflex, dacă te afli în picioare. Eu, însă mă aflam întins pe burtă, cu pistolul strivit de greutatea pieptului.

M-am întors pe dreapta, am apucat crosa pistolului şi l-am smucit din toc. Când am revenit în poziţia în care căzusem, am auzit şi salva trasă cu Thompson-ul.

Spillane, chiar înainte de a întoarce capul, a tras un snop de gloanţe în

direcţia în care mă detectase cu câteva clipe mai înainte de a mă adăposti la pământ.

După ce s-a întors complet, a privit mirat norişorii pe care-i făceau gloanţele lovind pământul, pe traiectoria unde, după el, ar fi trebuit să mă aflu eu.

Mai înainte ca privirea lui să mă găsească, i-am ochit umărul drept şi am tras.

Am auzit zgomotul metalic şi sec al cocoşului căzând peste percutor. Dar numai atât!

Când privirile noastre s-au încrucişat, el a îndreptat arma spre mine, iar eu am început să mă îndepărtez de el rostogolindu-mă ca un poloboc, urmărit de norişorii de praf pe care-i făceau gloanţele perforând pământul în urmărirea mea.

La a patra rostogolire în jurul meu, am reuşit să apuc cu mâna stângă culata armei şi s-o trag înapoi. Exact în momentul în care cartuşul alterat a sărit afară şi am început să ripostez, am simţit două arsuri în coapsa dreaptă.

Nu m-am zgârcit la gloanţe. Am tras până a făcut o piruetă şi, frângându-se de la mijloc, a căzut cu faţa în jos.

M-am ridicat în picioare şi m-am apropiat de el. Un braţ sub abdomen şi celălalt întins în prelungirea corpului, cu palma în sus şi pumnul strâns. Arma se afla la un metru de picioarele sale.

Am vârât Walther-ul în toc şi m-am aplecat pentru a-i pipăi încheietura mâinii. Pulsaţiile inimii erau slabe, însă ritmice.

Când m-am ridicat, am simţit piciorul drept ud şi l-am privit. Pantalonul din stofă bej avea două pete mari, maronii. Una spre fesă şi cealaltă o palmă mai jos. Dacă puteam sta pe el, era în regulă. Femurul nu fusese atins.

Mi-am reamintit de zgomotul motorului şi m-am uitat în direcţia de unde venea. La circa două sute de metri, un elicopter de culoare kaki, cu o stea pe un cerc cu fond tricolor, făcea punct fix deasupra altui elicopter, tip sport, de culoare bleu, care stătea la sol, cu rotorul în funcţiune.

Pilotul aparatului cu care trebuia să fugă Spillane ştia că este capturat. Dacă ar fi încercat să se ridice, elicea portantă s-ar fi lovit de terenul fix de aterizare al aparatului militar şi s-ar fi făcut surcele. În timp ce le priveam, am început să-mi scutur hainele de praf, cu un gest mecanic.

Brusc, din spatele meu s-a auzit zgomotul unei explozii puternice. M-am întors şi am privit. De-a lungul drumului pe care venisem, la o distanţă de câteva sute de metri, am văzut o flacără mare şi un fum negru şi gros.

Pentru o fracţiune de secundă am contemplat-o, surprins, cum privesc copiii focurile de artificii, apoi am realizat cauza deflagraţiei. Automobilul răsturnat s-a aprins şi i-a explodat rezervorul de benzină... Şi pe Dan l-am lăsat acolo!

Am început să fug cu disperare spre pălălaie, dar după câţiva paşi am simţit piciorul drept moale ca vata şi am căzut ca un copac retezat de la rădăcină. Dacă n-aş fi amortizat şocul cu braţele, cred că mi-aş fi deteriorat fizionomia suficient de bine pentru a nu mai semăna mult timp cu fotografia de pe legitimaţia de serviciu.

Când m-am ridicat în genunchi, Dan alerga spre mine cu pistolul în mână. Era urmat de patru subofiţeri cu puşti de asalt în cumpăna mâinii drepte.

— Eşti rănit? a vrut să ştie, strigând de departe.

M-am ridicat în picioare şi l-am aşteptat.

— Eşti rănit? a repetat, după ce a ajuns lângă mine.

— Uşor, l-am liniştit.

— Totuşi... a început să protesteze, văzându-mi petele de pe pantaloni.

Nu i-am mai răspuns şi m-am adresat subofiţerilor, arătând mai întâi spre corpul lui Spillane şi apoi către elicoptere:

— Unul dintre voi rămâne lângă infractor. Restul, capturaţi echipajul elicopterului de la sol! În caz că se opun, faceţi uz de arme... Dar, dacă este posibil, nu-i transformaţi în strecurători de ceai. Îi prefer vii.

— Mă duc şi eu, s-a oferit Dan.

— Nu-i nevoie. Sunt plevuşcă. Ai anunţat evenimentul la dispecerat?

A dat din cap.

— După ce am auzit împuşcăturile, am cerut şi două ambulanţe.

— Ce-l cu Marieta Vorba?

— O simplă comoţie. Spre norocul ei era legată cu centura de siguranţă. Dacă nu ar fi sosit subofiţerii la timp pentru a mă ajuta s-o scot din maşină, acolo rămânea.

— Aici nu mai este nevoie de noi, am spus, văzând coborând din elicopterul de la sol trei tipi cu mâinile ridicate şi aparatul militar îndepărtându-se.

M-am uitat la ceas. Era ora cinci fără douăzeci. Operaţiunea capturării a durat mai puţin de un sfert de oră, şi mie mi s-a părut că nu se mai termină.

Sprijinindu-mi braţul drept de umărul lui Dan, am pornit şontâc-şontâc spre maşina cu care venisem.

Capitolul XXI

UN PRIZONIERAT ACCEPTABIL

Trezindu-mă dintr-un somn ca de plumb, priveam buimăcit în jurul meu. O încăpere cu pereţii spoiţi cu var, un pat şi o noptieră metalice şi vopsite în alb. La picioarele patului o uşă, bineînţeles, vopsită în alb, iar în spate o fereastră prin care se strecurau razele soarelui de toamnă.

Nu trebuia să fiu un geniu pentru a realiza că mă aflu într-o rezervă de spital.

Cum naiba oi fi ajuns eu aici?

Am zvârlit pledul de pe mine şi am dat să mă ridic. O durere ascuţită în coapsa dreaptă m-a determinat s-o privesc. Era înfăşurată într-un bandaj.

Brusc mi-am reamintit.

După împuşcarea lui Spillane, Dan m-a adus la spitalul judeţean pentru a mi se bandaja rănile.

Un chirurg m-a pus să-mi scot pantalonii şi s-a apucat să toarne diferite prafuri şi soluţii pe răni. Apoi a început să-mi înfăşoare coapsa în nenumărate bandaje, de parcă ar fi îmbălsămat mumia unui faraon.

Când, în sfârşit, a terminat, m-a anunţat că am pierdut mult sânge şi trebuie să-mi facă o perfuzie.

I-am replicat că propunerea lui este foarte tentantă şi că neapărat voi ţine seama de ea, anul viitor, când voi veni să-mi petrec concediul pe litoral.

Răspunsul meu nu l-a afectat deloc. A ridicat din umeri, într-un gest care trebuia să mă asigure că pentru el cuvântul pacientului este lege, şi mi-a oferit să beau un lichid tulbure, ca zeama de varză. Un antibiotic care să împiedice o eventuală infecţie a rănilor, m-a informat cu figura numai zâmbet.

I-am făcut pe plac, golind paharul până la fund. Apoi am întins mâna după pantaloni... Cam asta-i tot ce-mi amintesc.

Drăguţul de el, mi-a oferit un soporific capabil să lase lată o turmă de elefanţi!

M-am uitat la încheietura mâinii stângi. Urma lăsată de ac demonstra că n-am scăpat de perfuzie.

M-am săltat în capul oaselor şi mi-am lăsat picioarele pe duşumea. În jurul meu n-am văzut niciun loc în care s-ar fi putut afla hainele mele. Şi într-o pijama de spital n-aveam cum să ajung prea departe.

Am zărit, în schimb, butonul unei sonerii, lângă capătul patului. Mi-am vărsat toată furia pe el.

Curând, am auzit un tropot de paşi zoriţi şi s-a deschis uşa.

Din pragul ei, o asistentă medicală în jur de patruzeci de ani, scundă, grasă şi cu părul oxigenat, mă privea speriată.

— Ce s-a întâmplat?

— Unde sunt hainele mele? am fost curios să aflu.

— Pentru ce vă trebuie? a zis, transformându-şi aerul de spaimă într-unul de mirare.

— Ca să plec!

— N-aveţi voie! m-a anunţat, de data asta autoritară.

Fără să-i răspund, m-am ridicat din pat. Am simţit o durere violentă în

coapsa bandajată, dar am continuat să păşesc spre uşă.

— O clipă! să chem medicul... a zis, din nou înfricoşată, dispărând din cadrul uşii cu o sprinteneală pe care n-aş fi bănuit-o la o femeie atât de corpolentă.

I-am făcut pe plac şi m-am grăbit să revin şi să mă aşez pe rama patului, pentru că toată încăperea începuse să se învârtească cu mine.

Am auzit paşi uşori în cameră şi am ridicat capul.

Mai întâi am văzut doi ochi verzi (sau poate albaştri, dar ce importanţă mai prezenta culoarea, când erau cei mai mari şi mai frumoşi din câţi am întâlnit vreodată!), apoi figura perfect ovală, tenul alb-trandafiriu, nasul mic şi uşor în vânt, buzele minunat conturate şi roşii, fără ruj, iar părul, negru ca smoala, legat cu o bentiţă la creştet, îi cădea ca o coadă lungă şi groasă pe spate. Era de statură potrivită şi suplă. Halatul alb, curat şi bine călcat, îi venea ca o rochie executată la Casa Coco Chanel. Odată cu sosirea ei în încăpere, sistemul meu olfactiv a înregistrat o mireasmă, provenită probabil de la un parfum Nina Ricci.

— Cu ce vă pot fi de folos? s-a interesat cu un glas suav, zâmbindu-mi într-un amestec de bunăvoinţă şi amuzament.

Nu părea să aibă mai mult de douăzeci de primăveri. Mi-am imaginat că trebuie să fie o asistentă angajată special pentru fermecarea şi liniştirea pacienţilor recalcitranţi (ceva în genul Samanthei, dar cu o eficienţă mult sporită). Când ochii mi-au alunecat pe ecusonul agăţat de halat, am aflat că se numeşte Ines Vaida şi, culmea! că era medic. Probabil că, mai nou, la medicină studenţia începe de la paisprezece ani.

Pe scurt, era exact tipul de femeie pentru care am avut dintotdeauna disponibilităţi şi înclinaţii către o pasiune mare.

— Mi s-a spus că vreţi să plecaţi din spital, a adăugat, constatând că eu, pierzând instrucţiunile de utilizare a coardelor vocale, o privesc mut de admiraţie; ceea ce nu părea s-o indispună.

„Am spus eu că vreau să plec?”, m-am mirat în sinea mea. Dacă Adam a avut chef să părăsească paradisul, îl priveşte. Eu n-am să-i urmez exemplul. De ce să abandonez îngerul din faţa mea, pentru tot felul de derbedei şi a cadavrelor pe care aceştia le lasă în urma lor?

Regăsindu-mă, am deschis gura să-i spun că a fost greşit informată, că eu n-am să plec până nu mă restabilesc complet. Inclusiv după guturaiul pe care-l voi căpăta peste şase luni.

Dar n-am mai avut când să-i sugerez că poate alt pacient şi-a exprimat dorinţa să se externeze, nu eu.

— Ce faci, şefu? s-a interesat jovial Dan, din pragul uşii rămase deschisă după intrarea îngerului.

Când doctoriţa a întors surprinsă capul spre uşă, Dan a văzut-o şi a rămas cu ochii zgâiţi la ea, de parcă ar fi fost hipnotizat instantaneu.

Va trebui să am o discuţie foarte serioasă cu el. De la un timp încoace şi-a făcut obiceiul să apară exact atunci când aş vrea să fie oriunde, mai puţin în preajma mea.

— Nu intra! Am o boală contagioasă, l-am informat, cu speranţa că va închide uşa pe dinafară.

Nu mi-a acordat nicio atenţie. Continua să se holbeze la doctoriţă. Avertismentul meu sosise prea târziu. Se înamorezase şi el de fermecătorul înger, pogorât din paradis direct în camera mea spre a-mi mântui sufletul

acrit de treburile cu care mă ocup şi de rănile provocate de Spillane.

Desigur, eu nu-l puteam împiedeca să admire perfecţiunea personificată, dar atât! Dreptul primului-venit era de partea mea. Am vrut să i-o spun, dar m-am abţinut. Apariţia lui m-a smuls de sub farmecul fermecătoarei şi frumoasei Ines şi mi-a amintit că sacul cu obligaţii de pe spatele meu atârnă greu.

— Ce-i cu doamna Vorba? am întrebat, trecând la meserie.

Întrucât continua să privească pierdut spre reprezentanta lui Esculap, de parcă ar fi avut timpanele trimise la recondiţionat, am mai repetat o dată întrebarea, ridicând glasul.

— E bine, e bine... şi-a reamintit să-şi mute privirea spre patul pe care mă aflam. Şi ea a fost examinată aseară în acest spital. Nu s-a constatat nicio leziune şi a fost expediată la arestul preventiv. Dar continuă să susţină că e franţuzoaică şi că se numeşte Janina Caron...

— Poate să spună că este şi Arhanghelul Gavril! Păcat că l-am pierdut pe Spillane...

— În ciuda faptului că ai tras în el şapte gloanţe, plămânii, inima şi ficatul sunt intacte.

M-a văzut că-l privesc contrariat şi a explicat:

— Purta sub cămaşă o vestă antiproiectil, care-i proteja organele esenţiale.

Fir-ar să fie! Şi eu, care, văzând că nu cade de la primele focuri, mi-am imaginat că datorită unei greşeli băgasem în încărcător cartuşe oarbe!

— Şi atunci cum a ieşit din luptă?

— I-ai băgat două gloanţe sub centură, în abdomen. Dar, în ciuda ravagiilor pe care le-au provocat intestinelor, chirurgii care s-au ocupat de el speră că va trăi.

Ines ne privea intrigată, când pe mine, când pe Dan. Probabil constatând diferenţele care există între branşele noastre. În timp ce în a noastră se vorbeşte despre suprimarea vieţii, într-a ei se luptă pentru păstrarea cu orice chip a acesteia.

— Domnişoară doctor, dacă am fi la mine acasă, v-aş invita să luaţi loc într-un fotoliu... Aici, n-am decât ce se vede, am spus pe un ton de scuză, arătându-i rama patului metalic pe care stăteam şi eu.

Mi-a zâmbit, arătându-mi o dantură splendidă, albă, cu dinţi mici şi regulaţi:

— Presupun că discuţia dumneavoastră are un caracter secret. Şi mă voi retrage, dacă îmi promiteţi că renunţaţi la ideea de a părăsi spitalul.

— Cazul despre care discutăm fiind lămurit, şi-a pierdut aspectul confidenţial. În ceea ce priveşte promisiunea pe care mi-o cereţi, nu v-o pot da. Din principiu, nu renunţ niciodată la intenţiile mele, aşa că... i-am arătat rama patului...

A surâs amuzată şi s-a aşezat lângă mine, strângându-şi printr-un gest elegant halatul scurt pe sub picioare. Am văzut o palmă din coapsa trandafirie şi un genunchi perfect rotund. Noroc de mine că stau bine cu inima. Dar asta încă nu însemna că trebuie neapărat să-i forţez rezistenta.

— De ce i-ai lăsat să mă narcotizeze? am vrut să ştiu, făcând un efort de voinţă, pentru a-mi ridica ochii de la picioarele femeiuştii spre Dan.

— De unde era să ştiu eu ce-ţi dă să bei... Abia după ce te-ai întins lat în pat am priceput că ţi-a făcut figura, a ridicat cu nepăsare din umeri. Am

încercat să protestez, însă m-a poftit afară, spunându-mi s-o fac pe deşteptul la miliţie, că în spital el este ăl mai mare...

— Cum arăta medicul? a intervenit Ines.

— Statură potrivită, figură ovală, ochi verzi şi părul blond, grizonat la tâmple. În sfârşit, un tip simpatic, dar cu gură mare! Striga şi dădea ordine ca un plutonier recruţilor, la instrucţie.

— E şeful serviciului în care vă aflaţi, medicul primar Corneliu-Telejenel Bindea şi aţi făcut bine că n-aţi întins coarda mai mult decât trebuia. Merge rar la biserică, iar în ultimii ani se zice că n-a mai dat deloc p-acolo, i s-a adresat, arătându-i dantura într-un surâs dulce, chestie care mie nu mi-a făcut nicio plăcere. În orice caz, după foaia de observaţii pe care am primit-o, trebuie să rămâneţi imobilizat la pat, cel puţin o săptămână, a continuat către mine, ridicând din umeri cu nevinovăţie şi oferindu-mi şi mie un zâmbet scump, cu gropiţe în obraji.

Ştiu să-mi păstrez sângele rece în faţa oricărei situaţii, inclusiv a cucoanei cu ţoale cernite şi coasă în mână, dar în faţa unei astfel de femei mă încălzesc mai abitir ca o centrală nucleară, scăpată de sub control.

— Un inspector de la Interpol a sosit azi-dimineaţă la I.G.M. Deseară vine la Constanţa, şi-a reamintit Dan, mai înainte de a avea timp s-o asigur pe doctoriţă că nici prin gând nu-mi trece să părăsesc spitalul.

Am privit ceasul. Era ora nouă şi câteva minute.

— Va trebui să plec, şi vă rog să mă credeţi că regret sincer acest lucru, i-am spus vecinei mele de pat, cu un regret nesimulat.

— Dacă dumneavoastră regretaţi că trebuie să plecaţi, iar eu, oricum, n-am voie să vă las s-o faceţi, înseamnă că veţi rămâne, a tras ea concluzia, privindu-mă atât de pătrunzător în ochi, încât mă mir că n-am căzut în transă, şi de pe rama patului.

Am făcut un gest de negaţie şi am oftat cu sinceritate.

— Regret, a zis, devenind rigidă şi severă ca o profesoară rămasă domnişoară la vârsta pensionării. Trebuie să vi se facă analiza sângelui pentru a şti că nu există un proces inflamator. Orice neglijenţă în astfel de cazuri riscă să se termine printr-o amputare. Şi eu n-am voie să-mi asum o astfel de răspundere! m-a informat cu o decizie de mamă spartană.

— În cât timp se face analiza pe care o doriţi?

— În şase ore, m-a informat, reîncepând să-mi surâdă după ce şi-a dat seama că şi-a impus voinţa.

Mi-am privit iar ceasul. Deci pe la patru puteam să plec.

— Credeţi că i-ar sta bine unui bărbat care n-a împlinit încă treizeci de ani să tragă după sine un picior de lemn? s-a interesat persuasivă.

De fapt eu mă apropiam de patruzeci, însă m-am abţinut să i-o spun. Din politeţe, deoarece nu-i frumos să contrazici o femeie.

— Nu-mi dau seama. Până în prezent mi-am folosit propriile picioare, în exclusivitate.

— Nici nu vă doresc să înlocuiţi vreunul dintre ele, a zis, ridicându-se de pe rama patului.

— Unde plecaţi? am întrebat cu desperarea unui copil căruia i se ia din mână cea mai iubită jucărie.

— Trebuie să trimit o asistentă să vă ia sânge. Parcă aşa am stabilit, nu?

— Regret, însă această operaţiune nu poate fi făcută decât de dumneavoastră! am anunţat-o cu fermitate.

— Pentru ce? şi-a încruntat sprâncenele lungi şi frumoase.

— Nu suport sângele. Cum îl văd, mi se face rău, i-am trântit-o cu aplomb.

— Şi dacă eu vă iau sânge, nu vi se face rău? s-a mai încruntat ea un pic.

— Nu, bineînţeles. Magnetismul splendizilor dumneavoastră ochi nu-mi va permite să-mi dezlipesc privirea de la ei şi s-o cobor spre seringa înfiptă în braţ.

— Sunteţi cam răsfăţat, a constatat, pe când sprâncenele îşi reluau forma de semicerc perfect, iar figura reîncepea să-i fie luminată de un surâs mai dulce ca mierea.

— Aşa spunea şi mama, când mă bătea de trei ori pe zi, în speranţa că va scoate om din mine. Păcat de nervii şi energia consumată, că tot nu şi-a atins ţelul.

— S-ar putea să fiţi modest, dar nu-i exclus să aveţi dreptate... m-a luat peste picior, deşi mă privea cu candoare.

Dan n-a întârziat să-şi întoarcă capul după ea, când a ieşit. Cum privirea i-a rămas pe uşă şi după ce aceasta a fost închisă, l-am readus pe pământ.

— Ce-i cu echipajul elicopterului în care voia Spillane s-o ia din loc?

— Aşa cum ai spus, e plevuşcă. Nişte foşti mercenari în Katanga, angajaţi să-l scoată pe Spillane din ţară şi să-l ducă până la un iaht care aştepta în afara apelor teritoriale. Au înscris la târg o firmă fantomă, producătoare de elicoptere, şi s-au pus pe aşteptat. Când Spillane le-a telefonat din motel şi le-a dat parola, au încălzit aparatul şi s-au pregătit de zbor... Restul îl ştii.

— Amprentele lui Spillane, a însoţitorului lui şi a victimei din baia Marietei Vorba să fie trimise la fişierul central pentru a se verifica dacă sunt cunoscute, ori fac parte din categoria celor ridicate de la locul unor infracţiuni cu autor necunoscut.

— Sunt deja trimise.

— Trebuie să fie un boss mare acest Spillane dacă i s-au pus ia dispoziţie mijloace atât de importante.

El mi-a dat dreptate, iar eu i-am arătat pe perete un aviz care înştiinţa vizitatorii că bolnavii nu trebuie obosiţi cu vizite prea lungi.

S-a făcut că nu ştie să citească, ceea ce nu-l împiedica să arunce priviri furişate spre uşa prin care dispăruse doctoriţa cu cei mai frumoşi ochi din lume. Şi asta nu era numai părerea mea, ci şi a lui Dan... că doar nu degeaba rămăsese înţepenit de parcă şi-ar fi prins picioarele de pardoseală cu buloane şi eclise.

— Audienţa s-a terminat! l-am informat, întorcându-mă în mod demonstrativ cu spatele la el.

— Am plecat, s-a decis el, cu o vădită lipsă de entuziasm. La ce oră să vin după tine?

— La patru... am răspuns cu o voce voit vlăguită, aşa cum îl sta bine unui om în suferinţă.

Auzind uşa deschizându-se şi închizându-se, mi-am reluat vechea poziţie, cu faţa spre uşă, zâmbind cât mai seducător posibil...

Dar nu mult timp. Doctoriţa nu s-a înapoiat numai cu seringa, ci şi cu tipul care mă băgase ieri seară în cofă cu licoarea ce mi-o oferise s-o beau.

Medicul şef Corneliu-Telejenel Bindea, aflând că intenţionez să-mi iau valea, dorea să mă consulte pentru a şti în ce măsură trebuie să se opună deciziei mele.

După ce m-a sucit şi răsucit o jumătate de oră, timp în care mi-a schimbat

bandajele şi Ines şi-a umplut seringa cu sânge, s-a declarat de acord cu externarea mea, cu condiţia ca rezultatul analizelor să fie bun, iar eu să revin a doua zi pentru control.

Pentru prima condiţie, nu-mi rămânea decât să sper că nu-mi va fi potrivnică, iar în ceea ce priveşte pe a doua, fără nicio ezitare, m-am declarat de acord, cu ochii bine ancoraţi în cei verzi-albaştri ai doctoriţei.

Nădăjduiam că după terminarea consultaţiei doctorul Bindea va pleca să-şi vadă de pacienţi. Aşa a şi făcut... dar luând o cu el şi pe Ines.

Capitolul XXII

JANINA CARON

La ora cinci după-amiaza am intrat şchiopătând în biroul care ne fusese pus la dispoziţie în inspectorat şi Dan mi-a dat paşapoartele ridicate de la Frank Spillane şi însoţitoarea lui, Janina Caron.

Le-am examinat. Erau cât se poate de autentice.

— Lui Spillane i s-a luat depoziţia?

— Nici gând. Se află în stare de inconştienţă şi este hrănit artificial. Medicii spun că mai curând de o săptămână nu trebuie să ne gândim că ar fi posibilă o discuţie cu el... Admiţând că nu face vreo complicaţie şi se dă la fund.

— Şi Marieta Vorba?

— Cum ţi-am mai spus, susţine sus şi tare că se numeşte Janina Caron. Ca să nu se plictisească, am pus-o să scrie o declaraţie asupra felului în care şi-a petrecut timpul de când a intrat pe teritoriul nostru.

— Ai amprentat-o?

A făcut un gest de confirmare:

— Paharul cu Pepsi pe care i l-am oferit se află la criminalistică...

*
* *

Când am deschis uşa, stătea în picioare şi privea spre fereastră, cu spatele la noi. Purta pantofi albi cu tocuri înalte, subţiri, ciorapi fini, la culoarea pielii, o fustă bleu deschis şi o bluză bleumarin suficient de bine mulate pentru a nu ascunde nimic din perfecţiunea corpului ei. Peste umeri şi spate se revărsa o cascadă de păr blond, cu o nuanţă arămie. Pe spătarul scaunului, lângă masa pe care se aflau câteva foi de hârtie scrise şi un pix, era agăţată o poşetă din piele albă şi, aşezat deasupra ei, taiorul din acelaşi material cu fusta.

În timp ce-i admiram gleznele subţiri, a sesizat intrarea noastră şi a pivotat pe tocul unuia dintre pantofi.

Avea o mutrişoară tot atât de seducătoare ca şi cea a unei superstar machiate de specialiştii Hollywood-ului, iar pentru ca tabloul să fie aidoma cu cel de pe fotografia paşaportului ce-l privisem puţin mai înainte şi acum îl aveam în mână, nasul mic şi frumos susţinea o pereche de ochelari de vedere, cu dioptrii neînsemnate şi, în compensaţie, cu rame mari şi groase, trandafirii.

— Sărut mâna, am zis, înclinându-mă.

— *Que désirez-vous? Je ne comprends pas...* m-a informat, ridicând din umeri într-un gest de real regret.

— *Ca ne fait rien,* m-am declarat de acord să vorbesc pe limba Mireillei Mathieu, cu intenţia de a evita o eventuală gafă în cazul că totuşi, prin absurd, nu este persoana pe care o credeam.

Am deschis paşaportul şi am început să-i cer relaţii asupra datelor consemnate în act. Răspunsurile ei au coincis atât de perfect, încât ideea unei posibile confuzii a încolţit bine în mintea mea.

— Cu ce ocazie în România? am întrebat-o, închizând paşaportul.

— Ca turistă.

— În ce relaţii sunteţi cu persoana care vă însoţea?

— Ce s-a întâmplat cu el? A murit?

— Regret, nu am voie să vă dau o astfel de informaţie. În ce relaţii sunteţi cu el? am repetat întrebarea.

— E un prieten de ocazie.

— Cu un prieten de ocazie nu se străbat ţări străine.

S-a arătat foarte încurcată, a lăsat capul în jos, apoi s-a decis să-l ridice şi să mă anunţe jenată:

— Ştiţi... eu sunt profesionistă...

— Profesionistă în ce? a vrut să ştie Dan, deşi, ca fost lucrător la Moravuri, putea să se abţină.

— Sunt prostituată.

I-am apreciat sinceritatea. Arareori se întâmplă ca o femeie să admită dintr-o bucată că practică prima diviziune a muncii din istoria societăţii omeneşti.

— Cum se numeşte însoţitorul dumneavoastră?

— Frank... Frank şi un nume italian, pe care nu-l reţin bine... Speneli... Spaneli...

— Deci dumneavoastră sunteţi o prostituată, iar el se numeşte Frank. Până aici lucrurile sunt clare. Acum vă rog să mă lămuriţi şi asupra motivului pentru care îl însoţeaţi.

— Ne-am cunoscut la Paris într-un hotel. Atunci, afirmând că mă place, mi-a spus că intenţionează să-şi ia o vacanţă în România şi mi-a propus să-l acompaniez. Cum călătoria se făcea pe cheltuiala lui, iar indemnizaţia pe care mi-a promis-o acoperea câştigurile pe care le-aş fi obţinut în Pigalle, m-am declarat de acord şi iată-mă, a zis, ridicând din umeri într-un gest care sugera că fatalitatea-i fatalitate.

— Ştiaţi cu ce se ocupă?

— Mi-a spus că este american, şi cum aceştia sunt doldora de dolari, n-am simţit nevoia să aflu mai mult despre el. În meseria noastră nu există nici discriminare, nici curiozitate de îndată ce ţi se plăteşte onorariul stabilit... m-a informat, apoi brusc s-a arătat îngrijorată. La dumneavoastră în ţară prostituţia este prohibită?

Am confirmat.

— Oricum, eu nu intru sub incidenţa legilor româneşti, deoarece n-am avut relaţii intime decât cu Frank! m-a avertizat.

— Ce vă face să credeţi că aţi fost reţinută pentru practicarea amorului tarifat?

— Nu pentru asta sunt arestată? s-a arătat dânsa uimită.

Când am clătinat capul, a ţâşnit:

— Păi atunci ce-aveţi cu mine?

— Aţi uitat că însoţitorul dumneavoastră a împuşcat doi agenţi ai poliţiei române?

— Da’ eu ce vină am? Că stăteam cu el la o masă de local când a scos din cutia de vioară o armă şi a tras în poliţişti? Ori credeţi că eu l-am pus s-o facă?

— Nu vi s-a părut curios că poartă cu el o cutie de vioară?

— În meseria mea am văzut la bărbaţi suficiente curiozităţi pentru a mai putea fi intrigată că Frank nu se despărţea de vioara lui nici când intra în toaletă.

— După incidentul din restaurant, de ce l-aţi mai acompaniat?

— M-a obligat.

— Martorii de la faţa locului susţin că v-aţi urcat de bunăvoie în maşină.

— Dacă martorii de care-mi vorbiţi ar fi avut urechile mai bune, ar fi putut auzi când, amenințându-i pe ei cu arma, mi-a spus că mă ucide dacă mă mişc de lângă el. După împuşcarea poliţiştilor, n-aveam niciun motiv să cred că glumeşte.

— Presupun că din aceleaşi motive aţi preluat şi controlul volanului în timp ce vă urmăream.

— Bineînţeles!

— Ceea ce i-a permis prietenului dumneavoastră să tragă asupra noastră, a subliniat Dan.

— Mai întâi, vreau să vă fie clar că nu-mi este prieten, ci client. Atât, client! În rest, aş dori să ştiţi că în Franţa bandiţii sunt imobilizaţi de poliţişti, nu de prostituate! Deci, vă rog să nu-mi imputaţi că i-am dat concursul. Eram o ostatecă obligată sub ameninţarea cu moartea să-i îndeplinească poruncile.

— Când aţi venit în România?

— În urmă cu două zile, adică marţi. În prima zi am vizitat Bucureştiul iar în următoarea am venit la Constanţa, a arătat ea spre hârtiile de scris de pe masă. Restul îl cunoaşteţi.

— La ce oră aţi ajuns la Constanţa?

— În jurul orei zece şi jumătate dimineaţa.

Cum chestionările preliminare erau terminate, am trecut la cele clarificatoare.

— Ce-aţi făcut în intervalul dintre orele zece şi jumătate şi patru după-amiază, când însoţitorul dumneavoastră a tras în poliţişti?

Pentru câteva secunde ochii ei m-au evitat, apoi s-a decis:

— Ne-am oprit la o braserie şi am băut o cafea...

— Până la ce oră aţi stai acolo?

— Nu m-am uitat la ceas! m-a repezit, apoi s-a înmuiat brusc: Cred că am rămas acolo aproape o oră.

Perfect. Acum ne aflam la ora uciderii femeii din baia Marietei Vorba. Şi venise momentul să mă edific asupra rolului pe care-l avusese în uciderea şi desfigurarea victimei respective.

— Deci aţi părăsit braseria în jurul orei unsprezece şi jumătate. Şi ce-aţi făcut după aceea?

— L-am însoţit pe Frank la o persoană la care mi-a spus că trebuie să-i las un comision.

— Cine este persoana la care vă referiţi? am întrebat, în timp ce aveam senzaţia că mii de ace îmi înţeapă coapsa dreaptă. Am continuat totuşi să rămân în picioare, de teamă că dacă mă aşez pe un scaun n-am să mă mai pot ridica.

— Nu ştiu. N-am văzut-o cum arată.

— Ah! Dumneavoastră aţi rămas să-l aşteptaţi în maşină... am ajutat-o, cu bunăvoinţa unui autentic Iago, deoarece ştiam de la ofiţerii care supravegheaseră locuinţa că lucrurile s-au consumat cu totul altfel.

— Nu. Am urcat şi eu, m-a contrazis, făcându-mă K.O.

— Nu sunteţi clară, s-a dezmeticit Dan mai repede decât mine. Dacă l-aţi însoţit pe Frank, cum de n-aţi văzut persoana pe care o vizita?

— Eu am rămas pe palier. Mi-a spus că stă numai câteva clipe. Dar, prost crescut ca toţi americanii, m-a lăsat să-l aştept mai bine de un sfert de oră.

— Apoi? am reluat interogatoriul.

— Am plecat spre motelul unde a avut loc incidentul cu agenţii de poliţie.

Pentru a înlătura o eventuală confuzie, am pus-o să-mi descrie imobilul în care a intrat cu Frank.

Mi-a făcut-o pe loc, descriind întocmai blocul în care locuise Marieta Vorba.

Toată povestea ei era perfect logică şi fără nici o bavură. Ea, Janina Caron, era o prostituată amestecată fără voie într-o suită de incidente.

În definitiv, tot ce ştiam cu precizie era că amprentele femeii, ucise în baie nu-i aparţineau Marietei Vorba. Ceea ce, în ciuda prezumţiilor mele, nu însemna că interogata trebuie să fie în mod obligatoriu una şi aceeaşi cu Marieta Vorba.

Întrucât durerile din coapsă începuseră să se transforme într-o fierbinţeală care-mi dădea senzaţia că mi s-a aşezat pe ea o maşină de călcat încinsă m-am decis să sistez interogatoriul. Mai cu seamă că, oricum, tot intrasem într-un impas.

*
* *

Ieşind pe culoar ne-a întâmpinat un subofiţer care i-a înmânat lui Dan un plic.

În timp ce mergeam spre biroul pus la dispoziţia noastră, colaboratorul meu a extras din plic câteva fişe dactiloscopice şi un raport pe care, după ce l-a citit, mi l-a înmânat fără vreun comentariu.

Când am văzut ce conţine n-am mai simţit durerea din coapsă şi, făcând stânga-mprejur, am pornit vijelios spre încăperea de unde ieşiserăm.

*
* *

Stătea tot la fereastră, privind visătoare amurgul. Probabil că medita asupra şanselor pe care le are pentru a-l mai putea vedea după bunul-plac.

— Doamna Vorba, am zis.

S-a întors şi m-a privit mirată, parcă întrebându-se de unde am reapărut.

— *Veuillez répéter encore une fois,* s-a făcut ea că nu m-a înţeles.

Era tare cucoana. Dacă în loc să se ţină de lucruri murdare s-ar fi ocupat de actorie prin anii ’30, Greta Garbo n-ar mai fi avut nicio şansă să ajungă prima ingenuă a celei de-a şapte arte. În ceea ce priveşte premiul Oscar pentru interpretare feminină, nici o problemă. L-ar fi primit anual, acasă, prin poştă.

— Vă rog să renunţaţi la mascaradă! am invitat-o, continuând să vorbesc româneşte.

— *Je ne compr...*

— Doamna Vorba! i-am întrerupt tirada, ridicând tonul şi arătându-i una din fişele cu impresiuni digitale. Aici am atât amprentele dumneavoastră, cât şi pe cele ale Marietei Vorba. Trebuie să vă mai spun că sunt identice?

A înghiţit în sec, privindu-mă aiurită.

— Peruca pe care o purtaţi vă stă minunat, dar, după cum bine ştiţi, această recuzită se deosebeşte de podoaba capilară naturală, fie şi numai prin faptul că din când în când trebuie scoasă... Dacă din cochetărie doriţi s-o

păstraţi, n-am nimic împotrivă... Bineînţeles, în măsura în care renunţaţi la ridicola dumneavoastră înscenare.

După ce mi-am terminat spiciul, siguranţa şi tupeul cu care mă luase în primire au fost înlocuite de o atitudine ezitantă. Frumoşii ei ochi pâlpâiau uşor şi se uita la mine ca prin ceaţă, fără să mă vadă. Deasupra arcadelor, spre tâmple, au început să se formeze broboane de transpiraţie.

Deşi modul în care începuse să se exteriorizeze era de bun augur, nu putea să mă satisfacă şi am anunţat-o:

— Dacă continuaţi să susţineţi că vă numiţi Janina Caron, voi fi nevoit să chem o colegă şi să vă las cu ea... Pentru a vă ajuta să vă scoateţi peruca şi să vă spălaţi fardul.

Cred că nici interogatoriile de gradul trei ale colegilor mei americani n-ar fi dat un rezultat mai bun ca propunerea pe care i-o făcusem.

A clătinat capul într-un gest de negaţie şi s-a lăsat să cadă pe unul din scaunele de lângă masă. I-am urmat şi noi exemplul.

— De ce toată această tevatură, doamnă Vorba? am întrebat pe deplin convins că am tot dreptul să aflu pentru ce am fost nevoit să anchetez cu sufletul la gură un caz lipsit de orice urmă de mobil, dar, spre compensare, bine garnisit cu cadavre.

— Am dorit să părăsesc ţara... Mi s-a părut că utilizarea unui paşaport străin reprezintă calea cea mai rapidă, a oftat, privind în gol peretele, peste umărul meu.

În timp ce ea continua să admire tapetul zidului, căruia ar fi trebuit demult să i se tragă o spoială, mă străduiam să pricep de ce trebuiau ucişi atâţia oameni ca ea să poată fugi ilegal din tară.

Mai înainte de a avea timpul necesar pentru a putea să mă dezmeticesc după motivarea pe care mi-a plasat-o, a continuat grăbită:

— Oricum, conform prevederilor codului penal, nu pot fi urmărită în justiţie! Legea nu pedepseşte intenţia! m-a avertizat cu aplomb.

— În cazul dumneavoastră intenţia s-a transformat în tentativă, iar tentativa, în cazul trecerii frauduloase a frontierelor de stat, se pedepseşte ca şi fapta, s-a simţit Dan obligat să-şi ridice nasul din notesul în care stenografia discuţia şi să lămurească situaţia.

— Aş! a aruncat ea, dispreţuitoare. Va trebui să dovediţi că intenţia a ajuns în fază de tentativă. Şi n-o să reuşiţi. N-am fost reţinută pe când treceam graniţa! Aşa că...

Deşi nu şi-a terminat fraza, dezinvoltura cu care a pufăit pe nas nu mi-a lăsat niciun dubiu că sfârşitul acesteia trebuia să fie: „... mă doare-n coate!”.

Am privit-o dezaprobator. O considerasem de departe, mai deşteaptă. Este prinsă cu un paşaport străin în mână, are mutrişoara confecţionată aidoma cu fotografia actului respectiv, şi se străduieşte să ajungă la un elicopter care o aşteaptă... dar dânsa susţine că n-ar fi depăşit faza de intenţie!

— Mă rog, fie şi aşa, am zis tolerant, deoarece stabilirea încadrării juridice a infracţiunii discutate reprezenta, în comparaţie cu celelalte fărădelegi comise, ultima problemă pentru care trebuia învinuită. Ce relaţii sunt între dumneavoastră şi Frank Spillane?

— Păi, nu v-am spus? s-a mirat ea.

— Ne-aţi spus că este un client de-al dumneavoastră, a intervenit din nou Dan.

— Exact! s-a mirat şi mai mult.

— Când aţi făcut această susţinere vă numeaţi Janina Caron, şi eraţi prostituată... Acum, când am căzut de acord că sunteţi Marieta Vorba, cred că ar trebui să furnizaţi o altă explicaţie.

A coborât privirea spre masă, fără să spună nimic. Pe fruntea înaltă şi uşor bombată au apărut trei cute orizontale, iar broboanele de transpiraţie, fuzionând între ele, începuseră să alunece într-o şuviţă lucitoare spre bărbie, trasând dâre neregulate pe fondul de ten de pe obraji.

În sfârşit, realiza că infailibilitatea pe care şi-o atribuise îi jucase un renghi urât. Se afla în situaţia unei muşte intrate într-o plasă de păianjen în care cu cât se zbate mai mult să scape, cu atât se prinde mai sigur în captivitate.

— L-am cunoscut cu ocazia unei alte vizite pe care a făcut-o în România. Atunci ne-am înţeles să mă scoată din ţară, s-a decis să vorbească, cu vocea deformată de modul în care îşi strivea gâtul, împingându-şi bărbia în piept.

— Când anume a mai fost în ţară? am întrebat, răsfoind paşaportul lui Spillane.

— Nu mai reţin bine... în urmă cu doi sau trei ani.

— E curios. Domnul Spillane vine acum pentru prima oară în România. Cel puţin aşa rezultă din vizele de pe paşaportul său... Dar asta n-are prea multă importanţă, m-am arătat iarăşi tolerant. Despre Gigi Radu ce ne puteţi spune?

— Gigi Radu?! a repetat contrariată, decizându-se să-mi arate din nou ochii ei frumoşi, dar, de data asta, şi înceţoşaţi.

Am dat aprobator din cap.

— Ce să vă spun despre el?

— Tot ce ştiţi, a intervenit Dan, cu generozitate.

— Doar v-am spus... Mi-a fost prezentat cândva la o serată organizată de întreprinderea în care lucra soţul meu.

— Şi de atunci nu l-aţi mai văzut?

— Nu, bineînţeles! Ce, vă imaginaţi că am înşirat toţi bărbaţii din Constanţa?! a strigat ea ultragiată.

— În această situaţie, evident că n-aţi fost niciodată la el acasă...

— Cum vă permiteţi să faceţi o astfel de insinuare, m-a întrerupt indignată, decolând cu violenţă de pe scaun.

— Vă rog să vă reocupaţi locul, am invitat-o calm.

— De câte ori trebuie să vă spun că n-am avut ce să caut acasă la acest domn?! a ridicat tonul, rămânând în picioare şi privindu-mă de parcă ea ar fi fost o leoaică, iar eu un tip care se amuză trăgându-i puii de coadă. Apoi, dintr-odată s-a lăsat să cadă pe scaun, cu tâmplele prinse între palme, şi m-a anunţat: Mă doare capul... Sunt obosită...

— Bine, suspendăm interogatoriul, am consimţit, ridicându-mă de pe scaun. Şi n-a fost uşor. Piciorul drept îmi rămăsese chircit, şi până am reuşit să-l îndrept am avut senzaţia că mi s-a oprit inima, de durere.

Capitolul XXIII

INSPECTORUL

Când am intrat în biroul lui Stoica, acesta a arătat spre piciorul meu drept:

— Îl tragi atât de convingător, încât dacă ai sta la un colţ de stradă, cu pălăria în mână, te-ai umple de parale.

— N-ai vrea să-mi fi impresar? l-am contrat.

— Până analizez propunerea ta, priveşte această scrisoare de dragoste... A sosit acum un sfert de oră de la Bucureşti, a zis, întinzându-mi un plic.

Am extras hârtia din plic şi am citit-o. Era un raport dactiloscopic trimis de cazierul judiciar.

— S-a stabilit paternitatea pentru două omoruri, m-am adresat lui Dan, înmânându-i hârtiile primite.

— Acesta e punctul unu. Punctul doi, şeful te pofteşte la el, a continuat Stoica.

Am făcut un gest de nemulţumire şi am pornit spre uşă, spunându-mi că, dacă-i un ordin, plăcerea e de partea mea.

*
* *

Când eu şi Dan ne-am aflat îndărătul uşii capitonate, colonelul Dumitru Mihăilă, un bărbat înalt şi suplu în jur de cincizeci de ani, s-a ridicat în picioare şi ni s-a adresat în limba franceză, arătând spre persoana care stătea într-un fotoliu în faţa mesei sale de lucru:

— Domnul comisar Spiros Dragopol. Din partea Interpolului... Căpitanul Apostolescu şi locotenentul Simionescu, cu care Inspectoratul General al Miliţiei v-a recomandat să luaţi legătura.

— Încântat de cunoştinţă, a declarat comisarul, săltându-se din fotoliu şi strângându-ne mâinile, cu figura numai zâmbet.

Era scund şi suplu. Nu părea să aibă mai mult de treizeci de ani. Purta un costum elegant şi era pus la punct de parcă ar fi fost un manechin în exerciţiul funcţiunii, la o paradă a modei. Tip de meridional, cu trăsături feminine.

Pe când luam loc pe fotoliile alăturate de al lui, nu m-am putut împiedica să nu-mi amintesc de o zicală care susţine că aparenţele sunt înşelătoare. Tipul ăsta, cu toată mutrişoara lui de domnişoară de pension, avea o voce cam tot atât de groasă şi alterată ca a răposatului Louis Armstrong.

— Domnul Dragopol, a reluat colonelul, rămânând în picioare, este trimis de Interpol pentru a ne cere concursul într-o anchetă ce priveşte mai multe ţări, printre care, după toate probabilităţile, şi România. Din păcate, aşa cum i-am explicat şi domnului comisar, eu n-am să pot participa la consfătuire, deoarece tocmai mă pregăteam să plec la Bucureşti... a mai spus. Făcând un gest de regret şi venind să dea mâna cu noi.

— Vă stau la dispoziţie, domnule comisar, am zis, când comandantul inspectoratului a părăsit biroul.

A sorbit placid puţină cafea din ceaşca aşezată pe măsuţa care ne despărţea. După ce a pus-o la loc, a tras un fum din ţigara pe care o ţinea între degete şi a scuturat scrumul cu atenţie în scrumieră.

Când mă pregăteam să-i reamintesc că suntem şi noi prin cartier, şi-a ridicat ochii spre mine şi, în timp ce-mi zâmbea ca o reclamă de pastă de dinţi, şi-a dres glasul de bas, care după figura lui ar fi trebuit să fie de soprană, şi a început să vorbească cu o voce uniformă, şi, mai ales, răguşită:

— Într-o seară, în urmă cu aproape patru săptămâni, la restaurantul hotelului Hilton din Paris s-a organizat un congres al viticultorilor Pieţei Comune. Când, după obişnuitele şi interminabilele discursuri, s-a trecut la *hors-d'oeuvre,* chelnerii care pregăteau aperitivul au constatat că ceva nu era în regulă în cutiile de caviar. La suprafaţa acestora se afla un strat de icre negre, iar dedesubt un fund dublu, format dintr-o substanţă închisă ermetic într-un ambalaj din masă plastică, şi o placă din plumb.

Firesc, s-a pornit de la ideea că este vorba de o sustragere de caviar şi frauda a fost reclamată comisariatului de poliţie din arondisment. În paralel cu declanşarea cercetărilor pentru descoperirea autorului malversaţiei, s-a expediat laboratorului criminalistic al Prefecturii de Poliţie din Paris şi substanţa folosită pentru înlocuirea caviarului...

— Şi? l-am zorit, agasat de impasibilitatea cu care vorbea.

— Heroină! mi-a aruncat scurt şi a continuat cu un zâmbet angelic, ce rima perfect cu mutrişoara lui de fetiţă cuminte: Ambalajul din tablă, o sută de grame; placa de plumb, patru sute de grame; săculeţul cu heroină, trei sute de grame, iar deasupra, ca faţă comercială, trei sute de grame de caviar. În total, un kilogram şi o sută de grame, adică exact atâta cât scria şi pe etichetă că ar trebui să cântărească o cutie cu icre negre „cinstită"!

Liniştea care s-a aşternut în cameră mi-a permis să-mi aud tic-tacul ceasului-brăţară şi să meditez la faptul că am investigat de parcă aş fi jucat Baba-oarba, cu ochii legaţi. Am considerat tot timpul că afacerea n-are mobil, iar acesta, dacă aş fi purtat ochii cu mine, trebuia văzut imediat. Doar tot timpul dădusem cu nasul de conservatorul de caviar.

— Vă rog să continuaţi relatarea, domnule comisar, i-am cerut, adoptând, aşa, de necaz, o atitudine tot atât de imperturbabilă ca şi a lui.

— De îndată a început valsul rutinei. Comisariatul de poliţie, satisfăcut că poate scăpa de o bătaie de cap suplimentară, n-a ezitat să paseze beleaua la B.S.P.C.[4] care, apreciind că are de-a face cu un caz simplu, de rutină, a omis să raporteze întâmplarea la Brigada Antidrog a Interpolului. S-au decis s-o facă abia când şi-au dat seama că s-au băgat într-o afacere cu implicaţii internaţionale care nu era de nasul lor. Din păcate, intenţia lor de a-şi da importanţă a condus la o masivă pierdere de timp... Înainte de a fi detaşat la Interpol, am lucrat la Comandamentul Poliţiei din Atena şi, vă asigur, la noi n-ar fi putut exista o astfel de neglijenţă, de nepăsare faţă de o problemă atât de importantă cum a ajuns, ravagiul pe care-l provoacă traficul de stupefiante pe plan mondial... a spus, strâmbând dispreţuitor din nas, bineînţeles, la adresa incompetenţei Prefecturii Poliţiei din Paris.

Cum nu mă interesau, chiar deloc, defecţiunile organizatorice ale poliţiei franceze pe care domnul Faţă-Mare se străduia să mi le expună, l-am ghidonat:

— Dragă domnule Dragopol, vă propun să luăm lucrurile metodic. Pentru început, vă rog să ne spuneţi ce rezultate au dat investigaţiile întreprinse de B.S.P.C, până în momentul în care a intervenit Interpolul, i-am cerut, pe când

[4] *B.S.P.C.* – Brigade des Stupéfiants et du Proxénétisme.

dânsul era ocupat să strivească cu gesturi fine filtrul ţigării în scrumieră.

Ochii lui negri, migdalaţi, a la Sophia Loren, m-au fixat pentru o clipă miraţi, apoi, zâmbindu-mi feciorelnic, şi-a reluat relatarea:

— Ancheta, după ce a stabilit că personalul de la Hilton n-are niciun amestec în trucarea cutiilor de caviar, a ajuns la firma care se ocupa de import-exportul en gros al icrelor negre. Aici s-a stabilit că lotul de caviar livrat hotelului Hilton era de fapt destinat hotelului Waldorf Astoria, din New York. Vinovat de această greşită expediere era şeful serviciului comercial... Care, cu o săptămână înainte de a se face descoperirea de la Hilton, decedase într-un accident de automobil. În mod firesc, s-a presupus că, dacă acesta nu şi-ar fi pierdut viaţa, încurcătura revelatoare nu s-ar fi putut produce, iar filiera ar fi fiinţat încă multă vreme. Când B.S.P.C. a constatat că presupusul bănuit nu mai poate fi chestionat şi astfel ancheta s-a înfundat, în sfârşit, s-a decis să ne transmită cazul...

S-a oprit, ocupat să-şi aleagă tacticos o altă ţigară din pachetul din faţa lui. Când s-a hotărât să tragă una afară, a aprins-o cu o brichetă aurită şi a tras cu voluptate trei fumuri.

S-a hotărât să-şi reia relatarea, numai după ce a mai luat şi două guri de cafea.

— Când am început investigaţiile, am realizat imediat ce pleaşcă rezulta din descoperirea făcută şi, firesc, n-am întârziat să ne îndreptăm atenţia spre furnizorul întreprinderii de import-export de caviar. A rezultat că este vorba de o întreprindere piscicolă din ţara dumneavoastră...

— Aceasta era misiunea comisarului Claude Courcel? l-am întrebat.

A aprobat şi a dus din nou ceaşca cu cafea la gură. Când a reaşezat-o pe farfurioară, a strivit în scrumieră ţigara pe care abia o aprinsese.

— Domnule comisar, din expunerea pe care aţi avut amabilitatea să ne-o faceţi rezultă că avem de-a face cu o reţea internaţională de traficanţi de stupefiante. Drogul este expediat din România, sub acoperirea unei mărfi tradiţionale de export, unei firme importatoare de pe teritoriul francez, iar aceasta, la rândul ei, îl trimite pe piaţa americană. Am reţinut corect datele problemei?

A făcut un gest de confirmare şi am continuat:

— Deci, trebuie să înţeleg că ancheta s-a împotmolit deoarece la firma importatoare franceză lucra numai un singur membru al bandei de traficanţi. Iar prin moartea acestuia, s-a pierdut urma.

— Exact. Atât cercetările întreprinse la firma respectivă cât şi, mai ales, faptul că filiera a fost descoperită, aşa cum vă spuneam, prin accidentala ieşire din joc a individului la care v-aţi referit, indică în mod indubitabil că el lucra singur.

— Şi la hotelul Waldorf Astoria?

— Cum era şi normal, de îndată ce am priceput despre ce este vorba, am anunţat F.B.I.-ul. După informarea care ne-a fost trimisă în urmă cu şase zile, „Federalii” au arestat şaisprezece persoane implicate în afacere şi continuă cercetările pentru descoperirea ramificaţiilor acestei filiere în S.U.A. În orice caz, noi acordăm incomparabil mai multă atenţie anchetei ce va fi întreprinsă în ţara dumneavoastră, deoarece investigaţiile F.B.I., prin natura lor, se vor limita numai la descoperirea şi arestarea intermediarilor de pe teritoriul U.S.A., adică a suprastructurii filierei. Desigur, presa nu va scăpa prilejul de a glorifica marea victorie, rod a colaborării dintre mai multe

organizaţii de poliţie naţională. Dar noi ştim... – a zis, bătându-se cu vârful degetului pe piept, apoi, într-un gest de complicitate, îndreptându-l spre mine şi spre Dan, – că totul este numai o gargariseală, că în cel mai bun caz am obţinut un scurt răgaz până vor apărea alţi revânzători de stupefiante. Şi aceştia apar repede, ca viermii după ploaie!

În timp ce-l ascultam cu multă seriozitate – deşi tot ce susţinea el mai auzisem eu cândva, pe vremea când eram sublocotenent stagiar –, îmi spuneam că grecu e un mare sufletist. Şi demn de încredere, pentru că nu încerca să-mi facă daruri.

— De aceea, atâta vreme cât baza materială de aprovizionare fiinţează, va exista şi traficul cu droguri. Acesta fiind, de altfel, şi motivul pentru care mă aflu aici, la dumneavoastră, a continuat Dragopol impetuos. Interpolul îşi pune mari speranţe în sprijinul ce ni-l veţi acorda pentru distrugerea infrastructurii filierei, a rădăcinilor care-i permit să subziste.

— Chiar vă imaginaţi că în România există laboratoare clandestine pentru acetilarea heroinei din morfină?! i-a sărit lui Dan ţandăra.

— Nu discutăm despre ce-mi imaginez eu, ci de un fapt incontestabil. Heroina este expediată din ţara dumneavoastră! a replicat Dragopol, inflexibil.

Aş fi putut să-i spun că în ţara noastră culturile de *papaver somniferum* sunt limitate numai la necesităţile industriei de medicamente, iar controlul strict exercitat nu lasă posibilitatea ca opiul să depăşească faza de morfină, dar nu aceasta era problema. Reprezentantul Interpolului avea dreptate. Numai cu concursul nostru putea să ajungă la culturile clandestine de mac, oriunde s-ar fi găsit ele.

— Vom face tot ce-i necesar pentru ca misiunea dumneavoastră să-şi atingă scopul, l-am asigurat!

Mi-a mulţumit prin înclinarea capului, apoi, parcă amintindu-şi ceva, mi s-a adresat:

— Am senzaţia că relatarea mea nu v-a surprins prea mult. Cunoşteaţi problema?

— Hei! dacă aş fi cunoscut-o! am strâmbat din nas. Noi am intrat pe fir urmare a unei omucideri, şi am continuat să colecţionăm cadavre până am ajuns la criminali. Însă fără să putem pricepe cauza hecatombei. Dacă am fi ştiut ce ne-aţi spus dumneavoastră aici, am fi avut posibilitatea să intervenim înainte de a se pierde atâtea vieţi omeneşti.

— Deci i-aţi capturat? a sărit el, uitând s-o mai facă pe imperturbabilul.

— Da. În prealabil v-aş ruga să-mi daţi o lămurire...

— Sunt la dispoziţia dumneavoastră, m-a întrerupt plin de solicitudine.

— După aprecierea mea, asasinul care l-a suprimat pe Claude Courcel, într-un hotel bucureştean, cunoştea bine misiunea, data şi locul unde urma să fie cazat colegul dumneavoastră. Puteţi să ne explicaţi cum a putut criminalul să intre în posesia acestor informaţii?

A făcut un gest de aprobare şi a început să vorbească cu amărăciune:

— Comisarul Courcel a fost un om priceput şi onest... Soţie, doi copii în facultate şi... şi o amantă. O femeie de douăzeci şi cinci de ani!... Foarte frumoasă şi foarte elegantă. Claude ştia că este fiica unui industriaş american, care, recăsătorindu-se, prefera să-şi ţină odrasla cât mai departe de casă. Motiv pentru care a expediat-o în Europa, unde-i asigura un venit suficient de mare ca să-şi poată satisface toate extravaganţele. Trebuie să

mărturisesc că atât eu, cât şi ceilalţi, şapte colegi din Brigada Antidrog l-am invidiat pentru norocul care dăduse peste el...

Orice s-ar spune, nu se întâmplă prea des ca o fetişcană frumoasă, şi pe deasupra plină de parale, să se îndrăgostească de un bărbat de cincizeci de ani, care nici în tinereţe nu fusese un Adonis. De unde, la început, când ne-a povestit de cucerirea lui, am considerat că este vorba de capriciul unei fete de bani gata, ulterior, după ce legătura lor a depăşit doi ani, a trebuit să admitem că nu numai căile Domnului sunt nenumărate, ci şi cele ale lui Cupidon.

— Acest amor are vreo legătură cu întrebarea mea? am vrut să ştiu, deoarece, deşi îmi plac teribil poveştile de dragoste (atunci când sunt încadrat în schema lor ca protagonist), acum n-aveam chef să ascult sinopsisul unei noi variante Love Story.

A dat din cap şi a continuat:

— Întrebarea pe care aţi formulat-o ne-am pus-o şi noi. Nici nu se putea altfel, după ce-am fost anunţaţi despre suprimarea lui Claude de îndată ce a ajuns la Bucureşti. Cum numai el ştia la ce hotel trage, numai de la el putea pleca informaţia respectivă. Încercând să stabilim cine sunt persoanele din afara brigăzii noastre cu care a venit în contact, atenţia ne-a fost reţinută din primul moment de frumoasa lui amantă. Mai cu seamă că în ultimii doi ani, de când ea apăruse în viaţa colegului nostru, brigada antidrog a avut câteva insuccese bune de introdus într-o antologie a gafelor poliţieneşti de pe întregul mapamond, admiţând că s-ar apuca cineva s-o scrie...

A făcut o pauză pentru a ne examina pe rând chipurile. Constatând că-l privim cu o nerăbdare care excludea posibilitatea de a fi sensibili la umorul lui, s-a decis să-şi reia relatarea:

— Mai pe scurt, am cerut să se verifice cine este industriaşul din S.U.A. care îşi întreţine în lux odrasla la Paris. Nu-i era tată şi, cu atât mai puţin, industriaş. F.B.I. ne-a informat că individul ar fi fost cândva locotenentul lui Salvatore Luciano, cel mai important urmaş al lui Al. Capone la conducerea organizaţiei Cosa Nostra. Însă niciodată nu s-a putut dovedi că e implicat în vreo afacere necurată. Deşi, după opiniile F.B.I., dacă s-ar fi putut produce probele nenumăratelor sale fărădelegi, niciun tribunal n-ar fi ezitat să-l trimită într-o închisoare federală, pentru mai multe secole. Evident, aceasta fiind problema poliţiei americane, noi ne-am rezumat la cea care ne privea pe noi. Am arestat-o pe frumoasa june şi am supus-o unui interogatoriu încrucişat. După douăzeci de ore, şi-a înlăturat timiditatea şi a vorbit. Făcuse parte dintr-o trupă de balet de mâna a şaptea, unde trăgea mâţa de coadă. Fiind racolată, a fost trimisă în Franţa cu misiunea de a-l cuceri pe Claude. Când demersul i-a reuşit, s-a arătat o admiratoare a muncii iubitului ei, care, vrând s-o epateze, îl furniza informaţii cu privire la activitatea noastră. Informaţii care nu întârziau să ajungă la întreţinătorul ei, pentru ca ulterior să ne pună pe noi în faţa unor eşecuri inexplicabile. Dacă Claude s-ar fi abţinut să-i vorbească de misiunea lui în România, acum ar fi trăit... a încheiat el cu un gest de regret.

— Cunoaşteţi această persoană? l-am întrebat arătându-i fotografia de pe paşaportul lui Spillane.

— Da. E un american care figurează în cartotecile Interpolului ca posibil killer, adică ucigaş pe contract. Scotland Yard-ul şi poliţia vest-berlineză l-au chestionat în etape diferite sub bănuială de omucidere în ţările respective.

Dar nu i s-a putut proba vinovăţia. E şi el implicat în afacere? a vrut să afle, pe când îmi restituia paşaportul.

Am confirmat şi i-am dat paşaportul ridicat de la Marieta Vorba.

Privind fotografia, a început să zâmbească amuzat:

— E Janina Caron... Am cunoscut-o în urmă cu doi ani. Se droga şi am trimis-o la dezintoxicare. Prostituată de lux. Fără trei sute de franci nu „lucrează”. Ce-i cu ea?

A fost rândul meu să-i povestesc tot ce ştiam despre caz, de la descoperirea cadavrului lui Vorba într-o ladă cu peşte şi până la capturarea cuplului Marieta Vorba-Spillane.

— Deci aducerea şi suprimarea Janinei a fost stabilită în mod deliberat, încă din momentul angajării ei la Paris, cu scopul utilizării identităţii ei la scoaterea clandestină a altei femei din România? m-a consultat Dragopol, după ce mi-am terminat relatarea.

Am aprobat.

— Asta înseamnă că femeia care urma să i se substituie trebuie să fie o persoană teribil de importantă în afara României... Altfel nu s-ar fi recurs la o manevră atât de complexă pentru, recuperarea ei. Filierele de genul celei de care ne ocupăm au o lege inexorabilă: membrii deconspiraţi trebuie suprimaţi înainte de a apuca să vorbească poliţiei! Înţelegeţi?

— După toate probabilităţile, este conducătoarea reţelei care a acţionat pe teritoriul nostru.

— În caz de pericol iminent, nici şefii nu sunt exceptaţi de la preceptele „Legii tăcerii”.

— Legile pot fi şi eludate, câteodată... a gândit Dan cu glas tare. Cea mai bună susţinere a acestei excepţii o constituie chiar faptul că Marieta Vorba trăieşte.

— Aveţi dreptate, a admis Dragopol, ridicând din umeri.

— Poate că ar fi mai bine s-o rugăm chiar pe ea să ne explice situaţia ei de excepţie, m-am decis, ridicându-mă de pe scaun şi făcându-i semn oaspetelui să-mi urmeze exemplul.

Capitolul XXIV

CLARIFICAREA

Când am intrat în cameră, doamna Vorba era aşezată pe un scaun şi, cu palmele aşezate pe masă, îşi examina cu atenţie impecabila manichiură.

Fără să ţin seama de faptul că ignora ostentativ prezenţa noastră, am anunţat-o cine este persoana care ne însoţea.

Renunţând să mai afişeze aerul de indiferenţă, a tresărit şi a ridicat surprinsă capul spre Dragopol.

Pentru o fracţiune de secundă, ochii ei au ilustrat teama, apoi, măturându-ne cu o privire încărcată de dispreţ, şi-a admirat din nou degetele întrebând plictisită:

— Ce amestec are Interpolul într-o încercare de trecere frauduloasă a graniţelor, româneşti?

Am întors capul spre Dan. Era ocupat să-i traducă lui Dragopol dialogul meu cu acuzata.

— Profitând de faptul că ţara noastră nu intră în categoria celor care produc sau au consumatori de droguri, aţi organizat pe teritoriul naţional un punct de tranzit al stupefiantelor ce le primeaţi din exterior pentru a le expedia traficanţilor din Statele Unite. Iar atunci când în funcţionarea reţelei au intervenit nişte defecţiuni, n-aţi ezitat să suprimaţi mai multe persoane...

Când am început să vorbesc de stupefiante, doamna Vorba a început să-şi muşte cu nervozitate buzele, apoi şi-a lăsat din nou capul în piept.

— Dintre care n-a lipsit nici soţul dumneavoastră! am spus, fără să roşesc.

— Nu-i adevărat! a protestat dânsa, decizându-se să-şi ridice capul şi să-mi arate o faţă stacojie şi îmbrobonată de transpiraţie.

— Dar cine? am făcut-o pe Toma necredinciosul, deşi ştiam că are dreptate.

— Gigi... a şoptit fără vlagă.

— Şi Marinache?

— Tot el...

— Pentru ce i-a ucis? am vrut să ştiu, în timp ce din spate i-am auzit pe însoţitorii mei aşezându-se pe scaune. Le-am urmat şi eu exemplul, deoarece interogatoriul intrase pe un făgaş normal, care de obicei ia timp.

A sprijinit coatele pe tabliera mesei şi şi-a îngropat faţa în palme. Fără să pară că a auzit întrebarea.

— De cât timp vă ocupaţi de „import-exportul” de stupefiante? am schimbat placa, văzând că intenţionează să personifice discreţia personificată.

— A început în urmă cu vreo doi ani... a îngăimat cu timiditate.

M-am uitat spre Dragopol. Urmărea cu încordare discuţia noastră şi mi-a făcut un semn discret de încurajare, deoarece ajunsesem într-un punct al afacerii care-l interesa şi pe el.

— Cum aţi ajuns în această combinaţie?

— Printr-un prieten de-al meu... Un olandez pe care l-am cunoscut pe litoral în urmă cu câţiva ani...

— Numele lui, vă rog?

— Frans van de Weerd... a răspuns ea.

— Unde poate fi găsit? am întrebat, stimulat şi de faptul că Dragopol s-a grăbit să-şi noteze numele olandezului.

— A locuit la Rotterdam... în urmă cu un an a suferit un atac de cord şi a decedat.

După ce Dan i-a tradus afirmaţia doamnei Vorba, am avut impresia că Dragopol s-a indispus. Cum nu puteam să-i fiu pe plac înviindu-l pe tipul pe care ar fi dorit să-l şi dea în urmărirea poliţiei olandeze, mi-am văzut de treaba mea.

— Vă rog să-mi explicaţi, cum s-a ajuns de la o prietenie ocazională la un trafic de stupefiante?

— Nu ştiu... În cele trei săptămâni cât a stat pe litoral, am vorbit şi despre familia mea... Despre munca soţului meu... în ultimele zile ale vacanţei sale, m-a întrebat dacă aş avea posibilitatea să introduc în cutiile de caviar nişte diamante... Am râs, crezând că glumeşte. Apoi, când a insistat, i-am spus că afacerea pe care mi-o propunea ar putea fi organizată. Mă gândeam că soţului meu nu i-ar fi greu să strecoare în cutiile cu caviar câteva pietre preţioase. După ce mi-am dat acordul, mi-a explicat că, de fapt, nu-i vorba de diamante, ci de stupefiante. Când mi-a spus ce sume ar urma să fie depuse în contul ce mi-l va deschide într-o bancă occidentală, n-am mai avut nicio ezitare... a zis schiţând un zâmbet amar şi întorcând capul cu un aer absent spre peretele din dreapta.

— Cum a reacţionat soţul dumneavoastră la propunerea pe care i-aţi făcut-o?

A întors din nou capul spre mine şi a strâmbat cu dispreţ din nas:

— Pentru a nu-l şoca, m-am rezumat numai la o aluzie, astfel încât propunerea mea să poată fi considerată la nevoie drept o glumă. Am făcut bine că m-am limitat la o tatonare... Fiind un mărginit, a respins categoric ideea pe care i-o sugeram.

— În această situaţie, v-aţi văzut obligată să apelaţi la serviciile lui Marinache. După ce l-aţi sedus, i-aţi propus să intre în jocul dumneavoastră, dar şi el v-a refuzat. Aşa-i? am strunit-o.

— Era la fel de limitat ca şi soţul meu, a confirmat ea.

— Gigi Radu ce rol a avut în funcţionarea reţelei?

— Îl cunoşteam de mulţi ani... Cândva ar fi trebuit chiar să ne căsătorim... De fapt, prin el l-am cunoscut pe soţul meu.

— Şi în intimitatea care a existat între dumneavoastră, şi după ce v-aţi măritat, probabil că nu v-a fost prea greu să-l convingeţi să vă secondeze în acţiunea pe care o puneaţi la cale...

A clătinat capul şi m-a întrerupt:

— Nu eu l-am convins pe el, ci el pe mine. Când i-am vorbit de propunerea olandezului, şi pe care eu iniţial o respinsesem, m-a conjurat să nu scap această afacere, deoarece reprezintă şansa vieţii noastre. Abia după insistenţele lui Gigi m-am decis să-i comunic lui van de Weerd că sunt de acord să intru în combinaţie. De altfel, încă de la început, m-a asigurat că, în cazul că soţul meu refuza să participe la planul nostru, se va ocupa personal cu introducerea stupefiantelor în cutiile cu caviar. Şi într-adevăr, după ce soţul meu a respins ideea, lui i-a revenit sarcina să plaseze substanţa pe care i-o dădeam. Dacă la început lucrurile au mers bine, când a început să se teamă că remarcarea lui după terminarea lucrului în preajma conservatorului de caviar ar putea să bată la ochi, mi-a cerut să-l atrag de partea noastră pe

Marinache. Acesta lucrând chiar în secţia respectivă, n-ar mai fi existat niciun risc. A refuzat însă... a zis, ridicând din umeri cu amărăciune. Altfel nu am fi fost descoperiţi niciodată.

M-am abţinut să-i spun că prezenţa emisarului Interpolului demonstrează că, în orice caz, ulciorul n-ar mai fi putut merge mult timp la apă. Am preferat să verific una din prezumţiile mele:

— Care a fost ţelul anonimei prin care Gigi Radu l-a informat pe soţul dumneavoastră că aveţi relaţii extraconjugale cu Marinache?

— După ce a refuzat să-mi îndeplinească cererea, Gigi s-a temut că Marinache o să devină mai atent cu modul de manipulare a caviarului. Scopul anonimei a provocat, aşa cum s-a scontat, înlăturarea şi înlocuirea lui Marinache cu Gigi, care astfel, lucrând direct în secţia conservatorului, nu mai avea nevoie să se strecoare după-amiezele cu chei potrivite.

— Ce s-a întâmplat în seara când a fost ucis soţul dumitale?

— Pe când Marinache îşi preda gestiunea, una din cutiile din lotul pregătit de Gigi, cu câteva zile mai înaintea deznodământului, s-a răsturnat şi, odată cu conţinutul, a apărut şi punga cu heroină.

Soţul meu, închipuindu-şi că este vorba de o sustragere de caviar, a trecut la verificarea celorlalte cutii. Firesc, găsind douăzeci de cutii cu fundul dublu, l-a acuzat pe Marinache de fraudă, iar acesta, amintindu-şi de propunerea mea, i-a întors acuzaţia, afirmând că în complicitate cu mine face trafic de stupefiante. Au urmat înjurăturile şi ameninţările reciproce că se va anunţa miliţia.

După plecarea lui Marinache, Gigi, dându-şi seama de ce s-ar întâmpla dacă va interveni miliţia, l-a atras pe Ionel în altă încăpere şi l-a împuşcat...

— Şi Marinache? am întrerupt-o pentru a înlătura imaginea lui Ion Vorba în tovărăşia unor crapi la fel de reci şi holbaţi ca şi el.

— După ce l-a omorât pe Ionel, Gigi mi-a dat telefon şi mi-a povestit ce s-a întâmplat în fabrică. La insistenţele lui Gigi, l-am sunat acasă pe Marinache şi i-am cerut o întâlnire... La *rendez-vous* s-a dus Gigi... Dacă ştiam că intenţia lui era să-l ucidă şi pe Marinache, nu l-aş fi ajutat... a zis ea cu un regret bine simulat.

Era evident că aparenta ei sinceritate şi dorinţă de cooperare cu noi avea un scop precis: toate relele le făcuse Gigi Radu, participarea ei în combinaţie fiind determinată în exclusivitate de presiunile exercitate de complicele ei! În timp ce-şi făcea depoziţia, am aprobat-o prin dese înclinaţii ale capului.

— Ce s-a întâmplat cu marinarul ucis pe plajă la Mamaia? am întrebat, pe un ton tot atât de binevoitor ca şi cel adoptat de ea.

În mod cert întrebarea mea a descumpănit-o. Începuse să realizeze că ştiu ceva mai multe lucruri despre afacere decât îşi imaginase ea.

A înghiţit de mai multe ori în sec. Apoi, resemnată, s-a decis să răspundă:

— Mi-a dat un telefon şi mi-a spus că tocmai a sosit cu un vapor şi are un comision pentru mine. Când m-am întâlnit cu el...

— La statuia lui Ovidiu? a întrebat Dan pentru a înlătura o eventuală confuzie.

A confirmat şi am rugat-o să ne spună de ce a chemat-o marinarul.

— Pentru a-mi da o scrisoare trimisă de către cei care coordonau activitatea noastră...

— Şi prin care vă anunţau iminenta sosire a unui inspector de la Interpol, a intervenit Dan, de astă dată nu din proprie iniţiativă, ci la cererea

comisarului Dragopol.

După ce a răspuns afirmativ, am rugat-o să ne spună de ce şi cine l-a ucis pe marinar.

— Pentru transmiterea mesajului, s-a apelat la unul din marinarii de pe un vapor care tocmai ridica ancora spre Constanta. Emisarul nu s-a mulţumit însă cu suta de dolari primită drept comision la Marsilia. A deschis plicul pe care trebuia să mi-l transmită şi, văzând fotografia şi indicaţiile pentru suprimarea persoanei respective, a înţeles despre ce-i vorba. Când m-am întâlnit cu el, mi-a cerut zece mii de lei pentru a-mi da plicul. Nu suma cu care încerca să mă şantajeze prezenta importanţă, ci faptul că, în mod fortuit, reuşise să pătrundă în afacerile noastre. Cum şantajiştii, după ce au găsit mijlocul de a estorca, devin din ce în ce mai pretenţioşi, mai exista şi riscul ca sumele pe care le cheltuiesc să atragă atenţia poliţiei şi să fie obligat să spună cum le-a obţinut. Ceea ce ar fi dus la o sigură desfiinţare a organizaţiei noastre. În consecinţă, i-am spus că-i voi aduce banii pe care îi cere şi i-am dat întâlnire la Mamaia. La întâlnire s-a dus Gigi... a zis ea cu subînţeles.

— Cine l-a ucis pe inspectorul de la Interpol? am întrebat.

Deşi după felul în care m-a privit lăsa impresia că întrebarea pe care am formulat-o m-a coborât mult în ochii ei, a fost amabilă şi m-a învrednicit cu un răspuns plin de toleranţă:

— Bineînţeles, Gigi. Mânuirea revolverului era specialitatea lui.

— Nu se poate... am zis, clătinându-mi capul, pentru a-i demonstra că sunt dezolat că trebuie să contrazic o doamnă. Când victima a fost omorâtă într-un hotel bucureştean, Gigi Radu se afla deja sub supravegherea noastră. Aşa că n-a avut posibilitatea să părăsească Constanţa şi să ajungă în capitală. Deci... Cine-i criminalul?

— El! a răspuns ea, fără ezitare. Mi-a spus că a avut probleme cu cei care-l supravegheau, dar a reuşit totuşi să le distragă atenţia.

— L-aţi însoţit şi dumneavoastră în această „misiune”? m-am făcut eu că sunt de acord cu afirmaţia ei.

— Nu... Deosebit de faptul că n-avea nevoie de ajutorul meu, nu-mi doream să asist la împuşcarea unui om, a ţinut ea să-şi precizeze înalta caritate ce o caracteriza.

De când începuse să răspundă cu bunăvoinţă la întrebările mele, transpiraţia începuse să se zvânte pe faţa ei din ce în ce mai înseninată şi era iar tânără, seducătoare şi, mai ales, sigură pe ea. În timp ce ea îmi surâdea cu o uşoară nuanţă de cochetărie, am ştiut de ce i-a revenit buna-dispoziţie. Acreditând ideea că toate omorurile fuseseră comise de Gigi Radu, iar singura ei culpă s-ar fi rezumat numai la traficul de droguri, poziţia ei s-ar fi îmbunătăţit sensibil. Dacă în Statele Unite persoanele implicate în traficul de stupefiante sunt potcovite repede cu douăzeci de ani de închisoare şi, câteodată, chiar cu o invitaţie pe scaunul electric, la noi, unde problema drogurilor n-a reprezentat niciodată un pericol social, condamnările pentru acest delict sunt relativ minime: între şase luni şi cinci ani.

Deci stimata şi foarte frumoasa doamnă, fiind pentru prima dată implicată într-o astfel de afacere, avea tot dreptul să spere că nu se va alege cu o condamnare mai mare de doi ani; deci o pedeapsă care poate fi executată prin muncă, în libertate. Adică, una peste alta, după toate isprăvile ei nu tocmai lăudabile, putea să-şi imagineze că şi-a asigurat impunitatea.

Considerând că încă n-a venit momentul să intru cu buldozerul peste castelul din cărţi de joc pe care şi-l construise, am întrebat cu un ton neutru:

— Aţi practicat tirul cu arma de foc?

— Da... s-a mirat ea. Ca toţi colegii mei de facultate, la orele de pregătire militară.

— Ulterior, aţi exersat des?

— Nu, deloc. N-am apreciat niciodată că trasul cu arma poate fi o îndeletnicire deosebit de feminină.

— Ceea ce înseamnă că sunt ani de zile de când n-aţi mai tras cu o armă de foc, a ţinut Dan să sublinieze, întrerupându-se din şuşoteala pe care o avea cu comisarul Dragopol.

Când doamna i-a confirmat supoziţia, Dan a ridicat din umeri şi m-a privit întrebător.

S-a mirat că bat pasul pe loc. Şi, din motive tactice, chiar aşa şi făceam. Pentru ce trebuia să-mi mai spună, era mai bine dacă o lăsam să creadă că m-a tras pe sfoară.

— Cine vă aducea heroina?

— Nu ştiu... Nu l-am văzut niciodată pe corespondentul meu.

Pe măsură ce Dan traducea dialogul, ochii lui Dragopol, lucind de interes, se plimbau de la mine la doamna Vorba, de parcă ar fi arbitrat un meci de ping-pong.

— Şi atunci cum intraţi în posesia „mărfii”? am zis neîncrezător.

— Îmi dădea telefon, o dată pe lună. Tuşea de patru ori, iar eu îl răspundeam la fel. După parola de recunoaştere, îmi spunea în limba engleză numărul uneia din boxele de la biroul bagajelor de mână din gara Constanţa. Cifrul de deschidere a portierei fiind totuşi constant...

— Adică?

— B-543... Nu-mi rămânea decât să mă duc acolo şi să iau damigeana pe care mi-o lăsa...

— Damigeana?! m-am mirat eu.

— Da. O damigeană de zece litri, care conţinea întotdeauna şase kilograme de heroină... Nu vă supăraţi, aş vrea puţină apă, a cerut ea.

Dan, reprofilat, după principiul rotării cadrelor, din detectiv în translator şi, acum, în chelner, a plecat să-i îndeplinească rugămintea.

Când colaboratorul meu a revenit şi i-a oferit un pahar cu Pepsi-Cola, m-am aplecat spre Dragopol şi i-am sondat opinia. Avea ochii mari de excitare şi mi-a şoptit că avem de-a face cu cea mai importantă filieră descoperită de Interpol în ultimii ani. Aş fi putut să-i spun că, pentru respectarea adevărului istoric, de fapt poliţia română a descoperit afacerea, dar m-am lăsat păgubaş, deoarece doamna Vorba tocmai punea paharul gol pe masă.

— Vocea care vă indica numărul boxei de la bagajele de mână era de bărbat, sau de femeie? am întrebat-o, pe când ea îşi lingea colţul buzelor de picăturile care se aciuaseră pe acolo, precum o pisică după ce a făcut cunoscuta jonglerie: uite canarul, nu-i canarul!

— Era o voce de bărbat, groasă.

— De ce vă indica numărul boxei în limba engleză? Era străin?

— Da. Vorbea însă foarte prost engleza. Van de Weerd mi-a spus într-o zi, când băuse mai mult ca de obicei, că legătura mea este un turc, şofer pe o maşină autofrigorifică, T.I.R, care, făcând cărăuşie în Balcani, poate intra oricând în România.

— Ce s-ar fi întâmplat dacă vă dădea telefon şi nu vă găsea acasă?

— Van de Weerd a stabilit că voi fi sunată numai în ultimele cinci zile ale lunii, între orele unu şi două după-amiază. În zilele şi orele stabilite eram întotdeauna acasă.

Precizarea ei mi-a plăcut. Deşi nu-mi amintesc să fi urmat cursurile Facultăţii de matematică, am realizat imediat că, dacă cadranul ceasului meu arăta că ne aflăm în ziua de douăzeci şi cinci. În cel mult şase zile aş putea face cunoştinţă cu tipul care vorbea la telefon, tuşind.

— Au existat şi luni în care nu v-a căutat? am vrut să ştiu, deoarece sunt un optimist cu vechi stagii de pesimist.

— Da, dar numai de două ori. Pare-mi-se că datorită unor pene de motor a fost obligat să revină la garajul de care aparţinea...

— Doamna Vorba, am să vă rog să mă lămuriţi asupra unui aspect care-mi este neclar. De obicei membrii demascaţi ai unei filiere sunt suprimaţi...

— Ştiu, vă intrigă faptul că şi-au bătut capul pentru a mă scoate din ţară... Au făcut-o pentru că i-am păcălit, a zis, uitându-se cu privirea pierdută spre cravata mea şi schiţând un zâmbet uşor, ca şi cum îşi amintea de ceva amuzant. Frans van de Weerd era singurul şef european care cunoştea organizarea filierei de la cultivatorii de mac şi până la comitetul de coordonare american. După atacul de cord care i-a fost fatal, înlocuitorul lui mi-a trimis un emisar, chipurile pentru a se informa asupra condiţiilor în care îmi desfăşor activitatea. De fapt, dorea să ştie dacă îi cunosc pe cei care-mi furnizează heroina. Pentru a-mi da un aer de importanţă, am răspuns afirmativ. Şi asta a fost şansa mea... Mi-e sete.. Vă rog să-mi mai daţi ceva de băut, a cerut ea, plimbându-şi limba peste buze.

Dan a priceput aluzia şi, abandonându-şi postul de interpret, a ieşit din încăpere. Când a revenit, doamna Vorba a dat de duşcă paharul cu pepsi şi a reînceput să vorbească:

— Ieri, când luam masa în restaurant, Spillane mi-a spus că emisarul care dorise să ştie dacă cunosc furnizorii era în realitate chiar persoana care-l înlocuise pe van de Weerd...

— Cum se numeşte? am întrebat eu, văzând insistenţa cu care mă priveşte comisarul Dragopol.

— Smith, aşa s-a recomandat... Dar mă îndoiesc că e un nume real.

Cum în afaceri de stupefiante anonimatul este mai imperativ decât preceptele Decalogului, am ştiut că are dreptate şi am rugat-o să relateze discuţia avută cu Spillane.

— Mi-a spus că a traversat oceanul deoarece avea un contract pentru mine...

— De la cine?

— Nu ştia. Persoana care l-a plătit să mă omoare l-a invitat prin telefon într-o casă părăsită din New York, cartierul Bronx. Discuţia lor având loc pe întuneric, nu şi-a văzut interlocutorul.

— Vă rog să continuaţi, i-am cerut, privind spre Dragopol şi ridicând din umeri pentru a-mi expune regretul că nu-i pot da relaţia pe care o dorea.

— Când a ajuns în Olanda, aşa cum primise dispoziţii, l-a contractat pe domnul Smith pentru a-i cere informaţii asupra locului unde mă poate găsi. Noul meu şef, aflând de faptul că trebuie să fiu lichidată, i-a propus lui Spillane să mă scoată vie din ţară şi să spună celui care îi dăduse contractul că n-a reuşit să mă găsească pentru a mă putea ucide. Cum propunerea lui

Smith era însoţită şi de o triplare a valorii contractului, plus cheltuielile aferente, Frank şi-a însuşit-o şi a făcut toate pregătirile necesare pentru scoaterea mea din România. Restul îl cunoaşteţi... a zis, ridicând din umeri într-un gest de resemnare.

— Cum se explică mărinimia domnului Smith? a fost firesc să vreau să aflu.

— Această întrebare i-am pus-o şi eu lui Frank, dar nu cunoştea răspunsul. De altfel, nici nu-l interesa. Din punctul lui de vedere, era firesc să prefere oferta cea mai avantajoasă. Eu însă cred că ştiu motivul care l-a îndemnat pe domnul Smith să încalce voinţa şefilor lui din comitetul de coordonare... Aflând din vizita pe care mi-o făcuse cu un an înainte că îl cunosc pe cel care-mi aducea heroina s-a gândit că prin intermediul meu îl va putea determina pe furnizor să lucreze cu el în mod direct prim scurtcircuitarea filierei. Deci nu din mărinimie a făcut-o, ci pentru... a spus, în timp ce-şi freca buricele degetelor arătător şi gros într-un gest cu o interpretare unică pe întreaga planetă.

Întrucât explicaţia ei mă satisfăcea pe deplin, am pus întrebarea următoare:

— Dacă nu vă întâlneaţi cu şoferul care depunea drogul într-o boxă a bagajelor de mână, cum îl plăteaţi pentru „marfa” pe care v-o aducea?

— Comitetul de coordonare plătea furnizorii direct, la ei acasă. Noi, intermediarii, primeam un comision proporţional cu cantitatea drogului pe care-l predam mai departe, verigii următoare. Sumele care astfel ni se cuveneau se adunau în contul fiecăruia dintre noi la o bancă din Zürich.

În sfârşit, acum, după ce obţinusem informaţiile de care aveam nevoie, venise momentul ca interlocutoarea mea să ştie că n-a reuşit să mă ducă cu preşul, punându-l pe Gigi Radu să plătească toate oalele sparte.

— Doamnă Vorba, au mai rămas nişte probleme de lămurit...

— Vă rog, m-a întrerupt cu o bunăvoinţă evidentă.

— Pentru început, cine este femeia pe care aţi lăsat-o moartă în baia din apartamentul dumneavoastră? am întrebat-o dintr-o bucată.

— Poftim?! a exclamat siderală, pe când mă privea ca şi cum ar fi realizat brusc că am suferit o avarie masivă la meninge.

Era atât de tare cucoana, încât Oscarul pe care-mi spusesem că l-ar merita nici pe departe nu i-ar fi putut răsplăti talentul. Dacă tipii care administrează Fundaţia descoperitorului dinamitei ar fi prevăzut şi un premiul pentru interpretare actoricească, interlocutoarea n-ar fi trebuit să aibă emoţii că ar putea avea o contracandidată. Ea l-ar fi obţinut. Eu, dacă aş fi fost preşedintele Academiei Regale Suedeze, numai ei, în exclusivitate, i-aş fi oferit Premiul Nobel!

— Chiar nu ştiţi nimic despre femeia ucisă în locuinţa dumneavoastră? s-a interesat Dan, renunţând din nou la şuşoteala lui cu Dragopol şi uitându-se la ea cu un sarcasm pe care nu s-a simţit câtuşi de puţin obligat să-l disimuleze.

Cucoana l-a măturat cu o privire de silă şi dispreţ, de parcă ar fi fost o ladă cu resturi menajere care aştepta de două săptămâni vizita Salubrităţii, şi a întors capul spre mine.

— Fără să înţeleg de ce se hlizeşte colegul dumneavoastră, vă asigur că nu ştiu despre ce femeie moartă vorbiţi. Când am plecat cu Frank, n-a rămas nimeni în casă..

— Şi totuşi, în apartamentul dumneavoastră a fost descoperită o femeie ucisă. Cine este victima?

— Admiţând că nu vă ţineţi de glume sinistre, n-am decât un singur răspuns: habar n-am despre ce vorbiţi!

Deşi simţeam cum încăpăţânarea ei contribuie din plin la sporirea volumului ficatului meu, am continuat s-o conving cu calm:

— Doamnă Vorba, victima despre care vorbim n-a fost găsită într-un apartament oarecare, pe o stradă oarecare şi un oraş oarecare, ci exact în locuinţa dumneavoastră. Cum fiecare este răspunzător de ce se întâmplă în ograda lui, vă rog să-mi spuneţi ce s-a petrecut la dumneavoastră în casă! am somat-o.

— Nu ştiu, domle! a strigat enervată. Dacă ceea ce susţineţi este adevărat, faptele pe care le invocaţi s-au putut consuma numai după plecarea mea!

— Adică o persoană străină a intrat în locuinţa dumneavoastră pentru a ucide o necunoscută? a spus Dan.

— Ce. Nu-i posibil? a confirmat, convinsă că ne-a făcut K.O.

— Este exclus! n-am ezitat să-i iau maul, cu un calm care îmi era complet străin. Uşa apartamentului n-a fost forţată.

S-a lovit cu palma peste frunte şi m-a informat grăbită:

— Vai, cum am uitat!... în urmă cu o săptămână am pierdut un rând de chei...

— Victima şi asasinul ei n-au avut când să intre în locuinţa dumneavoastră... pentru că noi am sosit la câteva minute după ce aţi plecat...

— Vreţi să spuneţi că am vreun amestec în...? s-a arătat ea sufocată de indignare.

— Tovarăşul căpitan – a intervenit Dan, făcând-o pe purtătorul meu de cuvânt –, n-a afirmat că sunteţi amestecată, ci că aţi participat în mod nemijlocit la comiterea omorului!

Revoltată de acuzaţia nu tocmai voalată a colegului meu, şi-a pierdut replica şi m-a privit buimăcită.

— Întrucât victima a fost văzută intrând în compania lui Frank Spillane în locuinţa dumneavoastră – am început pe un ton de părintească bunăvoinţă –, iar scurt timp după aceea aţi ieşit dumneavoastră cu însoţitorul şi identitatea Janinei Caron, n-avem niciun motiv să ne îndoim de faptul că aţi participat direct la suprimarea acesteia...

— Asta-i o înscenare! a strigat, decolând de pe scaun.

Fără să-i acord atenţie, am spus:

— De asemenea, vă acuz de omorârea lui Gigi Radu...

— Eşti nebun, domle?! Pentru ce să-l omor pe bărbatul pe care-l iubeam?

— Ştiind că arestarea bărbatului pe care-l „iubeaţi” este iminentă, aţi vrut să vă asiguraţi, pe de o parte, că nu vă va demasca, iar pe de altă parte aţi considerat că sinuciderea bănuitului va duce în mod automat la suspendarea cercetărilor. Aceste mobile au justificat, în mintea dumneavoastră, suprimarea complicelui.

— E stupid!

— ...când s-a „sinucis”, pe pat, alături de el, stătuse o femeie – am continuat fără să ţin seama de întrerupere –, o femeie care a lăsat pe pernă câteva fire de păr... Aceste fire provin de la peruca pe care o purtaţi când îl

vizitaţi pe Gigi Radu, ca să vă păstraţi anonimatul.

— Nu-i adevărat! S-a sinucis...

— Examinarea victimei, la douăsprezece ore după deces, a demonstrat că Gigi Radu nu trăsese cu arma. Atunci cum s-a sinucis, cu o armă? am blufat.

— Nu mă interesează, nu-i treaba mea!

— Aţi afirmat puţin mai înainte că n-aţi mai tras cu arma de ani de zile...

— Păi când era să mai trag după ce-am terminat pregătirea militară în facultate? s-a grăbit să mi-o întoarcă pentru a-şi demonstra nevinovăţia.

— E în regulă. Laboratorul de criminalistică o să vă aplice pe mâini o peliculă de parafină, şi dacă nu se vor releva urme de pulbere, voi fi primul care vă va cere scuze.

Mi-a răspuns printr-o privire atât de îngrozită, încât am fost sigur că nu voi fi pus în situaţia de a-mi cere iertare şi am reluat:

— Acum să trecem la uciderea inspectorului Courcel, de la Interpol...

— Doar n-o să spuneţi că tot eu l-am ucis şi pe acesta?!

— Agresorul, când a intrat în camera unde se afla Courcel, a tras cu mâna dreaptă, sprijinindu-se cu cea stângă de tocul uşii...

— Şi ce-i cu asta? m-a întrerupt enervată.

Am scos tacticos din buzunar plicul cu raportul dactiloscopic primit de la maiorul Stoica şi i l-am arătat:

— Nu erau amprentele lui Gigi Radu... ci ale dumneavoastră!

Odată enunţată foarte subtila mea aluzie, foarte frumoşii ochi ai doamnei Vorba mă priveau cu pupilele foarte dilatate, de spaimă. Apoi şi-a prins faţa în palme şi a lăsat capul în jos.

Când am părăsit încăperea, spatele îi era zguduit de un plâns uniform.

*

* *

Ieşind pe culoar, mi-am privit ceasul. Era trecut de ora zece şi jumătate.

— Problema dumneavoastră s-ar părea că s-a clarificat, a zis Dragopol, în timp ce ne îndreptam spre ieşirea din Inspectorat.

Am confirmat.

— Vă felicit.

— Mulţumesc. Acum începe partea în care colaborarea noastră va trebui să fie efectivă.

— Aşa e. Şi va fi nevoie să ne mişcăm foarte repede. Altfel, aflându-se că legătura din ţara dumneavoastră a căzut, complicii ei se vor da la fund mai înainte de a reuşi să-i capturăm. Ceea ce nu înseamnă că vor renunţa la afacerea lor, ci că se vor organiza pe alte meridiane... Şi asta presupune alţi ani pierduţi pentru a-i depista. Înţelegeţi?

— Chiar foarte bine, l-am asigurat. Mâine dimineaţă vom lua toate măsurile care se impun.

EPILOGUL

— Frank Spillane a decedat azi-noapte, s-a grăbit să mă anunţe maiorul Stoica, când am intrat cu Dan în biroul lui, a doua zi după punerea sub acuzare a Marietei Vorba.

— Păcat. Tocmai s-au identificat amprentele de pe lama cu care fusese tăiată funia Janinei Caron. Îi aparţineau, am zis.

— Atât?

— Atât ce?

— Moartea lui nu te încurcă în investigaţiile pentru capturarea filierei?

— Deloc, a răspuns Dan pentru mine. Era un asasin de profesie, cu misiunea iniţială de a o ucide pe Marieta Vorba, iar ulterior...

— Nu, Dane, l-am întrerupt. Spillane în viaţă ar fi putut spune cine este domnul Smith, deoarece cu el a pus la cale scoaterea frauduloasă din ţară a inculpatei. Acum, nu-i va fi uşor Interpolului să afle cine se ascunde sub numele mr. Smith...

— Lasă că şi ei iau salarii... Noi ne-am bătut destul capul cu demascarea infractorilor de aici. Acum e rândul lor.

— N-ai dreptate. Când progresul înregistrat în ultimele decenii pe linia comunicaţiei şi transportului a permis infractorilor să-şi coordoneze acţiunile practic de-a lungul întregii lumi, dacă n-am colabora prin intermediul Interpolului cu celelalte poliţii naţionale, recrudescenţa organizaţiilor internaţionale ale crimei n-ar mai putea fi stăvilită. Regret că Dragopol va fi lipsit de precizările pe care Spillane le-ar fi putut furniza. Dar, cel mai grav va fi dacă îl scăpăm pe individul care-i aduce Marietei Vorba stupefiantele, deoarece numai prin el se poate ajunge la cultivatorii de mac. De aceea, Costele, este necesar ca în apartamentul arestatei să se afle în fiecare zi, între orele treisprezece şi paisprezece, o lucrătoare de-a noastră care cunoaşte limba engleză.

— Nicio problemă, m-a asigurat el, după ce i-am spus şi despre modul în care miliţianca va trebui să răspundă când de la celălalt capăt al firului va auzi tuşindu-se de patru ori.

— Dar nu ne putem permite să rămânem în expectativă până îi va telefona Marietei Vorba. Va trebui să-i ieşim în întâmpinare pentru a-l putea prinde în flagrant delict, cu stupefiantul în mână. Deoarece, dacă apucă să se debaraseze de el, hoţul nedovedit este om cinstit!

Sceptic, a vrut să ştie cum îmi imaginez eu capturarea infractorului, mai înainte ca acesta s-o sune pe complicea lui. Când i-am expus modalitatea prin care ne putem atinge dezideratul, m-a aprobat, renunţând la aerul lui neîncrezător.

*
* *

Circulara pe care maiorul Stoica a trimis-o la îndemnul meu tuturor punctelor de control a graniţei a avut un efect de excepţie. Vama de la Călăraşi ne-a anunţat că o maşină frigorifică T.I.R, aparţinând unei firme de import-export cu sediul la Edirne, a trecut graniţa cu destinaţia Constanţa, cu un sfert de oră mai înainte.

Mi-am privit ceasul. Indica ora zece şi zece minute.

— Cât face de la Călăraşi până aici?

— Aproximativ două ore, mi-a răspuns Stoica.

— Pentru orice eventualitate, e bine ca o maşină fără însemnele miliţiei să vină din spate în urmărirea obiectivului.

— Cu ce scop? s-a mirat Dan, în timp ce Stoica ridica receptorul şi chema miliţia din Călăraşi.

— Pentru cazul că s-ar abate din drum. Ţinând seama de miză, nu ne putem permite nicio neglijenţă.

— Cum ne organizăm? a întrebat maiorul, după ce a transmis mesajul şi a închis telefonul.

— Simionescu va începe să-l fileze cu o maşină de îndată ce intră în Constanţa. Tu, Costele, trimiţi imediat femeia de care ţi-am vorbit în locuinţa Marietei Vorba. De asemenea, îţi expediezi toţi oamenii disponibili în gară.

— Şi noi?

— Noi vom aştepta în preajma biroului bagajelor de mână!

*

* *

Când l-am zărit pe Dan strecurându-se prin mulţime, ceasul gării indica ora douăsprezece şi douăzeci şi trei de minute. La câţiva metri înaintea lui mergea un tip scund şi tuciuriu, cu o mustaţă stufoasă lăsată pe oală. Era îmbrăcat cu un costum ponosit, cu carouri roşii şi gri. Damigeana de zece litri pe care o ţinea în mâna dreaptă demonstra că el era persoana căutată.

Se afla la cel mult zece metri de mine, când s-a oprit lângă un telefon public. A lăsat damigeana jos şi a format un număr pe disc. L-am lăsat să tuşească de patru ori, m-am apropiat de el şi l-am bătut pe umăr. S-a speriat atât de tare, încât i-a scăpat receptorul din mână.

*

* *

Cum relatarea infractorului capturat nu prezenta niciun interes pentru noi, l-am trimis pe comisarul Dragopol să-l chestioneze. Doar trebuia să-şi justifice într-un fel deplasarea în România.

După mai bine de patru ore, reprezentantul Interpolului a intrat ca o vijelie în biroul lui Stoica, unde ne regalam cu cafele, şi mi s-a adresat excitat:

— Cu datele furnizate de arestat extirpăm întreaga reţea! Trebuie să iau imediat legătura cu poliţia turcă!

— Un telex, şi problema e rezolvată, i-am sugerat.

— Numai pentru început. Apoi voi pleca cu prima cursă aeriană spre Ankara.

Am ridicat din umeri într-un gest care trebuia să-l asigure că, fiind major, din punctul meu de vedere e liber să decidă singur ceea ce crede el că este mai bine.

— De asemenea, este necesar ca infractorul să fie extrădat.

— Cu plăcere, dacă autorităţile turce vor face demersurile necesare, mi-am dat acordul, cu largheţea care mă caracterizează întotdeauna când apare o posibilitate de a pasa altcuiva îndeplinirea plictisitoarelor forme de trimitere în judecată a unui derbedeu.

*

* *

— Oare n-a venit momentul să ne arătăm recunoştinţa faţă de oamenii muncii care ne-au ajutat să elucidăm cazul? m-a consultat Dan cu candoare, când am ieşit din biroul lui Stoica.

— Te referi la tovarăşa secretară Viorica, de la întreprinderea „Pescarul”? mi-a picat fisa.

A confirmat şi a spus cu insinuare:

— Obligaţii similare existând şi faţă de tovarăşa Doina, gazda lui Marinache şi patroana lui King, *caniche*-ul negru... Sau, de ce nu, chiar faţă de doctoriţa care ţi-a îngrijit rănile de la coapsă cu atâta abnegaţie... Bruneta aceea cu ochii verzi şi prenume spaniol, a completat persuasiv.

— Nu-i nevoie să insişti. Ai dreptate. Nu ne putem permite să încălcăm principiul care impune asigurarea unor bune *public relations*! m-am declarat de acord, în timp ce mă gândeam exact la persoana al cărui nume nu-l cunoştea şi, de fapt, nici nu vedeam de ce ar trebui să-l cunoască!

— Perfect! s-a bucurat el. La ora cinci punem mâna pe telefon şi...

— Nicule! am auzit din spate vocea lui Stoica.

Când am întors capul, l-am văzut în celălalt capăt al culoarului. Îmi făcea semne să vin repede înapoi.

Cum până în prezent n-am fost niciodată chemat la telefon pentru a mi se da veşti bune, am pornit spre biroul lui, simţind cum o tristeţe grea pune stăpânire pe mine.

— Şeful Direcţiei judiciare, m-a anunţat Stoica, întinzându-mi receptorul telefonului.

Generalul a început prin a mă felicita pentru reuşita misiunii şi a terminat printr-o frază scurtă, la care eu am replicat plin de demnitate: „Să trăiţi! Am înţeles.”

Depunând receptorul pe furcă, am întâlnit privirea lui Dan. Era atât de deznădăjduit, încât m-am temut să nu-l fi molipsit eu. M-am întors spre Stoica, care, pricepând sensul apelului telefonic, mă privea compătimitor:

— Costele, fă-ne rost de o maşină. În jumătate de oră pornim spre Bucureşti...

Bucureşti, 1979

Partea a doua

COLIERUL

Mulţumesc Inspectoratului judeţean Hunedoara, Ministerului de Interne şi în mod deosebit tovarăşilor colonei Gheorghe Simon, inspectorul-şef, Sabin Popa, comandantul Miliţiei, şi Nicolae Bădoiu, şeful serviciului judiciar, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei cărţi.

H.T.

NOTĂ:

Deşi subiectul acestei cărţi a fost inspirat dintr-un caz real, autorul – schimbând identitatea personajelor implicate – nu-şi poate lua răspunderea pentru eventualele asemănări de nume sau persoane; acestea trebuind să fie considerate drept coincidenţe nedorite.

PROLOG

Am străbătut distanţa Constanţa-Bucureşti în două ore şi jumătate. Ceea ce nici nu-i de mirare când călătoreşti cu un BMW, care, după ce că e tipul 3000, mai are şi o sirenă de prioritate capabilă să trezească şi să pună pe goană întregul efectiv de pensionari ai unui cimitir.

Când am ieşit din şoseaua Colentina şi am virat la dreapta, pe şoseaua Ştefan cel Mare, Dan, care aproape tot drumul moţăise, s-a animat şi a privit prin fereastra portierei.

— Şefu, ce-ar fi dacă nu mai m-ai căra şi pe mine. Oricum mă laşi în antecamera generalului. Mai bine du-mă acasă.

N-am răspuns şi a reluat:

— Aş face un duş, m-aş schimba şi, de ce nu, aş căuta o companie plăcută... Altfel, după cum mă cari în trap săltat peste tot, risc s-o iau pe calea bisericii, să mă fac preot catolic şi să ajung în rai... Şi ce dracu să caute unul ca mine acolo?! a zis, parcă surprins de concluzia la care ajunsese.

Cum referirea la necesitatea unei companii plăcute a produs de îndată o vibraţie a coardelor mele sentimentalo-nostalgice, i-am spus şoferului unde locuieşte locotenentul Simionescu. Iar în timp ce subofiţerul dădea aprobator din cap, mi-am promis cu toată sinceritatea că, de îndată ce aflu de ce m-a chemat şeful Direcţiei, îl voi urma exemplul cu toată frenezia.

— Dacă se lasă cu ce ştim noi, dă-mi un telefon şi-o facem lată! a făcut Dan aluzie la posibilitatea avansării mele, după ce a coborât din maşină în faţa imobilului în care stătea.

*
* *

— Să trăiţi, tovarăşe general! am zis, intrând în cabinetul şefului cu o dispoziţie excelentă.

A răspuns printr-o uşoară înclinare a capului şi mi-a arătat cu bărbia un fotoliu, fără să se uite la mine.

— Nu e bine... a spus cu o voce şoptită, lăsându-şi capul în jos şi ascunzându-şi obrajii între mâinile sprijinite cu coatele pe birou.

„Iar a apărut un caz greu!”, mi-am dat cu presupusul pe când mă lăsam să cad în fotoliu.

— Nu e bine ce-ai făcut la Constanţa... a oftat dindărătul palmelor. Municipalitatea a contactat conducerea noastră. S-a tras atât de mult cu armele, încât locuitorii Constanţei au intrat în panică. Au crezut că s-a declanşat al treilea război mondial!

Eu îl priveam perplex, iar el a continuat fără vreo adresă anume.

— Grava rănire a celor doi subofiţeri s-a datorat numai amatorismului cu care ai condus ancheta... Sau poate din cauza spiritului de aventură care te domină. S-a luat hotărârea să fii mutat undeva unde să n-o mai faci pe pistolarul Far-Westului...

— Tovarăşe general... am început, brusc revoltat.

— Nu primesc demisia! m-a întrerupt, ridicându-şi capul dintre palme şi privindu-mă enervat. În trei zile te vei prezenta la şeful Inspectoratului judeţean Hunedoara. Deva e un oraş frumos şi liniştit. Acolo vei lucra. Nici ţie nu-ţi strică puţină odihnă, a adăugat în timp ce ochii cu care mă mitraliase

câteva clipe mai înainte au devenit compătimitori.

Revolta, care mă cuprinsese când visul meu de avansare s-a transformat în coşmarul unei exilări disciplinare, s-a topit mai repede decât speranţa care mă încercase când păşisem în biroul şefului meu.

— Am înţeles, tovarăşe general, am admis, nu cu o filosofică resemnare, ci cu bunul-simţ care mi-a şoptit că dacă un poliţist nu mai poate fi poliţist, va deveni în mod sigur un ratat. Bineînţeles, dacă are meseria în sânge. Şi eu o aveam.

Mi-am abandonat fotoliul şi am pornit spre uşă.

— Nicolae... m-a strigat generalul, când am pus mâna pe clanţă.

M-am oprit şi m-am întors spre el.

— Asta e o treabă urâtă. Urâtă şi nedreaptă! a strigat brusc cu năduf, în direcţia uşii, de parcă ar fi vrut să-l audă întregul Inspectorat. Cum e posibil să se ia o astfel de măsură împotriva unui ofiţer al Direcţiei mele, fără să fiu consultat?!

Am simţit cum indispoziţia provocată ca din senin de intempestiva mea mutare disciplinară s-a ameliorat. Crezusem că de la şeful meu mi se trage urgisirea. Şi asta m-a durut mai mult decât nedreptatea însăşi, deoarece îmi iubeam şeful şi aveam în el o încredere nelimitată. Acum nu mă mai simţeam înşelat şi frustrat ca un soţ când află dintr-o bucată că preacredincioasa lui parteneră îl înşală cu tot elanul de câte ori are ocazia.

Capitolul I

Intrând în cabinetul şefului Inspectoratului judeţean l-am zărit şi pe comandantul Miliţiei.

— Ce vânt pe la noi, căpitane? a zis mirat primul, un bărbat frumuşel, în jur de patruzeci de ani, cu părul negru şi ondulat, iar ochii de culoare deschisă, zâmbindu-mi bucuros că mă vede după mai mulţi ani. Urmăreşti vreun criminal prin judeţul nostru?

În timp ce-şi ocolea biroul pentru a veni să dea mâna cu mine, a intervenit comandantul miliţiei, un bărbat înalt şi voinic, în jur de cincizeci şi cinci de ani, cu părul complet alb şi obrajii marcaţi de nopţile de veghe ai celor peste treizeci de ani de muncă judiciară:

— Tovarăşe inspector-şef, am uitat să vă raportez. M-a sunat şeful Direcţiei judiciare pentru a-mi anunţa venirea căpitanului Apostolescu. Este mutat la noi.

— Ei, asta-i bună! Aşa pleaşcă pe noi mai rar, s-a bucurat inspectorul-şef, continuând să-mi strângă mâna. Da’ ce-ai făcut, omule, te-ai apucat să fluieri unde şi când nu trebuia? Apoi fără să aştepte răspunsul meu, mi-a făcut semn să mă aşez într-un fotoliu şi s-a adresat colonelului: Ghinionul lui Apostolescu e şansa noastră. Să n-o pierdem. Îi dăm cazul pe care l-am discutat.

— Nici nu mă gândesc să-i dau altceva, l-a asigurat comandantul miliţiei. Cum mi s-a anunţat transferul, am şi ştiut cu ce se va ocupa.

— În exclusivitate? a vrut să ştie inspectorul şef.

— În exclusivitate, şi îi dau şi doi ofiţeri tineri pe care trebuie să-i înveţe meserie. Vă rog să ne permiteţi să ne retragem.

— Cu cât îl veţi pune mai repede în temă cu misiunea ce-i revine, cu atât mai curând se va apuca de treabă, a apreciat, conducându-ne spre uşă, iar când am păşit pragul mi-a spus: Nici n-ai idee cât mă bucură sosirea dumitale...

*
* *

Am intrat în biroul comandantului. Făcându-mi semn să iau loc pe un fotoliu, şi-a ocolit biroul, o masă de lucru somptuoasă, acoperită cu un furnir din lemn de cireş, la fel ca şi biblioteca din spate.

Când s-a aşezat, a tras lângă el unul din cele patru telefoane şi a format trei numere pe disc.

— Să vină la mine locotenenţii majori Dorobanţu şi Crişan! a cerut câteva clipe mai târziu, apoi, închizând aparatul, mi s-a adresat: În problema cazării, vom face formele pentru a ţi se repartiza o locuinţă în municipiul Deva. Dar, în orice caz şi independent de demersul nostru, deocamdată vei sta la hotelul „Jiul” din Petroşani. Este adevărat că este o relicvă antică şi tocmai bună de demolat, însă altceva mai bun n-avem. Cu cât vei elucida mai repede cazul de care te vei ocupa, cu atât mai repede vei ajunge într-o cameră boierească a noului hotel „Sarmis” din Deva...

În timp ce eu mă străduiam să pricep de ce trebuie să plec la Petroşani, explicaţiile colonelului au fost întrerupte de intrarea în biroul a doi ofiţeri.

— Vă rog să faceţi cunoştinţă. Căpitanul Apostolescu, cel mai nou cetăţean

al judeţului Hunedoara, şi locotenenţii majori Dorobanţu şi Crişan – a făcut colonelul prezentările.

În timp ce dădeam mâna cu ei, i-am privit. Ambii aveau între douăzeci şi cinci şi douăzeci şi şapte de ani. Cu trăsături regulate, înalţi şi supli, primul era brunet ca un meridional şi al doilea blond ca un viking.

— Căpitanul Apostolescu va prelua conducerea investigaţiilor pentru depistarea şi capturarea infractorilor care operează în Petroşani...

„Deci aşa se explică expedierea mea la Petroşani”, mi-am spus eu în gând, edificat.

— ...Veţi lucra sub ordinele lui, a continuat comandantul miliţiei judeţene. Acum, vă rog să-l conduceţi în biroul vostru şi să-i puneţi la dispoziţie dosarul cauzei... Şi toată priceperea voastră.

În timp ce ofiţerii îl asigurau că au înţeles ordinul şi eu m-am ridicat din fotoliu, colonelul mi s-a adresat:

— Când termini studierea cauzei, vii la mine să stăm de vorbă.

*
* *

Câteva ore mai târziu, ajungând la ultima filă, am împins dosarul înainte, până la rama biroului.

Noii mei colaboratori mă priveau într-un amestec bine dozat de curiozitate şi neîncredere.

— Ce părere aveţi? a vrut să afle Crişan, evident pentru a se lămuri cât sunt de lămurit în nelămuritele treburi poliţieneşti.

— Peste treizeci de spargeri într-un interval de trei luni de zile nu aduce deloc a glumă, m-a imitat şi Dorobanţu.

— S-o luăm cu uşurelul, am început eu. Mai întâi, putem fi siguri că toate infracţiunile cuprinse în acest dosar au fost comise de aceiaşi autori?

— Nu există nicio îndoială. Criteriul de grupare a cazurilor a fost modul de operare la locul faptei. Cercetările întreprinse au indicat că infractorii au lucrat în exclusivitate cu mănuşi...

— De câţiva zeci de ani, am zis, întrerupându-l pe Dorobanţu, de când a început să se aplice în cercetarea judiciară principiul unicităţii desenelor papilare, n-aş mai crede că pot exista răufăcători care să nu fi aflat că atunci când îşi desfăşoară cu talent „meseria” sunt liberi să facă o infinitate de lucruri, mai puţin acela de a-şi lăsa impresiunile digitale la locul faptei. Probabil că numai în acest mod se poate explica de ce foarte mulţi hoţi se străduiesc să-şi şteargă amprentele după ce au „operat”. Iar alţii (probabil mai erudiţi, aflând de zicala: „Paza bună trece primejdia rea”) se poartă cu mănuşi (la propriu!) în tot timpul cât se află în câmpul infracţional, am monologat, aparent numai pentru uzul personal.

— Tovarăşe căpitan, a sărit Crişan în ajutorul colegului său, a nu se uita că în absolut toate cazurile infractorii au utilizat în exclusivitate mănuşi din cauciuc, tip ginecologic.

— Asta este constatarea laboratorului dactiloscopic?

— Bineînţeles. De altfel, în toate cazurile când s-a recurs la efracţie, am găsit pe tocul uşilor sau ferestrelor forţate urme de levier, ceea ce de asemenea indică un mod comun de operare.

— Şi la foarte multe din aceste cazuri, în câmpul infracţional sau în apropierea imediată a acestuia, au fost descoperite mănuşi ginecologice şi,

câteodată, chiar leviere abandonate, a completat Dorobanţu.

— Oare ce le trece prin cap de-şi risipesc „sculele” de care ştiu că vor avea iar nevoie... am zis gânditor, încercând să mă transpun în situaţia spărgătorilor.

— Probabil că sunt atât de siguri pe infailibilitatea metodei lor, încât cred că pot să-şi permită luxul de a ne sfida. Doar se ştie ce simboliza cândva aruncatul mănuşii, a vrut să mă ia Crişan ca partizan al ideii lui.

— Nu, am zis, clătinându-mi capul. Infractorii, intraţi în câmpul infracţional, au cu totul alte preocupări pentru a se mai putea gândi să ne calce nouă pe nervi. Cred că atunci când şi-au abandonat ustensilele au auzit pe cineva mergând prin apropierea casei pe care o jefuiau şi, de teamă că ar putea fi surprinşi de organele de ordine, le aruncau pentru a nu se găsi asupra lor nişte obiecte mai mult decât compromiţătoare.

Întrucât n-am avut impresia că argumentarea mea a fost suficient de convingătoare, n-am mai aşteptat aplauzele şi am spus:

— Am să vă rog să-mi daţi o lămurire. Mănuşile pe care le poartă în timpul infracţiunilor sunt din acelea care se vând prin toate magazinele alimentare pentru uzul gospodinelor care nu vor să-şi strice manichiura?

— Nu, aşa cum v-am spus, sunt din categoria celor utilizate de ginecologi sau chirurgi, a precizat Dorobanţu cu convingere.

— Perfect. Asta înseamnă că mănuşile pot fi procurate ori dintr-un spital, ori dintr-un magazin de tehnică medicală. La spitale renunţăm, deoarece: *primo*, mănuşile sunt consemnate în inventar, şi *secundo*, nu văd cum ar putea avea acces la o sală de consultaţie ginecologică ori la una operatorie nişte derbedei. Deci, câte magazine cu profil tehnico-medical există în Petroşani?

— Unul singur, a răspuns Dorobanţu, parcă făcând un efort pentru a înţelege ce urmăresc.

— Da, cred că aveţi dreptate, a intervenit Crişan, demonstrând astfel că a intuit ce urmăresc. Risipa pe care o fac cu mănuşile de cauciuc ne obligă să facem şi demersurile necesare pentru a descoperi locul de unde se aprovizionează. Cu speranţa că vom putea afla şi cine le cumpără.

După cum au început să mă privească amândoi, cred că puteam să admit că am crescut în mod substanţial în ochii lor. Fără să ezit, şi profitând de prestigiul pe care-mi plăcea să cred că l-am câştigat, am spus:

S-a apelat şi la cercetarea cu câini?

— Sigur. Dar gazele de eşapament ale traficului auto şi-au spus cuvântul în pierderea urmelor – a zis Crişan, subliniindu-şi spusele cu un gest de resemnare.

— Infractorii posedă informaţii asupra victimelor, sau dau lovituri la întâmplare?

— Spargerile sunt date cu o adresă care ar fi imposibilă fără informaţii.

— Investigarea anturajului victimelor n-a dus la nimic?

— La nimic. Posibil să lucreze cu furnizori de ponturi, a zis Crişan.

— Obiectele pe care am văzut că le urmăresc infractorii cel mai des s-ar părea că sunt buteliile de aragaz. Cine le-a cumpărat şi cine le-a vândut? Tranzacţionarea a câtorva zeci de butelii într-un interval relativ scurt nu putea trece complet neobservată!

— Şi totuşi nimic, a ridicat din umeri Dorobanţu.

— Eu ştiam că numai banii şi valorile se tezaurizează. Iar acum mă văd

obligat să admit că şi buteliile de aragaz pot lua drumul acumulării, am apreciat cu toată seriozitatea.

— Tovarăşe căpitan, s-a arătat lezat Dorobanţu, eu n-am spus că infractorii stochează buteliile furate. Ar fi absurd să-mi imaginez că le păstrează undeva, când este ştiut că prima poruncă a infractorului este să înstrăineze obiectul sustras pentru a nu se găsi asupra lui corpul delict.

— Atunci, întrucât noi ştim că infractorii nu fură numai de dragul artei, trebuie să admitem că buteliile sunt vândute. Unde şi cui? am întrebat, privindu-i când pe unul, când pe celălalt.

— Tovarăşe căpitan, a început Crişan, să ştiţi că am examinat şi noi acest aspect, dar nu i-am putut găsi niciun răspuns. După toate probabilităţile, buteliile sunt vândute în mediul rural, ori în judeţele limitrofe.

— Şi aţi cerut sprijinul acestor, judeţe?

— La ce bun?! Vecinii noştri sunt oricum în alertă pentru a le găsi pe cele furate în jurisdicţia lor, a spus cu amărăciune Dorobanţu. Şi dacă ar fi căzut peste ceva interesant pentru noi, neîndoielnic că ne-ar fi anunţat.

Într-adevăr, avea dreptate. Cea mai tentantă pradă a infractorilor deceniului al optulea pe întregul teritoriu naţional îl constituie buteliile de aragaz. Este complet impersonală şi plasarea ei nu ridică nicio problemă, cererea fiind incomparabil mai mare decât oferta.

— Bine, lăsăm deoparte celelalte judeţe, am admis. Ne ocupăm numai de judeţul Hunedoara. Veţi trimite imediat o circulară la toţi şefii de post din mediul rural. Să cerceteze dacă sunt cetăţeni în comune, sate sau cătune care au cumpărat în ultimele trei luni butelii de aragaz. În cazul că provenienţa pare dubioasă, să ne comunice de îndată datele de identificare ale cumpărătorului. E clar?

Ambii au făcut gesturi de confirmare.

— Întrucât perimetrul în care îşi desfăşoară activitatea banda a impus curând concluzia că infractorii locuiesc în Petroşani, aş vrea să ştiu ce s-a făcut pe linia identificării şi arestării membrilor ei.

— Cam tot ce trebuia, tovarăşe căpitan, s-a arătat amuzat Dorobanţu. Am început cu verificarea persoanelor fără ocupaţie şi a infractorilor cunoscuţi, aflaţi în libertate, însă n-a ieşit nimic. Apoi s-a trecut la mobilizarea tuturor forţelor noastre judeţene de Miliţie, Securitate şi Gărzi patriotice... Dar, în ciuda faptului că s-au organizat patrulări şi pânde, nu ne-a căzut în plasă niciuna din persoanele căutate. În schimb, am continuat să înregistrăm spargeri şi furturi.

Mi-am privit ceasul. Indica oră douăsprezece.

— Vă duceţi acasă, vă faceţi geamantanele şi până la ora patru sunteţi la Inspectorat. Din ordinul comandantului, ne stabilim sediul în municipiul Petroşani.

Deşi n-au părut prea încântaţi de perspectiva părăsirii Devei, s-au abţinut să dea glas nemulţumirii.

*

* *

— Te-ai edificat? a vrut să ştie comandantul, când m-a văzut intrând la el.

— Da, tovarăşe colonel, am spus, aşezându-mă în fotoliul pe care mi-l indicase cu mâna.

— Şi care ţi-e părerea?

— Cred că aceeaşi cu a dumneavoastră. Avem de-a face cu o bandă de spărgători deosebit de versată.

— Va trebui să-i capturezi cât mai repede..

— Mă voi strădui.

— Sunt convins. De altfel, trebuie să-ţi mai spun că în această tevatură nu-i vorba numai de prestigiul nostru, ci, mai ales, de starea de nesiguranţă a locuitorilor din Petroşani. Pur şi simplu sunt terorizaţi de aceşti hoţi! Suntem puşi să le asigurăm liniştea de a munci şi a trăi, şi noi n-am putut dovedi până acum că suntem capabili s-o facem!

— Sunt fenomene negative care nu întotdeauna pot fi înlăturate cu uşurinţă. Şi Râmaru a terorizat multe luni populaţia Bucureştiului. Dar, până la urmă, liniştea oraşului tot a fost redată. Rezolvarea unor cazuri cere mai puţin timp, altele mai mult... Meseria noastră nu se bazează pe o ştiinţă exactă, cum ar fi matematica, ci este în exclusivitate subiectivă. Trebuie să cercetăm, să cercetăm, şi iar să cercetăm, până găsim ceea ce căutăm. Iar dacă infractorul este foarte versat, timpul pentru descoperirea lui este, în mod firesc, direct proporţional cu şiretenia lui. Ca în cazul pe care-l discutăm.

În timp ce argumentam nişte adevăruri bine cunoscute de cei de-o meserie cu mine, a zâmbit economic, apoi, când am terminat, m-a întrebat pe un ton sec:

— Crezi că afirmaţiile pe care le-ai făcut i-ar putea consola pe cetăţenii jefuiţi din Petroşani?

— Când le voi restitui bunurile care le-au fost sustrase, sunt convins că le va trece supărarea.

— Vei avea la dispoziţie o maşină de serviciu. N-am nevoie de rapoarte, ci de infractori. Ai toată libertatea de mişcare, a spus, ridicându-şi statura impozantă din fotoliu şi întinzându-mi mâna peste birou.

Capitolul II

Lui Marian, şoferul maşinii ce ne fusese repartizată, i-a trebuit o oră şi jumătate pentru a ne depune pe scările Miliţiei municipale Petroşani.

La ora şase, am intrat în biroul comandantului. Colonelul Chendreanu era un bărbat înalt, în jur de cincizeci de ani, cu figură de fost sportiv de performanţă. Şi chiar fusese cândva un bun boxer.

— Ce-i cu tine? a zis, ridicându-se surprins de pe scaun când dădu cu ochii de mine şi colaboratorii mei.

— Mai nimic, în afară de faptul că am fost mutat la miliţia judeţului vostru, l-am informat, mai înainte ca el să mă prindă în braţe şi să mă strângă la pieptul lui.

— Da’ ce-ai făcut?! a întrebat siderat, ţinându-şi mâinile pe umerii mei şi îndepărtându-mă pentru a mă putea examina.

Când i-am spus, şi-a luat mâinile de pe umerii mei şi a izbucnit într-un hohot de râs.

— Ce-ai găsit de râs? am zis cu o figură voit serioasă. Chestii de-astea se pot întâmpla şi la case mai mari...

— Asta, da... a zis, întorcându-se repede şi ciocănind ca degetul în tabliera de lemn a biroului. Ai dreptate, să nu mai vorbim de funie când nu ştim cine-i spânzuratul. Şi, întrucât nu cred că ai venit aici numai pentru a-ţi vedea un vechi prieten, luaţi loc cu toţii şi dă-i drumul.

— Am fost însărcinat cu cercetarea spargerilor care se comit aici, în cascadă, l-am informat.

A ridicat din umeri şi m-a privit compătimitor:

— Ai ghinion. Cu această afacere ai toate şansele să te mai avanseze un pic... Să-ţi dea caschetă şi cotiere albe şi să te aşeze la o încrucişare de străzi, în chip de agent de circulaţie.

— Chiar crezi că infractorii sunt infailibili?

— Eu nu ştiu dacă sunt ori nu perfecţi, dar ştiu bine că nu pot fi prinşi. Toţi infractorii lasă urme, ăştia, de care vrei să te ocupi, nu lasă nimic. Şi atunci, e normal ca din nimic să nu poată ieşi nimic altceva decât nimic.

— N-ai mai avut de-a face cu infractori versaţi?

— Cu infractori versaţi?... Şi încă cum! Dar tot i-am prins până la urmă. Însă răufăcători de talia celor care operează acum în Petroşani n-am mai întâlnit. Parcă ar lucra mână-n mână cu Aghiuţă.

— Modul de operare a fost transmis I.G.M.-ului pentru verificarea cartotecilor respective?

— Bineînţeles! Mi-au răspuns că modul de operare e necunoscut.

— Adresa cu care lucrează demonstrează că cel puţin unul din ei trebuie să fie infractor vechi, cu experienţă şi, probabil, recidivist.

— Băieţii tăi, a arătat Chendreanu spre Crişan şi Dorobanţu, nu ţi-au spus că am verificat toţi infractorii eliberaţi care lucrează în Valea Jiului? Apropo, şi azi-noapte au dat o lovitură... adică au încercat s-o dea, a zis, scoţând dintr-un sertar al biroului câteva fotografii judiciare şi înmânându-mi-le.

Am privit o fotografie de ansamblu, care cuprindea faţada a trei magazine: la stânga, un magazin cu articole de menaj; la mijloc, un magazin cu articole de artizanat, şi la dreapta, un altul cu confecţii şi lenjerie pentru noii-născuţi. Următoarea fotografie fixa numai magazinul de artizanat: în stânga o uşă şi

în dreapta o vitrină din sticlă cu ramă metalică. Următoarea fotografie indica uşa. Se vedeau două lacăte intacte şi jumătatea inferioară a uşii de sticlă, spartă.

În timp ce Crişan şi Dorobanţu s-au strâns în spatele meu pentru a privi fotografiile, Chendreanu a repetat:

— Nu s-a furat nimic. În jurul orei două şi cincisprezece minute, când, spărgând geamul, se pregăteau să pătrundă în magazin, au fost surprinşi de un subofiţer care-şi făcea rondul. Subofiţerul, care în prealabil i-a somat, văzându-i că fug, a deschis focul asupra lor. Nu i-a nimerit, deoarece distanţa care-l separa de ei era de peste cincizeci de metri, iar strada slab luminată. Tot ce-a reţinut este că erau trei indivizi, unul fiind înalt de aproximativ un metru şi optzeci. În faţa uşii, ne-au lăsat de suvenir chestia asta... a spus Chendreanu, luând de pe dulapul din spatele lui un levier şi aşezându-l pe birou. Acum, când ştii despre infractori cam tot atât cât ştim şi noi, te gândeşti la ceva care ar putea scoate ancheta din impas? a vrut să ştie, văzând că am rămas cu ochii pe instrument.

I-am vorbit atât de circulara transmisă şefilor de post din mediul rural pentru identificarea celor care au cumpărat de curând butelii de aragaz, cât şi despre aceea prin care am cerut să discute cu toţi responsabilii de magazine cu tehnică medicală de pe teritoriul naţional, în vederea unei eventuale depistări a modului în care se aprovizionează cu mănuşi ginecologice infractorii care acţionează în Petroşani.

— Felicitări! Ai început-o tare, m-a aprobat el. Să sperăm că pistele pe care mergi vor da rezultatul scontat. Eu ce pot să fac pentru voi?

Mi-am privit ceasul. Era ora opt seara.

— Ne-ai reţinut camere la hotel?

— Bineînţeles. Dar te avertizez, este un hotel vechi şi nenorocit...

— Există în Petroşani altul mai bun?

— Nu. Îţi dai seama că dacă ar fi existat un altul...

— Dacă tot nu se poate face o alegere, în mod neîndoielnic motelul „Jiul” este cel mai bun!

Înainte de a părăsi biroul, l-am rugat să mă ţină la curent cu toate evenimentele care se refereau la misiunea mea.

Capitolul III

Împreună cu Crişan şi Dorobanţu ne savuram cafelele în bufetul miliţiei municipale, când, în pragul uşii, şi-a făcut apariţia colonelul Chendreanu.

— La ora şapte dimineaţa mi s-a raportat un eveniment care te priveşte.

— Iar spărgătorii cu mănuşi?

— Iar. Te duci să vezi despre ce-i vorba?

— Fireşte. Deşi se „poartă” cu mănuşi, nu se poate ca până la urmă să nu lase o urmă exploatabilă.

— Optimistule, te invidiez... a zis Chendreanu.

— Nu eu sunt optimist, ci ei. Trufia, care le-a fost generată de infailibilitatea demonstrată până în prezent, îi va pierde. Îi va pierde pentru că aroganţa şi îngâmfarea sunt invers proporţionale cu prudenţa.

— Şi ce să facem dacă ei n-au aflat că trebuie să li se altereze prudenţa? m-a luat el peste picior.

— Câteodată, şi goana după prea multă prudenţă poate duce la un rezultat invers scopului urmărit am spus, sorbind ultima înghiţitură de cafea.

*
* *

Şansa mea era că atât Marian, cât şi Crişan şi Dorobanţu cunoşteau foarte bine oraşul Petroşani şi împrejurimile lui, altfel nu m-aş fi putut descurca.

Curând am părăsit şoseaua Petroşani-Livezeni şi am virat la stânga, pe un drum de pământ bătătorit. După câţiva zeci de metri am oprit pe dreapta, în faţa unei clădiri-parter, acoperită cu ţiglă.

Am deschis poarta şi am intrat. În dreapta era imobilul, cu trei ferestre la curte şi, sub ele, lipită de zid, o bancă. În stânga, o curte dreptunghiulară, de aproximativ două sute de metri pătraţi. Spre extremitatea din fundul curţii, câteva construcţii mici, din lemn, tip bucătărie de vară, grajd, cocină etc. La câţiva metri de ele, un bărbat şi o femeie, ambii în jur de cincizeci de ani, un câine de serviciu şi trei subofiţeri. Ultimii, zărind uniformele lui Crişan şi Dorobanţu, s-au grăbit să ne vină în întâmpinare.

— Tovarăşe locotenent-major, vă rog să-mi permiteţi să raportez... a început un adjutant către Crişan.

— Aţi intrat în câmpul infracţional? l-am întrerupt eu, nerăbdător să ştiu dacă au pătruns la locul infracţiunii şi au distrus urmele la care orice anchetator are dreptul să spere.

— Nu, tovarăşe... a zis cu convingere, întorcându-se spre mine şi ezitând când a văzut că sunt civil. Am primit ordin să nu pătrundem în zonă, ci numai s-o izolăm.

— Foarte bine. Victimele? l-am întrebat, arătând spre bărbatul şi femeia cu care discutaseră până la venirea noastră, şi rămăseseră pe loc când subofiţerii s-au apropiat de noi.

Când mi-a confirmat supoziţia, am pornit spre ei.

— Ce vi s-a întâmplat? am întrebat.

— Am fost jefuiţi! a strigat femeia, pe când îşi ştergea cu dosul palmelor ochii înroşiţi de plâns.

— N-aţi fost acasă?

— Ba am fost, a spus bărbatul.

— Şi nu i-aţi auzit?

— Nu... N-auzirăm chiar nimic... a zis femeia, ascunzându-şi faţa în palme şi începând să plângă cu hohote.

— Liniştiţi-vă. Vi s-a furat ceva? m-am adresat bărbatului care, deşi era şi el speriat, părea mai calm.

— Ne-au luat 7.300 de lei... toate economiile noastre... a zis femeia, cu disperare, hohotind şi mai tare dindărătul palmelor.

— Cum aţi constatat furtul?

— Pe la şase dimineaţa, când nevastă-mea a ieşit în curte să dea de mâncare la păsări şi la porci, a văzut asta... a răspuns el, pornind spre poarta prin care intrasem şi noi în curte.

Ajungând însă în faţa celor trei ferestre ale casei, s-a oprit şi mi-a arătat banca de sub una din ele:

— ...Ranga asta nu era a noastră şi a fost surprinsă s-o vadă pe bancă... Apoi a zărit fereastra deschisă şi s-a mirat, deoarece ştia bine că o închisese cu câteva zile mai înainte...

Fereastra pe care o indica era cea de-a treia, când intrai în curte. La fel ca şi celelalte două, era prevăzută cu gratii din oţel, dar numai pe o porţiune de două treimi. Partea superioară, unde sunt oberlihturile, era neprotejată, şi ferestruicile respective erau deschise spre interior.

— ...Când nevastă-mea le-a văzut deschise – a continuat el –, s-a dus în casă să le închidă, şi atunci... Atunci a văzut că ne-au călcat hoţii.

În timp ce bărbatul dădea explicaţii, m-am apropiat de bancă şi am privit ranga de care vorbise. De fapt, era un levier. Un levier aidoma cu cel pe care-l văzusem la miliţie.

Examinând pervazul din tablă, de sub fereastra care fusese escaladată, am văzut imprimată în praful care se depusese pe el mai multe urme de încălţăminte.

— Urme plantare, i-am atras atenţia lui Dorobanţu şi, în timp ce el se apropia cu trusa criminalistică, le-am spus victimelor că vreau să vizitez casa.

Bărbatul a pornit la dreapta, pe sub fereastra prin care pătrunseseră hoţii. Câţiva metri mai departe era o marchiză. Ne-am îndreptat spre ea şi am intrat într-un hol, cu două uşi spre stânga şi două spre dreapta.

— Arătaţi-ne camera care corespunde ferestrei escaladate de infractori, i-am cerut.

Când gazda a deschis prima uşă de pe partea dreaptă, am văzut două ferestre cu gratii. Cea din dreapta avea oberlihtul deschis, iar jos, lângă pervaz, Dorobanţu fotografia urmele lăsate pe tablă.

Pereţii camerei erau tapetaţi şi decoraţi cu icoane, ştergare şi carpete. Mobila se compunea dintr-o masă cu scaune, un dulap şi un pat-laviţă. Obiectele de îmbrăcăminte şi rufăria din dulap se aflau răvăşite şi aruncate la întâmplare pe masă, laviţă şi duşumea.

— Au mai pătruns şi în altă parte?

A răspuns că da şi a ieşit din nou în hol. A deschis cea de-a doua uşă din dreapta şi ne-a arătat din prag camera. Am intrat cu Crişan şi am privit în jurul nostru. O fereastră era în faţa uşii şi o a doua în dreapta, spre drumul pe care venisem. Decoraţiunile interioare erau aidoma cu cele din camera vizitată anterior. Mobilierul se compunea dintr-un pat-studio şi o sufragerie de serie, lustruite. Lucrurile scoase din lada patului, vitrină şi servantă se

aflau aruncate prin toată camera.

— Unde ţineaţi banii care v-au fost furaţi?

— Acolo – a arătat spre servantă –, erau ascunşi printre rufe.

Fără să comentez, mi-am spus că nici nu se poate o ascunzătoare mai „sigură”. Toată lumea apelează la ea, de aceea şi hoţii ştiu că atunci când vor bani trebuie să caute în primul rând printre rufele curate.

— Dumneavoastră unde dormeaţi azi-noapte?

Mi-a arătat cu mâna, pe cealaltă parte a holului, uşa care era opusă celei de la camera prin a cărei fereastră se strecurasem infractorii.

După ce s-a dus şi a deschis-o, am văzut că era o bucătărie.

— Fiică-mea a dormit în cealaltă cameră, m-a informat, ieşind din hol şi ducându-se să deschidă ultima uşă de pe stânga.

Întrucât infractorii nu pătrunseseră nici în această cameră şi nici în bucătărie, n-aveam ce căuta în ele.

— Unde este fiica dumneavoastră?

— La serviciu.

— Nici ea nu i-a auzit pe hoţi?

— După ce nevastă-mea a văzut că ne-au călcat hoţii, m-a deşteptat pe mine şi pe fiică-mea. Când am întrebat-o, mi-a spus că nu auzise nimic.

În timp ce el vorbea, a intrat în hol Dorobanţu şi i-am arătat cu degetul cele două camere vizitate de hoţi. A fost suficient pentru a pricepe că vreau să caut urme sau indicii.

Am coborât treptele marchizei şi am păşit în curte, unde subofiţerul care ţinea câinele de serviciu în lesă m-a privit întrebător. I-am făcut semn să mai aştepte.

— La ce oră v-aţi culcat azi-noapte? am întrebat, când am ajuns cu toţii lângă soţia lui.

— Cum s-a terminat emisiunea la televizor, a răspuns femeia, renunţând să mai plângă şi, în schimb, frământându-şi mâinile pe abdomen.

Asta înseamnă că spargerea se comisese cândva între orele zece seara şi şase dimineaţa, când gospodina remarcase oberlihtul ferestrei deschise.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei sau persoanelor care ar fi putut participa la escaladarea ferestrei şi la luarea banilor dumneavoastră? am întrebat, chestie de rutină, pentru că arareori s-a întâmplat ca vreunul care lucrează în branşa mea să obţină un răspuns apt să conducă la infractori. La infractorii adevăraţi, deoarece pentru cei presupuşi de păgubaş s-au bătut şi se bat încă multe drumuri pe degeaba.

Au răspuns că n-au nicio bănuială.

— Cine ştia că aveţi bani în casă? am pus întrebarea-cheie, deoarece era evident că autorii furtului n-au răscolit la întâmplare în cele două camere prin care cotrobăiseră.

— Păi cine să ştie? Că doar banii pe care ni i-au luat i-am strâns sută cu sută, a răspuns bărbatul contrariat.

— Vecinii – am făcut cu mâna un gest circular în jurul gospodăriei – ştiau că aveţi bani în casă? am insistat.

Ambii au răspuns negativ.

Fiind evident că-mi pierd vremea de pomană, am intrat în casă să văd ce face Dorobanţu. Era foarte ocupat cu pudrarea vitrinei.

— Aici sunt nişte urme, mi-a zis el, privindu-mă pesta umăr.

— Asta-i grozav! Mai cu seamă dacă-i amprentezi şi pe membrii familiei,

am zis cu silă şi am ieşit în curte.

M-am dus glonţ la banca de sub fereastră şi i-am făcut semn subofiţerului care se ocupa de câinele de serviciu să se apropie.

— Poate lua mirosul de pe chestia asta? l-am întrebat când a ajuns lângă mine, arătând spre levierul abandonat de infractori pe bancă.

— Poate.

— Bine, apucă-te de treabă, l-am îndemnat.

Pentru că toată lumea avea de lucru, mi-am spus că ar trebui să fac şi eu ceva. Drept care, l-am luat de mână pe Crişan şi am plecat să discutăm cu cetăţenii care locuiau în jurul gospodăriei prădate de hoţi.

După vreo trei ore, timp în care am discutat cu mai bine de o duzină de vecini, reuşisem să stabilesc cu precizie că nimeni n-a văzut pe nimeni dând târcoale locuinţei călcate de infractori în noaptea precedentă.

De îndată ce am revenit, subofiţerul care însoţea câinele de serviciu s-a grăbit să mă întâmpine.

— Permiteţi-mi să raportez. Infractorii au sărit în curte pe acolo... a arătat el cu mâna spre o porţiune a gardului. După comiterea furtului, au ieşit chiar pe poartă, după ce au tras zăvorul. Ajungând pe drumul din pământ bătătorit, au pornit la stânga, spre şoseaua Petroşani-Livezeni. Însă de la şosea urmele se pierd. Ceea ce demonstrează că au plecat cu un vehicul.

M-am întors spre ceilalţi subofiţeri şi le-am făcut semn să se apropie. Când au ajuns lângă mine, m-am interesat:

— Cum e traficul pe şoseaua Petroşani-Livezeni, noaptea? Mare?

— Aşa şi aşa, tovarăşe căpitan, a zis unul dintre ei, evident, neştiind ce-l aşteaptă.

— Foarte bine. Vă rog să cercetaţi toate autovehiculele care au circulat azi-noapte în zonă, în vederea găsirii celui care a luat cu autostopul, între orele zece seara şi şase dimineaţa, o persoană sau mai multe din punctul de intersecţie a drumeagului ăsta şi şosea. S-a înţeles?

Când mi-au confirmat, cel cu care mă conversam avea o mutră atât de deznădăjduită, încât sunt sigur că dacă n-aş fi fost de faţă şi-ar fi tras o pereche de palme, de necaz că n-a evitat misiunea spunând că traficul rutier este foarte mare.

— Atunci, executarea, i-am îndemnat. Şi dumneata poţi să te retragi, i-am spus însoţitorului câinelui.

Câteva minute mai târziu, Dorobanţu a ieşit din casă şi s-a apropiat de mine şi Crişan.

— Ai găsit ceva? l-am întrebat.

— Am ridicat mai multe impresiuni digitale, dar am găsit şi altele lăsate cu mănuşi de cauciuc, a ridicat el din umeri cu regret.

Era clar că urmele de mănuşi aparţineau hoţilor, iar cele digitale familiei păgubite.

— Deci, una peste alta, n-am găsit niciun fir care să ne conducă la infractori, am tras eu concluzia. Vă rog să luaţi levierul.

În timp ce ei se duceau spre bancă, unde fusese abandonat obiectul respectiv, eu m-am dus spre cei doi soţi să-i încurajez şi să-mi iau la revedere de la ei.

— Oberlihtul a fost forţat cu levierul? l-am întrebat pe Dorobanţu, puţin mai târziu, în timp ce ne îndreptam spre şosea, unde ne aştepta maşina de serviciu.

— Da, tovarăşe căpitan. E interesant că până astăzi n-au intrat în case în care se aflau şi locatarii.

— N-aş spune că este interesant, ci, mai degrabă, firesc. Este vorba de o evoluţie caracteristică infractorilor. Pe măsură ce dau lovituri şi nu sunt prinşi, le creşte îndrăzneala. Şi tare mă tem că, dacă nu-i prindem mai repede, delictele lor vor căpăta forme cu mult mai grave. Vă daţi seama ce s-ar fi întâmplat dacă vreun membru al familiei victimelor i-ar fi surprins pe hoţi în casă?

După cum au dat din cap, am ştiut că aceleaşi temeri îl încearcă şi pe ei.

— Ce-i cu urmele de încălţăminte? m-am interesat.

— În timpul forţării oberlihtului s-a tot mişcat şi, astfel, şi-a şters urmele lăsate în praful aşternut pe pervazul din tablă, a răspuns cu acreală Dorobanţu.

Capitolul IV

M-am oprit în faţa apartamentului 30 şi am apăsat pe butonul soneriei. În timp ce aşteptam rezultatul demersului făcut, am privit uşa, care se deschidea pe stânga. În dreptul siguranţei yale, tocul uşii era spart pe o porţiune de aproximativ cincizeci de centimetri. Jos, pe pragul uşii, se aflau nenumărate aşchii de lemn. Când m-am aplecat să privesc mai bine urmele lăsate de levierul cu care fusese forţată uşa, aceasta s-a deschis.

În faţa noastră se afla un bărbat voinic, în vârstă de aproximativ cincizeci de ani, de statură potrivită şi brunet, îmbrăcat într-un pantalon gri şi un pulover bleumarin, cu gulerul rulat pe gât.

— Domnul Petre Costache? am întrebat.

— Da, a răspuns, examinându-mă cu nervozitate.

— Suntem de la miliţie.

S-a dat la o parte din uşă şi ne-a invitat printr-un gest al mâinii să intrăm.

Din holul în care am pătruns, am văzut: în stânga, baia; în faţă, bucătăria, şi în dreapta, un dormitor.

Gazda mi-a indicat cu degetul spre camera de locuit. M-am apropiat şi am privit-o din prag. În faţă, o masă cu două scaune; lângă peretele din dreapta, un dulap cu două uşi, demodat chiar şi pe vremea Mariei Tereza; la stânga, lângă peretele în care era încastrată uşa, o dormeză de o persoană, cu învelişul din pânză, pătat şi pe alocuri rupt.

Întrucât dulapul avea ambele uşi deschise vraişte, am intrat în cameră şi m-am apropiat de el. În partea dreaptă, mai multe haine agăţate pe umeraşe, din care două libere. În partea stângă, pe poliţe, erau stivuite cămăşi, pulovere şi rufe. Numai rufele păreau puţin deranjate.

— Ce lucruri au dispărut? am întrebat, fără să mă întorc.

— Două haine de piele. Una lungă, neagră, şi cealaltă scurtă, maron, precum şi trei mii cinci sute de lei.

— Banii unde-i aveaţi? Aici, între rufe?

— Da, a răspuns el, după cum mă şi aşteptam.

— Povestiţi-ne cum aţi descoperit fărădelegea? am zis, întorcându-mă şi privindu-l.

— Azi-noapte am lucrat în mină. Când am ajuns acasă, pe la şapte şi jumătate dimineaţa, erau mai mulţi vecini adunaţi în faţa apartamentului meu. Când m-am apropiat, am văzut că-mi fusese spartă uşa.

— Cine sunt vecinii pe care i-aţi văzut?

A spus câteva nume şi Crişan i-a consemnat în notesul lui.

Întrucât lipsa de deranj din locuinţă demonstra că infractorii au ştiut cu exactitate de unde şi ce anume trebuia să ia din casă, l-am întrebat:

— Cine sunt persoanele care vă vizitează locuinţa?

Crişan n-a întârziat să noteze noua serie de nume.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei care ar fi putut comite spargerea?

— Bineînţeles! Asta-i isprava unei foste prietene, Margareta Vasile.

— Ce vă face s-o bănuiţi?

— Numai ea putea s-o facă, din răzbunare, pentru că am trăit cu ea doi ani şi n-am vrut să mă cunun cu ea.

— Unde locuieşte acum? am întrebat.

Ne-a dat numele unui sat din apropierea Petroşanului.

Lăsându-l pe Dorobanţu să caute urme, am plecat cu Crişan să discutăm cu vecinii găsiţi în faţa uşii de Petre Costache.

*
* *

La prima uşă de pe palier n-a răspuns nimeni, în ciuda faptului că am sunat suficient de mult pentru a scula din somn şi un surd. La următoarele două uşi au ieşit tot atâtea gospodine. Ambele m-au asigurat că nici n-au văzut, nici n-au auzit pe nimeni umblând la uşa vecinului lor în noaptea precedentă.

Am urcat scările până la palierul următor şi am sunat la primul apartament. Uşa a fost deschisă de o femeie, în jur de patruzeci de ani, scundă, grăsană şi cu mâinile pline de aluat până la coate.

— Sărut mâna, suntem de la miliţie şi anchetăm furtul comis la vecinul dumneavoastră, domnul Costache. Ne puteţi da vreo relaţie cu privire la...

— Vă rog să poftiţi în casă, m-a întrerupt ea, devenind foarte amabilă, de unde la început ne privea şi intenţionase în mod evident să ne trântească uşa în nas, de parcă ne-am fi ocupat cu comerţul de sticle-borcane şi haine vechi.

Am intrat într-o sufragerie şi, mai înainte de a ne fi aşezat bine pe scaunele din jurul mesei din mijlocul camerei, cucoana s-a şi declanşat:

— Când am coborât azi-dimineaţă să iau laptele, am trecut prin faţa uşii domnului Costache, însă n-am văzut nimica...

— La ce oră v-aţi dus după lapte?

— În jurul orei şase.

— Deci la ora şase uşa apartamentului încă nu fusese forţată, a conchis Crişan, urmărind în mod evident acelaşi raţionament ca şi mine.

— Ba eu cred că fusese, pentru că am venit în câteva minute înapoi şi n-am întâlnit pe nimeni pe scări. Mai degrabă cred că eu n-am observat uşa spartă la coborâre. În schimb, când m-am întors cu laptele, venind pe scări am remarcat imediat aşchiile de lemn care se aflau pe ciment şi pe pragul uşii domnului Costache.

— Şi ce-aţi făcut? am întrebat.

— Ce să fac? Am sunat la uşile vecinilor şi le-am spus să păzească uşa până duc eu laptele sus. Apoi m-am întors şi am stat până a venit domnu Costache...

— Aţi văzut pe cineva necunoscut prin bloc azi-noapte?

A răspuns că n-a văzut şi ne-am ridicat de la masă.

*
* *

Pe uşa în dreptul căreia ne-am oprit era mâzgălit cu creionul direct pe vopseaua uşii: Viziru Carol.

Uşa a fost deschisă de un bărbat, între douăzeci şi douăzeci şi cinci de ani, suplu spre slab, înalt de aproximativ un metru şi şaptezeci şi cinci, brunet, cu figura ovală şi trăsături regulate. Era îmbrăcat cu o pereche de *blue jeans* şi un pulover alb, nu deosebit de curat, decupat la gât şi îmbrăcat direct pe piele.

— Domnii? a întrebat el.

I-am spus cine suntem şi ce dorim. Ne-a poftit cu o gentileţe exagerată în

casă. Locuia într-un apartament de două camere, mobilat sărăcăcios cu piese vechi şi disparate. La invitaţia lui, ne-am aşezat pe două scaune descleiate, care se hâţânau cu noi.

— Ştiţi ceva despre spargerea apartamentului domnului Costache?... l-am întrebat, tocmai când a apărut din cealaltă cameră o femeie cam de aceeaşi vârstă cu interlocutorul meu.

— Soţia mea, a recomandat-o el.

Ne-am ridicat şi am salutat-o, înclinându-ne.

— Dacă aţi venit pentru furtul din casa lui Petricică, nu trebuie să vă mai pierdeţi vremea, s-a pornit noua venită. Este isprava Margaretei, fosta lui concubină. Şi eu îi dau dreptate. După ce a trăit cu ea doi ani, i-a dat un picior în fund pentru că, drăguţul de el, s-a îndrăgostit de alta, pe care vrea s-o ia de nevastă. Cum şi Margareta a contribuit cu salariul ei la cheltuielile gospodăriei, era şi firesc să vrea să-şi recupereze o parte din banii ei. Al naibii fante! Are cincizeci şi cinci de ani şi-o face pe donjuanul Petroşanilor!

— Adela... a mustrat-o soţul ei.

— Ce, n-am dreptate?! i-a răspuns, uitându-se urât la el.

— Ba da, dar asta-i bârfă... a început el cu timiditate.

— Aţi văzut ieri-seară sau azi-noapte persoane străine prin bloc? am intervenit, pentru a aplana conflictul pe care-l vedeam pe punctul de a se declanşa între ei.

— Am lucrat azi-noapte în mină, a zis el, făcând un gest de regret.

— Eu am fost plecată la o soră de-a mea şi am venit acasă pe la ora douăsprezece. Nici când am plecat şi nici când am venit n-am văzut persoane suspecte, a afirmat femeia, uitând să se mai uite urât la bărbatul ei, ceea ce demonstrează, cu prisosinţă, că atunci când vreau pot să-l las şomer chiar şi pe porumbelul alb care duce în cioc o ramură de măslin.

— La ce mină lucraţi, domnule Viziru? l-am auzit pe Crişan întrebând.

— La Aninoasa.

— Mai ne puteţi spune şi altceva în legătură cu furtul comis la vecinul dumneavoastră?

Ambii au răspuns negativ şi, grăbindu-ne să abandonăm şubredele scaune, am pornit spre uşă.

— Este un fost infractor, mi-a şoptit Crişan, când am rămas singuri pe palier.

— Ce categorie? am întrebat cu interesul stârnit.

— Un an de închisoare pentru furt calificat în dauna avutului personal. A fost eliberat în decembrie 1970.

— A intrat şi el în lotul persoanelor susceptibile de a participa la seria de furturi pe care o anchetăm?

— Da, dar a ieşit curat. De când a fost eliberat, munceşte şi n-a fost implicat în nici o activitate reprobabilă.

— Rămâne de văzut, am apreciat, rezervat.

*

* *

După trei ore de sunat la zeci de uşi, fără să fi obţinut informaţii despre vreo persoană străină văzută în imobil cu o noapte în urmă, am coborât scările. Mai înainte de a suna la uşa forţată, m-am decis să mai încerc la cele două apartamente învecinate la care nu mi se răspunsese la demersul făcut

mai înainte, când pornisem cu colindul prin bloc.

De astă dată am fost mai norocoşi.

La prima uşă a răspuns o femeie, în jur de douăzeci şi cinci de ani, figura ovală, trăsături frumoase, ochii căprui, încadraţi de un păr bogat, platinat şi proaspăt „permanentizat”. Era îmbrăcată într-o *robe de chambre* din mătase verde, asortată cu rimelul verde pus cu generozitate pe gene şi pleoape. De statură potrivită şi suplă. Era tipul despre care marele I. L. Caragiale ar fi spus că este „damă bună”. Şi chiar aşa ceva era!

În timp ce ea mă asculta cu o atenţie politicoasă, din pragul uşii, bătând des din genele ei cu prelungitor, eu i-am povestit ce doresc de la ea.

Când mi-am terminat spiciul introductiv, a ridicat cu regret din umeri şi m-a informat că nici n-a auzit când s-a forţat uşa vecinului şi nici n-a văzut persoane străine de imobil. A aflat despre spargere abia dimineaţă când, plecând la serviciu, a văzut lume adunată în faţa apartamentului domnului Costache.

Cerându-i scuze pentru deranj, am sunat la cel de-al doilea apartament.

Uşa ne-a fost deschisă tot de o femeie, care ne-a privit cu severitate. Avea în jur de cincizeci de ani, figura ascuţită, părul şaten, strâns în coc pe creştetul capului. Era exact tipul profesoarei care a rămas domnişoară bătrână. Ca să fie sigură că nu dăm buzna peste ea cu cine ştie ce scopuri carnale, cu o mână ţinea straşnic de canatul uşii şi cu cealaltă de tocul acesteia. Deşi uniforma lui Crişan ar fi trebuit să-i spună că preocupările noastre erau departe de temerile ei. Cum niciun semn nu lăsa să se creadă că e dispusă să-şi rişte feciorelnicia invitându-ne în sanctuarul ei, am început să-i povestesc ce aveam de povestit.

— De auzit n-am auzit nimic. În ceea ce priveşte însă o persoană străină, da, am văzut, a zis dânsa, fără să dea drumul la uşă.

— La ce oră şi în ce împrejurări? am întrebat, ciulind urechile.

— Cred că era în jur de douăsprezece noaptea. Am făcut curăţenie în casă şi am ieşit să arunc gunoiul la crematoriu... Persoana de care vă vorbesc depăşise uşa mea şi trecea prin faţa celei de la apartamentul domnului Costache. Când am revenit de la boxa crematoriului, l-am văzut în faţa uşii „doamnei”, unde, de altfel, vin mereu bărbaţi.

— Care doamnă? am vrut să ştiu, în timp ce mă gândeam că dacă preopinenta mea n-ar fi ţinut cu atâta convingere de uşă, poate că şi-ar fi putut găsi şi alte preocupări, infinit mai plăcute, decât să facă curăţenie în casă la miezul nopţii.

Probabil că era la curent cu fabula lui La Fontaine *Corbul şi vulpea,* deoarece n-a dat drumul la uşă pentru a arăta cu mâna apartamentul, ci, aplecându-se puţin în afară, s-a rezumat numai la indicarea lui cu vârful bărbiei.

N-am rămas deosebit de mirat când am priceput că se referă la locuinţa nurliei cucoane pe care abia o chestionasem. Una ca ea merita într-adevăr să fie căutată de mulţi bărbaţi. Ce spun mulţi? De toţi bărbaţii!

— Iertaţi-mi insistenţa, vă rog. Trecea prin faţa uşii doamnei de care ne-aţi vorbit, ori chiar s-a oprit acolo?

— S-a oprit şi l-am văzut apăsând pe sonerie. Eu n-arunc vorbe în vânt! m-a pus la punct, adâncindu-i-se mai mult nenumăratele riduri care-i brăzdau fruntea pe orizontal.

De teamă să nu se considere jignită de modul în care mi-am formulat

întrebarea şi să ne trântească uşa în nas, m-am grăbit să apelez la mărinimia ei cu cel mai dulce glas al discotecii coardelor mele vocale:

— Aveţi o memorie vizuală excepţională – am privit-o într-un amestec egal proporţionat cu admiraţie şi invidie. Sunt convins că, dacă vreţi, puteţi descrie cu cea mai mare precizie persoana pe care aţi văzut-o.

— Sigur că pot, m-a anunţat flatată, schiţând un zâmbet lipsit de modestie. Ce înălţime aveţi?

— Un metru şi şaptezeci şi cinci, am răspuns mirat.

— Asta era înălţimea persoanei. Părul, la fel ca al dumneavoastră, era tot blond, dar mai închis, mai spre şaten, a zis, uitându-se la mine de parcă privea o oglindă. Era mai puţin voinic ca dumneavoastră... Avea umerii înguşti şi era slab.

— Cum v-aţi putut da seama că este slab, dacă l-aţi văzut numai din spate? l-a mâncat limba pe Crişan, dar justificat.

— Tinere, dacă ceafa o avea subţire, cum putea avea corpul? l-a consultat, măturându-l cu o uitătură dispreţuitoare.

— Doamna are dreptate, mai ai încă multe de învăţat, i-am spus colaboratorului meu, făcându-i cu ochiul în semn de complicitate.

Crişan a priceput ce vreau şi a dat din cap spăşit.

— Despre îmbrăcămintea lui ce ne puteţi spune? am întors capul spre ea, arborând un zâmbet tocmai bun pentru o reclamă de lame de ras.

— Cămaşă albă şi un costum de culoare închisă, bine croit şi bine călcat, iar pantofii negri, din piele.

Am mai încercat să scot nişte indicii cu privire la necunoscut, dar n-a mai avut ce adăuga.

Cerându-i scuze pentru deranj şi întorcându-ne să pornim spre cealaltă uşă, am auzit cum doamnei care personifica morala îşi apără principiile încuind repede uşa cu cheia, cu broasca yale şi cu lanţul. Nu m-ar fi mirat prea mult dacă proptea şi o masă îndărătul uşii.

Nici n-am apucat să apăs bine pe sonerie, şi doamna cu capotul verde a şi deschis uşa.

Cred că aştepta pe altcineva, deoarece, când a dat iar cu ochii de noi, ne-a privit fără nicio bucurie, dar, în schimb, cu multă nerăbdare..

— Ce s-a întâmplat? a vrut să ştie, adoptând o atitudine zorită.

— Ieri, la miezul nopţii, aţi primit vizita unui bărbat îmbrăcat într-un costum de culoare închisă?

— Eu...? Ce să caute la mine?

Ce să caute un bărbat la o femeie tânără şi frumoasă? Asta da întrebare de încuietoare!

— V-am spus că suntem în căutarea autorilor spargerii comise la vecinul dumneavoastră. Acum, vă atrag atenţia că favorizarea unor infractori se numeşte complicitate şi se pedepseşte prin lege! i-am comunicat cu severitate.

— Da nu favorizez pe nimeni... a îngăimat perplexă. La mine a fost numai logodnicul meu...

— La ce oră a venit la dumneavoastră?

— În jurul orei nouă seara.

— Şi când a plecat?

— La ora cinci dimineaţa.

— Aşa devreme?

— Lucrează la fabrica de betoane şi trebuia să intre în schimb.

I-am cerut să mi-l descrie. Nu semăna cu cel pe care îl văzuse doamna care-şi asigura integritatea corporală în spatele a şapte broaşte.

— Vă rog să ne spuneţi cum se numeşte, i-am cerut, cu scopul de a-l verifica niţeluş, deoarece nu puteam exclude faptul că şi logodnicul ei ar fi putut foarte bine forţa „niţel” uşa păgubaşului.

După ce doamna cu capotul verde a răspuns la întrebările mele; a închis uşa într-un mod care demonstra că nu mai avea niciun dram de simpatie pentru mine.

Mai înainte de a ajunge lângă uşa forţată, aceasta s-a deschis pentru a-i da posibilitatea lui Dorobanţu şi trusei sale criminalistice să apară pe palier. În spatele lui se afla domnul Costache.

Deşi n-aveam niciun motiv să fiu prea optimist în legătură cu iminenta prindere a hoţilor, am încurajat victima, asigurându-l că foarte curând îl vom invita la miliţie pentru a-şi ridica lucrurile şi banii sustraşi. Când poţi să-ţi ajuţi semenii să creadă că lucrurile urâte sunt frumoase, pentru a nu-şi face sânge rău, e păcat să n-o faci.

Coborând treptele, Dorobanţu m-a informat, ca de obicei, că n-a găsit urme.

Deşi infractorii omiseseră să ne mai ofere ca amintire de suvenir un levier, îşi semnară modul de operare prin însuşi faptul că nu lăsaseră urme.

*

* *

— Nu facem nimic altceva decât să fotografiem câmpurile infracţionale lăsate de răufăcători... a constatat cu necaz Dorobanţu, când maşina noastră a demarat spre inspectorat.

— Nu fii atât de pesimist. Încet-încet, tot am început să aflăm câte ceva despre ei, m-am străduit să le remontez moralul colaboratorilor mei.

În timp ce simţeam din stânga privirea insistentă a lui Crişan, Dorobanţu, care stătea lângă şofer, s-a răsucit pe jumătate şi s-a uitat la mine neîncrezător:

— Aţi spus că ştim ceva despre infractori?

Am confirmat:

— Din declaraţia subofiţerului care i-a surprins spărgând magazinul de artizanat rezultă că banda e formată din trei persoane, una din ele fiind înaltă de aproximativ un metru şi optzeci. Iar din cercetarea spargerii de la care venim am aflat semnalmentele unui alt membru al bandei...

— Credeţi că tipul care a fost văzut sunând la uşa învecinată de cea spartă era unul dintre infractori? m-a întrerupt Crişan.

— Da. Tertipul hoţilor care se fac că sună la altă uşă, când se ştiu observaţi, l-am mai întâlnit eu. În orice caz, şi pentru orice eventualitate, vom urmări posibilitatea ca unul din spărgători ar putea fi şi logodnicul vecinei lui Costache. Mâine te rog să te duci la fabrica de betoane şi să încerci să afli ce hram poartă. Iar dumneata, Dorobanţule, te vei duce la mina Aninoasa, pentru a verifica dacă un oarecare Viziru Carol a fost la lucru ieri noapte şi în ce interval. Când v-aţi edificat, veniţi la inspectorat.

Capitolul V

Când am ajuns la inspectorat, m-am înfipt drept în biroul comandantului.

— Bună dimineaţa. Tragem o cafea? mi-a propus Chendreanu când am intrat.

— Tragem, l-am aprobat fără nicio rezervă.

S-a ridicat din dosul biroului şi strecurându-şi capul prin uşă, i-a spus secretarei să mai pună de o cafea. Apoi s-a dus să-şi reocupe locul.

Exemplul lui fiind bun, l-am urmat, lăsându-mă şi eu să cad într-un fotoliu.

— Cum merge? s-a interesat.

— Cum ştii! Prost, am strâmbat din nas.

— Aşa s-ar părea. Azi-noapte au mai dat două lovituri, a zis, întinzându-mi o coală de hârtie pe care erau consemnate două adrese.

— Două? m-am mirat.

— Eh, ce să-i faci! Luptă şi ei pentru creşterea productivităţii „muncii”, mi-a zâmbit amuzat.

— S-ar părea că nu prea te afectează activitatea bandei, am remarcat.

— M-a afectat mult, dar asta era înainte de venirea ta. Tot timpul făceam rapoarte prin care justificam de ce nu-i prind pe infractori. Acum, de când ai preluat afacerea, mi-am găsit liniştea, a spus, clipind demonstrativ, cu încântare spre tavan.

Am sorbit ultima înghiţitură din cafeaua care-mi fusese adusă între timp, apoi, fără niciun comentariu, m-am ridicat să plec.

— Ce te grăbeşti aşa? „Mai stai, o, nu pleca...” Parcă aşa grăia un cântec, o poezie sau cam aşa ceva, m-a luat el peste picior.

I-am aruncat o privire care ar fi putut îngheţa toate apele de la ecuator, simultan, şi am pornit spre uşă.

L-am auzit râzând şi după ce am ieşit.

*
* *

Ajungând în biroul unde-mi stabilisem „cancelaria”, l-am găsit pe Crişan bine instalat într-un scaun şi fumând, dus pe gânduri, ca un paşă, din ciubuc.

— ’Neaţa. Ai fost la fabrica de betoane? am întrebat, readucându-l cu picioarele pe pământ.

— Să trăiţi! m-a salutat, ridicându-se în picioare în poziţie de drepţi.

— Nu mai lovi atât de tare călcâiele. Nu numai că faci praf, dar îţi mai şi strici pantofii. Şi ar fi păcat, mai cu seamă că nu suntem la ora de instrucţie, i-am zis, întinzându-i mâna.

S-a uitat la mine cu recunoştinţă. Probabil că nici lui nu-i plăcea s-o facă pe soldatul model.

— Ce-ai făcut?

— Nimic, tovarăşe căpitan. E adevărat că „logodnicul” are aproape de două ori anii vecinei lui Costache, dar numai atât. Este maistru, răspunde de o secţie şi-şi vede de treaba lui. Este imposibil ca un om care a ajuns şeful unei secţii de producţie să aibă timp să se ţină de borfăşeriile care ne preocupă pe noi.

— De acord. Nu mai insistăm asupra lui. Iar dacă greşim, în mod sigur ne vom mai întâlni cu el. Ai dat circulara cu privire la cele două haine de pieile

luate de la Costache?

— Da, aseară.

— Clienţii noştri au mai comis azi-noapte două spargeri, l-am informat.

— Şi nu mergem în cercetare?

— Ce să cercetăm fără ofiţerul criminalist?

— Să-i lăsăm un bilet că am plecat şi... a început el, apoi, când s-a deschis uşa şi a apărut Dorobanţu, a tăcut.

— Ce-a rezultat? l-am luat repede, pentru a nu-i lăsa răgazul să-şi lovească şi el călcâiele.

— Din verificarea făcută reiese că Viziru Carol a lucrat alaltăieri noapte în mină, între orele zece şi şase dimineaţa.

— V-am spus că a făcut parte din lotul foştilor infractori puricaţi chiar de la începutul acţiunii. Şi dacă a ieşit curat înseamnă că e curat, mi-a reamintit Crişan.

— Am văzut o grămadă de indivizi murdari, deşi mai înainte fuseseră „curaţi”. Dar am întârziat şi aşa destul, am constatat, privindu-mi ceasul. Să mergem!

*
* *

Am intrat pe strada Viitor şi am oprit în faţa unui bloc. Am urcat la etajul întâi şi când am ajuns pe culoarul care se forma în partea stângă şi în partea dreaptă a casei scărilor, m-am oprit şi am consultat hârtia pe care colonelul Chendreanu consemnase adresele unde se comiseseră spargerile.

Am ales partea stângă şi, înaintând pe culoar, am privit numerele apartamentelor. Ajungând la ultimul de pe partea dreaptă, m-am oprit şi am apăsat pe butonul soneriei, examinând uşa. Era din panel lustruit şi prevăzută cu o broască de siguranţă yale şi una wertheim. Atât broaştele, cât şi canatul uşii erau intacte.

În pragul uşii a apărut o femeie, în jur de cincizeci de ani, şatenă, cu trăsături frumoase, ochelari verzui cu dioptrii, înaltă şi cu silueta bine conservată. Purta o fustă gri-deschis şi o bluză bleu; în picioare pantofi negri cu toc înalt. Avea o distincţie specifică intelectualilor.

— Doamna Vera Bădeliţă? am întrebat.

— Da, şi bine că aţi venit, că muream de frică! a zis după ce a remarcat uniformele colaboratorilor mei. Vă rog să poftiţi înăuntru.

Am intrat într-un vestibul mic ca un culoar. În stânga, o uşă pe care, drept emblemă, se afla un copil cu poponeţul gol făcând pipi în oliţă. În faţă, două uşi, prima avea ca emblemă un pat, şi a doua, o alta, cu o femeie cu şorţ de bucătărie aplecată asupra unei oale care fierbea. În stânga, faţă în faţă cu baia, era o uşă deschisă prin care se vedea o porţiune dintr-un living-room.

Gazda s-a oprit în faţa celei de-a doua uşi şi a deschis-o. Înăuntru aşa cum mi-am imaginat, era bucătăria, lungă de vreo doi metri şi lată de un metru şi ceva. Pe stânga, o chiuvetă, o masă mică şi, lângă fereastră, o maşină de aragaz. Pe dreapta, un dulap de bucătărie minuscul. Totul strălucea de curăţenie şi ordine.

— Mi-a dispărut butelia, a zis, arătând cu mâna spre furtunul de cauciuc care atârna pe duşumea, pe lângă maşina de aragaz.

M-am apropiat de fereastră şi am examinat-o. Era dublă cu două canaturi. Geamurile din partea dreaptă erau sparte şi fereastra stătea întredeschisă.

Am deschis-o cu degetul înfăşurat în batistă şi m-am aplecat în afară. Jos, la aproximativ cinci metri, se afla o alee betonată, lată de un metru, care delimita o zonă verde sădită cu flori...

— Unde duce aleea? am întrebat, fără să mă întorc.

— Nicăieri. Este închisă la capete şi nu se circulă pe ea.

Aşa-mi spuneam şi eu că trebuie să fie, altfel scândura care era proptită pe pervazul ferestrei pentru a permite accesul hoţilor în apartament ar fi putut atrage atenţia vecinilor. Când mi-am tras capul înapoi pentru a mă întoarce, am văzut pe câteva din cioburi de sticlă rămase în rama ferestrei mai multe urme roşii.

— Dorobanţule, l-am chemat.

Când a ajuns în spatele meu, i-am arătat cu degetul urmele:

— S-ar putea să se fi tăiat la mână. Şi asta presupune că şi-a tăiat şi mănuşa de cauciuc. Poate că de data asta avem noroc. În orice caz, recoltează substanţa roşie pentru expertiza laboratorului.

— Doamnă Bădeliţă, uşa de la intrare aţi găsit-o încuiată?

— Da, ambele broaşte erau încuiate.

— Asta înseamnă că hoţii au ieşit tot pe aici, am privit spre Dorobanţu. Probabil că mai întâi au aruncat butelia pe fereastră, printre flori, şi pe urmă au coborât şi au recuperat-o.

— Am înţeles, m-a asigurat criminalistul.

— Acum aş vrea să stăm puţin de vorbă, i-am propus gazdei.

Ne-a făcut semn s-o urmărim şi ne-a invitat în living-room.

În mijlocul camerei, o măsuţă joasă înconjurată de trei fotolii masive şi comode; în stânga, o bibliotecă din mahon sculptată şi înţesată de cărţi legate în piele; în dreapta, o fereastră, acoperită cu o perdea şi o draperie pastelată. Pe pereţi, câteva tablouri reuşite, în ulei, de natură moartă; pe jos, un covor persan, cu aspect de originalitate, acoperea întreaga podea.

— În ce împrejurări aţi constatat dispariţia buteliei? am întrebat, după ce ne-am aşezat cu toţii în jurul măsuţei.

— În împrejurări triste, pentru că n-am altă butelie, a făcut ea haz de necaz.

Am zâmbit, dar nu mai mult decât îi stă bine unui anchetator în exerciţiul funcţiunii:

— Nu m-am referit la starea dumneavoastră sufletească, ci numai la modul în care aţi constatat că v-a dispărut butelia.

— Nici că se poate mai banal. Când m-am întors din documentarea pe care am făcut-o la mănăstirile din Bucovina...

— În ce perioadă aţi fost plecată din Petroşani?

— Nu ştiu să vă spun după calendar, însă am lipsit zece zile. Iar astăzi la ora şase dimineaţa, am ajuns acasă... Mi se pare mie, sau îmi cereţi să vă furnizez un alibi pentru momentul în care mi s-a furat butelia? s-a interesat doamna, surâzându-mi zeflemitor.

Doamna era pusă pe şotii, iar eu eram departe de a i le putea gusta.

— Fiţi liniştită, nu vă bănuiesc că v-aţi însuşit propria butelie. Şi acum, când v-am asigurat că libertatea dumneavoastră nu este în pericol, descrieţi-mi cât de „banal” aţi descoperit că vi s-a substilizat butelia.

— După ce am intrat în casă, m-am dus în dormitor şi mi-am desfăcut geamantanul. Apoi am făcut un duş, m-am schimbat pentru serviciu şi m-am dus în bucătărie să-mi fac o cafea... Apropo, scuzaţi-mă că nu vă servesc şi

dumneavoastră una, dar n-am la ce s-o fac... Deci, intrând în bucătărie şi punând ibricul pe aragaz, am vrut să aprind arzătorul... Bineînţeles nu s-a aprins... Trebuie să vă mai spun de ce?

— Când aţi intrat în bucătărie nu v-aţi dat seama că geamul fusese spart?

— Nu. La ora şase şi jumătate era încă întuneric afară. Abia după ce am început să mă uit după butelie am văzut cioburile de pe jos... şi restul.

— În afară de butelie v-a mai dispărut ceva?

— Nu. Chiar dacă aş avea lucruri de valoare, nu le-aş ţine în casă când lipsesc mai mult timp, mai ales în circumstanţele actuale, când hoţii îşi fac de cap în oraş. Ori nu este aşa? m-a consultat ea cu candoare.

— Din păcate nu vă pot contrazice, am admis cu amărăciune.

— Vedeţi, pentru asta nu-mi fac sânge rău. Dacă hoţii fură de peste tot, de ce nu m-ar vizita şi pe mine? Dintotdeauna mi-a plăcut să fiu în pas cu moda! Şi când moda spune că trebuie să fim călcaţi de hoţi, nu vreau să mi se ia dreptul de a fi furată! Sunt principială, nu?

— Admiţând că-i prindem pe infractori şi recuperaţi butelia dumneavoastră, v-o restituim, sau preferaţi să vă păstraţi neştirbite principiile moderniste?

— Găsiţi-mi dumneavoastră butelia, şi apoi om mai sta de vorbă, a zis, strâmbând din nas cu sarcasm. Chiar credeţi că mai este vreo şansă să mi-o găsiţi? a continuat privindu-mă.

— Să fiţi convinsă că o s-o primiţi înapoi. Dar să nu mă întrebaţi când, poate într-o zi şi poate într-o lună. Eu sunt interesat s-o recăpătaţi cât mai curând, deoarece, dacă am înţeles bine, mi-aţi promis o cafea. Şi fără butelie, n-am nicio şansă s-o gust – am glumit, pentru a-i mai ridica moralul, care, în ciuda indiferenţei ce-o arborase la începutul discuţiei, era departe de a se situa la o cotă acceptabilă. Spuneaţi că în afară de butelie nu vi s-a mai sustras nimic. Dar prin casă sau printre lucruri vi s-a umblat?

— Nu, n-am remarcat să fi cotrobăit cineva şi în afara bucătăriei.

Era şi firesc să renunţe la scotocirea casei în speranţa găsirii unor lucruri de valoare. Teama că ar putea lăsa urme datorită mănuşii tăiate în geamul bucătăriei i-a obligat să se rezume numai la butelie.

— Cine ştia că veţi lipsi zece zile de acasă? am întrebat cu speranţa că voi reuşi să pun mâna pe informatorul hoţilor.

— Dar cine nu ştia? Vecinii din bloc, colegii de la serviciu, mai mulţi prieteni... Documentarea mea în Bucovina era cunoscută de atât de multe persoane, încât, dacă m-aş apuca să-i enumăr, cel puţin jumătate din ei vor fi omişi.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei sau persoanelor care v-au pătruns în casă?

— Hoţul cu un păcat, păgubaşul cu o sută! Nu. N-am nicio bănuială.

N-am mai insistat şi m-am dus să văd ce face Dorobanţu în bucătărie. Nu mai era în bucătărie. L-am zărit pe fereastră, jos, printre rondurile cu flori.

— Mai ai mult? l-am consultat, aplecându-mă pe fereastră, precum Julieta când primea serenadele lui Romeo.

— Nu, am terminat.

— Şi aici? am arătat fereastra prin care ne conversam.

A dat din cap că da.

— Credeţi că vor mai veni pe aici? m-a întrebat doamna Bădeliţă când am ieşit pe palier.

— Cine să vină? m-am străduit s-o pricep.
— Hoţii, cine altcineva? a precizat îngrijorată.
— Păi ce, mai aveţi vreo butelie? am necăjit-o.
— De unde să mai am? s-a mirat.
— Fiţi liniştită, sunt foarte rare cazurile când hoţii sparg de două ori aceeaşi casă.
— Or fi rare aceste cazuri, dar ele există, a insistat neliniştită.
— Chiar dacă s-ar admite, prin absurd, că intenţionează să mai treacă pe aici. Vă promit că nu vor mai apuca.

*
* *

— Ce-ai găsit? l-am întrebat pe Dorobanţu, în timp ce maşina se îndrepta spre cea de a doua adresă primită de la colonelul Chendreanu.
— Urmele roşii găsite pe geam erau într-adevăr de sânge. Când ne întoarcem la sediu, voi duce substanţa recoltată la laborator pentru stabilirea grupei sanguine. Printre rondurile de flori apare urma lăsată de impactul buteliei cu pământul afânat. Iar în apropiere de acest punct am descoperit o urmă plantară produsă de încălţăminte. Cum era firesc să aparţină unuia din infractori, am ridicat-o cu mulajul de ghips.
— Urme palmare nu s-au evidenţiat? l-am întrebat, gândindu-mă la mănuşa care, după părerea mea, ar fi trebuit să fi fost tăiată de geamul bucătăriei.
Mai întâi a ridicat din umeri, apoi a spus ezitând:
— Am găsit un fragment de urmă digitală... Desenul papilar pe care l-am ridicat este atât de mic, încât nu poate fi utilizat pentru identificare prin cazierul judiciar.
— Dar dacă noi îl prindem pe infractorul respectiv şi îi comparăm amprentele cu cele ale fragmentului ridicat de dumneata, l-am putea da gata?
— Nu. Urma pe care o avem nu ne poate furniza mai mult de cinci-şase puncte de coincidenţă, iar pentru probarea vinovăţiei avem nevoie, conform standardelor internaţionale, de minimum unsprezece-douăsprezece puncte de coincidenţă.
— Fii mai optimist l-am încurajat. Dacă la fragmentul de amprentă vom adăuga caracteristicile urmei de pantof ridicate din grădină şi grupa sângelui lăsată pe geamul spart, s-a terminat cu infractorul care se încadrează în ele.
— Aşa-i, a spus Crişan, de lângă mine, cu condiţia să-l avem pentru compararea coincidenţelor...
N-am mai avut când să-i povestesc că un anchetator descurajat nu are prea multe şanse să rezolve cazul de care se ocupă, deoarece maşina s-a oprit lângă un trotuar.
Deschizând portiera şi coborând, am văzut o casă fără fereastră la stradă, din zid, numai parter şi acoperită cu ţiglă. În partea dreaptă avea o zonă de vreo patruzeci de metri pătraţi acoperită cu flori, printre ele înălţându-se câţiva pomi roditori.
Am mai privit o dată numărul de pe poarta situată în partea stângă şi m-am îndreptat spre ea. N-am mai apucat însă să pun mâna pe clanţă pentru că mi-a luat-o înainte un bărbat de statură potrivită, suplu şi blond, în vârstă de aproximativ treizeci de ani. Era îmbrăcat cu un costum gri-închis, cravată

gri-argintiu şi cămaşă albă.

— Sunteţi de la miliţie? a vrut să ştie, surescitat, deşi putea să-şi dea seama, după uniformele lui Crişan şi Dorobanţu, că întrebarea era gratuită. Am dat totuşi aprobator din cap, apoi l-am întrebat:

— Domnul Sandu Sofronie?

— Da, eu sunt... Dacă aţi ştii de când vă aştept...

— Regret întârzierea, însă a trebuit să mai mergem şi în altă parte. Ce-aţi păţit? am spus, când, urmându-l, am ajuns în dreptul faţadei imobilului.

— Vai de capul meu... M-am nenorocit... Au intrat hoţii în casă şi m-au lăsat sărac... s-a lamentat el. Azi-dimineaţă, când m-am înapoiat de la băi, am găsit casa spartă şi prădată... Nevastă-mea s-a speriat atât de tare, că a fugit la maică-sa. Şi nu vrea să mai vină acasă... Aş fi plecat şi eu, dacă n-ar fi trebuit să v-aştept pe dumneavoastră...

— Cât timp aţi stat la băi? am întrebat, privind uşa de acces în casă şi trei ferestre cu rulourile ridicate.

— Două săptămâni. Dacă ştiam ce-o să se întâmple nici nu plecam... Mai cu seamă că am avut o presimţire că...

— Vă rog să ne arătaţi pe unde au intrat răufăcătorii, l-am întrerupt, convins că nu cu presimţirile lui îmi voi putea face datoria.

Urmându-l, am urcat cele trei trepte din ciment ale unei marchize şi am păşit într-o cameră întunecoasă. După ce gazda a învârtit întrerupătorul de lumină, am văzut o cameră cu două uşi, una la peretele din dreapta, şi cealaltă, opusă, pe peretele din stânga. Încăperea era mobilată cu o garnitură de sufragerie neagră, mai puţin servanta, instalată în stânga peretelui din fund, care, datorită prafului alb şi a molozului căzut pe ea, părea gri. La fel şi covorul persan indigen din zona respectivă; am ridicat ochii şi am privit tavanul. Deasupra servantei, în plafon, fusese practicată o gaură circulară cu un diametru de aproximativ patruzeci de centimetri, cu marginile neregulate şi trestia răsucită în jos ca o mustaţă pe oală.

— Pe aici au intrat, a comentat domnul Sofronie.

Nepricepând de ce stăm cu lumina electrică aprinsă, când afară este miezul zilei, m-am întors şi am privit fereastra. Era acoperită cu o pătură.

— La plecarea noastră, păturile erau în servantă, a zis gazda, urmărindu-mi gestul; când am revenit acasă, toate ferestrele erau acoperite, după cum vedeţi şi dumneavoastră.

M-am dus spre uşa din dreapta şi am deschis-o. Am măturat cu privirea o bucătărie: dulap, în faţă; chiuvetă şi masă, pe stânga; un dulăpior şi o maşină de gătit cu gaze, sub fereastră, în partea dreaptă.

— Numai butelia v-a fost luată? am întrebat, privind capătul de furtun care stătea liber pe pardoseala de scânduri.

— Ce butelie, dom’le! Ne-a luat toată bruma de avere pe care am agonisit-o! a zis o voce de femeie în spatele meu.

Întorcându-mă spre posesoarea glasului, am văzut o femeie, în jur de douăzeci şi cinci de ani, îmbrăcată cu pantaloni bleumarin şi bluză albă. Pe cap avea un turban făcut dintr-un prosop ud, iar obrajii şi ochii îl avea stacojii.

— Totuşi te-ai întors, Mioara? a constatat surprins domnul Sofronie.

— Nu se vede? l-a contrat ea, capsată.

— Credeam că... a început el cu timiditate.

— Să nu mai crezi! Eu muncesc şi strâng ban cu ban pentru ca să mă

jefuiască hoţii! Miliţia cu ce se ocupă dacă hoţii pot să-şi facă de cap prin tot oraşul? a zis, ameninţător, făcând un pas către mine.

— Ce obiecte v-au mai dispărut? m-am interesat, ca şi cum n-aş fi auzit îndreptăţită ei întrebare.

— Veniţi să vă arăt, a prins momentul domnul Sofronie, cu intenţia de a calma atmosfera.

Nici eu n-am avut motive să mai stau pe gânduri.

După ce a deschis uşa din stânga şi a aprins lumina, am rămas în prag. Era un dormitor. În cameră domnea o harababură cum numai suflul unei bombe poate provoca. Uşile garderobului erau deschise vraişte, iar sertare, vestimentaţie, încălţăminte şi lenjerie de corp şi de pat erau aruncate prin toată încăperea, acoperind toaleta, studioul şi covorul.

— Vreau să cercetez imobilul. Între timp vă rog să verificaţi ce obiecte v-au dispărut, m-am adresat femeii, şi, când mi-a răspuns, printr-un gest afirmativ, m-am întors şi m-am îndreptat spre ieşire.

Ajuns afară, am pornit spre fundul curţii, cu capul în sus, spre acoperiş. Uşa de acces de la pod se afla exact în spatele casei. N-avea niciun sistem de încuiere şi stătea întredeschisă şi scârţâia în bătaia vântului. Sub uşa podului se afla un şopron, înalt de vreo doi metri. Folosindu-mă de un scaun aşezat lângă şopron, m-am urcat pe acesta şi am păşit prin uşa podului casei.

Întrucât podul nu avea ferestre-iluminator şi fermele de lemn erau foarte joase, n-am ezitat să-mi scot lanterna pentru a vedea pe unde înaintez. Şi am făcut bine, pentru că altfel aş fi călcat pe nişte urme de pantofi bine imprimate în stratul gros de praf aşternut pe scânduri.

Mergând aplecat de mijloc pentru a-mi feri capul de contactul cu fermele acoperişului, parcursesem jumătate din lungimea podului, când am zărit locul unde a fost perforat tavanul.

M-am apropiat şi am privit. Gaura fusese practicată în golul lăsat de două scânduri ridicate de pe pardoseală şi depuse alături. Peste una din scânduri se află o mai veche cunoştinţă de-a mea. Un levier din oţel hexagonal. Mi-am spus că nu pot greşi dacă consider că am în faţă exact scula cu care s-a perforat tavanul.

Am mai aruncat o privire circulară în căutarea altor corpuri delicte sau urme şi, negăsind nimic din ceea ce mi-aş fi dorit, m-am întors şi m-am îndreptat spre ieşire. Am coborât pe şopron, de unde i-am văzut aşteptându-mă pe colegii mei şi pe Sofronie. De pe acoperişul şopronului am sărit lângă grupul lor.

— Dacă nu depistăm urme palmare, sunt bune şi cele plantare. Le vei găsi acolo, i-am arătat lui Dorobanţu gura podului. Sunt două urme de încălţăminte. Ale mele sunt cele din stânga. Ai să găseşti şi unul din levierele pe care le ştii.

— Să-l aduc acum? a vrut el să ştie.

— Nu. După ce-ţi termini treaba în pod, am zis, când s-a apropiat de grupul nostru şi doamna cu turban, din prosop ud.

— Am stabilit ce obiecte mi s-au furat, m-a anunţat ea.

— Vă ascultăm, doamnă, am îndemnat-o.

— Douăzeci de carnete CEC cu câştiguri în automobile, cu depuneri de cinci mii pe fiecare, şi un altul obişnuit, pe care aveam economisiţi zece mii de lei...

— Aveţi cumva însemnate seriile lor?

— Da, avem taloanele în casă.

— Le veţi da colegului meu, am spus, indicându-l pe Crişan, pentru a anunţa atât blocarea depozitelor pe care le au libretele, cât şi pentru semnalarea necesităţii reţinerii persoanelor care, eventual, vor încerca să ridice banii depuşi cu acte false. V-a mai dispărut şi altceva?

— Da, patru mii de lei în bancnote de o sută de lei...

— Aveţi cumva şi seria lor? am întrebat-o cu un optimism de ofiţer stagiar.

Fireşte, a răspuns că n-are şi a continuat:

— Mi-a mai dispărut un ceas de aur...

— Ce marcă?

— Doxa.

— Ce culoare avea cureaua?

— N-avea curea, ci o brăţară. Tot din aur. Mi s-au mai furat un lănţişor de aur cu medalion, o pereche de cercei, un ceas bărbătesc de aur, un inel, o verighetă, trei dinţi de aur, un ac de cravată...

— Vă rog să ne descrieţi fiecare obiect în parte.

Când Crişan a terminat cu consemnarea semnalmentelor date de păgubaşă şi şi-a închis notesul, s-a apropiat de noi şi Dorobanţu, ţinând într-o mână trusa criminalistică şi în cealaltă levierul luat din pod.

— Acum ocupă-te de locuinţă, i-am spus lui Dorobanţu, pe când îi luam levierul din mână. Cine a intrat primul în casă? am întrebat, uitându-mă la Sofronie şi soţia lui.

— Eu, a zis Sofronie.

— Uşa de la intrare era încuiată?

— Nu. Şi de fapt, atunci mi-am dat seama că ceva nu e în ordine. Când am băgat cheia în broasca yale am auzit căzându-i zăvorul, ca şi cum abia atunci se închidea. Iar eu eram sigur că am controlat uşa la plecare.

— A intrat prin spargerea tavanului şi a ieşit cu prada pe uşă, a explicat Crişan.

— Şi cu păturile ce-a avut de le-a pus la fereastră? a vrut să ştie doamna Sofronie.

— Au pătruns în casă noaptea, şi pentru a evita să fie văzută lumina de afară, când vecinii ştiau că sunteţi plecaţi, au camuflat ferestrele. Apropo, cine avea cunoştinţă de plecarea dumneavoastră din localitate? am întrebat.

— Toţi vecinii, colegii de serviciu şi aşa mai departe, a enumerat doamna.

În astfel de condiţii era şi firesc să renunţ la întocmirea listei persoanelor susceptibile să fi furnizat răufăcătorilor informaţii despre victime.

— Hai să discutăm cu vecinii... i-am propus lui Crişan.

După aproape două ore de chestionare a gospodarilor din împrejurime, am pornit spre casa familiei Sofronie; fără să fi obţinut nici cel mai mic indiciu despre infractori.

Când am ajuns, Dorobanţu terminase cu fotografiatul şi cercetatul câmpului infracţional. Şi ca şi cum ar mai fi fost necesar, s-a apropiat de mine şi mi-a şoptit confidenţial că în afara urmei de încălţăminte din podul casei n-a mai găsit absolut nimic.

*

* *

Am intrat în biroul nostru şi ne-am ocupat în tăcere locurile. Cu toţii ne

chinuiam creierii pe cont propriu, încercând să ieşim din impasul în care ne zbăteam. O diviziune a muncii, în care hoţii se ocupau de spargeri şi noi de încheierea proceselor-verbale de constatare, n-avea darul să ne dea prea multe satisfacţii.

Absent, măturând cu privirea încăperea, m-am trezit cu ochii pe levierul luat din podul casei lui Sofronie. Se afla pe biroul lui Dorobanţu, orientat cu vârful spre mine, ca un deget acuzator. Nu ştiu cât timp am stat cu ochii pironiţi pe el, însă deodată am luat contact cu lumea înconjurătoare.

M-am ridicat şi m-am înfipt drept în faţa biroului lui Dorobanţu. Fără să remarc aerul surprins cu care se uita la mine, am luat levierul în mână şi am început să-l examinez cu luare-aminte. Era confecţionat dintr-o bară de oţel hexagonal, cu diametrul de circa douăzeci şi cinci de milimetri şi lung de aproximativ o jumătate de metru. La un capăt era ascuţit, iar la celălalt era lăţit şi îndoit ca o labă de raţă.

— S-a făcut vreo încercare pentru stabilirea provenienţei acestor leviere? am întrebat, cu ochii pe sculă.

— Dacă ar fi fost fabricate de industrie, am fi încercat să aflăm în ce magazine se vând şi, eventual, cine le cumpără. Cum însă ele sunt confecţionate artizanal, am fost lipsiţi de o astfel de posibilitate... a zis Crişan, din spate, de la biroul lui.

— Ţinând seama de aria pe care sunt răspândite spargerile, am putea admite că infractorii nu locuiesc în Petroşani? am continuat cu privirea pe levier.

— Nu. Orele la care se comit spargerile, când nu există legături feroviare, cunoaşterea perfectă a oraşului, ceea ce le-a permis să evite patrulele noastre, precum şi adresa cu care-şi comit loviturile, după părerea mea, indică cu certitudine faptul că sunt localnici, a zis cu convingere Crişan.

— Exact aşa cred şi eu. Numai că această ipoteză impune şi o concluzie. Dacă sunt localnici, înseamnă că tot local îşi confecţionează şi levierele, am spus şi, considerând că am ajuns unde am vrut, i-am făcut semn cu mâna peste umăr să se apropie.

În timp ce auzeam paşii lui Crişan apropiindu-se, Dorobanţu s-a ridicat de pe scaun şi, ocolindu-şi biroul, a venit lângă mine.

— Ce-ar fi dacă am încerca să aflăm unde le fabrică?

— Asta ar fi o treabă grozavă! a făcut-o pe entuziastul Crişan. Dar, din păcate, nu se poate.

— Dacă vrem noi se poate. Se poate chiar foarte bine.

— Oare? a intervenit şi Dorobanţu, neîncrezător. Cum?

— Simplu; chiar levierul ne dă indiciile de care avem nevoie.

Amândoi îşi compensau tăcerea, privindu-mă cu o solicitudine ironică.

— Ce întreprindere de pe plan local utilizează bare din oţel hexagonal cu diametrul de douăzeci şi cinci de milimetri?

Firesc, răspunsul lor s-a materializat numai printr-o ridicare de umeri pe direcţia urechilor.

— Notează, notează, că doar eşti criminalist, Dorobanţule, l-am îndemnat, fără să ţin seama de aerul dezorientat pe care-l arboraseră amândoi.

N-am mai avut nevoie de alte argumente. Carnetul şi pixul i-au apărut în mâini tot atât de repede ca într-un număr de prestidigitaţie.

— Şi dacă tot ai început să notezi, mai scrie că întreprinderea care foloseşte oţelul hexagonal trebuie să aibă şi un polizor. Altfel „prietenii”

noştri n-ar fi avut cum să ascută aici – am indicat cu degetul spre vârful levierului. Şi pentru că întreprinderea pe care o căutăm să fie exact cea de care avem nevoie, ea trebuie să mai fie prevăzută cu o forjă, o nicovală şi un ciocan de cel puţin cinci kilograme; pentru că numai cu aceste utilaje s-ar fi putut fasona „laba de raţă” de la celălalt capăt al barei. Acum e ceva mai clar? le-am sondat opinia.

Ambii, cu figurile înviorate, s-au grăbit să mă aprobe... Dar, câteva clipe mai târziu, Dorobanţu şi-a pierdut entuziasmul, care abia începuse să i se mijească pe chip, şi a întrebat, reîntunecându-se la faţă:

— Şi dacă toate aceste elemente sunt întrunite de o întreprindere care are un personal de câteva mii de oameni? Cum îi mai dibuim pe „fabricanţii” noştri de leviere?

— Mai întâi, pornind de la ideea că sunt încadraţi numai pentru acoperire. Deci trebuie să fie muncitori codaşi şi care lipsesc adesea de la lucru. Apoi, este imposibil ca să nu fi fost văzuţi şi de alţi muncitori când şi-au confecţionat levierele. Aceştia au văzut, dar nu le-au acordat atenţie, deoarece au crezut că fac nişte fuşeraie. Dacă la aceste elemente de selecţie subiectivă o adăugăm şi pe cea obiectivă, care rezultă din largheţea cu care-şi abandonează levierele la locul infracţiunii, şi care indică că generozitatea lor n-ar fi posibilă dacă n-ar lucra sau n-ar avea acces la o forjă, cred că avem posibilitatea să ajungem prin excluderi succesive la oamenii noştri. Dar, după ce stabilim locul de confecţionare a levierelor, mai stăm de vorbă, l-am încurajat.

— De altfel, e de preferat să-i căutăm într-o întreprindere decât într-un oraş cu peste cincizeci de mii de locuitori, mi s-a raliat Crişan, începând să mă privească chiar cu simpatie.

— Tovarăşe căpitan, cum organizăm această investigaţie? a întrebat Dorobanţu cu simţul practic al criminalistului.

— Simplu! Întrucât noi suntem ocupaţi cu cercetarea fărădelegilor comise de bandă, voi ruga miliţia locală să se ocupe de depistarea întreprinderii care ne interesează.

Decizia mea n-a întâmpinat nici cea mai slabă urmă de protest. Ba mai mult, când am ieşit din birou pentru a mă duce la colonelul Chendreanu, am întâlnit privirile lor încărcate de simpatie şi nemărginit devotament.

Capitolul VI

În cursul zilei, fusesem în cercetare la încă două spargeri; de la ultima plecând la ora nouă şi jumătate seara. După ce am mâncat cu Crişan şi Dorobanţu la un restaurant, am plecat la hotel să ne culcăm. Spre norocul meu, când am fost anunţat că ziua noastră de muncă nu era încă terminată, nu apucasem să aţipesc. Nici barem să-mi îmbrac pijamaua.

Mai erau câteva minute până la miezul nopţii, când m-am oprit în faţa unui apartament pe a cărui uşă scria: „Ion Creangă – medic primar stomatolog”. Cele câteva note muzicale emise de clopotul electric au precedat un zgomot de paşi grăbiţi şi deschiderea uşii. În cadrul acesteia a apărut un bărbat de statură potrivită şi voinic ca un hamal din docurile Constanţei. Avea în jur de patruzeci de ani, faţa uşor prelungită, trăsăturile regulate, ochii căprui, şi iscoditori, fruntea înaltă şi părul negru cârlionţat, uşor grizonat la tâmple.

— Scuzaţi-mă, a zis, dând cu ochii de uniformele colaboratorilor mei, apoi i-a coborât pe catarama curelei cu care se strădui să-şi strângă pantalonii, m-aţi prins tocmai când mă schimbam.

Când, în sfârşit, a reuşit să-şi atingă scopul, ne-a invitat să intrăm în casă.

Păşind după el, i-am privit vestimentaţia. Purta o pereche de *blue-jeans,* pantofi negri din piele împletită şi o cămaşă cu mâneci scurte din care ieşeau o pereche de braţe puternice, de luptător.

Am intrat într-un vestibul. În faţă, pe o jumătate de perete, o oglindă şi, lângă ea, o uşă. Alte două uşi se aflau la stânga şi la dreapta, prima cu glasvand. Pe jos, mochete.

— Dana, a venit miliţia! a anunţat, deschizând uşa din dreapta.

L-am urmat într-un living-room. În dreapta, o bibliotecă înaltă ascundea întregul perete; în faţă, o fereastră cu trei tronsoane, acoperită cu o draperie vernil şi o perdea care cobora până la mocheta portocalie aşternută pe jos. În stânga, două fotolii şi o canapea, îmbrăcate cu o stofă bej traversată pe verticală de dungi late maron, înconjurau o masă dreptunghiulară joasă, iar din tavan erau străjuite de un candelabru modern, de care atârnau zeci de globuri de culoarea tabacului prin care se difuza în cameră o lumină caldă, plăcută. În continuare, spre uşă, se afla un studio de o singură persoană, iar pe rama acestuia stăteau o femeie şi o fetiţă drăguţă, blondă şi cu ochii de culoare deschisă, până în nouă ani.

Când ne-am făcut apariţia, femeia s-a ridicat de pe studio. Avea până în treizeci de ani, era înaltă, suplă atât cât să fie bine făcută, părul şaten şi trăsături frumoase şi fine. Spre deosebire de soţul ei, mai era încă îmbrăcată în ţinută de oraş: ciorapi subţiri, pantofi-sanda cu tocul înalt şi o rochie de culoare închisă, suficient de scurtă pentru a-i pune în valoare picioarele frumoase cu genunchii rotunzi.

— Aţi văzut ce-am păţit? a întrebat ea, arătând cu capul spre fereastră.

Cum nu văzusem, m-am dus să văd. Ajungând la locul indicat, am dat deoparte perdeaua.

Un tronson al ferestrei era spart şi cioburile geamului se aflau pe mochetă, până în acel moment ascunse de faldurile perdelei. M-am aplecat peste fereastră şi am aprins lanterna. La aproximativ un metru şi jumătate mai jos era o fâşie de beton, care delimita o zonă vastă de iarbă şi copaci.

— Ne-au luat butelia de la aragaz, m-a anunţat cu vocea tremurată soţia

doctorului.

— Vă rog să-mi arătaţi bucătăria, am spus, întorcând spatele ferestrei.

— Veniţi cu mine, mi-a cerut tipul cu *blue-jeans*, ieşind în vestibul.

L-am urmat. A deschis uşa cu glasvand, care dădea într-un mic oficiu, de unde, prin cadrul a două uşi deschise, am văzut: în faţă baia, şi în dreapta bucătăria, unde am intrat. Încă nu văzusem o bucătărie atât de mare în blocuri. Avea circa zece metri pătraţi şi era îmbrăcată până la tavan într-o faianţă cu desene maronii pe fond bej, iar pardoseala era căptuşită cu plăci de gresie galben-maronii. În dreapta era o masă rustică şi trei scaune maronii, iar între ea şi fereastră, un frigider. În stânga, o chiuvetă, o maşină de spălat rufe şi, lângă peretele opus, o maşină de aragaz. Apropiindu-mă de ea, am constatat că un capăt al furtunului de cauciuc atârnă pe pardoseală.

— Vi s-a mai luat şi altceva? am întrebat, întorcându-mă spre uşă, din cadrul căreia mă priveau colaboratorii mei şi doctorul.

— Nu, a răspuns el.

— Sunteţi sigur? am insistat.

— Sunt foarte sigur. Veniţi să vă a’ăt şi do’mito’ul, mi-a replicat graseind cu toată convingerea, precum francezii.

Când am pornit după el, i-am făcut semn lui Dorobanţu să intre în bucătărie şi să-şi facă meseria.

Ajungând în vestibul, a deschis uşa din stânga şi mi-a arătat dormitorul. Am privit o garnitură cu furnir de nuc, o aplică circulară în formă de soare, montată pe peretele din dreapta, şi pe jos o mochetă verde, asortată cu draperiile de la fereastră. Curăţenia şi ordinea din încăpere excludeau trecerea pe aici a „clienţilor mei”.

M-am retras din pragul uşii şi am pornit cu toţii spre prima încăpere, unde soţia doctorului, stând pe divanul-studio, discuta cu fetiţa cu ochi albaştri. Când am reapărut, au tăcut şi m-au privit; doamna întrebător, şi fiica ei cu curiozitate.

— Vă’og să luaţi loc, ne-a invitat bărbatul, arătându-ne fotoliile.

I-am făcut pe plac şi ne-am aşezat, eu şi Crişan pe fotolii, şi el pe canapeaua din faţa noastră.

— În ce împrejurări aţi constatat pătrunderea hoţilor în locuinţa dumneavoastră? am pus întrebarea de introducere.

— Am fost la un restaurant cu nişte prieteni. La înapoierea acasă, intrând în această cameră, am simţit că se face curent, deşi ferestrele erau închise. Crezând că totuşi nu le-am închis bine, m-am apropiat de ele şi am dat perdeaua la o parte... Aşa am văzut geamul spart şi l-am strigat pe Nelu, care intrase în dormitor să se dezbrace... a zis ea, privindu-şi soţul.

— Când am venit şi am văzut geamurile sparte, m-am gândit la nişte copii care l-au lovit cu vreo minge şi am rugat-o pe Dana să cheme mâine dimineaţa un geamgiu să pună altele. Credeam incidentul închis – a zis doctorul, renunţând să mai graseieze. Dar, câteva minute mai târziu, când Dana s-a dus să încălzească laptele pentru Ioana, a continuat arătând spre fetiţa cu ochi albaştri, a constatat dispariţia buteliei şi a venit să mă întrebe dacă am luat-o eu. Cum eu n-aveam de ce s-o iau, am făcut legătura cu geamul spart şi am telefonat imediat la miliţie.

— La ce oră aţi plecat de acasă?

— La nouă am fost în restaurant, deci cam pe la nouă fără un sfert.

— Şi când v-aţi înapoiat?

— La unsprezece şi câteva minute.

— Asta înseamnă că hoţii au operat într-un interval de două ore. Ceea ce presupune că ei erau la curent cu intenţia dumneavoastră de a vă duce la un restaurant. De unde credeţi că ar fi putut afla?

Ambii au clătinat din cap şi au ridicat din umeri, apoi doamna a spus confuză:

— Interesant este că pe la opt şi un sfert, adică cu o jumătate de oră înainte de a pleca, nici nu ne gândeam să mergem undeva... Aşa că lipsa noastră de acasă n-avea de cine să fie cunoscută...

— Şi atunci de unde ideea de a pleca totuşi? am întrebat, convins că am găsit ceea ce căutam.

— Ne-a sunat Nicolae Dănescu, un prieten de-al nostru şi ne-a invitat să sărbătorim împreună a zecea aniversare a căsătoriei sale, a răspuns el.

„Deci acest domn i-a scos din casă pentru a oferi complicilor lui posibilitatea de a opera în linişte”, mi-am zis satisfăcut şi n-am ezitat să întreb:

— Cine este Nicolae Dănescu?

— Un coleg de-al meu, medic stomatolog la policlinica unde lucrez.

Precizarea că persoana pe care o vedeam amestecată în spargerea locuinţei familiei Creangă este medic m-a cam dezumflat, deoarece nu mi se părea verosimil ca un reprezentant al lui Hipocrat să fie complicele unei bande de spărgători. Şi totuşi, prin poziţia şi meseria lui, ar fi putut mai bine ca oricine să obţină de la pacienţii lui informaţiile de care aveau nevoie infractorii.

— Îl cunoaşteţi de mult timp pe colegul dumneavoastră? l-am întrebat pe doctor, pornind de la principiul că în treburile de care mă ocup eu nu există infailibilitate.

— Şi încă cum! Doar lucrăm de peste zece ani împreună... a spus surâzând, apoi, în secunda următoare, zâmbetul i-a înţepenit şi m-a întrebat uimit: C’edeţi că el ne-a scos din casă...? Pentru... pentru a ni se putea fu’a butelia...? a reînceput el să graseieze.

— Da, am admis. Mă gândesc şi la o astfel de variantă.

— Da’ e absu’d, a protestat el enervat.

— În vocabularul meseriei mele nu există cuvântul absurd, i-am replicat impasibil.

— Eu nu mă pot amesteca în treburile dumneavoastră, dar mă gândesc că poate ar fi mai bine să vă ocupaţi de altcineva... a intervenit doamna, cu un ton placid.

— Dacă aveţi vreo bănuială, vă ascult, am invitat-o, chestie de politeţe, deoarece eu nu prea cred în eficienţa bănuielilor păgubaşilor.

— În urmă cu opt-zece zile, aflându-mă la croitoreasa mea şi aşteptând să-mi vină rândul la probă, am stat de vorbă cu soţul ei şi un domn pe care l-am mai văzut pe acolo. În timpul discuţiei, nu ştiu cum s-a întâmplat, dar domnul respectiv m-a întrebat cum mă descurc cu fetiţa când ies seara în oraş cu bărbatul meu. I-am răspuns că am un copil cuminte şi aşa cum o culc la plecare aşa o găsesc când mă întorc acasă. Acum, după tot ce s-a întâmplat, a zis, arătând spre fereastra cu geamuri sparte, de care tocmai se apropiase Dorobanţu venind din bucătărie, consider că întrebarea necunoscutului ori era deplasată, ori direct interesată.

— Cum se numeşte şi unde locuieşte croitoreasa dumneavoastră? m-am

grăbit să întreb, considerând că pista pe care mi-o oferise gazda, în ciuda scepticismului meu, merita cu prisosinţă să fie cercetată.

După ce a făcut precizările cerute şi Crişan le-a consemnat, am întrebat:

— În seara asta Ioana a dormit în dormitorul dumneavoastră?

— Nu, aici ca de obicei, a răspuns, bătând uşor cu mâna în divanul-studio pe care stătea.

— Şi n-ai auzit nimic, Ioana? am întrebat-o pe fetiţa cu ochi albaştri care, de când intrasem în casă, nu mă slăbise nicio clipă din priviri.

— Nu, a spus clătinând capul.

— Dormea, a completat mama ei.

— Persoana care s-a interesat cine rămâne acasă când plecaţi, cunoştea topografia apartamentului dumneavoastră?

— Nu ştiu.

— În orice caz, faptul că hoţii au spart geamul ferestrei de la această încăpere dovedeşte că ei nu ştiau unde doarme Ioana. Altfel n-ar fi riscat s-o trezească şi să alarmeze vecinii. Au avut însă noroc că fetiţa dormea greu. De fapt, cred că şi ea a avut...

— C’edeţi că... a zis doctorul, curmându-şi fraza îngrozit.

— Nimic nu-i exclus în timpul unei spargeri. Chiar şi atunci când infractorul nu poate fi caracterizat ca violent, din momentul în care a pătruns într-o locuinţă străină este permanent dominat de tensiunea nervoasă provocată de frică. Iar dacă este surprins, frica declanşează pierderea controlului şi formele prin care aceasta se manifestă sunt foarte diverse. De la instinctul de conservare prin fugă, la căderea în genunchi şi implorarea de a fi iertat şi până la atacarea victimei.

— Nu mi-au căzut ei mie în mână... a zis furios domnul Nelu Creangă, arătându-mi doi pumni mari ca două palete de ping-pong.

I-am mai privit o dată bicepşii foarte bine dezvoltaţi şi m-a mâncat limba:

— Ce sport aţi făcut?

— Acelaşi pe care l-aţi făcut şi dumneavoastră, a replicat, uitând din nou să graseieze şi învăluindu-mă cu o privire prietenească.

— Ne cunoaştem? am întrebat, cu dorinţa de a realiza de ce-mi păruse figura lui cunoscută de cum l-am văzut.

— Bineînţeles. Lumea jucătorilor de rugby nu este atât de mare încât să nu ne cunoaştem între noi, fie şi numai din vedere.

— Ai jucat la „Ştiinţa”, în linia întâi! mi-a picat în sfârşit fisa.

— Şi acelaşi lucru îl făceai tu la „Locomotiva”, mi-a răspuns el, tot pertu.

— Într-adevăr, e mică lumea noastră... am admis eu cu plăcere. Păcat că ne întâlnim într-o situaţie neplăcută...

— Tovarăşe căpitan, am terminat şi aici, m-a întrerupt Dorobanţu arătând spre fereastra pe care o examinase în timpul discuţiei avute cu gazdele.

L-am privit întrebător şi mi-a răspuns printr-o clătinare a capului. Deci, ca de obicei, nu găsise nimic.

— E în ordine. Terminăm imediat, i-am spus şi am continuat spre doctor: O să vă lăsăm să vă culcaţi, Ioana pică de somn, ca şi doamna de altfel.

— Să nu-ţi pierzi vremea degeaba cu doctorul Dănescu. Îl cunosc ca pe propriile mele buzunare, a zis, când m-am ridicat în picioare.

Le-am urat noapte bună fetiţei şi mamei ei şi am pornit spre ieşire.

— Ce se întâmplă cu aceşti hoţi de nu-i prindeţi? mi-a zis doctorul, când am ajuns în vestibul, înainte de a deschide uşa. Toţi locuitorii oraşului sunt

înspăimântaţi de isprăvile lor şi... şi porniţi pe miliţie că nu face nimic pentru a le reda liniştea.

— În ciuda aparenţelor, ne ocupăm asiduu de ei şi n-o să le mai meargă mult.

— Îţi doresc succes şi... şi poate...

— Voi avea grijă ca butelia să-ţi fie restituită, l-am întrerupt, intuind ce vrea să spună.

— Îţi mulţumesc şi îmi cer iertare că nu v-am servit cu nimica, dar pur şi simplu am uitat din cauza celor petrecute. Şi aş dori să te revăd la un păhărel de Johnnie Walker chiar înainte de a-mi găsi butelia, a zâmbit făcându-mi cu ochiul într-un gest de complicitate, ca între doi foşti jucători de rugby.

Capitolul VII

A doua zi de dimineaţă, de îndată ce am ajuns la Inspectorat, m-am interesat dacă au mai apărut evenimente din categoria celor de care mă ocup. Cum nu fusese semnalat nimic, l-am lăsat pe Dorobanţu în birou, pentru a asigura permanenţa şi am luat-o din loc împreună cu Crişan.

Marian ne-a dus cu maşina până în faţa blocului în care locuia doctorul Creangă. Am coborât şi am pornit spre intrarea următoare. Ajunşi în hol, am luat liftul până la etajul patru, unde Crişan, consultându-şi notesul, mi-a indicat uşa cu numărul douăzeci şi cinci.

După ce am sunat, în pragul uşii a apărut un tip înalt, până în patruzeci de ani, cu părul negru, faţa bronzată şi ochi albaştri.

— Domnul Morcea? am întrebat.

Confirmând, i-am spus care este meseria noastră şi mi-am exprimat dorinţa de a sta cu el de vorbă.

Ne-a invitat în casă şi am poposit într-o cameră mobilată cu o bibliotecă fără cărţi, un divan acoperit cu o pătură gri, o masă cu patru scaune fără tapiţerie, o maşină de cusut şi o toaletă cu oglindă. Pe jos era aşternută o scoarţă oltenească, iar din plafon atârna un fasung cu bec.

Ne-am aşezat pe scaunele din jurul mesei.

— Cunoaşteţi familia doctorului Creangă? am deschis discuţia.

— Sigur, suntem chiar vecini.

— Aţi aflat ce li s-a întâmplat?

— Nu. Ce-au păţit? s-a mirat el.

I-am spus. Mai întâi s-a arătat sincer surprins, apoi, făcând un gest de resemnare, a zis:

— Da’ parcă-i de mirare când hoţii îşi face de cap prin tot oraşu!

— Unde aveţi serviciul?

— La esploatarea mineră Livezeni, a zis şi, parcă ghicind întrebarea următoare, a completat: Sunt acasă pentru că lucrez în schimbu’ trei.

— În urmă cu opt-zece zile a fost la dumneavoastră doamna Creangă. Vă amintiţi?

— Sigur. A venit să facă probă la o rochie pe care i-o cosea nevastă-mea.

— Mai era cineva la dumneavoastră în ziua aceea?

— Da, un prieten de-al nostru.

— Cum se numeşte?

— Bonea, Bonea Grigore.

— Despre ce-aţi discutat?

— Eu ştiu... a zis gânditor. Cred că despre vreme... A, nu! Acu’ îmi amintesc. Doamna Creangă ne-a povestit despre escursia pe care a făcut-o la începutu anului la Paris.

— Şi altceva?

— Probabil, da’ nu mai ştiu.

— Vă amintiţi când Bonea a întrebat-o pe doamna Creangă cu cine lasă fetiţa, când pleacă de acasă?

— Da. Doamna Creangă răspunzându-i c-o lasă singură pentru că-i cuminţică.

— Vi s-a părut normală această întrebare?

— Păi, eu ce să vă spun... Doamna Creangă e o femeie frumoasă şi cred că

Bonea se întindea la vorbă aşa... Ştiţi dumneavoastră cum fac bărbaţii când vor să intre pe sub pielea unei femei.

— Mai credeţi că întrebarea a fost firească, chiar şi în contextul spargerii comise în dauna familiei Creangă?

— Păi ce-are una cu alta? s-a străduit el să înţeleagă legătura pe care o făceam.

— Cu ce se ocupă domnul Bonea? l-am luat altfel.

— E tot miner, da' la esploatarea Aninoasa.

— De unde-l cunoaşteţi?

— Prin soţia mea, care mi-a făcut cunoştinţă cu el.

— Putem sta de vorbă cu soţia dumneavoastră?

— Numai după-amiază. Acu e la o soră de-a ei, de-i bolnavă.

— Soţia dumneavoastră de unde îl cunoştea pe domnul Bonea? l-am întrebat pentru a nu trebui să viu şi după-amiază.

— L-a cunoscut la închisoare.

— Soţia dumneavoastră a suferit o condamnare cu privarea de libertate? n-am întârziat să întreb, surprins de turnura pe care o luase discuţia noastră de rutină.

— Da. Pentru o delapidare la croitoria pe care o conducea. Subalternele ei au sustras materialii pe care ea le avea în gestiune şi ea a trebuit să plătească cu doi ani neglijenţa-n servici. De un an, de când a fost eliberată, preferă să lucreze acasă pentru a nu avea iar buclucuri. Acu câştigă mai bine şi n-are probleme.

— Şi domnu Bonea pentru ce fusese condamnat?

— Din câte îmi spunea iei, l-a atacat unu cu cuţitu şi în timpul luptei ăla s-a tăiat, da' pentru că avea pile l-a băgat pe iel mesa.

Cum mai auzisem eu poveşti cu lupi funcţionând pe posturi de oiţe, n-am ezitat să pun întrebarea cea mai potrivită:

— Unde locuieşte domnul Bonea?

— Foarte aproape. În blocu unde este complexu alimentar. Da' nu ştiu ce scară şi apartamentu pentru că n-am fost niciodată la iel.

*

* *

— Îl cunoşti? l-am întrebat pe Crişan pe când coboram scara.

— Da. Are la activ mai multe isprăvi decât ştie Morcea. Şi-a început activitatea pe când făcea armata. Comiţând mai multe furturi în dauna camarazilor lui, iar tribunalul militar l-a condamnat la patru ani de închisoare. Ulterior a mai fost condamnat la două luni pentru atentat la pudoare şi apoi la doi ani şi jumătate pentru vătămare gravă. Este eliberat de doi ani.

— A fost cercetat în legătură cu spargerile de care ne ocupăm?

— Desigur. Era însă curat.

— Chiar dacă e curat, vreau să-l cunosc şi eu.

Ajungând afară, am privit în cele două sensuri ale străzii. Imobilul care mă interesa era în stânga, la vreo sută şi cincizeci de metri.

I-am făcut semn lui Marian, care ne privea dindărătul volanului, să vină după noi şi am pornit spre noua mea ţintă.

După ce-am consultat lista locatarilor de la două scări, la a treia am găsit ce căutam. Am urcat la etajul întâi şi am sunat la uşa cu numărul şaisprezece.

Câteva clipe mai târziu s-a deschis uşa şi ne-a întâmpinat un bărbat în jur de douăzeci şi cinci de ani, de statură potrivită, suplu spre slab, părul şaten-blond, faţa uscăţivă, cu trăsături neregulate şi cu un început de chelie frontală, în picioare avea o pereche de pantofi din piele, negri şi era îmbrăcat cu un pantalon bleu-petrol, bine croit şi călcat de curând, cămaşă albă, cu guler tare, şi cravată bleumarin cu puncte roşii.

— Bună ziua, domnule Bonea, a zis Crişan.

— Să trăiţi, domnule locotenent-major! a răspuns el, privindu-ne când pe unul când pe celălalt, surprins.

— Domnul căpitan Apostolescu doreşte să stea de vorbă cu dumneata, l-a informat Crişan.

— Vă rog să poftiţi în casă, ne-a invitat intrigat.

Am intrat în vestibulul garsonierei, apoi într-o cameră mare, mobilată cu un garderob triplu şi un studio, cu furnir de culoarea untului, tapiţeria maron închis, iar pe jos se afla o mochetă de nuanţa cafelei cu lapte. În tavan o lustră cu trei braţe şi sub ea o masă, acoperită cu cuvertură verde, pe care se afla o glastră cu flori, şi patru scaune, într-un colţ, un televizor. În întreaga încăpere domneau ordinea şi curăţenia.

— Aveţi un interior foarte frumos, am constatat, plăcut impresionat. Mobila e nouă?

— Da, o am de un an de zile. Am cumpărat-o în rate şi pot face dovada, a completat cu promptitudine, pentru a para eventuala mea întrebare cu privire la provenienţa banilor cu care a luat-o.

— Domnule Bonea, cunoaşteţi familia Creangă?

S-a gândit puţin, apoi şi-a clătinat capul:

— Nu, acest nume nu-mi spune nimic.

— Azi-noapte casa familiei Creangă a fost spartă de hoţi, am zis, examinându-l.

— Domnule căpitan, a început flegmatic, deşi ştiu că întotdeauna într-o astfel de situaţie sunt cercetaţi în primul rând infractorii eliberaţi din închisoare, vă mărturisesc că aceasta continuă hărţuire începe să mă plictisească, ca să nu spun că mă enervează. Încă n-au trecut două săptămâni de când am fost chemat la poliţie şi interogat o dimineaţă întreagă, tot în problema în care aţi venit şi dumneavoastră. Am dreptate, domnule locotenent-major? l-a luat martor pe Crişan, apoi a continuat: – M-am încadrat în câmpul muncii, am un serviciu permanent, m-am căsătorit, şi-mi văd de treabă. Oare cer prea mult dacă doresc să fiu lăsat în pace? Altfel, dacă tot timpul sunt suspectat şi tracasat, pot fi tentat să-mi reiau vechea profesie. Pentru că dacă tot sunt mereu luat drept hoţ, barem să ştiu pe ce!

— Ce şcoală aţi urmat? l-am întrebat, oarecum surprins de elocvenţa cu care vorbise.

Întrebarea mea l-a luat pe neaşteptate şi m-a privit derutat.

— Opt clase, s-a decis să răspundă, câteva clipe mai târziu.

Întrucât infractorii nu prea se dau în vânt după şcoală, majoritatea lăsându-se păgubaşi din primele două-trei clase, performanţa interlocutorului meu era remarcabilă.

— Ştiu că este neplăcut să fiţi chestionat de câte ori se comite o infracţiune. Dar ce se poate face? Omul e supus greşelii. Dacă dumneavoastră aţi greşit când aţi ales calea infracţională, daţi-ne şi nouă voie să greşim când vă punem întrebări plictisitoare.

— Bine, dar trebuie totuşi să existe şi o limită.

— Singura limită pe care o cunoaşte omul este sfârşitul vieţii.

— S-ar părea că n-am nicio şansă să am cu dumneavoastră ultimul cuvânt, a zis, zâmbindu-mi amuzat.

— N-am făcut nimic altceva decât să-mi exprim punctul de vedere. În rest, puteţi considera, dacă vă face plăcere, că ultimul cuvânt va fi al dumneavoastră. Şi acum, revenind la problema care m-a adus aici, vă reamintesc că familia Creangă nu vă este complet necunoscută, după cum aţi afirmat.

— Iar eu vă asigur că acest nume nu-mi spune absolut nimic. Dacă n-aş şti că a existat un scriitor român care se numea tot Creangă, aş putea susţine, cu conştiinţa curată, că numele pe care l-aţi menţionat îmi este complet străin, a afirmat neclintit.

— Atât doamna Creangă, cât şi domnul Morcea sunt de altă părere.

— Morcea?... a zis contrariat, apoi s-a luminat deodată la faţă. Doamna Creangă este cucoana aceea frumoasă pe care am întâlnit-o în casa lui Morcea?

Am confirmat.

— Nu înţeleg. Şi ce-i dacă am stat cu ea de vorbă? s-a mirat văzând, că aştept să continue.

— L-aţi pus o întrebare cel puţin nelalocul ei.

— Ce întrebare? a zis surprins.

— Aţi dorit să ştiţi dacă lasă pe cineva acasă când iese cu soţul ei în oraş, am spus sec.

Mai întâi m-a privit de parcă i-aş fi vorbit în limba patagoneză, apoi s-a lovit cu palma peste frunte:

— Oh, Doamne! Şi v-aţi gândit că i-am cerut relaţii pentru a-i putea intra în casă... E caraghios, domnule căpitan.

— Credeţi că o astfel de întrebare poate fi considerată nevinovată în contextul dat? Casa doamnei Creangă este spartă, iar dumneavoastră sunteţi un mai vechi infractor.

A început să râdă, iar când s-a liniştit a zis:

— Văzând-o pe doamna Creangă în casa lui Morcea şi, fiind o femeie frumoasă, i-am făcut puţină curte...

— Cum? Cerându-i să vă spună cine rămâne în locuinţa ei când pleacă de acasă? l-am întrebat cu candoare.

— De îndată ce subiectul pe care l-a abordat cu precădere a fost fata ei, mi s-a părut firesc s-o întreb cu cine o lasă dacă iese atât de des în oraş. Aş fi vrut s-o întreb, în egală măsură, şi unde lucrează sau îşi face târguielile, dar n-am mai avut când deoarece nevasta lui Morcea a chemat-o la probă, iar eu a trebuit să plec acasă să mă schimb pentru a coborî în şut.

Întrucât explicaţia lui mi s-a părut logic susţinută, am trecut la ultima întrebare:

— Domnule Bonea, pentru a încheia această discuţie, vă rog să-mi spuneţi cum v-aţi petrecut timpul ieri-seară, între orele nouă şi unsprezece.

— Ieri-seară am lucrat în mină în schimbul trei, adică între orele şase seara şi miezul nopţii...

*

* *

Plecând de la Bonea, ne-am dus direct la administraţia minei Aninoasa. Verificând fişa de pontaj. A rezultat că Bonea se aflase în subteran ieri-seară, după cum afirmase, între orele optsprezece şi douăzeci şi patru.

— Vedeţi, aşa cum v-am spus, s-a potolit, a remarcat Crişan. Pe când ne îndreptam spre maşina de serviciu.

— E un băiat deştept şi mă bucur pentru el, am spus, punând mâna pe clanţa portierei.

— Tovarăşe căpitan, m-a întâmpinat Marian, arătând spre radio-telefon, v-a căutat tovarăşul locotenent-major Dorobanţu, şi v-a rugat să veniţi în cartierul Aeroport. Mi-am notat eu adresa exactă.

— Atunci dă-i drumul, am aprobat, urcându-mă în maşină.

Zece minute mai târziu eram la destinaţie, în faţa unui bloc cu patru etaje. Apartamentul la uşa căruia am sunat se afla la parter.

Ne-a deschis o femeie, în jur de patruzeci de ani, scundă şi foarte grasă, îmbrăcată cu un capot, în egală măsură înflorat şi soios.

Când i-am spus cum ne câştigăm pâinea, ne-a făcut semn să intrăm. Din vestibul, am văzut în faţă trei uşi deschise. De la dreapta spre stânga era un dormitor, o sufragerie, la a cărei masă Dorobanţu discuta cu un bărbat scund, slab şi blond, şi bucătăria.

Văzându-ne, Dorobanţu s-a ridicat şi ne-a venit în întâmpinare.

— Azi-noapte, pe când dânşii dormeau, a zis Dorobanţu, arătând cu vârful bărbiei spre bărbatul cu care se întreţinuse şi spre femeia care ne-a deschis uşa, autori necunoscuţi s-au strecurat în casă, prin spargerea geamului de la bucătărie.

Am intrat în bucătărie şi apropiindu-mă de fereastră, am privit geamul spart şi prin el curtea interioară a imobilului.

— Din bucătărie, răufăcătorii au intrat aici, a continuat Dorobanţu, arătând spre servanta sufrageriei, de unde au luat o butelie de aragaz. De asemenea, au mai fost luate cinci perne decorative, un papagal brodat pe mătase roz.

— Dar ce căuta butelia în servantă? am întrebat surprins.

— Ştiind că tot Petroşanul este călcat de hoţi în căutare de butelii, în ultimul timp, noaptea o luam din bucătărie şi o ascundeam în casă, a intervenit blondul, parcă aşteptând să-i felicit pentru stratagema lui.

Ţinând seama de rezultatul pe care l-a dat vicleşugul lui, n-am avut motive să-i laud. Din contra, m-am străduit să nu izbucnesc în râs.

— După comiterea furtului, au ieşit pe uşă. S-au ridicat urme la fel ca şi în celelalte cazuri, şi-a încheiat raportul Dorobanţu, făcând un edificator gest de neputinţă.

— Nu i-aţi auzit cotrobăind prin casă? am spus mirat.

— Nu. Dormim greu, a explicat doamna cu capot soios. Abia dimineaţa am văzut geamul spart din bucătărie şi restul...

Întrucât era evident că infractorii cunoşteau bine topografia apartamentului, am început prin a-i chestiona asupra persoanelor care le intrau în casă şi am terminat interesându-mă de bănuielile pe care le au asupra autorilor. Dacă prima întrebare mi-au furnizat peste douăzeci de nume, la a doua au ridicat din umeri.

*

* *

— Dacă nu-i prindem mai repede, mi-e teamă că ne aşteaptă necazuri mai

mari, am zis, în timp ce maşina ne ducea spre inspectorat.

— Ce vreţi să spuneţi? a întrebat Dorobanţu, de pe bancheta din faţă.

— Este tipic pentru mentalitatea răufăcătorilor ca pe măsură ce comit infracţiuni şi nu sunt prinşi, să se considere infailibili, să le crească îndrăzneala. La familia Creangă nu s-au temut de posibilitatea ca fetiţa să dea alarma, iar unde am fost acum au intrat fără frică într-o casă în care se aflau doi oameni.

— Credeţi că ar putea evolua în direcţia asta? a zis Crişan.

— Transpunându-mă în situaţia lor, care porneşte de la convingerea că impunitatea le este asigurată, cred că loviturile lor vor fi din ce în ce mai îndrăzneţe...

*

* *

La inspectorat fiind linişte, am pornit cu Crişan să controlăm persoanele care vizitau locuinţa tipului care şi-a ascuns butelia într-o servantă.

În jurul orei opt seara reuşisem să iau legătura cu toţi, ceea ce mi-a permis să trag concluzia că mi-am pierdut vremea degeaba.

Capitolul VIII

Maşina a oprit într-un nor de praf în faţa unui gard scund şi prăpădit, din scânduri. Am coborât şi, de pe drumul din pământ bătătorit, am privit pe deasupra ulucilor o casă din bârne înnegrită şi roasă de bătrâneţe şi intemperii. Se afla la vreo zece metri de gard şi era amplasată perpendicular cu drumul pe care venisem. În faţa pridvorului era o curte de vreo două sute de metri pătraţi, cultivată cu răsaduri de legume şi flori. În jurul gospodăriei era un teren agricol compact şi pe o distanţă de mai multe sute de metri nu se vedea altă casă.

Un inel rudimentar de sârmă era petrecut peste stâlpul gardului şi stinghia porţii. L-am ridicat şi am împins poarta. Se ţinea numai în balamaua de sus şi când am împins-o s-a deschis pe jumătate şi s-a răsturnat într-o parte.

Am înaintat pe poteca care se strecura printre răsaduri până la tindă.

Când am păşit pe cele câteva trepte de lemn care duceau spre pridvor, o voce de femeie a strigat din partea ascunsă a casei:

— Cine-i acolo?

M-am oprit şi câteva clipe mai târziu şi-a făcut apariţia o femeie înaltă şi slabă, trecută de şaptezeci de ani. Era îmbrăcată cu o bluză ţărănească şi o fustă neagră, peticită şi decolorată de soare, iar pe cap o basma neagră cu flori roşii, legată sub bărbie. Într-o mână avea câteva fire de ceapă verde, iar în cealaltă o lopată cu coada scurtă.

— Pe cine căutaţi?

— Pe Maria Iancu, am răspuns.

— Da’ pen’ ce?

— Suntem de la miliţie.

— Şi dacă ce?

— Aţi reclamat că v-au călcat hoţii azi-noapte.

— Eu nu făcut nicio reclamaţie. Poate fata-mea.

— N-are importanţă cine a sesizat miliţia, ci dacă într-adevăr aţi avut necazuri.

— Avut, da’ nu prea mult. Că nu luară ni’ca.

— Vă rog să ne povestiţi ce s-a întâmplat.

— Păi ce să se-ntâmple... Că astă-noapte deteră peste mine hoţii... Da’ ce rămăseraţi popândău, a zis, urcând pe lângă mine treptele de lemn şi deschizând una din cele două uşi de pe tindă: Intraţi, dacă tot veniraţi.

Am urmat-o într-o cameră în care sărăcia şi curăţenia subzistau într-o simbioză perfectă.

— Vă rog să-mi spuneţi ce aţi făcut ieri-seară.

— Pă la zece, când terminai treaba, mă culcai, da nu putui s-adorm. Să tot fi fost miezul nopţii, când bătu careva la geam. Până mă sculai şi aprinsei lumina, mai mulţi-ncepură să lovească-n uşă de s-o dărâme.

Am devenit atent. Se părea că nu mai aveam de-a face cu furturi calificate, ci cu ceva de care începusem să mă tem în ultimele două zile.

— Când auzii că ăia de afară-mi strigă că de nu deschid or sparge uşa, mă dusei-n bucătărie şi luai toporu. După ce deschisei uşa, năvăliră peste mine doi oameni şi, mai-nainte să-i pălesc, unu mi-a smuls toporu, iară ălălalt s-a dus şi-a oprit lumina. P’ormă ăla de opri lumina m-a luat de gât şi mă trânti pe laviţa şi a-nceput să-m’ care la pumni că să-i zic unde ţin banii, a zis,

desfăcându-şi basmaua pentru a-mi arăta obrajii şi gâtul plin de vânătăi şi zgârieturi.

— În timp ce un tâlhar vă bătea, al doilea ce făcea? am întrebat, întorcând capul şi privind cu semnificaţie spre Crişan şi Dorobanţu.

Ca şi mine, ambii erau impresionaţi de barbaria cu care putuse să fie lovită o femeie bătrână.

— Ălălalt căuta peste tot. Atunci io i-am zis lu ăla de mă bătea că să nu mai dea că n-am bani, da' ioi da peste o săptămână când mi-o aduce pensia. După v-o oră, a venit ăla de căuta şi i-a zis lu ăla de mă bătea şi mă ţinea de gură, că să nu ţip, că n-a găsit nica. Atunci mă legară de mâni cu sfoară şi plecară. Da'io mă liberai, închisei la loc uşea şi mă culcai. Dormii până la ziuă, când veni la mine fata mia, de-i măritată la casa ei. Când i-a văzu că-s bătută, mă întreba că de ce. Io i-am zis că cum a fost şi ia s-a dus să spună la miliţie. Atâta fu, îşi încheie ea relatarea.

O priveam cu toată simpatia. Teribilă femeie. Năvălesc doi bandiţi în toiul nopţii peste ea, încearcă plină de curaj să se apere cu toporul şi tâlharii o stâlcesc în bătaie. Iar când rămâne singură, se culcă şi doarme liniştită.

— Vă rog să încercaţi să-mi descrieţi pe tâlhari, i-am cerut.

— N-avui când să-i văz că şi dădură peste mine. Da? pot să vă zic că era tare urâţi.

— Cum adică urâţi? am vrut să ştiu.

— Păi, parcă aveau capete de porc, că-şi trăsese pe cap ceorapi supţiri, cum poartă doamnele.

— Purtau mănuşi?

— Nu, n-aveau mănuşi. Da' purta el ceva, dă nu ştiu ce, că tare mirosea urât a cauciuc când mă ţine de gură.

Speranţa mea că bătrână fusese atacată de persoane străine de cauza pe care o anchetam se dovedi fără temei. Aşa cum mă temeam datorită siguranţei pe care răufăcătorii o căpătaseră în infailibilitatea mănuşilor chirurgicale, mai făcuseră un pas. Un pas spre o categorie de infracţiuni de o periculozitate incomparabil mai mare ca cele anterioare.

— Vi s-a furat ceva? am întrebat.

— No, că n-avea ce să-mi fure, a replicat cu degajare. M-am întors către colaboratorii mei:

— Crişan, du-te la maşină şi telefonează după un câine de serviciu. Dorobanţule, să începem cercetarea.

*
* *

După cinci ore de cercetări, am intrat cu Crişan în birou şi, fără nicio ezitare, am poposit pe scaune.

— Nu le-au ajuns mănuşile! Acum „lucrează" cu ciorapi de damă traşi pe cap! a spus cu năduf Crişan. Asta au învăţat-o din serialele poliţiste care se dau la televizor.

— Din filmele la care te referi, ar fi trebuit să reţină că cei care încalcă legea ajung întotdeauna îndărătul gratiilor!

— Pe ei i-a interesat metodele care se foloseau, nu epilogurile.

— Şi ce importanţă are asta?

— Dar e evident. Aceste seriale îi învaţă cum să se ferească de noi! s-a încălzit Crişan, indignat.

— Apă de ploaie... am zis, dispreţuitor. Milioane de telespectatori văd aceste filme şi se amuză, fără ca vreunuia din ei să-i treacă prin cap să se apuce de prostii. Le văd şi nişte borfaşi, care crezând că au găsit soluţia infracţiunilor impunitate, preiau un anumit mod de operare. Ei şi?

— Cum ei şi? Modul în care ne mănâncă sufletul în cercetarea pe care o întreprindem, nu-i destul de grăitor? a spus el, mirat, că nu reuşesc să înţeleg o situaţie atât de evidentă.

— Crişane, cei care preiau, aşa cum afirmi, metode din filmele poliţiste ar fi trecut la comiterea delictelor oricum şi independent de sursa de inspiraţie. Dacă n-ar fi văzut figura cu ciorapii din mătase, ar fi folosit, poate, ochelari de soare, măşti de bal, fulare şi naiba mai ştie ce! Nu este important modul în care puşlamalele încearcă să-şi asigure anonimatul, ci infracţiunea, pe care o comit. Iar întârzierile care apar în capturarea unor răufăcători, nu pot fi motivate prin influenţa nefastă a filmelor de gen. Un dram de spirit autocritic, şi cauza principală se va numi ineficienţa poliţiei... în consecinţă, filmele poliţiste, punând în evidenţă greutăţile muncii noastre, pot asigura simpatia şi, la nevoie, sprijinul telespectatorilor în combaterea celor care încalcă legea...

Intrarea lui Dorobanţu în birou mi-a întrerupt argumentarea pro, nu contra serialelor poliţiste, care, pe lângă nişte neajunsuri foarte discutabile, prezintă importante avantaje pe linia educării cetăţeneşti.

— Ce spune laboratorul? l-am întrebat.

— Din cele două tipuri de urme plantare ridicate până în prezent, numai una îşi găseşte corespondentul printre cele trei prelevate azi. Deci două urme de încălţăminte apar pentru prima dată.

— În concluzie, colecţionând patru tipuri de încălţăminte, putem presupune că banda infractorilor se compune din patru persoane. Aşa e?

— Da, tovarăşe căpitan, a confirmat Dorobanţu.

— Numai prin numărul mare al componenţilor bandei se poate explica faptul că dau atât de frecvent lovituri, câteodată şi două pe noapte, a spus Crişan.

— Cele patru urme plantare lăsate de tâlhari reprezintă minimul componenţilor bandei şi eu sunt gata să afirm că numărul lor real trebuie să fie de fapt dublu.

— Este posibil, a admis Dorobanţu. După modul în care se feresc să lase amprente digitale, este foarte firesc să se fi străduit să nu le lase nici pe cele de încălţăminte. Aşa că ce-am găsit noi nu reprezintă decât o parte din cele pe care ar fi trebuit să le descoperim în mod normal.

— Dacă nu putem să-i prindem, totuna e dacă sunt doi sau o sută, s-a arătat sceptic Crişan.

— Nu-i totuna. Dacă sunt patru sau mai mulţi, apare o pistă.

— Oare? a clătinat capul Crişan cu scepticism.

— Modul în care dau loviturile demonstrează că acţiunile lor sunt coordonate. Şi pentru a se coordona, trebuie să se întâlnească. Unde?

— Ehei... Dacă am şti unde! a aruncat cu nostalgie Crişan.

— Dacă nu cunoaştem locul în care se întâlnesc, să încercăm să-i aflăm.

— Cum? a întrebat Dorobanţu.

— Facem o instruire cu toţi subofiţerii sectorişti şi de la pază. Le vom cere să caşte ochii pentru depistarea locuinţelor în care se întâlnesc patru sau mai mulţi bărbaţi. Ar merge? i-am consultat.

— Merită să încercăm, s-a grăbit să mă aprobe Crişan, parcă înviorat.

Capitolul IX

Dormeam atât de adânc în camera mea sordidă din sordidul hotel „Jiul”, încât nu m-am trezit decât atunci când a început să se bată cu pumnul în uşă.

Am reuşit să dibui pe noptieră veioza şi s-o aprind. Când am sărit din pat, am văzut că era ora trei şi jumătate dimineaţa.

Deschizând uşa am dat cu ochii de Crişan şi Dorobanţu. Ambii aveau nişte mutre umflate de somn şi acre de parcă ar fi participat la concursul cine bea mai mult oţet. Admiţând că exista aşa ceva.

— Ce s-a întâmplat? am zis, făcându-le semn să intre.

— Dispeceratul a fost sesizat de comiterea unei noi tâlhării, a răspuns Dorobanţu, în timp ce eu, aşezat pe rama patului, îmi frecam cu sârguinţă ochii cu dosul palmelor.

*
* *

Maşina a oprit pe un teren vast, pe care luna plină lumina nişte bălării. Câţiva metri mai departe se vedea conturul unei case modeste, care, conform arhitecturii locale era prevăzută cu o prispă.

Văzând lumină la o fereastră, am urcat câteva trepte de lemn şi am ajuns pe pridvor. Câteva clipe mai târziu s-a deschis prima uşă de pe prispă şi, la lumina care venea din interior, am văzut în prag silueta unei femei scunde şi slabe, care ţinea cu ambele mâini un topor şi ne privea ameninţător. Nu-i puteam distinge faţa, deoarece primea lumina din spate.

— Miliţia, am spus repede, chestie de instinct de conservare, pentru a nu-i lăsa răgazul să mă lovească cu cea mai redutabilă armă a ţăranului român.

— Doamna Greţu? a întrebat Crişan, din spatele meu, pe când femeia continua să ne examineze bănuitoare.

— Eu-s, a zis, decizându-se să lase toporul în jos şi să ne invite să intrăm în camera pe care o străjuise.

Am văzut o cameră joasă, mobilată modest, cu piese vechi şi disparate, o laviţă-pat şi o maşină de cusut din primele generaţii. Un dulap stătea cu uşile deschise şi o mulţime de rufe şi obiecte de îmbrăcăminte erau aruncate la întâmplare pe podea.

— Ce s-a întâmplat? am zis.

Acum lumina becului care atârna din plafon i-a căzut direct pe faţă. Avea în jur de şaptezeci de ani, ochiul stâng învineţit, nasul umflat, buza inferioară spartă, obrajii zgâriaţi şi echimoze sub bărbie. În ciuda maltratării evidente pe care o suferise, era calmă. Şi mă examina cu o privire inteligentă. Purta o bluză şi o fustă, negre, şi pe cap avea o basma de aceeaşi culoare.

— Mă culcai, da’ n-aţipii bine, că cineva bătu în geam şi-mi strigă că: „Mătuşă Dumitra, ţi-s porcii p-afară.”

— Lumina era stinsă în casă? am întrebat.

— Era. Când mă strigă, io nu răspunsei nica, d’a după vun sfert de oră chiar că mă temui că pierz porcii şi m-am sculat din pat. Fără să aprinz lumina, m-am îmbrăcat, am luat lanterna şi m-am dus făr-de zgomot la uşă. Tră-sei cu urechea p-afară şi n-auzii nica. Atunci am-nvârtit cheia-n broască. Da’ taman când am pus mâna pe clanţă, uşea s-a deschis şi m-a lovit ca un

ghezeş. Da’ nu căzui. Apoi năvăliră pe uşă, peste mine, doi cetăţeni. Unu mi-a pus mâna pă gură şi p-ormă m-a lovit cu pumnu-n burtă. Eu, pen că aveam lanterna-n mână, o aprinsei spre cetăţeanu care mă ţinea, ca să-i văz obrajul...

— Şi ce-aţi văzut? am întrerupt-o.

— Drept să vă zic, nu ştiu, a spus, ridicând din umeri. Uita aşa avea faţa... a continuat, umflându-şi obrajii şi turtindu-şi nasul cu un deget.

— Aţi observat dacă avea mănuşi pe mâini?

— De ce să zic, dacă n-am văzut.

— Când v-a pus, mâna pe gură ca să nu ţipaţi, aţi simţit vreun miros?

— Ce miros?

— Dumneavoastră v-a astupat gura cu mâna, nu mie.

— Da, acu ştiu. Mirosea tare urât, da’ nu ştiu a ce.

Fiind edificat; am rugat-o să continue.

— După ce i-am pus lanterna-n ochi, cetăţeanu mi-a smucit-o din mână şi m-a târât-până-n mijlocul odăii, unde mă trânti pă duşumea. Apoi a-nceput să-mi tragă cu pumnii-n burtă şi să zică că nu mă mai bate dacă-i zic unde ţin banii.

— În acest timp ce făcea cea de-a doua persoană?

— Nu ştiu, c-a dispărut. Da’ după vreo jumătate de oră a apărut şi s-o şoptit cu cetăţeanu care mă ţinea. Ăla de mă ţinea i-o dat lanterna de-o luă de la mine şi plecă...

— Cine a plecat? „cetăţeanul” care v-a trântit pe podea şi v-a lovit cu pumnii?

— Nu, ălălalt, care mai fusese plecat. Cetăţeanu care mă ţinea m-a întors cu fata la podea, mi-a pus o bluză pe cap şi s-a aşezat pe ceafa mea ca să nu pot ridica capu şi să-i văz. Da eu tot l-am ridicat şi l-am văz’t pe cetăţeanu ălălalt cum umbla cu lanterna prin dulap. P-ormă a eşit pe prispă şi s-a dus la ailaltă odae, unde ţin d-ale gurii. În tot timpu ăsta, cetăţeanu care şedea pe mine-mi tot dădea pumni să-i zic unde ţin banii. Da’ eu neam să-i zic. După aia, da’ mai târziu, ăla de plecase în odaia cu de-ale gurii a venit îndărât şi-aprins lumina. Atunci cetăţeanu care era deasupra pe ceafa mea, mi-a împins cu mâna capu cu faţa-n podea, ca să nu mă pot, uita. Da’ eu tot mă uitai... a spus ea, pe când îşi pipăia buza spartă.

— Cum arăta? m-am interesat, pe când mă întrebam cu repulsie din ce ospiciu or fi scăpat fiarele care au putut chinui cu atâta sălbăticie o femeie bătrână şi neputincioasă.

— La faţă nu-l văzui, că stete numa cu spatele. Da’ io pot să vă zic c-avea pantofi de pele de culoare neagră, costum de culoare cam tot aşa şi-i era cămaşa albă.

— Era înalt?

— Cam ca matale.

— Mai p-ormă, ăla cu lanterna a eşit iar p-afară. După aia iar veni-năuntru şi-i făcu semn cetăţeanului ce stătea pe mine să vin-afară. Atunci cetăţeanu mi-a zis că de mă mişc, vine şi mă omoară. După ce-a ieşit amândoi, le auzii paşii ducându-se spre cămară... Şi atunci am-ntâns mâna de-am stins lumina, m-am căţărat pe fereastră şi-am sărit-n grădină. P-ormă am mai sărit un gard şi-am alergat la Găină, vecinu meu, şi i-am zis să vină să prindem hoţii, da’ el neam să vină, că-i era frică... Atunci fugii şi-l sculai pe Andronache şi Iepuru, de-mi sunt tot vecini. Când le spusei cum stă lucrurile,

îşi luară coasele şi veniră să-i prindem, da’ până ajunserăm, cetăţenii nu mai erau, a terminat, subliniindu-şi spusele cu un gest de regret.

Mi se spusese că vechii locuitori ai Petroşanului se numesc momârlani. Ei bine, aceşti momârlani puteau fi invidiaţi dacă au femei ca Maria Iancu şi Dumitra Greţu, două bătrâne, aparent neputincioase, care nu pregetă să ţină piept cruzimilor unor tâlhari dezlănţuiţi. Unde sunt gingaşele noastre cuconiţe elegante şi parfumate de la oraş, să vadă tăria de caracter a bravelor lor surate din mediul rural?

— Vi s-a luat ceva?

— Mi se luară şi mă nenorociră. Avui câteva obecte de aur şi pe toate mi le luară, găsi-ar boala...

— Ce anume?

— Un lanţ de aur, aşa gros... mi-a arătat degetul arătător. De el era legat un medalion în care era fotografia lui Hristos-Mântuitorul. Un alt lanţ mai subţire, da’ lung de f-un stânjen. Mai îmi luară şi cinci bani de argint cu chipu lu Carol întâi.

— Vă rog să ne descrieţi în amănunt cum erau colierul şi lănţişorul de aur, i-am cerut.

Crişan şi-a consemnat în notes toate amănuntele furnizate de victimă.

— Acum am să vă rog să ne spuneţi dacă aveţi vreo bănuială asupra identităţii agresorilor. Adică dacă credeţi că ştiţi cine au fost „cetăţenii” care au intrat aici azi-noapte, am repetat întrebarea într-o formă mai accesibilă pentru ea.

— Păi d’unde să ştiu, maică. Că nu putui vedea decât dosu ăluia de umbla cu lanterna p-în dulap.

— Cine ştia că aveţi bijuterii în casă? am luat-o altfel, cu speranţa că-l depistez pe informatorul tâlharilor.

— Păi, tot satu.

Cum nu puteam renunţa la o cale principală de cercetare, am insistat:

— Aţi cumpărat sau aţi oferit spre vânzare bijuterii, în ultimul timp?

Când am văzut că-şi scutură din nou capul, mi-am privit ceasul. Se făcuse ora şapte şi jumătate şi afară soarele îşi făcuse apariţia pe cer.

Crişan, în timp ce eu cu Dorobanţu începe cercetarea, dă fuga la maşină şi cere să ni se trimită un câine de serviciu.

Când am ieşit pe prispă, am pornit spre dreapta şi am deschis cea de-a doua uşă a casei. Am privit interiorul din prag. Pe partea stângă, o ladă mare din lemn nefinisat, cu capacul rezemat de perete, lăsă să se vadă mai multe obiecte de lenjerie, îmbrăcăminte, încălţăminte, desagi de lână răscolite. Acelaşi tip de obiecte se aflau aruncate la întâmplare peste borcane mari cu făină, porumb, mălai, grâu, fasole, care erau aşezate pe duşumea. De bârnele tavanului atârnau mai multe bucăţi de carne şi slănină de porc, afumate.

I-am făcut semn lui Dorobanţu să intre şi să caute ce-i de căutat.

*

* *

Trei ore mai târziu, când Dorobanţu termina cercetarea, fără să fi găsit urme, a apărut şi Crişan care participase la investigarea exterioară cu ajutorul câinelui sosit între timp.

— Tovarăşe căpitan, admiţând că ar mai exista vreun dubiu asupra

autorilor tâlhăriei comise aici, priviţi, a spus Crişan, arătându-mi o pereche de mănuşi ginecologice. Erau aruncate într-un tufiş, la vreo două sute de metri de gospodărie. Fără câine nu le-am fi găsit.

— Deci Azorică-detectivul şi-a câştigat pâinea pe ziua de azi. Păcat că nu-i putem urma şi noi exemplul, am remarcat, cu acreală.

La plecare, când îmi luam la revedere de la viteaza femeie, mi-a spus pe un ton jalnic:

— Domnu poliţai, vă rog din suflet să m-ajutaţi să mai câştig un ban. Aduceţi-mi înapoi colierul ăla mai gros şi p-ăla lungu vi-l dau matale.

— Nu-i nevoie să-mi dai nimic, că eu primesc salariu pentru ce fac, i-am explicat amuzat. Dar n-am înţeles cum vă ajută colierul cel gros să câştigaţi bani?

— Păi, îl mai dau şi eu pe la mirese să se fudulească cu el la nunţi şi ele-mi dau trei sutare ca chirie. Că ştiţi, medalionul e cu fotografia lui Hristos şi ele zice că asta poartă noroc, a explicat, făcându-mi şmechereşte cu ochiul.

— Şi îl închiriaţi des? m-am înveselit de-a binelea.

— De câte ori e nuntă pă la noi ori prin satele din împrejur. Adică de patru sau cinci ori pe lună.

Ei, fir-ar să fie. Şi eu care intenţionam să limitez numărul persoanelor care aveau cunoştinţă de existenţa bijuteriilor din posesia victimei! Circa cincizeci de nunţi pe an înmulţite cu sutele de participanţi, care, văzând colierul, puteau afla cu uşurinţă cine este proprietarul lui. Era în regulă. La această pistă se putea renunţa fără nici cea mai mică urmă de remuşcare.

*
* *

— Crişan, dă fuga şi comunică pe lista obiectelor căutate bijuteriile sustrase de la Dumitra Greţu, am zis, după ce-am intrat în biroul nostru. Dorobanţu, dumneata rămâi aici pentru permanenţă, iar eu mă duc la colonelul Chendreanu.

*
* *

— Te-au căutat de la Inspectoratul judeţean, mi-a comunicat Chendreanu, când am intrat la el.

— Ce voiau? am întrebat, lăsându-mă pe un scaun.

— Ce mai întrebi? Doreau să ştie când rezolvi cazul, a zis, făcând un gest care trebuia să mă asigure că lucrurile stau destul de prost.

— Am fost scutit de rapoarte, am protestat.

— Cred că sunt pe cale să se răzgândească. S-ar părea că, între timp, primăria, dând curs îngrijorării şi nemulţumirii populaţiei municipiului, a cerut explicaţii asupra ineficienţei noastre la Ministerul de Interne. Pricepi, sper, că situaţia nu-i chiar foarte trandafirie.

Cum eram cu conştiinţa curată că făcusem tot ce se poate pentru capturarea răufăcătorilor, am ridicat din umeri şi am pornit spre uşă.

— Un moment! Era să uit, a zis Chendreanu, când m-am întors spre el. Ai o comunicare de la Bucureşti a continuat, întinzându-mi o foaie de hârtie.

Am luat-o şi am privit-o. Era un telex, urmare la o circulară pe care o dădusem cu câteva zile mai înainte. Miliţia Capitalei îmi aducea la cunoştinţă că în urmă cu patru luni a fost spart în Bucureşti un magazin cu profil

tehnico-medical. Cu ocazia respectivă au dispărut şi n-au mai fost recuperate patru duzini de mănuşi de tip chirurgical. Dorel Dragnea, autorul spargerii, îşi executa pedeapsa la închisoarea Rahova.

— Te rog să le comunici că dorim să ceară relaţii infractorului de la închisoare asupra modului în care a înstrăinat mănuşile pe care le-a furat, am zis, punându-i pe birou telexul miliţiei bucureştene.

Capitolul X

După ce maşina o pornit pe strada Livezeni, printr-un gest reflex m-am uitat la ceas. Era ora nouă fără un sfert dimineaţa. Coborând de pe bancheta de lângă şofer, mi-am auzit colaboratorii trântind portierele din spate.

Am privit peste capota maşinii şi, la aproximativ cincizeci de metri, dincolo de drumul asfaltat, am văzut rambleul căii ferate, în spatele căruia ştiam că se află vadul Jiului. M-am uitat de-a lungul drumului, spre Ţara Haţegului. Exceptând două maşini de serviciu, oprite la câţiva metri de mine, şoseaua era pustie. În partea opusă căii ferate şi perpendiculară cu şoseaua, se afla o casă din lemn, acoperită cu ţiglă, având o fereastră către drumul asfaltat.

Cea mai apropiată clădire se afla pe partea stângă şi era un bloc modern cu zece etaje, la o distanţă de aproximativ două sute de metri, între ele întinzându-se un câmp agricol. Spatele casei şi latura din dreapta erau delimitate de nişte terenuri largi cultivate cu legume.

În faţa porţii, la vreo douăzeci de metri, era un grajd din lemn, acoperit cu carton asfaltat. În continuarea acestuia, spre stânga, o construcţie, din aceleaşi materiale, cu un pridvor pe care se zăreau două uşi şi două ferestre.

Întorcându-mă spre latura din stânga, am văzut construcţia care avea o fereastră la stradă. Era tot cu pridvor, ca şi cea de lângă grajd, dar era mai înaltă şi avea trei uşi.

În curte, mai mulţi oameni de-ai noştri căutau urme. În faţa grajdului, o femeie de aproximativ treizeci de ani, îmbrăcată într-o bluză albă cu motive naţionale, o fustă lungă, tot atâta de înflorată şi decolorată de soare ca şi basmaua legată sub bărbie. Îşi ţinea mâinile pe umerii unei fetiţe de vreo opt ani, care stătea lipită de ea şi urmărea cu privirea plină de curiozitate activitatea lucrătorilor de miliţie care le invadaseră gospodăria.

Am pornit către clădirea cea mai înaltă. Am urcat cele cinci trepte ale pridvorului şi m-am dus spre uşa din extrema dreaptă, în al cărei prag stăteau, cu spatele spre noi, un căpitan şi un locotenent. Auzindu-ne, au întors capul şi, văzându-ne, s-au îndepărtat din uşă pentru a ne face loc.

Pe duşumea, în jurul pragului, era un maldăr de aşchii de lemn, care acopereau un zăvor fracturat, o coarbă de găurit, un cleşte şi levierul ce nu-mi era necunoscut. De tocul uşii, cu lemnul lovit şi spart, se rezema o rangă grea, de aproape doi metri lungime.

M-am oprit în cadrul uşii şi am cercetat cu ochii interiorul. Era o încăpere întunecoasă atât datorată pereţilor din lemn înnegrit de vechime, cât şi din cauza unei ferestre care, după ce că era mică, era şi acoperită în diagonală cu o cârpă. Fereastra era montată în continuarea uşii. La dreapta, era un pat-laviţă. Lângă peretele opus se afla o maşină de gătit cu lemne. În faţă, un dulap cu uşile deschise şi o masă cu câteva scaune. Peste tot, era o harababură de vase de bucătărie, rufe şi haine.

În mijlocul camerei, pe duşumeaua din scânduri se afla cadavrul unei femei, cu capul lângă dulap şi picioarele desfăcute înspre uşă. Era voinică spre grasă. Purta o cămaşă în carouri, cu mânecile suflecate şi o fustă verzuie care, ridicată peste picioare şi abdomen, îl acoperea faţa.

— S-a făcut fotografierea? am întrebat peste umăr.

Primind un răspuns afirmativ, am străbătut cei câţiva paşi care mă despărţeau de cadavru şi m-am lăsat pe vine lângă el. Am apucat cu două

degete fusta şi i-am descoperit faţa. Victima putea la fel de bine să aibă şi treizeci şi optzeci de ani. Nu puteam să fac o apreciere mai strânsă pentru că avea figura învineţită şi umflată până la desfigurare.

Labele picioarelor, coapsele şi dosul mâinilor erau pline de răni produse cu un obiect înţepător. Sub victimă se afla o baltă de sânge coagulat.

— Pe aici, tovarăşe doctor, a zis în spatele meu unul dintre ofiţerii pe care-i găsisem lângă uşă.

Când m-am ridicat şi m-am întors, am văzut strecurându-se printre ofiţeri un bărbat de statură potrivită şi suplu. Apropiindu-se de mine, am constatat că este brunet, cu părul tuns foarte scurt. Avea trăsături regulate şi ochii căprui! iscoditori şi adăpostiţi îndărătul unei perechi de ochelari cu rama de culoare cenuşie. Nu părea să aibă mai mult ca patruzeci de ani.

— Sunt medicul-legist Mircea Târnăuceanu, m-a anunţat exuberant.

— Căpitanul Apostolescu, am zis în timp ce ne dădeam mâinile.

— Încântat că vă cunosc, a spus cu o voce groasă, zâmbindu-mi prieteneşte. Ce s-a întâmplat?

Am făcut un pas lateral şi i-am arătat pe duşumea cadavrul pe care nu-l putuse vedea până atunci deoarece se afla îndărătul meu.

— O... Ce mârşăvie! a exclamat cu vocea spartă, făcând ochii mari şi pălind.

I-am răspuns numai printr-o ridicare din umeri. Având aceeaşi opinie cu el, n-am văzut ce aş am fi putut adăuga la aprecierea pe care o făcuse.

A oftat din rărunchi, şi-a depus trusa pe duşumea şi s-a aplecat deasupra victimei.

L-am lăsat să-şi facă meseria şi am pornit spre uşă.

— Cine este victima? l-am întrebat pe căpitan, când am ieşit pe prispă.

Şi-a extras un notes din buzunar şi s-a pornit.

— Se numea Ioana Stan, şaizeci de ani, muncitoare agricolă în gospodărie proprie... Trăia cu fiul şi nora ei... Azi-noapte, cu victima s-a aflat numai nepoata ei. Ceilalţi membri ai familiei aflându-se la munte cu păscutul oilor.

— Cine a descoperit omorul?

— Nora victimei, a zis, arătându-mi spre femeia care continua să stea în curte şi să ne urmărească cu privirea în timp ce-şi ţinea protectoare mâinile pe umerii fetiţei care era băgată strâns în ea.

— Aţi stabilit ce s-a furat?

— Da. Două ceasuri de mână şi unul de buzunar.

— Din aur?

— Nu. Tinichele, a răspuns căpitanul, dispreţuitor.

— Şi nişte tinichele pot constitui mobilul unui omor? s-a mirat Crişan.

— Femeia a vândut ieri-dimineaţa nişte vite şi a încasat peste zece mii de lei, Tâlhăria a avut drept mobil punerea mâinii pe această sumă. Dar au avut ghinion. Victima, de îndată ce a primit banii, i-a depus la C.E.C. Criminalii fiind însă convinşi că cei zece mii de lei sunt ascunşi în casă, aşa cum aţi văzut, au chinuit victima până au ucis-o.

— S-au găsit urme? am întrebat.

— Numai de încălţăminte, în locul pe unde au escaladat gardul, a zis, arătând cu mâna un punct de lângă poartă.

M-am uitat spre Dorobanţu şi m-a înţeles. A pornit imediat spre locul indicat.

— În prezent, un câine de serviciu caută urme, a completat căpitanul.

— A auzit sau a văzut cineva ceva?

Ofiţerul a răspuns printr-un gest afirmativ:

— Când victima a fost doborâtă, martora a văzut că este vorba de trei bărbaţi...

— Ce martoră? l-am întrerupt intrigat.

— Fetiţa... a arătat din nou spre femeia care-şi ţinea mâinile pe umerii copilului. Când s-a declanşat agresiunea, dormea cu bunica ei.

— Şi a văzut când bunica ei a fost torturată şi ucisă? am întrebat, cu speranţa că-mi va da un răspuns infirmativ.

— Imaginaţi-vă că fetiţa a văzut aproape tot din ceea ce, pentru nimic în lume, n-ar fi trebuit să vadă, m-a asigurat căpitanul, subliniindu-şi spusele cu un gest de resemnare.

— Probabil că stătea ascunsă şi tâlharii n-au văzut-o, s-a simţit obligat Crişan să dea o explicaţie.

— Ba au văzut-o, chiar foarte bine. Doar dormea cu bunica ei în acelaşi pat şi aceeaşi cameră.

Am simţit un fior de groază prin şira spinării, şi, fără să-mi exteriorizez oroarea, am coborât treptele pridvorului.

— Bună ziua, am spus ţărăncii când am ajuns lângă ea.

— Bună ziua, mi-a răspuns, strângând şi mai mult fetiţa lângă ea, ca şi cum s-ar fi temut să nu i-o iau.

— Mi s-a spus că dumneavoastră aţi descoperit-o pe soacra dumneavoastră.

— Aşa-i, m-a asigurat ea.

— În ce împrejurări?

— Păi am coborât de la munte ca să iau d-acasă ceva d-ale gurii...

— Când aţi plecat la munte?

— Acum trei zile.

— Şi până în această dimineaţă, n-aţi mai revenit aici?

— Nu, c-am avut de mâncare. Da’ azi am gătat tot şi ani venit să mai iau.

— La ce oră aţi intrat în gospodărie?

— Pe la cinci or şase de dimineaţa.

— Vă rog să-mi povestiţi tot ce s-a întâmplat după ce aţi intrat în curte.

— Mai întâi mă mirai că n-o văd pe soacră-mia prin curte şi m-am dus s-o caut... Şi când vrui să intru, o văzui pe jos, moartă. Atunci mă speriai şi-ncepui să ţip. Şi pă când ţipai, văzui că se mişcă pledu după laviţă şi mă speriai şi fugii spre stradă. Da’ când ajunsei la poartă, o auzii pe Mărioara, a spus, arătându-mi spre fetiţă – că-mi strigă să stau că ia e. După ce mă liniştii din sperietură, ieşii în stradă şi rugai pe cineva ce trecea cu căruţa să se ducă la miliţie şi să zică că soacră-mia a fost omorâtă.

— Mai aveţi ceva să-mi spuneţi?

— Da. Io ştiu că hoţii au mai vrut să intre peste soacră-mia şi altădată. Aşa de vreo două ori. Mai acu f-o trei săptămâni ne-au otrăvit dulăul. Şi apoi, acu f-o zece zile, când eu cu bărbatu-miu eram plecaţi tot la munte, au-ncercat să intre peste soacră-mia, da’ ea n-a deschis uşa. Atunci ei au-ncercat să intre-n odaia unde ţinem sculele şi d-ale gurii. Da’ nu putură, deşi a tot dat găuri în uşă cu un burghiu.

— Dacă hoţii s-au străduit atât de mult să intre în casă, înseamnă că ştiau că soacra dumneavoastră are bani mulţi asupra ei.

— Avea, da’ îl ţinea pe carnet, că se temea că i-om lua eu cu bărbatu-miu.

— Mărioara, m-am adresat fetiţei, fii fată drăguţă şi povesteşte-mi tot ce s-a întâmplat azi-noapte.

— M-am culcat cu mămuca şi am adormit. Dar nu după mult timp, mămuca s-a trezit şi mi-a zis că umblă cineva prin curte. Am ascultat şi eu, până am auzit că cineva a păşit pe prispă şi s-a oprit în faţa uşii noastre şi împinge în ea. Apoi cel care încerca la uşă, văzând că n-o poate deschide, ne-a strigat să ieşim afară că ne-a scăpat calul din grajd. Dar mămuca n-a răspuns. Atunci, un bărbat a zis că dacă nu deschidem uşa, o va sparge. Mămuca tot n-a răspuns şi am auzit cum se vorbeşte în şoapte afară. După aia cei de afară s-au apucat să dea cu ceva în uşă...

— Ai putea să-mi spui pe la ce oră te-ai trezit din somn?

— Da, că m-am uitat cu lanterna la ceasul de pe masă. Era unsprezece şi un sfert.

— Te rog să continui.

— După vreun sfert de oră, uşa s-a deschis şi au năvălit înuntru mai mulţi oameni.

— Cum arătau?

— În casă era întuneric, dar eu i-am luminat cu lanterna. N-am văzut însă prea mult, pentru că unul din ei a venit şi mi-a luat-o din mână.

— Dar ceva-ceva tot ai văzut, am încurajat-o.

— Da, am văzut că erau trei oameni.

— Şi cum arătau la faţă?

— Nu ştiu, că aveau ceva pe faţă.

— Ce s-a întâmplat după ce oamenii aceia au reuşit să intre în casă?

— S-au repezit la mămuca, care între timp se sculase din pat şi luase toporul, şi au trântit-o pe duşumea şi au început s-o bată cu pumnii. P-ormă i-au spus că vor să ştie unde ţine banii. Mămuca le-a zis că nu are bani în casă. Ei au zis că are şi au început să bage cuţitul în ea. Eu le-am spus s-o lase în pace pe mămuca c-o omoară. Atunci, unul din oameni a pus pătura peste mine şi mi-a spus că dacă nu mă culc îmi dă jos capul cu toporul. Mie mi-a fost frică şi n-am mai dat pătura la o parte. Am stat aşa mult timp, auzind-o pe mămuca ţipând şi văitându-se, apoi am adormit. M-am trezit numai la dimineaţă, când a venit mama şi a început să strige, şi-a terminat ea povestirea, strângându-se instinctiv şi mai mult în femeia din spatele ei.

Relatarea ei, simplă ca un proces-verbal, ascundea o situaţie înfiorătoare, un coşmar inimaginabil. Am mai întâlnit eu fiare cu chip omenesc, dar atât de turbate, niciodată.

Cu senzaţia că stomacul îmi va ieşi pe gât, m-am întors şi am pornit înapoi spre prispă.

Când am intrat în camera în care se afla victima, medicul-legist Târnăuceanu tocmai îşi închidea trusa.

— La ce concluzie aţi ajuns, doctore?

— Ce mă mai întrebi, domnle! Agresorii au tăbăcit-o cu pumnii şi i-au fracturat osul hioid, a zis înfuriat, arătându-mi cu mâna spre partea superioară a gâtului.

— Şi rănile? am arătat spre labele picioarelor, coapsele dezvelite şi dosul mâinilor.

— Înţepături fără profunzime. Adică torturare metodică pentru a scoate ceva de la victimă, probabil.

— Cauza decesului? am întrebat, pentru a satisface partea formală a

anchetei preliminare.

— Nu se vede, domn’e?! s-a răstit la mine de parcă aş fi avut eu vreo vină în masacrarea victimei. E foarte clar. Decesul este provocat de mâna unor canalii care au împins violenţa până la culmile bestialităţii!

— Acesta este diagnosticul pe care trebuie să-l trec în procesul-verbal? nu m-am putut împiedica să nu-l persiflez.

— Nu. Consemnaţi că este vorba de o asfixie mecanică la nivelul gâtului prin strangulare cu mâna. Omorul a fost comis cu aproximativ douăsprezece ore în urmă, a completat el, calmându-se.

— Aprecierea este corectă, am zis, amintindu-mi că fetiţa indicase ora unsprezece şi un sfert ca moment al declanşării agresiunii.

— Permiteţi să ridic cadavrul? a întrebat el.

— Desigur, am aprobat.

A pornit spre uşă şi şi-a chemat brancardierii.

Până să vină înapoi, mi-a atras atenţia ceva. M-am apropiat de victimă, m-am lăsat pe vine şi i-am privit mâna dreaptă. Avea pumnul strâns. I l-am desfăcut şi am văzut în podul palmei câteva fire de păr.

— Dorobanţule, recoltează-le, l-am invitat, constatând că revenise de la ridicarea urmelor plantare de lângă gardul gospodăriei.

După ce s-a conformat ordinului, băgând firele de păr într-un plic, brancardierii au pus victima pe targa şi au scos-o afară.

— Până mâine termin necropsia şi vă trimit raportul, s-a angajat Târnăuceanu.

— Trimiteţi raportul când doriţi. Nu mă aştept la date revelatoare de la examenul necropsic. Pentru că, aşa cum aţi apreciat şi dumneavoastră, omorul a fost comis de nişte canalii. Nişte canalii pe care le urmăresc mai demult.

— Cum credeţi. Eu am vrut să vă ajut.

— Apreciez bunăvoinţa dumneavoastră şi vă mulţumesc, i-am răspuns, întinzându-i mâna.

După plecarea medicului-legist, am ieşit, din nou, pe pridvor şi m-am îndreptat spre cea de a doua uşă. Ca şi la prima încăpere, pragul uşii era acoperit cu aşchii şi bucăţi de lemn provenite din tocul şi rama uşii.

În încăpere, pe dreapta, era o harababură de saci cu grâne şi unelte agricole. Pe partea stângă, în faţa intrării, era un scaun rezemat cu spătarul de perete, şi deasupra lui se afla un butoi de vreo cincizeci de litri, din a cărui vană ieşea un furtun de irigator, cu capătul zăcând pe duşumea, într-o băltoacă care se scursese spre uşă. Nu trebuia să apelez la laboratoarele Institutului de criminalistică pentru a afla natura lichidului vărsat pe scânduri. Atât magazia cât şi prispa duhneau a ţuică.

— Dincolo? am întrebat, arătând spre cea de a treia uşă a pridvorului.

— Acolo n-au umblat, m-a asigurat căpitanul.

Văzând apropiindu-se un subofiţer care ţinea în lesă un câine de serviciu, am coborât treptele şi i-am ieşit în întâmpinare.

— Ce-ai găsit? l-am întrebat.

— Infractorii au traversat drumul asfaltat, au trecut peste rambleul liniei ferate şi au coborât în vadul Jiului.

Au mers spre dreapta, aproximativ două sute de metri, au urcat din nou vadul şi au intrat în oraş. Apoi, la o intersecţie de străzi, câinele a pierdut urma din cauza traficului rutier.

Edificat, m-am întors spre casă.

— Tovarăşe căpitan, am găsit ceva în timpul urmăririi, a spus subofiţerul în spatele meu.

Întorcându-mă spre el, mi-a arătat un plic în care se afla un ceas de buzunar.

— Crezi că aparţine infractorilor?

— Da. Altfel n-ar fi atras atenţia câinelui. Cred că ei l-au pierdut.

Am luat ceasul cu plic cu tot şi l-am dus norei victimei.

L-a recunoscut imediat ca fiind unul din cele trei ceasuri dispărute.

*
* *

Obosit şi cu o dispoziţie mai mult decât casantă, am intrat în birou şi m-am lăsat să cad pe scaun. Când mi-am sprijinit coatele pe birou şi mi-am luat tâmplele între palme pentru a le răcori, a început să sune telefonul.

— Alo... am spus ducând plictisit receptorul la ureche.

— Ai venit? s-a mirat la celălalt capăt al firului colonelul Chendreanu.

— Ghici?

— Supărat? m-a simţit interlocutorul meu.

— Te-ai mira?

— Nu. Poţi veni până la mine?

— Pot.

— Rămâneţi pe loc, le-am spus lui Crişan şi Dorobanţu. Cred că vom pleca iar la o cercetare...

*
* *

— Am reuşit să localizam forja in care îşi confecţionau infractorii levierele, m-a anunţat Chendreanu, când m-a văzut intrând in biroul lui.

— Chiar? l-am întrebat, temându-mă ca se tine de glume.

— Chiar ce? a încercat el să mă înţeleagă.

— Chiar ai găsit locul de unde provin levierele? am spus încă neîncrezător.

— Sigur... Dar ce, tu te-ai îndoit de existenţa lui? a spus, privindu-mă perplex.

— Ştii, era doar o ipoteză... şi de obicei, se alege praful din ele când e să ai ghinion. Iar în ultimul timp m-a însoţit ca un frate siamez...

— Probabil, în ghinion ai inclus şi transferarea ta în judeţul nostru... mi-a zâmbit el.

— Şi nu-i aşa? Te aperi de un gangster care vrea să te facă strecurătoare de ceai cu o armă automată şi eşti sancţionat că o faci pe pistolarul!

Chendreanu a clătinat capul cu atâta compasiune, încât am realizat că de fapt mă persiflează.

— Unde se află forja care mă interesează? am întrebat.

— În atelierul de întreţinere al minei Aninoasa.

— Dă-mi lista persoanelor suspectabile.

— Uşurel. Încă nu a trecut o oră de când mi s-a raportat despre localizarea întreprinderii respective. Lista pe care o vrei trebuie mai întâi alcătuită. Şi pentru a fi alcătuită, avem nevoie de timp...

— De cât timp mai ai nevoie? i-am scurtat-o.

— Depinde de ce doreşti. O listă globală, în care cuprindem toate

persoanele care lucrează ori au acces la forjă, poate fi făcută destul de repede. Dacă vrei însă o listă restrânsă pe care să fie incluse numai persoanele susceptibile să te intereseze, mai durează... Pentru că nu-i uşor să stabilim cine sunt muncitorii care, prin randamentul slab pe care-l dau în producţie, ar putea folosi încadrarea în muncă pentru a acoperi activitatea infracţională care te interesează.

— În cât timp îmi dai lista cu suspecţii?

— E greu de spus. Eu ştiu... Două-trei-patru zile, a zis ridicând din umeri.

Ştiind că e vorba de o trudă a dracului de complexă n-am putut să-l zoresc.

— Credeam că vestea pe care ţi-am dat-o te va bucura, s-a arătat el deziluzionat.

— Ce să mă bucure? Faptul că până-mi dai lista, derbedeii pe care-i urmăresc mai ucid pe cineva? am strâmbat din nas.

— O clipă! a spus, văzând că am strâns picioarele sub scaun pentru a mă ridica. Deşi eşti un nerecunoscător, mai am ceva pentru tine. Uite ce-am primit, a zis, luând de pe birou o foaie de hârtie şi scuturând-o cu două degete, de parcă ar fi fost o cârpă de şters praful.

I-am luat-o şi am citit textul dactilografiat. Era un raport al postului de miliţie al comunei Costeşti, referitor la circulara prin care cerusem depistarea persoanelor care au cumpărat butelii de aragaz după data declanşării spargerilor de locuinţe în Petroşani. Fuseseră identificaţi şapte cumpărători. Şase dintre ei le-au cumpărat de la persoane necunoscute, iar din semnalmentele furnizate a reieşit că buteliile respective au fost vândute în realitate numai de doi indivizi. Al şaptelea cumpărător a declarat că a cumpărat butelia de la un prieten, cu care a făcut armata, un oarecare Bâţăilă David, din Petroşani, cu domiciliul necunoscut. Raportul mai menţiona că semnalmentele uneia dintre persoanele necunoscute ar coincide cu cele ale numitului Bâţăilă David. În încheiere, urmau semnalmentele vânzătorilor de butelii de aragaz.

— Nelule, ce treabă formidabilă! m-am entuziasmat, uitând de toată amărăciunea pe care o căram cu mine de aproape o lună de zile.

— Şi când te gândeşti că această investigaţie a fost făcută de un plutonier, a aprobat el cu admiraţie la adresa subofiţerului.

— Nu întotdeauna deşteptăciunea este direct proporţională cu numărul de stele de pe epoleţi, am admis. Cum îl identificăm pe acest Bâţăilă?

— Mi-am închipuit că vei pune această întrebare. Întrucât unul din cumpărătorii de butelie susţine că a făcut serviciul militar cu el, am şi trimis un om de-al meu la Comisariatul militar judeţean, m-a anunţat cu satisfacţie.

— Deci, când vrei, poţi să fii un băiat drăguţ, am constatat, cu o bună dispoziţie în creştere progresivă.

— Acum sunt drăguţ şi mai adineauri, când nu-ţi mergeau treburile, erai gata-gata să mă mănânci cu birou cu tot, a râs el.

*

* *

Când am revenit în biroul meu şi le-am povestit lui Crişan şi Dorobanţu noile veşti, atmosfera funerară s-a transformat într-un climat de satisfacţie bine meritată.

În sfârşit, ceasul fusese oprit pentru începerea numărătorii inverse.

Capitolul XI

— Tovarăşul colonel Chendreanu ne-a trimis adresa suspectului Bâţăilă David, m-a anunţat Crişan, a doua zi dimineaţa, când am intrat în birou.
— Lucrează la mina Aninoasa? am întrebat pentru a avea tabloul complet.
— Nu, e pensionar.
— Bătrân?
— Treizeci de ani. E pensionat de trei ani. Bolnav de plămâni.
— Mergem să-l luăm? a zis cu nerăbdare Dorobanţu.
— Nu, i-am alarma pe complici. Îl mai lăsăm, dar cu ochii pe el pentru a-i afla relaţiile, am decis.
— Sunteţi de acord să mă ocup eu de filaj? a cerut Crişan, rugător.
Mai înainte de a mă decide, a sunat telefonul.

*
* *

— Eşti solicitat mai abitir ca un superstar din topul Hollywood-ului, m-a luat Chendreanu în primire de cum mi-am făcut apariţia în biroul lui.
— M-ai chemat cu veşti bune ori rele? am întrebat precaut.
— Bune. Ai fost căutat la telefon de miliţia Capitalei. S-a discutat cu autorul spargerii de la magazinul cu produse tehnico-medicale din Bucureşti. Cui crezi că i-a vândut mănuşile de cauciuc rezultate din spargerea respectivă?
— Mie, în mod sigur, nu aşa că, din punctul meu de vedere, putea să le vândă oricui, am opiniat, ridicând din umeri.
— Persoană cunoscută, domne! Abia ieri i-am rostit numele.
— Nu suntem la concursul „Cine ştie, câştigă”! am început să mă înfurie atitudinea lui misterioasă, apoi, brusc, am întrebat: Bâţăilă?
— Exact. Vezi că poţi fi şi isteţ, câteodată, a glumit el.
— Începe cercul să se strângă... am spus, lăsând să-mi scape un oftat de uşurare.
— Am dispus ca acest Bâţăilă să fie urmărit în permanenţă, zi şi noapte, m-a informat colonelul. Sau ai alte planuri?
— Chiar vream să te rog. Şi dacă se poate, filajul să fie coordonat de Crişan.
— N-am nicio obiecţiune. În legătură cu lista persoanelor care au acces în forja atelierului de întreţinere a minei Aninoasa, acum jumătate de oră, când mi-a fost prezentată, conţinea nouăzeci şi trei de nume. Dar până deseară se va mai reduce.
— După atâta aşteptare, nu există bucurie mai mare ca certitudinea că în sfârşit ai reuşit să nimereşti pista cea bună, am apreciat cu satisfacţie.

*
* *

Stăteam în birou şi aşteptam încordat veşti. Când a sunat telefonul am tresărit totuşi surprins.
— Tovarăşe căpitan, Crişan la aparat.
— Te ascult.
— Acum o oră. Omul nostru a primit vizita lui Bonea Ştefan...

— Cel audiat în legătură cu spargerea de la doctorul Creangă? l-am întrerupt.

— Exact. După un sfert de oră au plecat împreună. În prezent se află în locuinţa lui Viziru Carol...

— Viziru Carol?... am repetat, încercând să-mi amintesc unde am mai auzit numele.

— E tipul cu antecedente penale audiat în legătură cu spargerea comisă la Costache Petre, vecinul de bloc.

— N-avea şi Bonea antecedente?

— Avea, tovarăşe căpitan, a replicat Crişan cu subînţeles.

— Ne-au cam păcălit, am constatat.

— Numai aşa se explică de ce, când i-am luat la întrebări, ambii aveau alibiuri.

— De unde vorbeşti?

— De la un telefon public. Îl umflu?

— Nu încă. Ideal ar fi să-i prindem în flagrant delict. Pentru a atinge acest deziderat, va trebui să filăm fiecare membru al bandei în mod independent. Îţi trimit imediat câţiva oameni pentru a-i lansa pe urmele lui Bâţăilă şi Viziru, şi cine o mai apărea pe covertă. Dumneata, preia-l pe Bonea. Mi s-a părut suficient de deştept pentru a putea fi creierul bandei. Ai grijă să nu-mi turteşti fesul, lăsându-te văzut, i-am atras atenţia, mai înainte de a închide telefonul şi a pleca să-i cer colonelului Chendreanu oamenii de care aveam nevoie.

*

* *

Două ore mai târziu, Crişan m-a sunat din nou.

— La Viziru în apartament au mai venit trei indivizi. Unul dintre ei este persoană cunoscută. Un oarecare Cotârlă Ştefan. A avui, trei condamnări: o lună, trei şi şase pentru lovire. Ce fac? Intru peste ei? a întrebat cu o evidentă nerăbdare.

— Nu. Acum, când îl cunoaştem, nu mai e niciun zor. Îl arestăm numai dacă îl prindem în flagrant. E clar? l-am întrebat pe un ton răstit, pentru a mă asigura că nu-i cedează nervii şi acţionează sub imperiul unui impuls.

— Am înţeles, tovarăşe căpitan, m-a anunţat, cu glasul înmuiat.

Mi-am privit ceasul. Indică ora patru şi jumătate.

— Sunt aproape cinci ore de când s-au strâns în apartamentul lui Viziru. Ce naiba or fi făcând acolo de atâta timp? am încercat să înţeleg.

— Când au început să se adune, fiecare căra o sacoşă cu de-ale gurii şi sticle cu băutură. Nu cred s-o ducă prea rău. A răspuns el cu amărăciune.

— Îţi trimit nişte oameni să vă schimbe şi vă duceţi să mâncaţi, am spus, crezând că am priceput ce doreşte.

— Vă mulţumesc, dar prefer să rămân la post. În orice moment pot ieşi şi nu vreau să renunţ la urmărire.

— Cum doreşti. Eu stau lângă telefon.

*

* *

La ora opt seara, Crişan a revenit.

— Tovarăşe căpitan, bâlciul s-a terminat în urmă cu jumătate de oră. Când

au ieşit din bloc, le-am repartizat tuturor câte o „coadă”. Eu, aşa cum aţi ordonat, l-am luat în primire pe Bonea. Acum mă aflu în faţa casei lui.

— Bine, am să trimit oameni care să vă schimbe.

— Cred că nu este necesar...

— De ce?

— După ce am vorbit ultima oară cu dumneavoastră, Bonea şi Viziru au ieşit de două ori din casă pentru a se duce să cumpere vin de la complexul din apropiere. Iar când am reînceput filajul, toţi erau ameţiţi de băutură. Cred că singurul lucru pe care-l mai pot face în noaptea asta este să se culce...

— Nu-mi asum acest risc. Supravegherea lor trebuie să fie permanentă.

*

* *

Până la ora nouă şi jumătate seara, ofiţerii însărcinaţi cu urmărirea membrilor bandei îmi dăduseră raportul telefonic. Rezulta că toţi participanţii la „agapă” plecaseră pe două cărări la casele lor. Totodată se făcuse şi identificarea celorlalţi doi necunoscuţi. Unul se numea Manase Nicolae şi era fiul vitreg al lui Bonea, iar al doilea era un oarecare Precupeţu Marin.

Dorobanţu şi-a notat numele lor şi a plecat la cazierul judiciar. Când a revenit, m-a asigurat că cei doi nu avuseseră încă de-a face cu miliţia.

— Deci: „Ce naşte din pisică, şoareci mănâncă!”, a spus Dorobanţu în încheiere, referindu-se la faptul că Bonea l-a atras în bandă, fără niciun scrupul, chiar pe propriul său fiu vitreg.

— La Manase, care nu-i urmaşul de sânge al lui Bonea, aş spune că se aplică zicala: „Merele putrede le strică şi pe cele sănătoase!” De altfel, probabil că tot de la acest principiu agro-alimentar a pornit şi Jean-Jacques Rousseau, când a afirmat, cu o oarecare aproximaţie personală, că „Omul se naşte bun, dar mediul îl corupe”, ceea ce demonstrează că Bonea cunoştea opera gânditorului francez, am zis cu aplomb.

— De unde rezultă asta? s-a mirat Dorobanţu, nesesizându-mi gluma.

— Chiar din faptul că l-a atras pe drumul infracţiunii pe fiul lui vitreg. Altfel, firesc, n-ar fi făcut-o!

— Tovarăşe căpitan, este trecut de ora zece noaptea şi dumneavoastră mă luaţi la vale, a constatat el cu amărăciune.

— Întrucât în spusele tale există o mare doză de adevăr, du-te acasă şi te culcă.

— Şi dumneavoastră?

— Rămân lângă telefon.

— Dar ce rost mai are? Credeţi că în starea lor de avansată îmbibare etilică mai sunt în stare să dea o lovitură în noaptea asta?

— Le-ai făcut dumneata alcooltestul?

— Nu. Dar...

— Şi eu zic dar... Dar dacă nu sunt; chiar atât de beţi după cum au apreciat oamenii care i-au supravegheat?... De asemenea, nu uita că am admis, prezumtiv, că înainte de a purcede la o infracţiune se întâlnesc pentru a discuta ordinea de bătaie. De ce n-ar fi noaptea asta bună pentru organizarea unei noi lovituri?

— Fiind băuţi nu văd cum ar mai putea să...

— Sălbăticia cu care au comis tâlhăriile ar putea fi justificată tocmai prin

faptul că au acţionat cu creierul îmbibat cu alcool! l-am întrerupt.

A ridicat din umeri şi n-a mai spus nimic..

— Ţinând seama de bestialitatea de care au fost capabili, n-am voie să-i mai slăbesc din ochi. Şi chiar dacă exagerez, mai bine aşa decât să mai ucidă pe cineva.

— Permiteţi-mi să fac eu de gardă, mi-a cerut el resemnat.

— Dumneata te duci frumuşel acasă, la nevastă, şi te culci. Iar mâine dimineaţă, la ora şapte, vii să mă schimbi.

Protestul lui n-a găsit ecou la mine. Apoi. La insistenţele lui, am admis să mi se aducă în biroul un pat de campanie.

Capitolul XII

Întrucât noaptea, în pofida, temerilor mele, s-a dovedit a fi liniştită, ar fi trebuit să dorm ca un nou-născut. Dar n-am reuşit să aţipesc aproape deloc, deoarece, deşi patul de care făcuse rost Dorobanţu era în general foarte bun, în particular n-avea somieră. Legăturile patului îmi intraseră atât de tare în carne, încât spatele meu ar fi putut să fie utilizat cu mare succes drept masă de şah.

— Ofiţerii care asigură urmărirea m-au anunţat că toţi infractorii s-au prezentat de dimineaţă la locurile lor de muncă. Mai puţin Bâţăilă care, fiind pensionar, n-a ieşit încă din casă. Te rog să dispui ca lucrătorii noştri să fie schimbaţi, i-am spus lui Dorobanţu, când şi-a făcut apariţia în birou.

— Asta înseamnă că urmăriţii n-au mai ieşit din casele lor azi-noapte, a conchis el, cu un aer de totală candoare.

— Am plecat la hotel să mă reîmprospătez cu un duş şi să mă schimb, l-am anunţat, preferând să nu-i remarc ironia. Dacă apare ceva, ştii de unde să mă iei...

*
* *

La ora nouă şi jumătate m-am înapoiat, bine ras şi prost dispus. Mă simţeam mahmur ca după un chef, care te lasă fără chef.

Când am intrat în birou, am văzut un bărbat, în jur de şaizeci de ani, voinic, cu obrajii roşii de sănătate, părul alb ca zăpada şi cu căciula în mână. Era îmbrăcat îngrijit, cu un costum din stofă groasă, de culoarea ciocolatei, cu pantalonii strânşi pe gambă cu moletiere şi în picioare bocanci bine lustruiţi.

— Tovarăşul doreşte să vă spună ceva, m-a informat Dorobanţu, pe un ton în care am remarcat o doză bună de excitare.

— Vă rog să luaţi loc, l-am invitat, după ce ne-am strâns mâinile, deoarece la intrarea mea s-a ridicat în poziţie de drepţi de pe scaunul din faţa biroului meu.

A rămas totuşi în picioare până mi-am ocupat şi eu locul.

— Cum va numiţi?

— Să trăiţi, Panduru C. Gheorghe, mi-a răspuns milităreşte.

— Sunt căpitanul Apostolescu. Vă rog să-mi spuneţi ce v-a adus la noi.

— Am să vă zic totul, ca la băiatul meu... Am nişte bani strânşi şi n-am pe ce-i cheltui. Mi-am făcut casă nouă, am tras curent electric, am băgat apă şi canalizare. În casă am mobilă abia de curând schimbată, televizor, radio, maşină de spălat rufe şi, într-un cuvânt, tot ce se poate cumpăra de la oraş. Aşa că, banii pe care i-am strâns n-am pe ce-i cheltui.

Mărturisesc că deşi îmi era imposibil să înţeleg de ce-mi relatează mie buna lui stare materială, îmi plăcea teribil acest ţăran, cu aspectul şi modul lui cursiv de expunere.

— Vă rog să continuaţi, l-am îndemnat, văzând că a rămas în expectativă, ca şi cum ar fi dorit să vadă dacă nu mă plictiseşte.

— Deci. Având nişte bani care nu-mi trebuia, m-am gândit să iau cu ei ceva care, la nevoie, să însemne tot bani. Aşa m-am hotărât să cumpăr nişte bijuterii. Dacă e să mai fie o inundaţie mare ca să-mi ia casa ori, ce ştiu eu,

să cadă un trăsnet pe ea şi să ardă, pot vinde bijuteriile şi cu banii de pe ele s-o pot lua de la început.

Cum intenţiile lui demonstrau cuminţenia ţăranului care ştie că banii albi sunt necesari pentru zilele negre, l-am aprobat fără rezerve.

— Astfel, după ce am discutat şi cu femeia mea, am dat sfoară prin piaţa Petroşanilor, unde viu adesea să-mi vând legumele şi fructele, că vreau să cumpăr nişte bijuterii. Asta s-a întâmplat în urmă cu vreo două săptămâni. Iar ieri, după-amiază, când tocmai terminasem de vândut merele ce le adusesem la piaţă şi mă pregăteam să înham calul la căruţă pentru a mă întoarce acasă, a venit la mine un domn care mi-a spus că a aflat că vreau să cumpăr aur. Eu i-am spus că aşa e şi el mi-a arătat un lanţ gros de aur. Mi-a cerut pe el opt mii de lei. Nu mi s-a părut scump, pentru că cântărea peste două sute de grame. Eu însă ştiu de la tatăl meu că nu tot ce-i galben e şi aur. Aşa că, cerându-i iertare, i-am spus că nu pot cumpăra lanţul fără să discut cu femeia mea şi, poate, cu cineva care se pricepe la bijuterii. Domnul nu s-a supărat. A zis că mă înţelege bine, deoarece nu cumpăr o cutie de chibrituri, şi, apoi, lumea e plină de hoţi. Din contră, mi-a propus să-mi lase lanţul până azi după-amiază, când trebuie să-i spun dacă îl cumpăr. Mai întâi, eu am refuzat să-l iau aşa, însă el a insistat spunând că are toată încrederea în mine. Pentru că m-a văzut de multe ori prin piaţă şi şi-a dat seama imediat că nu sunt eu omul care să înşel pe cineva care se află la ananghie. Atunci eu am fost de acord cu propunerea lui. Când am ajuns acasă şi l-a văzut femeia mea, a zis că da, să-l cumpăr. Aşa că azi-dimineaţă, când am venit iar la Petroşani, m-am dus direct la un fin de-al meu, care lucrează chiar la un magazin de reparat bijuterii. Ilie, cum a dat cu ochii de el, a zis că să vin de îndată la miliţie că lanţul e trecut pe o listă cu lucruri de furat. De asta am venit la dumneavoastră. Dar dacă v-am ţinut din treabă, vă cer iertare, şi-a terminat relatarea, privindu-mă stingherit.

— Aveţi lanţul la dumneavoastră? am întrebat, nerăbdător să ştiu dacă am mai făcut un pas înainte ori mă aşteaptă o deziluzie.

A făcut un gest afirmativ cu capul, şi, scoţând dintr-o batistă lanţul de care vorbise, l-a pus pe birou.

L-am luat în mână şi l-am privit. Era un colier lat, de care atârna un medalion, în care era încadrată o fotografie a lui Cristos, răstignit pe crucea de la Golgota. Din câte ştiam, aparatele de fotografiat au fost descoperite cu două milenii mai târziu, dar poate greşesc eu. Ceea ce este însă cert e faptul că obiectul pe care-l ţineam în mână corespundea ad litteram cu descrierea făcută de Dumitra Greţu.

Am pus colierul pe birou şi, satisfăcut, m-am rezemat de spătarul scaunului. Am întâlnit privirea lui Dorobanţu şi i-am răspuns printr-un gest imperceptibil de confirmare. Acum ştiam de ce m-a întâmpinat atât de excitat. Ne căzuse în mână o pleaşcă la care nici în cele mai frumoase visuri nu îndrăzneam să mă gândesc. Obiectul ce ne fusese adus era din aur, nu numai la propriu, ci, mai ales, la figurat!

— E adevărat că acest lanţ este de furat?

— Da, taică, şi nici nu pot să vă explic cât de mult ne-aţi ajutat. Dar mai am o rugăminte...

— Vă rog, m-a invitat el plin de solicitudine.

— Aţi putea să mai întârziaţi puţin? Să rămâneţi şi să mă aşteptaţi aici o oră, o oră şi jumătate? l-am rugat.

A răspuns afirmativ, iar eu n-am mai avut motive să zăbovesc în birou.

*
* *

Când am urcat treptele pridvorului şi am bătut, uşa a fost deschisă de Dumitra Greţu.

— Bine-aţi venit! mi-a urat ea. Înveselindu-se când a dat cu ochii de mine. Vă rog să poftiţi înăuntru.

— Sărut mâna. Ce mai faceţi? am zis, păşind în camera unde fusese maltratată de derbedeii care acum nu se mai numeau „autori necunoscuţi”.

— Iacă-mpleteam niscaiva ceapă pe funie, mi-a arătat ea un maldăr mare de cepe cât pumnul, vişinii şi lunguieţe. E de apă. Când o-i pleca, să-ţi dau şi matale să mănânci cu familia ca-s-te gândeşti la mama Dumitra.

— Mulţumesc, dar nu e cazul. La oraş nu se poate mânca ceapă oricând. Miroase şi zice lumea că eşti prost crescut.

— Da’ ce-ai matale cu lumea? Că lumea zice oricum vrute şi nevrute, m-a prelucrat ea. Dar fără să mă convingă prea mult.

— Am venit să vă întreb ceva, am spus. Trecând la motivul vizitei şi, totodată, schimbând subiectul.

— ’ Treabă, ficior.

— Obiectul acesta vă este cunoscut? m-am interesat, scoţând colierul din buzunar şi arătându-i-l în podul palmei.

S-a ridicat de pe scaun şi s-a aplecat să-l privească. Apoi, până să realizez ce se întâmplă, m-am trezit cu ea la picioarele mele, în genunchi, străduindu-se să-mi tragă mâna spre ea ca să mi-o sărute.

— Maică Dumitra... se poate? am bâiguit, sărind în picioare şi trâgându-mi mâna.

„Ei fir-ar al naibii de treabă! Numai drept sfânt n-am fost luat până acum!” mi-am spus ambarasat.

— Maică Dumitra, te rog să te ridici în picioare! Altfel mă supăr şi plec! i-am spus cu severitate, văzând că porneşte în genunchi spre mine cu ochii la mâna pe care abia mi-o salvasem...

Ameninţarea şi-a făcut efectul. Nu ştiu dacă cea cu supărarea, ori cea cu, plecarea, dar ştiu că s-a ridicat totuşi în picioare.

— Ai prins hoţii! Să-ţi deie Sfântu Anton sănătate! mi-a urat, privindu-mă de parcă aş fi fost chiar eu sfântul pe care-l invocase.

— Recunoaşteţi acest obiect? am întrebat-o, foarte oficial, de teamă să nu-şi facă iar numărul cu căzutul în genunchi.

— Dară cum să nu-l cunosc dac-ai al meu?! Şi la timp mi-l adusăi, că peste trei zile trebe să-i dau la una ce se face mireasă, mi-a comunicat, uitându-se spre mâna din care atârna colierul de parcă ar fi fost vrăjită.

— Regret, maică Dumitra, dar încă nu pot să ţi-l restitui. Îmi trebuie pentru a-i dovedi pe hoţi, am zis.

— Ficior, dacă matale l-ai găsit, matale ştii ce faci. Să rămână cum spui. Amu ştiu că ai să mi-l dai-napoi. Ca io din banii ce-i eau chirie trăiesc, că-s femeie bolnavă, a zis, cu bucuria unui copil convins că va primi jucăria mult râvnită.

— Maică Dumitra, dacă colierul pe care l-ai văzut este al dumitale, te rog să scrii o declaraţie.

— Ficior, eu nu ştiu carte...

— Lasă că scriu eu ce trebuie şi dumneata numai semnezi.
— Eu nu semnez, pui cruce.
— Foarte bine. Chiar aşa să faci, maică Dumitra.
După ce-am scris declaraţia şi i-am citit-o, a făcut o cruce şi a pus degetul pe ea.
— Sper că odată cu colierul să-ţi aduc şi celelalte obiecte care ţi-au fost furate, am zis, pe când mă conducea spre prispă.
— Să-ţi dea Dumnezeu sănătate, ficior! mi-a mulţumit, uitându-se cu fixitate spre mâna mea, dar, pentru a nu-i acorda nicio şansă, m-am grăbit să cobor în curte.
— Uitai! Stai să-ţi dau ceapa ce-ţi promisei! îşi aminti ea.
— Nu mănânc ceapă, maică.
— Ba mânci, că-i sănătoasă...
— Pe curând, maică Dumitra! i-am strigat, lansându-mă spre maşină.

*
* *

În afară de Panduru şi Dorobanţu, în birou apăruse între timp şi Crişan. De cum am intrat, ultimii doi m-au prins sub focul încrucişat al privirilor interogative. Le-am dat declaraţia luată mamei Dumitra şi m-am dus către musafirul nostru, care aştepta cu filosofica resemnare a ţăranului.
— Vă cer iertare pentru întârziere, am spus.
— Nu-i nimic dacă aţi făcut o treabă bună, mi-a surâs cu căldură.
— Am făcut... şi asta numai datorită ajutorului ce ni l-aţi dat, l-am flatat cu sinceritate.
— Mă bucur că v-am putut ajuta.
— Vă rog să-mi faceţi o descriere a bărbatului care v-a oferit spre cumpărare colierul, l-am rugat.
— Asta-i Bonea! a constatat Dorobanţu, când Panduru a epuizat redarea semnalmentelor.
— Unde aţi stabilit să vă întâlniţi pentru a-i da răspunsul? m-am adresat lui Panduru.
— În complexul alimentar din cartierul Aeroport.
— La ce oră?
— La cinci după-amiază.
— Am să vă rog să fiţi punctual. La ora cinci să vă aflaţi la locul de întâlnire şi să-i restituiţi colierul, spunându-i că nu-l cumpăraţi deoarece nu i-a plăcut soţiei dumneavoastră. Da?
— Dacă aşa spuneţi dumneavoastră, aşa voi face, a răspuns, uitându-se la mine tot atât de contrariat ca şi colaboratorii mei.
— Acum vă rog să fiţi atent. După ce i-aţi dat colierul şi el l-a băgat în buzunar, dumneavoastră...

Capitolul XIII

Asigurându-mă că Panduru a înţeles perfect ce aştept eu de la el, ne-am despărţit. El s-a dus la treburile lui şi eu la ale mele, înfigându-mă drept la procuratura locală. O oră şi jumătate mai târziu, când elocvenţa mea l-a convins pe procurorul-şef să-mi dea ce-i cerusem, i-am făcut o vizită responsabilului complexului alimentar unde urmau să se întâlnească Panduru şi Bonea.

*
* *

Complexul alimentar era instalat într-un bloc nou. În dreapta era raionul de mezeluri-brânzeturi, în faţă, raionul de dulciuri şi cafea, în stânga, liniile de autoservire, închise de trei case pentru plătirea bunurilor cumpărate. În spaţiul cuprins între cele trei raioane se afla o antecameră de vreo cincizeci de metri pătraţi, unde mai multe persoane staţionau sau discutau între ele.

Eu, ţinând în mână o sacoşă din plastic, din care ieşea pe jumătate o legătură de praz, în chip de bun gospodar, aşteptam la coadă, împreună cu opt-zece persoane, la raionul de dulciuri. Când mai aveam două persoane până la vânzătoare, am început să cedez rândul celor din spate, explicându-le că o aştept pe nevastă-mea, care s-a dus până acasă după bani.

La ora cinci fără câteva minute, domnul Bonea şi-a făcut apariţia în antecamera magazinului. Şi-a privit cu un gest elegant ceasul de la mână, apoi, ducând mâinile la spate, a început să privească ca un rentier fără griji, afară, prin vitrina lângă care se plasase.

Câteva clipe mai târziu şi-a făcut apariţia şi Panduru. S-a dus direct către Bonea şi, când ultimul s-a întors cu faţa spre el, au început să discute.

La un moment dat, câteva persoane s-au aşezat între ei şi mine şi nu le-am mai văzut decât umerii. Apoi Panduru şi-a ridicat căciula şi a început să se scarpine cu foarte multă convingere după o ureche.

Venise rândul să-mi fac şi eu numărul. M-am aplecat peste tejghea şi, fără să clipesc, m-am adresat vânzătoarei care vindea cafea:

— Aveţi brânză de burduf?

Vânzătoarea, în loc să-mi spună că am greşit raionul, a ridicat capul înspre raionul cu liniile de autoservire şi a strigat fără adresă:

— Şefu, duminică lucrăm?

— Hoţii!... Hoţii!... Să vină miliţia! Mi s-a furat banii! s-a declanşat aproape instantaneu funcţionara de la casa centrală.

În astfel de situaţii, prima măsură care se ia are în vedere închiderea uşilor pentru a nu-i permite hoţului să-şi ia tălpăşiţa.

— Închideţi uşa! m-am grăbit să mă conformez preceptei, ieşind de la coada în care mă camuflasem.

N-a fost necesar să mai facem apel la blocarea uşii că – mai mare minune! – în magazin au irupt patru ofiţeri de miliţie în uniforme, în frunte cu colonelul Chendreanu pe post de civil.

— Rămâneţi pe loc! Vă rog să nu vă mişcaţi! a cerut el cu o voce de stentor.

Invitaţia era gratuită, deoarece cetăţenii din magazin erau oricum înlemniţi de frică. Dar meseria-i meserie şi se face cum scrie la carte.

— Vă rog să înţelegeţi situaţia şi să ne permiteţi să constatăm dacă banii dispăruţi nu se află la cineva dintre dumneavoastră... s-a scuzat Chendreanu, apoi, dând ca din întâmplare cu ochii de mine şi sacoşa mea cu praz, m-a luat repede la refec: Decât să vă plimbaţi ca vodă în lobodă, mai bine ne-aţi da o mână de ajutor!

Şi cum tot din întâmplare ajunsesem chiar lângă Panduru şi Bonea, am rezemat sacoşa cu praz de geamul unei vitrine şi, urmând exemplul colegilor mei în uniformă, m-am adresat primului, ca şi cum nu l-aş fi recunoscut pe al doilea:

— Cu scuzele de rigoare, vă rog să-mi permiteţi să vă fac o percheziţie corporală.

Firesc, el nu s-a opus cererii, iar eu n-am rămas mirat când am constatat că banii furaţi nu se află la Panduru.

— Şi pe dumneavoastră vă rog să-mi per... am început întorcându-mă spre adevăratul meu obiectiv. Oh! Domnul Bonea! m-am arătat eu surprins. Ca să vezi ce coincidenţă!

— Bună ziua, domnule căpitan, mi-a răspuns el surprins, dar, spre deosebire de mine, el era sincer.

— Vă rog să-mi daţi voie să vă controlez şi pe dumneavoastră, ca să nu se ia din nou şeful meu de mine, am zis, strâmbând dezgustat din nas la adresa formalei şi inutilei acţiuni ce trebuia s-o întreprind.

— Dar bineînţeles. Vă rog să vă faceţi datoria, m-a invitat el plin de înţelegere.

M-am aplecat pe vine şi am început să-mi plimb mâinile pe pantalonii lui de la manşetă în sus. Am trecut de genunchi, de şolduri, de buzunarul hainei şi m-am oprit la umeri, de unde am coborât din nou, ca din întâmplare, spre buzunarul de la spate, am simţit obiectul pe care-l căutam.

— Ce aveţi aici? am întrebat, arătându-mă intrigat.

Cu un gest de nepăsare a vârât mâna în buzunarul respectiv şi a tras afară colierul şi mi l-a arătat.

— Din aur?! am exclamat foarte surprins. De unde-l aveţi? m-am interesat, adoptând brusc un ton rece. Oficial.

— L-am cumpărat...

— Regret. Întrucât dumneavoastră sunteţi cunoscut ca având antecedente penale, explicaţiile va trebui să le daţi la sediul Miliţiei! l-am întrerupt. Vă rog să poftiţi cu mine, am adăugat, băgând colierul în buzunarul hainei şi conducându-l de braţ înspre ieşire, fără să-i mai acord vreo atenţie lui Panduru, care se uita după noi voit dezolat.

Trecând pe lângă colonelul Chendreanu, m-a privit şi mi-a făcut cu ochiul. Nu trebuia să fiu prea deştept pentru a şti că, de îndată ce mă voi afla de cealaltă parte a uşii magazinului, va sista acţiunea pe care o declanşase cu atâta zel. Nici nu s-ar fi putut altfel. Pe de-o parte, jocul nu mai avea rost, iar pe de altă parte, pe oamenii lui îi aştepta o misiune urgentă.

În următoarele cincisprezece minute, înarmaţi cu mandatele ce-mi fuseseră eliberate de procuratură, trebuiau să acţioneze simultan pentru arestarea tuturor membrilor bandei şi efectuarea percheziţionărilor domiciliare aferente.

*

* *

Abia în maşina care ne ducea spre miliţie, mi-am dat seama că am suferit o pierdere grea. Uitasem sacoşa cu praz în magazin, lângă fereastra de care o sprijinisem. M-am consolat cu ideea că de fapt prazul nici nu-mi aparţinuse mie, ci aprozarului de unde l-am împrumutat în chip de decor.

În biroul nostru se afla numai Dorobanţu, Crişan avea sarcina să circule între casele în care se efectuau percheziţiile.

— Domnule Bonea, vă rog să luaţi loc şi să-mi spuneţi de unde aveţi colierul, l-am întrebat, pe când îi făceam semn lui Dorobanţu să deschidă magnetofonul şi să stenografieze discuţia.

— L-am cumpărat de la Arad, a zis, aşezându-se pe scaun.

— De unde anume?

— Din talcioc.

— De la cine?

— Nu ştiu, nu-l cunosc. Dar dacă vreţi, pot să vi-l descriu.

— Vă rog, am spus pentru a-i face plăcere.

— Era un bărbat de statură potrivită şi gras. Avea părul blond, faţa roşie şi ochii albaştri. Vorbea stricat româneşte. Cred că era ungur sau sârb, a turuit el în viteză.

Domnul Bonea se credea şmecher. Grăbindu-se să-mi plaseze nişte semnalmente aiurea, a unei persoane aiurea, credea că mă poate aiuri.

— Când aţi fost la Arad?

— În urmă cu câteva, zile.

— Când anume?

— Acum trei zile. Am plecat din Petroşani cu trenul de ora patru după-amiaza şi m-am înapoiat în jurul orei douăsprezece noaptea.

Dintr-o lovitură vroia să omoare două muşte. Pe de-o parte încerca să justifice proveniența colierului, iar pe de altă parte îşi fabrica, pentru orice eventualitate, un alibiu pentru momentul uciderii bătrânei Ioana Stan.

— Cu cine aţi fost la Arad?

— Singur.

— Pe cine aţi întâlnit acolo sau în tren?

— Pe nimeni, a zis, după ce în prealabil a privit meditativ plafonul, ca şi cum ar fi încercat să-şi amintească.

— Cu ce scop v-aţi dus la Arad?

— Ştiţi, munca în subteran nu-i prea uşoară şi simţeam nevoia să mă recreez un pic.

— Şi v-aţi recreat cumpărând acest colier?

— N-am plecat de acasă cu intenţia să cumpăr ceva, însă văzându-l şi părându-mi-se ieftin, m-am decis să-i fac o surpriză soţiei mele.

— Cât v-a costat?

— Patru sute, a zis, probabil pentru a nu-i cere să justifice de unde a avut bani mai mulţi.

— Nu se poate! m-am arătat eu surprins. În afara lucrăturii deosebit de originale, cântăreşte pe puţin două sute de grame... Cred că valorează peste treizeci mii de lei.

— Şi eu m-am gândit că valorează mai mult, dar nu chiar atât cât spuneţi dumneavoastră.

— Deci v-aţi dat seama că suma pe care aţi plătit-o e departe de valoarea obiectului dobândit.

— Altfel nu l-aş fi cumpărat. Nu era treaba mea să verific dacă proveniența

obiectului nu-i dubioasă. După cum ştiţi, nu sunt poliţist, m-a luat el peste picior, zâmbindu-mi feciorelnic.

Făcându-mă că nu-i sesizez ironia, am continuat:

— Spuneaţi că v-aţi dus la Arad pentru a vă recrea. Cum v-aţi atins acest deziderat?

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi.

— Cum v-aţi distrat la Arad?

— Plecasem de aici cu intenţia s-o fac lată acolo, dar, cumpărând colierul, am rămas fără bani. În această situaţie, m-am rezumat numai la o plimbare prin oraş.

— Ţinând seama de orele când aţi plecat şi când v-aţi înapoiat în Petroşani, precum şi de timpul petrecut în tren, rezultă că între orele şase şi zece seara v-aţi aflat în Arad. Ce-aţi făcut în acest interval de timp? am insistat, deoarece numai dacă demonstram că n-a fost la Arad se putea susţine ulterior că este implicat în uciderea Ioanei Stan.

— M-am plimbat, v-am mai spus doar, a zis, făcând un gest de exasperare.

— Unde? Aradul nu-i nici Londra şi nici Tokio. În jumătate de oră n-aveţi ce să mai vedeţi.

— Bine. Am să vă spun adevărul, m-a anunţat cu un aer de resemnare. Am fost la o femeie. Acesta fiind scopul adevărat pentru care am plecat la Arad.

— Cine este doamna la care aţi fost?

— O veche pasiune. Am vorbit cu ea la telefon cu două zile mai înainte şi mi-a spus când pleacă bărbatul ei în delegaţie la Bucureşti.

— Numele şi adresa doamnei, vă rog.

— Regret. Aşa cum v-am spus, este căsătorită şi nu-mi pot permite să-i creez necazuri, mi-a replicat cu hotărâre.

Răspunsul lui nu m-a surprins. Habar n-avea el de câte ori mi s-a servit, în situaţii similare, pastila cu discreţia care-i caracterizează pe gentlemeni când este ameninţată reputaţia unei doamne. Cum ştiam că atât vizita lui la Arad, cât şi femeia de care-mi vorbise sunt în exclusivitate produsul imaginaţiei lui, n-am mai insistat.

— Îmi permiteţi să plec? m-a întrebat, după ce s-a uitat la ceasul pe care-l avea la mână.

— Nu, am răspuns sec.

— Pentru ce? s-a interesat, arborând un aer de totală surprindere.

— Pentru colier, domnule Bonea. Provine dintr-o infracţiune.

— După cum v-am mai spus, nu-i cunosc originea. Dar dacă dumneavoastră ştiţi că este un obiect de furat, aşa cum se obişnuieşte, îl las aici odată cu o declaraţie asupra modului în care l-am cumpărat, a propus, dovedind că, la fel ca majoritatea infractorilor recidivişti, nu-i străin de prevederile Codului de procedură penală.

— Eu doresc o declaraţie, dar nu asupra modului în care l-aţi cumpărat, ci asupra modului în care aţi intrat în posesia lui!

— Păi chiar asta vă propuneam, a făcut-o el pe prostul.

— Domnule Bonea, vreau să ştiu de unde aveţi acest colier, i l-am arătat pe colţul biroului, unde-l aşezasem.

— Doar nu vreţi să insinuaţi că eu... a zis, sufocându-se de indignare.

— Domnule Bonea, i-am retezat-o cu asprime, până o să vă amintiţi modul real în care aţi dobândit acest colier, veţi rămâne la noi sub arest preventiv!

— Vă atrag atenţia că sunt miner şi samavolnicia dumneavoastră nu va

rămâne fără urmări! Voi sesiza comitetul judeţean de partid!

— Dacă aţi fi fost în exclusivitate miner, n-aţi fi avut ce căuta acum aici! l-am repezit. Vă rog să puneţi pe biroul meu tot ce aveţi în buzunare!

Pe biroul meu s-au adunat aproape două sute de lei în diferite bancnote şi monede divizionare, un pachet de ţigări Kent şi o brichetă, un ceas de mână şi un buletin de identitate. Pe când viram banii şi obiectele într-un plic, şi-au făcut apariţia doi subofiţeri de la arest, chemaţi între timp de Dorobanţu.

— În definitiv, ce doriţi de la mine? a întrebat Bonea, recăpătându-şi parcă calmul la vederea subofiţerilor.

— Să-mi povestiţi de-a fir a păr modul în care v-aţi procurat colierul, am zis, de data asta zâmbindu-i eu feciorelnic.

— Înţeleg. Înţeleg... Aveţi pe cap o treabă urâtă şi, aflând întâmplător că am fost cândva infractor, v-aţi gândit că sunt tocmai bun pentru a deveni un ţap ispăşitor. Vă înşelaţi însă dacă vă imaginaţi că aţi găsit pe cine vă trebuie... a zis, măturându-mă cu o privire sfidătoare şi pornind spre uşă între subofiţeri, cu superioritatea unui general de corp de armată.

— Iată ce ne-a venit în lipsa dumneavoastră, a zis Dorobanţu amuzat, după ce am rămas singuri.

Am luat hârtia pe care mi-a întins-o şi am citit-o. Era raportul unui sectorist referitor la o circulară pe care o dădusem mai demult în perimetrul municipiului Petroşani. Mă informă că în casa numitului Carol Viziru se adună adesea mai multe persoane, mereu aceleaşi şi parte dintre ele cunoscute cu antecedente penale. Urma adresa locuinţei respective.

— Deci, chiar dacă nu le-am fi dat de urmă pe alte piste, acum tot intrau în colimatorul nostru, am constatat restituindu-i hârtia. Aproape întotdeauna se întâmplă aşa prin cercetarea unui caz. Mai întâi îţi vine să înnebuneşti căutând un fir, apoi, când pistele te potopesc, te miri că n-ai fost în stare să vezi încă de la început cât de simplă este rezolvarea afacerii...

M-am întrerupt când s-a deschis uşa şi a intrat Crişan.

— Ei? l-am luat în primire, examinându-l cu o curiozitate nedisimilată.

— Nicio problemă. S-a lucrat după planul stabilit. Toţi sunt arestaţi şi băgaţi în camere separate.

— Din percheziţii ce-a rezultat?

— La Cotârlă am găsit trei perne decorative, cu un papagal brodat pe o mătase roz. Ştiţi de unde provin?

— Da. De la tipul care-şi ascunsese de teamă hoţilor butelia în servanta sufrageriei, mi-am amintit zâmbind.

— Exact. La Bâţăilă s-au găsit două monede de argint cu efigia regelui Carol!...

— Astea au fost luate de la mama Dumitra.

— De la Viziru Carol am ridicat două aparate de radio cu tranzistori, un Electronica şi un Albatros, ambele figurând pe lista obiectelor sustrase prin efracţie în ultimele luni.

— Altceva?

— Atât, mi-a răspuns cu un gest de regret.

— Nu face nimic. Pentru început avem tot ce ne trebuie. Acum aţi înţeles de ce am făcut tot circul pentru prinderea lui Bonea cu colierul asupra lui?

— Aţi avut dreptate, a recunoscut Crişan. Găsirea obiectului încriminat ne-a permis să obţinem mandatele de reţinere şi o percheziţionare a tuturor membrilor bandei.

— Ba mai mult. Având un motiv pentru arestare, şi respectiv izolarea lor, nu ne mai zoreşte nimeni. Îi vom cerceta pe îndelete, până la completa noastră edificare asupra isprăvilor pe care le-au comis.

Întrucât ambii s-au grăbit să mă aprobe fără rezerve, iar ceasul meu indica exact ora zece fără câteva minute, m-am grăbit şi eu să-i anunţ că a sunat stingerea.

Capitolul XIV

— Cu cine începem astăzi? m-a luat în primire Crişan, de cum mi-am introdus gingaşa făptură în birou.

— Mai întâi îi luăm la mână pe cei la care s-au găsit corpuri delicte. Asta aşa, ca să avem o bază de discuţie, am glumit, sub influenţa unei dispoziţii excelente, care refuzase în ultimele săptămâni să se mai întâlnească cu mine.

Crişan s-a grăbit să sune arestul.

Câteva minute mai târziu a intrat în cameră un subofiţer, urmat de un tip de vreo treizeci de ani, neglijent şi murdar, îmbrăcat cu un pantalon galben, din doc, flanelă verde, şi în picioare sandale cu talpă de cauciuc.

În timp ce Crişan le povestea subofiţerilor că prizonierul rămâne la interogatoriu şi pot să se retragă, subiectul discuţiei se uita cu o teamă slugarnică când la mine, când la colaboratorii mei, încercând să-l ghicească pe cel mai mare în grad.

I-am făcut semn să se apropie şi să ia loc pe scaunul din faţa biroului meu.

— Să trăiţi, don şef, a zis, mai înainte de a se aşeza, înclinându-se de la mijloc ca la un exerciţiu de gimnastică suedeză.

Era un brunet veritabil. Maxilarele erau foarte bine reprezentate... Figura lunguiaţă, cu fruntea îngustă şi ţuguiată, părul negru, încărunţit la tâmple, şi buze groase. Geometria capului aducea cu o pară, cu baza mare jos.

Când s-a aşezat pe scaun, am simţit un puternic damf de transpiraţie.

— Numele de familie, numele tatălui, numele de botez! a cerut Crişan, trecând pe post de stenodactilograf, pe când Dorobanţu, în chip de înregistrator de sunet la Electrecord, pornea magnetofonul.

— Da’ nu vă zisei eu când m-aţi arestat? s-a mirat, întorcând capul spre Crişan.

— Nu-i nimic. Mai spune o dată! a intervenit Dorobanţu, amuzat.

— Îmi zice Bâţăilă Vasile David.

— Adresa, a continuat Crişan inexorabil să ia ceea ce se numeşte datele de identificare.

— Ai mai avut de-a face cu miliţia? l-am luat eu în primire, după ce colegul meu şi-a epuizat repertoriul.

A făcut o mină jignită pentru a mă lăsa să cred că mă înşel dacă îmi închipui că el ar putea face parte din tagma clienţilor noştri, dar n-a spus nimic.

— Aştept să-mi răspunzi, i-am atras atenţia.

— Io-s hom ci-stit şi...

— Te rog să te gândeşti bine, pentru că noi avem şi nişte evidenţe din care putem afla ceea ce ne interesează, l-am îndemnat, convins că în spatele ezitărilor lui se ascunde un vechi client de-al nostru.

Avertismentul meu i-a produs în ochi o undă de teamă şi, mieros, a schimbat calimera.

— Am fhost condamnat la doi ani de-nchisoare, da’ pă nhedrept pen-că m-au băgat la apă haiţi ţigani, arde-i-ar focu de hoţi!

— Pentru ce ai fost condamnat?

— Phentru că un helev care se plimba cu o fhată p-ntr-un pharc a fhost bhătut şi jhefuit de hun ţigan şi dacă io tot mă aflai p-acolo, bhăiatu a zis ca

io l-am atâcăt. Da’ hălălait ţigan l-a prădat, zău...

Era în regulă. Fusese condamnat pentru o tâlhărie şi „Năravul din fire, n-are lecuire!” Iar eu, chiar pentru acest gen de delict trebuia să-l anchetez.

— Şi altceva? mi-am reluat interogatoriul.

— Ce haltceva? s-a făcut că nu pricepe.

— Ce alte condamnări ai mai avut?

— Am mai fost chondamnat pentru furt, odhată un han şi jumătate şi althădat phatru luni, da’ pă nevinovate pentru că io...

— Bine, bine... am înţeles, ai fost condamnat fără să fii vinovat...

— Ezact! a încuviinţat.

— Ce-ai făcut cu mănuşile pe care le-ai cumpărat de la Dorel Dragnea.

— Care mănhuşi, bre? şi-a răsfrânt el buzele precum cimpanzeii, în semn de mare mirare.

— Alea patru duzini, din cauciuc, l-am ajutat eu, serviabil, să-şi amintească.

— Vai de chapu meu!... Da’ cum, eu umblu cu churu gol, că n-am bişatri, şi m-apucai să-mi iau atâhtea mănuşi? Să moară mama, dacă ştiu despre ce vhorbiţi, a zis, cu mâna pe inimă şi ochii spre tavan, ea pentru a-l lua de martor pe Dumnezeu.

— De unde ai avut buteliile de aragaz pe care le-ai vândut locuitorilor din comuna Costeşti? l-am luat repede, văzând că încă nu-i dispus să vorbească despre mănuşi.

Surprins, a făcut ochii mari şi a dat din cap pentru a nega că are vreo cunoştinţă despre tranzacţia menţionată, dar brusc s-a răzgândit.

— Le-am cumpărat de la unu şi le-am vhândut la haltu, ca să mai câştig şi eu câţiva bişatri, a explicat el.

— Întrucât noi ştim cui le-ai vândut, te rog să-mi spui de unde le-ai cumpărat?

— Păi da’ eu mai ştiu, bre? a ridicat din umeri cu nevinovăţie.

— Bâţăilă, încearcă să fii mai serios. Buteliile provin din furturi! Dacă nu vrei să-ţi îngreunezi şi mai mult situaţia, răspunde cu sinceritate.

— Da’ ce, matale vreţi să spun ce nu ştiu? Io-s penzionar cistit şi nu ştiu despre ce vorbiţi. I-am zis şi lu dom’ lucotinent că pă da moaca mă arestiază, că io nu humblu cu trebi necistite, a zis pe nerăsuflate, privind spre Crişan.

— Pe Bonea de unde-l cunoşti?

— Cum aţi zis matali?... Bhunea?... Don’ şef, mâncaţi-aş guriţa de hom bun! Zău că nu-l cunosc pe tovarăşu de care mă-ntrebaşi, a susţinut, încercând să disimuleze frica care începuse să i se accentueze.

— Chiar nu-l cunoşti?

— Să mă hardă focu dacă-l cunosc, a spus mieros.

— Nici pe Viziru?

— Nici p-hăsta, săru-mâna, don’ şef...

— Dacă ai început-o aşa, am motive să cred că vei înfunda puşcăria mult şi bine, am zis, făcând un gest de regret.

— Da’ pen-ce, dom’ şef?... Ce-am făcut?... Io-s penzionar cistit, a protestat el.

— Pentru că minţi de îngheaţă apele la ecuator!

— Să mă trăsnească Dhumnezeu dac’ minţ! a protestat, închinându-se repede de mai multe ori.

— Pentru a nu-ţi face iluzii, te informez că ştim despre vizita pe care ţi-a

făcut-o alaltăieri Bonea acasă, precum şi faptul că împreună cu el te-ai dus la Viziru. Acum pricepi cum stau lucrurile?

— Stai, bre, c-acu ştiu! Matale-mi vorbiţi de Bonea, da' io-l ştiu de Grigore... A manevrat el insidios.

— De unde-l cunoşti?

— De un' să-i chunosc... Din Petroşani...

— Ce relaţii sunt între voi?

— Niciun fel... M-a informat, susţinându-şi afirmaţia printr-o săltare a umerilor spre urechi.

— Mă Bâţăilă, tu îţi faci neamul de râs, am constatat.

— Da' pen-ce, dom' şef?

— Pentru că ştiam că cei ca tine sunt oameni isteţi.

— Asta-i drept. Io-s cam prost, s-a grăbit să admită cu umilinţă.

— Nu eşti, ci o faci pe prostul. Şi asta n-o să te ajute să scapi din buclucul în care eşti vârât până peste cap.

— Ce bocluc, dom' şef? s-a arătat foarte mirat.

— Te-am mai întrebat, ce relaţii sunt între tine, Bonea şi Viziru?

— De pretenie, dom' şef... Să mă trăsnească Dumnezeu dacă...

— Lasă-l în pace pe Dumnezeu! am strigat la el, făcând-o pe enervatul. Ce-ai făcut alaltăieri după-amiază la Viziru?

Umilinţa şi dorinţa lui de a se face simpatizat s-au transformat brusc în spaimă.

— M-a invitat Bonea să bem un păhărel...

— Cine mai era la Viziru în casă? am întrebat, deşi cunoşteam participanţii la festin de la oamenii care-i supravegheaseră.

— Mai era câteva phersoane, da' nu-i ştiu pă nume.

— Despre ce-aţi discutat?

— Despre vin, despre femei... cam aşa ceva...

Întrucât domnul Bâţăilă Vasile David nu se arăta prea dornic să-şi dezlege limba, am schimbat din nou placa:

— De unde ai cele două monede de argint găsite la tine cu ocazia percheziţiei?

— Le-am ghăsit, dom' şef. Le-am ghăsit în peaţă, a zis, suficient de prompt pentru a-mi putea da seama că întrebarea mea nu l-a luat prin surprindere.

— Unde anume le-ai găsit?

— Pă jos, pântre două mhese cu zharzavat.

— De mult timp?

— Să tot fie f-o doi ori trei anişori.

Cum Dumitra Greţu fusese jefuită în urmă cu o săptămână, era evident că puşlamaua se străduia să mă facă să cred că nu există nicio legătură între cele două monede şi tâlhărie. Susţinând că le găsise ulterior atacului întreprins împotriva victimei, s-ar fi putut, eventual, admite că le-a găsit după ce ele au fost abandonate de adevăraţii făptaşi. Aşa însă, datorită excesului de zel, comisese o eroare iremediabilă. Monedele fiind în mod indubitabil corpul delict al tâlhăriei, declaraţia lui era implicit mincinoasă şi, automat, amestecul lui în agresiunea făptuită contra Dumitrei Greţu devenea evident.

Dar încă nu venise momentul potrivit pentru a-l face să vorbească.

— Mai ai ceva de declarat? l-am întrebat în încheiere.

— Că-s hom cistit, a ţinut să-mi reamintească.

— Eu am cu totul altă părere. Aşa că ai să te duci frumuşel la arest pentru a putea să mai cugeţi la tot ce-am discutat până acum.

— Chum, nu-mi dhaţi drumu acas'...? s-a mirat el, cu tupeu.

De silă, nu i-am mai răspuns, iar Crişan s-a dus pe culoar pentru a-i chema pe subofiţerii de la arest.

Puţin timp după scoaterea lui Bâţăilă, subofiţerii au revenit, introducând în birou un tip foarte înalt, probabil un metru şi nouăzeci, aplecat spre înainte, suplu dar bine legat. Era îmbrăcat într-un pantalon gri şi plin de pete, un pulover bleu pe gât şi un sacou bej, cu reverele de asemenea pătate şi îmbâcsite. În picioare avea pantofi albaştri, din pânza, cu talpă din cauciuc microporos.

Avea până în douăzeci şi cinci de ani, figura prelungă, părul şaten şi încărunţit la tâmple, sprâncene groase coborâte în formă de v spre baza nasului. Mă privea cu încruntare.

L-am invitat printr-un gest al mâinii să ocupe scaunul pe care stătuse cu câteva minute mai înainte Bâţăilă.

De îndată ce s-a aşezat, Crişan i-a cerut datele de identificare.

— Cotârlă Gheorghe Ştefan, vagonetar la mina Livezeni... a spus el, trăgând repede pe nas aer, aşa cum fac boxerii în timpul unui meci.

— Domnule Cotârlă, îl cunoaşteţi pe Bonea? am întrebat, după ce Crişan şi-a notat datele pe care le ceruse.

— Da, îl cunosc, a răspuns, după o scurtă ezitare.

— De unde?

— Am lucrat împreună la mina Aninoasa, în urmă cu vreo doi ani.

— În ce relaţii sunteţi în prezent?

A făcut un gest de dispreţ, ca şi cum ar fi considerat întrebarea mea fără sens:

— Cum e şi firesc, suntem în relaţii de prietenie.

— Ce înţelegeţi prin prietenie?

— Vreţi să ştiţi dacă am comis împreună vreo infracţiune? a întrebat muşcându-şi cu un aer plictisit colţul buzei inferioare.

Am dat aprobator din cap.

— Nu ştiu ce face Bonea, dar, în ceea ce mă priveşte, eu îmi văd de treaba mea.

— Oare? m-am arătat eu sceptic.

— Sigur! mi-a comunicat plin de el, trăgând iar de câteva ori aer pe nas.

— E greu de crezut... m-am arătat în continuare neîncrezător.

— Dacă există vreo acuzaţie asupra comportamentului meu, conform prevederilor legii, sunteţi obligat să mi-o faceţi cunoscută. Mai cu seamă că m-aţi privat de libertate! a zis încrâncenat.

— Încă nu v-am pus sub acuzaţie. Însă până atunci, vă rog să-mi spuneţi de unde aveţi cele trei perne decorative, găsite la dumneavoastră acasă după ce aţi fost adus aici.

— Întrucât, aşa cum aţi spus, obiectele la care vă referiţi au fost găsite după arestarea mea, cred că dumneavoastră sunteţi cu mult mai indicat să le explicaţi proveniența, a spus cu tupeu, ridicându-şi ochii spre tavan şi trăgând de câteva ori aer pe nas.

Crişan, cu faţa roşie ca un rac, s-a smucit cu zgomot dindărătul biroului de la care consemna interogatoriul:

— Domnule, la percheziţie a asistat soţia dumitale...

— Eh... O târfă, care e gata să facă orice ca să rămână singură în casă pentru a-şi putea face de cap cu hăndrălăii, a aruncat el cu dispreţ.

— Au asistat ca martori şi doi vecini de-ai dumitale! a continuat enervat Crişan, fluturând cu braţul ridicat procesul-verbal de percheziţie.

A tras din nou aer pe nas, a făcut o pauză şi apoi a spus flegmatic:

— Nu ştiu despre ce martori vorbiţi, dar ştiu că eu n-am fost de faţă... Aşa că nu mă interesează ce-aţi găsit dumneavoastră la mine acasă!

Crişan, dezarmat de tupeul infractorului, s-a lăsat să cadă pe scaunul de pe care sărise mai înainte atât de indignat.

Eu, care am întâlnit indivizi şi mai insolenţi, nu mi-am deteriorat buna dispoziţie decât pentru câteva clipe, apoi mi-am recăpătat calmul.

— Domnule Cotârlă, acum, după plăcuta şi interesanta discuţie pe care am avut-o împreună, vă permit să vă retrageţi, la arest, l-am luat la vale.

— Protestez împotriva arestării mele ilegale! a spus, bineînţeles, trăgând şi de câteva ori pe nas.

— E dreptul, dumneavoastră să protestaţi, aşa cum şi eu am dreptul să vă ţin sub arest, m-am declarat de acord cu el.

— Sunt miner şi veţi da socoteala pentru abuzul pe care-l comiteţi! m-a avertizat, mai trăgând de câteva ori pe nas, de astă dată foarte înfuriat.

— Dreptul petiţionarului e garantat de Constituţie. Şi puteţi beneficia de el, m-am arătat plin de înţelegere, ridicându-mă în picioare şi întinzându-i câteva foi de hârtie de scris.

Când a fost scos din birou, m-a lăsat cu mâna întinsă, probabil unde renunţase să mă mai reclame.

— Ce facem cu ăsta? m-a consultat Crişan, cu obrajii încă roşii de afrontul pe care îl primise.

— Ce facem şi cu ceilalţi. Va sta frumuşel la arest până îl va veni mintea la cap şi se va decide să-şi povestească amintirile din ultimele luni.

— Şi dacă nu se va decide? s-a interesat Dorobanţu cu o curiozitate de femeie foarte curioasă.

— Dacă între timp strângem probele de punere sub acuzare, din partea mea, e liber să personifice nehotărârea sau, şi mai bine, discreţia.

— La ce vă gândiţi? a insistat el.

— Ca să fiu sincer, şi deşi nu eşti femeie, chiar la dumneata. Dar mai întâi să terminăm audierile. Cine e următorul înscris la audienţă? m-am uitat la Crişan.

— Viziru, tipul unde se întâlneau. La el s-au găsit două aparate de radio cu tranzistori, ambele, figurând pe lista obiectelor sustrase în ultimul timp...

Crişan vorbea de lup şi lupul a intrat în birou. Nu purta însă blană, ci un pantalon din stofă maron, pătat şi necălcat, probabil de când îl cumpărase de la solduri, un pulover bleumarin rulat pe gât, şi un sacou gri, cu revere înguste şi ponosit.

— I-am făcut semn să se apropie şi să ia loc pe scaun. Apoi, în timp ce Crişan îi punea întrebările preliminare, l-am examinat cu privirea. Deşi părea stăpân pe el, am remarcat cum palmele pe care le ţinea pe genunchi îl tremurau uşor.

— Domnule Viziru, l-am luat eu în primire, când Crişan mi-a făcut semn că numărul lui s-a terminat, după arestarea dumneavoastră...

— Pentru ce am fost arestat? m-a întrerupt calm.

— Nu sunteţi arestat, ci reţinut...

— Pentru ce? mi-a tăiat din nou avântul.

— Pentru că la dumneavoastră acasă s-au găsit două aparate de radio care provin din infracţiuni...

— La mine acasă? s-a mirat.

— Da, după reţinerea dumneavoastră, s-a întreprins o percheziţie domiciliară.

— Dacă înţeleg eu bine, la mijloc este cel puţin o neconcordanţă. Cum percheziţia aţi făcut-o după ridicarea mea, şi abia atunci aţi descoperit obiectele la care v-aţi referit, daţi-mi voie să vă întreb sub ce învinuire am fost arestat.

— Deocamdată nu vorbim de o arestare, ci, aşa cum v-am mai spus, numai de o reţinere în interesul cercetătorilor... am repetat.

— Ce cercetări? a întrebat din nou. Evident nu din curiozitate, ci pentru a-şi putea organiza cât mai bine apărarea.

— Cele care se referă la stabilirea provenienţei celor două aparate de radio de care v-am vorbit. Şi de a căror existenţă eram informaţi, când v-am reţinut, am zis, fără să roşesc.

— Mă rog... A cedat el, văzând că nu poate scoate de la mine motivul pentru care fusese adus la miliţie.

— De unde aveţi cele două aparate de radio?

— Le-am cumpărat.

— Pe amândouă?

— Sigur. Sunt mort după muzică, m-a luat la vale, afişând un aer marţial.

— Le aveţi demult?

— Eu ştiu... poate doi ani, poate trei ani... a zis, meditând cu ochii pe zidul din spatele meu.

— De unde le-aţi cumpărat?

— Credeţi că-mi mai amintesc după atâta timp?

— Pentru a respecta adevărul, trebuie să vă spun că obiectele de referinţă au intrat în posesia dumneavoastră de cel mult două luni.

Părând că nu m-a ascultat, a monologat ca pentru sine:

— Tot ce mai ştiu este că le-am luat de ocazie... La un interval de vreo două săptămâni... Unul din piaţa oraşului... celălalt din faţa magazinului Consignaţia.

— Cine vi le-a vândut?

— Nu-mi amintesc. Dar în orice caz erau nişte necunoscuţi, a completat cu promptitudine care nu m-a surprins.

— Vedeţi, l-am luat eu drept martor, de aceea v-am reţinut! Ştiam că numai după ce veţi avea condiţiunile necesare de meditare veţi putea să ne daţi nişte explicaţii convenabile cercetării pe care, vă spuneam, o întreprind.

Fără să zică nimic, m-a măturat cu o privire saturată cu dispreţ.

— Pentru a nu vă mai răpi timpul dumneavoastră, atât de valoros, vă rog să vă înapoiaţi în camera dumneavoastră de meditaţie, am zis, ridicându-mă de pe scaun pentru a mă duce să deschid uşa.

A ieşit din birou ca un lord. Cu nasul în vânt şi fără să privească pe de lături, s-a dus direct spre subofiţerii care, aşteptându-l să iasă de la cercetare, jucau cu sârguinţă şi aplicaţie ţintar pe o bancă.

— De ce nu m-aţi lăsat pe mine să-l scot afară? I-aş fi şoptit subofiţerului pe cine să mai aducă, mi-a imputat Crişan.

— Am amorţit stând de atâtea ore ţintuit pe scaun. Un pic de gimnastică în

producţie face bine... am zis, începând să rotesc braţele în jurul umerilor şi, spre ruşinea mea, am căscat, fără a fi avut la îndemână o a treia mână pe care s-o pot duce la gură. Nu trebuie să te vadă şuşotindu-te cu subofiţerii, deoarece s-ar putea să ne intuiască jocul. Deocamdată, fiecare dintre membrii bandei trebuie să creadă că numai el a fost priponit, i-am răspuns lui Crişan.

— Am înţeles. Pe cine chem acum? a zis, întinzând mâna spre telefon.

— Mai aşteaptă puţin. Dorobanţule, infractorii nu sunt dispuşi să vorbească. Şi a venit momentul să-i convingem s-o facă.

— Cum?

— Pui toate urmele pe care le-ai adunat în situaţia de a putea fi comparate. Pentru urmele de sânge şi fragmentele de impresiuni digitale lăsate în bucătăria Verei Bădeliţă va fi uşor. Grupa sanguină este consemnată pe buletinele lor de identitate. Amprentele palmare ale celor patru bănuiţi pe care i-am audiat până acum. Fiind recidivişti, le vei găsi la Cazierul judiciar.

— Ceilalţi doi n-au cazier, a ţinut să-mi reamintească.

— Dacă desenele papilare ale recidiviştilor nu sunt comparabile, cu cele de referinţă, pe ceilalţi doi îl ampretăm fără menajamente pur şi simplu.

În timp ce Crişan mă urmărea cu atenţie, colegul lui m-a aprobat şi eu am continuat:

— Acum apare o problemă mai gingaşă. Va trebui să comparăm amprentele pe care le lasă încălţămintea lor cu urmele plantare pe care le-ai cules pe parcursul cercetării. Cum facem asta, fără ca ei să poată realiza intenţia noastră?

— Poate că am putea aşterne pe covor coli de hârtie albă... şi afară, pe culoar, să stropim cu apă. Când îl chemaţi la audiere, vor lăsa pe hârtie urmele de care avem nevoie, a propus el.

Am clătinat capul:

— Nu sunt idioţi. Ne vor adulmeca repede intenţiile. Să ne gândim la altceva, mai puţin ostentativ.

— Dar e simplu! a sărit Crişan. În curtea rezervată pentru scoaterea la plimbare a prizonierilor este aşternut nisip.

— E perfect, a admis Dorobanţu. Înainte de a-i scoate la aer pe bănuiţi, vom uda nisipul ca să capete consistenţă.

Ideea fiind bună. Am aprobat-o şi am continuat:

— De asemenea, va trebui să aflăm cui aparţin firele de păr găsite în pumnul femeii ucise.

— Nu sunt probleme, m-a asigurat Dorobanţu. Le vom trimite în celule un frizer să-i bărbierească şi, eventual, să-i tundă. Va avea suficiente condiţiuni pentru a colecta probe din părul lor.

— Sunt de acord. Ocupă-te imediat de treburile astea. Iar dumneata, Crişan, telefonează să ne trimită pe altcineva.

Curând după plecarea lui Dorobanţu, subofiţerii arestului au introdus în birou un puşti. Slab, înalt de aproximativ un metru şaptezeci şi cinci şi îmbrăcat îngrijit cu un costum bej, cămaşă maron şi cravată în dungi late verzi şi bej. Capul ţuguiat, părul şaten şi trăsături de copil. Nu părea să aibă mai mult de paisprezece ani.

Se oprise în mijlocul încăperii şi se uita speriat când la Crişan, când la mine, schimbându-şi greutatea de pe un picior pe celălalt.

— Stai jos, aici, l-am îndemnat.

S-a aşezat cu timiditate pe marginea scaunului, cu bărbia tremurându-i ca o gelatină, ca şi cum ar fi fost gata-gata să izbucnească în lacrimi.

— Cum te cheamă? am devansat întrebările lui Crişan, de teamă că se pune pe plâns.

— Manasa Nicolae, a spus cu o voce subţire şi nesigură.

— Câţi ani ai?

— Optsprezece.

— Ştii de ce te afli aici? i-am sondat opinia.

Dar de ce m-am temut, n-am scăpat. Cum a auzit întrebarea şi-a lăsat capul între palme şi s-a pus pe un plâns vârtos, în acompaniamentul unor sughiţuri care-i scuturau umerii de parcă ar fi mers călare pe un cal nărăvaş.

— Cu ce te ocupi? l-am întrebat puţin mai târziu, când potolindu-se, şi-a ridicat capul dintre palme şi m-a privit cu o pereche de ochi, în egală măsură, albaştri şi congestionaţi de plâns.

— Sunt elev la şcoala de şoferi profesionişti.

— Ai mai avut de-a face cu miliţia?

— Nu, niciodată... a scâncit el.

— Asta e foarte bine. Acum, dacă nu vrei să-ţi înrăutăţeşti situaţia, povesteşte-mi toate isprăvile pe care le-ai comis. Dar absolut toate, l-am invitat.

A mai smiorcăit de câteva ori şi a început să povestească, mai întâi opintindu-se, şi apoi, treptat-treptat, relativ cursiv:

— Într-o noapte, Gore m-a luat cu el să cumpere vin...

— Cine e Gore?

— Tatăl meu vitreg.

— De unde a cumpărat vinul?

Nu ştiu cu precizie de unde. Dar ştiu că am trecut prin Târgu-Jiu şi după puţin timp am oprit pe şosea... Atunci eu mi-am dat seama că nu e vorba de cumpărat, ci de furat de vin...

— Cine mai era cu tine şi cu ce aţi mers?

— Au mai fost Marin... Precupeţu Marin... Cotârlă... Gore şi şoferul maşinii, nea Vasile Lambrache...

— Cine este acest Vasile Lambrache? am vrut să ştiu, deoarece nici nu-i mai auzisem numele, nici nu făcea parte din garnitura de la arest.

— E vecin de bloc cu noi. Are o maşină de teren IMS.

— Bine. Deci maşina a oprit la marginea şoselei. Apoi?

— Dându-mi seama că-i vorba de furt, le-am spus că eu rămân în maşină cu nea Vasile. Însă Gore mi-a cerut să vin şi eu cu ei. N-am avut ce să fac şi m-am dus. La aproximativ o sută de metri de şosea se afla o cramă mică şi Gore i-a forţat uşa cu o bară de fier. După ce-am intrat înăuntru şi am luat vin, ne-am întors la maşină...

— Cât vin aţi luat?

— N-aş putea să vă spun, dar când ne-am înapoiat la Petroşani şi am oprit în faţa blocului nostru, partea mea şi a lui Gore a fost o damigeana de cincizeci de litri şi două bidoane din plastic a câte douăzeci de litri.

— De unde avea Gore informaţii asupra cramei pe care aţi spart-o? am întrebat, cu speranţa că voi afla, în sfârşit, cine era indicatorul bandei.

— Nu ştiu, dar pot să vă spun că ei mai fuseseră acolo după vin.

— Şoferul maşinii n-a participat la spargere? s-a interesat. Crişan.

— Nu, el a rămas în maşină şi le-a spus că dacă se aude scandal pleacă şi-i lasă să se descurce cum or şti.

— Te rog să-ţi continui relatarea, l-am poftit.

— Într-o seară, a venit Gore şi mi-a spus să mă îmbrac cu nişte haine mai vechi. Nu mi-a spus cu ce scop. Pe la ora unsprezece şi jumătate a venit şi Marin şi am plecat împreună pe şoseaua Petroşani, am trecut peste calea ferată şi ne-am oprit lângă o casă izolată. Atunci mi-a spus că acolo locuieşte o bătrână care are bani mulţi şi că vom intra peste ea. Eu i-am răspuns că mi-e frică şi mă întorc acasă. Gore însă a insistat să rămân şi am rămas. După vreo două ore, Gore a bătut la fereastră şi, când s-a deschis uşa, Marin a sărit la femeie şi eu l-am ajutat, pentru că voia să dea cu toporul în el. Apoi, în timp ce Gore cu Marin au căutat banii în casă, eu am ţinut-o pe femeie, care de fapt era o babă... a spus amuzat, probabil uitându-şi rolul.

Când mi-a descris modul în care pătrunseseră în casă, am realizat că se referă la Maria Iancu şi, brusc, compasiunea ce o simţisem pentru el s-a transformat într-un dezgust acut. Victima declarase că loviturile sălbatice care o desfiguraseră le primise de la cel care o ţinea. Şi cel care o ţinuse se afla în faţa mea. Ticălosul.

— După vreo oră, şi-a continuat odioasa povestire, a venit Gore şi mi-a spus că n-au găsit nimic. Înainte de a pleca de acolo, Marin a legat-o pe babă... Asta a fost totul, m-a anunţat.

Felul în care a spus: „Asta a fost totul” demonstra că maltratarea cu cruzime a unei bătrâne fără apărare este fără importanţă, pentru ei, bineînţeles! Eu aveam însă o cu totul altă optică. Dacă la început îmi fusese milă de tinereţea şi nevinovăţia lui şi intenţionasem să-i acord chiar circumstanţe favorabile, pentru a-l ajuta, acum mă hotărâsem să-i aplic litera legii cu toate prevederile ei.

— La ce altă „acţiune” ai mai participat? a intervenit Crişan, văzând probabil că nu mă decid să continui interogatoriul.

— N-am mai fost la alte furturi.

— Sigur?

— Mă jur că n-am participat la alte furturi.

— Eu un lucru nu reuşesc să pricep, De ce, dacă la început ai refuzat să participi la atacarea „babei”, până la urmă ai sfârşit prin a o lovi cu bestialitate în abdomen şi peste faţă? am întrebat cu răceală.

Pentru o clipă, ochii lui albaştri şi candizi m-au privit cu uimire, până a realizat că vorbise mai mult decât trebuia, apoi brusc şi-a făcut numărul. Şi-a lăsat capul între palme şi a început să plângă cu hohote.

Sensibil, nevoie mare, băieţelul ăsta.

Scârbit, i-am făcut semn lui Crişan să-l expedieze la arest.

— Nu-i prima dată când se dovedeşte că aparenţele sunt înşelătoare, mi-a spus Crişan. Cu înţelegere, revenind de la uşă.

— Îşi va primi pedeapsa după merit, mişelul, i-am răspuns printre dinţi.

— Pot cere trimiterea lui Marin Precupeţu? s-a interesat, punând mâna pe telefon.

— Nu. În prealabil, avem altceva de făcut, am zis, săltându-mă din scaun şi pornind spre uşă. Aşteaptă-mă. Revin repede...

*

* *

— Eşti mare, domnule! a apreciat Chendreanu, când, ridicându-şi ochii de pe hârtiile împrăştiate pe biroul lui, m-a văzut înfipt în tocul uşii.

— Sunt de aceeaşi părere, am admis cu faimoasa-mi modestie.

Fără să-mi remarce afirmaţia, a continuat admirativ:

— Să fiu al naibii dacă mi-ar fi putut trece vreodată prin cap să organizez un circ ca acela pe care l-ai montat ieri pentru prinderea lui Bonea în flagrant delict! Dacă te-ai decide să schimbi macazul şi să te faci regizor, n-ai avea nicio problemă. Teatrul Naţional din Bucureşti s-ar bate ca un leu cu celelalte teatre din ţară pentru a obţine întâietatea şi exclusivitatea măiestriei tale. Despre casele de filme ce să mai vorbesc?! Mai mult ca sigur că între ele se va încinge o bătălie faţă de care cea dată pe zidul Atlanticului ar putea fi considerată drept un joc de copii cuminţi. Evident, tot pentru a-şi asigura preţioasa-ţi colaborare.

— Parcă numai ca regizor sunt mare? Dar scenarist? Ce cusur mi-ai putea găsi? m-am făcut că-i cânt în strună, ca să mă amuz.

— A, nu! Ca scenarist, nu ţine. Ţi-o spun prieteneşte. Cinematografia lucrează numai cu senatori de drept. Cei din afara clubului sunt excluşi. Şi bine fac! Altfel n-am putea avea filme atât de bune! m-a contrazis, cu o convingere indiscutabilă.

— Mă rog... Va trebui să mai cuget asupra alegerii pe care mi-o propui. Dar, până mă decid, încă nu pot renunţa la pâinea pe care mi-o câştig, ştii tu cum... Şi pentru că această pâine nu ţi-e străină, hai să vorbim despre vin...

— Ei, fir-ar al dracului! a exclamat el râzând, după ce mi-am terminat relatarea. Ce, ei sunt fraieri, ca mine, să cumpere vinul botezat şi fabricat din comerţul socialist? Nu, domne! îl iau pe alese din crama podgoriilor! Bravo lor!...

— Dar de când ai reînceput să bei vin? i-am tăiat avântul. Parcă ştiam că ai „un pic” de ulcer.

— Şi asta înseamnă că n-am voie să-i admir pe cei care ştiu când, cum şi de unde să ia un vin bun, ca de la mama lui? s-a decis el să-şi abandoneze morga de seriozitate şi să râdă cu poftă.

Când s-a liniştit, m-a asigurat că va lua imediat legătura cu Inspectoratul judeţean Dolj şi va cere să i se trimită dosarul spargerilor de crame din jurisdicţia lor.

— Încă ceva. Din depoziţia unui martor rezultă că mai aveau un complice care este proprietarul unei maşini de teren IMS. Te rog să obţii autorizaţia Procuraturii pentru ridicarea şi percheziţionarea casei lui.

— Numele, adresa şi aşa mai departe?

— Lambrache Vasile. Locuieşte în acelaşi imobil cu Bonea. Restul o să-l afle oamenii tăi după ce se deplasează la faţa locului.

— Când îl vrei?

— Dacă mi-l aduci în următoarele două ore, eşti cel mai scump colonel de miliţie din lume.

— Îl vei avea... mi-a promis el.

— Dorobanţu a dat pe aici? l-am întrebat pe Crişan, deschizând uşa biroului.

— Încă nu, mi-a răspuns el încruntat şi cu o uşoară nervozitate.

— Hai să mâncăm ceva, am zis, simţind cum foamea îmi provoacă şi mie o iritare.

N-a trebuit să-mi repet invitaţia. Din doi paşi a şi fost lângă mine,

zâmbitor.

Capitolul XV

În faţa mea se afla Marin Precupeţu. Era slab şi lung ca o şipcă de gard, îmbrăcată cu o pereche de *jeans* decoloraţi de soare şi uzură şi conform modei de pe Terra, cu o *jacket* din piele neagră nou-nouţă. Ca şi Manase, fiul vitreg al lui Bonea, avea o mutrişoară ştearsă, de adolescent.

— Câţi ani ai? l-am întrebat.

— Optsprezece, a răspuns cu vocea tremurată.

— Cu ce te ocupi?

— Sunt şofer la întreprinderea de transporturi.

— Ai mai avut de-a face cu miliţia?

— Nu... De ce să am? Sunt cinstit şi-mi văd de treaba mea... m-a asigurat, în timp ce ochii lui evitau cu încăpăţânare să aibă rendez-vous cu ai mei.

— Dacă ţi-ai fi văzut de treabă nu te aflai acum aici.

— Dar zău că eu...

— Nu vreau poveşti! l-am întrerupt cu severitate. Aştept să-mi relatezi despre spargerile la care ai participat alături de banda lui Bonea!

— Păi...

— Nu păi! Ci totul! De exemplu începe cu acţiunea spargerii cramei podgoreanului din judeţul Dolj, l-am luat la sigur.

Emotivitatea i s-a transformat în teamă. A început să clipească des şi mâinile uscăţive să-i tremure uşor.

— Ia-o de la momentul în care ai coborât din maşină cu Bonea, Cotârlă şi Manase! l-am ghidonat pentru a vedea că sunt bine informat.

A început să vorbească. Mai întâi cu opinteli, apoi susţinut.

Când a terminat, am tras concluzia că depoziţia lui este asemănătoare cu cea făcută de Manase.

— Bine. Acum treci la celelalte infracţiuni, i-am cerut.

— Care altele? a încercat el să-mi evalueze erudiţia.

— Ştii bine! l-am repezit. Povesteşte, despre atacarea Mariei Iancu! am aruncat pe masă ultimul atu.

— Care Maria Iancu? s-a mirat el.

— Aceea pe care ai atacat-o împreună cu Bonea şi Manase!

— Vă cer iertare, însă n-am ştiut cum o cheamă... Dar îmi amintesc de ea... a spus speriat. Într-o seară, Bonea mi-a spus că ştie pe strada Lunca o bătrână cu bani mulţi şi mi-a propus să merg cu el şi cu Manase. Cum aveam nevoie de bani, m-am declarat de acord! După ce-am sărit gardul, Bonea a bătut în geam. Când s-a deschis uşa, eu i-am ajutat pe Manase s-o ducă pe femeie în casă. Apoi, în timp ce Manase o păzea, am început să caut prin casă banii...

— Te-a ajutat şi Bonea?

— Nu. El rămăsese afară de pază. Dar după vreo oră, Bonea a intrat în casă şi, văzând că n-am găsit nimic, a spus să abandonăm totul şi să ieşim...

— La plecare, victima a fost legată. Îţi aminteşti de către cine anume? l-am privit cu subînţeles.

A plecat ochii cu o timiditate de fecioară şi a îngăimat:

— Bonea mi-a spus s-o leg şi eu am legat-o...

— Continuă cu altă infracţiune, i-am cerut.

— Într-alta seară, Bonea mi-a propus să mergem la o femeie din Jieţ, care

are bani mulţi şi bijuterii. În autobuz ne-am întâlnit cu Bâţăilă şi, la propunerea lui Bonea, s-a declarat de acord să vină şi el cu noi. Dar pe când urcam scările care se duc spre Colonie, Bâţăilă a văzut doi miliţieni cu care s-a salutat. Apoi ne-a spus că după lovitură el va fi primul bănuit, şi a renunţat să mai meargă cu noi. Când am sărit gardul gospodăriei, Bonea s-a dus la fereastra casei şi i-a strigat femeii că i-au scăpat porcii în drum. Atunci ea a deschis uşa şi eu cu Bonea am băgat-o în casă. Iar în timp ce eu o păzeam, Bonea s-a ocupat de căutatul banilor şi bijuteriilor prin casă. După un timp, când a venit şi mi-a spus că n-a găsit nimic, am început să controlez şi eu prin casă. Dar, în acest timp, femeia a reuşit să sară pe fereastră şi să fugă. De teamă să nu vină cu miliţia, am fugit şi noi...

— Ce-aţi luat din casă?

— Nimica, a zis el, tocmai când telefonul a început să sune.

— Foarte bine. Să aştepte, a spus Crişan, după ce ridicase receptorul derivaţiei de pe biroul lui.

— Cum nimica? am reluat interogatoriul, în timp ce Crişan lăsa receptorul pe furcă.

— Aşa cum vă spun. Bonea nu găsise nimica, iar eu n-am apucat să caut deoarece, constatând fuga femeii, a trebuit să plecăm repede.

— Bonea te-a păcălit. Pentru că, în realitate, i-a furat bijuterii şi bani, l-am informat, nu pentru că aveam vreun dram de simpatie pentru el, ci ca mişcare tactică.

— Fir-ar al dracului de măgar! a explodat, după cum am şi scontat. De aia s-a tot şuşotit el cu Bâţăilă când ne-am dus la el să ne culcăm...

— Aţi dormit la Bâţăilă?

— Da, pentru că locuia în apropiere şi ne temeam că dacă ne ducem spre casele noastre riscăm să ne prindă patrulele.

Era în regulă. Acum ştiam cum au intrat monedele de argint în posesia lui Bâţăilă.

— Cu asta ne-am lămurit. Altceva? i-am cerut.

— Într-o seară, să tot fie vreo lună de zile de atunci, mi-a propus să mergem să jefuim o femeie care stătea la marginea Livezenilor. După ce-am ajuns acolo şi am pândit vreo două ore, a trebuit să renunţăm, deoarece ne simţise câinele femeii şi aceasta a deschis un geam şi a început să strige după ajutor.

— Descrie-mi cum arăta casa.

După ce mi-a satisfăcut cererea, am ştiut că se referă la Ioana Stan, care fusese ucisă cu câteva zile în urmă.

— Altceva? i-am cerut.

— Asta e tot ce ştiu. Vă jur că n-am ascuns nimic, m-a asigurat el plin de pocăinţă.

— Nici chiar faptul că ai maltratat-o cu sălbăticie pe femeia din Jieţ? l-am privit cu silă, gândindu-mă la Dumitra Greţu.

A lăsat capul în jos, tot atât de ruşinat ca şi Manase când i-am pus o întrebare asemănătoare despre altă victimă.

— Ai să stai la arest până ţi se va împrospăta memoria! i-am zis.

Crişan, tăcut, s-a ridicat de la locul lui şi l-a expediat cu furie pe culoar.

— Mi s-a telefonat că a fost adus Lambrache, proprietarul IMS-ului, m-a anunţat, îndreptându-se spre biroul lui. Să cer să ni-l trimită?

— Nu. Nu încă. Crişan, îţi aminteşti că am primit mai deunăzi raportul unui

şef de post, privitor la tranzacţionarea unor butelii de aragaz în mediul rural?

— Da, tovarăşe căpitan. E la mine. Vă trebuie?

— Te rog să citeşti descrierea celor doi vânzători.

După ce şi-a plimbat ochii pe text, a citit.

— ...sexul bărbătesc, în jur de douăzeci şi cinci de ani, de statură potrivită, slab, părul şaten, cu un început de chelie frontală, faţă uscăţivă, cu trăsături regulate. Întotdeauna este îmbrăcat în costume de culoare închisă, cămaşă albă şi cravată...

— Ai văzut în ultimul timp o persoană care avea respectivele caracteristici? l-am întrerupt.

— Bineînţeles. E Bonea Grigore, zis Gore, mi-a zâmbit el.

— În ceea ce priveşte persoana a doua, mai e nevoie să-i citeşti semnalmentele?

— Nu. Ţinând seama de geneză, numai despre Bâţăilă poate fi vorba.

— Aşa-mi spuneam şi eu iar dacă vor continua să se lase greu, îl vom aduce pe ţăranii cărora le-au vândut butelii la confruntare. După aceea îl vom ruga să explice proveniența buteliilor comercializate. Deci mai avem o cale de atac, la nevoie, am constatat cu mulţumire. Acum e în regulă, anunţă să-l aducă pe musiu Lambrache.

Când a fost introdus în birou, l-am privit. Înălţimea se apropia de un metru şi optzeci, foarte bine legat, în genul boxerilor profesionişti. Era îmbrăcat într-un pantalon gri, un pulover bleumarin şi un vindiac de tercot alb. În picioare, pantofi negri, din piele. Toată vestimentaţia era curată şi proaspăt călcată.

Se oprise în mijlocul încăperii şi, nu ştiu de ce, se uita înspre Crişan.

— Vă rog să vă apropiaţi şi să luaţi loc, am zis, obligându-l să se întoarcă cu faţa spre mine.

Un păr bogat, şaten închis, împodobea un cap bine proporţionat, cu trăsături frumoase şi, totodată viguroase, bărbăteşti.

Fixându-şi ochii gri-albaştri asupra mea, m-a salutat printr-o înclinare uşoară şi s-a aşezat pe scaunul pe care i-l indicasem.

— Cu ce vă ocupaţi?

— Sunt vagonetar la mina Aninoasa.

— Aţi mai avut de-a face cu miliţia?

— Nu. De ce să am?

— Eu ştiu. De exemplu, pentru încălcarea legilor ţării.

— Nu, tovarăşe, eu îmi văd de treburile mele! m-a asigurat plin de el.

— Ştiţi de ce vă aflaţi aici? am pus întrebarea de rutină.

Mai întâi şi-a clătinat capul ca şi cum ar fi vrut să nege, apoi s-a răzgândit:

— Da. Cred că ştiu, s-a decis el.

— Vă rog.

— Pentru că am cumpărat de la Carol Viziru o butelie de aragaz.

— Când?

— În urmă cu vreo lună.

— Cât aţi plătit pe ea?

— O mie şi cinci sute de lei.

— Această butelie se află acasă la dumneavoastră? am vrut să ştiu în vederea recuperării ei în favoarea păgubaşului.

— Nu, am vândut-o.

— De ce?

— Pentru că aşa mi-a spus soţia mea. De cum am adus-o acasă şi i-am povestit cât am dat pe ea, mi-a spus că este prea ieftină pentru a nu fi de furat. Deşi n-am crezut-o, pentru a scăpa de gura ei, am revândut-o. Acum, după ce am aflat de la vecinii de bloc că Gore a fost arestat, îmi dau seama că intuiţia ei de femeie n-a înşelat-o.

— Cui i-aţi vândut butelia? am insistat, urmărindu-mi scopul.

— Unui coleg de mină, Ştefan Aurelian.

— Câţi bani aţi luat pe ea?

— Două mii şi patru sute... s-a hotărât, după o ezitare vizibilă, apoi a considerat că trebuie să se scuze: Nu eu am cerut, ci Ştefan mi i-a oferit. Oricum, am vândut-o la un preţ mai mic decât cel al pieţii...

— Pe prietenii lui Bonea îi cunoaşteţi?

— Întrucât suntem vecini de bloc, am fost la el acasă de mai multe ori, ocazii în care am cunoscut mai multe persoane...

— Vă rog să le numiţi.

— Cotârlă... Viziru... Un ţigan care avea un nume caraghios... Ceva în genul Hâţâilă... Un tânăr al cărui nume îmi scapă, dar ştiu că era prieten cu fiul vitreg al lui Bonea... a zis gânditor, numărând pe degete.

— Alte persoane?

— Nu-mi amintesc să mai fi cunoscut pe altcineva.

— În afară de butelia de aragaz de care mi-aţi vorbit, ce alte combinaţii similare aţi avut cu Bonea ori cu persoanele pe care le-aţi cunoscut la el?

— Niciun fel, m-a asigurat el.

— Vă rog să vă gândiţi bine. Aţi mai cumpărat ceva de la Bonea sau prietenii lui?

— Nu.

— Din câte ştiu, aveţi o maşină. În legătură cu ea, vă rog să-mi spuneţi de câte ori şi unde i-aţi transportat cu ea pe Bonea şi prietenii lui?

— Nu-mi amintesc să-i fi dus undeva cu maşina... a şovăit, clătinându-şi capul.

— Nu sunteţi sincer, am constatat, cu o tristeţe care nu-mi aparţinea.

— Acum îmi amintesc. Vă rog să mă iertaţi, dar uitasem. Am fost cu ei o dată sau de două ori să cumpere vin de undeva pe lângă Târgul Jiu, s-a decis el să vorbească.

— Cine a mers cu dumneavoastră?

Mi-a repetat numele persoanelor pe care le ştiam din declaraţiile lui Manase şi Precupeţu.

— De unde aţi luat acest vin?

— De la un unchi al lui Bonea.

— Cât aţi plătit pe litru? l-am luat la meserie.

— Nu ştiu. Eu i-am aşteptat lângă maşină.

— Dumneavoastră n-aţi cumpărat?

— Nu. Mie mi-a dat Bonea, fără bani, pentru că i-am transportat şi am consumat benzină. Prima dată, mi-a dat douăzeci de litri, iar ultima oară patruzeci.

— Când vă duceaţi după vin? Ziua ori noaptea?

— Numai noaptea, pentru că atunci eram eu liber.

— La ce oră ajungeaţi la cramă?

— În jurul orei douăsprezece.

— Ştiaţi că vinul este furat?

— Nu, ştiam că-l cumpără de la un unchi de-al...

— Asta am mai auzit-o. Ceea ce mă miră este faptul că nu v-a intrigat ora neobişnuită la care prietenii dumneavoastră cumpărau vin, i-am întrerupt tirada.

— Nu m-am gândit la acest aspect...

— Şi mă mai miră că discuţiile care se purtau în maşină nu v-au atras atenţia asupra ţelului lor real.

— Eram prea concentrat asupra conducerii maşinii, pentru a putea da atenţie la conversaţiile lor, a încercat el să se degajeze.

— În timp ce Bonea şi prietenii lui se duceau după vin, dumneavoastră ce făceaţi?

— Ridicam capota şi verificam motorul pentru că nu-mi plăcea cum merge, a răspuns cu promptitudine.

— Noaptea? Pe întuneric? am întrebat, zâmbindu-i cu o ironie nedisimulată.

Dându-şi seama că l-a luat gura pe dinainte, încurcat, a deschis şi a închis gura de mai multe ori, fără să scoată vreun sunet, ca un peşte scos din apă şi aruncat pe uscat.

— Dumneavoastră, de teamă să nu vă surprindă un echipaj al miliţiei, simulaţi o pană de motor la marginea şoselei. Nu?

A clătinat capul pentru a protesta, dar i-am luat-o înainte:

— Nu vă pripiţi! Ştiu că eraţi la curent cu modul în care obţineau vinul ce-l căraţi cu maşina.

— Nu-i adevărat! Prima dată n-am ştiut absolut nimic...

— Şi a doua oară? l-am ajutat eu, aşa cum un elev bine educat ajută o femeie bătrână să traverseze o stradă cu trafic mare.

— A doua oară am bănuit. Tocmai datorită faptului că mergeam la cramă numai noaptea...

— Ceea ce nu v-a împiedicat să-i mai transportaţi o dată şi să vă primiţi partea din furt... am spus şi am tăcut când am auzit bătându-se în uşă.

— Intraţi! a făcut Crişan invitaţia.

Un subofiţer şi-a făcut apariţia şi, pornind către mine, mi-a întins o foaie de hârtie.

Am privit-o. Era procesul-verbal de percheziţie al domiciliului lui Vasile Lambrache.

— Tovarăşul colonel Chendreanu a spus să vă transmit şi asta... a spus subofiţerul, înmânându-mi o notiţă scrisă de mână.

„Nicule, scuză întârzierea cu care-ţi parvine P.V.-ul. A trebuit să verific proveniența tranzistorului ridicat. După cum am bănuit, este unul dintre obiectele furate de „amicii” tăi. Baftă! Nelu”, am citit şi apoi m-am uitat la procesul-verbal. Aparatul la care se referea colegul meu era un radio portabil „Albatros”.

I-am mulţumit emisarului, apoi, după ce mi-a mai tras un salut şi a ieşit din birou făcând o piruetă de o sută optzeci de grade, l-am luat în primire pe tipul din faţa mea:

— Nu sunteţi sincer, am constatat, făcând-o pe tristul.

— Nu înţeleg. Ce vreţi să insinuaţi?

— „Insinuez” că aparatul de radio „Albatros” ridicat de la dumneavoastră de acasă este un obiect de furat. În consecinţă, mă văd nevoit să vă acuz de complicitate la spargerile comise de banda lui Bonea!

— Nu-i adevărat! N-am participat la nici o spargere!... Vă jur... L-am cumpărat de la Viziru... Vă rog să mă credeţi, m-a rugat înspăimântat, respirând repede şi cu dificultate.

— Ce pot să mai cred, când dumneavoastră de când aţi venii aici vă străduiţi să ascundeţi adevărul, i-am zis, de astă dată cu un regret real, deoarece tipul îmi plăcea.

— Viziru mi-a oferit radioul cu două sute de lei...

— De ce l-aţi luat? Nu v-aţi dat seama că la un astfel de preţ era imposibil să-l fi dobândit prin munca lui proprie?

— Ba da. Mi-am închipuit că trebuie să fie de furat, dar mi-am spus că nu-i treaba mea. Era atât de ieftin, încât m-am lăcomit... a recunoscut, cu faţa inundată de transpiraţie.

— Repet întrebarea pusă la începutul interogatoriului. Ce alte obiecte aţi mai luat de la Bonea şi compania?

— Niciunul... Vă jur că n-am mai luat de la ei absolut nimic...

El s-a grăbit să jure că mi-a spus tot ce ştia, iar eu m-am grăbit să-l trimit la arest.

— Ieftin şi-a mai vândut omul ăsta cinstea. Vinul pe care l-a primit şi diferenţa luată pe butelie nu cred că reprezintă mai mult de o mie şi cinci sute de lei, a remarcat Crişan când am rămas singuri.

— Dacă ar fi fost sincer de la bun început, aş fi încercat să-l scot de sub urmărire, am spus cu regret. Cât câştigă oare un miner pe lună?

— Între patru şi cinci mii de lei.

„Lăcomia strică omenia”. Dar asta e altă treabă şi noi nu suntem puşi să justificăm sau să iertăm infracţiunile, ci să le sancţionăm.

Am privit pe fereastră şi, văzând că s-a lăsat întunericul, m-am uitat la ceas. Era ora opt şi câteva minute. Tocmai mă pregăteam să-l consult pe Crişan dacă n-ar fi cumva cazul să tragem obloanele şi să ne evacuăm, când şi-a făcut apariţia Dorobanţu..

— Ei, lume nouă! Unde v-aţi petrecut concediul? l-am luat peste picior.

— Of, tovarăşe căpitan – a oftat, lăsându-se să pice pe scaunul lui. Dacă aţi şti câtă bătaie de cap am avut... Dar, în sfârşit, am terminat.

— Care sunt concluziile? am devenit atent.

— Nu ştiu cum să încep...

— Oricum. Dacă însă altfel nu poţi, îţi sugerez să începi cu începutul.

— Firele de păr din mâna victimei Ioana Stan îl aparţin lui Cotârlă Ştefan.

— Bun. Mai departe.

— Urmele de încălţăminte ridicate din podul lui Sofronie sunt lăsate de Bonea. Fragmentele de amprente, ca şi urmele de sânge ridicate din bucătăria lui Vera Bădeliţă aparţin lui Viziru, iar cele de încălţăminte, lăsate printre răsadurile de flori din faţa apartamentului, sunt ale lui Cotârlă...

— Deci Viziru a intrat în casă şi Cotârlă a făcut de gardă, luând, apoi, butelia aruncată de primul pe fereastră.

Dorobanţu a confirmat dând din cap şi şi-a continuat raportul:

— Urmele de picioare lăsate pe pământul din faţa apartamentului doctorului Creangă...

— Ştiu, sunt ale lui Viziru, am zis.

— Cum aţi tras această concluzie? s-a mirat el.

— Deductiv. Viziru şi Bonea, pentru a-şi asigura alibiurile, au convenit să dea loviturile încrucişat. La vecinul de bloc a lui Viziru, Petru Costache, s-a

dus Bonea, iar la doctorul Creangă, ale cărui bănuieli s-au îndreptat către Bonea, a operat Viziru. Chestie de inducere în eroare a anchetei. De fapt, trucul le-a mers. Dar, după cum se vede, nu pentru prea mult timp.

— Urmele de încălţăminte ridicate de lângă gardul gospodăriei femeii ucise îl indică pe Bonea, Cotârlă şi Viziru, a zis Dorobanţu, închizându-şi notesul pentru a mă anunţa că şi-a terminat misiunea.

— Felicitări. Ai făcut o treabă care mi-a depăşit speranţele, am apreciat. Acum avem o orientare bună asupra părţii de vină a fiecăruia. Mai complicat va fi în cazul femeii ucise, deoarece Bonea, Cotârlă şi Viziru au acţionat grupat. Dar mai vedem noi. În orice caz, afacerea omuciderii o vom clarifica ulterior, după ce stabilim vina fiecăruia în celelalte delicte.

— Vă temeţi că dacă începem cu elucidarea omorului se vor închista? a spus Crişan.

— Nu mă tem, sunt convins. Infractorii ştiu bine ce înseamnă un omor, şi nu-l vor recunoaşte cu una cu două. De aceea, deocamdată, trebuie să ignorăm orice aluzie despre vreo legătură între ei şi uciderea Ioanei Stan.

Ambii s-au declarat de acord cu tactica mea, iar eu, drept recunoştinţă, i-am anunţat că ziua de muncă s-a isprăvit.

Capitolul XVI

— Domnule Bonea, v-aţi mai gândit la discuţia noastră de alaltăieri? am vrut să ştiu după ce s-a aşezat pe scaunul dinaintea biroului meu.

— Sigur. Tot timpul. Chiar şi acum mă întreb ce aveţi cu mine, mi-a adus el la cunoştinţă, ultragiat.

— Domnule Bonea, ţinând seama de profesiile pe care le avem amândoi, cred că n-ar fi trebuit să mă întrebaţi ce am cu dumneavoastră. Pentru că ştiţi bine...

— Habar n-am, m-a întrerupt.

— Atunci am să vă spun. Vreau să cunosc toate infracţiunile pe care le-aţi comis în ultimele şase luni.

— Infracţiuni?... Eu?! s-a arătat el uluit. Din momentul în care am fost eliberat şi până m-aţi arestat dumneavoastră, n-am mai făcut nimic ilegal!.

— Aş! am aruncat dispreţuitor. Sunteţi implicat în toate furturile comise în ultima vreme în Petroşani.

— Eu?! s-a arătat sufocat de indignare, punându-şi o mână pe piept ca şi cum ar fi vrut să se asigure că despre persoana lui vorbesc.

— Vă amintiţi că atunci când am discutat despre spargerea comisă în locuinţa doctorului Creangă...

— Când s-a comis spargerea de care vorbiţi, eu mă aflam la serviciu. Şi m-aş mira ca dumneavoastră să nu fi verificat că aşa stau lucrurile.

— Aşa este. Am greşit însă. Atunci trebuia verificat alibiul lui Viziru, iar al dumneavoastră în legătură cu spargerea locuinţei lui Petre Costache, vecinul complicelui de care am vorbit.

N-a mai spus nimic, dar, după felul în care s-a mişcat pe scaun, era clar că atitudinea lui arogantă a început să fie subminată de nelinişte.

— De asemenea, va trebui să discutăm despre spargerea comisă prin perforarea plafonului în casa lui Sofronie. Despre furturile de vin din crama judeţului Dolj. Despre tâlhăria comisă împotriva Dumitrei Greţu...

— Greţu? s-a mirat el.

— Spre împrospătarea memoriei, colierul găsit asupra dumneavoastră era al ei, am precizat.

A dat aprobator din cap şi, ridicând din umeri într-un gest de resemnare, a remarcat:

— Nu mă aşteptam să ştiţi atât de multe lucruri despre mine.

— Umblu de atâta timp după dumneavoastră, încât era şi firesc să ştiu. Deşi, trebuie să recunosc, măiestria cu care aţi operat m-a pus de multe ori în mare încurcătură, am completat, cu dorinţa expresă de a-l flata. Nu mi s-a mai întâmplat încă să am de-a face cu oameni atât de capabili, încât să nu lase nici cea mai mică urmă la locul faptei.

— Aşa e că v-am dat gata? s-a interesat cu ochii sclipind de bucurie, ceea ce demonstra că intenţia mea de a-l face să se creadă grozav dăduse rezultatul dorit.

— Oh-ho-ho!... Eram gata-gata să ies la raport şi să cer să mi se ia cazul. Este aproape imposibil să rezolvi o afacere când ai de-a face cu un profesionist în toată accepţiunea cuvântului, mi-am continuat jocul. Sunt convins că numai dumneavoastră aţi fi fost capabil să dirijaţi cu atâta adresă activitatea bandei.

— I-aţi arestat şi pe ceilalţi? s-a încruntat pentru o clipă.

— Altfel aş fi putut cunoaşte atât de bine importanţa rolului pe care l-aţi avut? Ce e la îndemâna oricui să organizeze intrarea în câmpul infracţional cu mănuşi de cauciuc şi faţa acoperită cu ciorapi de damă? Aţi fost cum nu se poate de original! am zis, privindu-l cu o admiraţie care i s-ar fi cuvenit de fapt numai unei Miss Univers.

El, încântat, jubila entuziasmat şi mă aproba vădit comunicativ. Iar eu, epuizându-mi emisiunea de osanale, mi-am spus că a venit momentul să recoltez ce-am semănat.

— Dragă domnule Bonea, deşi mi-ar face mare plăcere să continui această discuţie cu dumneavoastră, din păcate mai am o mulţime de treburi de făcut. Doar ştiţi cum e la noi...

— Ştiu, ştiu că şi la dumneavoastră e multă bătaie de cap, s-a solidarizat el cu mine, dând din cap într-un gest de compasiune.

— Îmi pare bine că mă înţelegeţi am zis, adoptând o atitudine vădită de recunoştinţă. De aceea îmi permit să vă rog să satisfaceţi şi partea formală a discuţiei noastre...

— Înţeleg, vreţi ceva scris, a dat din cap aprobator.

— Aşa e. Colegul meu o să vă dea cele trebuincioase pentru scrierea declaraţiei.

— Domnule căpitan, voi face aşa cum îmi cereţi. Dacă m-aţi prins, m-aţi prins, şi n-are rost să mă las greu şi să vă mănânc sufletul, când dumneavoastră sunteţi atât de drăguţ şi de civilizat, mi-a comunicat plin de solicitudine.

Eu i-am mulţumit, ridicându-mă în picioare şi înclinându-mă ca într-o operetă desuetă, iar el a pornit cu Crişan spre uşă.

— Domnule Bonea, am zis, când Crişan a pus mâna pe clanţa uşii.

— Vă ascult, m-a invitat cu complezenţă, întorcându-se cu fata spre mine.

— Am să vă rog să nu vă limitaţi numai la acţiunile pe care le-am discutat...

— Ştiu... Acum a venit momentul să vă rezolvaţi dosarele cu autor necunoscut... mi-a zis cu familiaritate. Fiţi liniştit, am să le trec pe toate... Pe mine tot nu mă costă nimic, ori trei spargeri, ori o sută, cam totuna e! Mai cu seamă că trebuie să-mi iau revanşa şi pentru gura mare a coechipierilor mei. Să fiţi liniştit că am să vă dau tot ce vă trebuie.

— Eram convins că n-o să mă refuzaţi. Oh... Era să uit! m-am făcut că tocmai atunci mi-am mai amintit ceva. După cum bine ştiţi, am misiunea de a restitui obiectele sustrase la păgubaşi...

— Nicio problemă! m-a întrerupt drăgăstos. După ce termin declaraţia, voi face şi o anexă în care voi indica cui i-am vândut lucrurile pe care mi le-am însuşit.

Am dat din cap a mulţumire şi el s-a întors spre uşă, fluturând spre mine vârfurile degetelor mâinii drepte în chip de la revedere şi pe curând.

— Sunteţi formidabil! a exclamat entuziasmat Dorobanţu, când s-a închis uşa după „prietenul” meu. Aş fi pariat pe o soldă întreagă că ne trebuie cel puţin o săptămână până-l convingem să vorbească.

— Bonea, deşi este o fiară, se îmbracă cu o pedanterie de domn, crezând că asta e suficient pentru a fi chiar un domn. Şi dacă acestui tip de individ îl vorbeşti reverenţios, crede că-i recunoşti calitatea pe care el şi-o atribuie, de gentleman, şi devine docil. Iar în cazul că îl şi flatezi, minunându-te de

inteligenţa lui – care, de fapt, dacă ar fi existat, n-ar fi avut ce căuta la noi! – simte nevoia s-o mai sublinieze şi el, chestie de fudulie, şi spune tot. Dacă însă îl iei aşa cum de fapt merită, pertu şi fără menajamente, se consideră ofensat şi îţi mănâncă sufletul până se decide să meargă pe bune. Pentru a fi mai plastic, am să-ţi amintesc o zicală bănăţeană, care susţine, pe bună dreptate, că: „Prostul nu-i prost destul, dacă nu e şi fudul!”...

— Merge mult mai uşor decât aş fi îndrăznit să sper vreodată, a apreciat Crişan, reapărând în birou. S-a pus pe treabă mai ceva ca un elev sârguincios în timpul unui extemporal.

— L-ai lăsat singur?! am exclamat surprins.

— Fereastra are gratii, iar în faţa uşii stau de planton doi subofiţeri, m-a lămurit el.

— Îl aducem la interogatoriu pe următorul? a întrebat Dorobanţu cu nerăbdare.

— Nu. Aşteptăm până citim declaraţia lui Bonea. Dacă ne furnizează indicii noi cu privire la activitatea şi contribuţia fiecărui membru al bandei la infracţiunile comise, vom obţine instrumente pentru a-i obliga şi pe ceilalţi să vorbească...

*
* *

Trei ore mai târziu, Crişan l-a reintrodus pe Bonea în cameră. Era foarte vesel şi, cu figura numai zâmbet, mi-a înmânat opt-zece file de hârtie.

După ce l-am poftit să ia loc pe scaun, am început să-i citesc „memoriile”. În pofida unui scris lăbărţat şi agramat, am reuşit să-i descifrez hieroglifele. Dădea relaţii despre mai bine de cincizeci de infracţiuni, inclusiv cele două tâlhării comise împotriva Mariei Iancu şi Dumitrei Greţu. Despre uciderea Ioanei Stan, după cum mă şi aşteptasem, nici pomeneală. Am mai aruncat o privire fugară pe ultimele două file, pe care consemnase persoanele la care le vânduse parte din obiectele sustrase, şi am ridicat ochii spre el.

— Vedeţi că sunt corect? m-a luat drept martor la sinceritătii lui.

Am aprobat şi apoi am întrebat:

— Cine vă furniza informaţii asupra victimelor?

— În principal, Bâţăilă... Mai culegeam şi eu din discuţiile pe care le aveam cu diverşi cetăţeni... Şi am mai primit câteva informaţii şi de la Lambrache, dar n-am apucat să le fructific... Că am ajuns la dumneavoastră, mi-a surâs cu subînţeles.

— Vă mulţumesc pentru colaborare, domnule Bonea. Dacă între timp vă mai aduceţi aminte şi de alte fapte, vă rog să-mi spuneţi, am zis, concediindu-l.

A ieşit, salutându-mă din nou familiar, prin fluturarea degetelor.

— Măi băieţi, m-am adresat colaboratorilor mei, când am rămas în familie, vă amintiţi dacă printre spargerile comise înainte de venirea mea figura şi una produsă în dauna lui Corcodel Haralambie, chelner?

Ambii au dat din cap că nu ştiu despre ce este vorba, de altfel ca şi mine, deşi citisem cu atenţie dosarul cauzei.

— Nu s-a înregistrat nicio reclamaţie pe un astfel de nume, m-a asigurat Crişan. Menţionează Bonea o spargere la un păgubaş cu numele Corcodel?

Am făcut un gest de confirmare.

— Probabil că nu s-au furat obiecte de valoare şi păgubaşul a renunţat să

mai depună o reclamaţie, şi-a dat cu presupusul Dorobanţu.

— Oare circa şaptezeci de mii de lei peşin şi bijuterii, pe care Bonea le-a vândut cu aproape treizeci de mii de lei, reprezintă o bagatelă la care se poate renunţa cu uşurinţă? m-am interesat şi, fără să ţin seama de faptul că mă priveau uluiţi, am continuat: De menţionat că, în condiţiile în care-şi valorifică hoţii produsul „muncii” lor, valoarea reală a bijuteriilor trebuie să fi fost în realitate de cel puţin cinci ori mai mare.

— Nu se poate, tovarăşe căpitan! a protestat Crişan. Când la noi se primesc reclamaţii chiar şi pentru furtul unei găini ofticoase, este exclus să nu se ceară ajutorul pentru recuperarea unei pagube atât de impresionante! Cred că Bonea, în grandoarea pe care şi-o atribuie, fabulează.

— Bonea nu minte. În ceea ce-l priveşte pe păgubaş, din punctul lui de vedere, a avut toate motivele să se abţină de la sesizarea furtului. Din declaraţia lui Bonea rezultă că în fundul dublu al garderobului pe care l-a spart, alături de banii şi bijuteriile însuşite, se aflau... Ei bine, ce credeţi că se aflau? le-am zâmbit amuzat.

Dorobanţu şi-a ţuguiat buzele, ridicând din umeri, iar Crişan a ţâşnit cu impetuozitate:

— Un cadavru?!

Desigur că aş fi putut să-l ghidez folosind un joc pe care-l ştiu toţi maturii care au fost cândva copii: „Cald şi rece”, dar am renunţat, deoarece şi aşa întinsesem coarda destul.

— Un teanc de bancnote în dolari USA şi mărci RFG...

Au început să râdă.

— Ca să vezi! Hoţul păcălit! Ha... ha... ha... a continuat Dorobanţu să râdă, ţinându-se cu mâinile de abdomen.

Când doi râd cu atâta poftă, evident şi al treilea se molipseşte.

— Ei bine, asta se poate numi o crimă perfectă! am zis, când ne-am mai liniştit. Bonea a reuşit să-şi pună victima în situaţia de a nu putea să reclame furtul, dacă nu voia să fie condamnat pentru deţinere ilegală de valută. Şi domnul Corcodel n-a trebuit să se gândească prea mult pentru a trage concluzia că tăcerea e cu mult mai sănătoasă decât tentativa de a reintra în posesia bunurilor sale prin intermediul miliţiei...

— Dacă Bonea ar fi avut numai astfel de „victime”, n-ar fi ajuns niciodată clientul nostru, a conchis, cu bun-simţ, Crişan.

Într-adevăr, în cazul Corcodel, Bonea a reuşit să realizeze ceea ce romancierii numesc: o crimă perfectă!

— Şi cu valuta ce-a făcut? a întrebat Dorobanţu.

— Cine? am zis.

— Bonea, bineînţeles! a protestat el.

— Mai important ar fi să ştim ce-a făcut Corcodel cu ea. Pentru că Bonea, fiind un spărgător „cinstit”, nu s-a atins de valută. Probabil, temându-se că printr-o întâmplare nefericită să nu se găsească valuta asupra lui. Deoarece, dacă în cazul unei spargeri noi trebuie să producem probele de vinovăţie, în situaţia găsirii dolarilor şi mărcilor asupra lui ar fi servit el singur mobilul unei condamnări. Fără drept de apel!

— Bonea indică adresa acestui Corcodel? – s-a interesat Crişan.

Am confirmat.

— Haideţi să cerem aprobarea procuraturii şi să-i tragem o descindere, a propus el.

— Deţinerea de valută străină nu-i treaba noastră. Aşa că, întrucât şi la noi există o diviziune a muncii, să profităm de ea. Dă te rog o fuguţă până la „Economic” şi plasează-le scenariul, l-am îndemnat pe Crişan.

*
* *

După înapoierea lui Crişan, am reluat interogatoriile tâlharilor.

Cu Cotârlă lucrurile au mers repede. De îndată ce i-am povestit ce ştiu despre isprăvile lui, fără să omit a-i spune cât de mare a fost aportul lui Bonea la sporirea erudiţiei mele, a spus: „Dumnezeii mamii lui de turnător! Daţi-mi hârtie de scris şi-l aranjez eu!”

Fiind un tip deosebit de înţelegător, n-am ezitat să-i satisfac de urgenţă cererea. Evident, de teamă să nu se răzgândească!

Când, după o oră şi jumătate, s-a înapoiat cu Crişan, am constatat că fusese parolist, acoperind cu un scris ordonat trei file de hârtie.

Le-am parcurs rapid şi am văzut că mai adăugase câteva infracţiuni la cele indicate de Bonea. De asemenea, probabil la cererea lui Crişan, făcuse şi o listă a persoanelor cărora le vânduse o parte din obiectele furate.

Cum lucrurile erau clare, l-am retrimis la arest şi am cerut să fie adusă altă pramatie.

Curând şi-a făcut apariţia domnul Viziru. Şi-a fixat ochii pe mine şi a rămas în expectativă, afişând o inocenţă care ar fi trebuit să mă asigure că are o conştiinţă tot atât de nevinovată şi curată ca a unui nou-născut.

— V-aţi mai gândit la discuţia noastră? m-am interesat, doar aşa, ca chestie.

— Nu. N-ar fi avut niciun rost. De îndată ce am cumpărat cele două aparate de radio de la nişte necunoscuţi, oricât de mult m-aş fi gândit, tot nu puteam să vă indic, aşa cum mi-aţi cerut, cine anume sunt.

— Ambele aparate de radio au fost obţinute prin furt. Asta vă sugerează vreo idee?

— Sigur. Rezultă că cei care mi le-au vândut erau nişte hoţi... Şi îmi pare rău că nu le-am cerut chitanţa pe care să-i fi pus să-şi treacă şi numele. Dar, în sfârşit, este vina mea şi sunt gata să suport consecinţele. Sunt de acord să le confiscaţi şi să le restituiţi păgubaşilor, s-a decis el, cu o largheţe de filantrop.

Deşi oferta pe care mi-o făcuse era deosebit de „generoasă”, am ignorat-o, remarcând:

— La ce bun să mai implicaţi nişte necunoscuţi inexistenţi, când aparatele au ajuns în posesia dumneavoastră, în mod nemijlocit, prin autoservice?

— Vreţi să spuneţi că...?

— Ce ar fi să-mi vorbiţi de spargerea comisă în locuinţa doctorului Creangă? l-am întrerupt.

— Cine?! a exclamat, arătându-se foarte surprins.

— De unde aveaţi butelia de aragaz, pe care i-aţi vândut-o lui Lambrache? am continuat, adoptând o atitudine severă.

S-a crispat şi ochii au început să i se rotească în orbite, ca limbile indicatoare ale unui ceas de masă când îl plesneşte arcul comprimat prea mult.

— Despre spargerea comisă în dauna Verei Bădeliţă, ce ai de spus? m-am interesat, trecând la pertu.

N-a avut nimic de spus. Poate şi datorită faptului că era prea absorbit cu filmarea încăperii prin rostogolirea din ce în ce mai rapidă a ochilor.

— În cazul că numele victimei nu-ţi spune nimic, ceea ce este admisibil, îţi amintesc că mă refer la spargerea la care a participat şi Cotârlă, în chip de pază exterioară, printre rondurile cu flori... Mai precis, mă refer la apartamentul în care ai pătruns spărgând geamul de la bucătărie, cu care ocazie, tăindu-ţi mănuşile şi unul din degete, ai lăsat urme de sânge şi ai tapetat cioburile cu amprente. Presupun că, fiind infractor cu experienţă, nu trebuie să-ţi mai explic ce interpretare se dă descoperirii unor impresiuni papilare la locul unei infracţiuni. Am dreptate?

În loc să mă învrednicească cu vreun răspuns, s-a săltat pe jumătate din scaun, a pivotat în jurul spătarului acestuia şi, brusc, a dispărut din câmpul meu vizual.

Firesc, m-am ejectat instantaneu din scaun, intrigat de numărul pe care-l face. Se afla întins pe covor, cu pieptul arcuit în sus, sprijinindu-se pe creştetul capului şi pe călcâie. Executa o figură pe care luptătorii de greco-romane o numesc „podul”. Şi trebuie să recunosc că o făcea perfect.

Ochii priveau cu fixitate tavanul, pe la colţurile gurii evacua salivă înspumată şi, cu mâinile aruncate în cruce, lovea cu putere în duşumea.

— Avem vreun medic în sediu? am întrebat, fără adresă, în timp ce priveam într-un amestec de silă şi milă criza de epilepsie a infractorului.

— Da, doctorul Emil Macovei... a spus Crişan, ieşind ca o vijelie pe uşă.

La scurt timp, când Viziru, relaxat, a început să se zvârcolească pe covor, s-a deschis uşa şi a reapărut Crişan. Era însoţit de un căpitan, în capul gol. Roşcat, pistruiat şi cu ochi albaştri.

Căpitanul, cum a intrat, a şi aterizat într-un genunchi lângă Viziru. A început să-i ridice pleoapele şi să-i examineze globurile oculare. Apoi, colectând pe degetul arătător spumă care i se scursese spre bărbie, s-a apucat s-o pipăie cu degetul gros, de parcă ar fi încercat prin tuşeu fineţea unui material din mătase.

A dat nemulţumit din cap şi a deschis trusa cu care venise. După ce a scos dintr-o cutie metalică un ac de seringă, a prins una din mâinile care continuau să se agite şi să lovească covorul, a fixat-o între genunchii săi şi, cu un gest de expert, a înţepat buricul degetului mic. Brusc, mâna respectivă a făcut o mişcare de recul.

Doctorul i-a eliberat braţul, şi-a strâns flegmatic trusa şi, când s-a ridicat în picioare, a zis scârbit:

— Simulează!

Până să înţeleg ce vrea să spună, l-am privit, povestindu-mi că are o moacă tipică de irlandez şi că unica şi marea lui şansă este că poartă uniforma miliţiei. Altfel, fără nicio ezitare, l-aş fi pus să se sprijine cu mâinile de perete şi i-aş fi tras în viteză o percheziţie corporală. Aşa ca să mă asigur că nu ascunde prin buzunare vreo maşină infernală, pentru că numai prin prevedere poţi evita buclucurile pe care le caută cu lumânarea confraţii lui întru mutrişoară, dacă chiar sunt veritabili Irishmen-i.

— Joacă teatru! a repetat doctorul, remarcând probabil că-l fixez cu o privire goală.

Am dat din cap pentru a-l asigura că am înţeles şi m-am adresat lui Viziru, ale cărui convulsiuni se potoliseră în mod vizibil:

— Ridică-te, te rog! Văzând că nu-i dispus să mă asculte, am completat cu

asprime: Dacă nu te decizi s-o faci singur, am să te ajut eu!

N-a mai avut nevoie de alt îndemn. S-a adunat de pe covor, cu mişcări nesigure, ca de om bine băut.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat cu o voce pierdută, în timp ce se făcea că mă priveşte ca prin ceaţă.

— Să nu mai faci circ! l-am avertizat.

— Cine?... a repetat, făcându-se că nu m-a înţeles.

— Clovnii îmi plac, însă mazetele îmi provoacă greaţă.

— Nu... Nu înţeleg... Nu mi-e bine... a bâiguit el.

— Crişan, la arest! Când se va decide să se comporte cu seriozitate, vom relua discuţia, am zis, întorcându-i spatele, pentru că simţeam că a început să mă înfurie modul în care insista cu prefăcătoria lui ieftină.

După ce a ieşit doctorul şi a revenit Crişan, i-am spus să-l aducă sus pe următorul candidat la interogatoriu. După ce a vorbit la telefon, s-a uitat la ceas şi, făcând pe surprinsul, a exclamat:

— Formidabil! S-a şi făcut ora patru după-amiaza. Şi eu care nu înţelegeam de ce-mi emite stomacul semnale sonore...

— După ce terminăm şi acest interogatoriu, mergem la masă, i-am promis, sesizând fina lui aluzie, pe când se deschidea uşa biroului.

— Să thrăiţi, don’ şef, mi-a urat Bâţăilă, aplecându-se slugarnic din mijloc, mai-mai să atingă cu fruntea covorul.

— Ei, cum e? l-am consultat, fără să-l invit pe scaun.

— Chum să fie, don’ şef?

— Te-ai mai gândit la ce-am discutat?

— M-ham gândit... Zău m-ham gândit, da’ nu şthiu ce vreţi de la mine... Banii ăia de care mă-ntrhebarăţi i-am ghăsit... Zău că... a început el, ca o placă defectă şi făcându-şi de zor şi cu repetiţie semnul crucii pe piept.

— Bâţăilă, uită-te la mine! i-am cerut, ridicând puţin tonul, deoarece ochii îl fugeau în toate direcţiile, numai spre mine, nu.

Mi-a făcut pe plac, fixându-şi orbitele spre mine, dar ochii ţinându-i spre nasturii sacoului meu.

— Monedele de argint, despre care discutam, le-ai primit de la Bonea, în seara în care a venit să doarmă la tine cu Precupeţu.

Ochii i-au coborât mai jos, spre bombeul pantofilor mei, şi a început să tremure de parcă intrase într-o criză de malarie.

— De altfel, tu nu eşti străin de tâlhăria comisa împotriva Dumitrei Greţu! În afară de faptul că, la fel ca şi în alte cazuri, i-ai furnizat informaţii lui Bonea despre victimă, ai participat şi tu la atacarea victimei! am exagerat cu un ţel precis.

— Nu-i adhevărat! Io nu m-am dus cu ei! Ei s-a dus singuri! a protestat el, speriat. Mhint dacă zic c-am fost cu ei! Zău că mhint!...

— Nu m-am exprimat eu bine, am manevrat uşor. Am vrut să spun că plănuiseşi să participi la tâlhărie, dar văzând doi subofiţeri de miliţie, care te cunoşteau, ai renunţat de teamă că vor face repede o legătură între prezenţa ta şi infracţiunea ce urma s-o comiteţi. Ce ţi-a spus Bonea, când a venit să înnopteze la tine?

Şi-a ascuns capul între palme şi a început să plângă şi să sughiţă.

— Stai jos şi povesteşte tot ce ştii!

Pe când se aşeza pe scaun, am făcut şi eu acelaşi lucru, după ce am trecut în spatele biroului.

— Aştept să vorbeşti! Mai întâi, să-mi spui ce-ai primit de la Bonea în seara când a înnoptat la tine.

— Vă spun thot ce vrei... Să mă hardă focu dacă nu vă zic, da' s-hai milă de mhine, că-s bolnav de bojoci... a început el să se lamenteze, cu intenţia evidentă de a mă convinge să-i acord circumstanţe atenuante.

— Asta numai de tine depinde. Dacă acum, în ceasul al doisprezecelea, te hotărăşti să spui tot, dar absolut tot, voi vedea ce se poate face, i-am promis. Crişan, dă-i hârtie să scrie.

— Scriu, scriu tot ce vreţi matale, da' nu ştiu charte...

L-am privit neîncrezător, apoi, ridicând din umeri, m-am adresat lui Crişan:

— Îmi pare rău, dar...

— Am înţeles. Îi voi scrie eu declaraţia, s-a angajat el, fără să se arate prea entuziasmat.

Am înţeles indispoziţia care-l cuprinsese. Nu-i de şagă că trebuiască să-ţi mai amâni masa cu o oră sau două, când şi aşa foamea fabrică în producţie de masă crampe stomacale.

— Pot să-i iau declaraţia aici în birou?

— De ce nu? Barem satisfacţia asta s-o ai, am glumit, făcând-o pe galantul şi îndreptându-mă spre uşă.

Capitolul XVII

La ora şapte seara, ne aflam cu toţii în birou.

— Deci, ţinând seama de datele furnizate prin declaraţiile infractorilor, se poate afirma că ne-am realizat prima parte a planului de anchetă. Adică, am stabilit autorii şi gradul lor de vinovăţie în toate spargerile comise în ultimele şase luni în Petroşani. Sub acest aspect, a mai rămas ceva de clarificat? l-am întrebat pe Dorobanţu, căruia îl dădusem sarcina să întocmească dosarul de trimitere în judecată.

— Nu. Totul e lămurit.

— De asemenea, suntem şi în posesia listei persoanelor care au cumpărat de la infractori diferitele obiecte obţinute prin furt...

— Da, dar această listă nu-i completă! Autorii, cum era şi firesc, au vândut lucrurile furate şi unor persoane necunoscute, pe care n-au mai fost capabili să le indice, s-a arătat rezervat Dorobanţu.

— Cu ajutorul miliţiei municipale va trebui să-i dezdăunăm pe toţi păgubaşii, prin preluarea obiectelor respective din posesia persoanelor care le-au cumpărat de la hoţi. Astfel, vom putea da o lecţie usturătoare amatorilor de chilipiruri, deoarece confiscarea lucrurilor corp delict îi va lovi în mod nemijlocit în pungă. Şi poate că, în acest mod, le va pieri apetitul pentru achiziţionarea obiectelor cu provenienţă dubioasă.

— Şi vor trage concluzia că „ocaziile” sunt cât se poate de nerentabile, m-a completat aprobativ Crişan.

— Întocmai! Şi când vom reuşi să generalizăm această concluzie, diminuând până la zero numărul celor care cumpără obiecte de provenienţă incertă, „meseria” de hoţ nu va mai avea nicio noimă. Pentru că răufăcătorii, puşi în situaţia să nu aibă la cine transforma în bani lucrurile dobândite pe căi necinstite, vor pierde orice interes pentru furturi.

— Asta-i foarte adevărat. Dacă bunurile însuşite de infractori îşi vor pierde caracterul de marfă, de marfă transformabilă în bani, va dispărea şi raţiunea existenţei mobilului care-i împinge spre hoţie, mi-a dat dreptate şi Dorobanţu.

— Oare se poate ajunge la o totală descurajare a chilipirgiilor? s-a arătat sceptic Crişan.

— Cu toate că e greu de răspuns la această întrebare, ştiu că numai prin perseverenţă se poate tinde către acest ideal, către desfiinţarea adevăraţilor autori morali ai acţiunilor răufăcătorilor, am spus. Dar să revenim la probleme mai stringente! Lămurind toate problemele legate de furturi, precum şi cele care privesc tâlhăriile comise împotriva Mariei Iancu şi Dumitra Greţu, a venit momentul să ne ocupăm şi de cea mai gravă faptă pe care au comis-o... Uciderea cu cruzime a Ioanei Stan.

— E aproape ora opt seara, a constatat, cu subînţeles, Dorobanţu.

— Foarte bine. La ora zece vom fi în camerele noastre de la hotel, i-am promis. Şi să vezi ce bine vom dormi, ştiind că am terminat cu toată bătaia de cap de până acum.

— Cu cine începem? s-a interesat Crişan, punând mâna pe receptorul telefonului.

— Bonea.

— Dacă e vorba de Bonea, am o ediţie specială! a părut să-şi amintească

Dorobanţu, ridicându-se de pe scaunul lui şi aducându-mi o foaie de hârtie.

— De unde ai mai scos-o şi pe asta! am exclamat bucuros, după ce mi-am aruncat ochii pe concluziile raportului.

— Când ne-am înapoiat de la masă, am trecut pe la serviciul dactiloscopie, aşa... în vizită de curtoazie. A fost un mare noroc, deoarece ofiţerul căruia îl dădusem ceasornicul şi-a amintit că nu-mi prezentase raportul de expertiză. Iar eu, mărturisesc, am şi uitat de existenţa lui...

— Bravo! am aprobat, aşezând raportul cu faţa în jos pe birou. Acum suntem blindaţi.

*
* *

— Am onoarea şi plăcerea să vă salut! mi-a zis cu exuberanţă Bonea, câteva minute mai târziu, intrând în birou.

I-am răspuns printr-o înclinare a capului şi i-am arătat scaunul din faţa biroului.

— Credeţi că scap cu cinci ani? a vrut să ştie, pe când mă învăluia într-o privire plină de simpatie.

— Ca să fiu sincer, habar n-am. Sarcina mea se limitează numai la arestarea şi probarea vinovăţiei. Problema aprecierii gravităţii faptelor şi condamnarea acestora intră, aşa cum sunt convins că ştiţi, în atribuţia magistraţilor.

— Deşi este foarte adevărat ce spuneţi, judecătorii ţin întotdeauna seama de atitudinea infractorului după ce a fost arestat. Prin urmare, dacă dumneavoastră veţi arăta că am colaborat cu dumneavoastră, indicându-vă în mod liber consimţit toate infracţiunile pe care le-am comis, sunt convins că mă voi putea bucura de circumstanţe favorabile, a rostit cu o voce mieroasă.

— Trebuie să înţeleg că-mi cereţi să certific un neadevăr? m-am încruntat, ca şi cum m-aş fi simţit ofensat de propunerea lui.

— Cum, nu-i adevărat că am făcut declaraţia în mod voluntar? s-a interesat el, cu ochii măriţi de mirare.

— Domnule Bonea, eu nu neg că aţi cooperat cu noi, dar afirm că aţi făcut-o incomplet. Că nu aţi declarat toate faptele pe care le-aţi comis.

— Nu se poate să fi uitat ceva! a protestat el făcând cu capul un gest de negaţie.

— Aţi uitat.

A rămas cu privirea pierdută, de parcă s-ar fi străduit să-şi amintească ce a omis. Apoi, ridicând din umeri, m-a anunţat:

— Nu-mi dau seama la ce vă referiţi... Şi dacă într-adevăr am uitat vreuna din infracţiunile comise, înseamnă că aceasta trebuie să fi fost cu totul şi cu totul minoră.

— Dumneavoastră consideraţi că un omor este o infracţiune minoră?

Mut de uimire, a rămas cu gura deschisă.

— Eu şi un omor? a zis câteva clipe mai târziu, zâmbindu-mi ironic.

Am confirmat, dând din cap că da.

— Cu regret, constat că mă confundaţi, a zis, privindu-mă mustrător. Credeam că aveţi o părere mai buna despre mine. E adevărat şi am admis că am furat, dar de aici şi până la comiterea unui omor e un drum atât de lung, încât niciodată nu m-am gândit să-l străbat.

— Şi totuşi l-aţi străbătut!

— Sunt obligat să vă contrazic. Resping orice acuzaţie de omor, m-a informat, adoptând o atitudine hotărâtă. În definitiv, aşa cum am admis un purcoi de infracţiuni, dacă aş fi omorât pe cineva, aş fi recunoscut fără nicio ezitare...

— Domnule Bonea, nu spuneţi copilării, l-am mustrat. Oare vă imaginaţi că mai poate exista un subofiţer de miliţie stagiar care să nu cunoască tactica recunoaşterii unor fărădelegi uşoare, pentru a le ascunde pe cele grave?

— Domnule căpitan, nu ştiu despre ce tactică vorbiţi, dar ştiu că n-am de gând să mă încarc cu un omor, numai pentru că dumneavoastră aveţi un caz nerezolvat! m-a avertizat.

— Nu e vorba de un caz oarecare, ci exact acela în care sunteţi implicat! l-am repezit. Şi din acest moment, vă acuz de uciderea Ioanei Stan, din Livezeni!

— Nu cunosc această persoană.

— Dacă n-o cunoaşteţi, de ce aţi pândit-o împreună cu Precupeţu într-o noapte?

— Precupeţu se înşală dacă spune că...

— Nu se înşală! Aţi fugit de acolo numai când v-a simţit câinele şi a trezit victima, care a început să strige după ajutor. Ulterior, aţi revenit şi aţi ucis câinele, ocazie cu care aţi încercat să pătrundeţi în casă găurind broasca unei uşi. Însă n-aţi reuşit. Apoi, după câteva zile, aţi pătruns peste victimă, spărgând uşa şi ucigând-o!

— Repet, nu ştiu despre ce vorbiţi, a spus, afişând un calm care se vedea că îi este străin.

— Nu acuz fără probe!

— Nu puteţi avea probe.

— De ce? Pentru că aţi purtat mănuşi?

— Nu asta am vrut să spun...

— Când aţi plecat din casa victimei, v-aţi scos mănuşile.

— Aţi fost acolo şi m-aţi văzut? m-a persiflat.

— Am găsit unul din ceasurile luate de la victimă şi pe care, ulterior, l-aţi aruncat în apropierea câmpului infracţional. Amprentele dumneavoastră erau foarte bine imprimate pe el, am zis, fluturând raportul primit cu puţin timp mai înainte de la Dorobanţu.

A deschis gura să protesteze, cu o evidentă lipsă de convingere, dar am continuat:

— Fetiţa care a asistat la uciderea bunicii ei v-a recunoscut după fotografiile pe care i le-am arătat! am blufat.

— E o minciună! Nu putea să mă recunoască... a strigat, apoi, când şi-a dat seama că a căzut în cursa pe care i-o întinsesem, vocea i s-a spart şi şi-a curmat brusc argumentarea.

— Pentru că eraţi mascat cu un ciorap de damă? – l-am persiflat.

Roşu la faţă şi transpirat, şi-a lăsat capul în jos.

— Atât Viziru, cât şi Cotârlă au făcut declaraţii complete, am zis, aruncând în joc ultimul atu. Trebuie oare să vă mai spun că ambii susţin că omorul a fost comis de dumneavoastră, în exclusivitate! l-am provocat cu dezinvoltură.

— Nu-i adevărat. S-au înţeles să mă scoată pe mine ţapul ispăşitor! s-a opus, ridicând speriat privirea spre mine. Când a fost ucisă femeia, eu mă

aflam în magazie, unde încercam să găsesc banii după care venisem! Iar când Cotârlă, care rămăsese cu ea, a venit să-mi spună că femeia a murit, am abandonat totul şi am fugit. De frică, am aruncat şi ceasul pe care spuneţi că l-aţi găsit. Acesta este adevărul curat şi nu sunt cu nimic amestecat în omor.

— Viziru ce făcea în acest timp? am întrebat, cu intenţia de a stabili cât mai bine rolul şi contribuţia fiecăruia dintre ei în monstruozitatea pe care au comis-o.

— Făcea de pază afară... Şi deci minte când afirmă că eu am omorât femeia, pentru că, de fapt, el nici nu avea cum să ştie de îndată ce a stat în curte! a argumentat el cu vehemenţă.

Se pare că reuşisem să fac o primă selecţie. Prin ieşirea lui Viziru de sub bănuiala de omor, trebuia să-mi concentrez atenţia numai asupra lui Bonea şi Cotârlă. Dar nu mai înainte de a verifica în continuare dacă chiar aşa stăteau lucrurile.

— Cine a torturat victima? am întrebat, cu gândul la sadismul cu care i se aplicase, metodic, zeci de lovituri de cuţit Ioanei Stan pentru a o forţa să spună unde şi-a ascuns banii.

— Cotârlă. După ce am terminat de căutat în camera în care ţinea femeia imobilizată, Cotârlă a început s-o înţepe cu cuţitul şi să-i ceară să indice locul unde-şi ţine banii. Apoi nu mai ştiu ce s-a întâmplat, deoarece am trecut în cealaltă cameră, unde, aşa cum v-am mai spus, a venit Cotârlă să-mi anunţe moartea bătrânei... a zis, ţintuindu-mă cu o privire prin care mă implora să-l cred.

— Vom mai reveni asupra acestui aspect. De unde aveaţi informaţia că victima deţine bani?

— De la Bâţăilă. Se afla în piaţă şi a asistat la momentul în care bătrâna a vândut ceva, nu ştiu dacă porci sau vite, şi a încasat zece mii de lei. De altfel, tot de la el ştiam mai demult că are bani mulţi. De aceea am mai încercat de două ori să intru în casă...

— Victima nu v-a spus că a depus banii la CEC?

— Ba da, dar Cotârlă n-a crezut-o...

— Cine a pus la cale atacarea victimei? l-am întrerupt.

— Eu, însă la cererea lui Cotârlă şi Viziru. Dar dacă ştiam că se va face moarte de om...

— Deocamdată, ajunge! am spus, ridicându-mă în picioare.

— N-am niciun amestec în omorârea... a spus, pe când Crişan îl scotea afară din birou, iar eu deschideam fereastra cu dorinţa de a primeni aerul care, cu gândul la bestialitatea cu care fusese omorâtă femeia, începuse să mi se pară irespirabil.

— Cine urmează? a întrebat Crişan.

— Viziru, am răspuns, continuând să privesc întunericul în care se scufundase oraşul.

Când şi-a făcut apariţia în birou, am constatat că era şi mai ponosit ca la ultima audiere. Pantalonii îi stăteau ca două burdufuri de acordeon, sacoul murdar cu var, şi bărbia parcă i se pierdea în gulerul rulat al puloverului.

— Viziru, când n-ai să vrei să mai continui interogatoriul, să-mi spui şi-l întrerup. Pentru atâta lucru nu merită să te dai cu capul de duşumea încercând să mă convingi că eşti bolnav de epilepsie, l-am avertizat. E clar?

— Da... a confirmat, lăsându-şi sfios ochii în jos.

— De asemenea, trebuie să-ţi atrag atenţia că din acest moment încep să te chestionez sub bănuiala de comitere a unei omucideri, am zis.

— Omor?! a exclamat surprins.

— Da, iar victima este Ioana Stan din Livezeni.

— N-am nicio legătură cu treaba asta! a negat cu promptitudine.

— Cotârlă şi Bonea sunt de cu totul altă părere.

— Vor să mă bage la apă pe mine? a întrebat speriat.

— Şi n-au dreptate? am făcut-o pe miratul.

— Sigur că nu! Eu am stat afară de pază...

— Şi în casă n-ai intrat deloc?

— Ba da, dar numai în magazie, când m-au chemat ei să bem ţuică dintr-un butoiaş.

— Ai băut cu Bonea şi Cotârlă?

— Da, amândoi erau în magazie.

— Şi atunci cine rămăsese cu victima?

— Nimeni, pentru că Cotârlă spunea că a adormit.

— Şi nu te-ai dus s-o vezi?

— Nu. Am tras o gură bună de ţuică din furtunul care fusese vârât în butoi şi m-am dus să-mi continui paza în curte.

— Cum ai aflat de comiterea omorului?

— La vreo jumătate de oră după ce băusem ţuica, Bonea şi Cotârlă au ieşit din casă alergând şi spunându-mi să vin şi eu. Abia când am ajuns pe malul Jiului mi-au spus ce s-a întâmplat şi am jurat cu toţii că dacă va fi să fim prinşi vreodată nimeni nu va vorbi despre atacarea femeii din Livezeni. Şi tocmai ei, care sunt adevăraţii vinovaţi, au început să vorbească primii pentru a mă putea acuza pe mine! a spus, strângându-şi cu furie maxilarele şi pumnii.

— Care dintre ei a comis omorul?

— De unde să ştiu eu?

— De exemplu, de la ei, i-am sugerat.

— I-am întrebat, dar nu mi-au spus decât că trebuie să uit că am fost vreodată pe acolo.

— Care din ei avea la el cuţit?

— Amândoi. Iar când ne-am oprit pe malul Jiului, le-au aruncat în apă împreună cu două ceasornice.

„Ar fi fost interesante aceste cuţite, dar cum să le mai găseşti într-o apă curgătoare?” mi-am spus.

— În legătură cu celelalte infracţiuni, te-ai hotărât să le recunoşti? am întrebat.

— Da. Daţi-mi hârtie şi am să scriu tot ce ştiu.

— Să descrii în amănunt şi atacarea locuinţei femeii ucise, i-am mai spus, pe când Crişan ieşea cu el pe culoar.

— S-ar părea că încurcătura abia începe, a comentat Dorobanţu, căscând de zor.

— După ce discutăm cu Cotârlă, vom şti mai bine pe ce picior dansăm, m-am arătat eu mai optimist, în timp ce, molipsindu-mă de la el, am căscat şi eu.

— Îl aducem şi pe Cotârlă? a întrebat Crişan, intrând în birou.

— Să lăsăm pe mâine? i-am consultat.

— Poate că ar fi mai bine. E aproape unsprezece noaptea, a constatat cu

timiditate Crişan.

— Cine rămâne cu Viziru până îşi termină declaraţia? mi-am amintit eu.

— Subofiţerii de la arest. În definitiv, cine-i împiedică să-şi continue partida de ţintar în aceeaşi cameră cu arestatul până îşi scrie compunerea?

— Nimeni, am conchis.

Capitolul XVIII

Am început ziua citind declaraţia lui Viziru. În afara infracţiunilor pe care i le stabilisem, mai recunoscuse încă douăsprezece spargeri şi furturi din maşini.

— Sună după muşteriu, i-am spus lui Crişan, punând pe birou declaraţia la care mă uitasem.

Când şi-a făcut apariţia, Cotârlă îşi ţinea umerii atât de aduşi în faţă, încât părea cocoşat. Încruntat, mi-a aruncat o privire încărcată de ură şi s-a aşezat pe scaun, mutându-şi ochii pe un perete şi adoptând un aer de indiferenţă.

— Te-am chemat pentru a discuta împrejurările în care a fost ucisă Ioana Stan, l-am anunţat.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi, a bombănit scurt şi a pufăit pe nas.

— Despre femeia pe care ai ucis-o la Livezeni, împreună cu Bonea şi Viziru, m-am străduit să-i reîmprospătez memoria.

— N-am ucis pe nimeni şi n-am fost niciodată la Livezeni! m-a informat, continuând să examineze peretele.

— Bonea şi Viziru sunt de altă părere.

— Îi priveşte!

— Şi pe dumneata. Şi pot spune că te priveşte direct. Pentru că din declaraţiile lor reiese că dumneata eşti autorul omorului.

Pentru o fracţiune de secundă, şi-a dezlipit ochii de la perete şi m-a măsurat cu o privire dispreţuitoare.

— Pe mine nu mă trageţi în piept cu chestii de astea, ieftine, m-a informat, reîncepând să examineze peretele.

— Doreşti să-ţi citesc declaraţiile lor?

— Păi ce, nu pot fi ticluite? a zis, făcând-o pe nepăsătorul şi pufăind iar pe nas.

— Băiete, eu am misiunea de a stabili gradul de vinovăţie al fiecăruia dintre voi, iar dacă dumneata ai să te menţii pe poziţia negării unei fapte probate, îţi vei croi drumul spre plutonul de execuţie, am ţinut să-l avertizez.

— Pluton de execuţie?! a pufăit el pe nas foarte dispreţuitor. S-a schimbat codul penal şi se condamnă la moarte pentru câteva găinării ori borfăşerii, cum se spune la dumneavoastră. Sau trebuie să înţeleg că încercaţi să mă intimidaţi? mi-a rânjit cu obrăznicie.

— Băiete, am zis calm, pentru comiterea unui omor cu cruzime se poate condamna la moarte...

— Şi ce mă priveşte pe mine?! Eu ce-am făcut am scris în declaraţie, şi dacă în declaraţie n-am pomenit de niciun omor, înseamnă că n-am comis niciun omor! Aşa că, dacă vă trebuie un criminal, căutaţi-l! a zis, ducând un deget la o nară şi suflând cu putere pe cealaltă.

— Cotârlă, dacă nu vrei să vorbeşti, nu te pot obliga s-o faci. Totuşi, din punct de vedere uman, deşi ţie îţi este străină această noţiune, sunt obligat să te avertizez că prezenţa ta în câmpul infracţiunii a fost probată.

— Oare? a spus sarcastic.

— Urmele lăsate de pantofii tăi erau foarte clar imprimate în pământul afânat pe unde ai sărit gardul în curtea victimei...

— Parcă numai eu port astfel de pantofi? a rostit, pufăind puternic pe nas şi aruncându-mi o privire amuzată, mai înainte de a şi-o fixa din nou pe

perete cu un aer de plictiseală.

— Mărimea pantofilor în coroborare cu gradul lor de uzură sunt strict specifice! Nu ştiai? cum nu s-a înghesuit să-mi răspundă, am continuat: Şi dacă la identificarea prin aceste urme adăugăm şi declaraţiile complicilor tăi...

— Nu recunosc declaraţiile aşa-zişilor mei complici! a strigat enervat, pufăind zgomotos de mai multe ori pe nas.

Aş fi putut să-i atrag atenţia că nu trebuie să mai ridice glasul, dar n-am făcut-o. Probabil unde mă întrebam dacă modul zgomotos în care expulza aerul pe nas se datoreşte unei maladii sau, pur şi simplu, este un tic nervos.

— Cotârlă, să nu mizezi pe principiul: „Dubiile sunt întotdeauna în favoarea acuzatului!”, pentru că în acuzaţia de omor pe care ţi-o aduc nu-şi au locul îndoielile. În mâna victimei s-a găsit un smoc de fire de păr. Mai e nevoie să-ţi spun că el a fost smuls de pe capul tău?

A întors faţa de la perete, s-a uitat la mine cu o privire dezorientată şi speriată, apoi şi-a lăsat ochii în jos.

— Nu eu am omorât-o, ci Bonea... a spus, intempestiv, după o tăcere de aproximativ un minut.

— Erai acolo când a omorât-o?

— Nu, mă aflam în cealaltă cameră, unde-i magazia, şi căutam banii despre care ştiam de la Bonea că trebuia să-i aibă bătrâna.

— Şi cum ai aflat de moartea victimei?

— A venit Bonea şi mi-a spus, după care am plecat imediat.

— Cine a torturat victima cu cuţitul?

— Bonea. Eu, aşa cum v-am spus, eram în cealaltă cameră.

— Numai Bonea a stat cu victima?

— La început, când am pătruns în casă şi am imobilizat-o, eram cu toţii, apoi Viziru s-a dus să facă de pază afară, iar eu am plecat în cealaltă cameră.

— Cine i-a spus nepoatei victimei că-i taie gâtul dacă nu trage pledul peste cap?

— Bonea.

— Numai el a stat cu victima?

— Da.

— Tot timpul?

— Da.

— Şi atunci cum aţi băut împreună ţuică din butoi?

Vădit deconcertat, pentru a câştiga timp, a tras o altă rafală de pufăituri pe nas.

— Aveţi dreptate. La un moment dat, a apărut pentru câteva minute şi mi-a spus că vrea să tragă un gât de ţuică. După ce a băut, s-a înapoiat imediat la bătrână.

— Dacă te-am urmărit bine, din momentul în care aţi tăbărât pe victimă şi aţi imobilizat-o, fiecare dintre voi a avut o sarcină precisă. Dumneata, să cauţi banii, în camera alăturată, Viziru să asigure paza, iar Bonea să forţeze victima să spună unde-şi ţine banii. Aşa e?

— Da, aşa e.

— Asta înseamnă că nici Bonea n-a venit la dumneata şi nici dumneata nu te-ai mai înapoiat în camera în care se afla victima, m-am făcut eu că recapitulez situaţia cu glas tare.

— Exact. Numai el a venit după mine, atunci când a băut ţuică...

— Nu i-a fost teamă că fuge victima?

— Asta l-am întrebat şi eu când a apărut în magazie. Mi-a răspuns că bătrâna e cuminte.

— Să nu-i mai spui „bătrână”, ci victimă, l-am corectat.

— Am înţeles, a replicat docil.

— În povestirea dumitale este ceva ce nu pricep, m-am arătat eu încurcat.

— Vă rog, m-a poftit el plin de solicitudine, precum un profesor de matematică gata să-şi ajute elevul care nu poate pricepe de ce unu şi cu unu fac taman doi.

— Dacă Bonea a venit după dumneata numai atunci când i s-a făcut chef de ţuică, de unde a ştiut de existenţa ei?

— Păi, de unde să ştiu eu... a îngăimat încurcat, apoi a spus victorios: Probabil că ştia că toţi ţăranii au ţuică în casă.

— Cum explici prezenţa părului dumitale în mâna victimei?

— Probabil că mi l-a smuls când am intrat peste ea şi am trântit-o pe duşumea.

— De fapt, cât timp v-aţi aflat în locuinţa victimei?

— Două sau trei ore, a zis, încercând să ghicească ce urmăresc.

— Şi victima a ţinut în pumn părul dumitale atâta timp?

— Altă explicaţie nu văd.

— Eu văd. Contracţiile musculare apar numai la muribunzi. Deci, cu puţin timp înainte de sucombarea victimei şi în pofida afirmaţiei dumitale, te-ai aflat în imediata ei apropiere!

— Nu-i adevărat! a strigat înspăimântat. Eu eram dincolo...

— Mulţumesc! Deocamdată ajunge.

În timp ce continua să susţină că nu s-a mai apropiat de victimă după doborârea acesteia pe podea, Crişan l-a expediat pe culoar.

— A naibii încurcătură, a apreciat Dorobanţu cu foarte mult bun-simţ.

— Cum putem să-i trimitem în judecată dacă nu stabilim partea de vină a fiecăruia dintre ei? l-a susţinut şi Crişan.

Din doi paşi am fost la uşă, am închis-o şi mi-am scos capul afară. Cotârlă şi însoţitorii lui se aflau încă pe culoar, la vreo douăzeci şi cinci de metri distanţă.

— Subofiţer! am strigat. Veniţi înapoi! le-am spus, apoi, lăsând uşa deschisă, am revenit la birou.

— Ce intenţionaţi? s-a mirat Crişan.

— Dă telefon să-l aducă sus şi pe Bonea. Facem confruntarea! Dorobanţule, dă-mi să mai văd o dată raportul medicului legist.

În timp ce primeam filele cerute, a apărut şi Cotârlă, arborând un aer intrigat. L-am poftit să ia scaunul din faţa biroului meu, să-l ducă lângă peretele din stânga şi să ia loc. După ce mi-a executat ordinul, m-am aşezat şi eu îndărătul biroului şi am început să parcurg raportul doctorului Târnăuceanu. Când, cu două zile mai înainte, Dorobanţu mă informase de sosirea lui, nu-i acordasem nicio atenţie pentru că, de îndată ce ora morţii Ioanei Stan fusese stabilită prin datele anchetei, nu vedeam ce precizări relevante mi-ar fi putut furniza. Acum însă, faţă de impasul în care intrasem, îmi puneam toate speranţele în constatările expertului.

Când, ajungând la descrierea rănilor victimei, am găsit exact ceea ce-mi trebuia, s-a deschis uşa şi Bonea a fost introdus în birou.

Bonea şi Cotârlă s-au privit mai întâi uimiţi, apoi ochii lor au devenit întrebători, ca şi cum ar fi vrut să facă un schimb de opinii pentru a-şi putea organiza o apărare comună.

— Domnule Bonea, vă rog să luaţi acest scaun, să-l duceţi la perete – am arătat spre zidul din dreapta –, şi să vă aşezaţi cu spatele la noi. Cotârlă, te rog să-ţi întorci şi dumneata scaunul.

— Vom discuta despre victima Ioana Stan, i-am anunţat, când, executându-mi ordinul, s-au aflat cu spatele unul la altul, la o distanţă de vreo patru metri. Cine a ucis-o? am întrebat scurt.

— Bonea! a zis Cotârlă.

— Cotârlă! a susţinut Bonea.

— Adică Cotârlă şi cu Bonea? i-am zgândărit.

— Nu, Cotârlă singur! Eu mă aflam în magazie când a fost ucisă femeia! a zis Bonea.

— E o minciună! Eu mă aflam în magazie când victima a fost omorâtă! a strigat Cotârlă.

— Dacă amândoi vă aflaţi în magazie, de unde ştiţi când a decedat victima?

În încăpere s-a aşternut pentru un moment liniştea.

— A venit şi mi-a spus Cotârlă... s-a grăbit Bonea să-şi pună placa.

— Minţi! a urlat Cotârlă, apoi, în aceeaşi fracţiune de secundă, şi-a întors scaunul şi a sărit ca o vijelie spre Bonea, care, auzindu-l, s-a ridicat fulgerător de pe scaun şi s-a întors cu faţa spre adversar.

Până să decolez de pe scaunul meu, Cotârlă, mai înalt şi mai voinic, îşi vârâse mâinile în gâtul lui Bonea şi, ridicându-l cu o palmă de la duşumea, îl împingea cu creştetul capului în perete.

Am ajuns lângă ei atunci când Bonea, atârnând ca o cârpă, începuse să-şi dea ochii peste cap.

Tăişul palmei stângi a descris un scurt arc de cerc şi mi s-a oprit în carotida lui Cotârlă.

Agresorul a căzut imediat în genunchi, iar „victima”, scăpându-i dintre mâini, s-a întins pe covor, scuturat de spasme şi respirând scurt şi des.

Crişan şi Dorobanţu rămăseseră înlemniţi pe scaunele lor.

— Ce înseamnă asta, Cotârlă?! am strigat înfuriat, şi chiar că eram. Te-ai obişnuit să-ţi faci de cap pentru că ai avut de-a face numai cu femei neputincioase?! Treci imediat la locul tău!

Fără să zică nici pâs, s-a ridicat în picioare şi, masându-şi partea gâtului pe care i-o lovisem, s-a dus spăsit spre scaunul lui.

— Ce dement!... a bâiguit Bonea, adunându-se de pe duşumea.

— Aşază-te pe scaun! i-am strigat şi lui, aşa, ca să se ştie că sunt foarte nervos, deşi, după ce depăşisem momentul primului impuls, mă şi calmasem. Întrucât fiecare dintre voi susţine că celălalt este autorul omorului, vă cred... şi vă acuz pe amândoi de uciderea de comun acord a victimei!

— Sunt nevinovat! a protestat Bonea, sărind în picioare şi întorcându-se spre mine.

L-am ameninţat cu degetul şi i-am arătat scaunul. A mai deschis de câteva ori gura pentru a respinge acuzaţia, apoi, fără să scoată vreun sunet, şi-a reluat locul.

— Acesta-i adevărul! Ambii aţi participat în egală măsură la torturarea,

respectiv, uciderea victimei...

— Numai Bonea! Eu nu... m-a întrerupt Cotârlă, probabil revenindu-şi din efectul neutralizator al loviturii pe care mă obligase să i-o dau.

— Tu şi el! am zis. Şi dacă vă imaginaţi că jucând teatru veţi semăna nişte îndoieli pe care să le puteţi specula în faţă judecătorilor, vă înşelaţi! împreună aţi torturat victima şi sub acest aspect raportul medico-legal este precis, am zis, luându-l de pe birou şi fluturându-l. Rănile înţepate făcute victimei au fost produse de două lame de cuţit diferite. E clar?!

Nu mi-au mai răspuns nimica.

— Constatarea medicului legist dovedeşte că amândoi aţi torturat-o şi, în consecinţă, că amândoi aţi ucis-o. Chiar dacă moartea victimei a avut loc în braţele unuia dintre voi, asta nu-l absolvă de răspundere pe celălalt, deoarece, lucrând pe „schimburi”, aţi participat în cote egale la omorârea Ioanei Stan.

Cum din nou s-a lăsat în birou o tăcere grea şi, prin urmare, plictisitoare, i-am spus lui Crişan să-i expedieze pe criminali la arest.

*

* *

Capturarea şi trimiterea în judecată a tâlharilor care îngroziseră locuitorii oraşului Petroşani fusese floare la ureche faţă de truda care a început pentru a recupera lucrurile cumpărate de chilipirgii şi a le restitui păgubaşilor.

Mai aveam încă mult de alergat, când mi-a parvenit sentinţa Tribunalului judeţean Hunedoara, din 25 martie 1975. Principalii protagonişti ai bandei fuseseră condamnaţi la închisoare în funcţie de periculozitatea lor socială: V.C. – 10 ani, C.S. – 24 de ani şi B.G. – 25 de ani.

Epilog

Când am ieşit în stradă, am fost întâmpinat de mireasma teilor înfloriţi. Am ridicat capul şi am văzut cerul înstelat, străjuit de o lună rotundă şi nepăsătoare. Mi-am privit ceasul şi, constatând că în următoarele două minute va fi ora unsprezece şi jumătate noaptea, am luat-o la picior, repede şi uşor legănat, spre sediul miliţiei municipale.

Eram într-o formă excelentă, mai puţin picioarele, care, deşi răspundeau perfect la comenzi, erau al naibii de grele. În ceea ce priveşte capul, funcţiona suficient de bine dacă, deşi aveam senzaţia că l-am cumpărat de ocazie de la solduri, era capabil să-mi şoptească că numai grăbindu-mă pot avea şansa să nu trebuiască să dorm pe vreo bancă din gară. Şi avea dreptate. Riscul exista, deoarece, fiind prima zi din luna iunie şi ultima mea seară în Petroşani, îmi trimisesem geamantanul la Deva prin Crişan şi Dorobanţu şi renunţasem la camera pe care o avusesem reţinută la hotelul „Jiul”.

De fapt şi eu ar fi trebuit să mă aflu acum la Deva, într-o garsonieră cochetă şi un pat curat din modernul hotel „Sarmis”. Dar n-a fost să fie, pentru că papa aghiuţă şi-a vârât coada şi mi-a dat peste cap toate bunele mele intenţii.

Eu, ca un om civilizat şi bine crescut, am luat un buchet mare cu crini imperiali şi am sunat la uşa doctorului Creangă. Chestie de politeţe, pentru că, dacă îmi terminasem misiunea în Petroşani, era firesc să-mi iau la revedere de la amicul meu. E adevărat că în urmă cu o lună de zile, când i-am restituit butelia de care-l uşurase un oarecare spărgător, a încercat să mă coopteze la testarea unei sticle de Johnnie Walker, dar n-a ţinut, deoarece – se ştie! – eu sunt mai incoruptibil ca fostul meu coleg Eliot Ness. Aşa că, sunând la uşa lui la ora şase după-amiaza, eram convins că nimic nu se va pune în calea plecării mele spre Deva. Dar s-a pus!

De cum m-a instalat pe unul din fotoliile din camera lui de lucru, a şi pus pe masă o fiolă, dar nu una de „Ion plimbăreţul”, cum îmi imaginasem eu, ci una de „Ballantine’s” veritabil. Şi cum incoruptibilitatea are şi ea o limită, am călcat-o voluntar. Eu probam licoarea „*on the rocks*”, sau, cum ar spune un translator de limba engleză, cu gheaţă, iar domn’ doctor Creangă sugea muncitoreşte din zeama ruginie, pentru că, susţinea el, ar fi fost păcat s-o bea altfel decât o făcuse mama ei, în Scotland.

Cum era şi firesc, când se întâlnesc doi foşti jucători de rugby, am abordat în viteză un subiect intim: care sunt şansele echipei naţionale de a intra în „Turneul celor cinci naţiuni?” Cred însă că Dana mai auzise comentariile soţului ei pe marginea acestui subiect. Altfel nu-mi pot explica de ce s-a grăbit să-mi ureze drum bun şi să se evacueze cu fetiţa în cealaltă cameră.

Momentul care a impus sistarea dezbaterilor a fost marcat de constatarea că sticla ajunsese mai goală decât cutia de rezonanţă a unei viori Stradivarius. În această situaţie, domn’ doctor mi-a comunicat, nu tocmai coerent, că vrea să deschidă cercetările pentru descoperirea unei alte surate a sticlei care rămăsese pe masă în chip de vestigiu. Privindu-mi ceasul şi văzând, cu oarecari dificultăţi, că ar fi trebuit să mă aflu demult la Deva, i-am respins cu hotărâre propunerea, deşi nu pot nega că ea era foarte ispititoare.

El că da, eu că nu.

A consimţit s-o lase baltă numai după ce i-am promis, cu mâna pe inimă, că: „... altădată, o s-o facem şi mai lată!”.

La despărţire, bineînţeles că ne-am pupat cu multă înfocare.

*
* *

Ajungând la sediul Miliţiei municipale, m-am înfipt drept în garaj. Am avut un fler ca niciodată. Un echipaj auto tocmai pleca în patrulare pe şoseaua Petroşani-Deva.

M-am instalat pe bancheta din spate şi, într-o clipă, am şi adormit, rezemat de una din portiere.

*
* *

Când m-am trezit, aveam capul mai limpezit, mă aflam sub estacada hotelului „Sarmis” şi limbile ceasului indicau ora două.

Am urat serviciu uşor echipajului şi am intrat în holul hotelului.

Luând cheile de la recepţie şi ducându-mă spre lift, uşa acestuia s-a deschis pentru a-l lăsa să iasă pe Crişan; îmbrăcat civil şi cu ochii umflaţi de somn.

— Hei, ce-i cu dumneata aici? am exclamat surprins.

— Pe dumneavoastră vă căutam.

— Pe mine?! De ce? Soţia dumitale doreşte o referinţă scrisă că ţi-ai văzut de treabă la Petroşani? am spus, convins că are o nevastă geloasă.

A făcut cu mâna un gest de silă.

— Tovarăşe căpitan, s-a decretat punerea sub alarmă generală a forţelor miliţiei.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat aiurit.

A ridicat din umeri:

— Habar n-am. În urmă cu douăzeci de minute, m-a sculat ofiţerul de serviciu şi m-a anunţat că din ordinul inspectorului-şef trebuie să mă prezint cu dumneavoastră la inspectorat. Tot ce am putut scoate de la el a fost că are sarcina să mobilizeze tot efectivul Inspectoratului judeţean.

— Avem vreo maşină de serviciu? am întrebat, cu mintea brusc şi complet limpezită.

— Nu, dar am venit eu cu a mea.

— Atunci, călare pe cai! m-am decis, ducându-mă să las la recepţie cheile pe care abia le luasem.

*
* *

În sala de şedinţe se aflau strânşi vreo zece ofiţeri. Printre ei şi Dorobanţu, care s-a grăbit să vină lângă noi. Şi el era îmbrăcat civil.

— Ce s-a întâmplat? n-am ezitat să-l întreb.

— Să fiu al naibii dacă ştie cineva ceva, a arătat el spre ceilalţi colegi. Am fost luat atât de repede, încât, uitaţi-vă cum m-am îmbrăcat... a zis, ridicându-şi pantalonii pentru a ne arăta că poartă un ciorap bleumarin şi celălalt gri cu dungi maro.

N-am mai avut când să-l compătimesc, deoarece s-a deschis uşa şi au

apărut inspectorul-şef, cu cămaşa descheiată la gât şi cu o cravată atârnându-i din buzunarul lateral al hainei, şi comandantul miliţiei, ţinând în mână diagonala şi centura sub care pendula tocul pistolului.

— Tovarăşi, a spus inspectorul-şef de cum a pătruns în sală, în judeţul nostru, mai exact lângă Deva, s-a petrecut un fapt de maximă gravitate. În urmă cu aproximativ o oră, de la închisoarea Bârcea au evadat şapte infractori deosebit de periculoşi. Cinci dintre ei sunt îmbrăcaţi cu uniformele subofiţerilor pe care i-au atacat şi, totodată, au intrat în posesia armelor automate ale acestora. Nu nouă ne revine sarcina de a examina cauzele care au facilitat această evadare, a mai spus, citind pe chipurile noastre uluiala ce ne-o provocase vestea comunicată. În schimb, avem misiunea de a-i captura suficient de repede pentru a nu le lăsa răgazul să-şi folosească armele împotriva populaţiei.

Infractorii evadaţi au de executat pedepse între zece şi douăzeci şi cinci de ani. Ei sunt următorii: Filip Sandu, Badea Vasile, Bariţiu Victor, Sontay Domokos... – inspectorul-şef s-a oprit, s-a uitat spre mine şi a continuat: – Căpitane Apostolescu, îţi spun ceva aceste nume: Bonea Grigore, Cotârlă Ştefan şi Viziru Carol?

Mai întâi n-am înţeles ce vrea. Sigur că-i cunoşteam, doar chiar în seara aceea sărbătorisem, la capătul a cinci luni de alergătură, completa terminare a afacerii!

— Şi ei fac parte din lotul evadaţilor?! am exclamat, înţelegând brusc tâlcul întrebării.

A confirmat printr-un gest şi a completat:

— Organizarea evadării fiind făcută de domnul Bonea, în persoană!

În timp ce eu mă uitam uluit când la Crişan, când la Dorobanţu, care îmi răspundeau cu nişte priviri tot atât de aiurite, a început să vorbească comandantul miliţiei:

— În momentul de faţă, se îndepărtează de închisoare într-un autoturism IMS al penitenciarului. În urmă cu... – şi-a ridicat mâna şi şi-a consultat ceasul – patruzeci de minute, un echipaj-auto, care venea spre Deva, s-a încrucişat cu maşina penitenciarului, dar, nefiind dată încă alarma, i-au lăsat să-şi vadă de drumul lor. Şi este mai bine că s-a întâmplat aşa, pentru că altfel, faţă de armamentul pe care-l au infractorii, subofiţerii noştri n-ar fi avut nicio şansă! Nu ştim unde se află în acest moment, dar ştim că n-au putut părăsi teritoriul judeţului, deoarece, urmare a alarmei generale date prin IGM, colegii noştri din judeţele limitrofe au ridicat baraje pe toate şoselele care pleacă de la noi. De asemenea, odată cu apariţia zorilor, IGM-ul ne va trimite trei elicoptere pentru căutarea aeriana a fugarilor, şi-a încheiat punerea în tema colonelul.

A început apoi să vorbească din nou inspectorul-şef:

— Partea cea mai neplăcută – şi vă promit că nu se va mai repeta! – este că şi noi am fost prinşi, ca să zic aşa, pe picior greşit. Şeful depozitului electrotehnic a plecat la nişte rude de-ale lui şi, până-l găsim, suntem lipsiţi de aparate de radio portabile. La fel stând lucrurile şi cu câinii de urmărire.

A tăcut când a intrat în sală ofiţerul de serviciu şi s-a apropiat de el pentru a-i înmâna o hârtie. După ce şi-a aruncat ochii pe ea, ne-a spus:

— Am primit o notă telefonică de la Călan. Autori necunoscuţi au spart un magazin cu autoservire şi au furat alimente. Un martor, care privea pe fereastră, afirmă că hoţii au plecat cu un autoturism cu însemnele miliţiei.

Deci, putem fi siguri că este mâna evadaţilor. Totodată, ţinând seama de obiectul furtului şi poziţia geografică a Călanului, e de presupus că intenţionează să părăsească şoselele şi să traverseze munţii Sebeşului, la adăpostul pădurilor. Şi întrucât prin adoptarea acestei variante ni se vor reduce şansele de-ai captura curând, va trebui – ca în paralel cu deplasarea forţelor noastre de încercuire când va începe să se lumineze de ziuă – să trimitem imediat o echipă în urmărirea lor. Deşi nu se pune problema luării contactului cu evadaţii, ci numai a urmăririi lor de la distanţă, pentru a nu se pierde poziţia şi direcţia lor de deplasare, misiunea este periculoasă, pentru că nu se poate exclude posibilitatea atragerii urmăritorilor într-o ambuscadă. Ce ar însemna căderea într-o ambuscadă organizată de ei nu trebuie să vă mai explic, deoarece v-am mai spus că sunt în posesia a cinci arme automate. De aceea, echipa de urmărire va fi formată numai din voluntari, şi din aceştia îi voi prefera pe cei fără copii. Cine doreşte să plece în urmărirea evadaţilor? a întrebat el.

Toţi ofiţerii au făcut un pas înainte şi şi-au ridicat mâna dreaptă. Crişan şi Dorobanţu au întors capul şi m-au privit contrariaţi, probabil că nu se aşteptaseră ca tocmai eu, vremelnicul lor şef, să le înşel atât de ruşinos aştept ţările.

— Tovarăşe inspector şef, cu permisiunea dumneavoastră, aş vrea să fac o remarcă, am zis, suficient de tare pentru a mă face auzit.

— Te ascult, căpitane, a zis el, binevoitor, în timp ce toţi ofiţerii din încăpere au întors capul spre mine intrigaţi.

— Fără a minimaliza importanţa voluntarilor în situaţii-limită, apreciez că misiunea pe care aţi descris-o ar putea fi cu mult mai bine îndeplinită de cei care-i cunosc pe infractori. Fie şi numai pentru faptul că uniformele pe care aceştia le poartă vor putea genera suficiente confuzii capabile să pună oamenii noştri în situaţia de a se împuşca între ei.

— Observaţia este corectă! a apreciat şeful. Ce propui, căpitane?

— Întrucât numai eu şi locotenenţii-majori Crişan şi Dorobanţu cunoaştem personal pe cei mai mulţi din infractorii evadaţi – am exagerat eu niţel, aşa, ca să fiu mai convingător –, considerăm că misiunea ne revine de drept nouă.

Când mi-am terminat argumentarea, Crişan şi Dorobanţu, care nu cu prea multe minute înainte mă priviseră ca pe o oaie neagră, au făcut un pas înapoi, m-au încadrat şi au început să se uite cu superioritate la ceilalţi ofiţeri.

— De acord, a zis inspectorul-şef. Îţi mai atrag atenţia că, până te vor ajunge din urmă forţele noastre de împrejurare, vei fi complet izolat.

A văzut că-l privesc surprins şi a continuat:

— Nu se poate folosi staţia-radio, deoarece şi maşina fugarilor are un post de emisie-recepţie. Şi nu consider că este necesar să-i ţinem la curent cu mişcările de învăluire pe care le vom face. Atrăgându-ţi încă o dată atenţia că nu trebuie să intri în contact cu ei, deoarece eu n-am ce face cu nişte eroi morţi; te rog să te limitezi numai şi numai la o urmărire de la o distanţă care să vă ţină în afara bătăii focului lor. Şi pentru ca lucrurile să fie şi mai clare, te fac răspunzător dacă li se întâmplă ceva băieţilor! m-a avertizat, arătând cu degetul când spre Crişan, când spre Dorobanţu.

— Am înţeles, tovarăşe inspector-şef! l-am asigurat.

— Atunci, executarea!

Mai înainte de a coborî în curte, am trecut pe la depozitul de armament. Crişan şi Dorobanţu şi-au luat câte o puşcă automată de asalt, iar eu, o cutie cu cincizeci de cartuşe de nouă milimetri. Pentru că, întâmplător, cunoşteam zicala: „Mai bine să prisosească, decât să lipsească!”.

*
* *

Întrucât fugarii rulau cu un autoturism de teren IMS, maşina care ne aştepta afară era de acelaşi tip, deoarece s-a plecat de la ideea că o Dacie nu i-ar fi putut urmări în afara şoselelor asfaltate.

Un nor gros ascunsese luna şi era atât de întuneric încât, dacă n-ar fi fost aprinse luminile de poziţie ale maşinii care ne fusese repartizată, aş fi putut jura că am plonjat într-unul din cazanele cu smoală ale lui Scaraoţchi.

Ne-am suit în maşină şi Crişan i-a spus şoferului să pornească cu toată viteza spre Călan.

E drept că nu alerga maşina cine ştie ce, dar, în compensaţie, scutura atât de tare, încât începusem să mă tem că-mi face cocteil din rinichi, ficat şi splină.

Tot ceea ce puteam să văd era şoseaua, măturată de lumina farurilor până la o distanţă de vreo cincizeci de metri.

La vreo cinci minute de la plecare, Dorobanţu mi-a arătat ceva prin portiera din partea stângă, afară, în bezna nopţii.

— Închisoarea Bârcea, de unde au evadat derbedeii.

— Modernă? l-am întrebat.

— Modernă? a repetat dispreţuitor. Poate... pe vremea răscoalei lui Horea, Cloşca şi Crişan.

— Deşteptul care şi-a imaginat că poate izola nişte indivizi de talia lui Bonea şi Cotârlă într-o astfel de coşmelie va trebui să tragă nişte concluzii din greşeala lui. Noi înnebunim alergând după ei până-i capturăm, şi nu ştiu ce funcţionar le creează toate condiţiile pentru a putea s-o ia din loc după bunul-plac, l-a completat Crişan, privind cu acreală spre şoseaua luminată de faruri.

Fiind un fatalist convins, m-am rezumat numai la un gest de indiferenţă şi am continuat să privesc prin parbriz. Cerul începuse să se lumineze, dar cu foarte multă timiditate.

Douăzeci de minute mai târziu, am virat la stânga şi am pătruns în oraşul Călan.

Începusem să ne strecurăm pe o stradă lată, la ale cărei rigole se aflau parcate autovehicule de diferite tipuri. În rest, nici picior de om.

Mai aveam circa douăzeci şi cinci metri până la capătul ei, când două autobasculante au demarat de lângă trotuarul din stânga şi din dreapta şi s-au oprit bot în bot în mijlocul drumului, blocându-ne calea.

Şoferul a apăsat puternic pe frână, oprind la cel mult doi metri de ele, şi smucind înfuriat de portieră, a dat să scoată capul afară pentru a-şi spune părerea despre pericolul public pe care-l reprezintă şoferii de autobasculantă. Dar n-a mai apucat să-şi verse necazul.

— Nu vă mişcaţi! a strigat una din umbrele care ne ameninţau cu pistoale dindărătul autobasculantelor, în timp ce a treia autobasculantă, venind din spate, ne-a tăiat retragerea. Ieşiţi câte unul afară, cu mâinile în sus. Care iese cu armă îl împuşcăm fără niciun alt avertisment! ne-a adus la cunoştinţă

vocea.

Mai întâi, m-am gândit că am căzut ca nişte ageamii în mâna bandiţilor, apoi, dându-mi seama că numărul umbrelor era cu mult mai mare de şapte, am priceput că nimerisem într-o ambuscadă a miliţiei.

— Dacă nu ieşiţi afară, aşa cum am ordonat, câte unul, cu mâinile în sus, deschidem focul asupra maşinii! Număr până la cinci! ne-a somat vocea pentru a doua oară. Unu... Doi...

— Afară, băieţi! m-am dezmeticit eu primul din surpriză, deschizând portiera din dreapta şi coborând încet cu mâinile deasupra capului.

— Suntem de la miliţia judeţeană, i-am anunţat, dar, bineînţeles, fără să mă încumet să las mâinile jos.

— Am mai auzit noi basme d-astea! Toţi, afară din maşină! a replicat inexorabil vocea.

După ce au ieşit şi ceilalţi din maşină, miliţienii care ţineau pistoalele îndreptate spre noi au început să se apropie cu prudenţă. Când, încercuindu-ne, au ajuns la câţiva metri de noi, s-a desprins un ofiţer şi ne-a luminat cu o lanternă.

— Suntem ofiţeri de miliţie, am repetat:

— Arată-mi legitimaţia! Dar vezi să nu scoţi altceva! a zis pe un ton care indica cu precizie cum va reacţiona pistolul îndreptat spre pieptul meu, dacă mă abat de la recomandarea ce-o făcuse.

Am extras cu două degete obiectul cerut din buzunarul de sus al hainei şi, când i l-am întins, am văzut că este un maior.

A făcut un pas înapoi, probabil pentru a nu-mi da posibilitatea să-i lovesc mâna în care ţinea arma, şi, deschizând legitimaţia, a luminat-o cu lanterna. O clipă mai târziu, mi-a luminat faţa pentru a verifica dacă semăn cu fotografia de pe act.

— Sunteţi lămurit? m-am interesat.

— Legitimaţiile dumneavoastră, a zis către ceilalţi, fără să-mi răspundă, dar faptul că a trecut la apelativul de reverenţă demonstra că certitudinea lui, că i-au căzut în mână evadaţii, începuse să se clatine.

— Cu cât ne faceţi să întârziem mai mult, cu atât se reduc şansele noastre de a-i ajunge pe fugari, am zis, simţind cum încep să mă enervez.

— Scuzaţi-mă, a zis, restituindu-ne legitimaţiile. Mi-am făcut numai datoria. În definitiv, cine v-a pus să intraţi în oraş cu o maşină la fel ca cea a urmăriţilor? a remarcat el cu bun-simţ.

— Ce ne puteţi spune despre ei? am zis, revenind la lucruri mai stringente.

— În urmă cu circa o oră şi jumătate, a zis, privindu-şi ceasul, care am văzut că indica ora patru fără câteva minute, au spart un magazin cu autoservire şi şi-au burduşit maşina cu alimente. Credeam că au părăsit oraşul, dar, jumătate de oră mai târziu, au spart o agenţie a CEC-ului şi au încercat să deschidă casa de fier. N-au reuşit însă. De aceea, când aţi apărut dumneavoastră, mi-am imaginat că iar dau târcoale prin oraş, a zis, ridicând din umeri.

— După ultima spargere, în ce direcţie au plecat?

— Dacă e să ne luăm după spusele unui chefliu, care susţine că i-a văzut când au ieşit din localul CEC-ului, ar fi părăsit oraşul pe drumul care duce spre valea Luncanilor.

— Mai există şi un alt martor? era firesc să întreb.

— Nu.

— Atunci pornim şi noi pe acelaşi drum. Vă rog să ni-l arătaţi.

— Îl cunosc şi eu, tovarăşe căpitan, a intervenit şoferul.

— Pe la ce oră a avut loc tentativa de jefuire a CEC-ului?

— În jurul orei trei, mi-a răspuns maiorul, făcând semn şoferilor de pe autobasculante să ne elibereze drumul.

— Încercarea lor de a pune mâna pe bani demonstrează că au intenţia să se piardă în vreun oraş, a zis Crişan, după ce am început să rulăm.

— Firesc, dar nu foarte curând. Proviziile de alimente pe care le-au strâns arată că şi-au făcut planul de a sta ascunşi până încetează urmărirea. Abia după ce se vor asigura că li s-a pierdut urma, vor încerca să coboare la adăpostul aglomeraţiei urbane, am spus.

Chiar dacă nu s-ar fi luminat afară pentru a putea vedea că ne angajasem pe un drum din pământ bătătorit, aş fi simţit, datorită faptului că hurducăiala devenise insuportabilă.

După aproximativ douăzeci de kilometri de scuturătură infernală, o placă de pe marginea drumului arăta că ne aflăm pe raza comunei Boşorod.

Am început să rulăm pe strada principală în căutarea unui indiciu al trecerii fugarilor. În afară de câţiva câini care ne lătrau, nicio urmă de viaţă. În partea ascunsă a unei clădiri cu un etaj am zărit pe o bancă un individ moţăind. Apropiindu-ne de el, am văzut că purta bocanci cazoni, pantalonii gri înfăşuraţi în moletiere şi o manta ostăşească fără epoleţi. Pe bancă, alături de el, se afla *o* puşcă ZB. Pe cap purta o căciulă mare.

Când maşina a oprit lângă el şi am sărit jos, s-a trezit şi a întins mâna după puşcă.

— N-o atinge! i-am cerut.

Şi-a retras mâna şi a privit încă buimăcit de somn spre colegii mei care tocmai soseau şi ei din maşină cu armele în cumpănă.

— Scoate-ţi căciula! i-am ordonat.

După ce s-a conformat, am văzut că era tuns complet, ca în armată, sau la închisoare.

— Ce-i cu puşca asta? am întrebat.

— Ce să fie? E a mea... m-a informat, adoptând mimica unui copil care se teme că i se va lua jucăria cea mai dragă.

— De unde o ai? m-am interesat, arătându-i legitimaţia.

— Să trăiţi! a zis, dând să se scoale de pe bancă.

I-am pus mâna pe umăr şi l-am împiedicat s-o facă. N-aveam nevoie de surprize.

— Io-s paznicul comunei! a exclamat cu desperare.

— Legitimaţia!

— N-am aşa ceva... Dar mă cunoaşte toată lumea... întrebaţi-l pe domn' Sandu, şeful de post, m-a rugat el.

— Buletin de identitate ai?

L-a scos dintr-o ţiplă şi mi l-a dat. L-am răsfoit şi m-am edificat. Locuia în comuna Boşorod. Deci nu putea fi unul dintre fugari.

— Bine, poţi să te ridici, i-am spus, restituindu-i actul.

A bâiguit ceva care aducea a mulţumire şi a şi pus mâna pe ţeava puştii, ca pentru a demonstra că nu-i dispus s-o împartă cu altcineva.

— De când ai intrat în serviciu?

— De la nouă.

— Ai văzut persoane străine umblând în ultima oră prin comună?

— Nu.

— Dar o maşină ca a noastră ai văzut?

— Sigur. Înăuntru era mai mulţi subofiţeri de miliţie. I-am şi salutat când au trecut pe lângă mine, m-a anunţat cu mândrie, de parcă se aştepta să-l decorez.

— În ce direcţie s-au îndepărtat?

— Aşa... a zis, arătându-mi cu braţul întins o anumită direcţie.

— Demult?

— Eu ştiu? Poate o fi o oră, poate o fi mai puţin... Da? ce-a veţi cu „alde Iepure”? a întrebat, văzând că mă întorc să mă duc la maşină.

— Ce-am putea avea cu „alde Iepure”? l-am întrebat intrigat, întorcându-mă iar cu faţa spre el.

— Păi io de unde să ştiu! Da’ îmi zise a lu Ciobanu, de trecu p-aici puţin mai-nainte, că văzu cum miliţienii deteră-n casă peste alde Iepure...

— Unde se află casa acestui Iepure? am întrebat imediat.

A ridicat iar braţul, şi mi-a indicat o direcţie.

— Hai cu noi în maşină şi arată-ne casa! i-am cerut, pentru a nu fi nevoit să ameţesc căutând prin toată comuna gospodăria lui „alde Iepure”.

Când ne-am urcat în maşină, mi-am dat seama că nu-i displăcuse invitaţia. Probabil că şi începuse să fabrice nişte poveşti poliţiste, în care el era prima vioară, pentru uzul consătenilor săi. Ca să vadă ei ce erou le păzeşte liniştea în comună!

În ciuda euforiei care se vedea că îl stăpâneşte, ne-a condus cu precizie de-a lungul uliţelor comunei.

— Acolo e! a spus, după ce-am ieşit din comună, arătând prin parbriz o casă din bârne de lemn, la o distanţă de vreo două sute de metri.

Casa se afla pe un dâmb care domina o pajişte în formă de potcoavă, cu partea deschisă spre comună, şi partea închisă delimitată de liziera unei păduri. De la liziera din dreapta şi până la casă erau vreo optzeci de metri.

— Crişan şi Dorobanţu, jos. Şofer, dumneata şi cu paznicul comunei te duci să-l cauţi pe şeful postului! am ordonat.

Când am coborât, şi maşina a început să se îndepărteze cu spatele, am remarcat că paznicul compunea cea mai tristă figură ce-o văzusem vreodată. Ce puteam să-i fac dacă el îşi imaginase că venisem acolo pentru a ne juca de-a soldaţii?!

— Vom merge sub acoperirea lizierei, le-am spus băieţilor mei, pornind înainte.

Nu străbătusem nici jumătate din drum şi pantofii mei erau deja uzi de la rouă căzută pe iarbă.

— Voi mă acoperiţi cu foc, până ajung la jumătatea distanţei dintre lizieră şi casă, le-am zis, câteva minute mai târziu, când am ajuns în punctul cel mai apropiat de casă. După ce eu m-am adăpostit, pleacă Crişan. Iar după el plec eu, Crişan mă acoperă şi vii dumneata, Dorobanţule, să iei locul lui Crişan, care porneşte după mine. Veţi deschide focul de acoperire numai în caz de pericol iminent. Sunt întrebări?

Au dat din cap că nu.

Mi-am scos Walther-ul de la subsuoară, i-am coborât piedica şi, ridicându-i cocoşul, am început să înaintez aplecat de la mijloc. Ajungând la mijlocul distanţei, m-am culcat pe burtă şi l-am aşteptat pe Crişan. Până să ajungă lângă mine, roua mi-a trecut prin haină şi cămaşă şi am simţit-o pe piele de

parcă aş fi plonjat îmbrăcat într-un lac.

L-am lăsat pe Crişan să mă acopere şi m-am lansat spre casă. N-avea gard şi, odată ajuns la destinaţie, m-am apropiat de bârne, aplecându-mă sub nivelul pervazului ferestrelor. M-am uitat spre drumul pe care venisem. Dorobanţu luase locul lui Crişan şi acesta pornise spre mine.

Strecurându-mă pe lângă bârne, am plecat în recunoaştere. Când am revenit de unde plecasem, lângă Crişan apăruse şi Dorobanţu.

— În afară de fereastra sub care stăm, mai există încă una în partea opusă. Crişan, te duci acolo pentru a le tăia retragerea. Dorobanţule, te ocupi de fereastra asta. Eu voi încerca să pătrund în casă prin singura uşă a casei, i-am informat pe şoptite.

— Lăsaţi-mă pe mine să intru, doar am armă automată... a încercat Crişan să-mi ia pâinea de la gură, dar nu i-a mers, deoarece am şi pornit spre latura din stânga.

N-ajunsesem încă la destinaţie, când am auzit dinspre comună o hurducăială cunoscută. Am întors capul şi am văzut maşina noastră venind lansată ca un leu-paraleu către casa în care se adăpostiseră bandiţii. Probabil că şeful de post, pus pe fapte mari, se hotărâse să demonstreze că Wyatt Earp, vestitul şerif din Tumbstone, fusese, în comparaţie cu el, un sărman copil rahitic.

Cum eu intenţionasem un atac prin surprindere, eventual chiar luându-i din somn, pentru a nu le da răgazul să pună mâna pe arme, am realizat că intervenţia intempestivă a şefului de post va provoca o baie de sânge.

Când maşina a ajuns la vreo patruzeci de metri, şi prin portiera care s-a deschis a apărut un braţ ridicat, ceea ce anunţa că posesorul lui se pregăteşte pentru ejectare, m-am decis să salvez ceea ce se mai putea salva.

Am sărit în faţa uşii şi am lovit puternic cu toată talpa piciorului drept în broasca uşii. Am rămas surprins de uşurinţa cu care a decolat din tocul ei, căzând pur şi simplu pe spate, ca un copac tăiat de la rădăcină.

Odată cu înlăturarea uşii, printr-un salt cu o răsturnare în aer de o sută şi optzeci de grade, am ajuns şi eu în mijlocul încăperii, pe spate. Într-o mână pistolul, în căutarea vreunui bandit care încerca să pună mâna pe armă, iar în cealaltă lanterna, pe care însă n-am mai avut de ce s-o aprind; în cameră intrând suficientă lumină prin cele două ferestre laterale şi uşa pe care o desfiinţasem.

În clipa următoare eram în picioare şi cercetam camera. În stânga, un pat-laviţă, şi pe acesta o pereche în jur de treizeci de ani, în capul oaselor şi ţinându-se în braţe, mă priveau speriaţi, Ea nu era îmbrăcată nici măcar sumar. Drept în faţă, o altă laviţă şi o altă femeie, dar în etate, m-a privit şi a oftat cu desperare:

— Dumnezeule, iar au venit?!

Nepricepând ce vrea să spună, am privit laviţa aşezată, lângă peretele din dreapta, sub fereastră, de unde trei copii între cinci şi şapte ani s-au pornit să urle în tonalitatea sirenelor de pe ambulanţele Salvării.

— Ce-aveţi, domne, cu mine?... s-a interesat pe un ton nefericit bărbatul de pe laviţă, în timp ce femeia de lângă el îşi trăgea repede pe ea o ie. Sunt om sărac... Mi-aţi luat hainele... Ce vreţi să vă mai dau?... Viaţa?

— Tovarăşe căpitan vreţi să veniţi puţin până afară? s-a interesat Crişan, din cadrul uşii, mai înainte de a fi avut timpul necesar pentru a răspunde la

întrebările bărbatului de pe laviţă.

Ieşind pe uşă, am văzut un plutonier-major, până în treizeci de ani, înalt, suplu, blond şi frumos ca un star de la Hollywood. Era încadrat de Crişan şi Dorobanţu şi cu toţii mă priveau amuzaţi.

— Să trăiţi! mi-a spus plutonierul, chiar în clipa când mă pregăteam să-i întreb ce-au găsit nostim în încurcătura în care mă vârâsem. Permiteţi-mi să raportez.

— Chiar te rog.

— De îndată ce paznicul comunei mi-a relatat discuţia avută, am profitat de IMS-ul dumneavoastră pentru a ajunge cât mai repede aici. Din păcate, am ajuns totuşi prea târziu, a zis, arătând spre uşa trântită pe podea, în casă.

— Şi dacă ajungeai mai devreme ce se întâmpla?

— Vă raportam ceea ce paznicul comunal n-a ştiut. Şi anume că, în urmă cu trei sferturi de oră, fusesem chemat aici pentru a cerceta jefuirea familiei Iepure de către un grup de hoţi. Rezultând că parte din hoţi purtau uniforma noastră, m-am grăbit să mă înapoiez la post pentru a sesiza miliţia judeţeană. De unde mi s-a explicat despre ce este vorba şi care este misiunea dumneavoastră.

De abia acum îmi explicam atitudinea de exasperare a familiei Iepure. Este mai mult decât neplăcut când dau buzna noaptea răufăcătorii peste tine, dar când după o oră mai năvălesc şi alţii, chiar că ai toate motivele să-ţi iei lumea în cap.

— Ce au jecmănit? am întrebat, pe când îmi spuneam că uşa a cedat atât de uşor tocmai pentru că fusese spartă puţin mai înainte de către urmăriţi.

— Haine.

Firesc, se pregăteau pentru momentul în care vor avea posibilitatea să coboare în vreun oraş.

— În ce direcţie au plecat?

— Spre Cioclovina.

— Pe unde vine?

— Merg cu dumneavoastră.

— Nu-i cazul. Explică-i de aici şoferului ce are de făcut.

Nu i-a convenit refuzul meu, dar n-a discutat ordinul.

Mai înainte de a mă urca în maşină, l-am rugat pe şeful de post să-i explice cetăţeanului de ce-am intrat peste el şi să-i prezinte scuzele mele.

După douăzeci de minute de urcare în pantă, am ieşit din Cioclovina şi ne-am oprit la poalele unui munte, de unde maşina nu ne mai era de folos.

— Dacă nu putem urca noi, n-au putut nici ei, a zis cu subînţeles Dorobanţu.

Cum pe drum întâlnisem câţiva săteni din Cioclovina care ne confirmaseră că suntem pe drumul urmat de IMS-ul penitenciarului, nu m-am grăbit să dispun retragerea.

M-am dus spre un dâmb care domina pajiştea. În amonte, se vedea un drum îngust practicat prin pădurea deasă, la vreo două sute de metri. În stânga, într-o râpă, la vreo treizeci de metri, am observat printre frunze ceva sclipitor. Am coborât în direcţia respectivă.

Ajungând acolo, am văzut un IMS cu însemnele miliţiei, răsturnat într-o rână şi acoperit cu crengi proaspăt rupte, iar soarele, care începuse să se ridice pe cer, se reflecta într-un geam al maşinii. Încercarea de camuflare a

vehiculului demonstra că suntem pe un drum bun.

M-am întors înapoi la maşină şi m-am apropiat de Crişan şi Dorobanţu.

— De aici, nu puteau alege decât drumul acela, am zis, arătând peste pajişte drumul îngust care pătrundea în pădure. La fel vom face şi noi. Vă atrag atenţia că va trebui să producem cât mai puţin zgomot şi ne vom înţelege numai prin semne. Vom înainta în şir indian, la o distanţă de douăzeci de paşi unul de altul. Eu voi fi în faţă, iar voi mă veţi acoperi la nevoie cu foc, le-am ordonat, de fapt cu intenţia de a-i feri de riposta bandiţilor, pentru că nu uitasem avertismentul pe care mi-l dăduse inspectorul-şef cu privire la răspunderea ce-mi revine dacă li se întâmplă ceva.

— Viu şi eu cu dumneavoastră? s-a interesat şoferul.

— Eşti înarmat?

— Sigur.

— Rămâi aici. Nu în maşină, ci lângă ea, cu arma pregătită. Deoarece nu trebuia exclusă posibilitatea ca bandiţii să reuşească să ne păcălească, lăsându-ne să trecem de ei, şi apoi să se întoarcă din drum pentru a încerca să pună mâna pe maşina noastră. La voi a rămas ceva neclarificat? m-am uitat spre Crişan şi Dorobanţu.

Au dat din cap că nu.

Mi-am scos pistolul din tocul de sub braţ, i-am ridicat din nou cocoşul şi am arătat cu el spre puştile lor de asalt.

— Băgaţi acum glonţ pe ţeavă, i-am sfătuit, şi le-am întors spatele, pornind cu pistolul în prelungirea braţului drept în direcţia drumului pe care-l zărisem.

În timp ce urcam pajiştea a început să mă ia cu frisoane. Răcoarea pădurii însumându-se cu hainele mele udate de rouă începuse să-şi facă efectul.

Traversând suprafaţa deschisă, am constatat că ceea ce zărisem de jos era o cale de transport forestier, lata de cel mult patru metri şi tăiată şerpuit printr-o pădure de stejari bătrâni. Vegetaţia era atât de densă pe marginea drumului, încât părea inexpugnabilă.

Am început să străbat drumul de pământ bătătorit într-o linişte şi o pace totală, chiar ireală pentru un om crescut pe străzile asfaltate ale Bucureştiului. Câteodată, se auzea un tril scurt de cintezoi trezit mai matinal din somn, apoi liniştea se întrona din nou, parcă şi mai profundă.

Probabil că datorită efortului muscular pe care-l făceam urcând în permanenţă muntele, am început să simt o jenă în coapsa dreaptă. Spunându-mi că trebuie să fie o uşoară întindere a fibrelor musculare, nu i-am acordat atenţie. Dar jumătate de oră mai târziu, când durerea s-a transformat într-o arsură acută, curiozitatea mi-a sporit suficient pentru a mă decide să trec pistolul în mâna stângă şi să pipăi cu dreapta locul dureros. Când am atins coapsa, mi-am amintit. Acolo îmi înfipsese două gloanţe un prăpădit de gangster italiano-american, în urmă cu vreo şase luni. Duioşia care mă cuprinsese pentru sărmana mea coapsă a ţinut numai câteva secunde, iar la capătul lor mă aflam într-un genunchi vârât în zidul de vegetaţie, pentru a mă camufla cât mai mult şi cu Walther-ul în mâna dreaptă, gata de tragere.

Paşii pe care-i auzisem s-au apropiat constant şi, deodată după o bucată a drumului au apărut doi bărbaţi cu aspect rural. Mergând alături, ţineau de capetele unui par de care era legat un sac.

— O clipă! am zis, ridicându-mă, când au ajuns în dreptul meu.

M-au privit uluiţi. Apoi, în timp ce unul a rămas înlemnit de frică, celălalt a dat drumul la capătul parului, şi-a luat picioarele în spinare şi a început să sprinteze în direcţia de unde venisem eu. N-am ezitat să mă apropii şi să pun ţeava pistolului în pieptul celui care nu găsise resurse să fugă.

— Miliţia! O mişcare şi te împuşc! Mâinile sus! l-am somat.

A dat şi el drumul parului şi s-a executat cu gesturi automate, de somnambul, cu ochii măriţi de spaimă fixaţi pe pistolul meu.

— Numele?

— Doagă... Doagă Toader.

— Arată-mi actele! Dar vezi cum le scoţi! l-am avertizat, ca să ştie că dacă scoate o armă sunt pregătit.

Cu mâna tremurând, mi-a întins un buletin de identitate.

Am făcut un pas înapoi şi, continuând să ţin pistolul spre pieptul lui, l-am deschis. Actul era veritabil, fotografia îi aparţinea şi numele înscris era cel spus.

— Ce cauţi aici? am întrebat, înmânându-i actul.

Mai înainte de a-mi răspunde, s-au auzit, aşa cum mă aşteptam, paşi din spate. Fără să întorc capul, m-am uitat cu coada ochiului spre înapoi. Tipul care spălase putina când a dat cu ochii de mine se apropia mergând cu spatele, împins în piept cu ţeava puştii de asalt de Crişan, sub privirea aprobatoare a lui Dorobanţu.

— L-am legitimat. E localnic, m-a informat cu subînţeles Dorobanţu.

Era deci clar că nu făceau parte din lotul infractorilor pe care-i urmăream. Cum meseria mă obliga însă să ştiu de ce i-a speriat întâlnirea cu mine, m-am adresat lui Dorobanţu:

— Vezi ce este în sac!

S-a apropiat de sac, s-a aplecat şi a deznodat sfoara care lega gura acestuia. După ce a privit înăuntru, a apucat sacul de fund şi l-a răsturnat cu gura în jos. Pe pământul bătătorit al drumului, a apărut un porc mistreţ, de vreo treizeci de kilograme, legat fedeleş cu o altă frânghie, care ne mitralia cu o privire ucigătoare.

— Nu ştiţi că braconajul e pedepsit prin lege? le-am sondat opinia, adoptând un aer sever, în pofida faptului că-mi venea să râd.

Mai întâi au afişat o atitudine pleoştită, apoi cel care încercase să fugă s-a pornit să-mi învârtească căciula pe cap:

— N-am făcut braconaj. Din contră, l-am găsit căzut într-o cursă şi vream să-l ducem şi să-l predăm la oficiul silvic.

— Ei, ca să vezi ce suflete caritabile! i-am luat ca martori pe Crişan şi Dorobanţu.

— Zău că aşa a fost, a prins curaj şi celălalt.

— Şi de ce aţi fugit când v-am somat?

— Pentru că v-am văzut cu pistolul în mână şi ne-am speriat... Vă rog să mă iertaţi, da' am crezut că sunteţi tâlhar... a zis cel care fugise.

— Vă prind cu vânatul legat în traistă şi-mi spuneţi basme, ca la copii! Ştii cu câtă închisoare se pedepseşte braconajul? m-am interesat.

Nu mi-au răspuns dacă ştiu ori nu, dar erau tare deprimaţi.

— De unde veniţi? am trecut la subiectul care într-adevăr mă preocupa.

— Din vale, a arătat unul din ei spre direcţia în care mergeam noi.

— Cât mai ţine drumul ăsta?

— Încă vreo patru kilometri şi apoi coboară în vale.
— V-aţi mai întâlnit cu cineva venind încoace?
— Da. Cu nişte tovarăşi miliţieni şi doi-trei civili.
— V-au întrebat ceva în legătură cu drumul?:
— Nu, pentru că noi tocmai intrasem în desişul pădurii şi ei nu ne-au văzut.
— Unde i-aţi întâlnit? am întrebat, pricepând că în realitate preferaseră să se ascundă la vederea uniformelor albastre.
— Păi, tot pe drumul ăsta.
— Demult?
— Să tot fie o jumătate de oră.

Ţinând seama de viteza de deplasare pe un drum în pantă, Rezultă că infractorii se află la aproximativ doi kilometri înaintea noastră şi cam tot atâta mai aveau de parcurs pentru a părăsi drumul forestier pe care-l străbăteau. Vestea era bună. În afară de faptul că reuşisem să le luăm urma, reuşisem şi să recuperăm din întârzierea cu care plecasem după ei. Nerăbdător să-mi ating cât mai repede ţelul, m-am decis să pun capăt discuţiei cu cei doi şmecheraşi.

M-am uitat la Crişan şi pe urmă la mistreţ. N-a mai avut nevoie de alte explicaţii. S-a apropiat de porc, scoţându-şi un briceag din buzunar şi, aplecându-se, i-a tăiat legăturile. Şi pentru că animalul, fără să simtă schimbarea condiţiei sale, continua să stea tolănit pe o rână, Crişan i-a tras o lovitură cu patul armei pe fund. Stimulentul oferit a avut ca rezultat un guiţat de protest şi un nor de praf prin care mistreţul s-a făcut nevăzut.

Fără să-mi pese de regretul cu care braconierii primiseră pierderea fripturii mult dorite, i-am avertizat cu un aer marţial:

— Am să ţin minte numele voastre şi dacă am să vă mai întâlnesc într-o situaţie similară, veţi înfunda puşcăria!

— Vă mulţumim... a început unul din ei, cu ochii răzându-i de bucurie.

Nu i-am dat însă răgazul să-şi continue tirada. Foarte sever, am pornit de-a lungul drumului, făcându-le semn lui Dorobanţu şi Crişan să refacă distanţa pe care convenisem s-o păstrăm între noi.

Am început să merg mai repede pentru a reduce şi mai mult distanţa care ne separa.

Zece minute mai târziu am auzit în faţă zvon de glasuri. De data asta ştiam că nu pot fi urmăriţii şi, în loc să mă ascund şi să-i aştept pe cei care vorbeau, le-am ieşit în întâmpinare.

Erau două femei în vârstă şi un bărbat. Când m-au văzut, cu pistolul în prelungirea braţului, au tăcut şi s-au oprit, vădit speriaţi.

— Bună ziua, le-am urat.

Au răspuns fără niciun entuziasm.

— Veniţi din vale?

Mi-au răspuns dând aprobator din cap.

— Pe cine aţi întâlnit pe drumul forestier? am vrut să ştiu.

— Pe nimeni, a răspuns una din femei şi ceilalţi au susţinut-o prin înclinări succesive de cap.

— Cum, n-aţi întâlnit nişte subofiţeri de miliţie?! am exclamat contrariat.

Au făcut semn că n-au întâlnit pe nimeni.

Crişan, care se apropiase la câţiva metri şi auzise răspunsul sătenilor, se arăta la fel de intrigat ca şi mine.

Am ridicat din umeri şi, urându-le drum bun interlocutorilor mei, am pornit

din nou la drum.

Ţinând seama apropierea de câteva sute de metri dintre braconieri şi ţărani, ultimii trebuiau în mod obligatoriu să se întâlnească cu infractorii... Şi totuşi nu i-au întâlnit! Unde puteau să se evaporeze? m-am întrebat îngrijorat. Să fi părăsit tunelul practicat în masa de verdeaţă şi să se fi înfundat în pădure? Nu mi se părea plauzibil, în situaţia lor, nu-şi puteau permite să zăbovească prin preajmă. Firesc era să încerce să se îndepărteze cât mai mult şi cât mai repede de eventualii urmăritori. Şi această posibilitate o putea oferi numai drumul bătătorit pe care mergeam şi noi!

Am renunţat la fabricarea de prezumţii, când s-a auzit un zgomot de motor. Dacă aveam noroc, venea vreo maşină din spate şi străbăteam cu ea mai repede tunelul ăsta nenorocit, în care habar n-aveam dacă am ori nu ce căuta!

Ca de obicei, n-am avut noroc. Zgomotul venea din faţă şi curând şi-a făcut apariţia un tractor care trăgea o remorcă încărcată cu buşteni, pe care călăreau patru oameni.

Am ridicat o mână şi tractorul s-a oprit în faţa mea.

— Veniţi din vale? l-am întrebat pe tractorist.

— Da, a răspuns el, cercetându-mă într-un amestec de frică şi curiozitate.

— Aţi întâlnit pe cineva după ce-aţi intrat pe acest drum?

— Nu, n-am văzut pe nimeni.

— N-aţi întâlnit nişte subofiţeri de miliţie? am zis, privind spre oamenii de pe remorcă.

Au clătinat cu toţii capul.

— Nici chiar civili? am insistat, aducându-mi aminte că s-ar fi putut îmbrăca cu hainele jefuite de la gospodarul din Boşorod, peste care dădusem şi eu buzna ca un ageamiu.

Iar au clătinat cu toţii capul.

Am oftat şi am pornit mai departe. Acum era evident că părăsiseră tunelul şi se refugiaseră în adăpostul oferit de această pădure seculară. Pentru o clipă am fost tentat să fac şi eu la fel, dar am găsit tăria să mă opun acestei intenţii. Ce-am fi putut face în pădure, fără nici cea mai mică orientare? Mai mult ca sigur că ne-am fi rătăcit şi ar fi trebuit să ne oprim şi să aşteptăm să ne găsească colegii noştri. Frumoasă perspectivă! Nu, cel mai bine era să merg înainte spre vale... Frumoasă vale! Urcăm de ne trec toate apele de o oră şi jumătate şi zicem că mergem la vale. Oare cum ar sta lucrurile dacă am merge la deal? Şi amărâtul asta de picior doare de mi se face milă de el! am monologat cu mine, de parcă m-aş fi tâmpit.

Brusc am auzit, paşi şi chicoteli în faţă. Atunci am realizat că, datorită transpiraţiei, patul pistolului îmi aluneca în podul palmei ca un peşte scos din apă.

L-am vârât în toc şi m-am apucat să-mi zvânt palmele cu o batistă, tocmai când mi-a apărut în faţă o pereche de tineri frumuşei, cu mutrişoare de studenţi.

Erau atât de preocupaţi – el s-o sărute după ureche, şi ea să-şi îndepărteze firele de iarbă de pe fustă –, încât m-au remarcat abia când s-au aflat la cel mult un metru de mine.

— Vai, ce m-aţi speriat! a zis ea, ducându-şi o mână la gură.

Ea suplă, înăltuţă, obrazul roz, figura ovală, gura perfect desenată, nasul mic şi delicat, ochi mari şi verzi, părul negru şi lung, revărsat pe umeri.

Să întâlneşti o astfel de apariţie într-o pădure, când, sub tensiunea unei vânători de bandiţi, eşti încercat de teamă şi îndoieli, este o treabă foarte tonică. Un semn care aminteşte că în afara preocupărilor şi durităţii meseriei există viaţă, dragoste.

El, mai înalt decât ea, slăbuţ, blond, cu ochi albaştri, ascunşi îndărătul lentilelor unei perechi de ochelari care-i dădeau un aer de intelectual.

Pentru o clipă, amândoi mi-au zâmbit stingheriţi, apoi, când şi-au făcut apariţia Crişan şi Dorobanţu, surâsul li s-a crispat şi, cuprinşi de teamă, s-au strâns unul în celălalt.

— Nu vă speriaţi, copii, le-am spus cu afecţiune. Suntem ofiţeri de miliţie.

N-au părut prea convinşi. Dar după ce le-am arătat legitimaţia s-au liniştit.

— Ce căutaţi atât de departe de oameni? i-am întrebat.

— Suntem în vacanţă şi am plecat să ne plimbăm... E atât de fermecător aici, încât am pierdut noţiunea timpului, mi-a explicat ea cu un glas suav.

— Părinţii voştri nu v-au spus niciodată că o aventurare într-un astfel de loc poate prezenta mari riscuri, mai ales pentru tine? m-am uitat spre fată.

— Doar nu-i singură. E cu mine, a replicat, el plin de importanţă.

— Acesta e şi lucrul cel mai rău. Dacă nu era cu tine, nu era aici. Iar dacă e cu tine, e ca şi singură!

Şi-a umflat pieptul pentru a protesta, dar i-am tăiat avântul.

— Eu îţi vorbesc cu experienţa meseriei mele, care mă obligă să am de-a face cu situaţii de o bestialitate incredibilă, dar, din păcate, foarte reale.

N-au părut prea impresionaţi de spusele mele. Şi nu m-am mirat. Probabil că aşa trebuie să fie viaţa. Până nu probezi pe propria piele riscurile imprudenţei, o iei în derâdere. Pentru că deşi admiţi că există nenorociri, crezi că ele îi lovesc numai pe alţii.

— Copii, venind încoace, aţi întâlnit pe cineva? am revenit la scopul misiunii mele.

— Nu. Am fost să căutăm mure şi abia de câteva minute am revenit pe acest drum, a zis flăcăul, în timp ce fata s-a îmbujorat şi a lăsat ochii în jos; probabil că ea ştia bine pentru ce.

— Căutaţi pe cineva? a zis fata câteva secunde mai târziu, dovedind astfel că instinctul de curiozitate al sexului din care făcea parte este mai puternic decât acela pentru care se ruşinase, câteva clipe mai înainte.

— Da, nişte subofiţeri.

— De miliţie?

— Da, am devenit atent.

— I-am văzut, a zis băiatul. Mergeau pe acest drum în timp ce noi ne uitam după mure prin pădure.

— Aşa că, dacă e atâta miliţie pe aici, de ce spuneţi că este periculos? a vrut să ştie fata.

— Ei v-au văzut?

— Nu, pentru că ne despărţeau mai mulţi metri de tufişuri şi copaci. De altfel, mergeau foarte repede.

N-am considerat că trebuie să-i explic ce s-ar fi întâmplat dacă o vedeau „miliţienii”, nişte criminali lipsiţi de scrupule, dintre care mulţi nu mai văzuseră o femeie de ani de zile.

— Demult i-aţi zărit?

Băiatul şi-a consultat ceasul şi mi-a răspuns.

— De aproximativ treizeci de minute.

Deci tot oprindu-mă să cer relaţii celor pe care i-am întâlnit, distanţa dintre noi a rămas constantă.

— Copii, voi în ce direcţie mergeţi? i-am întrebat.

— Am vrea să mergem la Boşorod, unde mai avem câţiva colegi, a zis fata.

— Altădată. Acum mergeţi înapoi cu noi! m-am decis.

M-au privit contrariaţi, dar nu le-am dat răgazul să protesteze.

— Miliţienii pe care i-aţi văzut sunt, de fapt, nişte bandiţi periculoşi. Şi aţi avut un noroc extraordinar că nu v-au văzut. Iar diavolul nu trebuie tentat de două ori!

— Da, dar... a încercat să se opună cavalerul.

— Astea nu le cărăm de plăcere cu noi, l-am întrerupt, arătând spre armele automate din mâinile lui Crişan şi Dorobanţu. Avem de îndeplinit o misiune riscantă, aşa că vă rog să nu ne faceţi greutăţi şi să veniţi după noi, urmărindu-l din ochi pe tovarăşul locotenent-major, am arătat spre Dorobanţu. Iar dacă vedeţi că dânsul începe să tragă cu arma, vă culcaţi imediat la pământ, fără să vă apropiaţi de el.

Când le-am vorbit despre posibilitatea utilizării armelor, am citit în ochii lor un mare interes pentru o astfel de eventualitate. Deci puteam fi convins că le-am stârnit curiozitatea suficient de mult pentru a putea rezista tentaţiei de a se face nevăzuţi. În consecinţă, m-am întors şi am pornit la drum.

În timp ce mergeam în marş forţat, mă străduiam să înţeleg cauza contradicţiilor dintre martori cu privire la întâlnirea cu fugarii. Şi unii şi alţii fiind categorici când susţineau că i-au întâlnit, ori că nu i-au văzut. Oare infractorii să se fi ascuns în desişul pădurii ori de câte ori simţeau că vine cineva în întâmpinarea lor, pe drumul forestier? Această versiune putând explica în egală măsură de ce ţăranii şi oamenii de pe tractor nu i-au întâlnit, iar cu braconierii şi perechea de tineri situaţia s-a prezentat invers. Fugarii neputând sesiza prezenţa ultimei categorii de martori, deoarece aceştia, din cu totul alte motive decât ale lor, au preferat ei să se adăpostească în desişul pădurii.

Un zgomot de motor m-a împiedecat să mai caut şi alte explicaţii asupra contradicţiilor constatate.

Foarte curând a apărut din faţă un autoturism al armatei. Era decapotat şi înăuntru se afla un locotenent îndărătul volanului şi doi ostaşi pe bancheta din spate, cu puştile pe genunchi.

Când a oprit la semnul meu şi m-am interesat dacă i-au văzut pe fugari, au răspuns negativ:

— Ce ar fi dacă aţi întoarce maşina şi ne-aţi duce până la capătul drumului? l-am consultat pe ofiţer.

— Regret, dar nu putem zăbovi. Avem o misiune specială, m-a refuzat el, în timp ce ostaşii, parcă pentru a infirma spusele lui, au coborât din maşină pentru a se dezmorţi.

Au făcut câţiva paşi pe lângă mine, apoi, brusc, m-au înconjurat şi şi-au proptit armele în pieptul şi spatele meu.

— Mâinile sus! mi-a strigat ofiţerul, coborând de la volan cu pistolul în mână. Credeai că îţi merge cu noi? a aruncat el dispreţuitor.

Trebuie să recunosc că eram mai mult decât siderat. Oare să mă fi aflat în faţa bandiţilor, care între timp puseseră mâna şi pe nişte uniforme ale armatei? Mi se părea imposibil, pentru că atât ofiţerul, cât şi ostaşii erau foarte tineri, aproape nişte adolescenţi.

Procesul de fabricare a explicaţiilor mi-a fost curmat de intervenţia lui Crişan.

— Stai!!! Nimeni nu mişcă! a strigat el, pe când arma sa şi a lui Dorobanţu ocheau capetele militarilor.

Nu mi-a trebuit mai mult, în următoarea fracţiune de secundă m-am lăsat într-un genunchi pentru a le permite să deschidă focul la nevoie şi, smucindu-mi pistolul, am împins ţeava în abdomenul ofiţerului.

— Lăsaţi armele jos, băieţi! s-a decis ofiţerul, realizând că în faţa puştilor de asalt ale colegilor mei nu mai are nicio şansă să-şi impună punctul de vedere.

— Ce dracu ţi-a venit, omule?! a fost firesc să vreau să ştiu.

— Orice aţi face, nu puteţi să scăpaţi! Probabil că e numai o problemă de minute până miliţia va trece prin piepten des toată pădurea, a ţinut ofiţerul să mă avertizeze, pe când îmi întindea pistolul său, ţinându-l de ţeavă. Dacă vă este dragă viaţa, vă sfătuiesc să vă predaţi, m-a avertizat în continuare.

— Omule, ţi-a sărit o doagă? s-a uitat Dorobanţu compătimitor la ofiţer. Suntem ofiţeri de miliţie.

— Ştiu totul, aşa că mai bine urmaţi-mi sfatul, a replicat el. Privindu-ne cu milă, de parcă am fi fost nişte sărmani leproşi.

— Nu fi egoist, împărtăşeşte-ne şi nouă din ceea ce ştii, l-a luat la vale Crişan.

— Ştiu că sunteţi nişte infractori evadaţi, şi mai ştiu că miliţia e pe urmele voastre...

Brusc, am înţeles adevărata cauză a contradicţiilor dintre martorii chestionaţi cu privire la prezenţa fugarilor pe drumul forestier şi, totodată, am avut revelaţia prostiei mele, care era atât de monumentală, încât îmi câştigasem dreptul de a fi păstrat la Muzeul Antipa într-un borcan cu spirt.

— Fugi cu ursu, că rupe lanţu şi sperie copiii! a zis Crişan, râzând.

— Cine v-a spus că veţi întâlni nişte infractori evadaţi care vor pretinde că sunt ofiţeri de miliţie? am intervenit, pentru a obţine certitudinea prezumţiei mele.

— Nişte miliţieni adevăraţi!

— S-au legitimat? am insistat.

— Nu era cazul. Erau în uniformă şi am considerat că este de datoria mea să vă reţin dacă vă întâlnesc. N-am reuşit, dar soarta voastră este oricum pecetluită.

— Vreţi s-o priviţi? am zis, întinzându-i legitimaţia.

Şi-a aruncat ochii pe ea şi, văzându-l şovăind, le-am făcut semn colegilor mei să-mi repete numărul.

— Acum pe cine să mai cred? s-a întrebat ofiţerul, arătându-se mai puţin dârz şi mai mult ezitant, nehotărât.

— Trei legitimaţii sunt mai convingătoare, cred, decât nişte uniforme pe care le poate îmbrăca oricine.

— Aveţi dreptate şi vă rog să-mi primiţi scuzele, s-a decis el, ridicând mâna la caschetă şi salutându-ne milităreşte.

Înainte de a-i crede şi a mă ambala în această încurcătură, trebuia să-i legitimez.

— Nu vă faceţi procese de conştiinţă. Oricine ar fi putut să fie înşelat. Cum de altfel s-a şi întâmplat, am zis, cu gândul la cei trei ţărani şi la muncitorii de pe tractor.

Acum, după ce ne cunoaşteţi adevărata identitate, ne-aţi putea ajuta să recuperăm timpul pierdut cu...

— Bineînţeles! Vă rog să vă urcaţi în maşină, s-a oferit el imediat, cu vădita intenţie de a-şi răscumpăra greşeala.

— Au loc şi copiii ăştia? am arătat eu spre perechea de frumuşei, care se apropiase între timp de grupul nostru şi urmăriseră ca hipnotizaţi disputa dintre noi şi militari.

— Nu ţine maşina, a zis cu regret.

— Nu-i putem lăsa aici de izbelişte.

— Vor rămâne şi ostaşii cu ei, apoi, după ce vă reped pe dumneavoastră, mă întorc şi-i iau pe toţi.

Propunerea fiind corectă, le-am făcut un semn de adio protejaţilor mei şi m-am urcat în maşină, care a demarat imediat într-un scrâşnet de pneuri. După câţiva zeci de metri drumul forestier a început să coboare într-o pantă pronunţată.

Cred că nu se scurseseră mai mult de trei minute şi în faţa noastră a apărut o vale transversală, îngustă şi săpată adânc de vreun fost curs de apă între muntele de pe care venisem noi şi altul opus acestuia.

Când am ajuns jos, în defileu, ne-am oprit elanul într-un punct în care drumul se bifurca la stânga şi la dreapta. Peste drum, la vreo zece metri, pe pajiştea care se ridica de la piciorul muntelui opus, opt-zece oi erau supravegheate de o săteancă bătrână şi un măgar.

— Aici m-am întâlnit cu „miliţienii”, m-a anunţat locotenentul. Ei coborau şi noi am virat pentru a începe urcarea pantei.

— V-aţi dat seama în ce direcţie au plecat, după ce v-aţi despărţit? l-am întrebat, în timp ce ochii mei se străduiau să mă ajute în alegerea drumului de urmat.

— Nu. Cu gândul la ce-mi povestise despre „nişte infractori periculoşi evadaţi”, m-am grăbit să vă ies în cale. Şi am reuşit, nu? mi-a zâmbit el stingherit.

— Eu am reţinut buna dumneavoastră intenţie de a ajuta, organele de ordine. În rest, a fost vorba de o mistificare. Aşa că totul este scuzat aprioric, am zis, sărind din maşină şi îndreptându-mă către săteanca ce păştea oile.

— Bună ziua, maică, am zis.

— Bună, a răspuns, fără să mă privească.

— Au trecut nişte subofiţeri de miliţie pe aici. Poţi să-mi spui în ce direcţie au plecat?

— Au trecut? a spus, parcă neîncrezătoare.

— Au trecut, am confirmat.

— Poate, da’ io n-am văz’t.

— Eşti demult aici? am luat-o altfel, pentru a mă putea edifica mai bine.

— Nu, numa de când a răsărit soarele.

Acest „numa” însemna vreo patru ore, deci nu se putea să nu remarce trecerea fugarilor.

— Maică, uite... sunt de la Miliţie, am zis, arătându-i legitimaţia.

— Nu ştiu a citi, ficior, mi-a replicat cu indiferenţă.

Am simţit că plesnesc de furie şi m-am întors spre maşină, pentru a le cere însoţitorilor mei să se uite la mine dacă vor să vadă cum poate înnebuni un om. Dar, mai înainte de a-i anunţa că nu-mi mai lipseşte mult pentru a începe să mă cred Cleopatra, împărăteasa Egiptului şi iubita lui Cezar, mi-am

oprit ochii pe locotenent şi m-am calmat, simultan cu o idee care mi s-a înşurubat în creier.

I-am făcut semn să coboare şi, apropiindu-mă şi eu de el, l-am pus în temă cu rezultatul negativ al demersului meu. Exprimându-mi totodată şi speranţa că uniforma lui ar putea avea mai mult succes decât legitimaţia mea. S-a declarat de acord să-şi încerce şansa.

— Măicuţă, i-a zis femeii, când am ajuns lângă ea, mi-e teamă că ostaşii mei s-au rătăcit, şi dacă nu-i găsesc mai repede să-i duc la unitate, comandantul nostru o să-i pedepsească cu arestul. Mai ţii minte în ce direcţie s-au îndepărtat?

— Da’, păi cum să nu ştiu, i-a zâmbit femeia. Ficiorii p-acolo o luară, a arătat ea cu mâna de-a lungul pajiştei ce urca spre muntele opus. Colo sus-i un pârâu şi pă vadu lui s-or tot dus soldaţii...

I-am strâns mâna ofiţerului şi, făcându-le semn colegilor mei să mă urmeze, am pornit cu un pas susţinut spre direcţia indicată.

Panta pe care m-am avântat era şi mai abruptă decât cea urcată pe drumul forestier ce-l lăsasem în urmă. După un sfert ele oră, când am ajuns la vadul pârâului de care vorbise femeia, suflam ca un căţel obosit şi piciorul drept începuse iar să protesteze, prin junghiuri care mi se repercutau până în creier.

Pârâul, adânc de vreo trei palme şi lat de până la un metru, cobora şerpuind dintr-o pădure de brazi groşi şi înalţi. Am început să urmez cursul vadului, intrând în pădure printr-un tunel de vegetaţie, lat de un metru şi ceva, şi atât de scund că trebuia să înaintez cu capul aplecat în faţă. Încercând să evit lovirea capului de crăcile care treceau peste pârâu, n-am mai putut să mă feresc de contactul cu apa care se scurgea peste picioarele mele. Era atât de rece, încât a început să-mi dea crampe în glezne şi genunchi; la început scurte, apoi constante.

După aproximativ un sfert de oră, tunelul a început să se înalţe, iar cursul apei, îngustându-se, a oferit şi un fel de mal, nu mai lat de o palmă, dar bine venit, pentru că picioarele începuseră să mi se anchilozeze din cauza maltratării lor continue cu apă rece ca gheaţa.

Brusc, am intrat într-o poiană circulară, cu un diametru de douăzeci-treizeci de metri. Am ezitat o clipă asupra direcţiei, apoi, în lipsa altui criteriu, m-am decis să nu renunţ la urmărirea pârâului.

Când m-am reînfundat în pădure, eram sfârşit de oboseală, şi piciorul drept, refuzând să mai răspundă la comandă, îl trăgeam după mine de parcă ar fi fost din lemn. Sunt convins că dacă m-aş fi întins pe iarbă pentru a-mi mai trage puţin sufletul, aş fi adormit în mod irevocabil. Şi un somn în acompaniamentul ciripitului susţinut al privighetorilor şi cintezoilor era exact cea mai mare fericire pe care mi-o puteam dori în acest moment.

Pierdusem noţiunea timpului şi nu mai aveam destulă voinţă pentru a ridica mâna la care aveam ceasul.

Continuam să înaintez mai mult în virtutea inerţiei, când, brusc, mi-a apărut în faţă un luminiş, lung de vreo zece metri şi lat de vreo şase. Mai înainte însă de a apuca să păşesc în el, mi-a atras atenţia ceva, ceva care nu era verde şi se afla pe latura opusă celei de unde mă oprisem. Continuând să rămân pe loc, mi-am concentrat ochii asupra lucrului care făcea notă discordantă cu mediul înconjurător. În secunda următoare, am uitat avatarurile drumului ce-l străbătusem şi mintea mi s-a limpezit.

Am realizat că în faţa mea, imediat după liziera opusă a luminişului, în dosul unor tufişuri, se afla un subofiţer de miliţie. Îl distingeam bine cascheta şi partea superioară a vestonului. Stătea cu spatele la mine.

Imediat, m-am culcat pe burtă şi am început să înaintez pe coate, spre dreapta, pentru a ocoli luminişul la adăpostul vegetaţiei. Datorită ierbii moi, de primăvară, m-am strecurat fără zgomot până la un metru de fugar.

— Stai! Nici o mişcare! i-am poruncit, ridicându-mă fulgerător şi ţintindu-i capul cu ţeava pistolului.

El nu s-a mişcat, iar eu, uluit, încercam să pricep de ce, în locul unei cefe omeneşti, vedeam o creangă de copac, în următoarea fracţiune de secundă, am înţeles. Am înţeles totul, inclusiv faptul că dacă m-aş privi într-o oglindă mi s-ar oferi şansa să-l văd pe cel mai mare dobitoc pe care l-a găzduit vreodată Terra.

Nimerisem, ca un ageamiu, într-o cursă grosolană. Într-o ambuscadă pe care ar fi sesizat-o chiar şi un recrut în prima lui zi de încorporare.

Tot ce-a urmat s-a petrecut ca într-un coşmar, când un pericol iminent se apropie de tine, iar tu reacţionezi cu gesturi lente, ca într-un film rulat cu încetinitorul pentru a descompune mişcările.

Când o armă automată a început să latre în spatele meu, am văzut gloanţele zburându-mi peste cap, înfigându-se în bradul din faţa mea şi împroşcând cu mişcări lente aşchii de lemn care porneau să planeze încet spre pământ, ca nişte fulgi.

M-am lăsat să cad într-un genunchi, în timp ce mă roteam spre stânga, dar mişcările mele erau tot atât de lente ca şi ale cosmonauţilor aflaţi în stare de imponderabilitate. După o pivotare care mi s-a părut fără sfârşit, mi-a apărut în câmpul vizual un plutonier de miliţie care descărca un pistol mitralieră în direcţia mea. Era Viziru Carol. Am văzut când glonţul a ieşit pe ţeava pistolului meu şi s-a dus direct spre fruntea banditului. L-am urmărit cum i se înfige între arcade, pătrunde şi lasă în urma lui o gaură neagră. Cum mişcarea mea de rotaţie continua, în clipa când era gata să-mi iasă din câmpul vizual, am zărit cu coada ochiului drept cum gaura lăsată de glonte se umple cu o spumă roşie-alburie care a pornit să i se reverse peste faţa, ca un noroi gros. La doi metri de Viziru se afla un alt subofiţer de miliţie, care mă ţintea cu pistolul-mitralieră pe când se străduia să-l armeze. Glonţul i s-a înfipt în braţul drept şi, lăsând să-i cadă arma, s-a învârtit şi el pe aceeaşi direcţie, împleticindu-i-se picioarele şi căzând lateral. Cum o nouă rafală de gloanţe a început să-mi ţârâie pe lângă urechi, mi-am continuat mişcarea de rotaţie până am avut în faţă un individ civil care trăgea spre mâner parcă speriat de reculul propriei sale arme. Întrucât cu o armă ca a lui nu era nevoie să se fi plasat pe primul loc în campionatul mondial de tir pentru a reuşi să mă transforme până la urmă într-o strecurătoare de ceai, n-am ezitat să-i trimit un glonte în braţul care mi s-a părut cel mai apropiat de mine. Când a primit lovitura în braţul stâng, s-a răsucit pe jumătate în aceeaşi direcţie şi a căzut pe spate, înspre mine, cu arma pe piept.

Brusc, s-a aşternut o linişte atât de nefirească, încât nici privighetorile nu s-au mai încumetat s-o tulbure cu ciripitul lor. Primul lucru pe care l-am făcut când m-am ridicat în picioare, a fost să mă rezem cu umerii de un brad gros de peste o jumătate de metru, pentru a mă asigura că nu voi fi atacat pe la spate.. Apoi am aruncat o privire circulară peste luminiş. La şapte-opt metri de mine, în dosul unui tufiş, cu faţa îngropată în iarbă, se mai afla un

„miliţian”.

— Tu, ăla din iarbă, la cea mai mică mişcare, te împuşc! i-am strigat, în timp ce ochii mei îl căutau şi pe ceilalţi.

Dar, până să-i găsesc, a irupt în luminiş; Crişan, cu arma ridicată pe braţe în căutarea ţintelor.

— Ce s-a întâmplat, tovarăşe căpitan? a zis uşurat, când m-a văzut stând încă pe propriile picioare.

— De ce ai venit atât de greu?

— Greu? Am început să alerg de îndată ce-am auzit primele focuri de armă... s-a mirat el de imputarea pe care i-o făceam. În ciuda celor circa douăzeci de metri de teren accidentat pe care a trebuit să-i străbat, nu cred să fi întârziat mai mult de zece secunde...

Brusc şi-a făcut apariţia şi Dorobanţu cu puşca de asalt pregătită de tragere.

Fir-ar să fie! Ceea ce pentru colaboratorii mei a reprezentat o fracţiune de minut, pentru mine, datorită fricii care m-a încercat, aducea a ore, dacă nu chiar a infinit.

— Cercetaţi împrejurimile! Mai lipsesc trei de la catalog, le-am cerut şi, în timp ce ei au trecut la executarea ordinului, m-am dus să-i privesc pe cei împuşcaţi, dar nu fără a-l supraveghea cu coada ochiului pe tipul adăpostit în iarbă.

Viziru, răsturnat pe spate, cu mâinile aruncate în cruce, admira bucăţica de cer circular care se zărea printre vârfurile brazilor, cu un dezinteres specific celor din categoria sa. Al doilea era leşinat. Al treilea se ţinea cu mâna dreaptă de braţul stâng. Amândoi pierdeau sânge. M-am dus către cadavrul lui Viziru, i-am desfăcut diagonala şi am tras-o pe sub el. Apoi, desprinzând curelele, m-am apucat să le folosesc în chip de garouri pentru a opri hemoragia celor doi răniţi.

Când am terminat, le-am adunat armele şi le-am strâns în mijlocul luminişului.

În sfârşit, acum venise şi rândul individului care continua să stea nemişcat, cu faţa la pământ.

— Tu, ăla din iarbă, ridică-te! Cu mâinile la vedere! i-am strigat.

— Nu mă ridic, că mă împuşcaţi, mi-a replicat, cu nasul ascuns în iarbă.

— Preferi să te împuşc aşa cum stai? l-am consultat.

A rămas întins fără să-mi comunice care-i este opţiunea.

— Număr până la cinci. Dacă nu te ridici, trag fără să te mai somez! l-am avertizat. Unu... Doi... Trei...

Şi-a strâns picioarele sub el şi s-a ridicat repede: mai întâi arătându-mi palmele pentru a-mi dovedi că nu este înarmat, apoi aşezându-le pe cascheta de miliţian de pe capul lui!

Era de statură potrivită, blond, figura lunguiaţă, ochii verzi-galbeni, ca de pisică, nasul bine dezvoltat şi buzele groase.

— Domn’ căpitan... Să trăiţi! a exclamat bucuros, exact în clipa când l-am recunoscut şi eu pe el.

— Filip! Ce dracului cauţi tu în combinaţia asta?! am lăsat să-mi scape de mirare, deoarece, deşi inspectorul-şef îi citase numele printre cele ale evadaţilor, nu m-am gândit nicio clipă că este vorba de un infractor pe care l-am anchetat şi eu; pentru spargerea şi furtul din vreo douăzeci de autoturisme.

— Ce să fac, domn’ căpitan?! Dacă tot eram la pârnaie, mi-am zis că nu poate să-mi strice o excursie la munte. Mai ales că era gratuită, a zis, râzând amuzat.

— Te înşeli dacă crezi că a fost gratuită. Va trebui s-o plăteşti, Filip. Legile sunt lipsite de umor când e vorba de o evadare. O evadare care include, în mod sigur, maltratarea paznicilor, port de uniformă cu substituire de calitate, port şi uz ilegal de armă, inclusiv o tentativă de omor împotriva unui ofiţer de miliţie în exerciţiul funcţiunii. Aşa că, vezi, excursia pe care ai făcut-o te va costa al naibii de scump, i-am atras atenţia.

— Domnu’ căpitan, doar mă cunoaşteţi... Credeţi că am fost eu atât de idiot încât să ridic mâna asupra vreunui gardian ori să pun mâna pe o armă? Când ei – a arătat spre infractorii cu care mă confruntasem – au deschis drumul spre excursie, i-am însoţit. Atât şi nimic mai mult.

— Şi uniforma de pe tine? am întrebat pe când îmi viram pistolul în toc.

— Mi-a fost oferită, pentru că celorlalţi nu li se potrivea.

— Cine a pus la cale evadarea?

— Bonea, a spus el, confirmând afirmaţia inspectorului-şef.

— Unde sunt ceilalţi?

— Nu ştiu, a spus ridicând din umeri. Noi patru – arătând din nou spre ceilalţi infractori – am înaintat de-a lungul pârâului, adică pe drumul pe care aţi venit şi dumneavoastră, iar ceilalţi trei au pornit să urce muntele prin partea stângă, luând pădurea pieptiş.

— Cine a organizat această ambuscadă?

— Viziru... Da’ l-aţi luat prin surprindere. El se aştepta ca urmăritorii să se apropie de sperietoare – a arătat spre uniforma şi cascheta care erau să-mi tragă cea mai mare şi ultima păcăleală din viaţa mea – trecând direct prin luminiş, putând astfel să-i împuşte în linişte pe la spate... Când colo, dumneavoastră aţi apărut dintr-odată tocmai în cealaltă parte a poienei... a zis el, parcă înveselit de festa pe care i-o jucasem lui Viziru.

— Şi până unde v-aţi imaginat că veţi ajunge după evadare? am zis, cu speranţa că voi găsi un răspuns care să justifice, fie şi din punctul lor de vedere, acţiunea nebunească la care s-au dedat.

— Tot ceea ce s-a discutat şi s-a analizat s-a referit în exclusivitate la modul în care putem evada. Din această cauză, de îndată ce ne-am aflat în afara închisorii, nu am ştiut ce să facem. Dar pentru că tot trebuia făcut ceva, ne-am declarat de acord cu propunerea lui Viziru de a ne ascunde în munţi...

Am auzit foşnet de frunze şi, ducând mâna sub braţ, m-am răsucit pe direcţia zgomotului.

Era Crişan şi mi-am lăsat mâna în jos.

În timp ce-mi raporta că n-a găsit nicio urmă de trecere a celorlalţi trei infractori, a apărut şi Dorobanţu. După ce a făcut şi el un raport asemănător, le-am relatat ce-mi spusese Filip despre scindarea grupului în două.

Cum totul confirma spusele infractorului capturat, iar noi – având pe cap un cadavru, doi răniţi şi un prizonier – nu mai puteam continua urmărirea, Dorobanţu a propus să ne înapoiem la Deva.

— Uşor de spus, dar cum să facem? a zis Crişan, arătând printr-un gest circular spre infractori. Unul dintre răniţi poate merge singur, al doilea va putea fi ajutat de infractorul valid – s-a uitat el spre Filip. Dar cu cadavrul ce facem? Credeţi că-l putem transporta în spate prin vadul pârâului, când noi,

fără a căra greutăţi suplimentare, abia ne-am putut strecura până aici?

— Să rămânem pe loc până ne ajung din urmă ajutoarele, a propus Crişan.

— Şi cu ăştia ce facem? am spus, uitându-mă spre răniţi. Dacă nu primesc o urgentă asistenţă medicală, le cangrenează braţele.

— Să-l lăsăm pe Viziru aici, şi după ce ducem răniţii jos, revenim să-l luăm şi pe el. Sunt convins că n-o să mai încerce să fugă, a glumit cu amărăciune Crişan.

Nu-mi surâdea ideea de a mai urca din nou muntele şi m-am decis să procedez altfel:

— Tăiaţi patru crăci, lungi de vreo doi metri şi cât mai drepte! le-am cerut.

Când, zece minute mai târziu, am avut prăjinile, le-am îmbrăcat cu vestoanele celor doi răniţi, improvizând astfel două tărgi. După ce am aşezat pe ele; rănitul leşinat şi cadavrul lui Viziru, m-am adresat, pe rând, celuilalt rănit şi lui Filip.

— Dumneata vei merge înaintea noastră, şi dacă îţi va mai trece prin cap să fugi, vei ajunge alături de Viziru, pe targă. Filip, tu, pentru a simţi cât mai mult plăcerea „excursiei” pe care ai făcut-o, vei ţine de barele primei brancarde împreună cu domnul locotenent-major Dorobanţu. Cu a doua targă voi veni eu şi domnul locotenent-major Crişan, iar avertismentul pe care i l-am dat coechipierului tău la evadare e valabil şi pentru tine!

*

* *

Când am reuşit să parcurgem vadul pârâului şi ne-am aflat de cealaltă parte a pădurii, palmele mi se transformaseră într-o rană vie şi aveam senzaţia că braţele mi s-au lungit până la glezne, ca la cimpanzei.

Am făcut o haltă şi, privind epuizat de-a lungul pajiştei am văzut femeia care păzea oile. Şi brusc, ochii mi s-au oprit pe măgarul care păştea alături de turmă.

— Un voluntar! am cerut. Cine se duce să-l aducă? am întrebat, arătând cu braţul întins spre urecheat.

Crişan şi Dorobanţu erau atât de dărâmaţi, încât atunci când şi-au ridicat capetele spre mine şi le-am văzut ochii congestionaţi şi vlăguiţi mi s-a făcut milă de ei.

— Mă duc eu, domnule căpitan, s-a oferit Filip.

— Asta ar mai lipsi! Să-ţi creez posibilitatea să-ţi mai prelungeşti excursia!

— Zău că mă întorc, domnule căpitan.

— Filip, îţi mărturisesc că sunt atât de extenuat, încât n-aş mai fi în stare să reîncep urmărirea ta, dacă ţi-ar trece prin cap ideea de a spăla putina.

— Vă promit că...

— S-ar putea să fii bine intenţionat, dar n-am curajul să-mi asum un astfel de risc, am zis, ridicându-mă.

— Mă duc eu, tovarăşe căpitan, a intervenit Dorobanţu, adunându-se de pe iarbă şi pornind să coboare pajiştea cu mişcări nesigure.

Cum coapsa dreaptă continua să mă înjunghie, am găsit răgazul s-o privesc. Pe stofa pantalonului de culoare deschisă se formase o pată mare maronie, care se întindea până la genunchi. Nu trebuia să fiu medic pentru a şti că nenorocitele mele de răni s-au redeschis.

*

* *

Cu Viziru legat pe spatele măgarului şi cu o singură brancardă la care ţineam în două schimburi, am reuşit să coborâm şi să ne angajăm pe drumul forestier.

*
* *

Două ore mai târziu, când, lăsând în urmă drumul din pământ bătătorit, admiram din vârful muntelui satul Cioclovina, unul dintre elicopterele care patrulaseră tot timpul deasupra pădurii pe care o străbătusem ne-a reperat.

S-a învârtit de câteva ori deasupra noastră, apoi a coborât până la câţiva metri şi ne-a somat prin megafon!

— Hei, voi cei de jos! Avem o mitralieră îndreptată asupra voastră şi vă sfătuim să vă predaţi. Depuneţi armele jos, îndepărtaţi-vă de ele şi ridicaţi mâinile deasupra capului!

— Executaţi ordinul! m-am grăbit să le spun însoţitorilor mei, cu convingerea că nu este cazul să ne lăsăm împuşcaţi tocmai acum, la spartul târgului, şi încă de oamenii noştri.

Câteva minute mai târziu, din elicopterul care a aterizat la vreo douăzeci de metri de noi au irupt patru gealaţi care ne ameninţau cu tot atâtea puşti automate de asalt.

A urmat figura cu arătatul legitimaţiilor. Când cei patru s-au edificat, ne-au propus să le predăm lor cadavrul lui Viziru, pe Filip şi cei doi răniţi. De teamă să nu se răzgândească, fără cea mai mică umbră de reţinere mi-am şi dat acordul.

*
* *

Pe măsură ce-mi recăpătăm forţele şi maşina de serviciu care ne aşteptase la intrarea în satul Cioclovina se apropia de Deva, emoţiile urmăririi se estompau pentru a face loc unei îngrijorări progresive. Ordinul cu care pornisem în misiune se referea numai la o supraveghere a fugarilor, nu la o ciocnire cu ei. Iar dacă îmi amintesc bine, inspectorul-şef fusese categoric când îmi ordonase să nu intru în contact cu ei. Aşa că felul în care-mi îndeplinisem misiunea putea fi al naibii de bine calificat drept un act de indisciplină. Şi cum eu fusesem exilat – după cum mi s-a spus – tocmai pentru că am încercat să mă afirm ca pistolar, salata era gata. În mod ireversibil.

Tocmai începusem să mă întreb cam pe unde mă va arunca noua măsură disciplinară, când maşina, rulând în curtea inspectoratului, mi-a dat posibilitatea să văd îndreptându-se spre autoturismul care-o aştepta, exact persoana pe care aş fi dat orice pentru a o putea evita. Dar ghinionul cel mai mare a fost că şi el ne-a zărit pe noi. Şi când ne-a făcut semn să ne apropiem, era evident că zarurile erau aruncate.

Când maşina s-a oprit, am coborât şi, cu o inimă care cred că ar fi putut fi depistată numai cu un microscop electronic, m-am îndreptat spre el cu entuziasmul unui condamnat la moarte mai înainte de a fi aşezat pe scaunul electric. Probabil că această asociaţie de idei se datora şi faptului că păşeam încadrat de Crişan şi Dorobanţu, ca de doi paznici.

— Echipajul elicopterului mi-a transmis raportul vostru. Vă felicit a zis,

strângând mâna fiecăruia din noi, adică şi mie. Acum o oră – a continuat el, privindu-mă zâmbitor – au fost capturaţi şi dragii dumitale „prieteni” Bonea şi Cotârlă. Al şaptelea evadat a fost depistat de elicoptere şi ne aşteptăm ca din moment în moment să ni se anunţe şi reţinerea lui. În consecinţă – şi asta vă priveşte şi pe voi –, am dispus încetarea alarmei. Deci astăzi sunteţi liberi.

Cu gândul la şansa pe care mi-o oferea de a-mi azvârli costumul şi pantalonii îmbâcsiţi de noroi şi transpiraţie, la duşul sub care aş fi nimerit fără niciun regret şi la un pansament bun pe rănile de la coapsă, n-am ezitat să-i mulţumesc.

— Ah!... Căpitane, era să uit! a exclamat pe când îmi întindea mâna. De astăzi eşti din nou la dispoziţia I.G.M.-ului. Zic de astăzi, pentru că de fapt şeful direcţiei dumitale te-a rechemat cu trei luni în urmă. Însă eu m-am opus, pentru că vream să termini ancheta pe care o începusei. Vreau să sper că nu eşti foarte supărat pe mine...

Să mai fiu supărat când, în pofida temerilor mele, că iar am încurcat-o, îmi dăduse o veste la care nici nu mai îndrăznisem să sper?...

*

* *

Trecuseră două luni de când lucram iar în Direcţie, când Dan Simionescu a intrat în birou şi mi-a întins o hârtie dactilografiată.

— Şefu’, am găsit-o la secretariat şi mi-am spus că poate te interesează.

Am luat-o şi m-am uitat la ea. Era soluţia rejudecării cauzei tâlharilor care terorizaseră localitatea Petroşani, prin însumarea cu infracţiunile comise după evadare. Prin sentinţa penală din 1 sept. 1976, Tribunalul Judeţean Hunedoara a decis: încetarea procesului penal împotriva lui V.C, urmarea decesului în timpul evadării din închisoare şi aplicarea pedepsei cu moartea infractorilor B.G. Şi C.S.

Deva-Petroşani-Bucureşti
1980